

INDEX EORVM QVIBUS

tenent in isto Libro praesertim ea quae sunt nisi
priora et digna scitu tum sic exponendum quod principali
tera f. simul cum numero sibi apposito scilicet pagina
sua vbi littera qualiscumque sequitur post primum numerum
cum signo et cum altero numero in quibusdam Locis tunc
sciendum quod sciant praecisam locum in illa pagina

Ab Antecedente Latino ad consensum Graecum quod sequitur
f. 58 b. et of.

Ab inferiori ad superius affirm. signa f. 59 a.

Ab inferiore cum distributione non valet ibidem a.

Aligis numerus est quod consensum bivarig est consensum est bona f. 39

Ab ibidem sex limitationes

Ab superiori de privis non valet consensum f. 60 ff.

Ab vniuersali affirm. ad omnes suas singulares tam constructiue
quam destructiue est bona consensum ibidem of.

Ab vniuersali negatiua similiter

Aliguid non est species folio 61 h.

Aliguid signum illud trahit ad membrum generis termini comu-
nem ibidem a.

Ab termino priuatiuo ad terminum instructum est bonum et non
est vera f. 62 ff.

Ab termino terminorum f. 63 ff.

Argumentatio struendi circa terminos privatis et imprivatis
f. 63 ff.

Ab assertiva de privato infinito vel privato totali ibi
sunt 4 limitationes f. 64 ff.

Ab resoluendis ad resolutum est bona consensum ibidem ff.

Ab hoc est hoc est impossibile quod falsum est quod aliter hoc est
non necessarium f. 65 ff.

Ab utrum terminum impossibile immobilis f. ibidem ff.

Ab nichilum possibile est se quod potest esse f. 65 ff.

Ab Activa ad Passiva de Consensu f. 66 ff.

Aliguardo autem in modo probandi effectivum vel factivum
f. 68 ff.

Ab priori probare difficile est ibidem b.

Ab Comparatio quanta potest dupliciter consistit f. 70 ff. et

Ab posteriori ibidem ff.

Ab exceptivam requiruntur f. 72 ff.

Ab prius dupliciter totum et semper f. 73 ff.

Ab recurre dupliciter sumitur f. 73 ff.

Ab proportionibus convertibilibus cautionibus f. 74 ff.

Ab Instantibus Regule circa Consensum f. 75 ff.

Ab quod definitur abstrahitur a specie f. 80 ff.

Ab Logico termino definitur quatenus f. 80 ff.

Ab ibidem f. ff.

Ab objectionibus breuiter respondetur f. 81 ff.

Ab iter terminare dicunt de diuisione terminorum
ibidem ff.

Ab quid scilicet velut buba accipiendo scire co-
muniter quia scilicet scriptum representat f. 82 ff.

Ab arguitur malum est definitionem terminorum ibidem ff.

Ab arguitur soluntur obiecta cum definitionem ter-
minorum f. 83 ff. et ff.

Ab arguitur pronuntia cum diuisione terminorum f. 84 ff.

Ab ad obiecta arguitur respondetur de terminis
ibidem ff.

Ab itercent terminum Burlesque explicat f. 85 ff.

Ab itercent suas omnes species et non magis nisi huiusmodi
in prima sua natura communiter f. 85 ff.

Ab altera opinio de sectione terminorum f. 86 ff.

Ab arguitur contra diuisionem terminorum dicitur sunt prima
et secunda terminis obiecta f. 86 ff.

Ab arguitur soluntur contra diuisionem terminorum f. 87 ff.

Ab arguitur contra diuisionem terminorum folio 88 ff.

Ab arguitur soluntur contra diuisionem terminorum ibidem ff.

Ab arguitur soluntur contra diuisionem terminorum f. 89 ff.

Ab arguitur contra definitionem nominis et solutionem
ibidem f. 89 ff.

Ab arguitur profligantia contra nomen f. 89 ff.

Ab arguitur contra definitionem verbi folio 90 ff.

Ab arguitur contra definitionem orationis folio 91 ff.

Ab ibidem soluntur arguitur ff.

Ab ad arguitur contra verbum per totam paginam nam cum
definitionem proportionis f. 92 ff.

Ab arguitur contra diuisionem proportionum
f. 93 ff.

Ab affirmatio est prior ibidem a.

Ab arguitur soluntur contra proportionem folio 94 ff.

Ab accens dupliciter sumitur ibi arguitur soluntur f. 94 ff.

Ab autem diuisionem generis in species cum vocis in
sectionibus ibi arguitur obiectum cum diuisionem mo-
dorum f. 95 ff.

Ab aligis hoc est aligis hoc est non est ibi arguitur obiectum
cum subalternationibus f. 96 ff.

Ab aligis hoc est necessario non est ibi arguitur oppo-
nuntia f. 97 ff.

Ab aliqua est conclusio simplex quod non est huiusmodi
ibi arguitur contra mouenda f. 98 ff.

Ab illud potest accipi dupliciter ibi arguitur cum accens
soluntur f. 98 ff.

Accns summa duplx ibi argta solunt f. 126 nF
Accns pot considerari dupliciter ibi argta solunt f. 130 pF
Accns pot sumi duplx ibi argta solunt f. 143 OF
Ad prima negatm ibi argta solunt cum relatiua f. 150 pF
Ad primum negat totum ibi argta solunt f. 157 IF
Ad probatione concedo ibi argta solunt f. 160 2F
Ad primo di ibi argta solunt f. 166 OF
Ad imo negat anteb ibi argta solunt f. 168 dF
Ad imo di ibi argta solunt de regulatuo f. 170 pF
Ad probationem nego ibi argta solunt contra mme
drare folio 171 aF
Antichristus posuit ac ibi argta solunt f. 173 qF
Brumellus e aring hord ibi argta ora 19 mo doo
mouente f. 174 OF
Bonitas d. 2
Argta cum terminu ab eterno opposita f. 175 pF
Ad primum dicunt quidam negando illam ibi argta sol
unt contra ab eterno f. 176 aF
Ad probatione negat conste ee falsum ibi argta solunt
cum infinitum fol. 176 pF
Adiectiua no mut p se termi scaturit quod oib term natura
liber impositio scaturit f. 3 aF 2
Apud oco idem scaturit duplx f. 3 aF 3
Ad glaciui term impositio quid sit f. 3 aF
Albus ba bum no e p se scaturit term f. 5 aF 2
Ad terminu imo impositu za cond requit f. 7 aF 10
Ad term. sive impositiouis sive cond requit f. 7 aF 2
Albas diuisione term magis omittit f. 7 aF 3
Ad 3tio adiacente ad srm adiacens no segz const f. 1 aF
Ad nomen q cond. requit f. 11 aF 10
Ad limitatione ppositionis q cond. f. 15 aF 10
Ad commutata ppositione conseq. f. 22 aF 10
Anichristus e albg go e colorat f. 24 aF 10
Ad falsitatem vnam sufficit parte ee falsam f. 25 aF 10
Ad impossibilitate sufficit vna parte ee impossib f. 26 aF 10
Ad impossibilitatem sufficit vna illoru deprecere f. 26 aF 20
Ad contingentia tres cond requit ibi aF 3
Analogum quid sit f. 27 aF 10
Receptiones petri f. 28 aF 10
Accidentu quidda e separabile quidda inseparab. f. 29 aF
Accns quid sit ibidem aF 2
Accentale di duplx ibidem aF 3
Actionis predicamentu qd sit f. 33 aF 10
Actionis quatuor ibidem 2 10

Actionis sufficientia ibid. 15 f. 10
Actionis motu specificati a termino ad que ibid. mF 10
Ad argm responderi aliqua transcendentia que no sunt in a
quo prouto f. 35 aF 10
Argumentatio qd set et syllogismu f. 35 aF 10
Aliquid term. imo impositu he tantu mu scaturit aligs vnu
f. 38 IF 10
Aligs term prima intentionis pot supponere naturaliter
aliquid psonaliter ibidem 2F 2
Imo e verbum amo no e verbu variat suppositio f. 41 IF
Adiectiua numerata li res quater confundunt confuse
f. 45 aF
tantum mobiliter f. 46 OF
Ab vna causa veritatis ad pponem libente illam causam
f. 47 IF
Adiectiuum pot supponere magis confuse qua cum sub
stantiuu et ita relatiuu f. 49 nF
Amphiatro quid sit ibidem mF
Actum mentis termini concernent ibid. RF 10
Appellatio quid sit et spes eius f. 50 mF
Appellare appellatione est scire scaturit ibid. aF 2
Ad calefactione requiritur tria f. 53 dF
Antecedentia et consequentia similia in forma f. 55 dF
Ad 3tio adiacente ad srm adiacens bn segz de h
Aliquid currente potest ee ho o e currente e aping
go annus potest ee ho falsa sg f. 57 dF
Ad primo ad vltimum sgnt prouto consequentia
precise sit antea sgnta immediata sequen
tis folio 57 bF 10

B
Bona conseq ab vno conuertibili ad reliquu f. 62 nF
Brumellus e aring go brumellus no e visibilis quod da
let consequentia f. 63 aF
Bona consequentia observatio 10 regulis f. 64 IF
Bona Conseq ab actiua ad passiuu f. 65 RF
Bona Con a prima scatione f. 67 IF
Bona con. cum conuertibili f. 74 OF
Breuiter responder ad obiectiones f. 81 dF
Beltrix e nome srm Diuu Thie no scaturit f. 82 IF
Duba e vox no scaturit srm p. rump. ibid IF
Boethius dicit in li p heum Garaty e terminus no
scaturit f. 83 dF
Breuiter responder ad argta de terminis f. 84 OF
Burlus de verbo (ere) responder f. 85 OF

Burlei responsi ad obiectiones circa divisionem terminum f. 89. Rf
Binarius est prior ternario secundum propriam rationem generis binarii
secundum rationem numeri ibi arguta solvuntur f. 90. Rf
Bonum et malum in rebus bonum verum et falsum in intellectu f. 91. df
Burleus soluit arguta f. 103. pf
Burlei arguta ibi moventur f. 104. df
Bonitas consistit talis in debita transpositione extremorum in
ibi arguta solvuntur f. 111. pf
Brumellus est annus horum ibi. arguta circa legem modo
syllogisticos moventur f. 134. Rf
Bonitas et veritas attenditur consequentia perinde illatio:
nam ibi arguta solvuntur f. 154. pf
Binarius est prior ternario idem arguta circa gradum compa-
ratorum folio 169. Rf
Boetius imo per hunc gradum nomen impositum ibi et
folio 7. b. f. 10
Burleus vult in 2 per hunc quod ois propositio modalis de
sensu compos. est singularis f. 19. b. f.
Bene simul sub contraria vera posse f. 21. b. f. 10
Bona et necessaria consecutio f. 23. b. f. 10
Bona diversio debet esse b. membrum f. 29. b. f. 10
Benedictus una materia subiecta a subistendo vel asubstanti-
do folio 30. b. f. 10
Burleus dicit qualitatem esse disponi subiecta f. 32. b. f. 10
Bene respondet in quid agit ignis in signum a quo patitur
ab igne f. 35. T. 10
Barbarea Celarent enumeratio xlii. modorum syllogistico-
rum fol. 36. b. f. 10
Bona consequentia non est hoc est quod species est hoc f. 40. b. f. 10
Bonus descensus gratia in via non gratia forme f. 42. df. 10
Bonarum consequentiarum formam duas condegnat f. 54. df
Bona consequentia de materia f. 55. mf
Bonitas duplex in consequentijs. i. materialis formalis
ibidem Rf
Bona consequentia non est tu es homo ergo tu es at ibi. p. f. 10
Bona consequentia Antares est effluvia consensu similiter
f. 56. b. f.
Bona consensu et mala quid sit f. 53. Rf
Bonarum consequentiarum alia formalis alia naturalis f. 54. hf
Bonarum consequentiarum regule f. 56. pf

Consequentiæ formalis regule particularis f. 59. af
Cum distributione ad inferiorem non valet conse-
quentia ibidem af
Consequentiarum regule novem ibi. m. p.
Consequentia a superiori distributo non valet f. 60. pf
Consequentiæ exceptivæ exclusivæ regule f. 61. pf
Circum exclusivas limitationes signat f. 62. Rf
Circum terminos pertinentes et impertinentes
limitationes requirit signat f. 63. pf
Consequentiarum decem regule f. 64. sf
Consignationis hypotheticæ regule f. 66. af
Copulativa signat a limitationibus requirit ibi. df
Consignationis limitationes hypotheticarum per
totam paginam f. 67. af et pf
Carentes medio sunt termini f. 68. Rf
Comparabiliter gradus positius sumptus per
summi applicati f. 70. n. f.
Comparabiliter gradus dupli pot sumi circa
consequentias ibidem df
Conversibilium regule propositum f. 74. df
Cautiones conversibilium propositum ibi. hf
Circum instantias consequentiarum regule f. 75. af
Circum consequentias quod sit insolubile ibi. Rf
Contra insolubile sophismata f. 76. af
Conclusiones duas noster ponit in preceptu
definitivo f. 77. df
Civora sunt notiora ibi. af
Competens propria passio superiori non com-
petit inferiori f. 81. Rf
Contra divisionem terminum obiectiones f. 82. pf
Circulus vel frondes suspensa appositæ
ante tabernam de non sciant f. 83. n. f.
Convenientia duplex respondet totum ibi. df. 90
Contingens possibile dupli sumit f. 84. df
Categorematicæ terminum non iniat catema f. 85. Rf
Categorematicæ terminum quid sit f. 85. Rf
Conceptus huius quod correspondet rebus concepta
fictis quod non correspondet rebus multis f. 87. Rf
Culubet terminum ad impossibile competit definitio terminum
secundum impossibilitatem f. 88. Rf
Circum diversio terminum in complexu et in complexu
ibidem af
Circum orationem arguta proponit f. 91. b. f.
Circum definitionem propositum arguta f. 91. Rf
Ad arguta solutiones circa divisionem propositum f. 92. af
Complexio et diversio est in mente non in rebus
ibi solvuntur arguta mater f. 99. Rf

Contingens p^rter ibi arg^a obijciunt f 100. *qf*
Cōs term. dupl^r ibi arg^a solvuntur f 102. *hf*
Contineri unum sub alio d^rter ibi arg^a solvuntur f 104. *pf*
Cōs opinio ibi solvuntur arg^a mota cū modalib^{us} p^rponit f 104. *pf*
Contingens ē leuare nō ē ibi contingens obijciuntur
et arg^a solvuntur f 108. *mf*
Conuersio v^o mala q^u deficit inā hāu^{et} ibi arg^a solvuntur f 111. *df*
Conuersio inuenta ē p^rter reductionē syllogism^o in f^o defectum
primo priorē ibi arg^a obijciuntur cū f 111. *nf*
Conuersio p^rtransponem nō ē transpositio subiecti in p^radi-
catum ibi arg^a cū mouente f 113. *af*
Contingens p^rter ibi arg^a solvuntur f 116. *af*
Cōs d^rter mod^o ē ibi arg^a solvuntur f 117. *bf*
Copulatiua et disjunctiua nō sunt hypoteticae ibi arg^a
contra mouente f. 119. *bf*
Contradictoria copulatiua p^rter assignari dupl^r ibi arg^a sol-
vuntur cū desim^o conditio f 119. *df*
Chimera ē vnde q^u ē inuoc^o term. ibi argument^o no-
bijeuntur v^o f 122. *pf*
C^ris nō ē aliud a p^remissis ibi arg^a cū syllogismum
mouente f 131. *rf*
Insequen^{ti}ā p^rter capi dupl^r ibi arg^a cū syllogism^o solvuntur f 133. *df*
Inq^uis ex ante nō ē nisi in mente ibi arg^a cū mouente f 134. *bf*
Concedere Inq^uis ē cedere illationē ibi arg^a solvuntur f 134. *df*
Inq^uis ē bona nulla chimera ē ibi arg^a p^rponit f 134. *of*
Concedendū negandū q^u termi d^rter p^rponit capi ibi arg^a
solvuntur f. 137. *bf*
Cū p^rponit descriptibilem arg^a f 167. *hf*
Cū p^rponit gradum arg^a f 168. *af*
Categorematic^o termini conditio f 3. *cf*
Categorematic^o quare term. f 4. *cf*
Composit^o term. ex catego. et syncateg^o. nō ē i^o r^o cui^{us} sit
Categ^o. vel syncateg^o. f 4. *cf*
Conditiones term. catego oppositum f 4. *cf*
Conte^o term vel p^r se sciatu^{us} conuertuntur f 5. *cf*
Complex^{us} term quid sit f 7. *cf*
Complexio terminorū quod p^rter sit idem *cf*
Consignificatiu^{us} term et nō consignat^{us} diuidit^{ur} f 8. *cf*
Causa quare term. v^o nō ē f 9. *cf*
Causa quare term. singularis nō ē v^o nō ē ibi f 2°
Cōs termini attendit^{ur} p^rter p^radiciari de aliis et non
e conuerso f 10. *cf*
Connotatiu^{us} term et nō connotatiu^{us} q^u sit f 10. *cf*
Considerari p^rter p^rter p^rter f 16. *cf*
Compositiuitas subiecti ē quādā in modalib^{us} f 20. *cf*

Contradictoria et nūq^{uam} simul p^rponit ē falsa f 20. *cf*
Cur affirmatio nō destruit affirm^o f 22. *cf*
Conuersio quid sit f 22. *cf*
Conuersio p^rter accipitur f 22. *cf*
Conuertibilitas conuersio conuert^{ur} entia quomodo
differunt f 22. *cf*
Conditiones conuersionis f 23. *cf*
Conuersio simplex quid sit ibidem *cf*
Conuertibilis ē p^rponit quid sit f 25. *cf*
Conditionali^{us} et duplex p^rponit f 25. *cf*
Contradictoria Inq^uis q^u repugnat ibi. *cf*
Copulata quid sit ibidem *cf*
Copulatiua duplex ibi. *cf*
Continua quantitas q^u sit et discreta f 31. *cf*
Cōs quid sit ibidem *cf*
Continua mensura aut ē p^rmanens aut ē successiua
Corpora varie mouentur f 33. *cf*
Causa quare i^o r^o d^rter extremis f 36. *cf*
Cū minor d^rter ibi d^rter *cf*
Conclusio directa et indirecta q^u sit f 36. *cf*
Cognoscere documentū cū p^rponit terminorū
f 38. *rf*
Conceptus et agnū materialitatis et addatur
efficiunt materialiter supponit ibi *cf*
Cōs et discreta naturalis q^u sit supponit f 40. *cf*
Confusa supponit motus f 41. *cf*
Confusa alia ē mobilis alia immobilis ibi *mf*
Causa quid sit supponit f 42. *cf*
Confusari alia ē mobilis alia immobilis ibi *hf*
Conditiones duas exceptiua requirit f 43. *cf*
Capax confusionis term dupl^r f 44. *bf*
Capax confusionis debet ēē term f 46. *cf*
Concernentes term. actū mentis supponit in d^rte
venter p^rter quid ē vel quid p^rter ē vel p^rter f 49. *cf*
Confusa p^rsonalis diuidit^{ur} supponit f 51. *hf*
Consequentia quid sit f 53. *bf*
Consequentia p^rter dupl^r definitur ibi *ff*
Cū exponit^{ur} formales consequentia f 54.
nones ibidem *cf*
Consequentia bona et limitationes f 57. *rf*
Consequentia bona ab ēē ad p^rter ibi *nf*
Consequentia a l^rma ad v^onam et motus ibi *nf*
Consequentiarū et generale condit^o f 59. *af*
D
Descursus circa q^untitas quomodo et antec^o regit^{ur}
ad consequens f 58. *bf*
Differens ab ente nō ē ens ens ē q^u differens a
tenen ē ens f 60. *cf*
Difficultates circa q^untitas exceptionales exclusiua
f 62. *ff* et *rf*

Difficultates circa cognitas

Duplex est terminus privatus et negativus ibid h^r

Dynatio terminorum folio 63 IF

De tertio adiacente non sequitur cognita f 64 RF

Decem regulae consequentiarum f 64 8F

Definitio incipit hinc duas causas veritatis f 65 of

Demonstratio promissa non sunt resolvable f 68 IF

Descriptibiles termini ibidem 6F

Dubium est circa primam questionem quod est de quod fuit f 69 8F

Descriptibiles quod ut et quod duplex ne pponitur ibid mF

Deus est melior Oratio f 70 IF

Dubium circa comparativum gradum f 71 hF

Duplex ducitur contra a gradu superlativo ibid RF

Dubium circa superlativum ibid nF

Differt duplex pot sumi in consequentibus ibid 4F

Duplex sumitur (nisi) f 72 RF

Dubium circa exceptionem ibid of

De incipit et definit per causas sua veritatis ibid of

Duplexiter sumitur totum et semper f 73 vF

Duplex sumitur ab eterno et infinitum f 73 mF et IF

Desimiliter pponitur regula f 75 4F

De positione regulae circa consequentibus f 76 RF

Duplex est insolubile circa cognitas ibid IF

Duo modi respondendi ad objectionem f 77 af

Duplex processus soluendo ibidem af

Duas conclusiones magister ponit in processu definitionis ibidem of

Dialectica vult omnia uno posteriori ibid IF

Duplexiter signum pot capi ibidem hF

Duo suppositiones unius rei ad diversa scata f 80 8F

Denominatio semper fit a positivo per pro f 81 CF

Insuperatio Latina vel Graeca ibid 5F

Dubium morientis de scatione terminorum f 83 6F et RF

Duplex convenientia duplex respondet ad objectionem ibid hF et 9F

De termino (Oratio) due opinionones f 86 af

Quod cond servanda de prima termino ibid RF

Duplex est conceptus quod est de veris quod ficitur f 87 RF

Duplex voces sancte personae f 88 RF

Duplex terminus scationis f 90 af

Ducuntur arguta circa definitionem verbi f 90 RF

Ducuntur arguta circa definitionem orationis f 91 IF

Deum esse pot esse capi duplex

Ducuntur arguta circa definitionem pponitur f 92 RF

Ducuntur arguta circa conjunctionem pponitur f 93 IF

D. I. ibi respondet ad arguta per totam paginam f 96 6F

De praedicente unius ppositio ibi arguta circa mouente

f 101 IF

Duplex unius est analogia ibi arguta circa mouente f 102 6F

Duplex est subiectum in pponitur ibi arguta soluente f 103 IF

Duo subiectiva simul esse solva ibi arguta circa mouente f 104 6F

Duo contradictoria esse simul vero ibi arguta contra mouente

ibidem 6F

Differentia ab ente non est ens negare ibi arguta soluente f 105 af

Duplex est qualitas ibi arguta obiecta solva f 113 of

Quod cond regitur ibi arguta soluente f 117 RF

Duplex pot ibi assequi contradictionem ibi arguta

soluente circa copulativam f 119 af

Donatus intelligit quod conjunctionis disjunctiva

conjungit solum vocem res p certis ibi arguta circa

disjunctivam soluente f 121 nF

Differentia non sit terminus unius ibi arguta pro

ponitur circa definitionem Africae f 124 RF

Definitio Accidens datur et adducitur in ibi

arguta circa definitionem Accidentis f 126 af

Duplex de essentiali ibi arguta circa defini solva f 128 6F

De omni contingit quereere ibi probatur solum esse

proposita quam de cem f 129 5F

Omni obiecta solvantur quod sunt lo proposita 129 6F

Duplex est suppositio ibi arguta soluente circa

suppositionem f 136 of

De spectre loqui possumus duplex ibi arguta mota circa de

functionem term soluente f 139 RF

Differentia inter Terminos et Realibus ibi arguta circa

terminos soluente f 138 6F

Dixi quereere fuerit ibi motus est neutrius generis et in

declinabile ibi arguta circa obiectum f 141 6F

Definitio mala ibi arguta obiectum f 141 6F

Distinguo de hi possibile ibi arguta soluente f 157 RF

Deg est go nullus ho est sing ibi arguta opponitur solva

circa consequentibus f 148 nF

Deus est go ho est sing ibi arguta solva f 162 IF

Dixi stodd admittere casus ibi arguta mota solva f 163 RF

Demonstratio duplex ibi arguta soluente f 163 4F

De uno sem puram diffinitionem tptlem verbi duplex

ibi arguta soluente f 165 af

Duplex est comparatio ibi arguta de gradu comparativo

folio 168 IF

Diffinitio pot capi duplex ibi arguta obiectum circa de

differt et aliud f 170 RF

Distinguo illam ibi arguta solva de differt f 170 8F

Dixi quid quod exceptio ibi arguta soluente

circa dictiones exceptiones f 172 RF

Dico quid non est verum inter loquendo ibi arguta mota

soluente circa term. totum f 175 6F

Dua sunt opinionones de hi sem ibi arguta circa sol

untur f 175 of

Duplum vel triplum et sic infinitum ubi quædam solvantur
cui termini infinitum f 176 m f
Descriptio sine logica non gustanda f 10 d f 10
Quod tractatus uno parvo continet f 10 d 2
Distributio tractatum f 10 d 3
Definitio Dupli sumit f 2 d f 10 partis definitionis
Descriptio quid sit ibid d f 3
Quod cond term Categore requirit f 3 d f 10
Definitio nō ē qd uno termino f 7 d f 10
Dico quid sit ibidem d f 20
Dico et Boetius term infiniti dicit de ente et nō de ente f 10
Duo Thomæ f 10
Duo dicit term infiniti ibid d f 20
Distributio orationis Logice f 12 d f 10
Determinat modis pponit modalem f 17 d f 10
Duo modi scilicet veri et falsi dicunt veritatem infalibilem
et falsitatem infalibilem ibidem d f 20
Duo crĩa nō possunt ēē simul vera sibi pōt f 20 d f 10
De spectatq conuersionis sunt duæ opinionēs f 23 d f
Diuident conuersionis in bonā et in malam f 23 d f 20
Dubitū quomodo remoueat eadē quantitatē in conuersione et
conuersione f 24 d f 10
Duo oporitur si unū ē affirm aliud ē impossi f 25 d f 10
Dua cond ad possibilitatem requiruntur f 25 d f 10
Disiunctiua quid sit ibidem d f 20
Disiunctiua et collectiua disiunctiua ibidem d f 3
Disiungere quid sit ibidem d f 4
Duo contradicitoriū si unū ē verū aliud est falsū f 25 d f 10
Diffinitio inter vnde et predicabile ibid d f 2
Diffinitio specia sunt diffinitio numero vera ē f 28 d f 10
Diffinitio quid sit ibidem f 2
Differentiarum alia facit unū altera alia ten ibid. d f 3
ibidem separabilis et in se
Differentia inter term superiorem et inferiorē f 30 d f 10
Verū ē prima non sunt in predicato subiecti ibid d f 2
Dispositio qualitatis dupli capitur f 31 d f 10
Determinat in pte qualitatis f 32 d f 10
Diffinitio inter sciri et verificari f 37 ap 20
De sermo (cor) nō verificatur sine additamento materi
alitatis f 38 n f 10
Dubitari grē nomen inter sumptū sit in declinabile
presens declinabile f 39 b f 10
Diuident modis suppositio f 40 d f 10
Disiunctiua pot dupli teneri f 41 o f 10
Dubitū difficultatē quomodo subiecti autis conditiona
lis supponat confuse mto f 42 f f
Dubitū quomodo predicatum reduplicatiue significet
immobiliter ibidem d f
Dua cond exceptum requirit f 43 v f 10

Determinatio aliquid xxi pot ēē 3 modis f 44 ap
Dubitari quomodo nō licet descendere et responde
re f 45 b f 10
Duplex est relatiuū: v. Grām. Logice f 49 ap
De relatiuū idem relatiuū respo ad dubiū ibid d f
Dubitū pponit de ampliatione sic tenet amari et
soluuntur dubia f 49 g f
Diffinitio inter mitem tantū et formalem tantū consequen
tiam f 55 b f
Dubitari grē verba contingit pot et verba in libris
vel tibi in opus desinit hnt hū ampliamē f 50 d f
Diuident naturalis suppositio f 51 d f
De 20 adiacente ppo pōt hnt d expōitā de 20
adiacente ad expōitā ibid d f 10
De sciti materiale quid sit f 52 p f
Distributio suppositio f 3 modis ibid d f
Diuident ppo suppositio f 53 d f
Definitio p qd: diffinitio data ē formaliter quiddi
tatis ibidem g f
Distributio consequentiariū ibidem d f
I I
Exceptuarū exceptuarū 20 gharū regule f 61 p f
Exceptuarū prima regula regit d limitaciones ibid d f
Exceptuarū 6 regulas 52a regit ibid d f
Exponentis regulas circa pponit exceptuab exclu
sionis f 62 d f
Explicationes consequentiariū f 66 d f
Exempla plurima vbi nō regit opōitā d c f 66 d f
Exponitib et resolutib terminis f 68 b f
Exponitib pponit ē multiplex f 68 h f
Exponit comparatiuū ppo sumptū p tres expo
nētis f 70 d f
Exclusionis nota fuit tres ordines pponit sūm regim
f 71 b f
Exceptiua f requirit f 72 n f
Est pot hoc motus f 73 ap
Est insolubile circa consequentia duplex f 75 f f
Extra miam insolubilitatem penes idem attenditur possi
bilitas f 76 d f
Est ē term cōmēs quā term f 76 h f
Est motus ē cōmēs quā term ibid n f
Est motus ē subiecti ad equatū ibid n f
Est motus ē cōmēs 12a notiorib f 77 d f
Expressior definitio d top f 78 ap
Equiuocū nō ē signū f 79 d f
Est p se scitiuū nō ē ppo ppo term f 81 p f
Est p se scitiuū ē ppo ppo term dūsi ibid p
Est p se vel se p se term f 81 g f
Extra se: ppo extra se aliq representare f 82 g f
Essentialis conuentionis solūm argū f 83 n f
Est (verbi ppa) est Categore et syncategore f 84 d f
Equivocū term Categore ppo habet f 84 d f
Est verbum Burleus explicat f 85 d f
Equiuocū terminū ē Categore ibid n f
Ego ē ppo et intentionis negatiuū conficiat f 87 f f

Factus est syllogismus in una figura et in uno modo.
Ibi arguta soluitur proposita cum tribus figuris f. 133 af
Formaliter est identica acceptio eorum ibi soluitur
arguta cum suppositione f. 136 af
Formale scilicet omnia ibi arguta soluitur f. 141 af
Formale est eorum terminus in mente vero minus est ibi arguta
soluitur f. 141 gf

Fundamentum illius principii ibi arguta soluitur f. 148 af
Frustra arguta si non sit completatur ibi arguta
soluitur f. 153 af

Formaliter contra dicta sumpta est illatio: propositio illa
tunc ibi arguta soluitur f. 154 hf

Formale consequentia est ibi arguta obiecti f. 155 hf
Extractionem terminum in mente existentes scilicet terminum unum in
propositione f. 156 ff. 10

Formale est rationis quid significat f. 156 ff. 20

Tamones duos terminos terminus magis minus sumos obiecti
it f. 159 ff. 10

Figura modalium oppositionum f. 159 ff. 10

Figura 4 modis sumpta ibidem ff

Facile est deservire quod deum conspiciere f. 156 ff. 10

Forma et figura qualitatis ut Boetius in Albertus
Burlenus f. 161 ff. 10

Inquis calor secundum Plenum et Burlenum dicitur prima in
sua et in tota specie qualitatis f. 162 ff. 10

Figura syllogistica quid sit f. 163 ff. 10

Figura prima sua tertia gelsit ibidem af. 10

Formale et materiale significatum f. 163 mf. 10

Formale scilicet omnia non sit ibidem ff. 2 ff. 2

Formale scilicet est nobilius semper nobiliori accipiendum f. 163

Formale scilicet est extra terminum mente vero non est extra quod
est et ipsemet terminus f. 163 ff. 10

Formale scilicet remotum est quod extrinsecum est mente
propinquum quod intrinsecum est ibidem pf

Futurus Antichristus quid supponatur f. 164 af. 10

Formale est acceptio appellatio termino limitari per
terminum precedentem concernentem actum mentis ibidem hf

Forma appellare est scire sui scilicet ibidem hf. 10

Finaliter est signum instrumenti intellectus ordinatum
ad discursum f. 165 af. 10

Formale est signum 4 opinionibus ibidem af. 10

Formale et motus signum quid sit f. 165 hf. 10

Formale est signum quodam regulis f. 165 sp. 10

Grave est invenire media terminum plandi f. 168 hf
Grado positum comparativiter sumptis potest sumi
positum f. 170 hf
Grande dubium de comparatione circa positum gradum
illud etiam solutiones ibidem ff
Grado comparativum potest dupliciter sumi circa sequentia
f. 170 af

Genus est totum et pars respectu generis ceterum 10 phisi f. 180 gf

Garabio est nomen scilicet terminum secundum Boetium in phem
et Ly Beltrix est nomen non scilicet terminum f. 182 ff

Garabio est terminum non scilicet terminum Boetius in lib phem f. 183 af

Genus et species in voce sunt terminum et in intellectu p

Magistri et Boetium 10 per herem

Generis est equaliter de paritatem a speciebus f. 193 ff. 10

Genus nihil continet quod in specie non est et topicum

phus ibi arguta obicitur f. 190 hf

Genus et species idem sunt ibi arguta dicitur moventur

quod non sunt 5 predicabilia f. 122 hf

Generatio loquuntur Porphyrius ibi arguta soluitur f. 122 hf

Genus non predicatur de diffinitione et in eo ibi arguta

est in ista soluitur f. 122 hf

Genus non videtur in quid ibi arguta dicitur motus f. 123 hf

Gratias quod 2 phis phem secundum predicatum de quo

ibi arguta soluitur dicitur genus

Genus est in ista ibi arguta motus dicitur movetur in ista f. 124 af

Gratia in ista non gratia formale ibi arguta soluitur f. 146 af

Gratias quod hoc intelligi potest dupliciter ibi arguta

opponitur et soluitur f. 164 mf

Grado positum est notum comparativum ibi arguta

dicitur comparativum gradum f. 169 hf

Generatio suppositio quid sit f. 173 af. 10

Genus quid sit logicum f. 179 gf. 10

Genus dividitur logicum ibidem gf. 20

Genus tribus modis sumitur ibidem gf. 3

Generalissimum quid sit ibidem gf. 4

Generatio distributio modis carentibus f. 180 gf. 10

Gustus tactus visus olfactus sub patibilibus qua-

litate f. 181 gf. 10

Gilbertus porret negat asperum lenem esse positionem et

esse in situ f. 184 gf. 10

Grado comparativum superlativum continet

quatuor regulas f. 185 hf. 10

Idem est species specialissima quod est species generalis

ma non sunt f. 189 hf

Idem non est genus et idem est et idem non est genus ibidem hf

Hoc est ad non est quantitas soluit instantia f 61 RE
Hoc est coram Martino quod hoc aliquo modo non est coram Stanislaus f 639
Hoc non est hoc quo instantia soluit f 65 bf
Hoc ab Unitate denominatur ibidem n f
Hypotheticam propter regulam f 66 af
Hoc currit per a priori et a posteriori f 68 gf
Hoc probare apparet potest ibidem ef
Hoc est demonstrata anima tua obiectio ad soluti f 70 bf
Hoc non potest non esse quod est necessarium ibidem qf
Hoc potest esse motus f 73 af
Habet duo scata insolubile f 76 ef
Hoc sive in voce sive in mente sive in scripto predicabi
lis de pluribus f 77 sf
Hoc vox est terminus propter scatum f 80 hf
Hoc vox extra se non sciat negare f 82 gf
Hoc sciat presentem hominem praeteritum futurum f 82 n f
Hic propter scatum terminus. Categor. f 85 qf
Hypothetica propter duplicem ut categorica ibi soluit
arguta f 92 af
Hoc est at ibi obijciuntur arguta de oppositione f 94 qf
Hoc dividitur in unum et plures ibi ducuntur arguta via
divisione propositio f 95 mf
Habitudo est affirmatio quod negatio est privatio ibi propter arguta
Hoc est affirmatio ibi arguta opposita f 97 bf
Hoc est aliud a Capra Capra est ens quod hoc est aliud ab en
te non valet. Con ibi arguta soluitur f 98 af
Hoc est at ibi arguta via definitio propositio supponit f 100 bf
Hoc habet est et nullus hoc est quilibet at ibi arguta via
obijciuntur f 105 bf
Hoc habent equum equitatem ibi arguta solum ante motum f 108 bf
Hoc est species species est hoc ibi arguta via mouetur f 110 hf
Hoc non est terminus infinitabilis ibi arguta solum f 112 bf
Hic praemissis ad unum de ibi arguta via conversionem
motu soluitur f 117 qf
Hentisber loco allegato ibi arguta via conditionalem
soluitur f 119 n f
Hoc est at ibi via arguta mouetur f 127 pf
Hoc duplicem habitudinem habeat respectu universalitatis
at ibi arguta solum via definitionem f 127 RE
Hoc est veritatis ibi arguta obijciuntur via definitionem
essentialem f 127 pf
Hoc supponit pro hoc in cor supponeret sem
per ibi arguta obijciuntur via duplicem f 137 ef
Hic duplex scatum terminus f 139 bf
Hic terminus scatum hic solum forte ibi arguta
soluitur obiectum f 140 RE
Hoc supponit inter ibi arguta via opposita
f 142 n f

Hoc nomen species denominatiue ibi arguta solum f 142 m
Hoc est species ibi arguta mouetur via f 143 af
Hoc fuit hoc erit non amphan solum in istis ibi arguta via
ampliatione f 151 qf
Hoc potest hoc est potens aequaliter ibi arguta via mouetur f 151 gf
Hic propter quod est et huius opposita est affirmatio emptum ibi
arguta opposita f 151 pf
Hic aliud et aliud scatum propter mutationem antea ibi
arguta solum f 152 af
Hoc est et affirmatio est at eodem ibi arguta solum f 154 RE
Habitudo est notum mutatione ibi arguta via f 155 RE
Hentisber vult ibi arguta solum via terminum in
finitum f 176 bf
Homo alius est terminus complexus f 7 hf.^o
Chymalra est terminus coram apud intellectum tamen non est apud
predicari de pluribus f 9 hf.^o
Chymalra est Chymalra
Homo sciat omnes homines f 9 hf.^o
Hoc est affirmatio nullus hoc est affirmatio non sunt opposita. f 20 hf
Hoc est nomen f 23 hf.^o
Hoc hominem sciat non videtur f 24 hf.^o
Hypothetica propositio quid sit f 24 hf.^o
Hypothetica vult species hic ibidem h 28
Hoc est species specialissima f 30 hf.^o
Habitudo est primum quod qualitatem f 31 hf.^o
Habitudo est principium et dispositio operandi f 32 hf
Habitudo praeteritum quid sit f 34 hf.^o
Habitudo est quedam forma f 35 hf.^o
Habitudo propter caput ibi f 37.º
Hoc sciat omnes homines: praesens propter futurum f 37 L2
Hic terminus duo solum f 38 hf.^o
Hic hic terminus scatum: nite et forte et alia scata ibi
habere terminus scatum quod cognoscit ibi v f 3
Hoc est terminus coram et discretus materialiter sum
ptum f 40 bf.^o
Hoc praesentem sumptum est terminus coram et species ad Mar
tinum Stanislaus ita quod motu sumptum est species est
et hoc hoc illud hoc istud hoc f 40 hf.^o
Hoc motu est Indeterminabile f 41 hf
Hoc est necessario species et hoc est contingenter quo
modo verificatur ibidem hf.^o
Hoc est affirmatio at ante verum et contra falsum f 42 n f
Hoc est et necessario verum propter quod falsum est
descensum f 46 n f
Homo quod supponit omnes hoc est alius f 49 hf
Hic nomen Plato vel Martinus sciat naturam
humanam prout est in hac materia f 49 hf

I

Instantia signata exclusuam exceptionum f 62 qf
 Impertinentia et pertinencia term. quid sit f 62 ef
 Inferentia et illatio terminus ibid. ef
 Ille deus est pater quod ille deus non est filius quod non sequitur signata f 63 nf
 Infinitum et indurabile non sunt termini privativi f 64 hf
 Incipit definit habere duas causas veritatis f 65 of
 Instantia solvunt obiecta sua regulas signata per totam
 perquam f 65 hf
 Impossibile immobilitas illum term. at f 65 4f
 Illatio pponit quia ratione pbat signata f 68 af
 In quantum pot. sumi dupl. f 72 ff
 Immediata siue immediata dupl. capite nominaliter et
 adverbialiter f ibidem ef
 Infinitum dupl. sumitur f 73 mf
 Impertinentia est oculus ad depositum: quod non sequitur ad
 depositum nec antecedit f 75 of
 Instantia regulae circa signata ibid. af
 Insolubile quid sit circa signata ibidem ff
 In nata est nobis nota procedere a cognitione f 77 df
 Idem non est convenientia est notius et ignotius respectu
 eiusdem f 79 ef
 Idem pot. esse parvum et totum non eodem modo considerari ibid. hf
 In voce vero quod sciat f 81 af
 Immo idem term. quod est per se scitatur quod ad nos at 4i homo
 est non per se scitatur apud Graecos quia nihil scit scis f 81 ef
 Inter haec et alium est convenientia in genere pinguis ad
 inter hominem et similitudinem hominis non est conveni. in qua f 82 ef
 Instantia obiecta solvunt de terminis f 83 nf et qd. v. et mf
 Impossibile possibile officialiter tantum pot. argui f 84 nf
 In animae rationis subiectum non verum et falsum in rebus
 ibi argui mota solvunt f 99 ef
 Impossibile et possibile pot. apte sumi f 100 ef ibi solt. argui
 In bona conversione reguntur duo conditiones ibi argui solt. f 111 ef
 Illa definitio non est bona quae competit alteri ibi argui
 sua moventia f 112 ff
 In omni pponit mundi pot. servari eadem qualitas et supponi
 tio ibi argui solvunt f 115 af
 Infinitus term. dicitur dupliciter ibi argui sua con
 versionem solvunt f 117 af
 Individuum pot. accipi dupl. ibi argui sua opposita f 122
 Idem genus non est et accens ibi argui solt. sua invicem
 sua mota f 122 nf
 In quid predicari dupl. pot. dici ibi argui solt. sua diffin.
 f 125 af
 Illud quod multipliciter dicitur non est proprium aliter ibi argui
 sua proprium solvunt f 125 af
 Illud quod per se habet naturam dicitur ibi argui sua
 proprium solvunt f 125 ef

In quocumque prout est abstracti in eodem est etiam
 concretum f 129 ibi argui sua moventia f 129 ef
 Intellectus omni concipit ibi argui probatur plura esse
 prouta quam decem f 129 of
 In definitione non debet poni quicquid remotum sed pro
 pinguum 6 top. ibi argui sua syllog. dicitur f 131 pf
 Ille syllogismus falsus est in barbara ibi argui sua mo.
 dos syllogisticos solt. f 134 mf
 Ille term. habet multum sumptus non dicitur cum aliter
 personaliter sumptus ibi argui sua obiecta f 134 ef
 Ipsi non sunt oculus habet ibi argui sua obiecta f 135 nf
 Incipit definit pot. accipi ibi argui sua regulas
 appellationis et ampliationis f 152 hf
 Idem sciant nota et verba transposita non eodem mo
 do ibi argui solt. f 153 mf
 Illa non est bona quod non est bona signata de forma ibi argui
 obiecta f 155 df
 Immo consequens est verum ibi argui solt. f 159 pf
 Ipsi signata est bona chimera quia non est non intelligitur
 ibi argui sua opposita f 160 nf
 In quoque non fit comparatio 7 phis. ibi argui
 sua opposita f 168 hf
 Immediate autem instantis praesens sciuntia et
 immediate post instantis praesens a ibi argui
 moventia sua dictiones exceptionum f 172 of
 In quantum pot. sumi dupl. ibi argui solvuntur
 sua particulariorem reduplicativam f 172 nf
 Incipit esse ibi argui opposita sua incipit definit f 174 af
 Intentio terminus prima intentionis et nomen primae
 intentionis f 6 If. 10
 Intentio prima a diversis diversis modo declinat f 6 If.
 Intentio sua est habitudo illius habitudinis ad intellectum
 f 7 If. 10
 Intentio 10 est prima conceptus rei intellectus ibid. If. 20
 Impossibile quid sit term. scitatur f 7 If. 30
 Incomplexus terminus apte dicitur ibid. If.
 Infinitus terminus quod sit f 10 If. 10
 Immediatus terminus quid sit f 10 If. 20
 Impossibile est duplex f 5 If.
 In modalibus esse et non esse sunt subiecta transposi.
 tionibus sunt predicata sicut 2 phis. f 18 If. 10
 Immobiles terminus scitatur f 20 mf. 10
 In pponit: notum subiectum opposita dicitur f 21 If. 10
 Inferior terminus quid sit f 29 If. 10
 In quo agit ignis bene responderi in aqua f 35 If. 10
 Interrogantia transcendenda sunt apponibilia
 oculus proutis f 35 If. 20
 Idem a diversis speciebus diversis conceptis f 32 ff
 In mente terminus notus scitatur se et extra etiam
 se prout aut se et per posterius extrinseca f 38 4f

Immo tern habentur vni scatu gda rati hi forte signi
faciam ibidem of.
In mente oib term nrtter scant ibidem of 20
In term e prius et posteris ta no scm Vocem sed scm vi
gnificationem ibidem of 10
Impossibile e hoem non e at stat confute mobilitate f 43 sf
Idem term pot huc diuersam supponem ibid KE.
Indigeo caveo confundunt term distributue sequentem se
f 45 of

Instantia de agente formis in partem pping ibid of.
Ista ppro e vera necessario hu e at f 46 of
Intelligo chimeram quod amphant f 50 of.
Ipsemet term siue vox e scntam materiate f 52 of
Impropria suppositio quid sit f 53 of.
Impria sex spes ibidem of
In motu intellectuali 3 reguntur et emferat ibid mf
Imaginabilia simul scate possunt f 54 of
Impossibilia di ppru ibidem of 10
Impossibile per reflexionem ibidem of.
In materia molubili bona e signa f 57 of

Limitationes 4 generales signharu f 58 of
Limitationes 4 a superiori distrib circa signharu f 60 of
Limitat signu ad psonale supponem 2 mutat f 61 of
Limitationes circa exclusiuas signharu f 62 of
Limitationes 2 regunt vnu disparatum simplr sumptum
in consequentijs f 63 of
Limitationes 4 circa term pntes et imptates in ppru f 64 of
Linea e indivisibilis go e divisibilis no ppru bc. f 64 of
Limitationes signharum hypotheticu f 66 of
Limitationes signharu hypote p tota pagina f 67 of
Logicus et meth circa idem sub in coi f 76 of
Logica circa ens cosmia resat f 77 of
Logica e de rti notionibz ibid of
Logica e de rebz per accens f 77 of
Logica e tantum mtr de rebz metay mtrier et
formaliter ibidem of
Logicus definit per signu ibidem of
Logica nihil habet coius termino f 79 of
Literae et syllaba pnt duple considerat ibid of
Largus term pro eo quod pot determinat pponit f 80 of
Limitationes circa term sex cond regunt f 81 of
Latina et Greca disputatio ibid of
Lectulus e animus meus respondat magister ad argu
obrecta vna definitionem pponit f 93 of
Limitationes f regunt reguntur ad solutione concu
proponem f 102 of
Limitat signu vnde affirm in numero plurali ibi argu
sotz f 106 of
Licet non sit absolute nro modg argudi ibi argu
obrecta sotz f 147 of

Logica e artef 9 scm vnu conceptu raom con
derat ibi argu sotz f 123 of
Leusimii duptr ibi argu sotz ad epni ppi f 123
Lyene stat distributue immobiliter ibi argu
soluuntur f 147 of
Logica ad oim methodu vni ht f 147 of
Lapis in fine agni e terminus f 120
Item et syllaba remota 2 mntia ppru term f 24
Limitationes modaliu pponit f 20 of
Locales causales temporales spes hypote
ca pponis no sunt f 24 of
Linea quid sit f 31 of
Locu tempus go sit ibidem of 2
Licet que scant mysteriu logicu ut sunt in spec f 30
Limitationes 2 regunt p ventatis confuturum
suppos. mobily f 43 of
Limitationes tres circa agni affir quod confundit
term sequentem f 44 of
Limitatur verbu pmitto debet obliyo duabus
generabilz addit f 42 of
Licet descendere gra mtriu no gra pma ibid of
Logici solutiu no facit suppos. velatui f 48 of
Logica in magna magis assignat eam de terminu
ampliatu f 49 of
Limitationibz vllz generalibz Formales sign
stringit f 55 of
Limitationes 4 bonat aliq signa f 57 of
Limitationes 6 C 4 f 50 of
Limitationes 4 generales signharu f 58 of

Magistri solutiones vna signharu f 63 of
Magistri solutiones vna regulas signharu per
totam paginam f 64 of
Modg determinant immobiliter term at ibid of
Machina pot currere go pot f 65 of
Mater album et nigrum conueniunt ibid of
Magistri sotz instantia ibid in differre ab opio f
67 a
Magistri sotz instantia ibid of
Mediati et immediati term q stat f 68 of
Mediata ppro guntuplex ibid of
Multiplex e ppositio exponibilis ibid of
Modg exponibilis magis pntat ibid of
Melior e q diabolo f 70 of
Motu post hoc ent f 73 of
Minimu exponit sicut et maxi mtr ibid of
Multy dpru sumitur p tota pagina f 73
Materiam circa molubidem ppru circa 2
has duo spectanda f 76 of

Metaph et Logica circa idem f 76 hf
modg procedendi in methodo definiti 2 de laratione f 77 et
et de et ff

Metaphisica et Logica versant circa ens ide materiali
ver ibidem of

Mala e definitio 6 top qd definitio congetit ad definitio f 78 qf

Mitter signum pro seipso ibidem termino n f

Mitter term sumptus e p se scatuus f 81 v f

Mouente solum obiectum de seone termino f 82 af

Mundi term. glubet absolute debet duci term p se signifi
catuus ibid hf

Mentalis term no scatu placit f 82 of

Mouenti dubia de scatione termino f 83 b f et Rf

Maioz conuenientia accidentalis sotez argia de termino 6
folio ibidem hf et qf et of

Magister in Logica magna dult quid verbi no pot ee
Categorica f 85 af

Magis in sententia de rem categor f 85 b f

Magister in Logica magna respon de termino ibid Rf

Magister per ositum termino quid at f 85 of

Mala definitio termino sequit f 86 af

Magis soluit argia f 89 hf

Magis soluit argia de pponere mota f 92 b f

Mitter vna ppositio pluribz formis f 95 m f ibi argia

Magister soluit argia vna mota ibid f

Mota argia vna ppones soluit f 96 b f

Magister responder ad argia mota f 98 b f

Multa n: sunt ppones posibles quia no possit ee deni ibi av

gumenon soluunt f 100 af

Modg sumit duplv ibi argia soluunt f 103 Rf

Modg e adiacens rei ibi argia obiciunt vna possibile et impos
sibile f 103 of

Modg duplv sumit ibi argia soluunt ibid Rf

Mobiliter v: distributue immoblv v: no distributue ibi argia mo
tu soluunt f 106 Rf 2

Modg pot reneri duplv in sensu composito vel diuisio ibi argia
soluunt f 110 af

Modi duo respondendi ibi argia vna conuersione mota f 110 pf

Modus alius magis duplex e conuersio ibi argia sotez f 111 Rf

Magis in Logica magna quilibet ppositio mundi e conuersibilis
per accens ibi argia soluunt f 112 b f

Modi duo sunt respondendi ibi argia pfluunt f 116 pf

Magis no corpus animatum est gong ibi argia vna de
finitionem generis mouent f 123

Modg n: sotez rem cuius e modg ibi argia vna dffiam
obiciunt f 124 of

Magis logi no de oi p rdtione directi ibi argia vna
predicationem mota pfluunt f 127 of

Multitudo p rdtionem reducit ad vnu quod est
iam causa ibi argia vna p rdtio mota sotez f 129 qf

Magis determinat de syllogismis ibi argia vna modos
soluunt syllogismos f 134 f

Maiester sumptus ho no e p se ibi argia vna
obiciunt f 144 af

Multitudo signum ht duplia 2m arg: 1o ibi arg sotez f 148

Magis alia e opinio dnr de appellatione ibi argia
soluunt f 152 af

Maioz pbat ibi argia obiciunt vna dffiam f 157 Rf

Maioz negat ibi argia sotez mota vna dffiam f 158 hf

Magis et Petrus Mantuanus Henricus ibi argia sotez
f 167 qf

Magis aut ponit instorem modum ibi argia vna
exclusiuam mota sotez f 171 hf

Magis aliter responder ibi argia mota vna dectores
exceptuus sotez f 172 sf

Adenghi comentaria in logi caz magistri Pauli veneti.

Magis in dicit ibi argia vna tota sotez f 175 Rf

Magis negat antea ibi argia sotez vna termi
num m f i n t u m f 176 pf

Magis manibz meis confidam q Logica ignorat f 180

Magis remota pars e et mixta remota f 2 m f 1o

Mentalis terminus aliam rem extra se representat
f 2 m f 2o ibidem Vocals et scriptus

Modg respondendi circa rem duplv peccat f 5 m f 1o

Materiale sra notionis ens quid sit f 6 m f 1o

Magis cois term quid sit f 9 m f 1o

Mixta cois term. ibidem m f 1o

Mediatz term d sit f 10 m f 1o

Materia in pponere e habitudine subiecti ad predicat f 11 m f 1o

Materia 3plex pponis ibidem m f 2o

Modi sunt 6 ad cognoscendu quid sit modg ibid m f 2o

Modalis p p r d 3plr pot duci f 18 m f 1o

Mobiliter term stat: 2 distributue f 20 m f 1o

Motus v: e ab agente d r actio f 30 m f 1o

Mensura duplv sumit ibid m f 2o

Mensura aut e permanentis aut successiva f 31 of 2o

Mensura pmanens aut e Intrinseca aut extrin ibid of 2

Mensura multis modis mensurat ibid m f 2

Molle oluri sunt in sra et in tertia speche quali
tatis f 32 m f 1o

Modg no e in eoda p r d t o cuig e modo ibid m f 2o

Mria no solum a quantitate sed et a forma cubi
terminant f 32 m f 3

Mota large accepta e ad subum vel ad accens f 33 m 2

Mota ad accens absolute vel ad respect ibid m f 3

Maioz extremis sicut forma f 36 m f 1o

Minor extremis b nout materia ibid f 37

Modg syllogis qd sit a quot sunt ibid af 3

Materialis personis opposito term quid sit f 37 dfz
Intus opposito dividitur f 40 mfi
Ingi in magna logica ho opponit pro se term cois f 41 4
Mobili supposito quid sit f 41 mfi
Mobili et immobili distributio confusa f 43 hf
Materia una oem suad aduoluitatem ht a forma f 49 If.
Maiores vim ht verba supra term quante pndentia ita 2f.
Materialis opposito quid sit f 52 df
Materialis cois suppositum idem kf
Mali et bona opposita quid sit f 54 ef.
Intus et foris contra quid sit idem hf.

N

Nullus binarius e go nullus numerus e b.c. f 59 hf
Nomen limitationis tria regulas circa signatus f 59 mf
Nulla ppro sent adaequate oeat ee hominem f 61 gf
Nullum at e genus ibid hf
Non sgr tu es ho go tu es hois f 63 RE
Nihil e contradictoriu stictoriu f 64 If
Negru pot ee album b.c. f 65 sf
Nullus ho e currens go nullus ho e f 66 sf
Non resolvable termini qui sint f 68 If
Necessario pot sumi dupli f 69 of
Nota exelusionis facit tres ordines pponit f 71 6f
Nota dupli sumit f 72 RE
Notoria prig sunt pramittenda uno phif. f 78 RE
No e inconueniens ee id definitur q definitu f 79 gf et df
Nihil e conu f in logica termino ibid hf
Notro sra pro prima f 80 af
Nullus sit term mentalis que sit imel ut sra notans ibid If
Non definit term a logico quatenus e logicus ibid RE
Nihil extra se scat term inter sumptu f 82 af
Non scat idem apud oes mentales f 82 of
Nullus term scat nter f. met. et mo tlenh. ibid nf
Nulla e similitudo inter mion chimera et chimera f 83
nf ibi soluitur argu
Negata objectiones de scaone terminoru ibid mf
Notiter sumpta contingentis possibile dupli accipit f 84 df
Non debet inire term categor extrinseca f 85 RE
Nulla ppro e verior illa in qua idem de seipso predicat sra
Boatum f 85 pf
Nulla ppro e vera in qua note vnter sumptu predicat
plus imo per se. ibid. et
Nulla affirm e vera in qua vnter sumptu predicat f 86
Nullus ho e ois ho e negat ibid RE
Non nomen in mente no e term obie. f 87 of imo intentionis
Nihil e in mte nisi prig sra in sensu que intelligendum f
89 RE

Nomen capiti 3plv f 89 of
Non currens e negatio ibi argu diuina f 95 pf
Nulla ppro negatua modalis exlet affirm modali
non altera ibi heat term modat includere
negatione ibi argu p tota f 96 RE
Nulla chimera ee nihil sit ibi argu oppon. f 97 af
Nulla ppro e dem nulla pponit e notis f 99 of ibi arg
Necessaria et contingens ppro ibi argu obie. f 100
Nulla ppro mundi e necessario ibi argu pta fld a
Necessarium ampliat argu solz ibi f 101 of
Negatio no e ioris virtutis ibi argu solz f 105 af
Nulla ppro e verior dum cois negat ibi argu sol
mutu flaz af
Non expollet glubet ho at no e et nullus ho at no e
argu mouentz f 109 af
Non sgr glubet ho o e at no e go alius ho o e at e
ibi argu mouentz sra ibidem 2f
Negata signa ibi argu mouentz sra ibi expollet
tribus motu flog 2f
Nihil e nihil et quodlibet e aliqd Detrg faspang
ibi soluit argu sra motu f 110 af
Nullum nomen e ho hi no e nomen ibi argu mou
sra confonem f 110 If
Necessariu e plex ibi argu solz f 115 RE
Nulla e conuerio ibi argu mouentz sra conuer. fulla
Nota transposita idem scat ibi argu solz f 116 RE
Nullus ho e ois resolvable no e ho ibi argu ob
recta soluitur f 117 RE
Nulla e ppro de verbo amplexatus ibi magistru
argu soluit f 118 af
Nota disuersionis coniungit voces ibi argu sra
proponit sra disuersione pponem f 121 af
Non e mri Inu pndentia ibi argu in contrarium
partem mouentz f 129 RE
No e ens ppe ibi argu solz sra 10 pndentia f 13 af
Nihil facit idem de seipso ibi argu sra syllogi
mouentz f 131 of
Notantia essentia scala ptem cois pot dupli ac
cipi su confia ibi argu sra disuersione term solz f 138 af
Nullus term scat se mter ibi argu obiectione
sra scaone term f 140 af
Non ioris virtutis et fortitudinis e term sra inpos
qm aliqua negatio f 141 nf ibi argu sra mouentz
Negatio non affirmat motu ee 10 phif. conu ibi arg
sra obiectione f 144 RE
Nullum diffrens abente e ens ibi argu obie. f 145
Nullus site definit aliud site ibi argu obie. f 147 of
Nullus site definit site 11 p se sed definit p
f 148 RE
Nullum diffrens ab ente e ens ibi argu oppon. f 149
Non nullus ho currit ibi argu obiectione f 149 of
No intelligat aliqd sub voce qua e ho ibi
argu soluitur f 152 RE
Nullus complexum e ppro ibi sra argu mouentz
f 153 If vnde in fine huius libri

Adhuc huiusmodi vtriusque clarissimi in Pauli de
neti logica comitū cū questionib⁹ quibusdam.

Utrum vi.

derem Pauli ve
neti logicaz non
parua idigere ex
positione: tū pro
pter ipi⁹ difficul
tatē. tum ppter
aliorū obscuram
diligentiā: modi
cāq; sollicitudiez
constitui nonos
comētarios ede
re: bipartitumq;
op⁹ facere. expo
sitionem scilicet
et questionez. vt

cognitio ipsius non in obscurum: sed in claram lucem
producta sit. Sic enī putant hinc tirunculis: illic pro
ductionib⁹ satisfacere. istā qd vtilius opera nostra ser
re possēt: qd iuuenibus philosophari cupientib⁹ patē
tes: vt aiunt: fores ad ipsam philosophiaz reddere: euz
potissimum sine logica nullus recte philosophari qat:
nec rerum causas cognoscere possit: neq; medicinam
absq; ipi⁹ cognitione qd tēter. Istā enī i manib⁹ illius
medici me cōsidā q logicam ignorat. Taceo theologi
am q dei cēntiā cōtēplat: vbi tota nostra beatitudo cō
sistit: quā ne dūz amplecti dicā. sed neq; a longe vide
re poteris. Ceteras omitto disciplinas: que neq; intel
ligi neq; recte degustari sine logica possunt. Ad oīum
enī methodorū pncipia vias hz. vt placet philosopho
primo thopicorū. Eos tū obsecram⁹ rogamusq; cō
mētarios nostros legerint: ne illos pri⁹ dānet q; eorū
succū delibauerint: et si i tāto opere aliqd ambigū vel
min⁹ absolute dictū inuenierint: boni potius interpretes
sermonis et scripti q; molesti ierpellatores esse velint.
Vel si pncipes eē voluerit suo gne delectati aliqd i lu
cē edāt qd videri legiq; possit: vt si quā voluptatē ma
ledicēdo acceperit eam de se male audiēdo amittant.
Nos autē nostro more delectati hos comētarios edi
dimus: quos logice vacātibus arbitramur fore non i
utiles. Placet itup hui⁹ logice diuisione superaddere
q tripartita ē fm triplicē intellect⁹ opationez. Prīmē
enī opationi intellect⁹: q simplici apprehēsiō dicitur
correspondet prim⁹ tractat⁹: q ē de terminis. et secundus
q ē de ppietatrib⁹ terminorū. Scdō opationi intellectus
q ppositio vel diuisiō dicit⁹. correspondet qrtus tracta
tus q ē de pbationib⁹ terminorū. Tertie vō opationi i
tellectus q discursus dicit⁹ correspondet tertius tractat⁹ q
ē de consequētijs: et qntus q est de obligationib⁹: et sex
tus q ē de insolubilibus. In his enī tribus sit discursus
et argumētatio ab vno i aliud. Ex quo pz hūc or
dinē a magistro fuisse puerū: cū tractat⁹ de pbatio
nib⁹ terminorū debeat precedere tractatū psequēti
arum: quod grātia doctrine a magistro factū fuisse pu
to. Prīma pars continet duos tractatus: In primo
enī determinat de terminis. In scdō vō de ppietati
bus terminorū. s. de suppositione: ampliatiōe et appel

latōe. Prīm⁹ tractatus continet decē capitula. In pri
mo determinat de terminis ponēdo diuisionē et diffi
nitiones eorū. In scdō determinat de noie et vbo et ora
tione. In tertio de ppositiōe et diuisiōib⁹ ei⁹. In qrtō
de figuris ppositionū. s. qnt ppositiones collocētur
in figura et de natura earū. In qnto de copollentis.
In sexto de cōuersionib⁹. In septimo de ppositeticis.
In octauo de predicabilib⁹. In nono de predicamen
tis. In decio de syllogisimis. Partes d se patēt. Et
licet hūc prim⁹ tractatū denotaueris de terminis tāq;
a prima pte: nō tū hic solū terminos cōprehendit: sed
etiā ppositiones et syllogisimos et fere totā logicā. ideo
notātē dictū ē a magro tractatus sūmulaz. Sūmula
enī breuis sūma dī. Sūma autē ē plurimaz rex in vni
colleccio. Neq; a me expectes diuisionē capitulorū
vīq; ad minutissimas ptiulas. Hoc. n. lectoris pndē
tie faciēdū reliquo ne sis pluri⁹ i ptiēdo qd exponēdo.

Terminus

quadrupliciter sumitur. Vno
modo pro omni re terminan
te aliqd: et isto mō accipit termin⁹ s; etimologia vō
cabuli. put termin⁹ dī a terminādo. et sic accipit pbi⁹
qnto metaphisice dicēs. Termin⁹ ē qd est rei vltimū
et ei⁹ qd nihil ē accipere rei. et sic subm⁹ et ppositiōib⁹ sunt
termini: q; termināt ppositionē. et syllaba ē terminus
q; terminat dictionē. et lra ē termin⁹. q; terminat syl
labā et dictionē. et diffinitio ē termin⁹: q; terminat enū
am rei. et lapis in fine agri positus ē termin⁹: q; termi
nat agrū: et sic excedit cōsiderationē logice. Alio mō
dī termin⁹ qdēq; pōt eē subm⁹ vel ppositiō ppositio
nis. et isto mō dī termin⁹ vt dī a terminādo pponēz.
et sic accipit pbi⁹ terminū primo priorū diffiniēs ipm
cū dicit. Termin⁹ ē i quē ppō resoluit⁹: vt ppositiō: et d
quo ppositiō appositio vel diuisiō eē vī non eē. et cum
dicit. Syllogisim⁹ ē ex tribus terminis. s. maiori extre
mitate: minori: medio termino: vbi nec copulam nec fi
gnū vīe nec notā rōnis terminos vocat. Alio mō sumit⁹
termin⁹ p eo qd pōt eē copula vī extremū pponis. et
isto mō accipit termin⁹ vt dī a terminādo pponē vel
determinādo ptes ei⁹ vnitue. s. subm⁹ et ppositiōib⁹. et sic
accipit Boet⁹ i prio topicorū suoz dicēs. Terminos at
voco noia et vba ex qb⁹ ppō vī oīo nectit⁹: et hoc mō
nullū fincathogezumatice formatū sūptū dī termin⁹.
Quarto sumitur termin⁹ pro omni eo qd pōt eē extre
mum pponis vel copula vel determinatio eius quo
modo cūq; et primo mō dicit⁹ a terminādo vī deter
minādo quomodo cūq; et sic termin⁹ est idē qd dictio
vel aggregatū ex dictionib⁹. Ois enī termin⁹ ē dictio
vel aggregatū ex dictionib⁹. et ois dictio vel aggrega
tum ex dictionib⁹ est termin⁹. et sic termin⁹ fincathogez
umatice dicit⁹ termin⁹: q; terminat aliqd i ppositio
ne. Hūc at modū accipiēdi terminū Aristoteles inuit
i scdō tractatū primi priorū. vbi ponit dīaz iter disti
nitionē et suppositionē. et sic accipit terminū i ppositio
to magister diffiniens ipm.

Signum

dupliciter capit⁹. Vno mō large: et
sic dicitur cōter. Signū ē illd qd
apphēnsū ab intellectu ducit ipi⁹ cognitionē alicui⁹ rei
Et vt vī vera sit descriptio dī intelligi i aptitudine:
et sic signū est genus ad terminum: cū sit cōmūnis eo
est enim cōmūne ad terminū cōstitutū oratiōis et iad

dtz.
Flam. 3230.

T 23

8 2

8 2

8 2

8 10

g. 10

0 10

8 4

az

Stanislaus jmanovius B. m. et p. p. r.

Almar Head.

Bibliotheca Collegii Majoris
Universitatis Cracoviensis

N. Luca Potroski C. M.

Tractatus

Arctum ante tabernam. Alio modo capitur stricte et sic describitur. Signum est d. apprehensum ab intellectu dicitur ipsum in cognitione aliquid rei et supponit per illam et sic signum est minus commune quam terminus diffinitus hic: quod spectat solis terminus si putat supponere. Primo modo capitur in diffinitione. quod est loco generis et per genus debet esse commune termino diffinito.

Orationis constitutus est una oratio per quam differt a signo quod non est constitutus. puta a circulo ante tabernam. Et non quod nomina terminata in bilis veli bile sunt grammaticos dicunt potentias passivas: ut corruptibilibus quod potest corrumpi. et nomina terminata in ius dicunt potentias activas. ut corruptivus quod potest corrumpere. Adhuc si terminus esset constitutus orationis constitueret active orationem. quod est falsum. quod intellectus est active constitutus. Terminus vero est ille ex quo constituitur oratio. Dicat ergo quod improprie dicitur terminus orationis constitutus: sicut improprie dicitur quod paries et tectum constituit domum: quod ex illis constituitur domus.

Utpars propinqua est alia oratio per quam terminus differt a littera et syllaba ut illa non habet viam dictionis. Adhuc quo non quod littera et syllaba habent aliquam viam dictionis: et sic sunt termini: tunc non habent viam dictionis quod componitur aliqua dictione: ut dicendo for: illa littera s. vel illa .o. vel illa .r. tunc non habent viam dictionis. tunc autem habent viam dictionis quod componitur oratione: ut dicendo for. est syllaba. Nota etiam quod pars propinqua dicitur illa ex qua immediate constituitur totum. sic paries et tectum dicunt partes propinque domus. Pars remota dicitur illa ex qua non immediate constituitur totum: sicut lapides et ligna respectu domus sunt partes remotae: ita dicitur terminus esse parte propinqua: quod ex termino immediate constituitur oratio. littera vero et syllabas esse partes remotas. Inter partes tamen remotas alia est magis remota: alia minus: ut littera est magis remota et syllaba minus remota respectu orationis. Nota quod si vis cognoscere an diffinitio termini sit bona an non oportet scire quod sit diffinitio: et quae partes orationis habet. Adhuc quod adverte quod diffinitio potest sumi dupliciter. Uno modo coiter putat non distinguatur a descriptione. Diffinitio coiter sumpta sic diffinit a phrasibus priorum topicorum. Est oratio quod est rei significans. Cum dicit oratio: supple in proposita ex genere et oratio: vel ex aliquo quod se habet per modum generis: et aliquo quod se habet per modum dicit. Cum dicit quod est esse rei significans. id est essentia rei significans. Debet ergo diffinitio habere duas partes. prima est genus: et alia quod est oratio. Si vero plures habet partes: prima est genus: omnes aliae essent loco dicitur. Genus est commune diffinito. Oratio si est tamen una: est essentialis diffinito. Si vero sunt plures omnes convertuntur cum diffinito. Diffinitio proprie dicta sic describitur. Est oratio quod est rei significans per substantialem id est oratio proposita ex genere et oratio: ut aial rationale est diffinitio hominis. Descriptio est oratio quod est rei significans per accidentialem. id est oratio composita ex genere et proprio vel ex aliquo quod se habet per modum generis et aliquo quod se habet per modum proprii: ut aial risibile est descriptio hominis. Ad propositum ergo diffinitio termini est bona: quod est oratio composita ex genere et oratio. nam si sit genus et genus: quod est communis terminus. Omnes aliae particulae ponunt loco dicitur. Prima divisio termini in per se significativum: et in non per se significativum.

Adverte primo circa hoc per se sumptum: quod exponitur potest dupliciter. Uno modo secundum alios quos ut ille terminus dicatur per se sumptus quod sumit sine additio alteri terminus determinantis vel determinati ut dicendo homo est aial. tamen hoc homo quod ly aial est terminus per se sumptus: dato quod sumat in propositione et per contrarium non per se sumptus dicitur quod sumit cum additio alterius termini determinantis vel determinati: sicut dicendo: omnis homo est aial: tamen hoc homo quod ly omnis est per se sumptus. Secundo modo potest exponi ut ly per se sumptus intelligatur solitarie. id est non cum alio et est orationem: et non per se sumptus non solitarie sed cum alio: ut in oratione. et hec expositio iudicio meo magis est de mente magistri: ut patebit infra in diffinitione termini categorizmatici. quod ibi expones magister quod vult dicere tamen per se quod cum alio. dicit per se. id est orationem et cum alio. id est oratione. Adverte secundo circa hoc aliquid significat. Significare dupliciter sumitur. Uno modo coiter: et sic significare est aliquid intellectui representare: et illo modo quilibet terminus aliquid significat: quod aliquod intellectui representat: quod saltem seipsum: quod potest probari per hoc medium: omne ens est apertum causare similitudinem sui intellectui: aliter non esset imaginabile. Alio modo sumitur proprie. et sic significare est aliquid intellectui esse se representare: siue naturaliter siue ex ipositione: et sic sumit in ipositione. Adverte tamen quod illa diffinitio data de ly significare coiter et proprie cum suis diffinitionibus est distinctio colorum quam etiam ponit magister in logica sua magna: et sic significare et representare idem sunt. Introducit autem aliter accipiens ponit orationem inter significare et representare in consequentibus suis in vigesima quarta regula dicens quod representare est naturaliter. significare vero ad placitum. id est ex ipositione: et sic omnes terminus seipsum representat. Adhuc aliter terminus cum hoc alia rem extra se representat. Localis autem et scriptus significat aliquid esse se: si fuerit ipositionis ad illud significandum non autem representat. Hec voluit dixisse ut scias auctores in eadem materia diversimode loqui. Adverte quod tres conditiones requiruntur ad hoc quod aliquid sit terminus per se significativus. Prima quod sit terminus. et hec conditio subintelligitur in diffinitione. Secunda quod aliquid esse se significet. Tertia quod illud tale significet per se sumptus. Propter defectum prime conditionis illa res que est terminus: non est terminus per se significativus licet alie particulae competant sibi. Propter defectum secundae conditionis isti termini: nisi bas omnis nullus: non sunt per se significativi. Propter defectum tertie ly albus bas. bas. et hoc relatiui qui. et alia: adiectiva non sunt termini per se significativi: quod per se sumpti non significant aliquid esse se: sicut congnificent. id est cum alio significant ut infra patebit. Aliqui tamen dicunt quod omnes termini manifeste sumpti sunt per se significativi: formaliter autem non. et quis hoc fit peribile: oppositum tamen teneo: et arguo in ipos. vide in tertia distinctione simulatas. Terminus vero non per se significativus est terminus cui alie due conditiones non spectant. et est duorum modorum. Aliquis enim est qui nullo modo significat loquendo proprie: nec per se nec cum alio: ut bas bas: omnis nullus. Aliquis vero non significat per se: sed cum alio. ut qui albus alba. album. Secunda divisio termini in naturaliter significativum et ad placitum significativum.

in omni termino categorizmatico duo. materiale: ut literae. syllabae. et vox. quae sunt in termino ad placitum: formalis. quod est factio et naturale. terminus naturalis factum sunt: inquantum mentaliter et repraesentationem. Cape quid dicitur

Secunda opinio dicit q^d due conditiones requiruntur ad terminu^m cathegorematicu^m. p^{ma} q^d habeat p^{er} se significatum p^{ro}p^{ri}u^m. sec^{da} q^d cum alio eti^a habeat p^{ro}p^{ri}u^m significatu^m. p^{pter} p^{ri}ma^m excludunt^{ur} terminiⁿⁱ sinca^{li}. p^{pter} sec^{da} excludunt^{ur} aliq^{ui} terminiⁿⁱ p^{er} se significatiui q^{ui} non possit e^{ss}e terminiⁿⁱ cathegorematici: vt terminiⁿⁱ equoci. n^{on} tales terminiⁿⁱ s^{ed} p^{er} se habeat^{ur} p^{ro}p^{ri}u^m significatu^m: n^{on} cu^m alio sumpti non habent illud id^em significatu^m p^{ro}p^{ri}u^m: vt dic^{ti}o canis stella currit li canis n^{on} id^em p^{ro}p^{ri}u^m significatu^m h^{ab}et quod habet q^ui est p^{er} se. vt dic^{ti}o canis. q^ui q^ui sumit p^{er} se eque p^{ri}mo o^{mn}ia sua significata significat: sed dic^{ti}o canis stella currit: soli stellam significat. Hec opinio rudis est & non valet: q^ui terminiⁿⁱ equoci cum alio habeat id^em significatu^m q^uo^d p^{er} se probatur: q^ui cum alio itelligitur i oratione: s^{ed} q^ui

3
 non est affectio. terminum. non est materialis scatum. non est
 al placitum quodlibet. Capte. Cave. qz. non a natura
 i. n. utriusque scave. qz. conceptus causam et similitudine naturalis
 non est similitudine non est scave. a. scatum. vel. quippe. qz. quoniam
 mentibus causam et scatum. al placitum. inpositus. illi. naturaliter. non sunt
 quoniam. hinc. conceptus. et terminum. reverentia.

Tractatus

tunc habeat illud idē significatū quod habet p se. p3 p
phūm pmo peryhermeniasq dicit q pmo distinquen-
da est ppositio in qua ponit terminus equinoc? ppter
suū multipliciter significare: ergo illud idē significat in
oratiōe quod cē. Tertia opinio ē p dāuli per gulēsis
q vult q due cōditiōes requirantur ad hoc q aliq sit
terminus cathegorematicus. p dāma q significet ali-
qd cēse. Secūda q illud distictē z determinatē signifi-
cet. ppter p mā cōditiōem excluditur terminus sine catho-
gorematici. ppter secūda excludit terminus quē vocat
idistictē: vt ly albus q nō significat distictē z determina-
te. Scīdā hec opinio sup diffinitionē magri q est q tā
p se qz cū alio bz p pūū significatū. p hoc enī q dicit tā
per se qz cū alio bz p mā cōditiōem. q ille terminus signi-
ficat et se q tā p se qz cū alio significat. p hoc q dicit bz
p mā significatū: bz secūda cōditiōem. i. distictū z
determinatū significatū bz. Hec opinio ē dubia: qā
taliter terminus idistictē vt albus: si cēt p se significatiuus
esset cathegorematicus. qā nota ē: qns vō est falsū vt
istā patebit: q terminus per se significatū? cathego-
rematicus cōuertuntur z aūs ab eis cōcedit: ergo zc.

Quarta opinio ē magistri i logica sua magna: qui
diffusus loquēs qz in hac parua vult q quattuor cō-
ditiōes requirant ad terminū cathegorematicū. p dā
ma q sit terminus simplex tam iplicite qz explicite vt li
bō: p hanc excludit terminus pugnās qui explicite ē
simplex: sed iplicite nō: vt nihil subordinat hūc cōne-
ro nō aliquid. Secūda q non sit extremor vnitius:
z per hāc excludit verbū qd vnit extrema. Tertia q
significet aliquid extra se. z per hāc excluditur oīa sin-
cathegoremata: vt oīs nullus. Quarta q de cōmuni
lege. i. de ipositione prima: qd dicitur ppter sine catho-
goremata z ppter illos terminos ignotos: a: b: q pos-
sent fieri sine cathegoremata per nouā ipositionē. sz qā
hec vltima cōditio requiritur in omnibus vel intelli-
gitur omnib? his diffinitionibus merito pōt taceri z
subintelligi in hac sicut i alijs. Licet hec opinio pro-
bari possit: non tamē videt de mente magistri in hac
logica parua. magis enī illic restringit terminū cat-
hagorematicū qz hic faciat: quare si hanc eandē opi-
nionē hic z tbi teneret: hec diffinitio data hic dimi-
nuta esset cū ille quattuor cōditiōes nō exprīmanē i istā
Ideo addo quintā opinionē quā solā reputo de mēte
magistri hic: z dico q ad terminū cathegorematicū
due cōditiōes requiruntur. prima q sit terminus. secun-
da q tā p se qz cū alio hēat p pūū significatū: z p hāc
intelligo q significet aliquid extra se: tam p se qz cum
alio: z sic p se significatiuus et cathegorematicus con-
uertuntur: z realiter idē sunt. differūt tamen rōne: quia
dī p se significatiuus ex hoc solū q per se sumpt? ali-
quid significat. dī aut cathegorematicus nō ex hoc: sz ex
eo q tam p se qz cū alio bz p pūū significatū. Et si
dicerēs si significat per se aliquid extra se nōne significat
cū alio: z sequēter quare addit qz cū alio: Dicitur q
verū est si significat p se significat cū alio: sed nō cō-
tra. terminus enim cōsignificatiuus: vt li albus: cū alio
significat: z tamen p se nō aliquid dicit. Dicit autē qz
cū alio: vt differat formaliter a p se significatiuo: qā

non dicit cathegorematicus p hoc solū q per se aliquid
significet: sicut dicit p se significatiuus: sed dī cathego-
rematicus p hec duo: qā tam p se qz cū alio significat:
z etiā qz ne credat quis q cathegorematicus solū p se
significet. sicut cū aliquis terminus solū significat cum
alio. Et id dicit tam p se qz cū alio: qualiter non facit
significatiuus qui solū cum alio significat. Et si dice-
rēs qre magis dicit bz p pūū significatū qz diceret ali-
quid p pūū significat: z si dixisset aliquid p pūū significat.
qz potuisset intelligere de significare cōter z nō p pūū
z tūc vō esset de cōsignificatiuo q tam p se qz cū alio:
nā per se sumptū significat se z cū alio significat illud
qd illud aliud significat. Et id dicit bz p pūū significa-
tū ne quis incidere i illū errorem: z p pūū significare in-
telligit: vt dictū est supra aliquid extra se representare. Si
quis tū vellet defendere quartā opinionē cē de mente
magistri in logica parua: sicut als memini me etiā se-
cisse. Tunc dicendū q diffinitio data hic nō est omni-
nita: quia vltima cōditio. i. de cōmuni lege presuppo-
nit superius in oībus. Id tacuit illā hic sicut in alijs.
p dāntimā vō cōditionē. i. q aliquid significat extra se:
expressit magister cū dicit: tam p se qz cū alio habz pro-
pūū significatū: q hoc nihil aliud ē dicere nisi q signi-
ficet aliquid extra se. secūda vō cōditionē non expressit
nec primā qz ille note sunt. Quod prima nota sit p3: qz
notū est q terminus cōpositus ex cathegorematico z sin-
cathegorematico non est cathegorematicus: qz nō est
maior rō q sit cathegorematicus qz q sit sine cathego-
rematicus: vt non aliquid. sed terminus pugnās est hu-
iusmodi. Secūda cōditio est ex etimologia vocabu-
li: dī enī terminus cathegorematicus quasi predicatiuus
q pōt predicari. verbū aut nō pōt predicari formaliter
sumptū. Adverte secundo q de termino sine cathego-
rematico sunt due opinionēs. Una est Burlei in logi-
ca sua in tractatu de dictionibus sine cathegorematicis
qui vult q ad terminū sine cathegorematicū requirāt
hec sola cōditio. i. q habeat aliquid tale officiū distri-
buendi: particularizandi: determinandi zc. etiā si nul-
lus differat: totus infinitus: z cōsumiles dicitur sine
cathegorematici. Et dicit ipse dī sine cathegorema quasi
cōsignificatiuus. i. cū alijs significatiuus: nō quia de
se nihil significet: sed quia nō habet de se significatiōē
finitā vel determinatā: sed finitā rābit ex adiunctis:
vbi ponit diuisionē oīum sine cathegorematicū z nume-
rat oīa que hnt aliquod tale officiū. Licet hec opinio
p babilis sit non tamen est ad mēte magistri: id relin-
quenda. Alia est opinio magistri z oīum exponen-
tium ipam q ad terminū sine cathegorematicū requi-
runt due cōditiōes. p dāma q sit terminus habens of-
ficiū. i. dist ribuedi: cōfundendi: particularizandi: cōm-
gendī finios vel oīones: z dīterminandi vbi vel dīerūē
dī sub cerio casu: ad differentia aliquor terminor cath-
egorematicor q nō habent aliquod tale officiū. vt
hō. z et ad differentia aliquor terminor nō per se signi-
ficatiuor: qui nullū tale officiū habēt: vt relatiuū qui:
z adiectiuū: vt alb? alba albi: z vt terminus ignoti: a b
c bus bas. Secūda q per se sumptus nihil significet
extra se. ad differentia aliquor terminor cathegorema

caus
q ē scaturus et confectus in albu
scaturus. vnde in inventio de confectus
Confectus officium fortis: distribuit. Apponendi, modificandi
in pōndi. de terminandi. particularizandi.

ficorū aliquod tale officii habentis: vt differt: nihil: q
nō sunt sincathegoremata h3 distribuunt. Dubitat
an sit differentia inter illā primā diuisionē & istā tertiā.
& inter mēbra primē diuisionis & istā tertiē. Ad hoc
tres modos respondēdi inuenio. Primus dicit q
termini non per se significatiui & sincathegoremati
cus conuertuntur: sed termini per se significatiui & ca
thegorematicus nō conuertuntur: quia per se significati
uus est superior ad cathegorematicum. Omnis eni
cathegorematicus est per se significatiui: & nō econ
uerso: quia tam terminus vniuocus qz terminus equo
cus est terminus p se significatiui: sed solus vniuocus
est cathegorematicus et nō equiuocus: vt li canis est p
se significatiui & nō cathegorematicus. Hic modus
respondēdi rudis ē: & dupliciter peccat. Primo qā pōit q
nō per se significatiui & sincathegorematicus conuertū
tur: quod est falsum: qz nō per se significatiui in plus
se h3: quod probat: quia ois sincathegorematicus ē nō
per se significatiui sed nō ois nō per se significatiui
est sincathegorematicus: ergo &c. sequētia tenet & ma
ior cōceditur ab ipsis. minor vō pbatur quia relatiui
qui: est nō per se significatiui: cū sibi cōpetat diffinitio
termini nō per se significatiui: & nō est sincathegorema
ticus: cū sibi nō cōpetat diffinitio termini sincathe
gorematici. Similiter arguit deli albus alba albi: cō
similiter isti termini: bus bas: a b c sunt nō per se signifi
catiui: & tū nō sunt sincathegorematici. Secūdo pec
cat quia ponēs differentia iter per se significatiui & ca
thegorematicū nō saluat distinctionē cōmūne iter signi
ficare supponere: & verificari: que essentialiter ordinā
tur sicut magis cōmūne et min⁹ cōmūne. nā significa
re in plus se h3 qz supponere: & supponere i plus se h3
qz verificari. probatur tū qz nō saluet istam distinctio
nem: quia talis terminus equiuocus nō h3 idē signifi
catū p p r i u m per se sumptū & cū alio: quia per se sumpt⁹
significat nō aliquid vniū sed plura. in p p o s i t i o n e autē
vniū significat & nō plura: vt dicēdo: canis currit: solus
canem significat latrabile. tunc enim sequeretur q signi
ficare nō i plus esset qz verificari: qā cū precise verificetur
per animal latrabile & tū vis precise q illud signi
ficet. & sic significare nō esset i p l u s qz verificari. Itē
sequeretur q philosophū qui dicit q primo p p o s i t i o ē
distinguenda in qua ponit terminus equiuocus p p r i u m
sū multiplex significare. Itē qz sicut extra p p o s i t i o n e
habet adequatū significatū: ita in ista p p o s i t i o n e dicen
do canis ē ens: & nō magis verificat p v n o qz p a l i o .
Secūdus modus ē pauli pergulensis dicentis q ter
minus per se significatiui est superior ad cathegore
maticum: & nō per se significatiui est inferior ad ter
minū sincathegorematicū. Ois enim cathegoremati
cus est per se significatiui vt p z & nō econuerso. quia
terminus indistinctus: vt albus alba albi nō est cathego
rematicus: & tamen ē per se significatiui. Simili
ter ois terminus sincathegorematicus est nō per se si
gnificatiui vt p z et nō econuerso: quia termini de p e
dens vt relatiui qui. ē nō per se significatiui & non
est sincathegorematicus. Licet hec opinio p b a b i l i s
sit tamen est mihi dubia i p r i o d i c t o : quia omnis per se

significatiui per se sumptus aliquid p p r i e significat
ergo omnis talis tam per se qz cū alio h3 p p r i u m signifi
catū. p z cōsequētia prima: quia oppositum cōsequen
tis nō stat cum antecedente. Secūda cōsequētia te
net a cōuertibili ad conuertibile: antecedens p r i m e cō
sequētie sufficēter probatum est in illa questioe cō
tra summulas: qz capitur significare proprie & nō com
muniter in diffinitione termini per se significatiui &c.
Tertius modus respondēdi est magistri in logica ma
gna qui vult qz per se significatiui sit superior ad ca
thegorematicū: & nō per se significatiui est etiaz supe
rior ad sincathegorematicum. aliter tamen qz paul
us pergulensis. Nam aliqui sunt per se significatiui
vt pregnantes termini & copula qui nō sunt cathegore
matici. Similiter aliqui nō per se significatiui vt rela
tiuum qui: & termini ignoti: a: b: c: bus bas. qui nō sunt
sincathegorematici. Hec opinio etiam probabilis ē
& licet videatur etiam posse reduci ad mentem magi
stri in hac logica parua vt supra dicendi modum ta
men violēter reducitur seu trahitur. Quart⁹ igitur
modus ponēdi. quem solum de mēte magistri hie re
puto est dicēdum qz terminus per se significatiui et
cathegorematicus conuertuntur: & ideo realiter nō disfe
runt sed ratiōe. Omnis enim per se significatiui est
cathegorematicus & ecōtra: vt supra dictum est: ideo
cōuertuntur: & nō realiter differunt: qz autem differat
ratione patet. dicitur enim per se significatiui ex hoc
qz per se sumptus aliquid significat. dicitur autem ca
thegorematicus non ex hoc sed ex eo qz tam per se qz
cum alio habet propriū significatū. Et dicitur
vltimus qz non per se significatiui est superior ad sin
cathegorematicum. Omnis enim sincathegorematic⁹
est nō per se significatiui vt patet: sed nō econtra. ali
qui sunt nō per se significatiui vt relatiuum qui: & ter
mini ignoti: a: b: c: bus bas: & nō sunt sincathegoremati
ci: vt ex dictis patet.

Quarta diuiso termini in terminum prime intenc
tionis & terminum, secunde intencionis.

Aduerte primo qz ad terminum
prime inten
tionis requiruntur due condiciones. Prima qz sit
terminus mentalis: & propter hoc excluduntur omnes
termini vocales & scripti. Secūda qz significet non
terminum: id est rem que nō est terminus si sit: siue cū
hoc significet etiam aliquem terminum: vt iste termi
nus metalis ens siue non: vt iste terminus metalis ho
mo: et per hanc excluditur terminus secunde intencio
nis qui solummodo significat terminum. Ad ter
minum etiam secunde intencionis due condiciones re
quiruntur. Prima qz sit metalis: & sic excluditur ter
minus vocalis & scriptus. Secūda qz significet so
lummodo terminum ad differentiam terminū prime in
tencionis qui non solum significat terminum: immo
aut significat aliam rem solum que non est terminus vt
li homo in mente: aut significat rem & cū hoc aliquem
terminū: vt li ens in mēte &c.

Aduerte secundo qz hec particula
dato qz est res.

qz terminus categorizatus qz se habet scdm p r i m e i n t e n
tionem. qz nō solum supponit vniū sed plura. vel p r i u m vel
hoc habet ab intellectu. tanquam a causa efficiente
i n o t i o et & d o n o t i o s i c ē p r i m a d i f f i c u l t a s . i n m o d o q u p e r
creaturam inuolubilem huiusmodi intell. vel qz capere. vel
i n m o d o m a i o r e

Tractatus

exposiciones habet. Prima est communis dicens q magister dixit dato q esset. propter terminos ficticios solum: vt ly chymiera z byrococerus: qui in mente sunt prime intentionis: quia significant rem que non est terminus. Hec opinio non est consequens. quod proba. quia non minus termini ficticii significant rem: que res non est terminus si res significata no sit qz si res significata esset: ergo non ponitur propter terminos ficticios: q sequentia nota z ans pz. Item multi sunt termini pme intentionis no ficticii significantes re q no est: ergo non soli ponit ppter terminos ficticios. qntia tenet z ans pz de istis terminis infinitum: vacuu. Secunda expositio e p danti perguleis dicentis q magister dixit dato q eet. ppter terminos transcendentis de qd potat ee dubiu an eent pme intentionis: cu significet oia formalit ta rem q no e terminus qz re q e finit. Ad dixit dato q eet. i. dato q etia significet formalit termini nu ad huc est terminus pme intentionis. Hec opinio falsa est. qz sedet q ly nomen i mete eet terminus pme intentionis: quod e falsu. pbat qntia: q ille terminus nomen i mete e terminus metalis significans re que no est terminus dato q eet. i. dato q etia significet terminus: ergo e terminus pme intentionis: qntia tenet a diffinitione ad diffinitu: z ans p secunda parte notu e. i. q significat terminus. p pma vo pars probat: ly nomen i mente si gnificat omne nomen. i. pns: pteritū z futurū: sed nomen pteritū e res q no est terminus cu sit corruptu: ergo significat rem q non est terminus. vii cu significat res q de necessitate no est significat rem que no est terminus.

Tertia opinio e senesiu. di. q illa particula dato q esset. ponit ppter terminos secunde intentionis qbus copeteret diffinitio si non poneretur vt pbat argumetu factu p danti pergu. Ideo dicit dato q eet. i. dato q illa res significata no eet terminus. An imaginant isti q in hac diffinitione ponunt tres particule. pma terminus mentalis. Secunda significans non terminum q exponit. i. significans re q no est terminus. Tertia dato q eet: z per hac particula dato q esset. solus differt a termino secunde intentionis: cui competunt omnes alie particule illius diffinitionis: z dicunt vltimus. Et notanter dixit significans non terminum: z non dixit no significans terminum. qz ad hoc q significet non terminu sufficit q: res aliq sit significata p ipz que non sit terminus: siue cu hoc significet re q e terminus siue non. Si aut dixisset no significat terminu ad hoc q eet va requireretur q nullo modo rem significaret q e terminus: z vt adhibeat fides dictis eoz dicit qz hoc fuit expositio magistri qua audiu ex ore ei? magister nicholaus de sulmoa dum eet bononie. Hec expositio est dubia. qz dicit q dixit dato q eet. ad dnam terminoru secunde intentionis qd copeteret ista diffinitio si no poneret illa particula dato q eet: sic cecedit q terminus secunde intentionis significat no terminu eo q significat re q no e terminus: sz hoc e falsu: quod proba sic. Terminus secunde intentionis significat solummodo terminu: ergo no significat no terminu: tenet oia ab exposita ad sua exponete: z ans est verum: vt pz de mete magistri diffiniendo terminu secunde intentionis. ergo ans est veru. qd dicit illi coeello: terminus secunde inten

onis significat no terminu. Ideo addo quartā expositionē quā solā de mete magistri reputo. p d q aduer te q due particule ponunt in hac diffinitione. pma terminu metalis p quā cōuenit cū termino secunde intentionis. Secunda significans no terminu p quā differt a termino secunde intentionis. qz falsu est dicere de termino secunde intentionis q significet no terminum. qz sequit significat non terminu. ergo non significat solummodo terminu. p magistru. z pz qntia a dicatorio vii? exponentis ad dicatorium exposita. Aduerte vlti? qz hec particula significans no terminu e. modicu obscura: id magister exponit ea p duas pticulas sequentes. pma rem q non e terminus. Secunda dato q eet. i. si illa res significata eet. pma pticula. i. q non e terminus no sufficenter exponit ly significans non terminum. qz de ali quo est veru dicere q significat re q non e terminus: tñ falsu e dicere significat non terminu. qm de termino secunde intentionis e veru dicere significat re q non e terminus: qz iste terminus nomen i mete significat nomen pteritū quod e corruptu: z tale est res que no e terminus: terminus eni corruptus no est terminus: z tñ falsu e dicere q significet non terminu: vt supra probatum est: quia est contra diffinitione terminu secunde intentionis. Ideo significare rem q no est terminus i plus se habet. qz significare non terminu: sicut res q non e terminus i plus se habet qz no terminus: qz ois no terminus e res que non est terminus: z non econtra. aliqd eni est res q non e terminus: vt terminus corruptus: z tñ falsu e q terminus corruptus e non terminus. sicut ois non ho: e res q non e homo. vt ho mortuus: z tñ falsu est dicere q e nunc ho: qz sequeret q eet. Ideo addit magister alia pticulā dato q eet. i. si res significata sit vt sufficeter exponit illa pticulā significans non terminu: qd non sufficenter exponebatur p illā solā. i. rem q no e terminus. Hec autem due pticule simul sumpte sufficienter exponunt illā: qz cōuertunt secū. Qd enim significans no terminus e significans rem que no est terminus: si res significata sit: z econtra. Qd significans rem q no est terminus si res significata sit: est significans non terminus. mo falsu est dicere de termino secunde intentionis q significet rem q no est terminus si res significata sit: sic falsu e dicit deo qz significet n terminus. z sic pz qz magi posuit dato q esset. vt sufficeter exponeret ly significans no terminu: qz no sufficenter exponebatur per significare rem q non est terminus: z consequenter no differt per hanc pticulā ab aliquo a quo no differat p illā significans no terminus: quod est contra senesius: no tñ tollit qz differat p illaz pticulā a termino secunde intentionis.

Aduerte circa diffinitum qz non est ides intentio prima: terminus prime intentionis z nomen prime intentionis. Similiter non est idem intentio secunda: z terminus secunde intentionis: z nomen secunde intentionis. Intentio prima a diuersis diuersimode declaratur. Quidam enim dicunt q intentio prima est ipa res intellecta quam intendit intellectus. Intentio vero secunda est res intellecta vt talis: qz dicitur verbi gratia. vt predicabilis d pluribus. vnde quo ad materiale secunda itatio e eius reale: sed quo ad formale est eius rōnis z non reale: qz ppe loquēdo eius rōnis est

Transf.

miror

ne

se

te

se

nolui

et 2 davia reflexio mentalis. i. 2 davius conceptus prius
pro conceptus. Gen nequit uirum exprimere

te

te

te

te

te

te

te

te

te

te

te

te

Primus

qdam modus cōsequēs rē intellectu vt intellecta est: sic sunt intētiōes scōe sūm illud uel i tractatu suo de scōdis itētiōib⁹. Prima intētiō formaliter est habitudo rei intellectu ad intellectū. Intētiō secūda ē habitudo illi⁹ habitudinis ad intellectū. Et sic tā pma itētiō qz secūda eēt respect⁹ qdā siue relatōes rōis subiectiue i re itellecta existētes. Tū pma Burleū intētiō pma ē pma cōceptus rei intellectu abstractus a re: secūda intētiō ē scōs cōceptus immediate abstract⁹ a cōceptu pmo. Et rōnabiliter dicitur intētiō pma sūz Burleū. qz est illud quo mediante pmo res intelligitur. Et scōa itētiō. qz eo mediāte secūdario res intelligitur. Ecce quō auctores diuersi mode loquūtur de itētiōe pma et scōa. Nōmē vō pme intētiōis est vox significās rē que nō ē terminus nec nata esse terminus vt hoc nomē vocale homo album. Nōmē vero scōe intētiōis ē vox significās cōceptū: vt hoc nomē vocale spēs: genus: differētia: supposito qz vlla sint solū cōceptus aīe vt dicūt terminis. Scōz tū reales nomē pme intētiōis est vox significās rē vt cadit sub pmo cōceptu intellectu. Et nō dicitur nomē pme intētiōis vel scōe: qz termin⁹ mētalis vel intētiō aīe: sed qz itentione significat: vel mediāte intētiōe: qdō dico pp diuersitatē opinionū. Termin⁹ vō pme intētiōis est termin⁹ mētalis significās rē que nō est terminus. i. alitudo rei in aīa: vel cōcept⁹ pmi⁹ rei representās rem. Termin⁹ vō scōe itētiōis ē terminus mētalis significās rē solūmodo: ē termin⁹. i. scōs cōcept⁹ rei abstract⁹ a pmo. ex his potes colligere dīaz.

Quinta diuisio terminū est in terminū pme impositiōis et terminū secūde impositiōis.

Aduerte primo qz ad finem pme impositiōis requirunt due additiōes. Prima est qz sit termin⁹ vocalis vel script⁹: vt excludatur quicūqz termin⁹ mētalis. Secūda qz significet nō terminū sicut dicebatur de termino pme intētiōis: et per hāc particulā differt a termino secūde impositiōis q significat solū mō terminū. Et ex hoc signū ē qz termin⁹ pme impositiōis et pme intētiōis non differūt principaliter nisi qz vñ est i mēte: ali⁹ vō in voce vel in scripto: qz ille due particule termin⁹ mētalis significās nō terminū: erāt sufficētes in diffōne terminū pme intētiōis. Et residuū addēbatur solū ad declarādū istā particulā significās nō terminū. Ad terminū et secūde impositiōis due additiōes requiruntur. pma qz sit terminus vocalis vel scriptus. secūda qz significet solūmodo terminū: et ex hoc p3 duplex dīa inter terminos pme et scōe intētiōis et impositiōis. pma qz terminū pmi sūt mētales secūdi vō sunt vocales vel scripti: et ex pñi sequitur scōa que est qz pmi significāt nālī: scōi vō ad placitū.

Aduerte secūdo circa diffinitū qz nō ē ad itētiōis pma: et nōmē pme impositiōis: et terminus pme impositiōis. Sūm nō est idē impositiō secūda: nomē secūde impositiōis et terminus secūde impositiōis. Vñ bernēus sic diffinit impositiōes. Impositiō est terminū volūtaria institutio ad aliqd significandū quod prius nō significabat. pma impositiō est ad significandū rē. secūda vō impositiō est ad significandū vocē. Nomen pme impositiōis ē nomen vocale significās rē: vt res distinguitur ā vocē. Et ideo dicit

Boetius i pmo phrymerias qz nōla pme impositiōis sunt nōia rez distinguēdo rem ā vocē: vt. scilicet cōis ad cōceptus aīe. et ad rē extra animā que nō est vox. Notabiliter dicitur pme impositiōis. qz prius impositur nomen ad significandū cōceptū et rez extra animā qz vocē. et tale nomē pme impositiōis diuidit i nomē pme intētiōis et i nomē se itētiōis a Boetio pmo phrymerias. et declarati est supra qd est nomē pme intētiōis et qd se. id vide ibi. Nomen vō secūde impositiōis est nomen vocale significās solū vocē. Et ideo dicit Boetius qz nomina scōe impositiōis sunt nōia nomium. i. sūt cōia solis vocib⁹ significatib⁹ ad placitū: vt iste voces: nomen: verbi: et participiū: que solū sunt cōia vocib⁹ significatib⁹ ad placitū: vt istis vocibus: homo: aīa: albedo: quātitas. Terminus autē pme impositiōis dicit terminus quicūqz vocalis vel scriptus q significat rez que nō est termin⁹. Termin⁹ vero secūde impositiōis dicit quicūqz terminus vocalis vel script⁹ q significat solū terminū. Ex his tribus potes colligere dīaz iter ista. Sexta diuisio terminorum in terminum complexum et terminum incomplexum.

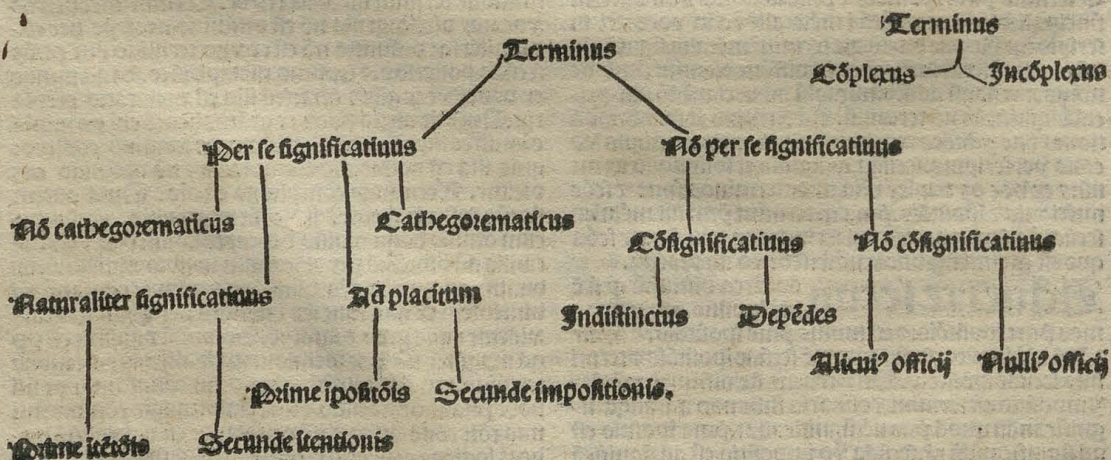
Aduerte circa diffinitū qz finis pōt diuīdī i cōplexus tripli. pmo quo ad terminos tm. vt Joannes antonius. Secūdo quo ad significatū tm: vt si hic terminus hō iponat ad significandū hōies eē aīa. Tertio quo ad terminos et quo ad significatōe: et sic describit: Termin⁹ cōplexus est q significat aliquid cui⁹ ptes significāt aliquid separe: vt homo albus: dēi eē: et huiusmodi: et sic accipitur in pposito. Ita terminus incomplexus dicit tripli qz quor modis dicitur vñū oppositoz: tot modis dicit et reliquū: pmo topicoz. In pposito pōt accipi termin⁹ incomplexus quocūqz mō: siue sit incomplexus quo ad significatū et quo ad terminos simul: vt ly. hō: siue sit incomplexus quo ad significatū: vt ly. Jo. anto. siue sit incomplexus quo ad terminos tm vt ly. homo. si ponat ad significandū hominē eē aīa. Aduerte scōdo circa diffinitōe termini incomplexi cū dr. Termin⁹ incomplexus vocatur dictio: qz ista nō est diffinitio nec ppe nec cōmunitē: qz diffinitio nō est ex vno termino sūm plūz secūdo posterior. et septimo metaphisice. sed ad minus ex duob⁹ vt ex gīe et dīa: sed illa est declaratio exēplaris. Quid sit dictio patet ex grāmatica: ē enī ps minia oīōis compositē. Sūm dicatur de termino cōplexo: quia illa est declaratio exemplaris et nō diffinitio enī dicitur. Terminus complexus est oīo. Quid autem sit oīo infra habetur. Idē sūt duo dubia. pma cum omnis bona diuisio debeat esse bimēbris vel reducibilis ad bimēbrē per Boetium in libro diuisionū. dubitatur quomodo oēs diuisiones termini reducant ad bimēbrē: ex quo sunt sex diuisiones per quas termin⁹ videtur eque pmo diuidi rē. Secūdu dubium est pp qd magister nō fecit mentionem de alijs diuisionibus terminorum. i. cōmuni discreto: finito: infinito: positiuo: et pnatū: mediato et immediato: magis cōmuni: minus cōi: cōnotatiuo et nō cōnotatiuo: cū de his etiā habeat logicus cōsiderare cōstr. Ad pmi dubiū tuc nō duos modos respondēdi. pmo: et quomā dicē tū. qz termin⁹ immediatē habet tres diuisiones in p se si

Tractatus

significatiuus: et nō p se significatiuus: cathegorematicū et sincathegorematicū: cōplexum et incōplexū. Deinde per se significatiuus diuiditur i naturaliter significatiuus et ad placitum significatiuus. Naturaliter significatiuus diuiditur in terminū prime intentionis et secunde. Ad placitum significatiuus diuiditur i terminū prime ipositionis et secunde ipositionis: sic p3 responsio ad dubiū fm istos. Hic modus peccat i hoc q ponit terminū diuidi pmo i cathegorematicū et sincathegorematicū quod ē falsum: quod pbat: q quicūq dant plures diuisiones de aliquo qrum aliq euacuat totum diuisus et aliq nō illa que nō euacuat diuisum nō pōt eē pma. s3 diuisio termini i cathegorematicū et sincathegorematicū: nō euacuat totū diuisum: q aliq ē termin⁹ q nō ē sincathegorematicus nec cathegorematic⁹: vt q. a. b. c. bus. bas. Diuisio autē termini i complexū et incōplexū euacuat totum diuisum. et ē diuisio in p se significatiuus et nō p se significatiuus euacuat totum diuisum: ergo illa nō ē prima. Secundus modus ē Pauli pgu lensis dicētis q termin⁹ pmo diuiditur in terminū cōplexū et incōplexū. Deinde terminus i complexū i p se significatiuus et nō per se significatiuus. debinc p se significatiuus i cathegorematicū et i distictum. et nō per se significatiuus diuiditur i sincathegorematicū et depēdētē. termin⁹ cathegorematic⁹ i terminū naturaliter significatiuum et ad placitum significatiuum. Termin⁹ naturaliter significatiuus i terminū pme intentionis et secunde. Termin⁹ vero ad placitum significatiuus i terminū prime ipositionis et secunde. et per hoc patet responsio ad dubiū. Hic mod⁹ multis modis peccat. pmo q ponit q termin⁹ diuiditur pns in i complexū et incōplexū. deinde i per se significatiuus et nō per se significatiuus. pnter per se significatiuus et nō per se significatiuus ita euacuat terminū diuisum in cōi. sicut cōplexum et incōplexū. ergo ita pmo diuidit terminū. Secū-

do peccat enim diuidit terminū per se significatiuus i cathegorematicū et distictum: q oē diuisum predicatur d suis diuidētib⁹: sed idistinctus non est per se significatiuus: vt alb⁹ alba album q p se sumpt⁹ nō significat. ergo rē. Tercio peccat cū diuidit nō per se significatiuum i sincathegorematicū et depēdētē: q nō sufficiēter diuidit terminū nō per se significatiuum: cum aliq sit termin⁹ nō per se significas q nō est sincathegorematicus nec depēdēs: vt bus. bas. 3o addo tertium modum quem solū de mēte magistri hic reputo: et dicendum q termin⁹ pōt diuidi: sic eque primo: et sufficiēter i terminū per se significatiuus et incōplexum. Qui⁹ rō est q quibet hāz diuisionum sufficiēter euacuat diuisum verū est q vna datur per respectū ad signa: alia per respectū ad significata. Deinde termin⁹ nō per se significatiuus diuidit in terminū cōsignificatiuus et nō cōsignificatiuus. termin⁹ cōsignificatiuus diuiditur in terminū idistictū et depēdētē siue relatiuū. Termin⁹ nō significatiuus diuidit i ēminū alicui⁹ officiū: et ēminū nulli⁹ officiū: vō p se significatiuus diuidit i ēminū nālī significatiuus et ad placitū. Nālīter significatiuus diuidit i terminū pme intentionis et secunde. termin⁹ ad placitū significatiuus diuidit i terminū pme ipositionis et secunde. Et quib⁹ termin⁹ i cōi dupliciter diuidatur imediate n. segtur aliquod iconueniēs: q mēbra illaz diuisionum nō sunt opposita realiter s3 p m rōnem. Quod. n. sub vno mēbro diuisiōis ē nō est sub mēbro alteri⁹ diuisiōis: vt ly hō ē termin⁹ incōplex⁹ et ē per se significatiuus: et ly hō alb⁹ ē terminus cōplexus et est per se significatiuus: et sic de alijs: sicut quātitas diuidit a phō dupliciter i p dīcāntis. vno mō in p tūuā et discretā. alio mō i quātitate hntē positionē et nō hntē positionē: et nī qd ē sub vno mēbro diuisiōis pntet sub mēbro alteri⁹ diuisiōis: et vt clare itelligas arbore designari.

Aduerte tamē quod nullam mentionē feci d aliquo quod conuertitur cū per se si gnificatio. Sequendo tñ opinionem magri in logica magna huic totali diuisioni addēda eſt ſolum diuiſio termini per ſe ſignificatiui i cathegorematicū ⁊ nō ca thegorematicū per ſe ſignificatiui. ſicut ē termin⁹ p gnās ⁊ copula. Ad ſecūdam dubiū dicunt ſenēſes q magiſter debuiffet eos terminos deſcribere i hoc loco: vñ ita ad ppoſitum ſui eos notificauit. Sz tūc eſt du bium vñ oēs declararē vbi oēs tales deſcriber. Sō alii aliter dicūt q magiſter poſuit diuiſiones famoſiores ⁊ minus famoſas tacuit. Sz ſi aliq quereret nūqd diui ſio termin⁹ i terminū ſingularē ⁊ vniuerſalē ſit famo ſa vel nō. Et iō ego aliter dico q magiſter non poſuit oēs illas ne intrinaret aium iuuenū cū tor diuiſionib⁹. Sz tūc quereres qre potius tacuit illas qz iſtas. Dī q ille magiſ facit ad ppoſitum ſui. Sz iō maiori tñ do ctrina hic iſtas ſer diuiſiones terminorū volo declara re cum etiam neceſſe ſit ipſi logico.

Prima diuiſio termini i vniuerſalem ⁊ ſingulares.
Terminus vniuerſalis ē q eſt aptus natus predicari de plurib⁹: vt ly hō ly aial. Termin⁹ ſingularis ē q eſt aptus natus predicari de vno ſolo ⁊ nō de plurib⁹: vt ſor. ⁊ plato. ſic diſſinit eos philoſophus pmo peryerme. Cōtra has diſſi nitiones arguitur qz ſol ē termin⁹ vniuerſalis: ⁊ tñ nō predicat de plurib⁹ ſz de vno ſolo: igit diſſinitōes ma le. Itē ſor. ē termin⁹ ſingularis: ⁊ tamē predicatur d plurib⁹: qz plures appellātur hoc noīe ſor. ergo diſſini tōes male. Sz rō reſponſione ad hec argumēta aduerte q cā quare termin⁹ vniuerſalis ſit predicabilis de plu rib⁹ ⁊ ſingularis nō: aliter deſignat a realib⁹ aliter a ter minis. Reales dicūt q terminus vniuerſalis ē pre dicabilis de pluribus: qz ſignificat vnā naturā cōmu nicabilem illis pluribus. neqz plures naturas cōmu nes quo ad tminos vniocōs: vel plēs naturas cōmu nes: quo ad terminos equocōs. Singularis vō qz non ſignificat vnā naturā cōmunicabile pluribus neqz plu res naturas cōes: iō nō predicatur de pluribus: ſed de vno ſolo. Termin⁹ ſe vō dicūt q termin⁹ cōis natus ē predicari de pluribus: nō qz ſignificet aliquā naturam cōm pluribus ſz qz ipſoſum fuit ad ſignificandū plu ra ſm vnā ⁊ eādē i poſitionē. Singularis vō ē apt⁹ natus predicari de vno ſolo: qz eſt ipſoſum ad ſignificā dum vnū ſolum ſm vnā i poſitionem. Ad pānum ergo reſpondetur q qz ſuis ly ſol nō predicetur de plu rib⁹: tamē ē aptus natus predicari de pluribus ſz p mā opinionē: qz ſignificat naturā cui nō repugnat eſſe i pluribus qz tūc ē de ſe ſic p accidēs poſſit ipediri vt hic rōne matie: qz hec forma ſolis iſormat totam mate riam capace forme ſolis. Scdm alā opinionē dicūt q ſol ē aptus natus predicari de plurib⁹: qz eſt impoſſum ad ſignificandū plura ſm eādē i poſitionē. Ad ſe cūdam ſm reales pz qz ly ſor. nō predicatur de plu rib⁹: qz nō ſignificat vnā naturā cōm pluribus ſed ſo lum ſm nomē. Et ſm termin⁹ ſtas nō predicatur d plu rib⁹: qz nō eſt ipſoſum ad ſignificandū plura ſz eā dē i poſitionem. Et ſi dī cōtra. chymera eſt termin⁹ cōis: ⁊ tamē nō ē aptus natus predicari de plurib⁹: qz

nihil ē qd ſit chymera. Dī q apud intellectū tales pāi catōes vñ ſūt. illa chymera eſt: chymera. illa ē chiera. Sz ſm naturam ſunt ipſoſibiles. Dubiū eſt an ly iſti i numero plurali ſit termin⁹ cōis vel ſingularis. vidēt pmo qz ſit termin⁹ cōis: qz oīs termin⁹ ſupponibil p pluribus de qbus predicat ē cōis: ly iſti ē huiusmo di vt pz. ergo ⁊c. Oppoſitū arguit qz ſly iſti eſt ter min⁹ cōis tūc illa eſt vniuerſal: oēs iſti currūt: ſz hec nō eſt vniuerſalis: ergo ⁊c. ſequeſtia nota cū maiori. mi nor: pbatur: qz iſta nō eſt vniuerſalis. oēs Cicerōes cur rūt: ergo a ſiſi nec oēs iſti currūt. tenet qz ſic ly. Ci cero eſt nomē ppiū ⁊ termin⁹ diſcretus: ita ly iſti in ſingulari: pbatur: qz illa oēs Cicerōes currūt. nō ē p poſitio: ergo nō eſt vniuerſalis: tenet cōſequeſtia et aīa pbatur: qz illa eſt ppoſitio equoca: ergo nō ē ppoſitio vna: tūc ſi nō ē vna ppoſitio. ergo nō ē ppoſitio. Cir ca hoc dubiū due ſūt opinōes. Vna vult qz ſit termi nus cōis: ⁊ hāc tñ magiſter i logica pua. Alia vult qz ſi ſit termin⁹ cōis. ⁊ hāc tñ i logica magna. Sūſtinēdo p mām opinōnē negāda ē vltima qz. nō eſt vna ppoſi tio: ergo nō eſt ppoſitio. qz pbus pmo peryermeas di uidit enūciatōes i vnām ⁊ plures. ⁊ certū eſt qz diuiſus predicatur de quolibz diuidētum. ergo illa ē vera. enū ciatio plures eſt vna enūciatio. ita i ppoſito dicat. Al terius pōt negari ſimilitudo iter illas. oēs cicerōes cur rūt. ⁊ oēs iſti currūt. ⁊ rō eſt: qz ly cicerōes predicatur d pluribus ſm diuerſas rōes: ſed ly iſti ſm eādē rōes. Sūſtinēdo vero ſecūdam opinōes ad argumētū di cēdum vt ipſe dicūt negādo maiorem: ſz debet ſic ſimi li debet eſſe vera. Ois termin⁹ ſupponibilis diuiſus pro pluribus eſt cōis: modo ſi ly iſti ſupponit p plurib⁹ hoc eſt p modum vnus ⁊ collectiue. Vel dicūt ipſe ſic ſigni ficit plura ſi tñ ſupponit pro illis: qz ſi ſm rōes eādē p dicatur de pluribus. Prima opio mihi magis placet.

Secūda diuiſio termini i tminū magis cōis ⁊ min⁹ cōis.
Terminus magis cōis eſt qui vñ potēſt p dicari de alio ⁊ nō cōtra reſpe ctu cuius eſt magis cōis: vel ſalteſ ſibi nō repugnat: vt ly aial reſpectu hominis eſt termin⁹ magis cōis. Et nō tāter dī. ⁊ ſibi nō repugnat. qz ille ſol eſt iſer⁹ ad ly ſol ⁊ minus cōis: ⁊ tamē vniuerſaliter predicat dicēdo. oīs ſol ē iſte ſol. etiam apparet qz ly ſol nō ſit cōior. ſufficit tamē qz repugnet iſti termin⁹ ſol predicari vniuerſaliter de ly ille ſol: ⁊ nō cōtra. Termin⁹ minus cōis eſt q nō vniuerſaliter predicari pōt de alio reſpectu cuius eſt minus cōis vel ſaltem nō repugnat: vt ly homo reſpe ctu aialis. Cōtra hoc arguitur ⁊ probatur qz nullus termin⁹ eſt cōior alio. qz cōitas tñi atēditur penes m tūdieſ ſignificatōz: ſz eque multa ſignificatōz termin⁹ cōis ſicut ⁊ alii: vt pbo. ergo ⁊c. qz nota cū ma iori. mio: pbat. Itā qz termin⁹ cōis ſignificat iſini ta: ergo vnus nō plura ſignificat qz alter. qz nota: quia vnū iſiniū nō ē mai⁹ alio: aīa pbat: qz iſte termin⁹ ho mo ſignificat oēs hoīes pntes pteritos ⁊ futuros poſes ⁊ i magiſ abiles q ſūt iſiniū. Et de quocūqz alio tminio cōi dicēdū ē. ⁊ hoc argumētū fuit tāte efficacie apd aliquos qz ſuit opio que dixit q null⁹ termin⁹ cōis ē alio cōior qz qlibet ſignificat iſiniū. Sz hec opinio falſa ē ⁊ triplr i probat: qz ſeqt. null⁹ tmin⁹ cōis ē alio cōior: ergo

cf. f. 10

of

p. f. 10

m. f. 10

m. f.

g. f. 10

g. f. 20

n. f.

ſoles. vñ apud diuina poſſunt ēē. qz dīz pot. qz minima ē coibilib⁹ qz logicū habilitudinem non ad aliam coſiderat ſz vnde logicam Cicerō

Q. f. 10.

Nullus terminus communis est superior alio. tenet cōsequē-
tia: quia quilibet terminus superior est communior. qz est
manifeste falsum. Secundo prime sube sunt magis
sube qz secūdo: et spēs sunt magis sube qz genera. ergo
aliqui sunt termini magis cōes aliiqz min⁹ cōes. qz oppositi
qz nō stat cū ante. Tercio sequeretur qz nulla eēt p-
dicatio idirecta i terminis cōib⁹: qz sp. equale pōt eēt
eql⁹: qz est manifeste falsū. Ad argumētū illorū nō
deo negādo qz penes multitudinē significatorū attēdat
cōitas terminū: qz hō alb⁹ plura significat qz hō et tū est
min⁹ cōis: qz significat oēs quos significat hō et albus
vlt⁹. sed cōitas terminū attēdit vlt⁹ dictū ē i diffiniēdo
penes vlt⁹ predicari de alio et nō e converso: vel penes
non repugnantiam.

C. f. 1.

Q. f. 1.

Tertia diuisio finit i terminū finitū et infinitū.
Infinitus est termin⁹ negat⁹: qz naturam vnā interimit et infini-
tas dereliquit: vt ly nō hō. et dī infinitus. i. indeterminatus
s⁹ suā significatōez. Termin⁹ finit⁹ ē termin⁹ nō ne-
gatus. qz nulla naturā iterimit. et dī finitus. i. determi-
natus in significādo. Cōtra. termin⁹ infinitus dī tam
de nō ente qz de ente: ergo nō infinitas naturas dereli-
quit. tenet qz: qz si dereliqueret infinitas naturas di-
ceret aliqd positū: cōsequēter nō posset affirmari dī
nō ente. Ans aut ē de mēte pbi. primo ppermentias ca-
pitulo de verbo dicētis: s⁹ infinitū sit verbū: qm simili-
ter est i quolibet quod ē vel nō ē. vbi sanct⁹ Thomas
et Boet⁹: et alij exponētes dicunt de mēte pbi qz termi-
nus infinitus dī tam de ente qz de nō ente. id cōcederet
istaz. chymera est nō hō. et tū non seqt. ergo chymera
est: a frīo adiacēte ad scdm adiacēs: qz termin⁹ infinitus
est ampliativ⁹ cū vificet tā de ente qz de nō ente. In op-
positū arguit: qz cōiter logicātes dicūt qz a negatiua dī
pōdicato finito ad affirmatiuā de pōdicato infinito sine cō-
stantia subiecti nō valet qz: s⁹ cū cōstātia sic: p qd ha-
bet qz termin⁹ infinit⁹ solū dī de ente: qz si possz vere p-
dicari de nō ente sicut de ente valeret cōsequētia sine
stantia subiecti. Itē Boet⁹ i pmo ppermentias di-
cit qz terminus infinit⁹ ē q negat vnā naturā et infinitas
derelinqt. nō per hoc qz infinitas derelinqt denotat qz
iporat aliqd positū: et per qz nō pōt vificari de nō
ente. et vlt⁹ Boet⁹ sibi pōdicere. pōdo cognitōe vel geor-
datōe horū aduerte qz termin⁹ infinit⁹ dicit dno. vñ pñ
cipaliter. i. negatiōe vñ nature: aliud secundario: ide
terminatē tñ. i. aliqd quod nō ē natura illa negata. Qno
ad pñm indifferēt dī tā de nō ente qz de ente: quo at
ad scdm dī solum de ente. Qui ergo dicūt qz dī tam dī
nō ente qz de ente cōsiderāt solū ad pñcipale significa-
tum. Qui at dicūt qz dī solū de ente cōsiderāt totale si-
gnificatum. quare vtriqz bene dicunt.

D. f. 1.

A. f. 1.

T. f. 1.

T. f. 1.

A. f. 1.

Quarta diuisio i positum et priuatiuū.
Priuatiu⁹ ē q naturam vnā ne-
gat cōnotans aptitudinē ad il-
lam ex pte subiecti: vt cec⁹ dī q nō habz vñm: et tū est
aprus nat⁹ habere vñm. Termin⁹ positiu⁹ ē qui
ponit naturā vnā cui pōt aduenire pñatio: vt vñs:
auditus. Aduerte tñ qz aliqz est termin⁹ q nō est po-
sitiu⁹ nec priuatiu⁹. vt nō homo.

P. f. 1.

Quinta diuisio terminū i terminum cōnotatiuū et ter-

minum nō cōnotatiuū.

Terminus cōnotatiu⁹ est q adequate si-
gnificat aliqd quod se hō p modū forme respectu illi⁹
significati: vt ille termin⁹ alb⁹ ē cōnotatiu⁹: qz signifi-
cādo albū significat albedinem que se hō per modū
forme respectu albi: et sic de alijs: et breuiter oīs termi-
nus i concreto ē cōnotatiu⁹. Termin⁹ nō cōnotati-
u⁹ est qui significando suū significatū nō signifi-
cat aliqd quod se hō p modū forme respectu illi⁹ signifi-
cati vt humanitas et albedo: et breuiter qūqz termin⁹ i
abstracto. Et si aliqz termin⁹ i significando suū signi-
ficatū significat aliqd p modū forme substantialis ē ter-
minus substantialis: vt hō: si vō significat aliqd p mo-
dum forme accidentalis est termin⁹ accidentalis: vt al-
bum: si vero nō significat per modum substantie nec per
modum accidentis nō est termin⁹ substantialis nec ter-
minus accidentalis: nec quilibz termin⁹ substantialis est i
pōdicamento substantie. vt deus: nec quilibz termin⁹ ac-
cidentalis ē i predicamēto accidentis: vt iustus: sapiēs vel
horū abstracta: qz sunt analogi vel equiuoci.

Sexta diuisio terminū i terminum immediatū et in-
terminum immediatū.

Terminus immediat⁹ ē termin⁹ simplex
nō resolubilis i aliqd: vt pno-
mina demonstratiua in singulari numero: vt ego tu:
ille iste hic et aduerbia demonstrandi: vt nūc tūc hic:
illuc: et hoc verbum est presentis tēporis et singularis nu-
meri. Et cā est: qz hoc posset intrare probationem quo
rālisset aliorū terminorū p aliqz supponētum: et nō
e converso: sicut notius et nō dico sicut superi⁹ vel infē-
rius: qz ly hoc intrat probationez illius terminū: ille hō
mo. et tamē nō est inferius nec superi⁹ ad illum: sed be-
ne est not⁹: seqt. n. homo currit: et hoc est ille homo:
ergo ille homo currit. Ideo illa talis propositio ē ime-
diata: hoc est quia nō pōt probari per aliquod notius
per sensum: et tū est differentia iter illos terminos ime-
diatos: eo qz pronomia et aduerbia sic sunt immediata qz
nullū terminū inferiōrē se habēt per quē possint probari
s⁹ illud verbū est: pñtis tēporis et numeri singularis sic
est immediatū qz nullū habz supra se terminū: s⁹ sub eo
oia verba pñentur. cōueniūt tñ oēs i hac diffinitione
qz sunt simplices terminū non resolubiles in aliqd ali-
qd rē. Termin⁹ mediatus est termin⁹ resolubilis i
aliquid aliud. vt ly homo.

Capitulū de noie et verbo.

Quia de nomine et verbo ex quibus oratio cō-
ponitur et ppositio logicus principa-
liter considerat: ideo de his restat diffinitionez assigna-
re. Nōmē ergo est termin⁹ rē. Aduerte qz philoso-
phus i pmo ppermentias aliter determinat de no-
mine et aliter magister hic. Philosophus enī strictius
locut⁹ est qz magister. determinat. n. solum de nomine
vocali: ad quod septem conditiones requiruntur: vt dī
finitio cōpleta manifestat. Est. n. nōmē vox significa-
tiua ad placitū sine tempore cui⁹ nulla ps sepata si-
gnificat finita et recta. Dicitur primo vox ad vñaz
sonorū qz sūt voces: vt strepit⁹ pēdā: fragor arborū. Se-
cūdo dī significatiua: ad vñaz vocū nō significatiua:

Ad vñaz 3. In terminus immediatus dñpt⁹: i. pñm intellectum. id qz
dñpt⁹: i. infra limites pñpceptos. et supra limites. ut transcentē:
alio modo terminus immediatus: i. pñm sensum: i. pronomina
de monstrandi. et aduerbia quorūdam

ut hec vox bu. ba. Tercio ad placitū sūm institutionem hominis a beneplacito procedente: ad differentiam vocum nāliter significantiar: ut gemitis infirmorum.

Quarto sine tpe: ad differentia vbi: et participij que significant cū tēpore. Quinto cui? nulla pars separata significat: ad differentia oionis cui? partes significant sepe. Sexto finita ad oīam nois infiniti: q: nō est nomē sūm logicos. ut nō hō: cui? rōnez assignat sancti. Thomas ibi: q: nomen determinatā rē significat aut nām: sicut nomē: aut psonā: sicut pnomē: aut utrūq: sicut nōmē ppiū. Infinitū autē nomē nō significat determinatā rē q: vificat tā de ente q: nō ente. Septimo dicitur: recta ad oīaz obliq casus q nō dicit nomē. Cui? rō assignat a pbo: q: nomē iunctū cū vbo substantiuo facit oīonē verā vel falsā. sed talis obliquus nō facit oīonē verā vel falsam: iō nō ē nomē. Sanctus doctor dicit q: solus nūis est nomē: q: per ipm facta ē impositio nois ad significādū. obliq vō vocant casus: q: qñ cadit per quādam declaratiōis originē a nō q nō dicitur casus eo q: nō cadit. Stoici tñ dicere nōs casus quos grāmatici sequuntur. eo q: cadit. i. pcedit ab interiori conceptōe mētis. et dicit rectus q: nihil pbi ber ut aliqd cadēs sic cadat vt rectū: sic stilus q: cadēs i ligno cōfigit. Magister autē largius determinat de noie. pmo q: pprehendit tā nomē i voce q: etiā i scripto et i mēte: et nō pōt poni in diffinitione ei? q: sit vox nec ad placitū significantia: q: aliquod ad placitū ali- quod nāli significant: quod enī ē i scripto vel i voce ad placitū significant: quod vō i mēte nāliter significant.

Secūdo q: magis pphēdit tā nomē infinitū q: finitū tā obliquū q: rectū. Cū ad nomē sic acceptū qñmōz aditōes requiruntur. Prima q: sit termin? ad oīaz signoz q nō sūt termini. Secūda significantia: ad oīaz nō significantioz vt ois null? q: apō logicū nō sūt noia. Tertia sine tēpore ad oīaz vbi vel participij. Quarta cuius nulla pars separata aliqd significat. ad oīaz orationis.

Aduerte secūdo q: duas vltimas particulas huius diffinitionis: que due sunt quō sunt intelligēde. et pmo q: illā: sine tēpore. q: videt q: nomē significet cū tēpore. nā ista noia dies: mētis: ann? et similia significant tēpus. Ido hui? intellectū nota q: tps pōt pphēderari tripli. Vno mō pū ē res qdā i se et sic significat p no men: vt ann? dies et. Alio mō pōt pphēderari vt ē mē sura motus. q: illud quod pmo et pncipali mēsurat tēpore est mor? in quo pphēdit actio et passio. Iō vbi quod significat actionē et passionē significat illo mō tēpus: et hoc ē significare cū tēpore: q: significare cui? tpe nihil aliud ē nisi significare rē vt mēsuratur tēpore: q: pbiis vocat pphēderare tēp? et a tali cōsignificatōe tēporis excluditur nomē per illā particulā sine tēpore. Tercio pōt pphēderari vt dicit habitudinē rei mēsurātis ad rez mēsuratā. et significat per aduerbiū tēporale vt heri cras: et per hoc pz nūis ad instātiā factā. Secūdnz est q: illā particulā cui? nulla pars separata significat: q: nois cōpositū. pars separata a toto aliqd significat: vt hominū noium respublica: hircoceruus: equiferus. partes separate a toto aliqd significant. Dicendū q: nominis nulla ps separata significat aliqd si ad si gnificationē nois comparetur totū vel pars sūm quod

est i toto: vel per alia verba pars separata nihil signi- ficat quod sit de intellectu totū: cui? rō ē q: vñquodq: nomen siue simplex siue cōpositū imponitur ad signi- ficandū vñ conceptū simplicē: vñ aliqd aliud ē illud a quo nomē imponit ad significādū ab eo quod signi- ficat. vñ hoc nomē lapis ipōitur a leione pedis. signi- ficat tñ quēdā cōceptū simplicē siue nām simplicē. et ita est i noie cōposito. Iō enī iponatur a duob? cōcepti- bus: nō tñ significat duos conceptus sed vñ. Oratio iponitur ad significandū a pluribus cōceptib? et signi- ficat plures cōceptus: et sic ly. ferns sūm q: est pars no- minis cōpositi nihil significat. Iō aut q: ē pars oionis significat partem cōceptus cōpositi. Nōis tñ cōpositi pars vñ significare: simplicis vō nō. Iō pmi ē. q: no- men cōpositū iponitur ad significādū a duob? cōcepti- b? simplex autē ab vno: et per hoc pz nūis ad instātiā.

De verbo.

Verbum est terminus tēporaliter significati- uus et extremoz vñitū? et. Ad- uerte q: pbiis diffiniens verbū pmo per verine. aliter diffinit q: magis: cū aliter accipiat verbū. Dicit enim. Verbū est vox significantia ad placitū cū tēpore cui? nulla pars per se separata significat: et est nota eoz q: de altero dicunt? finita et recta. per pmiā particulā vox significantia ad placitū. vbi? quēit cū noie per secūda cū tēpore. vbi? differt a noie et cōuenit cū participio. p- tertiā: cuius nulla pars separata significat: differt ab oīone. per quartā. est nota eoz q: de altero dicunt. dif- fert a participio. Hec particula a diuersis diuersi- mode exponitur. Sanctus doctor di. est nota eoz q: de altero pñcatur. i. vbi? est significantiū eoz q: pñcatur. i. vbi? se tenet ex parte pñcati ex quo significat illud quod pñcatur. Aliter Grādeus de itēde sancti doc. vbi? ē eoz q: pñcatur. i. significantiū eoz q: pñcant nō q: qdā pñcatur sit significantiū vbi? q: tñ oia pñcata essent accidentalia: cum significantia verborū sint que- dam accidentia sed pro tanto dicitur q: siue predica- tur vñum nomen siue aliud ipsum verbum est signi- eorum que predicantur eo q: ratione compositionis importate per verbum omnis predicatio sit per ver- bum i actū: siue sit predicatio essentialis siue accidenta- lis. Burleus vero dicit: est nota eorum idest est pñ- cipium notificandi predicatum de subiecto. Magi- ster vero dicit. est nota eorum idest est vñitūz subie- cti cui? predicato. Vltimo dicitur finita propter ver- bum infinitum: vt non currit et recta. ppter obliquū: vt currebat. que non sunt verba sūm philosophū. Et sic patet philosophū solum determinare de verbo vo- cali et non mentali nec scripto. et tantū de verbo finito et recto. Magister autem largius diffinit verbum di- cens. Verbum est termin? temporaliter significantius et extremoz vñitūz: cuius nulla pars separata ali- quid significat. Et sic patet q: hec diffinitio est cōmu- nis ad omne verbum siue vocale siue mētale siue scri- ptum: siue finitum siue infinitum siue rectum siue ob- liquū. Ider illā particulā tēporaliter significati- uis differt a nomine. Ider illaz particulā: cuius nul- la pars et. differt ab oratione. Ider illam extremoz vñitū? differt a participio: quod nō vñit extrema: q:

non regit aliquid a parte ante sed solum a parte post. Quid sit significare temporaliter. et quod nulla pars separata aliquid significat dictum est in diffinitione nominis.

Capitulum de oratione.

Oratio est terminus signi-

ficatus. et c. Aduerte quod plures diffiniēs orationem primo pybermentias dixit: Oratio est vox significatiua cuius partium aliqua est significatiua separatim: ut de ea est vel non est affirmatio. hanc ultimam particulam posuit non quod non sit aliqua oratio cuius pars non significet: ut affirmatio: quod pars hypothetice significat: ut affirmatio: sed quod hoc non est commune orationi. scilicet habere partem que significet ut affirmatio: sed bene competit cuilibet orationi habere partes que significet ut dictio. Et diuidit plures orationes in has quatuor species. scilicet enunciativam: vocativam: interrogatiuam: imperatiuam. Quia huius diffinitionis est: quod hoc aut precipit veritatem rei. et ad hoc ordinat enunciatio que est oratio indicatiua significans verum vel falsum: aut dirigit et ordinat alium: aut ad attendendum mentem. et ad hoc ordinat vocatiua oratio: aut ad exequendum opem: et ad hoc ordinat oratio interrogatiua. aut ad respondendum voce. et sic dupliciter. aut quatuor ad superiores: et sic deseruit oratio deprecatiua: aut quatuor ad inferiores: et sic deseruit oratio impatiua. Alia autem orationes ad aliquos istarum spirituum reducunt. dubitatiua. n. siue subiectiua reducitur ad interrogatiuam siue optatiuam vel ad deprecatiuam. Magister autem largi diffinitionis orationem dixit. Oratio est terminus temporalis significatus: cuius partes aliquid separate significant. ultima particula ponit ad diffinitionem nominis et verbi. Et diuidit orationem primo in perfectam et in imperfectam. Deinde perfectam in quatuor species. scilicet indicatiuam: optatiuam: imperatiuam: et subiunctiuam. Ex his patet quod magister largius accipit orationem: quod pro scripta vocali et metali. Plures autem pro vocali tamen que proprie orationis ratio dicitur. Plures secundo quod vterque bene diuidit orationem: sed secundum aliam considerationem diuidit plures: et secundum aliam magister. Philosophus diuidit orationem secundum processionem veritatis et ordinationem aliorum. Magister autem secundum diuersitatem modorum verbi. Oratio perfecta sic diffinitur a magistro. Est que perfectus sensus gerit in animo auditoris. et hec est data per respectum ad significatum. Alii autem aliter diffiniunt orationem sic: est congrua dictionum ordinatio. et est data per terminos siue dictiones. Ex his autem duabus fit vna completa sic. Oratio perfecta est congrua dictionum ordinatio perfecta sententia demonstrans. Alii tamen faciunt orationem iter orationem perfectam et congruam. Perfecta dicitur per respectum ad significatum. Congrua vero per respectum ad ordinationem rectam dictionum. et oratio perfecta est congrua et non e converso. et de congrua grammaticè considerat: de perfecta vero logicus. Oratio imperfecta sic diffinitur: est que ipse sensus gerit in animo auditoris. et est triplex. quidam enim sine verbo ytho albus. quedam cum solo verbo infinito: ut decem esse. quedam cum verbo indicativo famulari non significans verum nec falsum: ut for. incipit.

Capitulum de propositione.

Propositio est oratio. et c. Aduerte quod plures diffiniēs enunciationem primo

pybermentias que est realis realis quod propositio dicitur. Enunciatio est oratio significans verum vel falsum. cuius quatuor diffinitiones assignat. Primo cui diuidit enunciatio in enunciativam: vnam simplicem: et vnam per diffinitionem. scilicet categoricam et per hypotheticam. Secundo enunciatio vna simpliciter et affirmatiua et negatiua. Tercio diuidit enunciatio vnam simpliciter in enunciativam de subiecto vni: et in enunciativam de subiecto singulari. Quarto diuiditur enunciatio in vnam et plures. scilicet hec est color diuisio et prima inter omnes. sed est impropria: quod omnis enunciatio est proprie vna: scilicet improprie diuidit: sicut hoc improprie diuidit in boies vix et boies mortui. Iste diuisio sic ordinantur. Enunciatio diuiditur in vnam et plures. Enunciatio vna diuiditur in categoricam et per hypotheticam. Categorica diuiditur in affirmatiuam et negatiuam. et iter categorica diuiditur in singularem et illam de subiecto vni. Plures autem ponit aliam diffinitionem enunciationis et simpliciter et proposita. scilicet secundum aliquos coincidit in illa que est vna et plures. Boetius tamen vult quod diuisio illa que est vna et plures referat ad significata: scilicet simplicitas et compositio referat ad voces. Magister autem diffiniēs propositionem dixit. Propositionis est oratio indicatiua verum vel falsum significans. In quod diffinitione ponitur tres particule. Prima oratio: quod est genus: et capit ut se extendit ad scriptam vocalem et metalem. Secunda indicatiua: per quam differt ab orationibus aliorum modorum. Significans verum vel falsum: est alia oratio per quam differt ab orationibus indicatiuis non significantibus verum vel falsum: ut for. incipit. Nota quod hec significans verum vel falsum capit per esse significatiuum veri vel falsi. Ista significans proprie dicit actum. sed significatiuum dicit aptitudinem. modo propositio que est in libro clauso est propositio. et tamen non significat verum nec falsum: sed significatiua est veri vel falsi. Et nota ulterius quod significare verum vel falsum sine esse significatiuum veri vel falsi est dupliciter. vno modo quocumque alio modo non quocumque. Quiescit et qui intellectus quiescit audita illa oratione significante. et sic oratio indicatiua significat verum vel falsum: ut ista: deus est. que generat perfectum sensum in animo auditoris. Non quiescit vero est qui intellectus non quiescit audita illa oratione. ut deus est: quod non generat perfectum sensum in animo auditoris. prima significat verum vel falsum sed secunda non. Dubium est cur magister addit illam particulam indicatiua diffinitioni philosophi: aut ergo diffinitio philosophi diminuta est: aut diffinitio magistri est superflua.

Ad quod est dicendum quod nec illa est diminuta nec ista superflua. Pro quo aduerte quod propositio aliorum modorum: ut dicitur philosophus primo pybermentias non significat verum nec falsum. Quia ergo oratio significans verum vel falsum est indicatiua: et sic patet quod diffinitio philosophi non est diminuta: nec ista superflua. Item patet ista particula indicatiua. quod diffinitio tunc dicitur esse superflua quia non petit orationem sub diffinitio: ut si per diffinitionem aialis assignaretur hec: suba aiata sensitiua rationalis. est superflua: quia non petit orationem aialis. et tunc est diminuta quia petit alteri a diffinitio: ut si per diffinitionem aialis assignaretur ista: suba aiata. et tamen aliud tunc est diminuta: quia petit alteri a diffinitio: ut plura. Ex his patet quod diffinitio magistri non est superflua nec diminuta cum querat cum diffinitio. Magister ergo addit illam particulam indicatiua: tamen necessaria est ad explicationem magistri nam propositio: sic cum diffinitio aialis sic: suba aiata sensitiua. diffinitio est bona. et etiam est bona si similiter

ad ad hoc particula corporea: sic dicendo: alia est substantia corporea aiaa sensitiva. Et non valetur dicatur illa particula includit i alijs: ergo frustra ponit: q: qñis i cludatur: nō tñ quertit cū aliq illaz. Vel aliter pōt dici q illa pticula indicatua est necessaria in diffinitioe p positionis: q: sine illa diffinitio nō cōuenteret cū diffinito: q: nō ois oio significās vey vel falsuz ē ppositio

Et si dicas: hoc est q philosophū pmo ppermenias q dicit oiones alioz modoz nō significare vey vel falsum. et etiam q: diffinitio philosophi ē diminuta cum cōpetat alteri a diffinito. s. oioni i finite. Dicit q: si significare vey vel falsū dupl pōt capi. s. pprie vt significare vey vel falsū qecenter. Alio mō cōter sine qeceter sine nō qeceter significet vey vel falsuz. pmo mō accipit philosoph? et illo mō ois oio significās vey vel falsū ē ppositio. Secōdo mō accipit magi? sic nō ois oio significās vey vel falsū ē ppositio: et sic p3 so lutio 7c. Aduerteyleri? q ista verba icipit: pōt et cō similia pnt dupl? gderari. Vno mō vt famularia sē. alio mō nō vt famularia. Si vt famularia cōsiderenē scias ex grāmatica q bñt famulari i finitiuis cū qbus iungunt. et siccēt psonalia vel impsonalia sūm q sūt infinitiua qb? famulātur. Si vō cōsideretur nō vt famularia tūc erūt verba psonalia vt ly. incipit ē verbū actiū pnt? et ly pōt absolutū. Si pmo mō cōsideretur iste oiones nō significāt verū vel falsuz. sortes pōt: plato incipit: cū sint impfecte et nō significēt verū neqz falsū seu pfectū sensū i aio auditoris. Si vero cōsideretur secūdo mō erūt pfecte et significāt verū vel falsū. pmo mō accipit magister. Aduerte vlti? q eadē oratio ē enūciatio: ppositio: conclusio. et interrogatio realiter: sed differūt rōne. q dī enūciatio inqstū enūciat aliqd de aliquo. s. vey vel falsū. Dicitur ppositio inqstū i ponitur ad iherēdū aliqd aliud: et ppositio dicitur p alio ppositio: vt pmissa q ponitur p cōclusionē iherēdū da. Dicit conclusio inqstū cōcludit. Dicitur at itro gatio inqstū interrogatur et pponit sub mō dubij. et ē pōt dici questio: et est dubitabilis ppositio. In pnti sumit magister ppositionē nō sūm pāmā rōnē. s. p orationē q ponit ad iherēdū: vt ē pmissa. sed large p omni orōne indicatua significāte verū vel falsum.

De propositione categorica.

Aduerte primo q magister diffiniēs ppositionē cathego ricā dicit sic. ppropositio categorica ē q bz subiectuz pdicatū et copulā principales pres sui. Dnas pticulas posuit in ista diffinitioe. prima est. ppo q ē loco gnīs. secūda ē q bz subm pdicatū et copulā principales pres sui. q ē loco dīc. nā p hāc pticulā differt a ppropositioe ppothetica: cui? pres principales nō sūt subz et pdicatū et copulā: s3 dūc pponēs: et hec pticula d3 itelligi explicite vt iplicite: q: dicēdo ois hō ē risibilis et cōtra. ly cōtra ē ppositio categorica et non bz has pres explicite sed bñ iplicite. q: subordinat vni mētali bñt oēs has pres explicite: vt isti. oē risibile ē hō. Silt dicēdo si sortes currit ē. ly est. est. ppositio categorica et iplicite bz duas pres et non explicite. Et si dicas q ly ē. nō significat vey nec falsū: p pōm pmo ppermenias caplo de verbo. ponēt cōueniētiā iter nomē et verbū i

hoc q: sicut nomen p se sūptū sine cōpositione nō significat verūz nec falsum: ita verbū p se sūptū sine aliq cō positione nō significat vey vel falsū: tūc vltia nō significat vey nec falsū: ergo nō ē ppositio. Aduertur q pphs itelligit q: nomē et verbū sūptū sine cōpositione tam explicite q: iplicite non significat vey neqz falsuz. sed si iplicite bz cōpositionē significat verū vel falsum vt de illo verbo ē: p3 in argumēto. pdatet etiā d noie. vt si qs interroget qs currit: et rideatur sortes: ly for. si significat vey vel falsū: q: iplicite ē cū ppositioe cū sub ordinatur isti mētali: sortes currit. Aduerte secūdo circa diffinitū. vñ sūptū ē hoc nomē categorica. dicit Boet? i topica sua q categorica idē ē qd pdicatua. denoiatur aut sic a maioris ptis pūuilegio. i. a digno ri pte ei? q: pdicatū ē dignū subiecto. S3 vlti? q: res qre termin? sequēs verbū dicitur pdicatū: et pcedens dicitur subiectū: et verbū dicitur copula. Dicitur q rōnes corz onidūt. Nā pdicatū ē qd de altero dicitur. subiectū vero d quo alterū dicitur. i. qd subijctur alteri. puta pdicato. copula dicitur verbū: q: copulat et iungit pdicatū cū subiecto: et oē verbū facit hoc i virtute ei?. Nā oē aliud verbū a verbo substantiuo dī adiectiuū q: est resolvable in sūū ptiipiū et sum es est.

Aduerte tertio circa diuisiones. q: cōter dicitur q illa ē diuissio analogi in analogata. pōt tñ tenere q: diuissio gnīs i spēs. de hoc vide ample i qstionib? ptra sūmulas. Sed p omnib? diuisionib? dādis et dātis aduerte scōz Boetū q qdruplex ē diuissio. Est. n. ois diuissio aut gnīs in spēs: aut totū in pres: aut vocis in significationes. Et pter has est alia diuissio q scōz acci dēs dicitur: et hec ē triplex. aut cū subiectū in accidēs di uidit? aut cū accidēs in subiecta: aut accis in accia. Exēplū primi cū gnīs in spēs diuidetur: aialū aliud rōnale aliud irrōnale. Exēplū scōdi cū totū in pres di uidit? aut cū totū continuū diuidit in pres integrales: vt dom? diuidit i tectū: fundamētū: parietes. aut euz totū diuidit in pres eēntiales: vt hō diuidit in corp? et animā. aut totū discontinuū diuidit: cū diuidim? gre gē aut populū aut exercitū. aut euz diuiditur totū vley: vt homo in for. et ciceronē. aut cū diuidit totū potesta tiuū in suas potētias et virtutes: vt anima diuidit in po tentiā intellectuā sensitivā et vegetatiuā. Exēplū tertij cū sit diuissio vocis in significationes: q: vel ē vor eq uoca vt ē canis. significat enim animal latrabile: pi scē marini et sidus celeste: et talis diuissio dicitur equo cationis. vel est oratio multa significās: vt Aio te eadi da romanos vincere posse. et hec diuissio dicitur ambi guitatis sine amphibologie. aut secūdū modū. hec enī vor infinitū non significat plura: s3 multis modis. nā significat rem vñaz. cuius terminus inueniri potest: et hec aut secūdū mensurā. i. magnitudinē aut secūdū spe ciem. Exēplum quarti cum subiectum diuiditur in accidentia. vt cum dicitur: homini alij sūt nigri: alij sunt candidi. alij medio colore colorati. accidēs diuidit tur in subiecta sic. corū que expetunt alia in anima alia in corporib? sita sunt. accidēs in accidētia diuiditur sic: candidoz alia dñra sūt: vt margaritba. alia ligda vt lac. s3 nota q diuissio analogi in analogata reducitur ad diuisionē equoci in equinocata.

f

St

FL

F

et

et

T

p

Propositionum

alia affirmativa et. Prima diuisio propositionis in affirmatiua et negatiua. Aduerte pmo q magister diuinit ppositione affirmatiua. sic e illa q principale verbu affirmat. duas particulas posuit. Prima est ly illa que sic exponit. i. ppositio et stat loco generis. Secunda est principale verbu affirmat. que e loco differentie. ppter secundariu verbu penes qd no attendit affirmatio vel negatio pponis: q si neget no pp hoc dicitur ppositio negatiua vt illa est affirmatiua: for. q no currit monetur: et ti secundariu vbu negatur. Sili si affirmatur no ppter hoc dicitur ppositio affirmatiua vt illa est negatiua: for. q mouet no currit. et ti secundariu verbu affirmat: et hic scda particula principale verbu affirmatur debet intelligi explicite: q dicedo: ois ho est aial rationale et e conuerso: ly e conuerso est ppositio affirmatiua: et ti illic no est principale verbu qd affirmet explicite: s; iplicite tm. q subordinat huic metali. Omne aial rationale est homo. Consiit ponit duas pticulas in diffinitioe ppositionis negatiue. Prima est ly illa q exponit vt sup id est ppositio loco gnis. Secda in q principale verbu negatur ponitur loco differentie. et di. ppter secundarie verbus penes qd no attendit affirmatio nec negatio ppositionis: vt dictu est supra: et hec particula debet intelligi similiter explicite vt iplicite ppter secda parte huius ppositionis: nullu aial est rationale: et e conuerso: ly e conuerso est ppositio negatiua iplicite. Aduerte etia in tractatu q sumulas addit alia glosaz huic particule in qua principale verbu negatur. i. per negatione existentes aliqd illi: qd dicitur ppter pcientem vniuersalis negatiue que est affirmatiua: et ti negatur verbu principale: sed no ppter negatione existente aliqd illius. Aduerte secudo circa diuisione que est gnis i spēs. ppositio eni est gen ad affirmatiua et negatiua vt voluit Porphyrius sic recitat Boetius i pmo pbyermentis: ly Alexander dixerit q sit diuisio analogi in analogata. Rōnes eoz vide in qōne q sumulas si placet. Aduerte tertio q penes aliud attendit affirmatio vel negatio i categoricis: aliud i hypotheticis qm in hypotheticis attendit penes notā pūgentē: q si negatur ē negatiua: si aut no: est affirmatiua: q ita se hz nota in hypotheticis sicut verbu principale i categoricis de inesse. In categoricis aut est quedā diuersitas. Nam quedā sunt de inesse quedā modales. In categoricis d inesse affirmatio et negatio attenditur penes verbus principale. qd si neget est negatiua. si no: ē affirmatiua. In modalib vo dicit phis secudo pbyermentis q penes modū attendit affirmatio et negatio: q ita se hz modus i modalib sicut vbu principale i categoricis de inesse. an aut sit vlr. vey i modalib de sensu cōposito et de sensu diuiso. et an modalis i q modus affirmatur et dictu negat sit negatiua: vel no clare declarabimus cū de modalib infra declarabit. Dubitaret q quare si ppositio debet ēē negatiua regitur aduerbiū negatiu in ppositione: et ti si d; ēē affirmatiua no regitur aduerbiū affirmandi in ppositione. q illa est affirmatiua: tu es homo: et no ti ponit aduerbiū affirmandi i ppositioe: vt pfecto: qppe ēē. Ad hoc respōdet Paulus pergulēsis i septio dubio supra cōsequē

tias Strodi: di. q talia aduerbia teste psciano i malo. ri volumine no sūt aduerbia affirmadi: sed affirmadi: q no faciūt ppositionē affirmatiua: sed ppositionem quā inueniūt affirmat. Vbi si dixerō. pfecto nullus hō est asinus: ly pfecto nō affirmat: sed affirmat negatōez. quā inuenit. Sed aduerbia negadi ex officio suo hnt negationē: et ppe sūt aduerbia negadi. Contra. sic illud aduerbiū dicitur aduerbiū negadi p hoc q negatur aliqd. ita aduerbiū dicit affirmadi p hoc q affirmatur aliqd: sed per talia affirmat aliqd. ergo. minor pbatur. q: si qrat putas ne q homo sit alb? et rideat ita certū est q affirmatur illud. Deinde omne affirmatiue est affirmare. Id dico aliter q talia sūt aduerbia affirmadi: nō ti habet facere ppositionē affirmatiua: sic aduerbiū negandi facit ppositionē negatiua: q ppter hoc ex natura verbi substantiu est ppositionē affirmatiua facere: cū ex natura ei sit vnire et cōponere extrema. nō autē de natura verbi est diuidere vnu extremū ab altero: ideo regitur aliqd per qd fiat hoc: et illud ē negatio. Secda diuisio ppositiois in verā et falsam.

Aduerte p intellectu diuisionis q triplex ē significatiū ppositionis. i. principale: assertiuū et representatiuū. Principale est illud qd resultat. ex pmaria significatiōe oinz suoz terminoz: vt hec ppositio: homo est aial. principale significat hoiez ēē aial. Assertiuū ē qd cūq significatiū principale alicuius ppositiois sequentis ad eā: et sic illa ppositio: homo est aial: significat assertiue aliquid esse. naz formaliter sequitur: homo est aial. ergo aliqd est. Representatiuū vō dicitur quodcūq significatiū q si significatiō apprehēditur p ipsam: et sic significatiū representatiuū illi ppositiois. hō est aial. est hoiez ēē asinu: ex quo sequit q: oē significatiū principali est assertiuū et nō e conuerso: et oē assertiuū est representatiuū et nō e conuerso. Ad ppositū ergo penes veritatē vel falsitatē principale significatiū dicitur ppositio vera vel falsa. nō autē penes veritatē vel falsitatē alterius significatiū. Aduerte q ista tria noia significatiū principale: significatiū pmarium: et significatiū adequatū. sūt noia synonyma sic tunicā: vestis et indumentū: cū mām insolubiliū: qd notāter dico: q i mām insolubiliū adequatū significatiū et principale: nō sunt idē: fm magistrū i vltimo notabili insolubiliū: adequatū eni significatiū: vt huius for. di. falsū. ē for. dicere falsū. Adequatū eni significatiū i illis ē significatiū categoricū qd est simile oratōi infmite vel pūmctiue. Principale vō significatiū est ppothetici: vt for. dicere falsū et ista ēē verā: et i insolubilib possibilitas attendit penes adequatū significatiū: falsitas vō penes principale. Qd aut illa tria idē sunt extra mām insolubiliū pbatur: q: oē significatiū pmarium vel adequatū est illud qd est simile orōni infinitiue vel pūmctiue: vt p per magistrū in textu: sed oē principale ē huiusmodi: vt patet ex pmo notato. quare ēē. Aduerte tertio q isti termini vey vel falsum possunt accipi dupli. Primo transcendēter: et sic sunt termini pme intentionis vel impositionis: et sic pceditur sopbistice: q illa ppositio: hō est asinus est vera: q: ē enia q est tres res sine tres terminis. Secudo p ppositioe vera vel falsa. et sic finit terminis scdē intentionis vel ipositionis. Tertio aduerbiū verū pro vere: vel ita esse falsū pro false vel nō ita ēē.

p f.

Te

oti

22

oti

In pposito cōter dē q̄ sumunt aduerbialr qd idē ē di-
cere pposito vera est cui pmarū significatū est ver: et
dicere ppo vera ē illa q̄ pmarie significatū sicut ē: et idē
ē dicere ppo falsa ē illa cui pmarū significatū ē falsū: et
dicere ppo falsa ē illa q̄ significatū sicut nō ē: vel si ita ē
sicut significatū ergo ē vā: et ecōuerso nō ē ita sicut signi-
ficatū ergo ē falsa: et ecōuerso. Quantū at vitatis hoc cō-
tineat. vide i qōne h̄ simulat: vbi declarat q̄ ver nō-
minali sumptū denoiat intellectū ver: pponē verā: et si-
gnificatū ver: et q̄ eadē vitate intellectus denoiat ver: et
ppo vā: et significatū ver. Ad igit d̄ exponi q̄ signifi-
catū dicat ver p ve. Si nōiall sumēdo ver recte dicat
q̄ significatū sit ver. vide ibi ample. Ex bis pz intel-
lectū diffinitū ē. Tertia diuisio ppoīs i polez et i ipolez
Aduerte pmo circa diuisiones illas q̄ significatū pole
dī ē illud qd pōt ēē. et iō idē ē dicere cui pmarū signifi-
catū ē pole et dicere q̄ pmarie significatū sicut pōt ēē vt di-
cūt alij. Significatū vō ipole ē illud qd nō pōt ēē: et ideo
idē ē dicē cui pmarū significatū est ipole: et dicere signi-
ficatū sicut nō pōt ēē. Aduerte tñ q̄ ipole ē duplex. i. sim-
pliciter et fm qd. Impole simpliciter est illud qd nō pōt esse:
nec pōt ēē: nec pōt ēē vt d̄mymerā ēē: et dēū nō esse.
Impossibile vō fm qd ē illud qd nō pōt ēē: nec pōt ēē:
tñ pōt ēē vt cesarē nō fuisse: et ita ppositiōali ppo pōt
dici ipolis simpliciter vel fm qd. Aduerte scdo q̄ nō ois
ppo polis pōt ēē vā sic pōt significādo. multe enī sunt
ppōnes pōtes que nō pōt ēē vere: vt ille. Nulla ppo ē:
Nulla ppo ē vā. Nulla ppo ē vltis: Nulla ppo est ne-
cessaria. sortes nō ē i mēte ior. Declaro d̄ pma et suffic:
q̄ sic h̄s intelligere de alijs: vñ si ponat i ēē q̄ pōt ēē
vā sequit̄ d̄dictoria ex ea qd pbat: q̄ si dicas q̄ ista: nū-
la ppo ē. vā: ergo aliq̄ ppo est vā. tūc vltia: aliq̄ ppo
est vā: ergo aliqua ppo est. et ex alia pte sequit̄ q̄ nulla
ppo est: q̄ sequit̄ illa ppo ē vā: nulla ppo est: que preci-
se significat q̄ nulla ppo ē: ergo nulla ppo est: et sic pz
q̄ sequit̄ d̄dictoria q̄ aliq̄ ppo est: et nulla ppo est.
Nec etiā ois ipolis pōt ēē falsa: imo aliq̄ est q̄ nō pōt ēē
vera nec falsa: vt illa assignata. Quarta diuisio ppo
nis i necia et contingēte. Aduerte pmo h̄ bas diuisiones
q̄ significatū neciū dī qd nō pōt nō ēē: q̄ necessariū dī
septimo metaphisice qd ē ipole alr se b̄ie: idē ergo ē di-
cere ppo necia ē illa cui significatū ē neciū. et dicere q̄
sui significatū nō pōt nō esse. Aduerte tñ q̄ neciū est
duplex. i. simplex et fm qd. Necessariū simpliciter ē q̄ non
pōt nō esse: nec pōt nō esse: nec poterit nō esse. vt dēū
ēē est necessariū. Necessariū sz qd est q̄ nō potest nō
ēē: nec poterit nō ēē. poterit tñ ēē: vt cesarē fuisse. et ita
ppositōali ppo pōt dici necaria duplr: vel simpliciter vel
fm qd. Significatū vō cōtingēs est qd pōt ēē et nō esse.
Idē ergo ē dicere ppo cōtingēs est illa cuius pmarū
significatū est cōtingēs: et dicere q̄ pmarie significatū si-
cut pōt ēē et nō ēē. Aduerte scdo q̄ nō ois ppo cōtin-
gens ad vtrūlibz pōt ēē falsa: sic pōt significādo. Itaz
ista aliqua ppo est falsa: nō pōt ēē falsa sic precise signifi-
cando: q̄ si pōt ēē falsa ponatur i esse. et tūc sequit̄ duo
cōtradictoria: q̄ sequit̄ ista est falsa: ergo aliqua ppo est
falsa. ex alia pte sequit̄ ista est falsa q̄ pōt significat q̄ ali-
qua ppo est falsa. ergo nulla ppositio est falsa: quare
sequit̄ cōtradictōio. Nec ois cōtingēs pōt ēē vera.

imo aliq̄ cōtingēs est que nō pōt esse vā neq̄ falsa: vt pz
de ista nulla ppositio est. Aduerte tēto q̄ sicut dixi
q̄ ver et falsū pnt accipi triplr. ita dico de oibz finimis
modalibz pole: ipole: necessariū: p̄gens: verū et falsū
Et sic dico de necessario q̄ sumit̄ triplr. Primum trāscē-
dēt p re necessaria vt cū dico necessariū est dēū ēē: tūc
ista significat q̄ aliq̄ res est que ē necessaria et ista ē dēū
ēē: Secundo sumit̄ aduerbialr p mō necessario: et sic
necario dēus est significat q̄ aliq̄le ē i re q̄le nō pōt nō
ēē et tali dēū esse. Tēto sumit̄ p pponē necessaria: et
tūc est necessariū dēū ēē significat q̄ ista ppo dēū ēē: est
necessaria. Quinta diuisio ppoīs in pponem alicui
ius quātitatis et i pponē nullius quātitatis. Aduerte
pmo q̄ p limitatōe ppoīs vltis q̄tuor d̄ditōes requirit̄
scdz magz in logica magna. Prima q̄ subijciat
fmin? cōis: vt excludat terminū singularis. et p hoc qd
dicit subijciat et non p̄dicat. denotauit q̄ q̄titas ppoīs
sumit̄ a subo et nō a p̄dicato. Scda nō p̄gnās: q̄ si
sit termin? p̄gnās mediāte signo vlti nō c̄ylis: vt dicēdo:
nō sp fuit hō: nō nemo disputabit: nulla istaz ē ppositio
vniuersalis. Tertia solo signo determinat? vel plu-
ribus eidē equalētibz. Dī solo signo vniuersali deter-
minat? q̄ si alijs determinat? nō ēē vniuersalis. vt illa
icipit ois hō ēē. Dicit etiā vel plurib? eidē equalētibz
ppter negatōes equalētes signis affirmatiuis: vt p̄cen-
do. nullus hō nō currit. quia equalē hūic. q̄libz hō cur-
rit. Quarta existēte vel exstib? aliqd illi? ppter p̄a-
centē vltis cū idē sit subm vtriusq̄. Prō limitatione
ppoīs p̄ticularis q̄tuor d̄ditōes requirit̄. Prima q̄
subijciat fmin? cōis et nō singularis: Scda nō p̄gnās
ppter istas: aliq̄ nemo est. Tertia solo signo p̄ticulari
determinat? vel plurib? eidē equalētibz: ppter primū
ista nō est p̄ticularis. icipit esse aliq̄s hō. ppter scdz: ista
ē p̄ticularis. nōnullus hō est asin? cū equalēat hūic ali-
qs hō ē asin?. Quarta existēte vel exstib? aliqd illi?
referēdo relatiū ad talē pponem p̄ticularē ppter ei?
p̄acentē. Prō limitatione ppoīs indefinite quatuor
cōditiones requirit̄. Prima q̄ subijciatur terminus
cois ppter singulares. Scda nō p̄gnās ppter tales que
nō sunt indefinite: ab eterno fuit hō: semp fuit hō. Tertia
nullo signo determinat? vel plurib? eidē equalētibz.
Primi dī ppter illas i qbus est signū sine alicui? quāti-
tatis sunt sine nulli? Scdm dī. q̄ dicēdo nōnullus equ?
currit equalēfist. equ? currit. Quarta exstēte aliqd illius
ppter p̄acentē vniuersalis. Ex tertia cōditōe videt̄
seq q̄ eadē ppo est p̄ticularis et indefinita: q̄ illa. nōnull?
equ? currit: cū equalēat hūic p̄ticulari aliq̄s equ? currit:
et equalēat hūic indefinitē. equ? currit: ergo ē p̄ticularis
et indefinita. Propositio singularis sic limitat. est illa i
q̄ subijciat terminus discretus sine signo imobilitate: aut
termin? cōis pnoie demonstratiuo determinat? exstēte ali-
qd illi? Dicitur sine signo imobilitate ppter tales. necio
m nō es asin? cuius subz imobilitatē: nō q̄ sit dēfīni-
nate vel cōfūse et ipediat descensū: q̄ nō pōt de lege cōi
descēdi sub termino discreto: sz q̄ suspēdant talia suba
a p̄pna denoiatione: q̄ nulla illaz dī discreta sz moda-
lis. Dī vltē? vel subijciatur termin? cōis solo pnoie de
monstratiuo determinat? exstēte aliqd illi? Dī exstēte aliqd
illius vt supra. Dubitatur. vnde sumit̄ quantitas

Tractatus

p. k.

ppōnis: & qm̄ qre aliq ppōnes dicunt alicui quātita-
tis aliq nulli. Aliquis quātītatis vt vniuersalis: pti-
cularis: indefinita & singularis. Nullius vt exclusiue: excepti-
ue reduplicatiue. Ad hoc rñdēt qdā dicētes q ppō
pōt pñderari dupl. Vno mō s3 substantiā & ppositionē
terminoz. Alio mō fm significati: pmo mō ois p-
positio ē alicui quātītatis: qz quantū est illud qd est diui-
sibile in pres quaz qlibet est nota eē hoc aliqd. qnto me-
taphisice: sed ppositio pmo mō accepta potest diuidi i
ptes. i. subm pñcati & copulā: quoz qdlibet est natū p
se eē hoc aliqd. Sed scdo mō quo ad significati ppō dī
alicui quātītatis cuius subiectū significat aliqd totum:
vel aliqd qd est ps i toto. Exēplū pmi. vt qlibet hō cur-
rit. Exēplū scdi: vt aliq hō currit. hō currit: fortes cur-
rit: tūc aut subm significat pte in toto: quādo ps signifi-
cat sic q pōt pñneri in toto: qz tūc ē quādo toto exite ve-
ro: ps est vā. Ex istō pz q ppō exceptiua & exclusiua
reduplicatiua: nō sunt alicui quātītatis: vt dicēdo tāti
hō currit: vel qlibz hō pter forte currit: vel qlibz hō in-
q̄tuz hō currit: nō significat ista subiecta totū qd cōpre-
hendi pōt sub eis: nec pte q cōtineant i toto: qz si ista est
vā. qlibet hō currit. nō tamē hec ē vā. tñ homo currit:
nec ista: ois hō pter forte currit: nec ista. qlibet homo in-
q̄tum homo currit. Ad dū etiā isti q ista est nulli quā-
tītatis: hō est spēs: si ly hō simplr supponat: qz si eēt ali-
cuius quātītatis maxime eēt indefinita: qd nō est verū: qz
nō pōt eē vniuersalis nec ptiularis. Itē nō pōt ordina-
ri in figura. Itē significat pte i toto: qd est falsū. qz cū
supponat simpliciter nō est ps hois cēntialis nec subalter-
na nec aliqis ps. Nec opinio peccat in duobz. pmi
mo diminuta ē: qz dicit quātitas attēdit penes subm
& nō affirmat cāz qre magis penes subz qz pñcati. Se-
cūdo dicit falsū: dicit enī. Ois ppō cuius subz significat
totū aut pte in toto ē alicui quātītatis sane itelligēdo si
cur ipē itelligit. Cōtra. qz ista ppō. hic hō inq̄tū hic
hō ē aial. significat pte i toto ad modū suū: & tñ nullius
ē quātītatis. ergo rē. qnā ē nota cū minorū. maior pbat
qz fm ipz ppō significat pte i toto qn ps sic significat qz
pñneri pōt i toto: qd tūc ē qn toto exite vō ps ē vera: s3
ita ē hic. pbatio. qz illa vlis. ois hō cāial: nūqz pōt eē vā
qn illa singularis sit vā. hic hō inq̄tū hic hō ē aial. Si
milit arguit de illa hic hō inq̄tū hic hō est aial: qz illa
vlis ois hō ē aial: nō pōt eē vā qn talis sit vā: ergo ē ali-
cuius quātītatis. qre patēt fm illos. Alii ergo rñdē
dū ē. & qz dubitatio h3 duas ptes. pma ē vñ sumit quāti-
tas. scda qre aliq ppōes sūt alicui quātītatis & aliq nō.
vt clare habeat rñtio sigillatim respondebo. Ad pmi-
mū dicitur q quātitas sumit a subiectis & non a pñca-
tis. Qui ratio ē: qz subiecta pñt accipi vniuersalit & pti-
cularit: pñcata vō nō. nā pñs pmo peryermentias di-
cit q vniuersale vniuersalit sumptū nūqz pñcat. Qua-
re aut subiecta pñt accipi vniuersalit & ptiularit & non
pñcata duplex ē ratio. pma. qz signū pōt remanere
signū a pte sub: nō aut a pte pñcati cū sit ps pñcati.
Secūda rō est: qz subz se h3 vt mā pñcati vō vt forma
Cū āt forma de se sit diuisibilis: mā vero diuisibilis ra-
tione cuius dī forma. iō significati vniuersale dicēs pōt
mā h3 addi subo non aut pñcato: etiā quot modis pōt

variari subm variatur quātitas propositionis. Cū aut
qdrudlicē possit variari: qz aut subz est ēminis vniuer-
salis aut singularis. Si singularis sic fac singularē. Si
vniuersa' is: aut cū signo: aut sine signo. si sine signo sic
facit ppositionē indefinitā: si cū signo: aut vniuersaliter
aut ptiularit: si particularit facit particularē. si vniuer-
salit vniuersalē. & sic qdruplex ē ppō alicuius q̄tītatis.

Ad scdam dicit magister in logica magna formalit
hec vba. Quādoqz subm alicuius ppōnis imobilita-
tur: nō qdē p modū determinatiōis super determinabi-
li: sicut imobilitatur pñcati vniuersalis affirmatiue aut
subiecti exclusiue: sed imobilitatur per modū pbatōis
terminū pñcedētis ipsuz rōne cuius subiectū a sua ppria
denoiatōe suspēdit: nō ē alicuius q̄tītatis. Ideo exclu-
siua: vt tñ hō currit: qz habet pbari rōne signi & nō sub-
iecti nō est alicuius q̄tītatis. Exceptina similiter: redū-
plicatiua similiter: ablatiua in cōsequētia quādo pñce-
dit: bene dico qn pñcedit: qz aliter nō: vñ ista: non hōie
currēte tu es asinus: nullius ē q̄tītatis. sed ista: tu es as-
inus nullo hōie corrente est singularis. sūf ista: sine au-
re tu potes audire: nullius ē quātītatis. & breuit dicatur
de oibz illis in qbus subm suspēditur a ppria denoi-
atiōe rōne. pbatōis ēminit pñcedētis ipz. Et nota bene qz
nō oēs sciūt hoc quos creāis scire. iō tu deciperis.

Propositio nullius quātītatis est que nō
est vniuersalis: ptiularis: i.
definita. vel singularis. Aduerte qz lēz cōlter pona-
tur qz iste quātūor non sunt alicuius quātītatis scilicet
exclusiua exceptiua: reduplicatiua: ablatiua in con-
sequētia. tamen non tantū iste quātūor nō sunt alicui-
us quātītatis: sed multo plures vt dicit magister i lo-
gica magna. Et breuit omnes iste sunt nullius quan-
tītatis: in quibus subiectum suspenditur a propria de-
nominatione ratione probationis pñcedētis ipz: vt
iste. ab eterno deus fuit: semper homo fuit. incipit fortes
esse. immediate ante a tu fuisti: necessario deus est: con-
tingenter tu es: tñ scis fortem currere. possibile est fortes
currere. et de consimilibus. De verū istō. Que ca-
vel pp. qualis ne. vel as. v. quanta par. in. sin. nil dico
quia de se clarius est. Dubitatur contra omnes di-
uisiones propositionum vtrum sint date de propositio-
ne eodem modo sumpta. Ad quod respondet quidā
q non sunt date de ppōne eodē mō sumpta sed diuer-
simode. Vnde propositio potest considerari tripliciter.
Vno modo quo ad substantiam. & sic diuiditur i cathe-
goricam & ppotheticam. quia habere subiectum pñ-
dicatum & copulam tanqz partes principales. vel ha-
bere plures propositiones tanqz partes est de substan-
tia propositionis. Alio modo potest considerari quo ad
quantitatem & sic diuiditur in vniuersalem particula-
rem indefinitam & singularem: quia facta est diuisio se-
cundum conditionem subiecti a quo sumitur quanti-
tas cum subiectum se habeat vt materia: & quantitas
est eterna materie s3 gñetatorē in de suba oibz. Alio
mō pōt cōsiderari quo ad qualitātē: & hoc dupliciter. vel
qz cōsideratur q̄ltas significati vel significati. si signi-
ficati sic diuiditur in affirmatiua & negatiua: qz facta ē
diuisio fm id qd se habet vt forma in propositione: & cō-

q. fi.

n. fi.

c. fi.

of. i.

st. i.

Requēter ut q̄litas pura. scā verbi est illud qd est vt for-
ma respectu subī et p̄dicati. Si at̄ q̄siderat̄ q̄litas signifi-
cati sic diuidit̄ i verā et falsā: necessariā et p̄tēgētē: polez
et ipolez. Aliē potes dicē et clarī q̄ p̄positio p̄t q̄drū
p̄lī diuidit̄. s̄m subam: s̄m q̄litate: s̄m quātitate: et s̄m
materia. Si s̄m substantiā diuidit̄ i categoricā et hypo-
theticā. Si s̄z q̄litate in affirmatiuā et negatiuā. Si s̄z
quātitate diuidit̄ i vniuersalē: p̄ticularē: indefinitā: et sin-
gularē. Si s̄m materiā diuidit̄ i necessariā: p̄tēgentē: ve-
rā et falsā. possibile et impossibile. Aduerte tamē q̄ nō
loquor de mā ex q̄ est p̄pō: q̄ sic est accipe p̄pōnem s̄z
subāz: q̄ termini sūt mā p̄pōnis et de subā q̄ s̄z loquor
de mā p̄ habitudine p̄dicati ad subāz. s̄m mā p̄pōnis vt
hic sumit̄ est habimdo p̄dicati ad subiectū i qua sit p̄pō
p̄dicati cū subo: in q̄ subiectū vel p̄dicatū discōueniūt et
p̄ueniūt et s̄z hoc mā p̄pōis ē triplex. s̄m nālīs. cōtingēs et
remota. Materia nālīs ē illa in q̄ p̄dicatū est de eēntia
subī: vel p̄pōis ei: vt hō est alal: et hō est risibilis. Con-
tingēs vō est illa in q̄ p̄dicatū p̄t inesse aut abesse subo
vt hō est alb: et remota ē illa i qua p̄dicatū nō p̄t p̄ue-
nire subo: vt hō est asin. Et s̄m hāc triplex mān su-
munt̄ alie tres diuisiones: q̄ si mā est naturalis p̄positio
est necia: si cōtingēs est p̄pō p̄tēgens. si remota falsa
ē. Itē si nālīs vera ē: si remota falsa ē: si p̄tēgens possi-
bilis ē: si remota impossibilis: et loquor de affirmatiis: q̄ in ne-
gatiis alī variant. Adhuc subtili p̄t dici q̄ p̄pō
necaria s̄z vnitatē diuidit̄ in categoricā et p̄potheticā
q̄ p̄pō vna vel est simpli: vna vt categorica. vel eēna
cōtēctōe. vt p̄pothetica: sicut aliqd vnu diuidit̄ in vnu
simplē et cōpōsitū. Deide p̄pō categorica s̄m q̄litate
diuidit̄ in affirmatiuā et negatiuā rōne copule penes
quā attēdit̄ affirmatiō et negatiō. Deide s̄m q̄litate di-
uidit̄ in vlez: p̄ticularē: indefinitā: et singularē rōe subī
qd nō suspēdit̄ a p̄pōa dēnotatiōe. Deide s̄z māz diui-
dit̄ vltērius i verā et falsā: necessariā et p̄tēgentē: polem et
ipossiblem rōne significati p̄pōnis qd est tale.

Propositionum

alia de inesse alia modalis. Aduer-
te q̄ dīssōnes iste de vntē s̄monis falsē sunt: cū cathe-
gorica p̄pō nō sit modalis in qua ponit̄ modus: vt ista
hic est pole. S̄z in sensu i quo sūt vere sunt. Prima
enī q̄ dicit̄ modalis est illa in qua ponit̄ modus. sic itel-
ligit̄. i. in q̄ p̄dicatū ict̄ subo cū dēminationē modī: vt
pole est forte currere. Vel magis ad lraz dic: Modalis
est illa in q̄ ponit̄ modus modalī sūptus: q̄ tūc ordinat̄
cū dēo. Cōsūl dicat̄ de p̄pōne de ictē q̄ est illa in q̄
p̄dicatū ict̄ subo simpli. i. sine dēminationē modī. Vel
magis ad lram dic de ictē est illa in q̄ nō ponit̄ modus
modalī sūptus. Adodi aut̄ sūt sex. Ad cognoscēdū qd
sit modus i p̄posito et quot sunt modī. Aduerte circa
p̄mū q̄ modus ē adiacēs rei dēminatio. i. dēminatio
facta p̄ adiectiū. vñ adiectiū: dēminatio: et modus:
eādē rē dicit̄: s̄z differētū s̄m rōne. Adiectiū enī dicit̄ rē
adiacētē. dēminatio vō dēpēdētā rei: modus aut̄ dicit̄
vtrūq̄. Circa scōz aduerte q̄ adiectiū ē duplex. s̄m
nois vt albus alba albi: et filia: et vtrū vt aduerbiū: q̄
p̄ticulari dē. aduerbiū ē vi vbi adiectiū. Adiectiū
vero tā nois q̄z vbi est duplex: q̄ qdā p̄t dēminare
vtrū rōne cōpōsitōis: et qdā nō. Illud aut̄ qd p̄t dē-

minare vtrū rōne cōpōis si addat aliqd sup̄ cōpō-
sitiōē: vtrūta necessitatē vel aliqd h̄mōi: quod sic addi-
tum sit ex pte rei p̄t facere p̄pōnē modālē. Cū dī p̄t
mo q̄ dēminat̄ vtrū rōne cōpōsitiōis. i. q̄ dēmi-
net̄ oīones cōtēctiū vel infinitā: vt dicēdo. forte cur-
rere est pole: quod nō faciūt illa aduerbia bñ male et ve-
lociter: q̄ dēmināt̄ rōne verbi: vt fortes currūt velocit̄:
et nūc. nuper: q̄ dēmināt̄ rōne t̄pīs: vt fortes nūc cur-
rūt: et multa adiectiua noīalia et verbalia. Vñ s̄o q̄ ad-
dat aliqd sup̄ cōpōsitiōē: qd sit ex pte rei: quod nō fa-
ciūt ista aduerbia dubie: p̄babilit̄: vel ista noīa dubi-
um p̄babile: scitū cū significat̄ qualitātē aīe et nō rei: q̄
nulla dubitas ē ex pte rei: et q̄ ista. s̄m nēcū p̄tēgens: pos-
sibile: ipole: ver: et falsū: et nō plura h̄nt̄ has duas q̄dī-
tēs. s̄m tūc sūt sex modi faciēs p̄pōnē modālē. Et h̄
modi p̄nt̄ duplī sumi. s̄m noīaliter: vt exēplificatū. et ad-
uerbiat̄: vt necio: possibile: impossibile: et falsē: h̄or
aut̄ aliq̄ p̄nt̄ sumi vbaliter: vt p̄t p̄ poli: nō p̄t p̄ ipos-
sibile: oīz p̄ necio: p̄tēgit̄ p̄ cōtingētī. Circa sufficiē-
tiā modorū: nō q̄ qdā sic assignat̄: itā cū modī dēmi-
nat̄ cōpōsitiōē vel inherētā p̄dicati ad subāz: quot mo-
dis p̄uenit̄ dēminare istā inherētā tot erūt modī. termi-
nari aut̄ p̄tēgit̄ tūc sex modis: q̄ aut̄ per vītātē: aut̄ falsi-
tatē absolutē: et sic sumūt̄ duo modī. s̄m verus et falsus:
aut̄ per aliqd quod importat̄ vītātē illius inherētē candi-
dationē: aut̄ falsitatē conditionātis. s̄m vītātē p̄ditionatā.
aut̄ dicit̄ vītātē infallibilē: et sic accipit̄ neciū: aut̄ falsita-
tē infallibilē: et sic accipit̄ impossibile: aut̄ dicit̄ vītātē
fallibilem: et sic accipit̄ cōtingēs: aut̄ falsitatē falli-
bilē: et sic accipit̄ possibile: et sic tūc erūt ibi sex modī: pos-
sibile: impossibile: necessariū: p̄tēgēs: ver: et falsū. Et dñt̄
vltērius q̄ possibile et p̄tēgēs nō differūt nisi q̄ vñ im-
portat̄ de suo mō significat̄ vītātē fallibilē vt p̄tēgēs.
aliqd falsitatē fallibilē vt possibile: et id dicit̄ q̄ possibi-
le ē falsū potēs ē ver: s̄z p̄tēgēs ē ver potēs ē falsū.
Dant̄ et alia dīam. s̄m q̄ p̄tēgēs dicit̄ vītātē euen-
tus ex pte rei: s̄z possibile dicit̄ vītātē euentus ex pte tē-
poris. Licet̄ hec sint subtiliter dēa: tūc sequendo vītā-
tē magis dīstinguendū ē de cōtingētī: quod vñ mō
accipitur p̄ possibile: alio mō p̄ cōtingētī ad vtrūlibet.
Primo modo accipitur hic: sic ordinat̄ i figura: et sic
possibile et cōtingēs nō differūt. et si vñ dicit̄ vītātē fal-
libilē et aliqd. Scōdo vō mō accipiendo p̄tēgēs non
p̄dicit̄ sibi aliq̄ p̄pō de necessario: q̄ cōtingēs ad vtrū-
libet exponitur p̄ possibile et p̄ possibile non ē. hoc ē p̄
vnam copulatīā factā ex duabus p̄tibus de possibili:
verbi grā oēm hōiem cōtingēs ē ad vtrūlibet curre-
re. exponit̄ sic: oīs hō p̄t currere. et oīs hō p̄t nō curre-
re. p̄dictoriū est: non oēm hōiez cōtingēs est currere
q̄ valet ista: aliquis homo de necessitate currit: vel idē
homo de necessitate non currit. Et sufficiētia est talis
Aliquis modus dicit̄ vītātē vel falsitatē absolutā
vel conditionatā. Si absolutā sicut verū vel
falsū. Si conditionatā: aut̄ dicit̄ vītātē infallibi-
lē. et sic est necessariū: aut̄ falsitatē infallibilē: et sic ē im-
possibile: aut̄ vītātē vel falsitatē fallibilem: et sic est
cōtingēs et possibile. Dubium est si oēs isti modī fa-
ciūt p̄positionem modalem. quare magister non po-
nit̄ p̄pōnes de vero et falso in figura sicut alias moda-

les. Jāc dubiū ē si figuras assignatas a pñs fo peryer-
menias: i qñ non ponunt ppñes de vō r falso r alias
sic rē. Ad quod burlens dicit in fo peryermentias: q
ver r falsum non faciūt ppñem modale: qñ nūbīl ad-
dunt sup cōpñē. f. supra eē r non esse. Idem. n. est dice-
re: fortes currūt r ver ē forte currere. r idem ē dicē: for-
tes non currūt r falsum ē forte currere. r qñ nūbīl addunt
supra eē r non eē: iō nō faciūt ppñem modale. Sill
nulla ppñ modal conuertitur cū sua de iese. f. iste con-
uertunt. fortes currūt r forte currere ē ver. Jō hoc pposi-
tio. ver ē forte currere nō ē ppñ modalis. Quod autē
philosophus cōnumerat ver r falsū inē alios modos:
hoc est qz dēminat qz pñcatū inest subō: f. qñ nūbīl ad-
dunt supra cōpñem: iō non faciūt ppñem modale.
Et ppñ hoc pñs non dēminat de oppositione nec d
gnā ppñum i qñ ponunt ver r falsū: sic de alijs mo-
dis q faciūt ppñes modales. Licet hoc sit pbabi-
le: ē tñ cōm sūam auctorit: r ex sufficientia modorū
pōt argumentari i ipm. f. grā breuitatis relinquo. Jō
aliter dicendū fñm Boetii de mente armonij: i fo per-
yermentias q pñs dēminat de ppñib modalibus:
pñt hēnt oppositionem r gnām alr qz ille de inē: r qz
ppñes modificate his duob modis. f. vero r falso: nō
differūt p oppositionē r gnāz ab ill de iese: f. bñ modal
ficate p alios qñtuor mōs: iō de istis duob nō dēmina-
nt f. de alijs qñtuor sic. Quare at ppñes modifica-
te fñm ver r falsū nō variāt oppositionē r gnām ab illis
de inē: cā ē. qz tales ppñes sic modificate equalēt p-
pñib cōridentib de inē: r iō talē oppositionē r gnāz
hēnt ad inē qñ hnt ille de inē qñ equalēt. vñ iste oēs
hoiem currere ē ver: nullū hoiem currere ē ver: cū eq-
ualeat istis: ois hō currūt. nullū hō currūt: qz fñm
sic sunt fñe ad inē: r iste oēm hoiem currere ē falsū:
nullū hoiem currere ē falsū cū equalēat istis: alijs ho-
mo currūt: alijs hō nō currūt: qz fñm sub fñe: ita r ille fñm
sub fñe: r ita de alijs dicat. Sz cū ppñes modificate
fñm alios qñtuor mōs nō equalēant ill de inē: vt man-
ifestū ē. iō hēnt oppositionē r gnāz dīuersam ab illis.
Sz forte dicēt alijs qz iste fñe sunt: oēm hoiem cur-
rere ē necesse: nullū hoiez currere ē necesse: qz qñtis non
equalēat ill de inē cōridentib. sufficit tñ qz iste cōrī-
dentes sūt fñe: vt ois hō currūt nullū hō currūt. Dicē
dū qz adhuc evl r ver hic qz iste: oēm hoiem currere est
necesse: r aliquē hoiem nō currere ē necesse: nō sunt cō-
trarie: r tñ ppñes cōrespondentes sibi illis sūt cōtra-
rie: vt alijs hō currūt: alijs hō nō currūt.

De Propositionibus

lū alia de sensu cōposito. alia de sen-
su diuiso. Aduerte qz de ppñib
de sensu cōposito: vel diuiso median-
tib istis modis pole ipole: qñduplex
ē opio. Nā pñt de mātua vult q
qñ isti fñm totali pñdūt dñm pñs
iōis tñc ē ppñ de sensu cōposito: f. qñ mediāt inē pñs di-
cti: aut finalr sequunt tñc ē sensus diuisus. Nō ē: qz tñc
nō cadunt supra totā cōpñē cū fñm sequens nō hēat
vi sup pñdēntē: qz negatio q ē maxime vñtis nō hz vñz
sup terminū pñdēntē: ergo nec alijs alē terminū fñm.

Idem ber at r cū opione cōi quā seqt magr r vult qz
tales fñm faciāt sensu cōposito sine totali pñdāt sine to-
taliter sequatur: qz ē dñ finalr sequunt. vñt eoz trāsīt
i totā cōpñem: f. tñc faciūt sensu diuisum qñ inē pñs
dñ mediāt. Si rōdus vñt qz l3 dñ totali pñdāt dñm
faciāt sensu cōposito: r dñ mediāt faciūt sensu diuisum.
dñ tñ finalr sequunt pñt idifferēt capī: aut fñm cōposi-
tionē aut diuisionē. Jō vult qz tales ppñes hēant dñm
qñ ante qz ad eas rñdeat: r fñm qz sit limitatio ad sen-
su cōposito vel diuisu alr r alit ē rñdendū. Būrlē vñt se
quēs antiquos r nō modernos vult qz qñ modus ordia-
tur cū dñ: tñc distiguenda ē ppñ: qz pñt eē in sensu pñ-
sito r i sensu diuiso. Erit at i sensu cōposito si mod pñ-
cat r totū dñm se teneat ex pñt eīsdē extremi. f. subī. Si
vñt mediāt fac sensu diuisu: nō at pñdēt totū dñm r nō ac-
cipet vt pñcat nec vt mediāt nō facēt sensu cōposito nō
diuisu. Dubitat pñm qz sit ppñ vere modal an illa de
sensu cōposito: an illa de sensu diuiso. Circa hoc due
sūt opiones. Opio cois ē qz ppñ modal de sensu cōposito
tō ē va modalis: nō at de sensu diuiso r fñdat se sup au-
toritatē pñi i fo peryermentias q dicit i modalib ē r nō
eē sūt subā: r appositōes sūt pñcata: p cē r nō ē itelligēs
dñm affirmatiū r negatiū. p appositōes vñt ipos mōs.

Alia ē opio que vult qz modus facies ppñem mo-
dalē nec sit subm nec pñdcati: nec se teneat ex pñt subī
nec ex pñt pñdcati: f. ex pñt vñt vñientis pñdcati cum
subō. Nā sic quedā sūcat hēgoremata dēminat subm:
vt ois: nullus: r bñmō: r qdā dēminat pñdcati vt bene
r male: ita quedā dēminat cōpñem vñtē pñdcati
cū subō: r bñmō sūcat hēgoremata faciūt ppñē modale.
Si at modus pñcat r nō sit alit modus dēminans
cōpñem ē ppñ de inē cū rō est: qz ppñ de inē est il-
la i q denotat pñdcati iese subō simplr. f. sine dēmina-
tōe alim? modis: f. qñ alijs modus subijcīt vel pñdca-
tur: r nullus alit modus dēminat cōpñem: denota-
tur pñdcati inē simplr subō. ergo ē d inē. Ultra qz opī
nō pñt defendat regre modū i tractatū i summas. Du-
bitat fo de qñtate modalis de sensu diuiso r cōposito. f.
penes qd attēdat qñtis i illis an penes modū affirma-
tū r negatiū. Circa hoc sūt due opiones. vna opio
vult qz penes modū affirmatiū r negatiū: r dicit qz si
modus nō negat ē affirmatiua: si vñt negat ē negatiua:
l3 inter eos aliqñtis sit dñia. Nā magr vult qz sit negati-
ua dñmodo cadat supra modū: l3 nō supra verbū: vt di-
cēdo. forte currere ē nō pole. Alij volūt qz dñt eade
re supra verbū: vt dicēdo forte currere nō ē pole. Idec
opio fundat supra auctoritatē philosophi fo peryerme-
nias dicētis qz sicut vñm se l3 i ppñib de iese: ita
modus i ppñib modalibus: f. in illis de inesse verbūz
ē vt forma penes quod attēditur affirmatio r negatio.
ergo modus in modalibus est sicut forma penes quod
attēditur affirmatio r negatio. Alia opio est que rñ-
det distiguēdo. vñt pñsio modalis pñt dici negatiua
tripli: aut de dicto tñ: aut de modo tñ: aut de dñ r de
mō simul. Exēplum primi vt forte currere ē pole. Exē-
plum sī: vt forte currere nō ē pole. Exēplū tñi vt forte
nō currere non ē pole: r ista pñt distiguē de affirmatiua
suo mō. Dubitat tñt de qñtate modalis an sint
alichius qñtatis r cuius qñtatis sint. Circa hoc

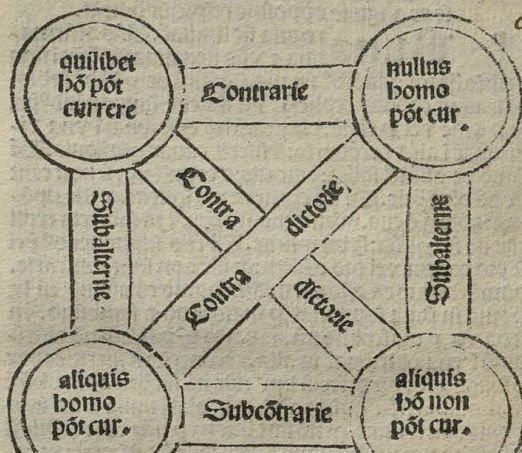
6°

sunt due opinioniones. Burleus eni sequens antiquos vult in secundo perverberias quod dicitur propositio de sensu propositio est propositio singularis: quod patet: quia subijciunt dicitur propositio quod est significatio singularis illi: propositio: et accipit per unum terminum singularem. et sic de alijs quibus in eis sit signum vel adhuc est singularis ut hic: omni hominem currere est possibile. propositio vero de sensu dicto accipit quantitatem a subiecto dicti: quod si terminus singularis est propositio singularis est: ut hic. forte possibile est currere. Si vero est terminus: cum cum signo vel est universalis: et ita de alijs: ut omni hominem possibile est currere. An hec opinio dicit quod quidam sunt propositiones modales de dicto: ut forte currere est necesse in quibus. si dictum subijciunt et modus predicat. quidam vero sunt modales de re in quibus: modus iterponitur deo ut forte necesse est currere. Ad eum est sensus quod hoc dictum sit necesse. si forte currere: sed sensus huius est quod forte est necesse ad currendum. Clari hoc apparet de positi: cum enim dicitur. forte currere est possibile. sensus est quod hoc dictum forte currere sit possibile: sed cum dicitur. forte possibile est currere. sensus est quod in forte est potentia ad currendum. Enunciatio vero in quibus: modus subijciunt et dictum predicat: ut possibile est forte currere. videtur modales: sed non sunt modales de dicto sed singulares. Ad modales vero de re: ut quidam modales sumunt quantitatem a subiecto dicti. Alia est opinio modernior quam sequitur magis et hec opinio vult quod modales de sensu composito non sunt alicuius quantitatis: quia non debet dici singularis. Ratio ipsi est: quia quantitas propositionis sumitur a subiecto non quocumque: sed a subiecto quod non suspenditur a propria de notatione ratione. probationis precedentis ipsi: et ideo si subiectum sit terminus singularis: non sequitur quod propositio sit singularis: quia ista nulli est quantitatis: necio in curris: et tamen subiectum est terminus singularis: et ita dicat de modalibus de sensu composito: quod licet subiectum sit terminus singularis. non tamen sunt alicuius quantitatis: quia subiectum suspenditur a propria de notatione ratione probationis ipsi precedentis: ut dictum est supra.

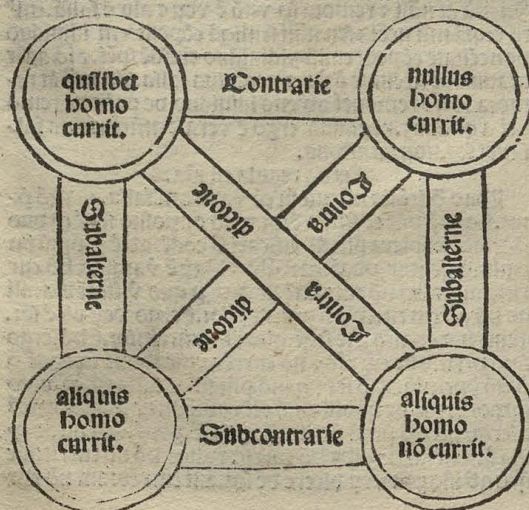
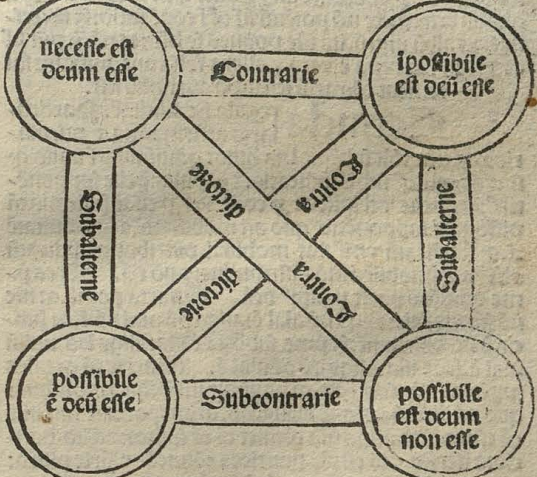
His divisionibus tres figure originantur. Prima de ipsis. Secunda modalis de sensu dicto. Tertia modalis de sensu propositio. Secunda est

ad modum prime. Tertia vero disputata ab his. Adverte quod secunda est ad modum prime: quia in ea sit variatio propositionum ratione signi: sic in prima. In tertia autem sit variatio propositionum ratione modi et non signi. Has figuras considera.

Figura

Similiter in manibus B. in. et p. in.

Sunt igitur tria prime quod scilicet de re, de genere, de modo. Adverte quod figura quatuor modis sumitur. Uno modo a metaphisicis: et sic diffinitur. Figura est quod terminus vel terminus claudatur: ut circulus et triangulus. Alio modo capite a gramaticis: et sic describitur. Figura est illud cum ratione facti in ceteris partibus orationis. Alio modo sumitur a philosophis primo philosophorum: et sic describitur. Figura est obita dispositio terminorum secundum subijciuntatem predicabilis. Alio modo sumitur per applicationem ad figuram primo philosophorum.

modo sumptus. et sic describitur. Figura est dispositio debita quatuor
proportionum in modum quadranguli loco orientis. Vnde si dicitur de debita
dispositio hanc quatuor proportionum requiritur due proportionibus. Prima
quod proportionem quod in prima linea ponitur sunt tria. Secunda quod
se ex angulis oppositis respiciunt dicat.

Prima regula sic limitatur. Vnde affirmati-
ua et vnde negativa sunt tria in signi-
ra: his quatuor proportionibus. Vnde si sunt de quolibet subis:
proportionibus et copulis explicite vel implicite: supponitur per
se per eadem vel per eisdem. et proportionibus non distribuitur in vna di-
stribuitur in alia et e converso: si fuerit capax confusionis. Vnde
primo de quolibet subis: proportionibus et copulis: quod si non cent
sic non cent tria. Vnde si explicite vel implicite. quod ille pro-
nes: quodlibet est ens. nihil est ens. sunt tria et tria subiecta expli-
cite non sunt tria: sed bene implicite. Vnde etiam supponitur per
se pro eodem vel pro eisdem: quod iste non sunt contrarie.
omnis homo est animus. nullus homo est animus. cum ly
homo in prima supponatur per masculinum et femininum. In
secunda vero per masculinum tantum. Quarto de proportionibus non distri-
buitur in vna distribuitur in alia. et e converso: si fuerit capax
confusionis: quod per defectum huius: iste non sunt tria. quilibet homo est
aial: nullus homo est quodlibet aial. quod ly aial in nulla illarum sup-
ponitur distribuitur. quod non sunt tria: per per nam capax: quod tria non
pnt fil esse vere: sed bene simul false: sed iste sunt fil vere: vt per.
ergo et c. sed per me tria est ista: nullus homo est aial. secunda tria est
ista. quilibet homo est quodlibet aial. Aduerte tamen quod proportionem ta-
les sunt tria per similitudinem ad triarum quod est in rebus: quod est repu-
gnantia extremorum non potestum fil esse in eodem subiecto: sed succel-
lunt: vt alibi nigrum. ita iste proportionem se habet: quod nigrum pnt fil
esse vere: sed autem vna est vera et altera falsa aut ambe sunt fal-
se: sicut contrarij sunt subiecto aut nulli sunt.

Secunda

regula sic limitatur. Particu-
laris affirmatiua et particu-
laris negatiua sunt sub tria his quatuor proportionibus. Vnde si sunt
de quolibet subis: proportionibus et copulis: per se supponitur
tibus: explicite vel implicite per eodem vel per eisdem proportionibus tamen
differunt supponitur quo ad mobilitatem et immobilitatem
i. quod si proportionibus vnde stat mobilis. i. distribuitur: proportionibus
aliter stat immobilis. i. non distribuitur: et non e converso. Tres pro-
me proportionibus patet per super deca. Quarta ponitur. quod iste
non sunt sub tria: alius homo aial est: alius homo aial non est. quod pro-
portiones non distribuitur: sed per me sub tria est ista: alius homo nullus
aial est. secunda ista. alius homo o est aial est. Aduerte tamen quod tales
proportionem sunt sub tria: quod ponitur sub tria proportionibus:
quo ad significationem intelligendo. quod aut ponantur sub illis
ca est: quod quatuor aliqua pars continet de esse superior: et quatuor pan-
ciora inferior: et tunc iste panctora continentur et tria plura:
ideo iste dicitur esse sub contrariis.

Tertia

regula sic limitatur. Vnde affirmati-
ua et particularis affirmatiua sunt tria quatuor
proportionibus. Vnde si sunt de quolibet subis: proportionibus et co-
pulis explicite vel implicite: supponitur per se. per eodem vel
per eisdem: quod eminus non distribuitur in vna distribuitur in alia
et e converso si sit distribuitur. Tres per me particule ex pro-
portiones note sunt. Ultima ponitur. quod illa non sunt tria: quilibet
homo aial est: alius homo est aial: quod ly aial in nulla distribuitur: sed
per me tria ista. alius homo nullus aial est. secunda ista: quilibet
o est aial est. Aduerte tamen quod tales proportionem sunt tria: quod

similitudine ad vera tria: quod est oppositum cuius non est dare
medium sed se. sic. n. iter boies et non boies non est dare aliquod
medium quod non sit aut homo aut non homo: ita non est dare aliquod vna
proportionem in qua non sit sic sicut significat per vnde tria: quod
aut sicut significatur per illud.

Quarta

regula sic limitatur. Vnde affirmati-
ua et particularis affirmatiua. vnde
negatiua et particularis negatiua sunt sub alene. his quatuor
proportionibus. Vnde si sunt de quolibet subis: proportionibus et co-
pulis explicite vel implicite: supponitur per se. per eodem vel
per eisdem et c. sic de stare si proportionibus vnde stat immobilis. i. sine
distribuitur et proportionibus alteri. et si in vna stat immobilis et sic
ista. Tres per me note sunt ex deca: per quatuor ista non sunt sub
alene: quilibet homo non est aial: et alius homo non est aial. sed per me sub
alene est illa. alius homo aial non est. et secunda est sub alene huius
nullus homo aial est. Aduerte tamen quod proportionem sunt sub alene:
quod vna est sub alene: vt particularis sub vnde cum vnde pars co-
tineat: particularis vero panctora. Aduerte quod proportionem sunt
gulares in figura nigrum se habet nisi tria: quod nigrum vnde tria:
sub tria aut sub alene. Et si subis sit eminus proportionibus: tria
proportionibus dat per negationem proportionibus toti. vnde tria: quod isti: ille
homo vel animus est homo: hoc non ille homo vel animus est homo: non
autem illud. iste homo vel animus non est homo: quod ambe sunt vere.

Quinta

regula sic limitatur. Vnde affirmati-
ua et particularis affirmatiua sunt sub alene. his quatuor
proportionibus. Vnde si sunt de quolibet subis: proportionibus et co-
pulis explicite vel implicite: supponitur per se. per eodem vel
per eisdem et c. sic de stare si proportionibus vnde stat immobilis. i. sine
distribuitur et proportionibus alteri. et si in vna stat immobilis et sic
ista. Tres per me note sunt ex deca: per quatuor ista non sunt sub
alene: quilibet homo non est aial: et alius homo non est aial. sed per me sub
alene est illa. alius homo aial non est. et secunda est sub alene huius
nullus homo aial est. Aduerte tamen quod proportionem sunt sub alene:
quod vna est sub alene: vt particularis sub vnde cum vnde pars co-
tineat: particularis vero panctora. Aduerte quod proportionem sunt
gulares in figura nigrum se habet nisi tria: quod nigrum vnde tria:
sub tria aut sub alene. Et si subis sit eminus proportionibus: tria
proportionibus dat per negationem proportionibus toti. vnde tria: quod isti: ille
homo vel animus est homo: hoc non ille homo vel animus est homo: non
autem illud. iste homo vel animus non est homo: quod ambe sunt vere.

Sexta

regula sic limitatur. Vnde affirmati-
ua et particularis affirmatiua sunt sub alene. his quatuor
proportionibus. Vnde si sunt de quolibet subis: proportionibus et co-
pulis explicite vel implicite: supponitur per se. per eodem vel
per eisdem et c. sic de stare si proportionibus vnde stat immobilis. i. sine
distribuitur et proportionibus alteri. et si in vna stat immobilis et sic
ista. Tres per me note sunt ex deca: per quatuor ista non sunt sub
alene: quilibet homo non est aial: et alius homo non est aial. sed per me sub
alene est illa. alius homo aial non est. et secunda est sub alene huius
nullus homo aial est. Aduerte tamen quod proportionem sunt sub alene:
quod vna est sub alene: vt particularis sub vnde cum vnde pars co-
tineat: particularis vero panctora. Aduerte quod proportionem sunt
gulares in figura nigrum se habet nisi tria: quod nigrum vnde tria:
sub tria aut sub alene. Et si subis sit eminus proportionibus: tria
proportionibus dat per negationem proportionibus toti. vnde tria: quod isti: ille
homo vel animus est homo: hoc non ille homo vel animus est homo: non
autem illud. iste homo vel animus non est homo: quod ambe sunt vere.

res. Si nō currēs: ergo illa est vā: aliq̃s hō nō currit: z sic alterz ē vez. Si dicis q̃ currus vere affirmet de forte. ergo illa ē vera: aliq̃s hō currit q̃ est dīctoria illius: nullus hō currit. Si aut̃ nullā vezz vere affirmet habeo itē tū: z sic p̃z q̃ hec regula tenet ṽtute p̃mī p̃ncipij. Duo subcōtraria nō p̃t ē simul falsa: sed bene simul ṽt. Ratio p̃mī ē: q̃ si ēnt fil̃ falsa dīctoria eoz: ēnt fil̃ vā: s̃z dīctoria eoz sunt fil̃ vā: ergo duo dīa ēnt fil̃ vā z p̃mā regulā. Rō scōi ē: q̃ duo dīa p̃t ē simul falsa. ergo duo subcōtraria p̃t ē fil̃ vā. p̃z cōfēctio: q̃z p̃dicūt illis. z exītey nō dīctorio falso alterz vez: ē nō tū i oī mā p̃t ē fil̃ vā. s̃z i mā cōtīgētī. In necīa at̃ z rēota alterz vez ē sp̃ z alterz falsū. Rō hui⁹ assignata fuit in dīr̃ijs. Si ṽlis ē vā sua indefinita z p̃cularis sibi sub alterna ē vā. Rō hui⁹ ēq̃ in p̃pōne vū subz supponit distributīe: ergo p̃oib⁹ suppositis subī. z si ē vā: p̃dī catū vīficatū p̃ oib⁹ suppositis subī: z sic p̃ricularis indefinita erit vā in q̃ denotat p̃dicatū iesse vni p̃tī subī ue subī ṽlis. ēq̃ at̃ nō i mā p̃tīgētī. In mā enī necīa z remota ē at̃ ē q̃. Nā si ista ē vā: aliq̃s hō ē aīal: z ista: oīs hō ē aīal. z si ista ē vā: aliq̃s hō nō ē asīn⁹. z ista. null⁹ hō ē asīn⁹. Qñ ē subz nī zīnet p̃la īdīdīna sub fenec ēq̃: vt si illa ē vā: hic sol̃ lucet: illa ē vā. oīs sol̃ lucet. z si illa ē vā aliq̃ fenit ē: z q̃ibz fenit ē. Aduerte tū q̃ ali q̃ ṽlis p̃t ē vā: imo de facto ē vā: z nulla sua singularis p̃t ē vā: vt illa: nihil demonstratur.

De equipollentijs

Quipollentia sic describitur: Est
equivalencia dua
rum ppositionum i significatio sitarum in figura qua
rum quibz e alii illarum. De pmo equalentia: loco ge
neris. Ita ois eqpollentia e equalentia ⁊ no eē. Ita equa
lentia no solum e pponibz: s; et i finis ⁊ i rebz. In finis
his dicim⁹ q; vestis ⁊ idumentū equalē i significacōe: nō
tū dñr eqpollē. Iō ponit scda pticula: duaz pponi in si
gnificacōe: ad oīaz equalētie finimoz q; nō oī eqpollētia
De itio sitarū i figura: q; aliā ppōes equalētī significā
do: nō tū dñr eqpollē vt capīb; hic eqpollentia: vt ille: tū
hō currit: oē currēs ē hō. Dī q̄rto q; q; alii ē illatā
q; pticula pōitur ad dēclarādū ad qd ē vtilis eqpollētia.
ad loc. s. vt crvna possim⁹ i ferre aliā. Prima regula
fidelitatis. Negatio pposita. s. toti subo fac eqpollere
suo dīctōrio. Rō hui⁹ regulē ē: q; negatio aq; ad iue
nit destruit ⁊ dūc oppositū: vt dic̄ beat⁹ Aug. Si ergo
iuenit vniuersalitatē destruit ⁊ dūc oppositū. s. pticulari
tatē. Si iuenit pticularitatē destruit ⁊ dūc oppositū. s. vli
tatē. Si iuenit negatōez destruit ⁊ oppositū dūc. s. affir
matōez. si iuenit affirmatiōē destruit ⁊ dūc oppositū. s.
negatōez. Scda regula sic limitat. negatio pposita
. s. toti subo an copulā ⁊ p̄dicatū fac eqpollere suo dīo.
Rō hui⁹ regulē ē: q; ex q; pōit post subz n; bz v; sup
spz: ⁊ sic nō destruit vlitatē ei⁹: cū at pōat an vbi si iue
niet affirmatū destruit affirmatōez ⁊ idūc negatōez: si at
iueniet negatōez destruit negatōez ⁊ idūc affirmatiōē:
iō equalē. Tertia regula sic limitat. Negatio pposita
. s. toti subo: ⁊ ppositioe. s. toti subo: ⁊ an copulā ⁊ p̄
dicatū: fac eqpollētie subalēne. Rō hui⁹ regulē. q; vna
nāc oī negatōez ⁊ abe an vbi n; pōt negare vbi: cū pna
destruit v; alii ⁊ eē. remāet g⁹ ppō i eadē dīctate i q; erōt

pns. Deide cu negatio preponat suba toti si iuenit dñi
tributorz destruit. 2. idne pñicularē. si iuenit pñicularē destrui-
t. 2. idne vñez id egpollēt. Dubitat. qñe subzñie nī eg-
pollēt p negatōz ppositam vel postpositam. vel simul
prepositam 2 postpositam non pmo modo: qz equipol-
lēt 2 dictorie. nec tertio modo: qz egpollēt subalēne. nī ēt
scdo mō: qz oio idē lūt. ppōes āt equalētes aliqñt differe-
re debēt. puta i signo: 13. qñenāt i significato. Itē qz
egpollēt i modalibus eodē mō sūt sic in illis de iesse:
p illū vñz. pñe. 2. dic. post cōtra. pñ. postqz subalē. Et
p negatōz ppositā dicē magi ītelligit qñ cōiungitur mō
sue mod⁹ pcedat siue scqñtur supple tu: talī negatō cōiū-
giē mō supple tu qz pcedat modū: Et p negatōem post
positā dicē magi ītelligit qñ cōiungitur vbo īfinitū modū
supple tu talit qz pcedat vbu īfinitū: 2. replū pñi. vñ nī
pole ē for. currē. 2. for. currē. ē nī possibile. Ex replū scdi.
possibile ē for. nī currē. vel for. nō currē ē possibile. Ad
uertitū qz ātq magi laborabāt ad cognoscēdū egpol-
lētias. pñfiterūt. n. qñoz ordies pñōm modalū. vt de-
clarat pñs i scdo pñyme. 2. i quolz ordie qñoz: ppōes
equalētes collocarūt. quō āt debeāt sumi. ppōes i quolz
ordie p duas regulas dēclarabāt. pñer pñā regulā su-
mūt. ppōes pñi ordis 2 scdi. pñer scdaz regulā sumū-
tur pñositiones tertij 2 qñti ordinis. pñima regula est
ista: cuiusqz dicto affirmato 2 negato attribuit possibi-
le: eidem cōtingens: 2 ab eodē remouet īpossibile: 2 ab
eius contradictorio opposito remouet nēesse. per hoc
qz dicit affirmato: sumunt pñositiones pñi ordinis: qz
regula de se patet: ideo nō declaro. Secūda regula:
a quocūqz dicto affirmato vel negato remouet possibi-
le ab eodem remouetur cōtingēs: 2 eidē attribuit īpos-
sibile: 2 eius cōtradictorio opposito attribuit nēesse.
pñer hoc qz dicit affirmato sumūt pñositiones tñij
ordinis. per hoc qz dicit negato sumunt pñositiones
quartī ordinis: que doctis clare sunt. Itas pñositiones
dīstīctas scdm ordines suos posui hic inferius vt ille
clarius appareant.

possibile ē ēē.
 2. rīgens ē ēē.
 nō ipolē ē ēē.
 n̄ nece ē n̄ ēē.

n̄ possibile ē eē
 nō 2ūgēs ē eē
 ipossibile ē cē
 necesse ē nō cē

posse ē n̄ eē.
 igitur ē n̄ eē.
 n̄ iposse ē n̄ eē
 n̄ necesse ē eē

n̄ pole ē n̄ eē
 n̄ p̄rigēs ē n̄ eē
 ipole ē n̄ eē
 necesse est esse

of¹

of²

nt¹

nt²

st¹

nt¹

nt³

nt

re²

re³

pt

Dubitat vix due negatōes equalēat vni affirmatiōi. Arguitur qd nō. Primo sic: oē simile adanget suū simile: s; qlibz negatio ē silis alēi: ergo quelibz negatio adanget alteraz: ergo due negationes magis negant q vna. Cōfirmat: q ois res p q̄s cās oit p eadē augeat: vt colligit hō ethicor: s; negatio vbi sit p negationē: ergo augebit p negationē. Secundo negatio: ita opponit affirmatiōi sic puatio bitui: vputa: tenebra lunū. s; tenebra n̄ aufert p aliā tenebrā: imo augeat: ergo negatio nō aufert p aliā negationē: imo magis augeat. Cōfirmat: q nullū file destruit suū fil. s; qlibz negatio ē silis alēi: ergo nulla negatio destruit aliā. Tercio sic: sic negatio ē cā negatōis: ita affirmatio ē cā affirmatiōis. g^a cōmutata pporōe sic negatio ē cā affirmatiōis: ita affirmatio ē cā negatōis. hoc q̄is ē falsū: nō se q̄t er alio nisi er hoc q̄ negatio ē cā affirmatiōis. g^a falsū ē hoc. Cōfirmat: q sic se bz affirmatio ad affirmatiōē. ita negatio ad negatōē. s; affirmatio addita affirmatiōi magis affirmat vel salte nō iducit oppositū. ergo negatio addita negatōi magis negat vel salte nō iducit oppositū. Quarto sic: si negatio est cā affirmatiōis: hoc est: qz due negatōes se ipedirēt: vna. s. ipedirz aliā. ēz. hoc at ē falsū: qd pbat. qz aut vna illaz: bz tā tā vi quātā bz aliā vel maiore vel minore. Si eglē vim. 2 ab eglē nō puenit actio: ergo vna nō destruit vi alēi us. Si vna vi maiore bz. ergo destruit sociā. 2 nō ēz: qz a pporōe maioris iēq̄litas n̄ puenit actio. Cōfirmat: vis negatōis pcedētis. ppōnē nō ipedit ab aliā negatōe ergo reuēti negatōi. q̄ia t. 2 aū. pbat: qz vis negatōis: nō ē nisi sup sequētes ēmōs: ergo nō ē sup pcedētes: 2 sic fa nō bz vi sup p̄mā: t̄ic vltra. p̄mā reuēti negatōi. ergo negat: 2 si sic: ergo nō affirmat. p̄do r̄isōe ad bec argumēta nō q negatio i pposito bz duplicē vi. vna p̄ncipalē 2 aliā variā siue ex q̄nti: p̄ncipalē vis ei ē negare seu destruire q̄qd inenit. Sed variā vis ei ē iducē oppōitū ei qd inenit. p̄t. n. itelligim⁹ aliqd destrui p ipsā qz q̄nti: licz i codē istāti fiat bec. Et iducē oppōitū ei qd inenit p̄t ēē dupl^r fm qz p̄t inenire affirmatiū vel negatū. si n. affirmatiū iducit oppōitū. s. negatōem. si vō negatū iducit oppōitū. s. affirmatiōē. 2 sic pz qz ex q̄nti negatio p̄t facē affirmatiōē. 2 p̄ncipal^r sp̄ neget. Ad p̄mū ergo dnt qdā qz v̄ez ē qz oē file adanget suū file nisi vñ ipediat aliud mō bic vñ ipedit aliū rō ne t̄ij: circa qd agūt. qz nō p̄nt fil ēē i illo ētio: qz illō ētio nō ē capax illor duor. Vel alr dicat qz oē file ad augeat suū file si ē aptū natū augeri: alr nō. mō negatō si ē apta nata augeri: ex quo vna negatio destruit aliā quā inenit. Vel alr dicat qz oē file adanget suū file: v̄ez ē de his qz hnt p̄ncipal^r vi p̄structiā alicui nō at d̄stru-ctiā. mō negatio p̄ncipal^r bz vi p̄structiā. iō n̄ valz. Ad p̄firmatiōē dī qz ois res augeat p illas res p q̄s oit si apta nata ē augeri. mō negatio n̄ ē apta nata augeri. Ad bz negatō maior. imo negatio opponit d̄dictorie affirmatiōi: vt hō n̄ hō. Vel alr dicat negando maiore siue p negatōē itelligim⁹ notā negatē siue negatū: nā si itelligit nō negās nullo mō opponit. si vō itelligit negatū: nō dī qz affirmatiū 2 negatū alr. p̄ponit t̄nr qz puatiue. Ad p̄firmatiōē dī qz nullū file destruit suū file vel actū sui silis p se. p accūs t̄i p̄t ēē hoc. sicut

vna cādela accēsa liq̄facit aliā: 2 ex q̄nti extinguit illam. Vel alr dī qz v̄ez ē i silib⁹ qz hnt vi p̄structiā. si at hēnt p̄ncipal^r vi p̄structiā n̄ valet. Ad 3^m dī qz argumē- tū a cōmutata pporōe solū t̄i i quātitatib⁹ vel cōtinis v̄l discretis: iō n̄ valz. vel alr dī negatō qz arguit a cōmu- tata pporōe. nā sic arguit qz sic se bz aūsvni⁹ ad aūsv al- teri⁹: ita q̄is vni⁹ ad q̄is alēis vel ēz. s; hoc nō sic ar- guit. 2. S; dī sic argui. sic negatō ē cā negatōis: ita af- firmatio ē cā affirmatiōis. s; negatio ē cā affirmatiōis. ergo affirmatio ē cā negatōis. s; minor ē falsa. vel sic: sic negatio ē cā negatōis: ita affirmatio ē cā affirmatiōis. s; cā negatōis ē cā affirmatiōis. ergo negatio ē affirma- tio. S; dices cōclusio ē falsa 2 n̄ maior: ergo minor: 2. Ad hoc dī quo ad maiore qz q̄i plūs dīc: sic affir- matio ē cā affirmatiōis: ita negatio ē cā negatōis: p ne- gationē n̄ itelligit notā negatōis: nec p affirmatiōē itel- ligit notā affirmatiōis: s; itelligit d̄cū vel significatū pro- pōis negatū vel affirmatū. vt nō ēē aial ē negatio fm ipm: 2 ēē aial ē affirmatio. 2 tūc minor ē falsa qz cā nega- tōis sit cā affirmatiōis. Si at vis itelligit notā negati- onis: negat maior. qz nō ē aliq̄ nō affirmatiōis qz faciat p̄pōnē affirmatiā: sic ē nō negatōis qz fac. p̄pōnē ne- gatiā. vñ siue aliq̄ nō affirmatiōis p̄pō ē affirmatiā. 2 tūc nō ē negatiā siue nō negatōis. p notā affirmatiōis itelligo aduerbiū affirmatiū. sic p notā negatōis aduer- biū negatū. Ad p̄firmatiōē negat maior ad itellectū dātū: qz negatio sic se bz ad aliā negatōē qz destruit illā siue actū ei⁹: s; affirmatio nō destruit actū alēi⁹ affirma- tōis. Ad q̄nti dico qz q̄libz negatio bz eglē vi cū alēa itēsiue: qz sic vna ē apta nata negare q̄qd inenit ita 2 al- tera. Et itēsiue at vna bz maiorē vi qz alēa. vñ qz pla de- struit maiore vi bz. 2 iō negatio cādēs sup alterā maio- rē vi bz et itēsiue qz alia sup quā cadit. Et n̄ seq̄: prima negatio destruit vi se: 2 fa n̄ destruit vi p̄me. ergo p̄pō ē negatiua: qz p̄ma negatio negat negatū: 2 illud ē affir- mare. Ad p̄firmatiōē pcedo qz p̄ma negatio suā vis reit: 2 cū dīcis: ergo negat pcedo q̄iaz 2 ēvltia: ergo nō affirmat: nego q̄iaz: vñ p̄ncipal^r negat: ex q̄nti n̄ affirmat: qz ex q̄nti iducit oppōitū eius quod inenit. 2 cum inuenit negationē iducit oppōitū ei⁹. s. affirmati- onem: 2 sic pz solutio ad argumentum.

Querfio ē trāspō subī i p̄dicatū 2 eōuer- so. Cōuerfio p̄t tripl^r accipi. Vno mō p̄ quertibilitate ēmōr: 2 sic ēmō cōuertibi- les d̄str querti q se mutuo iferūt respectu cōiunctiqz vbi 2 t̄pi: vt hō 2 r̄isibile. Alio mō p̄ quertitā: 2 sic dīcim⁹ ēmōs relatiuos querti siue dīc ad quertitā: q se mu- tuo iferūt respectu hui⁹ vbi ē: vt p̄t 2 fil⁹. Tercio mō ca- pit fm vivo cabuli. 2 ē silis v̄sio 2 trāspō extremor. p̄pō- nis: 2 sic dīcim⁹ p̄pōnē querti q̄i v̄tū⁹ extrema eius. s. subī i p̄dicatū 2 eōuerfio: 2 sic accipit i pposito. vel p̄t dīc i meli⁹ qz ē dīa iūc quertibilitate: quertitā: 2 cō- uertitōē. Cōuertibilitas. n. respicit ēmōs quertibiles. Cōuertitā vō respicit ēmōs correlatiuos. S; cōuerfio respicit extrema p̄pōnis. Aduerte circa diffōnē cō- uertitōis qz ois sic limitare. Cōuerfio ē trāspō debita subī i p̄dicatū 2 eōuerfio: vel similitū explicite vel implicite. Dī p̄mo trāspō: loco q̄is: qz i pl⁹ se bz: qz quertio ois. n. cōuerfio ē trāspō: s; nō eōuerfio. Dī sō debi

nt¹

nt²

nt³

nt⁴

nt⁵

nt⁶

nt⁷

ta. ppter confirmatē supponem generalē q̄ dī remanere
in extremis. p̄dō q̄ pticula aduerte q̄ si dī fieri recta
conuersio termini debent hēre confirmatē supponem
generalē ante trāspōnem et post. Generalis suppositio
ē malis suppositio et psonalis. spāles vō supposnes sunt
dicēta; dēterminata cōfusa tñi; cōfusa distributiva. p̄dō
illa nō ē recta cōuersio dicēdo hō ē nomē. nomē est hō.
q̄z non ē trāspōsitio debita cū tñi non sūnt cādes sup
pōnē generalē i vtraq; ppōnē: q̄ i p̄ma lī hō supponit
māster. in s̄cō p̄sonālī. p̄z p̄ magis i s̄c̄ta et s̄ptima
regula illi⁹ capli. vt at cognoscat quō tñi supponant.

Secundo propter consumilem similitudinem propositionis quod est de remanere in utraque propositione: quod aliter non esset bona conuersio: quod quilibet seruide i quod est similes. Unde etiam fabi i predicatu de eodem si fieret tunc transpositio vnde extremi non esset conuersio. Unde quod tunc vel similitudo pro propositione modalis cuius subiectum non potest transponi i predicatu. nec conuersio: quod cum subiectum est platum non amplius potest resumere. Unde quod explicite vel implicite propter tales et conuersio. vt si dixeris ois homo est animal. et conuersio: scilicet conuersio est implicite querens illi: ois homo est animal. quod equaliter dicitur: ois animal est homo. Adhuc addit aliam periculam in logica magna. scilicet copula manet: hec tamen in meo iudicio vnde suppone ponit: quod si copula non maneret i sua propositione non esset propositio. et quoniam non esset transpositio subiecti i predicatu conuersio. Si tamen velis quod diffiniatur conuersio in conuersione putat et conuersio addit bonam et malam remoueat in sua pericula. scilicet debita. toto residuo remanente. hoc vnde ample de similes. hec dicitur i conuersione simpliciter per accidens: et per propositionem. Aduerte quod de speciebus conuersionis sunt due opinioniones. vna est cois quod tres sunt species conuersionis. scilicet simpliciter per accidens: et per propositionem. Illas tres species Boetius assignat i libello de syllogismis categoricis. et hanc opinionem sequitur in presentia magister. Alia est opinio quam tamen magister in logica magna scilicet quod tres sunt species conuersionis. scilicet simpliciter per accidens: et per quantitate: conuersione enim per contrapositionem negat Conuersio propter quantitate implicite vel explicite est debita transpositio extrinsece copula manet: cuius alteri extremi tamen implicite quod explicite caret quantitate logicali et illo modo querunt exclusive cum suis vlibus de finibus transpositis: et propositiones modales adiuicet de seculo propositio. vnde illa: tamen homo currit: sic querunt per questionem quod de propter quantitate: ois currit est homo. forte currere est posse. querunt i ista. posse est forte currere.

Dubitat. q. videtur. q. d. ne alie spes querisiois vltra
 illas. Ma scā trāspōne extrēor. n. mutet q̄litas. r. nō q̄sti
 tas. vt dicēdo ois hō ē aial. oē aial nō ē hō. est querisio.
 vt pz p diffōne querisiois. r. nū sub nulla illaz spēz ē. er
 go rē. Itē si mutet q̄stitas. r. q̄litas. vt dicēdo. ois hō ē
 aial aliqd aial nō ē hō. ē ē querisio. vt pz r sub nulla il
 laz spēz ē. q. alie spes sūt. q̄a. qz nūbīl ē i gnē qn sit
 i spē q̄sto topicoz. Dicēti q. arg. q̄cludit q. sūt alie
 spēs querisiois. s. nō bone querisiois. q. querisio diuidit
 i bonā r malā. s. solus magi dat spēs querisiois bōe.
 vide bñ hoc ample 3 sumulas. Querisio simplex est
 rāspōsio subī i predicatū r cōuērio manēte eadē qua
 litate r quātitate. Aduerte pmo q. d. ne p̄ticle sunt i
 hac diffōne. p̄tina trāspōsio subī i p̄dicatū r cōuērio
 sō ponit loco generis. q. ois querisio simplex ē trāspōsi
 tio subī i predicatū r cōuērio r non ē. Sēda p̄tici

la manēte eadē q̄litate ⁊ q̄antitate ē loco dñe : p̄ quam
differt a cōuersione p̄ accidēs i qua nō manet eadē q̄an-
titas : s̄z bñ qualitas. Differt ēt a cōuersione p̄ p̄positi-
ōē i q̄ non manet eadē qualitas : s̄z bñ q̄antitas. vñ per
qualitatē intelligim⁹ qualitatē p̄positiōis ⁊ ēt terminor. mo-
do licz i q̄uēstione p̄ p̄positiōē maneat eadē q̄antitas
p̄positiōis : nō tñ manet eadē qualitas p̄positiōis cū termi-
nū i terminos infinitos mutantur. infinitū autē termi-
nū sūt aff-
firmatiui infinitū autē negatiui. vel potes dicere q̄ p̄ qua-
litate nō differt a cōuersione p̄ p̄positiōē. q̄ per qual-
tatē solū intelligit̄ q̄litas p̄positiōis : sed sic dī de diffōne sp̄s
sp̄alissimē q̄ ista ē intelligēda cū p̄cisōe : q̄ alit̄ cōpeteret
gnī sic. s̄. Sp̄s ē q̄ p̄dicat̄ de plurib⁹ dñtib⁹ numero so-
luz : ita q̄ ly solū additur ne p̄petat diffō gnī. Ita diffō i
p̄positio p̄uēstionib⁹ ē intelligēda cū p̄cisōe sic. s̄. Cōuersione
simplici ⁊ trāspōsitiōi subī p̄dicatū cōuersione manēte eadē
q̄litate ⁊ q̄titate solū. ita q̄ ly solū mibi ip̄ortat : idē qd̄
hec p̄ticula nulla alia variatiōe scā : qd̄ nō p̄petit q̄uēsti-
ōē p̄ p̄positiōē. ⁊ sic p̄ istā p̄ticulā manēte eadē q̄litate
dīct̄ a q̄uēstioe p̄ accēs : s̄z p̄ ly solū vel nulla alia variati-
ōe facta differt ab illa p̄ p̄positiōē. Aduerte scdō
q̄ sunt due op̄iniones dīcētē declarātes qd̄ per q̄tita-
tē intelligere debem⁹ : vna ē op̄inio magñi q̄ vult q̄ p̄ qua-
titate intelligam⁹ sup̄positiōē sp̄alē finimor : vt ip̄emet de-
clarat i tractatū sū simulas ita q̄ remanere eandē q̄tita-
tē i cōuersa ⁊ cōuerētē ē q̄ finimū sup̄ponāt eodē mō
sp̄ali. Dico sp̄aliē ⁊ sp̄ales sup̄positiōes q̄ sūt discretā de
terminatā q̄sita tñ ⁊ distributina : gnāles vō sunt mā-
dis ⁊ p̄sonalis. Dī ergo sp̄aliē. q̄ sup̄ponūt finimū eodē
mō gnālī i ob⁹ cōuersionib⁹ : s̄z nō sp̄aliē. In simplici
autē q̄uēstione debet sup̄ponē eodē mō sp̄aliē. Alia ē
op̄inio cōis quā sanct⁹ doctor sequit̄ i logica sua dicens
q̄ p̄ quantitatē p̄positiōis i q̄uēstionib⁹ nos debem⁹ intelli-
gere illud idē qd̄ idīcatur per illū vñ. v. quāta p̄ i fin. s̄.
vñm : p̄ticulārē : idēfinitā ⁊ singularē. ⁊ sic remanē ean-
dē q̄titate est q̄ si p̄ma erat vñs ⁊ etiā scda ⁊z ec̄ vñs.
⁊ si alit̄ : q̄antitatē : scda ⁊z ec̄ cūides. Ex his p̄z
q̄ illa ppō fortes est hō fm̄ p̄mā op̄inione cōuērtitur i
istā hō est fortis : cū tñ fm̄ scdam op̄inione nō possit cō-
uērti aut salti nec q̄uērtatur. Similit̄ ista tñ currēs ē hō
fm̄ p̄mā cōuērtitur i istā : hō currit. cū tñ non sit cō-
uertibilis ēt fm̄ scdaz op̄inione. Et sic p̄z q̄ multū dis-
ferūt iste op̄iones. Aduerte tercio circa diffinitionem
q̄ hec cōuērsio deā ē cōuērsio simplici : q̄ sit sola ex-
tremor trāspōsitiō : nulla alia variatiōe scā in cōuer-
tentē ⁊ i cōuersa. ⁊ licz hoc verum sit fm̄ vñā cōem. nō
tñ vñ fm̄ intentionem magñi. q̄ alit̄ ē alia dīa tñt cō-
uersam ⁊ cōuerētē : q̄ fiat fm̄ magñm q̄ cōuersa sit
singularis ⁊ cōuerētē idēfinita ⁊ econtrā : fiat q̄ vna
sit alit̄cūq̄ q̄antitatis ⁊ altera nullius. pōt. tamē dici q̄
in cōuersione simplici vñ simplex sit trāspōsitiō extre-
mor. vñ si alia variatiō sit illa non sit i cōuersione sim-
plici vñ simplex : ē : q̄ in qualibz simplici fieret : quod fal-
sum ē. Vel dicēdū alit̄er ad p̄ncipale q̄ cōuersione
deā est simplex. q̄ minor variatiō sit inter cōuersam
⁊ cōuerētē cōuersionis simplici q̄z aliaz cōuērsio
nū. vñ triplex variatiō p̄ncipali fieri pōt : q̄ aut trāspō-
extremor : aut mutatio q̄litatē cōmior : aut mutatio q̄an-
tītatis. In q̄uēstioe simplici sit p̄mā i alijs vō plures :

24
p f. 1°

Conuersio per accidēs ē trāspōitio subī in predicatū ⁊ conuerſio manēte eadē q̄litate: ſz mutata quātitate ⁊c. Aduerte circa diſſinitū q̄ hec quēſio ē per accidēs: q̄ vltra trāspōnem extremorum ſit mutatio ⁊ variatio alicuius accētis p- poſitionis: vtp̄ta quātitatis: ſue per quātitatē in illi gas ſuppōnem ſue vniuerſalitatem vel p̄ticularitatem. Diſſinitio de ſe nota ē per ea que dēa ſunt ſupra: Nam ly trāſpoſitio ſubiecti i predicatū eſt ſicut genus: ſz manēte eadem quālitatē ⁊ mutata quātitatē: ē dīa p̄ quas diſſert ab alijs ſpeciebus conuerſionis.

p f. 2°
b f. 1°

Conuerſio per p̄pōnem eſt trāspō ſubiecti in predicatū ⁊ eē manēte eadē q̄litate ⁊ quātitate: ſz mutatis terminis ſinitis i ēminis in ſinitos. Aduerte circa diſſinitū q̄ hec quēſio dēa ē p̄ p̄pōnem: q̄ termini ſumunt p̄rio mō quo ad ſignifica- tionē. Nam homo ſignificat hoīem: nō hō ſignificat hōi- ctōriū hoīs: cū p̄m⁹ ſit ēmin⁹ ſinitus: ⁊ ſecūds ēmin⁹ in ſinitus. Quid aut̄ ſit termin⁹ ſinitus ⁊ iſinitus dēi ē ſu- pra. Diſſinitio de ſe nota ē. Nam ly trāspō ſubī in predi- catū ē gen⁹: manēte eadē q̄litate ⁊ quātitatē: ē vna diſ- ſerentia per quā diſſert a conuerſione per accidēs mu- tatis ēminis ſinitis i terminos iſinitos eſt vna alia dīa p̄ quā diſſert a quēſione ſimplici. Dubius pulchz eſt quomō remaneat eadē quātitas. ſ. ſuppō i conuerſa ⁊ conuerſente hui⁹ conuerſionis per p̄pōnem: q̄ de ſa- cto termini nō ſupponūt eodem mō in vtrāq; vt dicēdo: oīs hō eſt aīal. ſi quēſat per p̄pōnem ſic: oēs nō aīal ē nō hō: ille ēmin⁹ q̄ ſupponit diſtributīue i p̄ma ſuppo- nūt cōfuſe tū i ſa: ⁊ ille ēmin⁹ q̄ ſupponit cōfuſe tū in p̄ma ſtat i ſa diſtributīue. Ad hoc dicēdū q̄ manet eadē ſuppō p̄pōnis nō aut̄ terminoz: verbī grā q̄ ſi in vna p̄pōne vt in conuerſa ē ſuppoſitio deſignata ⁊ di- ſtributīua ⁊ i cōuertente ſimili: ſz tū termini nō retinēt eadē ſuppōnem: q̄ in cōuerſa ſupponūt vno modo ⁊ in cōuertēte alio mō. Vel dicat q̄ manet eadē ſuppoſi- tio extremoz ſim denoīationem: ſz nō ēminoz: dico nō terminoz: q̄ termini nō eodē mō ſupponūt i vtrāq; extre- moz at̄ ſim denoīationē dico ſic: q̄ ſubī cōuerſe ⁊ con- uerſentis eodē mō ſupponūt: ⁊ ſi ſi predicatū vtriuſ q̄ eodem mō. verſus. ſeci ſimplr quēſit eua per ac- ci. Alſo per p̄: ſic ſit quēſio tota. Aduerte circa hos verſus: q̄ due opiones ſunt. Vna ē magī hīc q̄ vult q̄ iſti verſus ponant ſolū grā exēpli: q̄ nō ſolū ſeci. i. vni- uerſalis negatiua ⁊ p̄ticularis affirmatiua quēſit ſim- pliciter: ſz quelibz p̄pō pōt ſimpliciter conuerſi in quā- cūq; ſ. i. in qua ſit trāſpoſitio extremoz ⁊ maneat eadem quālitatē ⁊ eadē ſuppoſitio terminoz. Similiter nō tū eua. ſ. vliſ negatiua ⁊ vliſ affirmatiua cōuertunt per ac- cidēs: ſz quelibz p̄pō pōt conuerſi per accidēs in quā- cūq; aliā in qua ſit trāſpoſitio extremoz manēte eadem quālitatē: ſz mutata quātitatē. i. ſuppōne. Alia vero ē opinio cōis que vult q̄ iſti verſus nō ponant tū grā exēpli. imo grā verſionis: ita q̄ ſola vliſ negatiua ⁊ par- ticularis affirmatiua quēſit ſimpliciter. ⁊ ita de alijs ſuo mō dicatur. Et hec opinio p̄ quātitatē nō in- telligit ſuppōnez: ſz vniuerſalitātē ⁊ p̄ticularitātē. Al- terius hec opinio vult q̄ q̄libz bona conuerſio ſit bona p̄ia: ſue ſit conuerſio ſimpler: ſue per accidēs. ſue per

d f. 1°

o f. 1°

poſitionē: Opſo aut̄ p̄ma vult q̄ ſolū cōuerſio ſim- plex ſit bona p̄ia nō aut̄ alie. De his at̄ opionib⁹ vt de ample p̄ ſimulas vbi deſendim⁹ vtrāq;.

De poſitione ypothetica.

Propoſitio ypothetica ē illa ⁊c. Aduerte circa diſſinitū q̄ p̄pō ypothe- tica idē eſt quod ſuppoſitiua. ypo- thetica. n. dī ab ypos quod eſt ſub: ⁊ theſis poſitio. i. ſuppoſitiua. Dici- tur ſuppoſitiua: q̄ vna p̄s alī ſup- ponit. Atz tū quelibz ypothetica ſit ſuppoſitiua dubiū eſt: vide in tractatū p̄ ſimulas.

Aduerte circa diſſinitionē q̄ ly illa ponitur loco ge- neris: ſed ly q̄ hz plures cathegoricas cōiunctas: p̄ no- tam ponit loco dīe. p̄ hanc. n. p̄ticulari diſſert a cathe- gorica cui⁹ p̄tes p̄ncipales ſūt ſubī predicatū ⁊ copula ⁊ nō due p̄pōnes cathegorice: ⁊ per cathegoricas hīc i- telligim⁹ vās cathegoricas. ⁊ et illas q̄ hēnt modū ⁊ ſi- militudinē cathegoricarū. Oro at̄ hz ſimilitudinē cathegoricaz q̄ hz ſubī: predicatū ⁊ copulam: q̄uis nō ſit vera p̄pō cathegorica: q̄ iſta ē p̄pō ypothetica. Si antichriſtus eſt albz antichriſtus eſt coloratus: ⁊ ta- men oīones ex q̄b⁹ cōponitur nō ſunt p̄prie cathegori- ce: ſz hēnt ſimilitudinē cathegoricaz i hēndo ſubz p̄- dicatū ⁊ copulā: tanq; p̄tes p̄ncipales ſūt. Tres ſunt ſpēs ypotheticaz nō equalentium i ſignificādo. ſ. conditionalis: copulatiua: ⁊ diſſiunctiua. Alie vero vt lo- calis: cālis: tpālis: nō ſunt ypotheticę: ſz cathegorice ⁊c.

Aduerte q̄ de ſpēs p̄pōnū ypotheticaz ſex ſue- runt opiones vt recitat magī logica magna. Quidaz .n. tres poſuerunt. ſ. copulatiuam: diſſiunctiua: ⁊ conditio- nalem. Localis vero ſub conditionali intelligit: ⁊ hec opio cōis ē quā ſeq̄ magī vbiq; . Alij q̄nq; poſuerūt. Alij ſex. Alij ſeptē. Alij decē. Alij duodeciz. Int̄ quas opiones tres famoſiores ſunt. ſ. p̄ia que dicit tres aſſi- gnatas eē. Secūda ē q̄ dicit eē q̄nq; illis trib⁹ addēdo duas. ſ. cālem ⁊ tpālem: ⁊ hec ſuit opio Guilielmi ſera- berich: Tertia ē que dicit eē ſeptē: addēdo duas. ſ. lo- calē ⁊ expletīuā. cui⁹ nota ē ly q̄uis: vel hz: ⁊ ſuit opinio ſtodi i conſequentijs ſuis. Qui vō dixerūt eē ſex remone- runt expletīuā ⁊ alias ſex aſſignabāt. Sup̄uenit p̄dan- lus p̄gulēſis. q̄ poſuit octo ſpēs illis aſſignatis addēdo effectīuā: vt q̄ dies ē ſol ē ſuper terrā: ⁊ hoc dico i aſſi- rtiuis. i. negatiuis ēt totidē poſuit. Qui vō dixerūt decem q̄nq; affirmatiuas aſſignatas dicebant ⁊ q̄nq; negati- uas. Qui vō duodeci ſex affirmatiuas ponebant: ⁊ ſex negatiuas poſuerūt. In ſūma ergo ſeptē ſunt opiones de ſpēs ypotheticaz quaz prima melior ē meo iudicio ⁊ ſe ſequamur iſtam. Aduerte tertio q̄ rōnes ſre il- le tres. ſ. localis: cālis ⁊ tpālis nō ſunt ypotheticę ſz ma- giſz ſz cathegorice: tales aſſignant ab ipō i logica ma- gna. q̄ nō maiorī rōne ille eēnt ypotheticę q̄ alie p̄pō- nes p̄ſtitutīue p̄ alias notas aduerbiales vel p̄iunctiuas. ⁊ ſic ſimilitudinaria ē ypothetica: vt dicēdo ſcripſi ſic rogāſti me. ⁊ ſortes rīdet ſicut eſt docuit plato. ſi ſcō- paratiue eēnt ypotheticę: vt dicēdo tā bon⁹ ē ſortes q̄ bonus ē plato: ⁊ ſic diſcurrēdo p̄ alias notas aduerbia- les: q̄d ē falſū. q̄ at̄ ſunt cathegorice p̄baſ ſic: q̄ equalē

b f. 1°

a f. 1°

b f. 1°

c f. 1°

d f. 1°

cathegoricis scds ex eisdem ems sola nō resoluta i illud
cui equalit. vñ dicendo. qñ fortis currit ipe mouet eg-
nalet hñic. qñcuq; fortis currit est cā q ipe moueat. qñ-
uis ergo plures cathegoricas cōtere videant tanq; pñ-
cipales ptes tñ i eis subm r pñcatu r copula sūt pñcipa-
les ptes: qñ ille oñones sūt sic subm vel pñcatu rē.

Propositio cōditōalis est illa i q pñgunt
pñes cathegorice p notā pñ-
tōis vt si tu es hō tu es aial. Aduerte q diffō sic limitat.
ppō cōditionalis est illa. i. est ppō in q cōiungunt plures
cathegorice: vel se hñtes p modū cathegoricar: p notā
pñtōis. pñma pticula ē loco generis. Scōda loco dñe
p quā differt ab oib; cathegoricis: r addit vel sequit ha-
bētes p modū cathegoricar: vt diffō ppetat cūlibz cō-
ditionali: qñ illa ē pñtōalis si antips eēt albus: anti-
chrisus eēt colorat: r tamē nō iungunt in ea plēs cathe-
rice: s; bñ se hñtes p modū cathegoricar: Si tñ velles
supplere dicas q p ly cathegorice itelligit tā vās cathe-
goricas qñ nō veras. Tertia vō pticula ē etiā loco dñe
p quā differt ab alijs pñpōthecis. Aduerte scōda q
nota pñtōis duplr sumit. s. cōditionati r cōditionaliter.
pñmo mō sumit qñ pñgunt eminos. Scōdo mō sumit
qñ cōiungit ppñones. Exēplū pñm. vt dicēdo oē falsū si ē
ipossibile nō est vez. Exēplū scōd. vt dicēdo si tu es ho-
mo tu es animal.

Propositio cōditōalis alia affirmatiua
alia negatiua. Affirmatiua
est illa i q nota cōditōis affirmat. Negatiua ē illa i qua
nota cōditōis negat. Aduerte q si nota cōditōis oēs
negari oēs q negatio supā ipaz cadat: r hoc pōt triplr
fieri. Vñ mō qñ pñponit sibi imēdiatē r nō toti ppō
ni: vt dicēdo tu es rōnalis non si tu es irrōnalis: Scōdo
qñ pñponit toti ppñni r nō sibi imēdiatē: vt dicēdo non
tu es rōnalis si tu es irrōnalis. Tercio qñ pñponitur sibi
imēdiatē r toti ppñni: vt dicēdo nō si tu es hō tu es aī
mus. qñ aut pñmit iter ptes nō est negatiua cuz negatio
nō cadat sup notā pñtōis: vt dicēdo: si tu nō es aial tu
nō es hō: ista ē affirmatiua r non negatiua. Aduerte
q cōditōalis negatiua equalit vñi aduersatiue facte ex
ante r oppositō cōsequētis: vt illa. nō si tu es hō tu es aī
mus: equalit hñic. qñuis tu sis hō tu nō es aīmus. Ad
vitatē cōditōalis affirmatiue requit r sufficit q oppo-
siti cōsequētis repugnet aīti: vt si tu es hō tu es animal.

Ad falsitatē requit r sufficit q oppositū cōsequētis fiat
cū ante. vt si tu es hō tu sedes. Aduerte q pñdictoriuz
pñtis dñ tñc repugnare aīti qñ ex illis nō pōt fieri vñā
copulatiua polis: r sic idē est oppositū cōsequētis repu-
gnare aīti r ipz nō posse stare sū cū ante: s; tñ Stodius
i vigesimaqta regula velit q posse stare cū alio sit su-
peri: ad repugnare: qñ tñ hoc fit. vide sup cōsequētias
i scōdo notato p declaratiōe cōsequētie bone. Aduerte
vltēr? q magister notant dñit cōditōalis affirmatiue:
qñ i cōditōali negatiua hoc nō ē vez qñ stat cōditōda
lem negatiua ēē verā r tñ oppositū cōsequētis statit cuz
aīti: vt in illa nō si tu es aial tu es hō: illa ē vā: qñ cī pñ-
dictoria affirmatiua ē falsa: r tñ oppositū cōsequētis stat
cū ante. s. tu nō es hō: stat cū illa tu es aial: r itelligit ē d
cōditōali denoiata a ly si r nō a ly nisi. De possibilita-
te r impossibilitate nēitate r cōiugētia nō oēs dicere: qñ oīs
cōditōalis polis erit vā: r nēcia: r oīs falsa ē ipolis: nul-

la aut est q sit cōiugēs. Aduerte q rō hñt? s. q oīs cō-
ditōalis sit vā requit q nō possit ēē ita sic adēqte signi-
ficatur p aīti qñ sit ita sic adēqte significatur p cōsequētia
i. q sit nēcia habitudine iter vītate aītis r cōsequētis r si
est nēcia habitudine: tñc ē nēcia r ēt polis: ergo si est vā ē
sūr nēcia r polis. Ratio aut qñc falsa est ipolis est: qñ
duoz oppositor si vñū est nēciariū aliud est ipole: ergo
si cōditōalis vā sit nēcia: seqt q falsa sit ipolis. Vel
ali r formali? si pñtōal ē vā illatio ē bōa. si illatio ē bōa
ē nēcia pñsecutio pñtis ex aīte: r si ē nēcia pñsecutio pñ-
tis ex aīte pñtōal ē bona r nēcia: ergo a pñmo ad vltimū si
pñtōal ē vā ipa ē nēcia r pñter polis. Rō si dēcā ē: qñ si
vñū oppositor ē nēciū reliquū erit ipole. Aduerte ho
qd velit dicē illd dñm cōe. s. pñtōal nihil pōit i cē r sūr
pñtōal. Vñ qñ nihil aliud vult dicē nisi q pñcedēdo pñtōda
lē. aut pñaz nō oēs aīti ē? vel pñis pñcedē: r sūr negādo
pñtōalē vel pñaz nō oēs negare aīti ē? vel pñis. vel p
alia vba cōditōalis nihil pōit in cē: qñ ex cōditōali nō se-
quitur formali sūi aīti nec sūi pñis: s; pñcedē cōditionalē
aut pñaz ē pñcedē pñis debite iferri ex ante. r negare pñ-
tiā ē negare pñis debite iferri ex ante. Iste regule vñt de
pñtōali denoiata a ly si. Aduerte q due sūt note cō-
ditōis. vñā ē affirmatiua vt si. alia negatiua vt nisi. qñ
equalit hñic qñ si nō. Ad dñc magr qñ ille regule date te-
nēt d pñtōali denoiata a ly si. nō at oēs tenēt de pñtōda
li denoiata a ly nisi. Cū regula qñ data ē de vītate cō-
ditōal. s. q requit q oppositū pñtis repugnet aīti: nō ē
i pñtōali denoiata a ly nisi: qñ stat q illa sit vā. r tñ op-
positū pñtis statit cū ante: vt ista: nisi tu es aial tu nō es
hō: ē vā. r tñ oppositū pñtis. s. tu es hō stat cū ante. s. tu
es aial. Posses tñ dicē q si oppositū pñtis repugnat
aīti iplicat illā negationē q iplicite pñtēt in ly nisi: ex
tunc dicendo: nisi tu es aial: tu non es hō: aīti est: tu nō
es aial: quod pz resoluendo ly nisi i si nō. r tunc opposi-
tū pñtis repugnat sibi. s. tu es homo.

Opu latina ē illa q habz plēs cathegori-
cas pñctas p notā copulatiōis r vt
tu es hō r tu es aial. Aduerte q diffō ista li-
mitat sic diffō d ppōe pñtōali. Aduerte ho q nō co-
pulatiōis duplr pōt sumi. s. copulatiue r copulati. Copu-
latiue sumit qñ copulat ppñes. Copulati vō qñ copulat
ēminos. Copulati adhuc duplr. s. collectiue r diuisiue. di-
uisiue sumit qñ ex ppōe cui? ipa ē ps seqt copulatiue de
pñlib; eminis: vt for. r plato currit. s. for. currit r plato
currit. Collectiue vō qñ si seqt bñmōi copulatiue de pñlib;
ēminis: vt for. r plato sufficūt trahē nani. ergo for. sufficē
trahē nani: r plato sufficē trahē nani. nō vāz pñā pos-
to q nullus eoz sufficiat: s; abo sūf. Copulatiue alia af-
firmatiua. r ē i q nō copulatiōis affirmat. Alia negatiua
ē i q nō copulatiōis negat. Aduerte q nō copulatiōis
negat qñ negatio cadit s ipaz. Cadit at sup ipā duplr.
Aut qñ negatio pñponit toti ppñni: vt dicēdo non tu es
hō r tu es aial. Scōdo qñ pñponit note copulatiōis r non
toti ppñni. vt dicēdo: tu es hō nō r tu es aial. pñtō mō
ē s; pñtū modū loquēdi. Scōdo vō mō s; icōsuetū mo-
dū loquēdi. Ad vītate copulatiue affirmatiue requit quā
libz ptem pñcipalē fore verā. vt tu es hō r tu es aial.
Ad falsitatē vero sufficit vñam partē esse falsam. vt tu
es homo: r tu es aīmus. Aduerte q magister primo
notanter dñit affirmatiue. quia copulatiua negatiua

d f.

b f.

p f.

c f.

c f.

q f.

a f.

pōt eē vera cui⁹ tñ vna pars pñcipalis est falsa. vt illa: nō tu es hō & tu es asin⁹. Dicit scđo q̄libet partē pñcipalē: q̄ aliq̄ est copulatiua affirmatiua vera cui⁹ vna pars est falsa. sicut dicendo: tu es hō vel tu es asin⁹ & tu es aial. illa pars tu es asin⁹: est falsa: s; nō est pñcipalis pars. vñ aliqñ copulatiua est cōposita tñ ex duab⁹ pñcipib⁹. & etiā q̄libet illaz est pars pñcipalis ei⁹. Aliqñ vō est cōposita ex plib⁹. & tñc vna pars pñcipalis ē tota illa oīo q̄ pcedit notā copulatiōis: & alca pars est tota illa oīo q̄ sequit notā copulatiōis. vñ illi⁹: tu es hō vel tu es asin⁹ & tu es aial. pñcipia pars pñcipalis est: tu es hō vel tu es asin⁹. & scđa tu es aial. pñcipia falsitate vō copulatiue affirmatiue sufficit vñā pñcipalē eē falsā: cui⁹ rō est: q̄ ad destruedū sufficit vñā: ad pñcipalē vō pla. s; dī topicoz scđo: q̄ facili⁹ ē destruerē q̄ pñcipalē. vñ aut pñcipit in pñcipalē: & falsū in destruetōe. nā vñ est qd̄ est. & qd̄ ponit in hac diffōne est affirmatiū. falsū vō est qd̄ nō est iō in hac diffōne ponit negatiō q̄ est affirmatiue destruetō. Vñ copulatiua pōt esse falsa dupl^r. vñō mō. q̄ tñ vna pars pñcipalis ē falsa. alio mō. q̄ ambe ptes sunt false. Ad positatēz requir q̄libet pñcipalē pñcipalē & nullā alteri icōpōlez. Ad ipolitātē ei⁹ sufficit vñā pñcipalē ei⁹ ipolitātē: aut vñā alteri icōpōlem. Exēplū pñcipit tu curris: & tu es asin⁹. Exēplū scđo tu es & tu nō es. Aduerte q̄ due pñcipalēz requirunt ad politatē copulatiue. pñcipia q̄ q̄libet pars sit polis. Scđa dato q̄ q̄libet pars sit polis q̄ vna nō sit icōpōlis alteri: qd̄ tñ intelligit i copulatiua scā ex duab⁹ pñcipib⁹. Si at eē scā ex plib⁹ pñcipib⁹: vt illa. oīs hō currit: & tu es hō. & tu nō curris: intelligit q̄ si sit icōpōlis alteri vel alijs. Vñ i exēplo dato ista tu nō curris est icōpōlis illis duab⁹ lz cuiuslibet illaz sit cōpōlis. Vel dicas q̄ intelligit in oī copulatiua q̄ si ille due pñcipalēz addit illa erit polis: & scđa pñcipalē q̄ vna nō sit icōpōlis alteri. In hac copulatiua aut data scā ex trib⁹ pñcipib⁹ lz vna sit cōpōlis alteri tñ vna pars pñcipalis nō erit cōpōlis alteri vt pz: iō nō eā polis. Ad ipolitātē vō sufficit vñā illaz deficere. Ad necessitatē copulatiue requir q̄libet eē necessariā. Ad pñcipalē vō requir vñā partē eē pñcipalē: alterā aut nō eē ipolem nec eide icōpōlez: vt tu curris & tu es hō. Aduerte q̄ ad pñcipalē tres pñcipalēz requirunt: & si vna illaz defecerit nō est pñcipalē. pñcipia q̄ vna ps sit pñcipalē & pñcipit hui⁹ defectū ista nō est pñcipalē: de⁹ ē: & hō est aial. Scđa q̄ altera nō sit ipolis: & pñcipit defectū hui⁹: ista nō est pñcipalē: tu curris & hō ē asin⁹. Ter tia q̄ vna nō sit alteri icōpōlis: & pñcipit defectū huius: ista nō est pñcipalē q̄uis addit pñcipit due pñcipalēz requirunt. s; q̄ q̄libet pars sit necessaria pñcipalis.

Ff. 10
vfi.

at. 1
At. 1

at. 2

at. 3

at. 20

Disiunctiva est illa i qua cōiunguntur pñcipales cathogorice p notā disiunctiōis: vt tu es hō vel tu es asin⁹. Aduerte q̄ diffinitio illa limitat sicut aliaz pñcipalēz diffinitioes limitant. Aduerte scđo q̄ nota disiunctiōis: vel pñcipit sumi dupl^r. s; disiunctiue & disiunctim. Disiunctiue sumit qñ pñcipit pñcipales: vt tu es hō vel tu es aial. Disiunctim sumitur qñ pñcipit

terminos: vt for. vel plato currit. disiunctiue adhuc dupl^r pñcipit teneri. s; disiunctiue & collectiue. Disiunctiue sumit qñ ex ipso disiuncto sequit disiunctiua de similibus terminis: vt for. vel plato currit: ergo for. currit vel plato currit: & etiā a qualibet parte disiuncti ad ipz disiuncti: valet pñcipia. vt tu es hō: ergo tu es hō vel asinus. Collectiue vero tenetur qñ ex huiusmodi disiuncto nō sequit disiunctiua de pñcipibus finimis vel ex q̄libet parte disiunctim nō sequit ipm disiunctiue: verbi gra. nō sequit ego differo a te: ergo ego differo a te vel a me: q̄ sequit q̄ nō est tu vel ego: qd̄ ē falsū. Sil⁹ n̄ sequit: tu scis regē sedē: q̄ tu scis regē sedē vel tu scis nullū regē sedē: q̄ an⁹ ē ver. vt pz officiabiliter & pñcipit falsum. Dubitat quō per notā disiunctiōis pñcipit plures cathogorice: q̄ videtur oppositi. i. q̄ nota disiunctiōis disiungat. Illa disiungere est separare vel diuidere significata. talis nota disiunctiōis separat & diuidit: quō est ver q̄ pñcipit. Ad hoc respōdet Donatus q̄ nota disiunctiōis pñcipit voces. disiungit tñ sensum. i. significatū. & sic nō cōiungit q̄ vñā & idē disiungat & pñcipit respectu diuersoz. S; diceres pñcipia: q̄ tñ nulla est disiunctiua mētalē cū nō sint voces in intellectu quas possit cōiungere. Dicēdū est q̄ Donatus loquitur solū de disiunctiua vocali cum maxime grāmaticis versetur circa sermonē. Si aut volumus vniuersaliter loqui de disiunctiua siue in mēte siue in voce siue in scripto sic dicēdū est q̄ nota disiunctiōis terminos vel pñcipales pñcipit: & disiungit significatū. De hoc tñ vide ample contra simulas: q̄ auctor modoz significatū mordet donatū rē. pñcipiōis disiunctiuar. alia est affirmatiua & est in qua nota disiunctiōis affirmat. alia est negatiua & est in qua nota disiunctiōis negatur. Aduerte q̄ nota disiunctiōis negatur quādo cadit supra ipsam. Cadit aut supra ipsam dupl^riter: aut quādo pñcipitur toti pñcipiōi. vt dicēdo nō tu es capra: vel tu es asinus: aut quādo immediate pñcipitur sibi: vt dicēdo: tu es capra nō vel tu es asin⁹. pñcipio mō tñ hoc est lz pñcipit modū loquēdi. Scđo vero mō fm iconfuetū modū loquēdi rē. Ad veritatē disiunctiue affirmatiue sufficit vñā partē eē verā: vt tu es hō vel tu es asinus. Ad falsitatē requirunt quālibet partē eē falsam. vt tu curris vel baculus stat in angulo. Aduerte q̄ circa hoc due opinionēs sūt. Vna opinio est quā sequit mag⁹ pñcipit hispanus dicēs. q̄ disiunctiua est vera si vna pars est vera: & adhuc si q̄libet pars est vera disiunctiua est vera: & ideo dicit mag⁹ q̄ sufficit vñā partē eē verā & nō dicit requir: q̄ si ambe partes sunt vere adhuc ipsa est vera. Alia est opinio quā sequit sanctus doctor in logica sua & algarz & plures alij dicēs q̄ si disiunctiua dī eē vera tñ vna pars dī eē vera. Si aut ambe partes eēnt vere disiunctiua eēt falsa & vñāq; opinio p se bz rationē. pñcipia opinio maxime fundat sup duobus rōnibus. pñcipia est arguēdo a parte disiunctiue ad totā disiunctiua sine ipedi mēto. pñcipia est bona ergo ista pñcipia ē bona: tu es hō: ergo tu es hō: vel tu es aial. pñcipia tenet. tñc vñā ista pñcipia est bona & an⁹ est ver ergo & pñcipis: s; pñcipis est disiunctiua que bz ambas partes veras: ergo disiunctiua talis est vera. Scđa rō est: q̄ pñcipiōis disiunctiue: affirmatiue assignat p copulatiua factā ex partib⁹ ap positis disiunctiue

At. 3

At. 4

At. 5

At. 6

vt dicitur dicitur: ergo oppositum illi? tu es hoc vel tu es aial: est illud: tu non es hoc et tu non es aial. scilicet duobus dictionibus si unum est falsum aliud erit verum: scilicet hoc et hoc est falsum: quia est una copulativa cuius quilibet pars est falsa: ergo primum est verum: ista est distinctiva quia habet ambas partes veras: ergo recte. Secunda opinio fundat rationem suam super duobus presuppositis. Primum est distinctiue primum est distinctiue sensu. id est significatiu. Hoc enim Donatus affirmat: ratione per quam distinctiua per hoc differt a copulatiua quod non per aliud: ergo hoc est sibi proprium. Secundus presuppositus est quod ex eo quod res est verum non est oio dicitur vera vel falsa. id est oio dicitur vera quod significat sic est: et dicitur falsa quod significat sicut non est. Oio dicitur vera vel falsa recte: hoc per per plura in predicamentis. Hoc etiam ex ratione per quam veritas propositionis attenditur penes significatum. His presuppositis arguitur sic: Illa oio est falsa quod significat sicut non est ex parte rei: scilicet distinctiua habet duas partes veras significatiue sicut non est verum: per abbas: ergo illa est falsa: quia tunc cum maiori per secundus presuppositus minor: probatur et capio illam distinctiua: tu es hoc vel tu es aial: tunc sic, illa significat res illas siue significatiua illarum recte est. id est distinctiua per primum presuppositum: non sunt distincta. ergo significat sic non est. Item hoc confirmat ante Boetium dicens quod distinctiua distinctiua ea iterum quod cadit sic est non permittit: ergo unum est verum affirmatum et reliquum verum negatum et dicitur: for. vel plato. currit: sensus est for. currit: et plato non. vel e contrario. Aliqui volentes concordare has opiniones dicitur quod propositio distinctiua duplici potest dici vera. scilicet aut veritate copositorum aut veritate compositionis. Veritate copositorum illa est vera cuius propositiones in ea compositae sunt vere. Illa est vera veritate compositionis cuius non repugnat ut sit verum: modus significandi distinctionis. Primum modo locum est magis. Secundo modo loquitur antiqui. Illi non recte concordant indicio meo. cuius recte est: quia quod: aut propositio distinctiua debeat dici absolute vera propter veritatem copositorum tamen: aut propter veritatem compositionis tamen: aut propter veritatem utriusque. Si propter veritatem utriusque utriusque peccat. Si propter veritatem compositionis tamen secunda opinio falsa est. Si propter veritatem compositionis tamen prima opinio vera erit. Prosumus in aliis eos concordare sed forte non sunt eorum adadi. Et dicemus quod quidam est distinctiua propria et quidam impropria. Distinctiua propria est illa quod de tali materia fit in qua unum oio ponitur et alter remouetur: ut aial aut est sanus aut est egrus. Distinctiua vero impropria est illa quod non fit de tali materia. ut tamen oio unum ponatur et alter remouetur. improprie fieri de tali materia ut ambe remoucantur: ut for. est asinus aut est capra. aut in tali materia ambo ponantur: ut for. est hoc aut est alia. Ad propositum modo dico quod secunda opinio quam scilicet Thomas sequitur et multi alij loquuntur de distinctiua propria. Opinio autem prima quam sequitur magis loquitur de oio distinctiua siue propria siue impropria. Ad positam distinctiue sufficit una pars esse polle. Ad impositam requiritur quilibet pars esse imple. Aduerte quod magis dicitur: ad positam sufficit et non dixit requiritur: quia potest esse polle duplici. Alio modo quando tamen una pars est polle. Alio modo quando quilibet pars est polle. Ad necessitatem distinctiue affirmatiue sufficit una pars esse necessaria. Ad contingentiā vero requiritur quilibet pars esse contingens et nulla alii repugnare et nec dictionaria illarum primum. Vel dicatur de melius quod ad necessitatem distinctiue requiritur copulatiua scilicet de partibus oppositis esse imple. Ad contingentiā vero requiritur copulatiua scilicet de partibus oppositis esse contingens. Aduerte

q magis declarat dupli cognoscere diffinitiuā neciā. pmo qm est alio triū mōz dictōz: aut q nulla ps sit necio vā: aut q pres dīcat: aut dēcōia pūi dīcant. Exēpli etiā vt tu nō es hō. vt tu es aīal: qnā tūā dīcō nē magis nō expsit: s illa accipit ex dēclaratōe pūgētis. Scdo mō declarat breni. s. qm copulatiua scā de pūb^o oppositis ē ipolis. diffinitiuā ē neciā: rō ē: q duoz dīcōtōz: si vniū ē ipole aliud ē neciūz: cōuerso. Ss cū illa copulatiua scā de pūb^o oppositis dīcat illi dīstī ctine: q^o si illa copulatiua ē ipolis diffinitiuā erit neciā. Dōsill dupli declarat cognoscere diffinitiuā pūgētis. pmo qm admittes pūgētēs sū qz pma est q qūbz ps sit cōtīgēs. Scdo q nulla alci repugnet. Tertia q dēcōia illaz pūi nō repugnēt. s si aliq illaz dīciet nō erit pūgēs. Scdo declarat breni: q subitū sic. f. qm copula tiua scā de pūb^o oppositis ē pūgēs. Cui^o rō ē: q duoz dēcōtōz si vniū ē pūgēs: r aliū: s cū illa copulatiua scā de pūb^o oppositis ipi^o diffinitiuā sit ei^o dēcōia: ergo si illa copulatiua est cōtīgēs: r diffinitiuā erit cōtīgēs. Ad exēplificā qā brenitā: cū exēpla sūt i textu.

p **Indedicabile** duplici sumit: cōit & p^o p^oie. p^oedicabile cōit
sūptō ē t^omn? ap^o nar? de aliquo p^odicari & sic t^o ē t^omn?
cōit q^o discret? : itā cōplex? q^o icōplex? d^o p^odicabile. Ad
uerte q^o accipiendo p^odicabile illo mō cōit ois t^omn? mū
di d^o p^odicabile: & rō ē: q^o p^odicabile d^o a p^odicari: mō ois
t^omn? p^o p^odicari de aliquo aut directe aut indirecte: aut
de alio t^omnō aut saltē de seipso: & isto mō accipit p^o d^o
ph^ori? p^odicari in cap^o de g^oie cū diuidit p^odicari p^o
dicari de vno solo vel de plib? Indiuindū cū p^odicat de
vno solo: v^o de v^o de plib? Sz p^ope sumēdo sic diffinit.
p^oedicabile est t^omn? vniuo^o? ap^o nar? de plib? p^odi
cari: & sic nullus t^omn? singularis nec trāscēdēs aut cō
posi^o? d^o p^odicabile aut v^o: q^o idē erit: q^o nullus talis ē
t^omn? vniuo^o?. An t^omn? vniuo^o? est t^omn? simplex
plā significās f3 vnicā rōnē: sic ly hō q^o significat soz. &
platonē & oia sua significata fm hāc rōnēz aīal rōnale.
Termin? equo^o? est t^omn? simplex plā significās f3 di
uerfas rōnēz: vt ly canis q^o significat canē latib^ole cele
lestē & marini vno noīe diuersis t^o rōnibus: vt p3 zē.

p fr.

of 3.

2 f.

Teiv

apki

112

22

8 f 2

卷三

like

日 11.0

De pluribus fin idē nomē eandē rōnez. sed fin pūs r
posteri: cū pācabile p pūs dicat de genere q̄ de alijs.
Scotus in vult in q̄nibus suis sup pācabilia q̄ sit di
uisio generis in spēs. Atq; opinio p̄babilis est: elige
que tibi magis placet rē.

8 **Genus** est emīn⁹ vnioc⁹ pācabilis i qd
de plib⁹ oritib⁹ spēs: vt aial de

hoie r asino. Genus diuidit in gñalissimū r subalēnū.
Gñalissimū est emīn⁹ q cū sit gen⁹ nō pōt eē spēs. Sub
alēnū est emīn⁹ q sic ē genus q pōt eē spēs. Aduerte
circa diffinitū q gen⁹ dī trib⁹ modis s̄z p̄dophrīū i
caplo de gñe. p̄mo mō dī collectio multoz quodā
mō se hñtū ad vñū pñcipiū: vt collectio eoz q sūt de ea
dē parētela descēdētū ab vno. Scdo mō dī gen⁹ qd ē
pñcipiū vñusculūq; gñatōis. sic pī r pīa. Tercio mō
dī gen⁹ cui sup̄pōit spēs: r sic accipit in p̄posito cū de eo
sit sermo apud logicos r phōs. Quarto mō etiā solet a
grāmāticis accipi p dīa ser⁹. vt cū dī. Berta est gñis
feminini. r for. masculini. Aduerte circa diffōnez q
q̄tuor pñciple ponunt i hac diffōne. p̄ma est ly emī
nus: q ē loco gñis: in q̄ q̄uenit cū oib⁹ alijs emīs. Scda
vnioc⁹ p quā differt a emīs nō vniocis: sic sūt emi
ni singulares: trāscēdētes: emīni cōpleri: r emīni equoci
r q̄uenit cū oib⁹. Tercia pācabilis in qd p quā differt
a dīa: p̄po: r accñte: q nō pācat in qd: r q̄uenit cū spē.
Quarta de plib⁹ oritib⁹ spēs p quā differt a spē q pā
cat de plib⁹ oritib⁹ numero solū. p̄dofes tñ dicere r
meli⁹ q sūt trīa i hac diffōne r q ly emīn⁹ vnioc⁹ ē
p̄ma pñcula q̄ est loco gñis. alie vō sūt loco dīe. Ad
uerte scdo q p̄dophrīū in caplo de gñe inuit duas
diffōnez gñis. p̄ma ē gen⁹ ē illud cui sup̄ponit spēs.
Scda est: gen⁹ ē qd pācat de plib⁹ oritib⁹ spēs in qd.

Et duas etiā descriptōes gñalissimī assignat. p̄ma
ē: gñalissimū est illud qd cū sit genus nō pōt eē spēs.
Scda ē: gñalissimū ē illud qd nō hz sup̄ueniēs genus.
Et alias duas etiā descriptōes subalēni ponit. p̄ma
ē gen⁹ subalēnū est qd cū sit gen⁹ pōt eē spēs. Scda est:
subalēnū est qd hz superueniēs genus.

9 **Species** est emīn⁹ vnioc⁹ nō sup̄mus
pācabilis in qd de plib⁹ orit
ib⁹ numero: vt hō de forte r platone. Spēs diuidit i
spēs spālissimā r subalēnā. Spēs spālissima est ista q cū
sit spēs nō pōt eē gen⁹. Subalēnā vō est ista q cū sit spēs
pōt eē gen⁹. Vel spēs spālissima ē emīnus vnioc⁹ pā
cabilis de plib⁹ oritib⁹ numero solū. Aduerte circa
diffinitū q spēs dī duobus modis fin p̄dophrīū in
caplo de spē. p̄mo mō: spēs dī forma seu pulchritu
do rei. r isto mō dī q spēs p̄amī digna ē iperio. Scdo
mō accipit spēs p eo qd ponit sub assignato gñe: r sic
accipit i p̄posito cū de ea sit sermo apud logicos r phōs.
Tercio ē mō solet accipi a grāmāticis p dīa ipōnis
noīs ad significādū s̄z qd dī: vox p̄mīna est ista q fuit
p̄mo iposita ad significādū. derinātiua vō scdario r me
diāte alia. Aduerte circa p̄mā diffōne spē q tres pñ
cule ponunt in ea. p̄ma ē emīnus vnioc⁹: q ē loco
gñis p quā q̄uenit cū alijs vlib⁹. Scda nō sup̄mus p
quā differt a gñalissimo qd dicit sup̄mus. q̄uenit tñ cū
alijs vlib⁹ q nō sūt gñā gñalissima. Tercia pācabil
in qd de plib⁹ oritib⁹ numero p quā differt a dīa

p̄po r accñte. itec ly oritib⁹ numero est q̄ta pñca
la: q nō facit ip̄s diffinitū differre ab aliquo a quo non
differat p pñculas p̄cedētes: s̄z ponit ad declarādū ē
tiā pñculā r ad expmēdū mag⁹ nāz diffinitū. itā post
eē dubiū de qbus pācat spēs q̄uis scires q spēs ē emī
nus vnioc⁹ nō sup̄mus pācabilis i qd de plib⁹: vt
ergo etiā pñcula optime declarat addit de plib⁹ orit
ib⁹ numero tñ: r bec ē tñ vñā pñcula r nō dūc: r sic
tñ tres pñcule sūt i hac diffōne r nō q̄tuor. Aduerte
circa vltimā diffōne spē spālissime q ly solū declarat
illā pñculā numero: isto mō itelligēdo. Spēs est q pā
cat de plib⁹ oritib⁹ solū numero: r tūc diffō nō cōpetit
generi dicēdo: genus ē qd pācat de plib⁹ oritib⁹ nu
mero solū. q̄ scda expōnis est falsa. r genus pācat de
plib⁹ oritib⁹ nō numero. q̄ genus pācat de plib⁹
oritib⁹ spēs. s̄z dīa spēs sūt dīa nō numero. ergo pā
cat de plib⁹ oritib⁹ nō numero. Et si dicis ista ē
falsa. dīa spēs sūt dīa nō numero. q̄ ista est vera: dīa
spēs sūt dīa numero. Vñ q̄ ista sūt simul vera: dīa spēs
sūt dīa numero: r dīa spēs sūt dīa nō numero: q̄uis
ista sit falsa. dīa spēs non sūt dīa numero. genus ergo
pācat de pluribus oritib⁹ numero r etiā pācatur de
pluribus oritib⁹ nō numero. q̄uis ista sit falsa: gñs
nō pācat de pluribus differētib⁹ numero. Aduer
te vltierius q p̄dophrīū in capitulo de specie posuit
tres diffōnez spē: p̄ma fuit. Spēs est q ponit sub as
signato genere. scda. Spēs est de qua genus pācatur in
qd. etiā. Spēs est q pācat de pluribus differētib⁹ nu
mero. p̄me due diffōnez cōpetunt cuilibet spē. r oz sup
plere hāc particulā mediate in vtraq; tertia diffinitio
cōpetit soli spē spālissime. r oz addere hāc particulā so
lū in fine de spē spālissima. Duas alias diffōnez posuit
p̄dophrīū. p̄ma est. Spēs spālissima est illa vltra quam
nō est alia iferior spēs. Scda fuit: spēs spālissima est il
la que sic est spēs q nō potest esse genus.

10 **Differentia** est emīnus vnioc⁹ p
dicabilis de pluribus in
q̄le cōitale: vt rōnale. Aduerte q dīa tri
bus modis dicit fin p̄dophrīū in capitulo de dīa. s̄.
cōiter. p̄prie: r magis p̄prie. Differentia cōmuniter dī
cta est ista per quā aliqd differt ab alio alteritate quadā
.i. diuersitate quadā quocūq; sit. Differentia p̄prie dī
cta est illa qua alter differt ab alio iseparabili accidēte.
Differentia magis p̄prie dicta est qua alter differt ab al
tero specifica differentia. vt rōnale est hominis differen
tia. r de hac vltima est sermo in p̄posito. p̄dophrī
ū etiā ponit duas alias diuisiones differentiar. p̄ma
est: differentiar alia facit alteratū: alia facit aliud.
Faciens aliud vocatur differentia specifica. Faciens al
teratū diuiditur: q̄ vel facit alteratū per accidēs sepa
rabile: vel per accēs iseparabile. Secūda diuisio: diffe
rentiar alia separabilis. alia iseparabilis. Iseparabilis
differentiar alie per se: vt differentie specificē. alie per
accēs: vt accēs iseparabilia. Aduerte secūdo cir
ca diffinitioē q tres particule ponuntur que ex dictis
patent: ideo dimittit eas declarare. Aduerte tertio q
p̄dophrīū in capitulo de differentia posuit quinq; de
scriptiones. p̄ma est: differentia est qua spēs abun
dat a genere. Secūda: differentia est que predicatur de

Primus

pluribus differētib' spēs i eo qd qle eēntiale. Tertia diffō:
dīa ē qd ē aptū natū dīuidē ea q sūt sub eodē genere.
Quarta ē. dīa ē q differūt a se singula. Quinta ē: dīa ē
q dīuidit ea q sūt sub eodē genere ⁊ qdū gen' ad eē
specificū ⁊ ē ps rei. ⁊ qvni' rei ē tū vna diffō: pmo to
picoz. iō nō sūt tot diffōnes dīuēno mō qdīderatē: sed
h3 dīuerfas qdīderatōes vt h3 videri i libro pīdicabiliū. p
ma. n. dat de dīa vt ē qstīutū. fā dat de dīa infme
dia. vt ēyle: ⁊ si remoueat differētib' spēs ē ppa diffō
dīe iquātū agit d illa hic ⁊ ibi. Etia dat de dīa vt ē dī
nīna generis i spēs. quarta vt differre facit spēs. quita
vt dīuidit genus ⁊ qstīuit speciem

Ro pīa ē emīn' vniūoe pīdicabil' s plurib'
i eo qd qle accitale quertibil' vt rīsbī
le. Aduerte q dīa dīfīnīū q pīuū qdrupl
sumit h3 pīdopbi. i caplo d ppo. Vno mō qd soli que
nit ⁊ nō oī: vt ē medicū ē pīuū hoi. Scdo mō cōuenit
oī s3 nō soli: vt ē bipedē ē pīuū hoīs. Tercio mō qd cō
uenit oī s3 soli: h3 nō sp vt canescere ē pīuū hoīs. Quar
to mō qd cōuenit oī soli ⁊ sp. vt rīsbīle ē pīuū hoīs: ⁊ d
hoc ē fmo i ppositio. Aduerte fō circa dīfōne q qī
tuor pīcule ponunt i ea q de se note sūt: iō ex te qdīder
eas. Aduerte tīo q pīdopbi. i ca. de ppo sic dīfīnīū
pīuū. pīdopīū ē illud qd accidit oī s3 soli ⁊ sp. ⁊ p hoc
q dīc accidit: dat ītelligi q sit pīdicatū accitale qd pī
cat i quale: ⁊ per hoc q dīc oī soli ⁊ sp: dat ītelligi q p
īdicat quertibil': ⁊ sic idē ē ac si dīcēt pīuū ē pīdicatū ac
cītiale qd pīdicatur i quale cōuertībīlīter.

Accidens ē emīn' vniūoe pīdicabil' de
plurib' i eo q qle accitale nō
quertibil'. Aduerte circa dīfīnīū q ly acci
dēs dupl'r sumit. Vno mō vt ē nomē pīme ipōnīs. Alīo
mō vt ē nomē se ipōnīs. Si accipiat pmo mō ad huc
dupl'r: vt dī qnto metaphī. qvno mō dī illd qd ē qīn
gens i pauciorib'. alīo mō illd qd ē aduenīēs eūti i actu
postēp' ēē cōplem'. ⁊ hoc mō loqī metaphīc' cū dīuidit
ens i sub3 ⁊ accīs. ⁊ illud sic sūptū ē equocū ad nouem
pīdicamēta accītū. Sīvo accipiat. fō mō ad huc qdrū
plīcī sumit. Vno mō vt significat idē qd extrancū: p
ut sumit i clenchīs de fallacia accītīs. Alīo mō signifi
cat idē qd ītēto fā. i. qdā sic sūptū q cātur ex sola cōfīderatōe
ītellect'. ⁊ illo mō oīa quqz ylia sūt accītīa: Alīo mō si
gnificat idē qd pīdicatū nō eēntiale. ⁊ sic dīuidit q pīdicatū
ēntiale: ⁊ sic eēde duob' vltīmīsylib'. ⁊ pōit i dīfōe
pīa pīdopbi. Quarto mō dī idē qd pīdicatū nō eēntiale:
nec p se sūe nō quertibil'. ⁊ sic ē qntū vīe de quo ē fmo
i ppositio. Aduerte circa dīfōne q qītuor pīcule po
nūt i ea q clare sūt: iō vīde ex te. Aduerte vltī' q pīdop
bi. i ca. d accītē pōit tres dīfōnes accītīs. pma sūt:
Accītē ē qd adēt ⁊ abēt pter subī cōmptionē: p' quā
dīfōne pōtūt dīuīfōne vna accītīs. q accītū qdā ē
separabile: vt moueri ⁊ qēcē: qdā īseparabile: vt nīgre
do cōmo ⁊ ethiopi. ⁊ albedo mīni. Et dīfō data cōpe
tit enīlibz accītī: q īseparabile accītīs ad huc pōt abēc h3
ītellectū. Scdo dīfō sūt: Accītē ē qd qīgit īesse ⁊ nō ī
ēc. Tercia dīfō sūt: Accītē ē qd nec ē genus: nec pīes
nec dīa nec pīuū: sp āt ē i subō subīstēs. In pma dī
fīnīōe p hoc q dīc abēt: dat ītelligi q ē pīdicatū acci
tale. ⁊ p ly abēt pīes subī cōmptionē. dat ītelligi dīa

i sub cū' ppositio pōt subī ītelligi sine repugnātia ī
ītellectū. Vel sic accītē ē pīdicatū nō eēntiale sub cū' op
posito pōt subī ītelligi sine repugnātia ītellectū. Vel
sic accītē ē pīdicatū īcēntiale sub cū' ppositio pōt subī
ītelligi. Vel sic. accītēs ē qd pīdicat accītālī nō quertī
bīlī. Sūffīcīētia quqz pīdicabiliū īfō mō hētū. qz oē
vīe aut ē pīdicabile eēntālī: aut accītālī. Si eēntālī:
aut i qd: aut i qle. Si i qle illd ē dīa. Si qd: aut d plu
ribz differētib' spēs: aut d plurib' differētib' numero.
Si spēs: sic ē gen'. si numero: sic ē spēs. Sīvo accītālī.
aut quertībīlī: ⁊ sic ē pīuū: aut nō quertībīlī: ⁊ sic ē ac
cītēs. ⁊c. Aduerte q sūffīcīētia pīdicabiliū nō ē nīpī
batio qdā p quā pīdicabile pbat sūffīcīēnt dīuīdī ī illa
quqz ⁊ nī i plura. Et hoc pbat redūcēdo īfā dīuīfōne
ad bīmēbrē. qz oīs bona dīuīfō dīcē ē bīmēbrīs vīe re
ducībīlī ad bīmēbrē. ⁊ q oēs dīuīfōes bīmēbrēs qīs sūt
magī sūt bōe pz: qz ille dīuīfōes sūt bōe cū' mēbra nō
cōīdīdēt: ⁊ nībīl sub dīuīfō qīnet qn sub mēbris dīuīfō
nīs qīnet: vt pz de mēte Boetī i libro dīuīfōnū. h3
hic ē hīdī: ergo ⁊c. Ex pīcīs pōt ītelligi q sit pīdicat
īo directā ⁊ q īdīrectā. pīdicatīo directā ē i q sūp' pīdicat
tur dī suo īferīorī. pīdicatīo īdīrectā ē illa i q īferī' pīdicat
dī suo sūpīorī. Aduerte q rō hū' ē: q pīdicatīo direc
tā ē qn sūat vā rō pīdicatōīs: ⁊ vā rō pīdicatōīs ē q illd
qd subīcīt se hēat p modū mīe respectū illī' qd pīdicat.
⁊ q illd qd pīdicat se hēat p modū fōmīe respectū illius
qd subīcīt. Cū āt sūpīus se hēat p modū fōmīe respec
tū īferīorīs: ⁊ īferī' p modū mīe respectū sūpīorīs: iō qn
sūpīus pīdicat dī suo īferīorī ē pīdicatīo directā. ecōuerfō
vō īdīrectā ē pīdicatīo

Predicatio eēntālīs ē illa i qua sūperīus
pīdicat dī suo īferīorī: vel ecō
uerfō: vel dīa de aliquo suo īdīuīdīo: vel de aliquo īl
loz. pīdicatīo accītālīs ē illa i qua pīuū vīe accītīs
pīdicat de genere: spēs: vel dīa. vel de aliquo suo īdīuī
duo vel ecōuerfō. Vel breuīus. pīdicatīo eēntālīs ē
pīdicatīo fīmīor: cūīdē pīdicamētī. pīdicatīo accītālīs
ē pīdicatīo fīmīor dīuerfōz pīdicamētōz. Tērmīnū sūpī
orī dī q qīnet alīū ⁊ nō ē: vt alīal respectū hoīs. īnferī
orī q qīnet vt hō respectū alīalīs. Aduerte q eēntīale
capī tīpīr. Vno mō illud dī eēntīale alīcūīs qd ē dī
eēntīa cūīs: ⁊ sic quodlibz sūpīus ⁊ dīa ē de eēntīa īferī
orīs. Alīo mō eēntīale: dī qd ē sūfēs ab eēntīa. ⁊ sic pro
pīa passīo dī eēntīalīs subō. Tercīo mō dī alīquīd
eēntīale alīcūī: qz pōit i dīfōne cūīs ⁊ tū nō ē de essen
tīa cūīs: ⁊ sic subīstātia pōīta i dīfōne accītīs dī eēntīal
accītī: ⁊ hoc magīs pīe appellat ēē de īrīscā rōe cūīs
qz de eēntīa: sicut subī respectū pīe passīonīs. Ad p
positū pīdicatīo eēntālīs est quādo eēntīale pmo mo
do pīdicatur de reuel ecōtra ⁊ nō alīīs modīs.
Aduerte secūdo q accītēntale dī duplīcīter. vno mo
do. vt dīstīngūtūr cōtra per se. alīo modō vt dīstīngūtū
r cōtra eēntīale. Si accīpiatūr pīmo modō falsūm
est dīcere q rīsbīle sūt pīdicatūm accītēntale hōmī
nīs: īmō est per se ī secūdo modō dīcēdī per se.
Sīvero capītūr secūdo modō verūm est dīcere q rī
sbīle sūt pīdicatūm accītēntale hōmīnīs: quīa nō
est essēntīale hōmīnī. Ad pīpōsītūm. pīdīca
tīo essēntīalīs dīstīngūtūr a pīdicatō accītēntālī

2da volū ut sic formaliter semper ē accītē vīe ab.
Inagentī et vīe i dī volūnīs. fū i dī volūnīs plurīmāq sūt
exer subīcīt. quodam etiam sūt accītīa qquī ut 2da
volūnīs G

Tractatus

30
dti°

2ti°

p ti°

of ti°
y ti°

m ti°
m t z

5 ti°

o ti°
T ti°

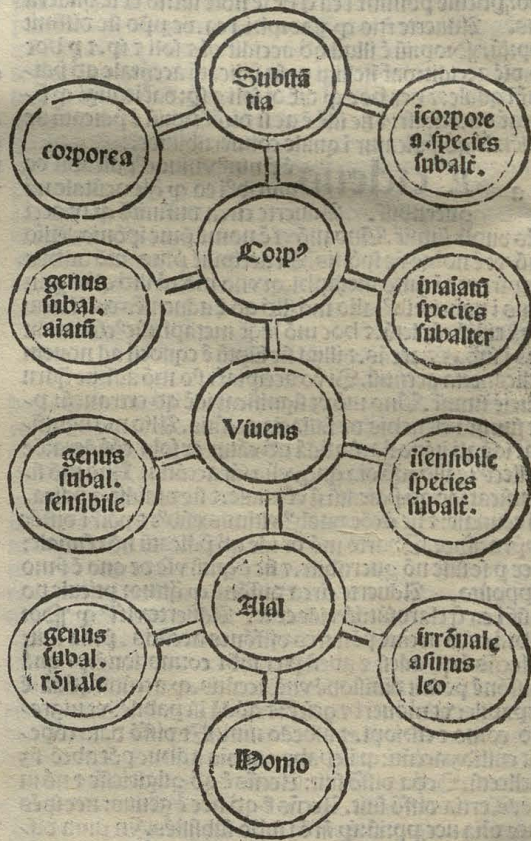
So mo no at pmo mo. Aduerte etio dila3 int eminus
superiore r magis coez. ois eminus superior e magis cois r n
ez. n. n. dz ee superior dz ee sup ali3 i recta linea pdicamita
lial n ee superior. So ens n ee eminus superior ad subaz sz bi
eminus coior. snt se bz inferior respectu min cois: qz ois i
ferior e minus cois. r n ee: qz si dz ee inferior dz ee infra ali
n3 i recta linea pdicamitali. Dubitat circa oca. pmo
circa directā pdicatōez: qz aliqñ ē pdicatio directa qñ sit
pñ n pdicat d inferior. vt dicēdo: hō ē rīstīl. eqñ ē bini
bil: ita d alijs i qb pdicat egle d eqli: ergo diffō ma
gistrī mala. sz pna: qz alient cōpetit diffinitū cui n ppe
tit diffō. anis at ē de mēte. ppor. in ca. de spēybi dic. Dz
.n. eq de egs pdicare: aut maiora d mioribz. vbi oēs ex
positores ont qz loq de pdicatōe directa. Dubitat
fo circa pdicatōez cēntialē: qz cū magr duplt declarēt p
dicatōne cēntialē: r aliq sit pdicatio cēntial sz dclara
tione bz qñ n erit cēntial sz pma dclaratōez: vt qz pma
dclaratō sit dimiuta. pna nō. anis pbat: qz illa: hō ē aī
n: ē cēntial sz dclaratōez bz: qz ē pdicatio emioz eius
dē pdicamiti: r tñ n ē cēntial sz pma dclaratōez: qz nō p
dicat sup d suo inferior: nec oia d aliquo illoz nec e3.

Ad pmi d qz magr nō loq de oi pdicatōe directa:
sic ppor. sz solū loq d oi talī pdicatōe directa q sit ex ter
mis q sit i recta linea pdicamitali. Ad sz pz solo. iō reqt tu.

Pedicamiti ē ordiatio pluriū emioz sz sub.
r sup: r dimidiū i dē pdicamita. Aduer
te qz pdicamiti bz simpliciu i cōmēto pdicamito
rū sumit qd duplt. pmo mō coit. p oi emio pdicabili si
ue sit cois siue sit singularis. So mō ppe p emio coī d pñ
bus pdicabili. sz mō magis ppe p gnālissimō i aliq or
die pñali. Quarto marie ppe p ordiatōe pluriū emioz
se hntiū bz sub r sup. r isto mō capif i pposito. Aduer
te fo circa ditionē pdicamiti i illa dē qz hnt dñsōis sus
ficiētia sic pñ hnt. Qz ois ordiatio pñali aut ē emioz si
gnificatiū bz: aut emioz significatiū accis. si pñ mō
ē pñali sbe. Si fo mō aut ē emioz significatiū rē absolu
te: aut respectie. si pñ mō adhuc duplt: qz vt tal res est
rōe mēte: sic ē quātitas: vt rōe forme: sic ē qūlitas. si vō
respectie duplt. qz vt intrisece vel extrisece: si p intrisece: sic
ē relatio q liberet sube rōe sūdamti qd ē intrisece. si at iñt
p extrisece: aut illd extrisece ppat ad bzaz sic agē ad pa
tiēs: aut sic mētura ad mēturati: aut sic bit ad illud qd
bz ipz. si p mō cānt ouo pdicamita. f. actio r passio. pā
mō vt ē ab agēte dī actio: vt rēcipit i patiēte dī passio.
si vō vt mētura ē duplt: qz vt mētura illa ē tps. r sic sultat
qñ. qz qñ cāt a tpevt i re tptali. Vel ē loc: r hoc duplt.
qz vel cōpat ad subaz absolute: r sic ēybi. nāybi cāt a lo
co i locato: aut ppat ad locati n absolute sz i bitudie ad
ptes locati: r sic ē positio. si vō extrisece r ppet ad sub
stātiā sic bitus ad illud qd bz ipz: sic est habitus.

Quo rñ pmi ē suba. cui singularissimū ē suba: sub
quo pñt corpus: sub corpe corp aiati: sub
corpe aiato aiati: sub aiati hō: sub hoie fontes r plato. p
dicamiti sube sic describit. Et ordiatio pluriū emioz si
gnificatiū subaz sz sub r s. Illi tñi significāt subaz per
quos rñdet ad iterrogatōez scāz p qd d rebz sbalibus
vt hō: aiati rē. Aduerte vltius qz vnaqz res sufficiētissi
me cognoscit noie diffōne r ppetate cognoscibilī: ideo
subaz his tribus dclaramus. Nam at dclaramus
si etimologia nois dabimus. An suba analogice oca

di a subāto vl substādo. n. n. di a substādo tñ: qz nō
ois suba substat. dñs. n. ē suba r n substat accitibus: nec
di a substādo tñ: qz mā pma ē suba r tñ n substat: sed
bñ di a substādo vel substādo: qz ois suba substat vl sub
stat. Suba at pdicamital di a substādo vel substādo sit
ois. n. suba pdicamital substat r substat: r ois sba sub
stat vel substat ē suba pdicamital. r iō dñs r mā pma
n sit i pdicamito sube. Diffōne substātie pdicamital po
nit Auicēna sexto sue metaphi. distignēs de suba dicit
qz pōt duplt capi. f. analogice vt ē cois ad oēs substāti
as: r sic tñc describit. Substātia ē ens nō i subo existēs.
Alio mō accipitur p pdicamēntali substātia. r sic diffini
tur: Suba est ens hñs substātiālē qditatē cuius esse est
i subiecto nō ē. r sic deus r mā pma non recipiūt pre
dicationē substātie in recto. pproprietates substan
tie ponit philosophus in pdicamēto substātie dices
qz marie pñtiū est substātie ēē susceptiū pñtiū sz sui
mutatōez. hñt at pdicamiti r alioz arborē sub singul
capitul posui vt facili iunenes mēti cōmēdare possint.
Genus generalissimū.

Spēs spālissima hō: aliqz hō. fontes: plato: ille hō: n
la hō singularia supposita: indiuidua.

5ti°

Sequitur secundum predicamentum. scilicet quantitatis.

Predicamentum

Quantitatis est ordinatio plurium terminorum significatiuam quantitatem se habentium secundum sub et supra. Illi termini significant quantitatem per quos videtur ad quoniam secundum de rebus substantialibus per quantum vel per quod. Adverte circa hoc predicamentum quod quantitas sic describitur a philosopho in quinto metaphysice in perito: Quantum est illud quod est divisibile in ea que insunt: quantum quodlibet est natum esse hoc aliquid. Quantitas continua est illa cuius partes copulantur ad terminum eodem. Quantitas discreta est illa cuius partes non copulantur ad aliquem terminum eodem. Linea est quantitas longa sine latitudine et profunditate: cuius extrema sunt duo puncta. Superficies est quantitas longa et lata sine profunditate: cuius extrema sunt due linee. Corpus est quantitas longa lata et profunda: cuius extremae sunt due superficies. Locum est ultima superficies corporis continens immobile primum. Tempus est numerus primi mobilis secundum prius et posterius. Numerus est multitudo ex unitatibus aggregata. Oratio tacet magister: sed et philosophus posuerit in predicamentis: quod ibi loquitur philosophus secundum opinionem: Arcebitur tamen et non secundum propriam opinionem. Proprietates vero quantitatis est secundum ea quae aequalia vel inaequalia dicuntur. Sufficiens est eorum que ponuntur in predicamento quantitatis per testem haberi per has divisiones secundum magister. quarum prima est: Omnis quantitas autem est mensura continua aut discreta: per quod mensura per se competit eulibus quantitati: ut philosophus ait de decem in metaphysica. Secunda divisio: Omnis mensura discreta autem est permanens aut successiva. Si permanens illa est numerus. Si successiva illa erit ordo. Tertia divisio: Ad mensura continua autem est permanens aut successiva: si permanens est magnitudo: si successiva est tempus. Quarta divisio: Omnis mensura continua permanens autem est intrinseca aut extrinseca: si intrinseca sic est linea: superficies et corpus: si extrinseca illa est locus. Quinta divisio omnis mensura intrinseca permanens: aut mensurat secundum unam dimensionem tantum: et sic est linea: aut secundum plures dimensiones: et sic est superficies et corpus. Sexta divisio: Omnis mensura continua permanens intrinseca mensuras secundum plures dimensiones aut mensurat secundum duas tantum: et sic est superficies: aut mensurat secundum tres: et sic est corpus: et non datur plures dimensiones quam tres ut philosophus ait primo celi: quod non possunt esse plures differentie positionis quam sex. Et ita per quod quantitatis continuae quoniam sunt species scilicet linea: superficies: corpus: locus et tempus. Quantitatis vero discrete due sunt species secundum antiquos scilicet numerus et ordo.

Genus generalissimum.

Quantitas

genus subalternum	genus subalternum
Continua	Discreta
linea	numerus: ordo
superficies	binarius
corpus	ternarius
locus	
tempus	

Tertium predicamentum est predicamentum qualitatis.

Predicamentum

Qualitas est ordinatio plurium terminorum significatiuam qualitatem

tatem secundum sub et supra. Illi termini significant qualitatem per quos respondetur ad quoniam querentem qualis est substantia accidentaliter. Adverte circa hoc predicamentum quod qualitas sic describitur a philosopho in predicamentis: Qualitas est secundum quam quales esse dicuntur. Primum genus subalternum est habitus vel dispositio. Unde dispositio potest capi dupliciter. Uno modo ut est communis: habitus: et sic sic describitur. Dispositio est qualitas de facili: aut de difficili mobilis. Alio modo capitur ut est qualitas distincta contra habitus: et sic sic describitur: Dispositio est qualitas de facili mobilis: et non differt ab habitu nisi sicut minus perfectum differt a magis perfecto: ut dicit Boetius in predicamentis. Secundum ergo est potentia naturalis vel ipotentia. Caput hic ipotentia non ut dicitur in ratione in subiecto apto nato: quod sic in nullo predicamento est: sed capitur per potentia diminuta quod reddat subiectum in dispositionem ad operationes naturales. Potentia dupliciter sumitur. Uno modo ut est de transcendens: potentia. n. et actus dividitur ens secundo metaphysice. Alio modo ut est principium transmutandi aliud in quantum aliud: aut ab alio in quantum aliud ut est ex naturalitate data: et sic diffinitur. Potentia est qualitas et natura data quod aliquid potens vel ipotens est ad agendum: sic sumitur in opposito. Tertium genus est passio vel passibilis qualitas: que differt in hoc quod passio consurgit ex levi passione: passibilis vero qualitas ex forti alteratione procedit. Nec ipse differt a prima: quod qualitates visus tactus gustus et olfactus sunt in hac tertia specie ut inmutat sensus. Sunt autem in prima ut sunt dispositio fixe in subiecto. Quartum genus est forma vel circa aliquid constans figura. Boetius dicit quod accipitur forma per dispositionem membrorum convenientem vel dissonantem que reperitur solum in rebus animatis. Figura vero per declarationem rei qualitate quod reperitur in rebus tantum animatis quam inanimatis. Albertus vero vult quod sit idem realiter: differat autem ratione: quod forma dicitur ut subiectum in forma: figura vero ut respicit terminatum. Burleus vero in predicamentis dicit quod et potest exponi. In septimo in physicorum dicit quod forma accipit per forma artificialem: figura vero per forma artificialium et naturalium. Gratianus dicit quod forma sit circa quantitatem que est corpus: figura circa superficiem: rectitudo et circularitas circa lineam. Dubitaret quod an iste species qualitatis sint distincte ita quod illud quod ponitur in una specie non ponatur in altera. Circa hoc sunt tres opiniones. Albertus vult quod sint species distincte. Unde dicit quod in prima specie qualitatis sunt tantum qualitates in sensibiles siue sunt spirituales ut virtutes intellectuales et morales: siue corporales ut sanitas et egritudo: qualitates autem sensibiles ut prime et puenientes ab eis non sunt: in hac specie collocade. quod diversorum generum et non subalternatiz positum diversum sunt species et differentie. Quod autem philosophus exemplificando de his quod sunt in prima specie qualitatis dicat: ut calor et frigus. dicit Albertus quod philosophus non vult quod illa sint in prima specie qualitatis: sed solum exemplificavit quod contingit aliquid fixe inherere vel non fixe: vel faciliter vel difficiliter. Alii tamen dicunt quod philosophus per calorem intelligit iram: per frigus vero tristitiam quod sunt in prima specie cum sint qualitates insensibiles. Burleus autem vult quod non sint species proprie: quod idem realiter repitur in pluribus speciebus. Nam calor secundum philosophum et frigus sunt in prima specie qualitatis.

5^{ti}
4^{ti}

3^{ti}

2^{ti}

1^{ti}

7^{ti}

videtur
et causae
que logi-

sic ergo
sentio

o aldi noe delectat

Tractatus

potentia naturalis vel ipotentia: vel ut est principium operationis intentionalis: et sic est passio vel passibilis qualitas. Ex his collige arbores ut tibi placet.

Genus generalissimum.

Qualitas

Id est vel dispositio. Nam potest vel ipotentia. Passio vel passibilis qualitas

grammatica	Intellectus	durities	amor	lumen
logica	voluntas	mollicies	odium	lux
phica	memoria	debilitas	timor	color
			tristitia	sapor

Forma vel circa aliquid

constans figura

circulus

monangulus

binangulus

triangulus

quadrangulus

Quarta predicamentum est predicamentum relationis.

Predicamentum

Relatio plurium terminorum significantium relationes secundum sub et supra. Illi termini significant relationem per quos convenienter videtur ad quoniam quoniam de aliquo ad quod est. Quoniam in huius predicamenti est quoniam ad quod secundum magis in predicamenti suis. Adverte circa hoc predicamentum quod relatio sic diffinitur a philosopho in predicamenti. Ad aliquid dicitur quoniam hoc ipsum quod sunt aliorum dicitur vel quomodo libet aliter ad aliud. Idem genus subalternum est comparantia que sic describitur.

Comparantia est relatio quoniam utrinque extremi denotant equalitatem: vicinitas similitudo et equalitas. Secundum genus est suppositio: que sic describitur. Superpositio est relatio que denotat in relatione i quo est maiore: ut paternitas: dominatio: et magistratus. Tertium genus est suppositio que sic describitur: Suppositio est relatio que denotat in relatione i quo est minoritatem: ut filiatione servitus.

Proprium relationum est dici ad convertentiam. Sufficiens relationum a diversis diversimode assignatur. Et in intentione philosophi quanto metaphisico consistit tres esse modos relationum quorum primum est secundum unitatem vel numerum.

Secundus secundum potentiam activam vel passivam. Tertius secundum mensuram vel mensurabile. Communiter solet sic assignari. Relationum quoniam referuntur modo numeri vel unitatis: quoniam aliter. Si primo modo dupliciter: quoniam vel secundum unitatem vel secundum numerum. Si secundum unitatem: quedam important substantiam ut idem: quedam quantitatem ut equale: quedam qualitatem ut simile. Si secundum numerum quedam respiciunt determinatum numerum: ut duplum et dimidium: quoniam in determinatum ut multiplex et submultiplex. Si vero aliter referuntur quoniam numerus vel non numerus: ad hoc dupliciter: quoniam vel secundum potentiam activam et passivam: vel secundum mensuram et mensurabile.

Primo modo secundum potentiam activam et passivam: aut dicitur actum ut calefactio et calefactus: aut dicitur aptitudinem ut calefactus et calefactibile. Secundo secundum mensuram et mensurabile sic scia ad scibile et sensus ad sensibile referuntur relatione realiter: secundum scibile ad sensibile et sensibile ad sensum referuntur relatione rationis. Adagister autem aliter inuit distinctionem tunc

32

Fi

En di:
 p m m e
 p e b r.

m e i

m e z

v e i

n e i

s e i

m e z

T e i

b e i

b e i

p e

secunda et tertia: sunt modi: quoniam ratione differunt: per aliam. nam rationem sunt in prima et secunda et tertia specie. sunt enim in tertia: ut sunt principium operationis intellectualis. sunt autem in secunda ut sunt principium operationis realis. sunt autem in prima ut sunt fixe dispositiones vel non fixe in subiecto. Adagister autem in suis predicamentis vult quod non sunt species nec sunt modi: sunt species modales pertinentes ad hoc predicamentum secundum esse et ad predicamentum relationis secundum dici. Non sunt autem species proprie: quoniam aliquid quod est in una specie est et in alia specie: ut caliditas frigiditas que sunt in prima specie sunt et in tertia. et ut durities et molles que sunt in secunda specie sunt et in tertia. que sunt qualitates sensibiles sunt per philosophum septimo physico cor. Nec sunt modi proprie: quoniam modus in eo quod modus non est per se in predicamento illo cuius est modus: sunt species modales coincidentes quod non simpliciter secundum omnia contenta sub eis: sunt secundum quod in quantum unum et idem inveniunt in pluribus illarum speciebus: unum qualitates sensibiles que sunt in prima specie sunt qualitates acquisite. que vero sunt in secunda specie sunt inate. qualitates autem sensibiles sunt in tertia specie si ne sunt acquisite sine inate. Nihil ergo quod est in prima specie est in secunda: et nihil quod est in secunda est in prima. aliquid tamen quod est in prima est in tertia. et aliquid quod est in secunda est in tertia. Quia autem philosophus dicit diversorum generum non subalternati positorum diversis sunt species: intelligit de generibus simpliciter dictis: non autem secundum quod: ut illa et cetera. Tu potes addere quantum opinionem et dicere quod non sunt modi diversis nec species modales: sunt modi speciales: et considera pariter super hoc. Sufficiens autem huius predicamenti a diversis diversimode assignatur. Adagister talem posuit rationem in predicamenti suis. Omnis qualitas autem inest forme ratione forme: aut ratione materie. si ratione forme aut ratione forme acquisite aut inate. si ratione forme acquisite ista est habitus vel dispositio. si ratione forme inate ista est naturalis potentia vel potentia. Si autem ista ratione materie aut ratione materie patiens ista est passio vel passibilis qualitas. si ratione materie terminata ista est forma vel figura. Materia. nam non solum a quantitate sed etiam a forma subali terminantur. Gratianus dicit quod qualitas cum sit quidam modus: et modus sit determinatio quedam et qualitas sit de terminis que determinat potentia subiecti ad esse accidentale. et hoc potest tripliciter esse: quoniam vel in ordine ad naturam. et sic est habitus vel dispositio: quoniam ut dixi septimo physico cor. Habitibus sunt dispositiones quidam perfecti ad optimum. perfectum autem ut ibi subditur est quoddam dispositum secundum naturam. Vel determinat potentia subiecti ad actionem et passionem: et hoc dupliciter. quoniam vel in ordine ad actionem et passionem non solum simpliciter. et sic est potentia naturalis vel impotentia: aut in ordine ad actionem et passionem in sensu: et sic est passio vel passibilis qualitas. Aut determinat potentia subiecti in ordine ad quantitatem et sic est forma vel circa aliquid constans figura. Burleus autem diceret quod cum qualitas sit quidam dispositio subieci potest considerari dupliciter: aut in ordine ad subiectum: aut in ordine ad actionem et passionem. si primo modo est duplex: aut secundum modum inherendi fixe vel non fixe: et sic est habitus et dispositio: aut secundum modum terminandi: et sic est forma vel circa aliquid constans figura. Si secundo modo scilicet in ordine ad actionem vel passionem: et hoc dupliciter: quoniam vel ut est principium actionis et passionis realiter: et sic est

et. Relatioz et ostendit aliter sufficientiaz penes. s. si
ameta sic: Relatioz quedā sunt eparantie quedā
non. Relatio eparantie sunt vt simile: equale: vicin.
Si vero non sunt eparantie aut sunt suppositiois vt ma
gister: p. dñs: aut suppositiois: vt fili: discipul: ser
uus. In his. n. multū difficile ē diuidere vsqz ad spec
es spālissimas. ppter dñas ignotas: cū relatio sint mi
nime entitatis s. cōmenta. qnto meta.

Relatio

Eparatia
amicitia
fraternitas
similitudo

Suppositio
seruitus
filiatio
minoritas

Suppositio
paternitas
dominatio
maioritas

Quintū predicamētū ē predicamētū actionis.

Redicamentum

actionis ē
ordinatio

plurū terminorū significatiū actionē s. sub
e supra. Illi termini significant actionē per quos con
ueniēter respōdetur ad qñem qñerēt de aliquo i quid
agit. Questio in qd. Aduerte circa hoc predicamentum q
actio sic describit a Gilberto in sex pñcipijs. Actio est
fm quā in id quod subijcitur agere dicimur. Genera
tio ē mutatio de nō ēē ad esse. Corruptio est mutatio de
esse ad nō esse. Augmentatio est mutatio de minori quā
titate in maiore. Diminutio ē mutatio de maiori quā
titate in minore. Alteratio ē mutatio de qñitate in qñita
te. Ad hoc s. locū ē pgressus de loco ad locū. Idroprius
actōis ē ex se inferre passionē. Sufficientia huius predi
camētū sic assignat a Burleo ex intentione Gilberti. Acti
oñis alia ē actio aīe: alia ē actio corporis. Actionis aīe
alia ē cū cognitione. alia est sine cognitiōe. Actio aīe si
ne cognitiōe ē actio aīe vegetatiue q diuiditur: qz est alia
saluās spēm vt gñatio. alia ē saluās indiuiduū: vt un
trictio et augmentatio: et sub istis ponitur s. diuidua. actio
aīe cū cognitiōe diuidit qz alia ē actio anime sensitue:
alia intellectiue: et sic vterius. Actio corporis diuiditur i
actionem corporis simplicis: et i actionē corporis mixti
et sic vterius. Adagister aut aliter hic inuit sufficientiaz.
Mā cū actio sit motus specificat a termino ad quē sicut
motus. Ad hoc aut large acceptus vel est ad substantiā vel
est ad accēs. Si ad substantiā: vel principaliter terminatur
ad eē: et sic est gñatio: vel ad nō esse: et sic ē corruptio.
Ad hoc vterius diffignit fm illa que dñr gñari et cor
pi. vt generare hoīem: equū corripere: generare equū:
corripere hoīem: et sic de alijs. Si vero motus ē ad accē
dens vel ē ad absolutū vel ad accidens respectiū. Si
ad accēdens absolutū: vel ad quāritatē vel ad qñitatē. Si
ad quāritatē: vel terminat ad eē maioris quāritatis: et
sic ē augmentatio: vel ad eē minoris quāritatis: et sic est
diminutio. Deinde augmentatio vel diminutio pñt vte
rius diffignit s. diuersitatē dimēsiōis. Si vero illa est
ad qñitatē: illa dī alteratio q alteratio diffignit s. qz est
ad diuersas spēs qñitatis. Si. n. ad caliditatē sic motus
dī calefactio. Si vō ad frigiditatē dī frigefactio: et ita
de alijs. Si vero ad accēdens respectiū ē ad vbi et sic
est motus scdm locū: q diffignit scdm dñas positionis:
vt motus sursum: motus deorsum: et sic de alijs.

Sextū predicamētū ē predicamētū passionis.

Redicamentum

passionis est
ordinatio plu

riū terminorū significatiū passionē secundū
sub et supra. Illi termini significant passionē p quos cō
ueniēter respōdetur ad qñē querentē a quo ē simplici
ter siue qd formaliter patit vt excludam baculū et simi
lia. Questio huius predi camētū scdm magm ē questio a
quo ē. Aduerte circa hoc predicamentū qz passio sic
diffinitur a Gilberto. Passio ē effectus illatioqz actōis.
Et Albertus vult qz ly qz teneat expōitū: et passio dī
effectus actōis in scō eē: dī aut illatio in fieri. Burleo
vero vult qz ly qz teneat copulatiue: et qz species passio
nis eodē mō sumitur sicut spēs actōis sola mutatiōe fa
cta actiui i passiui. Itō diffinitiones eaz sufficientiamqz
predicamētū reli nquo.

Pati

Generare hoīem hunc	Corripere leonē hunc	Augere in longū latum profundum sic sic	Diminuere in longum latum profundū sic sic
---------------------------	----------------------------	---	--

Algere

Scdm locum mouere sursum deorsum introsum sinistrosum dextrosum	Alterare calcfacere frigefacere humectare siccare
--	---

Septimū predicamētū ē predicamētū vbi

Redicamentum

vbi est ordi
natio plu

riū terminorū significatiū vbi s. sub et supra. Illi
termi significant vbi p quos quēntē rñdet ad qñē scāz
p vbi: vt sūt isti tñi: hic illic: i platea: i ecclesia. Quintū
predicamētū qñitū ē qd vbi. Aduerte circa hoc predi camētū
qz vbi sic diffinit a Gilberto. Vbi ē circūscriptio cor
poris a loci circūscriptiōe pueniēs. i. vbi est qdā forma
simplex cāta a circūscriptiōe loci p quā aliqd dī eē i lo
co formali. sic albedo ē forma p quā aliqd dī eē alb.
Hēs. n. imitari qz quēadmodū sigillū iprimt suū cha
racterē i cerā: ita locū ex eo qz abit locatū iprimt vnam
formā i ipz q dī vbi. Idemū genū subalēnū n erit eē i lo
co. s. erit vbi p qd aliqd dī eē i loco. Sili scōz ge
nū subalēnū n erit eē i spacio: s. erit vbi p qd aliqd
dī eē i spacio. Cū. n. ista nō sūt noīa noīb simplicib
circūloqmur p ista: illa q sūt simplr spēs. Sufficientia
hū predicamētū diuerse diuersimod assignat. Et ur. i. sex
pñcipiorū dīe qz cū vbi cāet ex circūscriptiōe loci fm di
uersas spēs loci obēt accipi diuerse spēs vbi: et qz tertio
physicorū s. cōmētatorū spēs locorū obēt sumi s. speci
es corporū simpliciu: quoz quoz sunt spēs: vt vult phi
losophū i. de celo et mūdo. qz qdā mouēt circularitē vt
celū: qdā sursum simplr vt ignis. qdā sursum s. qd: vt aer: q
dā deorsū simplr: vt terra. qdā deorsū s. qd: vt aqua:
Itō diuidit vbi sic. i. in vbi mobile motū circulari et in

vbi mobile motu recto: et diuidit vbi mobile motu recto: q: quoddā ē extremū et quoddā mediū. Et vbi extremū diuidit quoddā est sursum et quoddā deorsum. Si militer vbi mediū diuidit et sic iste sunt spēs spālissime. Adagister autē aliter inuit diuisione dices q: vbi diuidit in vbi p qd aliqd dē esse i loco. et in vbi p qd aliqd dē ē in spacio. vbi p qd aliqd dē esse in loco diuidit in plures spēs spālissimas. vt in vbi: per qd aliqd dicitur esse in domo. et vbi per quod aliqd dicitur esse in ecclesia: vel in vbi p qd aliqd dicitur esse in studio: et ita de alijs. Vbi p quod aliqd dicitur esse in spacio diuiditur in vbi per qd aliqd dicitur esse in capō. et i vbi per quod aliqd dē esse in platea et in via: et ita de alijs et sunt spēs spālissime. Silbert? tū videt diuidere vbi in vbi simplex et in vbi compositū et non aliter. vide si placet.

Ubi

Mobile motu circulari.

Mobile motu recto.
extremum medium
sursum deorsum

Ubi

in loco
in oratorio
in capella
in ecclesia

in spacio
in platea
in campo
in via

Octauum predicamentū est predicamentū quādo.

Redicamentum qn

ordinatio plurimū terminorū fm sub et sup. Illi termini significāt q: p quos rīdetur ad qdōē factā p qū vt hodie: cras: pōle.

Questiū huius pdicamenti ē qn. Aduerte circa hoc pdicamentū q qn sic describit a Silbert. Qn ē qd ex adiacētia tpis derelinquit in re tpali ex vniōne tpis ad illā re tpalē a qua forma singulari denotat aliqd eē in tpe: sicut ab albedine denotat aliqd albū. Prīmū genus subalternū est in tpe. i. qn p qd aliqd dē ē in tpe. Tēpus est duratio successiua rerū generabilium et corruptibilium. Describit autē sic a phō. iij. ph. vii. Tēpus ē numerus motus pmi mobilis s3 pū et posterū. De cūā genus est in quo. Eū autē est duratio mutabilis angelorū tota simul. Tertū gen? est in eternitate. i. qn p qd aliqd dē ē in eternitate. Eternitas autē ē duratio imutabilis dei tota sū. Nota tū q magi capit largius qn q3 facit Silbert. Accipit enī Silbert? totum vt ē forma qdā derelicta a tpe in re tpali. et sub tali qn nō continet eū nec eternitas: sed magi accipit qn put est vna forma derelicta in re a duratiōe mēsuratē ipam: sine talis duratio sit tpis: sine eū: sine eternitas et tūc describitur sic. Qn ē quod ex adiacētia duratiōis dereligitur i re mēsurata p ipsum. Sufficiētia huius pdicamenti sic assignat a Burleo in sex pncipijs. Qn aliud ē simplex. i. quod cātur ab vbi. Aliud cōpositum. i. quod cātur a tpe. Quādo cōpositū diuidit: qd aliud ē derelictū a tpe pnti: aliud a tpe nō presenti. Qn derelictū a tpe non pnti diuidit: qd aliud derelinquitur a tpe pterito aliud a futuro. Qn autē de pterito diuiditur p dīas qb? m n sunt noia iposita: s3 vīmur istis noib?

loco illaz derelictis a tpe hesternō: et derelictis ab alio tpe quod ē tēpus extremū. Adagister vero inuit aliam sufficiētia sic: Qn aliud ē derelictū a tpe aliud a non tpe. Quādo derelictū a tpe diuiditur in qn hodiernū: i qn hesternū: et qn crastinū: et hec sunt spēs spālissime. Qn vō derelictum a nō tpe diuidit: qd aliud qn ē derelictum ab euo. aliud ab eternitate.

Quando

In eternitate

In euo

In tēpore

in anno

in mense

in die

in hora

Nonū predicamentū est predicamentū situs.

Redicamentum

nis est ordinatio plurimū terminorū significantiū pōnē fm sub et sup. Illi termini significāt positionē p quos rīdetur ad qdōē factā de aliquo p quō vel qualiter. Questiū enī hui? pdicamenti ē quō vel qūter. Aduerte circa hoc pdicamentū q positionē sic describit a Silbert. posit dē qdā situs partū generatiōisq3 pncipiū ordinatio. Et q3 fm aliquos tenet expositiōe. i. rei generate ordinatio: quia positio nō est nisi ordinatio partū i toto in cōparatiōe ad locū. Aliqui volūt q ly q3 teneat copulatiue et dicunt q p hoc qd dicit quidā sit? partū tāgit positionē q est a pūcto mō nature: vt sedere: iacere: stare. pder hoc vō qd dicit generatiōis ordinatio tāgit positionē q ē a natura vt asperū et lene. Tres spēs ponit magi. i. sedere: stare: iacere. sedere sic describit. ē talis situs partū in toto in cōparatiōe ad locū: et ita dicat d alijs suo mō. Propriū autē positioni ē pmo assistere ipi substantie. Sufficiētia hui? pdicamenti sic assignat a Burleo ex intētiōe Silberti. Positionis alia est a principio innata. alia ē a cōstituto mō nature. Positio innata diuidit: qd alia ē partū inegalitatis: vt asperitas. alia ē partū equalitatis: vt lenitas: et sunt spēs spālissime. Positio vō a cōstituto mō nature diuidit in stare et nō stare. Nō stare vō diuidit in sedere et iacere que et sunt spēs spālissime. Adag? vō loquit de positionē que ē a pūcto mō nāe: vt ē sedere stare iacer. Aut qd Silbertus negat asper et lene eē positiones: s3 dicit qualitates esse. aut qd positiones ex cōstituto mō nature sūt alis notiores. Id potius eas explicauit que qualitē ordinantur notum est ex dictis.

Situs vel positio

Stare

Iacere

Sedere

sic

sic

sic

Decimū predicamentū est predicamentū habitus.

Redicamentum

riū terminorū significantiū habitū fm sub et supra. Illi termini significant habitum per quos conueniēter respōdetur ad questionē querentē de aliquo circa quid siue qualitē ē habitus.

Questiū enī hui? pdicamenti est questio. circa qd

h. f.
T. f.

scdm magm. Aduerte circa hoc predicamentum qd
habitu? sic describit a Gilberto. Illud est ex adiacentia cor
poris et eorum que circa corpus sunt. i. habitu? est quedam
forma simplex derelicta a corporib? et eorum adiacen
tia q sunt circa corp? ut sunt vestimenta arma. Habitu
s capitur tripliciter. Uno mo? p qualitate de difficili
mobili. Secundo mo? p vestimentis. Tercio modo pro
adiacentia. i. p forma causata ex adiacentia corporis.
Spes sunt coronatum ee: annulatu ee: calciatum esse:
vestitu ee: et ita de alijs. Iste non sunt pprie spes: sz illat
circulogitur ex carentia vocabulor: p coronatu esse in
telligit forma per qua aliqd di coronatu. et ita di o ali
is suo mo. Idopriu aut e habitu i plurib? criscere.
Sufficiencia hui? predicamenti difficilis valde e. attame
ne pot assignari. Illud qda e totu? ut vestitu ee ar
matu ee: qda e ptis: ut coronatu ee: annulatu esse.

Habitus

coronatum esse
sic sic
armatum esse
sic sic

calciatum esse
sic sic
vestitu esse
sic sic

S. f.

Quibit? primo quod sex predicamenta vltima sunt disti
cta. i. actio: passio: vbi: quado: situs: et habi? q omnia
ista vel sunt respect? qda vel quedam forme ipotantes re
spectu. Si primo mo cu ois respectus sit i predicamen
to relationis oia ista predicamenta erunt i predicamen
tis relatis. Si secundo mo sic quodlibet hor? dicit ag
gregatum ex forma et respectu: ut gra ex ppi. Actio di
cit aggregatum ex motu et respectu ad agens. sz nullum
aggregatu per accidens e in predicamento. qnto metaphi
q ens per se dividit in decem predicamenta. ergo nullum
tale e i predicamento. Circa hoc sunt due opinionones.
Una color que dicit q oia ista predicamenta sunt que
da forme ipotantes respectu ut dicebat o actio. Actio
est mor? cu respectu ad agens. et cu dicit q sic quodlibet
e aggregatum per anis nego. vnde no dico q actio sit
aggregatu ex motu et respectu. sz dico q e mor? cum ta
li respectu ut e ab agente. Aloms. n. est sicut materiale:
ut e ab agente e formale. Actio. n. materialit? e ipse mo
tus. formaliter vo e respect? ad agens. Adequate aut est
mor? ut e ab agente. nego n q sit aggregatu ex motu et
respectu ad agens. Alia opinio e subtilior que dicit
q quodlibet hor? e respectus qda. Unde actio non est
nisi respect? qdam fundat? i motu ad agens. et passio est
mor? qdam fundat? in motu ad patiens. et cu dicit q qli
bet respectus e in predicamento relationis. negat hoc. et
si diceret que e oia que e iter respect? q sunt i predica
mento relatis et alior? generu. Dicit qdam q hoc in
terest. q respectus q e in predicamento relationis coer
git i termino ad que aliu respectum sibi corresponden
tem. sz respectus q e in sex pncipijs non requit i termi
no ad que aliu respectu sibi correspondente. Actio. n. ut
e vnu de sex pncipijs dicit respectu mor? ad agens. Un
de respect? ipsius mor? ad agens di actio. et respect? ipsi
motus ad patiens di passio. n. nec in agente nec i patie
te e respectus ad motu: sz sit respect? agētis ad patiens
et conuerso: q. i. respect? non sunt actio et passio. sz due
relationes. i. actiu? et passiu? et ita dicat de alijs. et Du

bitat secundo q vident ee plura predicamenta qz decem ro
ne diuersar? qdntu ad quas videtur p aliquod horu? pati
cametor? ut sunt iste: cur: quare: vtr: et ille quas phus
exprimunt secundo posterioru: si est: qd est: q est: et ppter qd
est. Similit? alia notata a gramaticis: ut q vel qui: que
quod vel qd: filii: quo: vnde: qua: ut arguatur sic: Quot
sunt qdnes diuerse tot sunt diuersi modi predicandi: quot
sunt diuersi modi predicandi tot sunt predicamenta. ergo
a primo ad vltimu quot sunt qdnes diuerse tot sunt pre
dicamenta. sz qdnes sunt plures decem ut dictum e: qua
re et c. Confirmat: qz no vi maior ro q vbi faciat vnu
predicamentum: qz quo: vnde: qua: et c. Ad hoc resp
det magister in predicamentis suis dicens q decem sunt q
nes pncipales predicametor? habedo respectum ad di
uerfos mos predicandi. Unde qd est questio predicamenti
substantie: quale qlitatis: quantum quantitatis: questio ad
qd: e relationis: in qd et a quo e actionis. Dnm. n. qnt
in qd agit ignis: respondetur in lignu. et a quo patit aq.
videtur ab igne. qd vbi: pntet ad predicamentum vbi
tionis. et qn quantitatis. questio qualiter vel quomo? pti
net ad situm. et qntio circa qd ad habitu. Ad argumen
tu di q sicut sunt aliqua transcendentia que no sunt i ali
quo predicamento p se nec per accidens nec per reductione
nem. sz descendunt i oia predicamenta: ut ens vnu. qnto
metaphisice. Ita sunt aliq questina que no appropriat
tur alicui predicamento: sz sunt applicanda oib? predica
mentis: ut si est qd e: ppter qd est: et cur: quare: ut pz. na
cur et qre ipotat qone. ppter qd e: et vtr: ipotat qone si
e aut q e. Ita et qz: qd: sunt interrogatiua transcenden
tia applicabilia oib? predicamentis. Et qd qd: large sumpta
e transcendes applicabile oib? predicamentis. stricte vo so
li predicamento substantie. Qd quot: large sumpta e trans
cendes. stricte vero ad predicamentu quantitatit pntet. Ita vo
quo: qua: reducunt ad vbi ut quo vadis e dicere vbi i
tendis ee: et vnde venis e dicere vbi fuisti an motu. et p
hoc pz responsio ad argumentu et confirmatione.

R. f.

R. f. 2

T. f.
2. f.

at

et 2
st 2

st 2

N. f.
et

O. f.

R. f.

Illogysmus

est oio in q quidam positus et cessis: ne
cesse e aliqd aliud euenire p ea q posita sunt et
cessa. Aduerte primo circa diffinitu q qtuor sunt
pncule spei argumentationis. i. syllogismus: iductio: en
thimema: et ex pium. Argumentatio sic describitur a
Boetio pmo topicor? suoz. Argumentatio e argumen
tu p oionem explicatio. i. oio explicans argumentum:
coposita ex pmissis et conclusionem. Argumentu vo e ro rei
dubie fide facies. i. mediu pbas conclusionem. Quid sit
syllogism? pz a magro hic diffinitere syllogismu quam
diffinitione caput a Boetio libro topicor? suoz. Indu
ctio vero e pgressio a pncularib? ad vniuersale. Enthi
mema e syllogism? ipsect? i. oio in q no oib? positus l
feret festinata conclusio. ut ois aial currit: ergo ois h? cur
rit. Ex pium e quod pnculariter ppositu pnculare qd
dam cotendit ostendere p simile reppu in illis: ut dicat:
oz a Tulio coule necari carbilina: cu a scipioe Brac
cus fuerit iterempe? Aduerte secundo circa diffinitu
one q ly oio e loco gntis. e. n. oio gen? ad syllogismu:
q syllogism? e oio ppothetica ronai in q coniunguntur
tres cathogorice p nota ronis. Dis. n. syllogism? e gna
ois gna est oio ppothetica. id ois syllogismus est oratio.

st 3.

at

et 3.

et 4

ppothetica. oio ergo erit loco generis. Nec turberis
quis oratio sit gen⁹ remotu⁹. argumentatio vero genus
ppinquu⁹. et diffinita p⁹ gen⁹ remotu⁹ et no⁹ ppinquu⁹. q⁹
lz q⁹ g⁹ remotu⁹ addit differentia vltia: vt hic. b⁹ tamē
aple vt i⁹ sumulas. p⁹der hoc q⁹ dic⁹ qbusdaz positis. i.
dispositis i mō et i figura. et p⁹ hac p⁹culā differt ab alijs
argumentatiōib⁹. p⁹der hoc vō q⁹ dic⁹ necesse ē aliqdene
nre. t⁹git cōclusionē q⁹ sequit ex p⁹missis. Vñ oz seir q⁹
ppositio p⁹prie sumpta ē oio q⁹ posita ad eā sequit ali
qd. Est aut cōclusio approbata ppositio. Addit aut
mag⁹ hac p⁹culā p⁹cessis sic et Boet⁹: quā non posuit
p⁹b⁹ in primo prior diffiniens syllogismu⁹. nec etiā in
p⁹rio topicor. quare aut hoc sit: vide i⁹ summulas.

Est sciendum q⁹ syllogism⁹ ois constat
ex tribus terminis. Ad
uerte q⁹ cā q⁹re iste termin⁹ d⁹ maior extremitas q⁹ sumi
tur i p⁹pōne cū medio t⁹mino ē q⁹ cū intellect⁹ format syl
logismu⁹. p⁹cedit discurredo a magis noto ad min⁹ no
tu⁹. In p⁹fecto aut discursu triū terminor⁹ prim⁹ q⁹ vili
nerfallor ē sine magis not⁹ p⁹mo occurrit intellectui: ma
ior d⁹ q⁹ vniuersalior vel magis not⁹. Secūda aut ter
min⁹ q⁹ intellectui occurrit ē q⁹ nō ē ita vili vel ita no
tus. t⁹ fm logici intellect⁹ t⁹ p⁹m⁹ p⁹m⁹. Huc at secū
do t⁹mino scim⁹ inesse p⁹m⁹ terminu⁹. et hic d⁹ maior: pro
positio: quia prior in cognitione. Vltim⁹ t⁹mino minus
notus d⁹ minor extremitas cui scim⁹ inesse cōtem t⁹mi
nū vel econtra. d⁹ minor ppositio quia min⁹ nota v⁹
secūdo nota: vt dicēdo: ois hō ē aial. for. ē hō: ergo for.
est aial. Secūdo notandū q⁹ figura est debita dispo
sitiōib⁹. Aduerte cām q⁹re p⁹ma figura est q⁹ me
diū subijcit in p⁹ma p⁹pōne et p⁹dicat in secūda. cā ē q⁹
t⁹ic mediū vere est mediū: q⁹ sapit naturā vtriusq⁹ ex
tremi. i. subiecti et p⁹dicati. p⁹dicat enī et subijcit vt di
cū ē. Si vō mediū p⁹dicat i vtraq⁹ d⁹ fa figura. Cū
rō ē q⁹ lz mediū nō sit vere mediū sapiēs nāz subiecti et
p⁹dicati: tū q⁹ digni⁹ ē p⁹dicari q⁹ subijci: iō hec figura
fm locū t⁹. Si vō mediū i vtraq⁹ subijcit d⁹ itia figu
ra et vltia: q⁹ mediū i ea nō stat i medio sic i p⁹ma: q⁹ ē
digni⁹. nec p⁹dicatur sicut i secūda sed obijcit. p⁹lures
autē figure nō possunt eē: q⁹ tres termini i duab⁹ ppo
sitiōib⁹ nō possunt alit⁹ variari. Sed querēt q⁹s: q⁹
talis dispositio terminor⁹ fm subiectionē et p⁹ditionē
dicta est figura. D⁹ p⁹ similitudinē ad figuras ma
thematicas. sic enī termini linear⁹ i mathematicis alit⁹
et alit⁹ sumati variāt spēs figuraz. Nā tria pūcta q⁹ fa
ciūt triāgulu⁹ si inter se eqliē distabūt erit spēs triāguli q⁹
d⁹ eglaterus siue isopleurus. Si vō duo aliq⁹lter di
stabūt a tertio quoz duoz iter se distātia est maior vel
minor distātia eoz ad tertiu⁹ est spēs triāguli q⁹ d⁹ iso
cheles. Si vō oēs distātie pūctor⁹ sint inequales ē spēs
triāguli q⁹ d⁹ gradatus siue scalenō. Sic fm diuersita
tē illoz triū t⁹minor⁹ subijcēdo et p⁹dicēdo sūt tres figure
syllogismor⁹: lz alio mō q⁹ figuris sup⁹ficialib⁹ iā ois.

Tertio est notādū q⁹ quedā est cōclusio di
recta et quedam indirecta. Ad
uerte cām hui⁹ q⁹re cōclusio directa d⁹ q⁹ maior extre
mitas p⁹dicat de minor: cā est q⁹ maior extremitas
habet verā rōnē p⁹dicādi respectu minoris extremita
tis: et minor h⁹z verā rōnē subijcibilitatis respectu maio

ris extremitatis: q⁹ maior extremitas est sicut forma re
spectu minoris. et minor est sic materia respectu maio
ris. iō cōclusio ē directa et p⁹dicatio directa: econtra vō i
directa d⁹ q⁹ q⁹ p⁹dicat non habet verā rōnē p⁹dicādi:
et q⁹ subijcit nō h⁹z verā rōnē subijcibilitatis: q⁹ a rē.

Quarto notādū q⁹ oīz illaz figuraz sūt oē et
nonē mōi. Aduerte q⁹ mod⁹ i ppo
sito sic diffinit. Est ordinatio duaz ppositionuz circa
q⁹litate et q⁹atitate: et d⁹ modus ē quedā accidentalis de
t⁹minatio ipsaz p⁹pōnū syllogismi. Vñ at signi⁹ sunt
tres et sūt vtrū mod⁹ sūt. r. r. vide i⁹ summulas.

Barbara Celaret Darij Ferio Baralip⁹.
Celates Daritis Fapemo Frises
mor Celat Camestres Festio Baroco Darapti Fe
lapti Difamis Datili Bocado Ferio. Nota duo
mag⁹ p⁹ declaratiōe hoz vtrū. p⁹ q⁹ cū i istis dictōib⁹
iporantibus oēs modos figuraz ponat⁹ q⁹ttuo: lre vo
cales. i. a. e. i. o. p⁹der a intelligit ppositio vili affirma
tiua. p⁹der e vili negatiua. p⁹der i particularis affir
matiua. p⁹der o particularis negatiua. Barbara ergo
cū habeat ter a cōstat ex tribus ppositiōib⁹ vili⁹ af
firmatiuis: et ita de alijs hoc p⁹. Nota fo q⁹ oēs syl
logismi reducūtur ad q⁹ttuo: p⁹mos modos q⁹ incipiunt
ab his cōsonantibus. b. c. d. f. vt Barbara Celarent
Darij Ferio q⁹ incipiūt. a. b. reducūtur ad Barbara:
q⁹ incipiūt. a. c. ad celaret: et q⁹ incipiūt. a. d. ad darij q⁹ ab
f. ad ferio. Ad d⁹ at rāduciōis declarat p⁹ duos v⁹us.

Simpliciter v⁹ti vult s. p⁹ vero p⁹ acci
bile duci. Qui v⁹us declarat⁹ sic. q⁹ v⁹tiq⁹z ponitur
s in his dictionibus dat⁹ intelligi q⁹ ppositio intellecta p
vocalē immediate p⁹cedēt: d⁹z quert⁹ simpli⁹: et p⁹ p. d⁹z cō
uertit p⁹ accidēs. et p⁹ m. q⁹ fiat trāspositio i p⁹missis: ita
q⁹ maior: fiat minor: et cōuerfo. et p⁹ c. q⁹ reducāt p⁹ im
possibile. ē enī reductio p⁹ impossibile q⁹ ex opposito cō
clusionis cū altera p⁹missaz isert⁹ oppositi alteri⁹ p⁹mis
se. Et ē g⁹alis mod⁹ p⁹ quē p⁹b⁹ pbat in p⁹rio prioruz
quēq⁹z syllogismū ē bonū. hoc clar⁹ p⁹z i textu. Ad
uerte tū vñū circa modos figuraz q⁹ vt dicit Boet⁹
i⁹ categoricis suis quattuor: p⁹mos modos in p⁹ma fi
gura in analecticis suis posuit Aristoteles. Ceteros
vō. i. Theophrastus et Eriden⁹ addiderūt: q⁹ p⁹or
phiri⁹ v⁹ir grauissime auctoritatis vili⁹ est consensu⁹
oēs modos se figure et tertie posuit et Aristoteles in
analecticis suis. i. in libro prior. Salua tamē reuerētia
Boetij p⁹b⁹ posuit Fapemo frisesmorū i p⁹rio prior
Dicit enī: Cū aut positiuis et putatiuis et v⁹l sumpt⁹
putatiuis semp sit syllogismus mioris extremitatis ad
maiozem. imo addit. Sūt aut et i alijs figuris p⁹z ma
nifeste q⁹ p⁹b⁹ posuit duos modos cōclūctes idirecte
i p⁹ia figura. et vñū modū cōclūctē idirecte i secūda
figura vt festino. et vñū i etto vt ferison et Boetium.

Aduerte vlt⁹ p⁹ maiorū doctrina syllogismor⁹ q⁹ q⁹
dā sit categorici. q⁹dā p⁹pothetici. Categorici sūt illi q⁹
p⁹stāt ex ppositiōib⁹ categoricis. p⁹pothetici vō q⁹ cō
stitūtur ex p⁹potheticis. Syllogismor⁹ categoricorū
qdā sūt de inesse qdā modales. Syllogismi de inesse sūt
illi q⁹ cōstitūtur ex ppositiōib⁹ de inesse. Modales vō
q⁹ cōstitūtur ex ppositiōib⁹ modalib⁹. Syllogismorū
de inesse qdā sūt ostēsiui: qdā sūt ad impossibile. Syllogism⁹

offensus ē q^d p^rinet totū vñū discursū ex p^rmissis. s. dñā
bus cōcludēs vñā cōclusionē: vt oīs hō currit: tu es hō
ergo tu curris. Syllogismus ad impossibile ē ille q^d cōt^r
net duos discursus p^rincipales. s. vñū a p^rmissis ad cōn-
clusionē aliū a dīctorio cōcludēs ad dīctoriū alteri
us p^rmissis: vt dicēdo: oīs hō ē aīal: oīs hō ē lapis: er-
go oīs lapis ē aīal: s. aliq^s lapis nō ē aīal: ergo aliq^s
lapis nō ē hō. In sūma ergo si q^dtmor dīuersitates syl-
logismor. s. ostensiuū ad impossibile: modales: p^rothe-
tici apud modernos: s. Aristoteles mīto plura gñā syl-
logismor ponat i libro p^rior vt i regulares: cōuersiuos
ex oppositis: s. alia multa q^d patent legenti lib^ri illū.
Adagr aut solū de ostensiuis dīsterniat breuē. s. autēz
deo placebit faciā tractatū breuissimū i quo illa gene-
ra syllogismor narrabo. Et sic est finis tractatus sū-
mularū ad laudem dei: & beate virginis.

Appositio

positio ē p^r aliquo vel p^r
aliquibus. Suppositio q^d dupliciter accipit. Vno
mō put ē idē q^d ppositio idēdīstrabilis nō demōstra-
ta i scientia i qua est. Suppositio dīcēs esse vel nō: ad
dīfferentiā dīstīnctiōis que nō dīcīt eē nec non esse. vt
oē totū ē mai^r sua parte. Si ab equalib^z equalia de-
mas remanentia sūt cōlīa. Alio mō suppositio accipi-
tur put est in predicamento relationis. s. sic dīcīt q^d sūt
tria genera subalterna relationis. s. superpositio suppo-
sitio: & equarātia. Alio mō accipit suppositio put idē
est q^d ppositio terminū sub alio termino. Et sic i quoli-
bet p^rdicamento ē aliq^s terminus supponis: q^d i quoli-
bet p^rdicamento est aliq^s terminus positus sub alio vt
hō supponit aīal: s. aīal supponit hōiem actiue. Quar-
to mō accipit suppo. put ē p^rteritas t^rmini existētis ex-
tremū p^rponis: s. sic accipit i ppositio: & suppo sic accep-
ta nō ē nisi positio t^rmini s^r alio. i. p alio i. p^rone. s. p
suo significato. ens. n. posit^r p significato i p^rone & ca-
pit^r ly s^r p ly. p h^o vide āple s^r p^rones. Aduerte
circa dīstīnctiōē q^d tres p^recle ponūt i dīstīnctiōē. p^roi-
ma ē li acceptio t^rmini: q^d ē loco gñis. nā oīs suppo ē ac-
ceptio t^rmini: nō cōtra. s. a. i. p^rone: ad dīfferentiā ac-
ceptiōis t^rmini ē: p^rone q^d nō ē suppo. Tertia: p aliquo
vl. p aliq^s. i. p suo significato vel p suis significatis
ad dīfferentiā sūcathegoremata sōmal^r sūpti: q^d nīlīl
significat vt dicēdo: oīs hō currit: ly oīs nō suppoit q^d
nī accipiat i p^rone p aliquo. s. p dīstributiōē nī t^r p sō-
malī significato: nec malī. nō p malī: q^d q^d capīt for-
malī nī stat p malī. nec ē p formalī significato q^d il-
lud nī bz vñ sūcathegorema sōmalī sūpti nec signifi-
cat aliqd nec cōsignificat aliqd. aliq^s nī significat ali-
qd vt p^rbus vult i p^r pierme. dīcēs: Oīs nāq^s nī vlt ē:
s. vlt significat. S. aliq^s arguet s^r dīstīnctiōē: q^d alīcū cō-
pēt dīstī cū nī cōpēt dīstīncti. Itā vñū sūc copula
accipit i p^rone p aliq^s suo significato. s. p formalī cū
sūt t^rmini p se significās: t^r nī suppoit: q^d solū subiectū
p^rdicatū supponit: alt^r regle dī suppoē eēnt false & iūst
ficiētes cū nī dēclaret q^do copula suppoat. Dicendū
q^d dīstī oīs sic suppleti. Suppo ē acceptio t^rmini i ppo-
sitiōē extremalī se hūis & nō extremor vñū p ali-
quo vl. p aliq^s: s. sic excludit istātia: & h^o ē de mēte ma-
gis i logica magna. Aduerte vlt^r dīstī sūt signi-

ficar supponē & vīficari q^d se hūit p ordīnē. p quocūq^s
eni t^rmini vīficat p eodē suppoit: & nō eē. & p quocūq^s
suppoit illū significat & nō eē. s. p significare i plus ē bz
q^d supponē. & supponē i p^rse bz q^d vīficari. s. g. i hac
p^rone. hō currit. ly hō significat oēs hoīes p^res p^re-
ritos & futuros. suppoit at solū p p^retib^z rōne vbi de p^r-
sēt. vīficat at p^rino cū sūt dīstīncti s^r quo s^r dīstīncti
ue p^rcedēt ad sua supposita. Si enī sol^r for. currat p^ro
est vā. Ampli^r t^rmini significat sūe sit i p^rone sūe ē
p^rone. suppoit at solū i p^rone. Aduerte vlt^r cir-
ca dīstīnctiōē supponis q^d dīuersi dīuersimode dīstīncti
ipaz. mag^r i logica magna dīc: suppo ē significatio ter-
mini i p^rone. p^retr^r hū. q^do dās cū magro hūc dīcīt:
Suppo ē acceptio t^rmini i p^rone. p^retr^r man. dīc q^d
suppo ē statio t^rmini i p^rone. Quidā modern^r dīc q^d
suppo ē p^retas subiecti ad p^rdicatū i p^rone cōparatū.
Cōmūit at glosat sic dīstī mag^r hūc: suppo ē accep-
tio t^rmini. i. acceptiōē t^rmini. d^r h^o t^r vide āple s^r sup-
pones. Suppo dīstīnt q^d alia ē malī: alia p^ronalis.
Malī ē acceptio t^rmini i p^rone p suo malī significa-
to. p^ronal ē acceptio t^rmini i p^rone p suo formalī signi-
ficato. Circa dīstīnctiōē aduerte q^d q^dtmor fuerūt opinio-
nes de supponē: i quot dīstīnt. Vna. n. ē opinio q^d so-
lū pōit supponē p^ronalē & oēs alias negat. & hec opi-
nio ē p^retr^r man. sic p^r i logica sua quā vide s^r placet.
Alia ē opinio q^d pōit t^rni duplicē supponē. s. malē &
p^ronalē: cō opiniois ē mag^r i logica pua. Tertia opti-
nio pōit tres spēs supponis. s. malē: p^ronalē & simplicē
cō opiniois ē mag^r i logica magna: & hec cōmūis opi-
nio ē: s. sic iter opinātes dīuersitas sit marie iter reales
& t^rminūtas vt dēclarabo nūc. Itā p^retr^r hū. pua. realīstaz
optim^r dīc q^d suppo p^ronal ē acceptio t^rmini cōis pro-
nis s^rerionib^z. Sipler at ē acceptio t^rni cōis p re vlt^r si
gnificata p ipz vt cū dī hō ē spēs. Malī vō est accep-
tio t^rmini p se vt cū dī hō ē byssyllabū. Ochā at t^rmi-
staz pnceps dīc q^d suppo p^ronalis ē q^d t^rmini p suo si-
gnificato suppoit sūe illū significatū sit ens cū ataz sūe
vor sūe itētiō aīe sūe scriptū. Exēplū p^rmi: oīs hō est
aīal: ly hō suppoit p suo significato: q^d hō iponit ad si-
gnificatū illos hoīes. Exēplū s^r vt oē nomē vocale ē
pars oīonis. nī suppoit nisi p vocib^z: q^d ipōit ad signi-
ficatū illas voces. Exēplū t^rni: oīs spēs ē vlt. vlt oīs i-
tētiō aīe ē i aīa. vlt iūstaz subiectū suppoit p^ronal: quia
suppoit p illi p q^d iponit ad significatū. Exēplū q^drti
oīs dīctio scripta ē dīctio. subiectū nō suppoit nisi p si-
gnificatis suis. Suppo simplex ē q^d t^rmini suppoit pro
itētiōē aīe: s. nī tenet significatū: vt hō ē spēs: ly hō sup-
poit p itētiōē aīe: q^d ista itētiō p^rpe ē spēs: t^r nī signifi-
cat istā p^rpe loquēdo. suppo malī ē: q^d t^rmini nō sup-
poit p significato s^r p voce vlt^r scripto: vt hō ē nomē ly
hō suppoit p seipo: nō t^rni significatū seipm. Quarta
opinio p^rincipalis pōit q^dtmor spēs supponis. s. malē: p^r-
sonalē: simplicē: & nālē. & hac opinioē pōit fac^r vlt^r
t^ror. p^rdicatoz: quā dīc ē d mēte cōmētatoz: & Albt^r &
p^ripue sci thōe. & cū hec mltū scīstīfica sit p^rstīga ipaz
i sūe h^o trac. q^d meli^r pōto. Aduerte circa dīstīnctiōē
& p^r circa p^rma q^d ly acceptio t^rmini i p^rone ē loco ge-
neris: ly pro significato malī ē loco dīe p quā suppo
malī dīstīgnit a p^ronalī. Cōsimiliter i secūda dīstīnctiōē
cū

q^d t^r

m^r t^r

d^r t^r

n^r t^r

p^r t^r

l^r t^r

v^r t^r

hione ly acceptio terminii ppositio est sicut gen^o ly p significatio formali ē differentia p quā differt ab alijs.

¶ Pro intellectu harū diffinitionū magis notat qd est significatiū materiale ⁊ qd formale. ⁊ differentiam hō rū: ponit duas notificationes. vide ipm. in summa tū vult qd ipsemet termin^o vel sibi similis est significatiū materiale sui ipsius termini. res autē ad extra significatiū p ipm terminū est significatiū formale ipm^o. hoc dīco vbi termin^o hz duo significatiū: qz si nō haberet nisi vnu significatiū tūc formaliter significaret se ⁊ aliqd extra se: vt ly ens. Sed aduerte cām huius qre. s. si termin^o habeat duo significatiū ipsemet termin^o dicat^r significatiū māle sui ipm^o: res vō ad extra formale. ¶ Rō ē ista: qā quicūqz aliqua duo cōpetit vni tertio: quod pri^o cōpetit dī māle respectu illi^o qd posterius cōpetit. ⁊ qd poster^o cōpetit dī formale: qz qd presupponit alteri est sicut materia ei^o: vt gen^o respectu differētie. mō qz termin^o significat seipsum naturaliter: significat āt extra se aliqd ex ipositione. pri^o autē cōpetit termin^o qd naturaliter inest qz quod ex ipositione est sibi datū. ¶ Si significatiū naturale est dictū materiale. significatiū vero ex ipositione est dictū formale. Et locut^r sum de terminis i voce ⁊ in scripto. In mēte enī hz termin^o naturaliter significat se: et etiā extra se: pri^o autē significat se et p poster^o extra se. ¶ Si sic ipsemet termin^o crit significatiū materiale sui ipm^o: res est significatiū formale. Ex qb^o sequit^r pri^o qd quilibet termin^o q nō ē de seipso verificabilis nisi mediāte signo materiali: habz vtrūqz si significatiū. s. materiale ⁊ formale: vt ly hō. Secūdo sequit^r qd quilibet ēmin^o q est de seipso verificabilis sine tali signo hz solū vnu significatiū. s. formale vt ly ens.

¶ Tertio sequit^r qd si aliqz termin^o pme itētiōis vlt ipositionis hz tāū vnu significatiū: ⁊ aliqz vtrūqz: ita ali quis termin^o se itētiōis vel ipositionis. Quarto sequit^r qd aliqz termin^o pme itētiōis vel ipositionis pōt supponere materialiter ⁊ aliqz psonalit^r: ita aliqz ē termin^o secūde itētiōis vel ipositionis. Aduerte circa primū correlatiū qd nō absolute verū est qd qlibz termin^o q nō est de seipso verificabilis sine additāmēto signi materialitatis hz vtrūqz significatiū: qz ly oīs non hz vtrūqz significatiū: qz non hz formale: cū nihil signi ficet formalit^r s. aliqūter significet: ⁊ tū nō verificat^r de seipso sine additāmēto signi mālitatis: illa enī nō ē vā: oīs ē oīs. imo nō ē intelligibilis fm magm^o: qz si velles qd eēt vera p fm correlatiū: tūc haberet solū significatiū formale qd ē falsum: qz significat seipm mālit^r ⁊ silt est de alijs ēmis nō p se significatiuis. ergo dī intelligi cor^o de ēmis p se significatiuis. Aduerte sō circa se cū dū cor^o qd nō qūqz ēmin^o habēs tū vnu significatiū hz formale significatiū: imo ēmin^oz habentū vnu significatiū qdā hz tū formale: vt ille q est verificabilis d seipso sine additāmēto signi mālis. vt ly ens ⁊ c. qdam hz tū māle: vt qūqz nō p se significatiuis q ē cōsignificatiuis: vt oīs: null^o: bnf: bas: a: b: c. Significatiū enī formale ē datū ex ipositione. ⁊ māle naturalit^r inest: loquor de terminis in voce. qz i mēte oēs termini naturalit^r significat^r: s. tū fm pri^o ⁊ poster^o. Ex correlario ergo magis nō hz qd quicūqz termin^o hz tū vnu significatiū q illud sit formale. De hoc tū vide ample q summa

las. Alia duo correlaria sequūt^r ex primis et de se nota sunt: ideo nihil de ipm^o.

¶ At cognoscatur

quō termini supponūt. Oīs ēmin^o habēs solū significatiū formale: solū psonalit^r supponit. ¶ Rō hui^o regule p3: q3 ex quo talis termin^o hz solū significatiū formale: solū pōt accipit^r ppositioe pro tali significato formali: sed qū ēmin^o accipit^r p significato formali supponit psonaliter: vt pater per diffinitionem suppositionis psonalis: ergo a pmo ad vltimū quādo ēmin^o habet solum significatiū formale supponit psonalit^r.

Secūda regula. Oīs termin^o habēs vtrūqz significatiū: si sibi addit^r significatiū materialitatis: solū materialiter supponit. ¶ Rō regule p3 etiā de se: qz significatiū materialitatis cōtrahit terminū ad significādum materiale: sicut enī ad hoc ipōitū a pmo ipōitorē ad pbenū. s. terminū ad significatiū materiale. Tertia regula: Cuiuscūqz ppositiois extrema sunt termini pme itētiōis vel ipositionis qb^o nō addit^r signū materialitatis: tā subiectū qz predicatū supponit psonalit^r.

Fundamētū hui^o regule ⁊ aliaz sequentiū est: qd talia sunt subiecta qualia pmittūt eoz pōicāta. ¶ Prodo pro regula habēas qd pōicāta cuiuscūqz pōis supponit psonalit^r: nisi addat^r significatiū materialitatis. cū^o rō ē: qā illud predicatū vel hz tū formale: ⁊ sic supponit psonalit^r p primā regulā: vel hz vtrūqz significatiū: et tūc sp p nobiliori accipit^r: illud est formale: ⁊ ideo si nō addat^r signū materialitatis semp supponit psonaliter: qz ex quo est indifferēs accipit^r p nobiliori. Deinde p fundamētū pōictū cū talia sunt subiecta qualia pmittūt eoz pōicāta. pōicāta nō pmittūt subiectū supponit materialiter s. psonalit^r. qz verificat^r de eo p significatiū formali ⁊ nō materiali: vt p3 dicēdo: hō est aīal: tā ly hō qz ly aīal supponit psonaliter. Quarta regula: Cuiuscūqz ppositiois subiectū ⁊ predicatū sunt termini secūde itētiōis quoz subiectū hz solū significatiū formale ⁊ predicatū vtrūqz: tā subiectū qz predicatū supponit psonalit^r: si nō addit^r signū materialitatis. ¶ Rō hui^o regule tactale in tertia: nā pōicāta supponit psonaliter: qz p nobiliori significato: ⁊ subiectū cū nō habeat nisi vnu significatiū. s. formale: psonaliter supponit p primā regulā: id vtrūqz supponit psonaliter. id hec regula vera. Quinta regula. Si extrema sunt termini secūde itētiōis vel ipositionis ⁊ subiectū habeat vtrūqz significatiū: ⁊ pōicāta silt vtrūqz: vel predicatū formale tū: nō datur regula generalis: qm inter dū vtrūqz supponit psonalit^r: inter dū alterū materialit^r. Si tū vis habere etiā regulā nota qd predicatū semp supponit psonaliter si nō addat^r signū materialitatis: vt dictū ē. Sz ad cognoscēdū qualit^r subiectū supponat scias qd cū talia sunt subiecta qūa pmittūt a predicatis taliter supponit subiectū qūter predicatū pmittit. Si enī pōicāta supponēs psonaliter verificet^r de significato formali subiectū: subiectū supponit psonaliter. Si verificetur de significato materiali subiectū supponit mālit^r. Si autē predicatū posset verificari de vtrūqz. s. de māli et

¶ in uerbo naturaliter. qū ex signis ab extra q uerbo ualebat. R

formali subiectu supponit psonaliter. qz supponit pro nobilitate: hoc pz discurredo p exēpla. psumū ē. ppo sitio est oio. tā subiectu qz predicatu supponit psonaliter. qz verificat de significato formali subiecti. Secundum exēplū: ppositio ē signū. tā subiectu qz predicatu supponit psonaliter: qz predicatu pōt verificari de subiecto tā pro si gnificato mālī qz psonali. z supponit p digniori. z illud est formale significatu simplr. ergo psonaliter. Tertiū exēplū: ppositio ē nomē qz predicatu nō pōt verificari de subiecto: nisi p significato mālī z nō p formali vt pz: iō subiectu supponit mālī. predicatu vō psonaliter. Quartū exēplū. ppositio ē termin⁹ incōplexus. qz pdi catu nō pōt verificari d subiecto nisi p significato ma teriali: iō subiectu supponit mālī: predicatu vō psonali ter. Ex his mō appēt rō hui⁹ regule: qz nō pōt dari vna regula gūalis sed due vt dixim⁹. Sexta regula: Quicūqz ppositiois predicatu ē termin⁹ pme intētiō nis vel ipositionis: z subiectu se: deducto ipedimēto al teri⁹ signū mālītatis. tā subiectu qz predicatu supponit p sonaliter. vt spēs ē hō. Rō hui⁹ regule ē: qz tā pdi catu nō pōt verificari cū supponat p digniori sed cū illud predicatu nō possit verificari de subiecto p signifi cato formali: qz ambob⁹ supponētib⁹ psonaliter ista ē falsa. spēs ē hō: qz cū hō supponat determinate: liceret descēdi sub eo disiunctiue ad oia sua supposita. quod ē falsum: vt pz descēdēdo. z isti sunt oēs hoies: ergo spēs est ille hō: z sic de alijs. mō oēs tales sunt falsē cū pdi catu nō possit verificari de subiecto: nec p significato mālī nec p significato formali: predicatu trahit subie ctū ad potius significati: z illud ē formale. iō psonaliter supponit. de hoc vide ample 3 summulas. Septia regula: Quicūqz ppositiois subiectu ē termin⁹ pme intētiōis vel ipositionis nō significans se formaliter. et predicatu fecit deducto ipedimēto signū limitantis: subiectu supponit mālīter z predicatu psonaliter. Rō regule est: qz cū predicatu stet psonaliter z nō possit d subie cto verificari nisi p significato mālī: predicatu trahit subie ctū ad suppositionē materiale. qz talia sunt subiecta qz lia pmittuntur a predicato: z nō ecōtra. p dō veritate tū regule magi ponit duas cōditiones. pma qz subiectu nō significet se formaliter: qz tūc de necessitate supponeret p sonaliter p pma regulā. Secūda deducto impedimēto si gni limitantis ad supponē psonalē: signū. n. vlt z parti culare limitāt ad supponē psonalē: sic ista vox ly limi tat ad suppositionē materiale. Dubitat 3 sam cō ditionē de cā. s. qre signa vltia z pticularia limitant ad suppositionē psonalē. Silt dubitat qre ista vox ly: cū sit signū demonstratiuū. z pnter ita posset demonstrare significatiū formale sic mālē qre magis trahit ad suppo sitionē mālē qz psonalē. Ad pmiū dicit qdā qz cā ē qz masculinū genus sumptū est ex ppritate rei que est potētia actiua. z femininū gen⁹ sumptū ē ex ppritate rei qē potētia passiua et metaphorice p similitudinē res di cūtur maf. vel fe. gūis: ad aialia in qb⁹ videm⁹ mascu los habere potētia actiua: z fe. habere potētia passiua. z qz bec oia magis reperit iter significata formalia qz mālīa: vel saltem expressio: iō termin⁹ psonaliter su mi⁹ si signū maf. vel fe. gūis sit determinat⁹. Illec re sponso nō valet: qz et signū vlt ē pticulare i neutro ge

nere limitāt ad suppositionē psonalē. qd pz: qz dicitō nullū aial ē gen⁹: vel aliqd aial ē gen⁹. supponit ly aial psonaliter i vtraqz vbi sine signo supponēt mālī. Signū ē i cōi gūe limitat ad suppositionē psonalē: vt dicitō: ois hō ē spēs ly hō stat psonaliter. 3o dicitō ē alit⁹ z dico duo. psumū qz signa vltia z pticularia masculini vi se minini vel cōis gūis limitat sp ad suppositionē psona le. Dico fo qz signa neutri gūis si addant termis neu tri gūis fz primā ipositionē. silt ad psonalē limitāt. Si vō addant termis q nō sunt neutri gūis ad mālē limi tāt. Rō pmi ē: qz ois termin⁹ debēs mālī supponē dē neutri gūis z ideclinabile nomē. Sz cū signum vel maf. vel fe. vel cōis gūis nō 3bat terminū ad neutruz gen⁹. iō nō limitat ad mālēm: fz quicūqz signū concor dat in gūe cū termino dato a pma ipositionē trahit ad si gnificatiū formale. qz trahit terminū ad illud gen⁹ fz qd b⁹ significatiū formale: qz significatiū formale cōpōit si bi ex ipōne. z hoc dico de vocalib⁹ z scriptis. De mēta lib⁹ aut dico qz trahit terminū mālē ad illud gen⁹ fm quod hz significatiū formale competēs sibi nālī. Et sic appz rō fa: qz qū termin⁹ discordat i gūe cū termino cui addit aut latinitas i cōgrua ē: z illā nō cōsiderat logicus: aut trahit terminū ad neutz gen⁹ z facit mālī stare: qz terminus stas mālī ē neutri gūis z ideclinabile nomen. Ad fm dicit illi nri amici qz ista vox ly solū demon strāt significatiū materiale: ideo limitat ad supposi tionem materiale. Sed si queris quare determi nat solū signum mālē. Dicit qz cā hui⁹ ē: qz illū signū addit termino: mō lz termin⁹ bēat vtrūqz significatiū. s. mālē z formale: qz tū significatiū formale ē cū terminū. mālē vō nō ē extra: fz ē ipsemet eminus. iō p illud signū ly magis demonstrat mālē qz formale cū demonstrat ter minū. z pnter quod ē intrinsecū z nō est extrinsecū. Illec rō nō valet. qz si ista est cā qz ista vox ly magis de monstrat significatiū mālē qz formale ppter hoc qz cū ad dit termino demonstrat significatiū p pignus: z significatiū p pignus ē mālē cū sit intrinsecū z ipsemet eminus: significa tiū vō formale sit finit⁹: qz extrinsecū ē. Al silt seqt qz oia pnoia demonstratiua addita termis demonstrat solū si gnificatiū mālē: z sic trahit mālē: vt dicitō: iste hō cur rit: quod falsū ē. pma pz manifeste. 3o dicat aliter. s. qz illud signū ly i voce ab ipositorē pmo habuit qz demō strēt significatiū mālē z non formale: cui⁹ signū ē: qz nul lā variationē casus aut gūis hz sicut alia signa demō stratiua bēnt: fz ē neutri gūis z ideclinabile nomē sicut terminus mālī supponēs. Ex quo magi isert duo cor relaria. psumū qz subalterna huius: hō est spēs. nō est ista: ois hō ē spēs. fz ista: oē hō est spēs. Silt de pticula ri dicit⁹ de singulari z de p dictione: Rō hui⁹ ē qz aliq illaz situant i figurat aliq nō: qz in aliqb⁹ finatur eadē suppositio: z i aliqb⁹ nō: vñ pponēs entes in si gura debēt hīc cōsimilē supponē gūales. Et si dō qua re suppositio mālīs requit signū neutri gūis. Dī qz iō qz ois terminus mālī supponēs ē neutri gūis z idecli nabile nomen fz grāmaticos. Dubitat qz nomē mālī ter sumptū sit ideclinabile. psonaliter vō declinabile. Dī qdā qz sit oia tūc eminus qū sumit mālī z qū su mit psonaliter. Sz si qris qre psonaliter sumendo pot⁹ nō est ideclinabile: fz declinabile. Dicit duplici de cā. pma

df.

qf.
df.

df.

df.

df.

df.

df.

SE.

St 2

mālis dīuidit̃. Alia est
enīm discret̃a. alia cōis.

It. sic ly hō psonat sup̄ p alijs tñ idiudivis: vt dic ma
gister logica magna tractatu d suppositionib⁹. Ad
fāz rōne pz rñio: qz bec ē va: hoc hō ē terminus discre
tus. put ly hoc hō supponit p se: bec ē va: hoc hō ē t
minus cois put supponit p sibi simili. Silt ille due sūt
similve. hoc hō est spēs. ⁊ hoc hō non est spēs. pma p
ut supponit p sibi simili. fā put supponit p se. Hāc fūiaz
est magi affirmaret in logica magna credo eē verā ⁊ a
nullo habuisti a magro fundamitaliter. Ex quo seq̄
qz magi sic conelarie sūt vitatē. f. ppositionū pme et
fe. f. homo est noiatui casus. ⁊ hō nō ē noiatui casus:
ly homo i vtraqz stat mālter ⁊ est ideclinabile sic: noia
tuo hoc hō. genitino hui⁹ homo. pma vificatur p hoc
terminio homo vt ē noiatui casus. fā vificat p hoc ter
minio homo vt ē genitini casus vel datini. qz tunc non
ē noiatui casus: licz sibi simile sit noiatui casus. Alie
due ppositiones amo ē verbi: amo non est verbi. fā
vificat put subm illius pponis stat mālter. ergo ē no
mē ideclinabile sic. noiatuo hoc amo. genitino hui⁹
amo. si est nom ideclinabile nō est vbi. pma vificatur p
ut subm supponit p sibi simili. puta p illo terminio amo
posito i illa oione. ego amo pe. vt pz p resolutoriu syl
logismū. sic: hoc est vbi: demonstrādo ly amo in illa p
positione. ego amo pe. ⁊ hoc est ly amo: ergo amo est
vbi. Alie due ppositiones: legens est picipiū: legens n
est picipiū fā est va put ly legens supponit p seipo ter
mino: qz illud quod est subm i pma ppositione ē nom
ideclinabile. igit non erit picipiū. fā pma reddit va p
sibi simili. puta p isto terminio legens q ponit i ista ppo
sitione. ego sū legens donati. Alie due ppositiones: tu
est pnomi demonstratiuū: tu nō est pnomi demonstra
tiuū. fā est vera. put supponit p se: qz subm est nomen i
declinabile. pma est vera. put supponit p sibi simili pu
ta p subiecto hui⁹ ppositionis: tu legis. Suppositio
mālis confusa est acceptio termi cois mālter suppo
nētis sub quo non contingit descendē ad oia sua sup
posita disunctue: vt tñ homo ē nom. Aduerte circa
exemplū quo non licz descendē. qz casu possibili posito
ans est ver. ⁊is falsū. vt ponat qz sūt qñ duo termini
hō in mūdo q sūt noia: vnus scriptus i libro meo: alē i
libro tuo: tñ illa ē va: tñ hō est nomen: vt pz p expō
nentes. ⁊ tamē descensus est falsus. ⁊ isti sūt oēs termi
ni hō demonstratis illis noibus: ergo tñ hoc hō est no
mē: ⁊is p vtraqz pte est falsū: imo non tñ hoc homo
est nomē. Suppositionū confusaz alia mobilis alia
imobilis. Suppositio cōfusa tñ mobilis ē acceptio ter
mini mālter supponētis sub quo contingit descendē ad
oia sua supposita disunctue: vt tñ hō est nomen. Ad
uerte p declaratiōe exēpli magri quō licz descendē disū
ctim qz ē oia iter disunctū ⁊ disunctiuū: copulati ⁊ co
pulatiuū. Disiunctiua. n. regit aliquā pte determinate
verā. Disiuncti vero non. vnde posito qz sortes de se n
sufficeret trahere nanum: nec plato de se: simul tamen
traherent nani. tñ disiunctiua est falsa. sortes trahit na
nim: vel plato trahit nani: qz nulla ps est va. disuncti
tamē est ver. sortes vel plato trahunt nani. Sz aduerte
vltimus qz disuncti pōt teneri dupliciter. f. diuisione et
collectine: tñ collectine regit vificationē totū disū
cti simul: ⁊ nullius pti⁹: scōss: vt in casu posito ista est

va. sortes vel plato trahūt nani. collectine tenēdo disū
cti: ⁊ ab illo disūcto ad disiunctiua de cōsiliū tñis non
valet ⁊ntia: vt i casu posito ista ē va: nec ex qñlibz parte
disiuncti seq̄ ipz. vbi gra: nō seq̄: ego differo a te: ergo
differo a te vel a me. ans. n. est ver. ⁊ ⁊is est falsū. diu
sue vo tñtū regit vificationē vni⁹ pti⁹ scōss. vt i ca
su sup. ista est falsa. sortes vel plato trahūt nani. ⁊ a tali
disiuncto diuisione tēto ad disiunctiua de ⁊ntiū tñis valet
⁊ntia. Copulati collectine tñtū regit vificationē to
tius copulati simul ⁊ nō cuiuslibz pti⁹ scōss: nec alicui⁹
ius: ⁊ a tali copulato ad copulatiua scāz de cōsimilibz
tñis: nō valet ⁊ntia: vt i casu sup scō: bec ē va: sortes ⁊
plato trahūt nani: diuisione vo tñtū regit vificationē
cuiuslibz pti⁹ scōss ⁊ diuisione. ⁊ ex illo copulato seq̄ co
pulatiua de cōsimilibz tñis. seq̄. n. sortes ⁊ plato cur
rūt: ergo sortes currit ⁊ plato currit. Ad ppositū qñ licz
descendē disuncti sufficit collectine vel diuisione. i. ex
plo magri licz descendē disiuncti collectine. Suppositio
cōfusa tñ immobilis ē acceptio tñi mālter supponētis
sub quo nō licz descendē disiuncti: vt necessario hō ē spēs.
Aduerte circa exemplū magri quō non licz descendē
disiuncti. qz descendendo ans est ver ⁊ ⁊is falsū. vt sic
⁊ isti sūt oēs tñi hō. ergo necessario hoc vel hoc hō est
spēs. ans est ver vtpz. ⁊ ⁊is falsū. Qd at ⁊is sit falsū
pbat per exponentes suas: qz sic exponit: hoc homo
vel hoc homo est spēs: ⁊ non pōt esse qñ hoc hō vel hoc
homo sit spēs. ergo illa fā est falsa: qz pōt esse qz hoc hō
vel hoc hō nō sit spēs. qz pōt esse qz non sit: ⁊ nter. qz
non sit spēs. ⁊ dōss ē aliter. pbari ⁊is falsū esse sic. con
tingent hoc hō vel hoc homo est spēs. ergo non neces
sario hoc hō vel hoc hō est spēs. ⁊ntia pz ab equalen
te ad equalentes ⁊ ans pbat: qz hoc hō vel hoc hō est
spēs. ⁊ pōt esse qz hoc hō vel hoc homo non sit spēs.
ergo contingent hoc homo vel hoc homo est spēs. Sup
positionū māliū cōfusaz distributivaz alia mobilis alia
imobilis. Suppositio mālis confusa ⁊ distributiva mo
bilis est acceptio tñi mālter supponētis sub quo con
tingit descendere ad oia sua supposita copulatiue. vt oē
homo est terminus. exemplū pz de se ideo trāteo. Sup
positio distributiva immobilis est acceptio termi mālter
supponētis sub quo non contingit descendere ad oia
sua supposita copulatiue: vt necessario oē hō est spēs.
Suppositio rē. Aduerte circa exemplū qz descensus
est falsus: ⁊ isti sūt oēs termini homo. ergo necessario
hoc hō est species: ⁊ sic de alijs ⁊is est falsum p quali
bet pte: vt sup i suppositione confusa mobili pbatū est:
⁊ tamen antecedens est ver de se vt pz. ergo rē.

De suppositione personali.

Suppositio psonal: alia discreta: alia cois. Suppositio
psonal discreta ē acceptio tñi singularis vel
cois cū pnoie dñōstratio psonalit supponē
tis: vt sortes currit ⁊ iste homo disputat. Suppositio
cōmunitis ē acceptio termini cōmunitis personaliter sup
ponētis sine pronomine demonstratiuo. Aduerte
vt supra qz suppositio discreta ē ratione termini discre
ti supponētis sic. istam terminus singularis ⁊ termi
nus cois cū pnoie demonstratiuo est tñm⁹ discretus: ga
significat rē discretā. i. discretam a qñlibet alia. Signū

R. f. 42

af.

st.

bt.

pf.

nf.

cat. n. rem. vna numero. Suppositio vero dicitur com-
nis ratione termini cuius significat plura eadem ratione.
Suppositio cuius alia determinata alia confusa. Sup-
positio determinata est acceptio termini cuius personaliter
supponetur sub quo contingit descendere ad oia sua sup-
posita distincte. Adverte quod suppositio dicitur determi-
nata ratione verificationis termini cuius. quod ad hoc quod termi-
nus sit determinate regitur quod verificetur per aliquo sup-
posito determinate. unde si ista est vera: aliquis homo currit.
vel ista: homo currit: regitur quod predicatum verificetur de-
terminat de aliquo supposito subiecti: puta aut quod ille
homo currit: vel iste homo currit. et sic de singulis. ita quod nu-
meratis oibus suppositis predicatum verificetur determina-
te de aliquo illorum. Suppositio confusa est acceptio ter-
mini cuius sub quo non contingit descendere distincte ad
oia sua supposita: ut tamen homo est risibilis. Adverte quod
suppositio dicitur confusa. quod non regitur quod verificetur per ali-
quo supposito determinate. unde illa est vera: tamen homo est
risibilis. ubi ly homo stat confuse tamen: et non dicitur quod pre-
dicatum verificetur per aliquo supposito determinate di-
cedo: et isti sunt omnes homines. ergo tantum iste ho-
mo est risibilis: vel tantum iste homo est risibilis: quia
omnes iste sunt falsae: sed verificatur per suis suppositis in con-
fuso. ut paulo infra dicitur. Suppositio confusa mobilis
est acceptio termini personaliter supponetur sub quo con-
tingit descendere distincte ut ois homo est aial: ly aial stat con-
fuse mobiliter. Adverte quod suppositio dicitur confusa: quod
non requirit verificationem per aliquo supposito determinato.
et dicitur mobilis quod licet moveri sine descendi sub illo ad sua
supposita distincte: et id in confuso et distincte collectivae
et non distincte teneatur. Ex his patet prima regula quod predica-
tum universalis affirmativae stat confuse mobiliter quod licet de-
scendat ad oia sua supposita distincte: ut ois homo est aial: et
hec sunt oia aialia: ergo ois homo est hoc aial vel hoc ani-
mal: et sic de singulis: illud distincte teneatur collectivae et
non distincte. quoniam n. teneatur distincte licet inferre distincte
na de eisdem terminis. quoniam vero tenetur collectivae non licet
ut hic. Secunda regula est patet. scilicet quod subiectum exclusivae pri-
mi ordinis cuius nota exclusionis non negat stat confuse
mobiliter: ut tamen homo currit quod licet descendere sub eo
non n. stat ista esse vera quoniam ista vera sit ad quam descendi-
mus: ut patet. Suppositio confuse immobilis est acceptio
termini personaliter supponetur sub quo non contingit ad
sua supposita distincte descendere. Adverte quod suppo-
sicio dicitur immobilis quod non licet descendere. Immobile enim
scilicet n. mobile: quod non possumus moveri sub termino quo
ad descensum: ut necessario homo est aial: et non potest esse
homo sit aial. ergo necio homo est aial: et tamen non licet descendere
et isti sunt omnes homines: ergo necio iste homo vel iste homo: et sic
de singulis est aial. animus n. est verum patet per patet suas exponentes
sic: ille homo vel ille homo est aial: et potest esse quod ille homo vel ille homo
non sit animal. Ista est etiam vera quod potest esse quod ille
homo non sit: ergo potest esse quod ille homo non sit ani-
mal. Prima regula quae huic suppositioni annexa est ista
cuiuslibet conditionalis affirmativae de terminis cuius deduc-
tio ipedimento alteri signi quibus supponit tamen confuse

se immobiliter. ut ista si homo est aial est. Dubium difficillimum
est: quod subiectum antea conditionalis supponat confuse mobiliter. quod
licet descendere sub eo: ut in exemplo magis. si homo est aial est:
ergo si ille vel ille homo est aial est: quia ista est optima: quod non potest
ans esse verum quoniam si verum: ergo supponit confuse mobiliter
Ad hoc dubium plures rationes invenio. vna tamen intelligitur
invenitur fundata in plenitudine solus rationes magis taga. alias aut
rationes videantur suppones. Adagium tamen vult in octavo argum-
to secundi dubii principalis sic tractatur: ibi aperte habet magis
determinat. Invenitur rationes quae subim supponat confuse
immobiliter. Prima est quod da oppositum quod fundat mobi-
liter subim antea: tunc arguitur sic: non est maior ratio quare
patet fundat mobiliter subim antea quod antea: in ordine dico
sed ad conditionalem. et declarabo quod velut dicitur ex intentione
magis sed non confudit mobiliter subim antea ut probabo: ergo
nec antea. probatio maioris: quod dicens aial est si homo est n. valet:
et hec sunt oia aialia: ergo hoc aial vel hoc aial est si homo est:
quod ans est necum et ans contingens: et hic ad mille annos an-
tecedens est verum et ans falsum. Secunda ratio quod si confundat
mobiliter subiectum antea: ergo per adiectum signi distributi-
ni statet confuse distributive mobiliter ut dicens. ois homo
mouetur si ois homo currit: ly homo ex parte antea statet confuse di-
tributive mobiliter: et sic licet descendere collectivae. quod
est falsum: ut isti sunt omnes homines: ergo ois homo mouetur si il-
le homo currit: et omnis homo mouetur si ille homo
currit et sic de singulis: patet quod consequens est falsum. Ad
formam argumenti cum dicitur quod licet descendere sub subiecto antea dicitur
quod descendens est bonum: sed hoc gra. maie est et non gra. forme. et
gra. maie: quod ans est necessarium. non est autem gra. forme quod non
valet oibus. hoc precipue dicit magis in loco preallegato.

Contra hanc rationem arguitur: quod descendens valet in oibus.
ergo est gra. forme: quia tenet et ans. probatur: quod si non. da in
stantia in aliquo. quod dicitur philosophus. viij. physicorum: quod ille non sol-
uit quod propositionem iterum: et propter quod sit falsa non ostendit:
ergo sufficit negare ans nisi des instantia. Dicitur quod
assignatio instantia quod non licet descendere sub subiecto antea
homo. si homo n. currit: risibile n. currit: et isti sunt omnes homines: er-
go si iste homo vel iste homo non currit. risibile n. currit. Sed hoc
descensus facit sub ista conditionali assignata non est similis
in forma alteri descensui prime conditionalis: ergo instantia n.
est ad propositionem: quia patet et ans. probatur: quoniam antea non sit simi-
lia ratione prime partis: quoniam conditionales ille n. sunt siles in
forma cum categorice sue non sunt siles in forma. Ergo aut
aliter sum soluitur: respondere et assignare instantia: quod sub subiecto
antea non licet descendere: et si dicitur quod non est siles modus argue-
di descendere siles ante et descendere sub ante. dico quod licet non
sit siles modus arguendi absolute. est tamen siles ratione note condi-
tionalis: quod hoc sit verum vide: suppones. Secunda re-
gula. Quinlibet reduplicative predicatum si fuerit capax
confusionis et non habeat aliunde impedimentum predicatum stat con-
fuse tamen immobiliter vel fort. inquantum homo est aial. stat confuse immobi-
liter. Dubium est quod predicatum reduplicative stat immobi-
liter: quod licet descendere distincte sub eo ut in exemplo magis: et
ista sit oia aialia: ergo fort. inquantum homo est hoc aial. vel hoc
aial: quod descendens sit bonum patet quod non potest ans esse verum sine
ante: quod ans sit verum patet. quod ans est sit verum probatur per exponen-
tes quod sit fort. est homo: et fort. est homo aial vel homo aial. et si aliqd est homo
illo est homo aial: vel homo aial. et patet quod ois iste exponens verum sit
sed ipsa exposita est vera. sic ergo predicatum stat confuse mobiliter

pf. Ad hoc dubium plures rationes inuenio quas dicam
suppositores. p. nunc dabo rationem magistri quam puto
verissimam quicquid dicant alij. dicat ergo quod non licet de-
scendi sub predicato reduplicatiue distinctum: quia ans est
verum et ans falsum. quia ans sit verum patet. quia ans non sit ve-
rum probat quia tertia exponens est falsa que est illa. si
aliquid est hoc illud est hoc aial vel hoc aial: quia illa est
vna conditionalis cuius ans non sequitur ex antecedente:
immo oppositum consequentis stat cum ante. ergo non est vera.
pro ans. nam oppositum consequentis tunc stat cum ante. quia
ex eo fit vna copulatiua possibilis: modo illa copulatiua est
possibilis. aliquid est hoc. et illud non est hoc aial vel hoc
aial demonstrando oia aialia posita. non dico tamen quod sit ve-
ra nunc: sed est possibilis quia potest esse vera: et hinc ad ce-
tum annos erit vera. Tertia regula: Cuiuslibet mo-
dalis in sensu composito habentis terminum com- non di-
stributum supponit ille terminus confuse terminum immobiliter
vel necessario hoc est aial: impossibile est hominem non esse aial.

Aduerte circa crepla: et primo circa primum descen-
sus est falsus sub isto termino aial. primum declaro. scilicet
sub isto termino hoc. et isti sunt omnes homines: ergo necessa-
rio hic homo vel hic hoc est aial. hoc ans est falsum. quia
contingenter hic homo vel hic hoc est aial. sub isto ter-
mino aial etiam descendit et falsus: et hic sunt oia aialia
ergo necessario homo est hoc aial vel hoc aial. hec est
falsa: quia contingenter homo est hoc aial vel hoc aial.

Secundum exemplum clarum est: ut dicendo. impossibile
est hominem non esse aial: quia ly hominem. stat confuse imo-
biliter: quia non ly descendit. et isti sunt omnes homines: er-
go impossibile est hunc hominem vel hunc hominem non
esse aial: consequens est falsum: quia possibile est hunc ho-
minem vel hunc hominem non esse aial. Suppositio
distributiua alia mobilis alia immobilis. Suppositio di-
stributiua mobilis est acceptio termini personaliter sup-
ponentis sub quo contingit descendere ad oia sua sup-
posita copulatiue: ut omnis homo currit: ly homo stat di-
stributiue mobiliter. Aduerte quod hec suppositio dici-
tur distributiua ratione termini distributi. Distri-
buitur autem terminus tunc quando stat pro omnibus suis
suppositis. dicitur autem mobiliter: quia licet moueri et de-
scendi ad omnia sua supposita pro quibus supponit cre-
plum autem clare est de se. Prima regula: Cuiuslibet
vniuersalis affirmatiue subiectum stat confuse et distri-
buitue mobiliter: ut omnis homo currit: hoc patet. Se-
cunda regula. Cuiuslibet vniuersalis negatiue de co-
suetudo modo loquendi tam subiectum quam predicatum stat co-
fuse distributiue mobiliter. si fuerit terminus communis
non impeditur. ut nullus homo est asinus. Aduerte
quod tres conditiones requiruntur ad hanc regulam. Prima
quod subiectum et predicatum sit terminus communis. aliter enim
non esset capax confusionis et distributionis. Secunda
quod non sit impeditur. scilicet per aliud signum: quia si duo signa
caderent supra eundem terminum non stare distributiue
mobiliter: ut dicendo nullus homo est ois asinus: ly asinus
non stat distributiue sed confuse terminus. Tertia conditio quod
ista vniuersalis sit de consuetudo modo loquendi: quia huius
negatiue: ois homo animal non est. ly aial quod est predica-
tum non stat confuse distributiue sed confuse terminus. ad hoc er-
go quod vniuersalis negatiue subiectum et predicatum stent co-

fuse et distributiue. he tres conditiones debent seruari.
Tertia regula. Cuiuslibet particularis indefinite vel
singularis negatiue predicatum si fuerit terminus commu-
nis deducto impedimento alterius signi stat confuse distri-
buitue mobiliter. Et hec regula patet per precedentes:
quia tres conformes limitationes requiruntur pro ve-
ritate eius. Suppositio distributiua immobilis est ac-
ceptio termini communis personaliter supponentis sub
quo non contingit descendere ad omnia sua supposita
copulatiue: ut necessario ois homo est aial: ly aial stat
confuse distributiue immobiliter: quia non ly descendere cum
debito medio ut patet de se. Prima regula: Cuiuslibet
de conditionalis de termino distributo supponit iste ter-
minus confuse distributiue immobiliter in ordine ad to-
tam conditionalem: ut si omne aial currit ois homo currit:
ta ly hoc quod ly aial stat immobiliter quia non licet descendi sub
eis ut patet etc. Aduerte quid velit dicere in ordine
ad totam conditionalem: et non vult dicere ut quidam rudes
dicunt quod magister velit quod non ly descendere in ordine
ad totam conditionalem. id est simul et semel sub antecedente et conse-
quente. quia vel simul vel per se descendat non licet ut di-
ctum est. Unde in conditionali de terminis communibus non
distributis ut dicendo si hoc est aial est: ly subiectum conse-
quentis habeat plura supposita quod subiectum antecedentis.
tamen ly descendit simul descendendo sub utraque ut patet:
quod tamen esset contra magistrum in octauo argumento secun-
di dubij principalis sue quadrature quod idem terminus po-
test habere diuersas suppositiones si consideret ut est pars
categorice. et si consideret ut est pars hypothetice. Nam
dicendo si homo est aial est: ta ly homo quod ly aial stat de-
terminata ut est pars categorice. stat autem confuse imo-
biliter: ut est pars hypothetice. Similiter dicendo: si ois
aial currit ois homo currit: ta ly homo quod ly animal
stat confuse distributiue mobiliter ut est pars categorice.
stat autem immobiliter ut sunt partes hypothetice: vide ipsum
non credas mihi. Secunda regula cuiuslibet exceptiue
propre tamen affirmatiue quam negatiue illud a quo fit exceptio
stat confuse distributiue immobiliter. ut ois homo preter so-
rem currit: ly hoc stat immobiliter: quia non licet descendit: et illi
sunt omnes homines: ergo ille hoc preter solem currit: et sic de
singulis: quia quando monstrabit solem est falsa: et ille preter
solem currit. Aduerte quod notat dicit magister excepti-
ue proprie: quia aliqua est propria et aliqua impropria. Ad ex-
ceptiuam propriam requiruntur due conditiones. Prima quod illud
a quo fit exceptio stet confuse et distributiue: ex quo sequi-
tur quod illa est impropria: aliquis homo preter solem currit. Se-
cundo requiritur quod pars extra capta sit terminus inferior
ad illud ex quo fit exceptio: et hoc sequitur quod illa est im-
propria: ois homo preter hominem currit: hec autem est propria
ois homo preter solem currit: quia hec illas duas conditiones.

Tertia regula. Cuiuslibet modalis in sensu compositio
habentis terminum distributum supponit ille terminus
confuse distributiue immobiliter: ut necessario ois hoc est
aial. similiter oem hominem esse aial est scitum a me. ly hominem
in utraque stat confuse et distributiue immobiliter quia non
licet descendit ut patet. Ultimo magister ponit no-
tandum quod si aliquando potest descendit hoc est gratia
materie quod forte oppositum consequentis repugnat autem
hoc de se patet.

AF.

PF.

GF.

FF.

ef.

Pro maiori euidencia &c. Nota pro regula. **Omne** signū vniuersale affirmatiuū terminū sequentē se immediate confundit confuse distributiue mobiliter: & mediate sequentē: si fuerit capax confusiōis cōfufe tñ mobiliter: deducto impedimento alteri? signi. **Pro** limitatione huius regule nota tres regulas. **Prima** qñ signū vniuersale affirmatiuū addit recto ex parte subiecti & sequit obliquus totū aggregatū ex recto & obliquo stat cōfufe distributiue mobiliter. vt in hoc exēplo. quilibet asinus bois currit. totū hoc asinus bois currit stat distributiue mobilis. **Secunda** regula. quādo obliquus pcedit rectū & obliquus distribuit: tñ rectus sequēs obliquū stat cōfufe tñ sicut et predicatū: nā tñ rectus se tenet ex parte predicatū vt in exēplo. cuiuslibet bois asinus currit. ly asinus: & ly currit stat cōfufe tñ. **Tertia** regula qñ signū vniuersale affirmatiuū est pars subiecti: vis ei? non trāsit i terminū mediatū sed solū immediatū distribuit: vt dicendo vidēs oēm hominē est hō. ly hō stat determinate & rō est: qā pōt vim cū sit cathegorema. **De** signū vniuersale affirmatiuū terminū immediate sequētē se cū ei? determinatione se tenentē ex parte eadē extremi: confundit confuse distributiue mobiliter: & mediate sequentē se nō se tenentē ex eadē parte extremi: & ei? determinationē confundit confuse tñ mobiliter. Si terminus fuerit capax confusiōis & deducto impedimēto alteri? signi. Iste due cōditiones vltimē generales sunt oib? regulis hui? capituli. **Prima** generalis est si terminus fuerit capax confusiōis. vñ contingit terminū non esse capacē cōfusiōis dupliciter. **Primo** quātū est ex pre ipi? terminū nō potētis recipere cōfusiōnē: & hoc ē qā nō ē terminū cōmunis sed singularis. **Secūdo** quātū ē ex parte signi dantis confusiōnē & tñ quātū est ex parte ipi? terminū sit capax confusiōis: vt dicēdo vidēs omnē hoīez estē aīal. ly aīal. non est capax cōfusiōis: qā illā non pōt dare ex quo est pars subiecti & terminus de se sit capax cōfusiōis cū sit terminus cōmunis. **Secūda** cōditio gñalis est deducto impedimēto alterius signi: pro qua cōditione declarāda ponit vnū principū declaratū quattuor regulis. Quicqd mobilitat imobilitatū &c. quod paulo post declarabitur: & regula sic limitata continet duas partes. pma pars duas cōditiones hz. **Prima** est terminū sequentē se immediate: q p ad differentia nō immediate sequētis. **Secūda** & ei? determinationē se tenentē ex eadē parte extremi: vt dicendo quolibet singularis alicui? vniuersalis est vera. ly alicuius vniuersalis stat cōfufe distributiue mobiliter: qz qñ rectus pcedit obliquū vtrūq; se tenet ex pre vnus extremi: sed qñ obliquus pcedit rectū obliquus se tenet ex parte subiecti & rectus ex parte predicatū. vt dicēdo: cuiuslibet bois asinus currit: ly asinus non stat distributiue: s; cōfufe tñ. **Determinatio** enī alicui? termini in pposito pōt esse tribus modis. **Uno** modo sicut adiectiū sequēs: vt dicēdo. oīs hō albus currit. **Secūdo** mō si est relatiū in eadē cathegorica: vt oīs hō q ē albus currit. **Tertio** mō si sit obliquus immediate sequēs ipi? terminū: vt quolibet singularis alicuius vniuersalis est vera: & quolibet illoz determinationū stat sic terminus determinatus. **Secūda** pars regule hz etiā duas cōditiones: **Prima** est terminū immediate sequen-

tē se nō ex eadē parte extremi. **Secūda** & ei? determinationē si hz illā. Iste patet ex dictis. **Aduerte** vnus pulchriū dubitū: quare aliqz terminū ē distributiue & aliqz nō. & qre aliqz terminū distribuit subiectū & non predicatū. aliqz vō ecōtra. Querit ergo q est causa diuersitatis. **Ad** hoc respondet magister in qdrageſimonono argumēto tertij dubij principalis qdratur: & dicit non ē aliqua alia cā hui? diuersitatis nisi in ipso seu in materia rei. **Nemo** enī sciret daret cām quare ly oīs distribuat: & nō ly aliqz nisi impositionez quo ad vocē vel scripturā: & naturā rei quo ad terminos mentales: & sic patet cā huius regule & oīum aliarū huius capituli. Quicquid mobilitat imobilitatū imobilitat mobilitatū. **Pro** declaratiōe hui? principij magis ponit qtuor regulas q idigēt limitationē: & ly vario mō apud quētos limitent vt & suppositiones: adduē tñ breuiter hic nōstram opinionem. vñ dico q qra regula nulla limitationē indiget. tres autē pme vnica limitationē idigēt. s. q illa duo signa immediate cadāt supra eundē terminū. qd intelligo sic q vis illoz signoz pmo cadat in illi terminū ita q iste terminū pmo recipiat vim illoz signoz: vt dicēdo tū es differens ab oī hoīe. & dicēdo: nō qlibz hō currit: & dicēdo nō null? hō currit. ly hō i oīb? istis pmo recipit vim illoz signoz. **Et** id pono regulas soluēdo instātiās & ipsas. **Prima** regula si duo signa affirmatiua cadāt supra eundē terminū faciūt stare determinate: & sic soluit instātia q solet fieri & hāc regulā: qz dicēdo oē differēs ab ente nō est ens: supra ly ente cadit duo signa affirmatiua: & tñ ly ente nō stat determinate: qā nō hz descēdī diffinitue: cū ppositio sub q descēdim? sit vā. & descēsus sit falsus: vt p de se. **De** q nō immediate cadit qñt intelligit regula: qz vis illi? signi oē pū? cadit i ly differēs qz i ly ente. id nō stat determinate sed cōfufe tñ. **Secūda** regula. Si vnū fuerit affirmatiuū & reliquū negatiuū faciunt stare determinate: et soluit hec instātia. Nullū differēs ab ente ē ens: qz ly ente nō stat determinate: cū nō liceat diffinitue descēdere. **De** q ly nullū nō immediate cadit sup ly ente: & sup ly differēs. **Sit** soluitur hoc: null? hō ē oīs hō: qz ly hō a pre pdicātū nō stat determinate: qñis duo signa cadāt sup ipm: cū equalcat illi: qlibet hō nō ē oīs hō. qā ly hō a pre pdicātū nō stat cōfufe tñ. **De** q ly nullū nō immediate cadit sup pdicatum. **Sit** soluitur hec: aliqz hō non ē oīs hō: qz ly hō a pre pdicātū nō stat determinate qñis duo signa cadāt sup ipm: cū equalcat illi: nō qlibet hō est oīs hō: vbi ly hō a parte pdicātū stat cōfufe tñ. **De** q ly nō nō immediate cadit supra ly hō s; sup ly est. **Tertia** reg. Si abo fuerit negatiua & immediate cadāt faciūt stare determinate. & soluit instātia hec: aliqz hō nō ē nullū aīal: qā ly aīal nō stat determinate cū equalcat huic: nō qlibet hō ē nullū aīal: vbi ly aīal stat cōfufe tñ. **De** q ly nō nō immediate cadit sup ly aīal s; sup ly ē. **Quarta** reg. Si abo fuerit negatiua & mediate cadāt: ita q mediat terminū distribuit? faciūt stare cōfufe tñ. vt null? hō nō currit aliquis homo non ē aīal. ly currens in prima & ly animal in secūda stat confuse tñ. **Qōtra** hāc opinionē qz posset arguere pbādo q nō sit de mēte magri: qā i pā regula magri dat hoc exēplū: itū nō differēs ab homīe. vbi magri vult qz ly hoīe stat determinate: cū tñ illa duo

AF.

FF.

GF.

PF.

ef.

signa nō cadāt immediate sup̄ ly. hōie fm̄ intellectū datū qz ly nō immediate cadit sup̄ ly. differt: & differt sup̄ ly. hōie: qre &c. Ad hoc dici posset qz exēploz requir̄ manifestatio nō verificatio. Et dicat qz i p̄pōnib⁹ singularib⁹ nō refert an immediate cadāt. In alijs aut̄ signa debēt continere veritatē. debēt enī ista duo signa cadere immediate. argumētū aut̄ factū pcedit de p̄pōsitione singulari: qre nō cōcludit qz opinionem.

Secunda regula Oia signa negatiua nō ipedita confundūt cōfufe distributivē mobili tū ēminū sequētes se mediate qz immediate: si fuerit capax cōfufionis: vt nullus hō currit. Limitatio regule pz duab⁹ fūatis conditionib⁹ generalib⁹ oib⁹. p̄ma qz si fuerit capax cōfufionis: p̄p̄t ēmin⁹ singularis: & ēt p̄p̄t signū negatiuū qn̄ ē p̄s subiecti qd nō hz vim sup̄ mediātū. Secunda deducto ipeditimēto alteri: qz p̄ illud p̄ncipiū: qeqd mobilis ēt. statet alit̄. Rō regule pz ex rōe p̄me regule. Itā signū negatiuū i voce & i scripto ex ipositūe hz qz distribuat oēs ēmin⁹ sequētes immediate: aut ex natura rei vt dictū ē sup̄ ex intētiōe magistri i qdratura sua.

Tercia regula ois cōparatiuus gradus sup̄lativus ita sicut tā & qz differt: aliud & nō idē: & ista vba indigeo: careo confundūt cōfufe distributivē mobili ēminū immediate sequētes capacē cōfufionis dūducto ipeditimēto alteri signi.

Adverte qz ista regula continet quatuor speciales reglas. p̄ma termin⁹ cōparatiuus & superlativ⁹. Secunda est dictiones: ita sicut tā & qz. Tercia aliud. Quarta careo indigeo confundūt cōfufe distributivē terminū sequētes se.

Ad limitationē: due sp̄ales p̄ditiones requiruntur. p̄ma qz talis termin⁹ qz debet distribui immediate sequat aliquas illarū dictionū. Si aut̄ nō: nō distribuitur. Secunda qz talis termin⁹ sit rectus a parte post. aliter non.

Ultra has duas speciales p̄ditiones requiruntur due generales que in omnibus his regulis requiruntur. p̄ma qz sit termin⁹ capax cōfufionis. Secunda qz sit deductū ipeditimēto alteri signi.

Alterius magister duo notanda pōit. p̄mū qz ablativ⁹ rectus ex natura cōparationis est iste qz distribuitur a cōparatiuo. rectus aut̄ ex natura quantitatis excessus stat cōfufe tū mobili ter. Scdm̄ notādū dclarat fām p̄ditionē sp̄alē dictam.

f. qz talis ēmin⁹ qz dī distribui dī ēt rect⁹ a pte post. Et ego addo etiā notādū d̄ itētiōe magistri fō ca. relatiuoz. f. qz illa vba indigeo: careo cū sumunt sine gerundio tūc confundūt cōfufe distributivē vt dictū ē: qn̄ vō sumunt cū gerundio confundūt cōfufe tū: vt dicēdo indigeo oculo ad vidēdū ly. oculo stat cōfufe tū. Rō regule pz ex ratione p̄me regule & secūde.

Quarta regula dictio exclusiua cōfūdit cōfufe tū mobili ēminū cōdz immediate sequētes: & mediate sequētes confuse & distributivē mobili: vt tū hō erit risibilis. Limitata ē regula hec sufficēter additis duab⁹ cōditionib⁹ gūalib⁹ sup̄ dclarat. f. si ēmin⁹ fuerit capax cōfufionis & deducto ipeditimēto alteri signi.

Rō regule pz ex dictis sup̄. Cōtra hāc regulā solent argui: ly tū distribuit a parte predicatī. igitur a fortiori distribuit a pte subiecti. pz p̄frequentia qz omne agēs fort⁹ & veloci⁹ agit ip̄tē p̄p̄inquā qz remotā. Ad hoc rōdēt ma

gister i qdragesimonono argumēto cū dubij p̄ncipalis sine qdrature & negat qz oēs agēs fort⁹ agat i partes p̄p̄inquā qz remotā. sol ent fort⁹ agit distāter a se qz p̄ se. Et adhuc ea cōcessa n̄ seq̄ qz ly tū pot⁹ distribuat p̄ se qz distāter a se: qz nullū signū est agēs vt dclarant i r̄fione ad illud argumētū p̄ncipale. Et dī cat⁹ & tūti⁹ & formalit̄ r̄idēdo negat qz ad p̄bationē cū dī: oēs agēs fort⁹ agit i p̄p̄inquā qz remot⁹. dicēdo qz vez ē de agēte naturali: qd agit p̄ actionē realē. n̄ at de agēte p̄volūtātē aut p̄ istinctionēz naturalē sic ly tū i voce vel i scripto: & ly i mēte faciat ex natura rei: tū facit hoc per actionem realem: quare &c.

Quinta regula dictio exceptiua cōfūdit cōfufe tū mobili ēminū casuale si ē ēmin⁹ nō cōmunis cōfufe tū mobili. vt nullū aīal p̄ter hoīez currit. Limitat̄ hec regula sufficēter duab⁹ cōditionib⁹ gūalib⁹ fūatis. p̄ma qz casuale sit capax cōfufionis siue sit ēmin⁹ cōis: qd idēz est. Scda deducto quocūqz ipeditimēto alit⁹ signi. Rō hui⁹ regule pz ex alijs s.

Sexta regula dictio reduplicatiua cōfūdit cōfufe tū mobili ēminū casuale confuse tū mobili. & p̄dcatū cōfufe tū mobili: vt for. inq̄tū hō est aīal: ly hō stat cōfufe tū mobili: qz nō ly descēdēt.

Limitat̄ hec regula cū duab⁹ cōditionib⁹ gūalib⁹ ad dītis: vt sup̄. Rō ēt pz ex alijs sup̄. Dubitat̄ hic p̄mo de predicato: qz videt̄ stat mobilis: vt i exēplo magistri: sortes iquātū hō ē aīal: qz sub p̄dicato ly descēdēt distinctim̄ sic sub casuali: qz valet iste descēsus: & hec sunt oia aīalia: ergo for. inq̄tū hō ē hoc aīal vel hoc aīal. & qz nō pōt ans ēē vez sine p̄ntē: ita enī oēs p̄ntē vez sic & antecēdēs. Dubitat̄ sō de casuali qz videt̄ stare determinate: qm̄ ly descēdēt distinctivē ad oia sua supposita: vt pz descēdēdo i exēplo magistri: isti sūt oēs hoīes: ergo for. inq̄tū hō ē aīal: et sic de singulis. modo cōsequens est vez p̄ vna parte: vt pz: et hoc sufficit cū sit vna distinctiua. Ad p̄mū responsū ē i capio sup̄iori d̄ suppositiōe p̄sonali negādo qz liceat descēdēt. & cū dicis qz p̄ntē ē vez: nego: imo ē falsū qz etiā expōnēs ē falsa. f. si aliqd ē hō illd ē hoc aīal vt hoc aīal: qz oppositū p̄ntē stat cū ante. & cū ill fiat vna copulatiua polis. vt illa. aliqd ē hō & illd n̄ ē hoc aīal vt hō aīal. si nulli ex ante & opposito p̄ntis fiat vna copulatiua vā vt illa: q̄ntis aliqd sit hō: illd n̄ ē hoc aīal. vt hō aīal. qz ēt oppositū p̄ntis stat cū ante dclaro p̄ sile. vt si sol⁹ fortis ē: et nullū aliqd aīal illa p̄dīo: alis n̄ ēēt vera: si aīal ē: for. ē. qz oppositū consequētis stat cū ante: aīal ē & nō ē for. qz illa copulatiua ē possibil⁹ ly nō sit vā i casu. sicut si oēs hoīes ēēt hodie albi cras vō nigri: illa p̄dīo: alis n̄ ē vā: si aliqd ē hō illd ē albus: qz oppositū p̄ntis pōt stare cū ante aliqd ē hō & illd nō ē albus. illa. n. copulatiua ē polis. dato. n. qz illd oppositū p̄ntis nē d̄ scd n̄ stat i veritate cū illo ante. i. qz nē n̄ sit sil. vez cū ante pōt n̄ ēē vti cū ante. & ita i p̄posito n̄ dīcat̄. hoc multis modis dclarant p̄ aliquos r̄idētes qz hoc negabāt. Ad h̄z dī qz nō sp̄ licz descēdēt distinctivē sub casuali: s̄ b̄i sup̄ dīctū cū. id nō stat determinate s̄ p̄fufe tū. nā dicēdo: ois hō iquātū risibil⁹ ē aīal: ly risibile stat p̄fufe tū: & licz dīcēt dī distinctivē sub eo qz descēsus falsus ēēt vt pz s̄ bene distinctim̄: & tunc descēsus verus est.

qf. 1. qn p̄v p̄m̄dian: p̄nter. dīto d̄vete

qf. 2

mf. 1

cf. 1

46
7f.

Septima regula. termini pternentes actu mētis
cōfundūt p̄fufe tñ mobiliter terminū
sequētem se. vt scio aliquā p̄positionē. Limitat
hec regula duab⁹ specialib⁹ p̄ditionib⁹ additis vltra du
as cōditiōes gñales req̄sitas in oib⁹. Prima specia
lis est q̄ talis terminus imēdiate sequat. id dicēdo ali
quam p̄pōnēs scio. ly p̄pōitiōes nō stat p̄fufe mobiliter
s̄ determinate: q̄ s̄ descendit diffinitū. Secūda cō
ditio sp̄alis est q̄ sit rect⁹ a pte post. ideo dicēdo aliquā
p̄pōitiōes scit hō. ly homo nō stat p̄fufe tñ mobiliter:
s̄ imēdiate sequit s̄ determinate: q̄ nō est rect⁹ a parte
post: s̄ dicēdo ego scio aliquam p̄pōitiōē: ly p̄pōi
tōes stat cōfufe mobiliter: cū ille ambe p̄ditiōes adfunt.
adfūt ēt due alie cōditiōes gñales. i. q̄ termin⁹ sit ca
par p̄fusiōis ⁊ deductū sit ipedimētum alteri⁹ signi ⁊ c.

of.

Octaua regula. Aduerbia numeralia vt bis
terminū sequētem se imēdiate vt bis comēdi panē. ⁊ i
mitatur hec regula vnica limitatiōe speciali expressa a
magistro. i. terminū sequētem se imēdiate. Aduer
te tñ ad ly imēdiate q̄ nō est absolute p̄terit⁹ q̄ termin⁹ imē
diate sequēs p̄fudatur ab illis aduerbiis: q̄ dicēdo bis
comēdi panem. termin⁹ imēdiate sequēs est ly comēdi:
q̄ nō cōfundit⁹: s̄ ly panē cōfundit⁹: s̄ cū aduerbiū
determinet verbum siue actū vbi itelligit imēdiate sequē
tem ad ipsum simul cū verbo determinatiō. Due alie cō
ditiōes req̄rūt⁹ ēt gñales: vt sup̄a. Aduerbe tamē ad
modū descēsus: q̄ debes descēdere ad sua supposita cū
verbo cōrespōdēt⁹ verbo p̄pōitiōis: vt i exēplo dato
cū verbo de p̄terito sic: ⁊ isti fuerunt oēs panes. ergo
bis comēdi illū vel istū panē. ⁊ descēsus facit diffinitū
est verus: s̄ diffinitū fact⁹ ē falsus. Rō regule ex alijs
p̄s. Aduerbe tñ vnum q̄ copulatū diuisum tētem cō
fundit similiter cōfufe tñ: mobiliter terminū cōem. cō
sequētem se: vt dicēdo: hic ⁊ Rome videtur piper: sup
ponit ly piper cōfufe tñ mobiliter. Idem facit hoc ad
uerbiū imēdiate: vt dicēdo mediate post hoc erit hō: ly
hō stat cōfufe tñ mobiliter vt i decima regula magi
ster declarabit.

mf.

nf.

df.

Nonā regula. Termini modales noialiter ⁊ ad
uerbialiter sumpti i sensu cōposito cōfun
dūt p̄fufe tñ imobiliter oēs terminos cōes nō distribu
tos: siue sequāt⁹: siue p̄cedāt: vt necessario hō erit ani
mal. Limitat satis sufficiēt⁹ regula cū duab⁹ cōditiō
nib⁹ generalib⁹ dicit. Rō regule ex alijs sup̄a p̄s. A po
steriori tamē declarat. q̄ nō licz diffinitū descēdere: id
stat imobiliter. antecēdes p̄bat. q̄ ista p̄pōitiō ē vera: ne
cessario homo ē aial: vt p̄s per exponētes: ⁊ tamē descē
sus ē falsus: ⁊ isti sūt oēs hoies: ergo necessario iste hō.
vel iste hō est aial: cōsequēs est falsum: q̄ cōtingēt⁹ iste
hō vel iste homo est aial. ergo nō necessario iste hō vel
iste homo est animal.

Decima regula. Ista verba icipit ⁊ definit cō
fundit terminū cōem sequētem se nō
distributū cōfufe tñ imobiliter vt tu icipis scire aliquā
p̄pōitiōē: ⁊ ly imēdiate i eis iclusum cōfundit cōfufe
tñ mobiliter ⁊ imēdiate an hoc tu sciuisti aliquam pro
pōitiōē. Aduerbe q̄ ista regula duas p̄tulas sp̄a
les p̄tinet. Prima est de icipit ⁊ definit q̄ cōfundit ter

minū sequētem se imobiliter: ⁊ req̄rit⁹ vna sp̄alis cō
ditio. i. q̄ talis termin⁹ debz seq. Due generales ēt ex
plicat⁹. i. q̄ sit capax p̄fusiōis ⁊ q̄ sit deductū ipedimē
tum alteri⁹ signi. Secūda regula est de ly imēdiate
quod dicit iclusum in eis q̄ itrat vna sua: exponēt⁹ ⁊
cōfundit cōfufe tñ mobiliter terminū sequētem secū il
lusmet cōditiōis. Rō hui⁹ secūde regule p̄s ex alijs
sup̄a. A posteriori tñ rō prime regule ē q̄ nō licz descē
di sub eo diffinitū. Rō secūde regule est: q̄ licz descendit
sub termino cōfuso p̄fufe a ly imēdiate diffinitū. q̄re ⁊ c.

6f. T

Substat primo quomodo non ly descēdi sub ly aliquaz
p̄pōitiōē: dicēdo: tu icipis scire aliquā p̄pōitiōē:
q̄ quocūq; casu possibili posito videt bivalere descē
sus cū debito medio: sic ⁊ ille sunt vel icipit ē oēs pro
pōitiōes: ergo tu icipis scire istā vel istā. Substat se
cūdo q̄ nō videtur q̄ liceat descēdi sub ly p̄pōitiōē:
dicēdo imēdiate an hoc tu sciuisti aliquam p̄pōitiōē:
q̄ ponat q̄ nūc sint tñ decē p̄pōitiōes q̄rum nullaz
sciuisti nec scis: s̄ an per hora erat vndeci quaz: decem
imēdiate an hoc sciuisti ⁊ tūc nescis. q̄ ponatur q̄ tunc
primo sit ista corrupta. nūc ista est vera imēdiate an hoc
tu sciuisti aliquā p̄pōitiōē ⁊ descēsus ē falsus. ⁊ iste
sunt oēs p̄pōitiōes demonstratis oib⁹ decē existentibus:
ergo imēdiate an hoc tu sciuisti istā vel istā. cōsequēs
est falsum ⁊ cōtra casum. Ad primū dicit q̄dam ca
su possibili posito nō licz descēdi ad oia sua supposita:
p̄ q̄b⁹ supponit: s̄ dicit q̄ si vis descēdere sub aliquo
termino debes descēdere sub illo scdm exigētiam tēpo
ris verbi p̄pōitiōis ⁊ nō alteri⁹ ampliatiōis vt si ver
bum ē de p̄titi accipere supposita cū verbo de p̄tenti:
si vbum ē de p̄terito accipere supposita cū verbo de p̄te
rito: si est de futuro accipere supposita cū verbo de futu
ro. nō aut debz fieri descēsus scdm exigētiam ampli
atiōis: quia aliter ista regula falsa est. Tunc verific
cant regulam sic. vnde ponatur q̄ nūc sint decem p̄
pōitiōes ⁊ nescias aliquam illarum nec incipias sci
re aliquam illarum sed incipiat esse altera p̄pōitiō
vndecima q̄ sit a p̄ remotiōē de p̄titi ⁊ p̄pōitiōē d̄ fu
turo: ita q̄ nūc nō est ⁊ imēdiate post hoc erit: ⁊ icipias
tu scire istā sic q̄ nūc nescis ⁊ imēdiate post hoc scies.
tūc ista est vera tu icipis scire aliquaz p̄pōitiōē vt p̄s
per casum: ⁊ tñ nō valet descēsus: ⁊ iste sunt oēs propo
sitiōes demonstratis oib⁹ illis decē existentib⁹: ergo tu inci
pis scire istā vel istā q̄ antecēdes est verum ⁊ cōsequēs
falsum. Hec respōsiō ē modicū volūtaria dices: q̄ nō
d̄ fieri descēsus ad oia sua supposita. p̄ q̄b⁹ supponit. id
nō est acceptāda. Aliter respōdent alij dicētes q̄ ca
su possibili posito nō licz descēdi sub termino cōi sequen
te hoc verbū incipit vel definit. casus sit talis quē acci
piūt ab h̄dēt⁹ vero idē icipit ⁊ definit. ponatur q̄ sit pa
ries diuisus i p̄tib⁹ p̄portionalib⁹ minorib⁹ terminatis ad
a extremū: ⁊ sit copertus cūltriā quē icipiat remoueri:
nūc icipiedo ab a extremo. tūc illa ē vera: tu icipis vide
re aliquaz partē p̄portionalē. descēsus tamē est falsus:
⁊ ille sūt oēs p̄portiones que sūt vel icipit esse. ergo tu i
cipis videre istā vel istā. cōsequēs est falsum: q̄ nullā
icipis videre. Et p̄ exēplo magistri ponit q̄ i q̄li
bet parte p̄portionali sit ista p̄pōitiō scripta hec est vi
sa a me ⁊ icipias scire talē p̄pōitiōē per remotiōem

Secundus

de pñtia: et pñtione de futuro. et nescias nūc aliquā pñtione: tunc ista ē vera tu incipis scire aliquā pñtione: qz tu nūc nescis aliquā pñtione: et immediate pñtione: hoc scies aliquā pñtione: et tñ descendit est falsus. et iste sunt oēs pñtiones que sunt vel incipiūt ēē: ergo tu incipis scire istam vel istā. qñs erit falsum: qz nullam istaz incipis scire. Cū suppositione ista nūc nō valet. qz in casu isto ista pñtione erit vera. tu incipis scire illam vel istā pñtione. quod pbat: tu nūc nescis istam vel istā pñtione et immediate post hoc tu scies istā vel istā: ergo tu incipis scire istā vel istā pñtione. tenet qñtia ab exponētibz ad expositā suā ab vna cā veritatis ad pñtione habentē illā cā: anis est verū vt p bābo. et qz pñs. quod tu negas: qz anis sit verū p pñā pte pñ. pñā pte pbat qz in casu illo illa ē vera: immediate pñtione hoc tu scies aliquā pñtione vt pñ: et pñt pñā p expositōnes sic qz tu nūc nescis aliquā pñtione: ergo immediate post hoc scies aliquā pñtione. Et sequitur immediate post hoc tu scies aliquā pñtione: et ille erūt oēs pñtiones: ergo immediate post hoc tu scies istam vel istā: tenet qñtia: qz licz descendit diffinitū sub termino su pñā quē cadit ly immediate fm magm. Et similiter pbat qz ista ē vera in casu illo tu incipis videre illā vel illā pñtione: cū qñt stat nulla pñtione incipis scire. et similiter nulla pñtione incipis videre: vt pñtelligenti. Et ego aliter dico qz incipit et desinit cōfundit cōfute tñ immobiliter terminū sequētem capace cōfutionis. cuius rō ē. qz i illa pñtione tu incipis scire oēm pñtione: ly pñtione stat immobiliter: et non rōne de ly oēm: ergo rōne de ly incipit quod stat immobiliter. pbat. qz nō licz descendit sub eo vt ponatur qz tñ decē pñtiones fuerūt et tñ nōne scinisti et scis. sz deci ma nūc pñmo corrupta sit tñc ista ē vera: tu incipis scire oēm pñtione: qz exponit sic: tu scis oēm pñtione et nō immediate an hoc tu scinisti oēs pñtione. ergo. Et tñ nō valet descensus: et ille sunt oēs pñtiones que lūit vel incipiūt: ergo tu incipis scire illā. ergo. Ad pñtione mō dico qz illa tu incipis scire aliquā pñtione: sz grā materie descendit: qz oppositū qñtis repugnat anti: sz nō grā forme qz nō tenet in oibus similibz in forma: qz nō i illa: tu incipis scire oēm pñtione. Et si dicis talis descensus nō est similis in forma: qz in pñā ly pñtione stat cōfute tñ: i pñā stat distributivē. Et qz ly nō sit similis rōne distributōis. ē tñ similis in forma quo ad mobiliter et immobiliter rōne note iceptio nis. et hoc sufficit. qñt si in pñā licz descendit: et in secunda: et si i secunda non: nec in pñā. Et similiter aliquam pñtione incipis videre vt pñtelligenti. Ad sz dubiū dī qz nō descendit cū debito medio quod dī esse tale. et ille sunt vel erūt oēs pñtiones demonstrādo illas decē. ergo. et tunc descensus est bon? et minor est falsa fm casum. Sz solet fieri replica pñ: qz dicēdo. immediate post hoc erit instās. sub ly istans nō licz descendit: et ista erunt oia falsa: ergo immediate post hoc erit hoc vel hoc istans: qñs ē verū vt pñ et pñs falsū: qz sequitur ad ipm qz aliquod instās erit immediatū istanti pñti. Dī ne gaudio qz pñs sit falsum: nec ad ipm sequitur qz aliquod istans erit immediatū istanti pñti. Cū sz immediate post hoc erit hoc vel hoc istās: nullū tñ istās immediate pñtione hoc erit.

Undecima regula ē. ista verba pñtione: de beo: obligor: confundit cōfute tñ immobiliter terminū sequētem se qz nō licz descendit sub eo. Et imitatur hec regula cū hac cōfute spāli. et sequēte: et duabz generalibz additis. sz si terminus fuerit capace cōfutionis: et deducto impedimento alterius signi. Rō regule a priori ex deis sz pñ. A posteriori vero rō est: qz nō licz descendit diffinitū: vt dicēdo: pñtione tibi denarij: nō valet: et isti sunt oēs denarij: ergo pñtione tibi istum vel illū: qz anis est verū et pñs falsum: qz dicēdo pñtione tibi denarij: ly denarij nō stat solū p denarij q sunt: sz p oibus denarij potētibz ēē. qñ vis illius verbi nō solum ad pñtia se extendit. sz et ad futura: et similiter dicatur de debeo et obligor.

Duodecima regula. Nota rōis et cōfuti omi oēs suos terminos cōmunes nō distributos confundit cōfute tñ immobiliter: et hoc i ordine ad totam pñtione: vt si homo est: animal est. Et imitatur hec regula solum cum duabus gñalibus: quas magister exprimit i textu. Ratio regule a pñti sz pñ. A posteriori vero ē: qz nō licz descendit diffinitū de quo reuoca ad mentē deo declarata i capitulo superiori. Pñmū quō licz descendit grā mae et nō grā forme. Secundum quomō i ordine ad totā pñtione: i. considerādo terminos vt sumptus pñtione et non cathegorice. vide diffinitū hoc supra. Ultimo tria tādā ponit magi que clara sunt. Pñmū ē. sz terminus distributus nō beatim sz terminus pñtione: tñ terminus cōfusus qz idifferēter an se et post se determinat cōfutionē verbale. i. qz idifferēter facit pñtione dī seu su cōposito: vel totaliter pñtione vel totaliter postponatur hzyim sz pñtione. Scdm ē. nullus terminus hēns vim cōfundēdi cōfute tñ ipedit distributōne terminū. sz aliqui ipediat descēsum. puta si sit cōfundēs cōfute tñ immobiliter. si aut cōfundat mobiliter non ipedit descēsum. Tertiū ē si duo signa distributiva cadunt sz aliquē terminū quoz quodlibz p se sumptū nō confundet distributivē super eūdē terminū nullum horz impediret reliquū. sz si cadāt duo signa sup eūdē terminū quoz qñlibz p se distribueret ipedit distributōne tñmī.

Suppositione relatiua. Pñmū magi quoz diuisiones grāmaticales ipoz relatiuoz q de se note sūt. Pñma: relatiuoz que dā sunt substantiē qdā accitīs. Secunda: relatiuoz substantiē qdāz sunt idētitatis: et qdā diuersitatis. Tertia: relatiuoz idētitatis qdā sunt reciproca quedā nō. Quarta: relatiuoz reciprocor: qdā sunt possessiua qdāmi nō. Quinta et vltia diuissio. relatiuoz accidētis qdā sunt idētitatis et qdā diuersitatis. His diuisionibz pñtione ponit qñtuor regulas ad declarādū quō relatiua supponūt. Pñma: Relatiuū diuersitatis substantiē et relatiuū possessiū nō supponit p illo pio quo suū anis. Secda relatiuū idētitatis sube nō possessiū sp supponit p eo p quo suū anis: in cōpatōe tñ ad alterz extremoz. Tertia regula. Relatiuū idētitatis accitīs sp supponit pio simili vel eqli illi p quo supponit suū anis. Quarta regula

at.

bf.

bf.

at.

gula: Relatiuū identitatis accētis sp supponit p dissili
vī eqūi illi p quo supponit suū aīs. Aduerte pīo cir
ca hoc caplin q relatiuū ē duplex: quoddā ē grāmāti
cū quoddā logicū. Relatiuū logicū dī illud cui? ē ē ad
aliud se habē: vt pī: fili? dīs: fūus. de quo pīūs deter
minat i pīdicamētis. r hoc relatiuū nō facit supponē re
latiua s; absolutā. sicut termī absoluti. cū n. dī: pī cur
rit: ita subiectū supponit psonaliter dīterminatē ac si dī
ceret hō currit. Relatiuū grāmāticū dī qd ē aī late rei
repñtatiuū. vt q: ipē: r l; hoc relatiuū sit de cōsideratio
ne grāmāticū: tñ ptinet ad logicū tractare de ipō iquā
tum p ipī variat suppositio: vel appellatio: vel aliqua
alia pīietas pīōis eiusdē: r ab hoc relatiuū dī sup
positio relatiua de q hic loquit magī. Aduerte feci
do q relatiuū dī quo hic itē iim? pōt dypī: sumi. s. mā
liter r formaliter. Si māliter sumat cōpetit ei supposi
tiō: si enī termin? absolut? q: l; sit relatiuū tñ sumitur i
vī noīs absoluti: vt si dicat ille ē bisyllabū: illi? ē genitī
uī casus. Si vero relatiuū sumat formalr sic differēt
cōpetit ei suppositio. Intēdit ergo log de relatiuū grā
matico formalit sumpto. Dubitat circa primā regu
lā: q: vī dīdicere grāmāticis. Nā dicit q relatiuū diuer
sitatis r relatiuū idētītatis possessiū n suppōit p illo p
quo suū aīs. Qōtra relatiuū idētītatis sic diffinitur a
grāmāticis: ē illud qd refert p vno r supponit p eodē:
ergo relatiuū idētītatis supponit p eodē q magī. Vñ
vī iplicare q sit idētītatis: r tñ non ponit p eodē.
Ad hoc rīdetur q talia relatiua duo significāt: vñ i
recto: aliud i obliquo. Verbi grā: suum i recto significa
tē possessā: i obliquo vero possessōrē. Referūt ergo oīa
relatiua idētītatis suā aīntia r supponit p illis i recto
vel obliquo s; grāmāticos. r q: logie? pīe accipit sup
ponere qū supponit i recto r talia relatiua possessiua n
supponit p ante i recto: iō non dīcūt supponere p
eodē: vt dicēdo. isteliber ē fūus: ē dicere: iste liber est
possessus a se: siue ē sui possessio. vbi p; q relatiuū sup
ponit p ante i obliquo: p re possessā i recto. Du
bitat circa hāz regulā qd velit dicere i ordine ad alterū
extremor: q: hoc non vī vī q relatiuū idētītatis non
possessiū supponat sp p aīntē i ordine ad alterū extre
mor: q: dicēdo. aliq; hō q currit mouetur: ly q suppo
nit p aliquo hoīe siue aliq cōparatōe ad aliud. Ad hoc
rīdet q relatiuū idētītatis nō possessiū qūq; refert su
um aīntē eadē cathēgorica: aliquādo i diuersa: cū i ca
dē cathēgorica refert: supponit p illo absolutē: r nō i
ordine ad aliqd aliud: vt argumētū pbat. Cum autēz
refert aīs i diuersa cathēgorica supponit p illo i ordī
ne ad alterū extremor: vel ad totā cōpositionē: vt dicit
magī i ca. sequētī. Unde referre subm i ordine ad al
terū extremor ē referre aggregatū ex subiecto r pīdicato
r supponere p illo aggregato: vt dicēdo: aliq; homo
ē fur r tu es ille: ly ille supponit p hoīe fure: r similiter
n refert i ordine ad alterū extremor supponit p aggre
gato ex subiecto r pīdicato: vt dicēdo aliq; hō ē aīal et
aīn? ē illud. ly illud supponit p aīali hoīe siue quod est
hō. Dubitat circa tertiā regulā q: vī q relatiuū idē
tītatis q; supponere p illo p quo suū aīs ex quo dī idē
tītatis: aut si nō supponit p illo non dīcīt idētītatis: ga
tūc diffinitio relatiuū idētītatis non cōpetit sibi. Ad

hoc dīcitur q similitudo ē duorum differentīū i eadē
qualitate. Et qualitas ē duorum differentīū i eadēz
quantitate. Supponēdo ergo p sili vel equali: r ali
quomō supponit p eodē: q: p idētītate qītatis vī quā
tītatis. r illud cōsiderat grāmātic? Qōgicus vero q: vī
dit q nō supponit p eodē substantiā: dicit q nō suppo
nit p eodē s; p simili. Qōtra quartā regulā arguitur
pbat q relatiuū diuerītatīs supponat p illo p quo
suū aīs. Et arguit sic: oē relatiuū suppōit p illo quod
representat: s; oē relatiuū repñtat suū aīs. ergo oē rela
tiuum supponit p suo aīntē. qūta nota cū minori: ma
ior: pbat: q: supponere ē quoddā significare. Significa
re aut ē idē quod repñtare. ergo si repñtat aīs suppo
nit p illo. De hoc tñ vide ample q suppositōes. vbi q:
ritur. vīz oē relatiuū supponat p illo p quo suppōit: su
um aīs. vbi adducūt argumēta pīetri māiani ne
gātīs relatiua diuerītatīs. Ad hoc rīdet negādo qū
tā. l; n. oē relatiuū suppōat p illo quod repñtat: nō tñ
suppōit p quocūq; qd repñtat. S; si accipiat maior: sic.
oē relatiuū supponit p quocūq; quod repñtat: cōcedo
qūaz: s; negat maior: sic. Relatiuū n. diuerītatīs repñ
tat aīs i obliquo r tñ nō supponit p illo. Repñtat at
dissimile ab aīntē ē i recto iō suppōit p dissimili aīntē.
De hoc tñ vide cōtra suppositiones.

RE

a

at.

Caplin de mō supponēdi relatiuor.
Equo patuit p qb? ē. Adagī i hoc ca
pitulo ponit sex regulas.

Prima Relatiuū diuerītatīs substantie nō sp
supponit eodē mō sicut aīntēdēs. s; s;
erigētā signivel situs. Vñ aliqū supponit eodē modo:
aliqū cōfusius: aliqū min? cōfūse.

Secunda regula. Oē relatiuū idētītatis sub
stantie i eadē ppositiōe cathēgorica
sumptū sp suppōit eodē mō sicut suū aīntēdēs.

Tertia regula. Oē relatiuū idētītatis substantie
ypothetice relatiū ad suū aīntēdēs suppo
nēs pī cōfūse: nō supponit eodē mō: s; dēcīmate bēn
do respectū ad totā cōpositionē suā aīntēdētīs.

Quarta regula. Oē relatiuū substantie idētita
tis ypothetice relatiū ad suū aīntēdēs
supponēs discrete: dēcīmate vel distributīue: suppōit
eodē mō: bēndo respectū ad totā cōpositionē vel ad al
terū extremorū.

Quinta regula. Relatiuū aīntēdētīs siue idē
tītatis siue diuerītatīs non sp suppōit
eodē mō sicut suū aīntēdēs: s; pīmerīgētā sui signi vel
situs: vnde aliquādo eodē mō: aliquādo magis cōfū
se: aliqū min? cōfūse.

Sexta regula. Oē relatiuū mūdi supponit eodēz
mō sicut suū aīntēdēs: itelligēdo de mō
do supponēdi vniuersali. Aduerte circa modū sup
ponēdi relatiuor: q: vt tāgīt pīetī ber i tractatu de re
latiuis tres fuerūt opīones. pīma opīo dicit q relati
uūz qūerit cū aīntēdētē tā quo ad significatū q; quo ad
mōdū supponēdi. r sic illud quod significat p aīntē
dēs significat p relatiuū: r si aīntēdēs supponit discre
te vel dēcīmate vel alīf. similiter relatiuū siue i eadē
cathēgorica siue i diuersa: ita q: refert suū aīntēdēs sim
plicitē. cui? opīonis fundamētum fuit q: relatiuū aīntē

Ff. milat mae prime: que oem sua actualitate bz a forma.

Secunda opio dicit q' relatiu' conuertit cu' suo ancedente no' simpliciter: sz i respectu ad alter extremu' siue i ordine ad copositioez sui ancedentis. Un' vult q' si relatiu' ponat i eade' cathogorica cu' suo ancedente sp' supponit eode' mo'. In diuersa vero cathogorica supponit fm' erigentiā sui signi vel finis. Si n. no' pcedit termini' cōfusiū supponit discretu' vel determinate fm' q' relatiu' ē finis discretis vel cōis. Et at finis discretus vel cōmūis sz q' suū ancedens erit. Si at pcedit finis gnu' supponit fm' erigentiā signi: et refert i ordine ad compositionē sui ancedentis cu' signis positis ex pte alteri' extremi si ibi fuerit signa: et nunq' refert cu' signo posito ex pte ancedentis. Hui' opionis fundamentum ē q' relatiu' assimilāt adiectiuo. Adiectiuū aut pōt supponere magis cōfuse q' suū substantiuū: ita relatiuū. Tertia opio ē hēnti bēti dicitis q' relatiu' significat quodā modo idē quod suū ancedens: sz min' cōfuse pnt ē relatiu' ad illud. q' dō q' opione sunt gnu' cōclusiones.

Prima cōclusio: ancedente supponēte discrete vel de terminare siue i eade' cathogorica siue i diuersa: relatiu' supponit eode' mo'. p' q' relatiu' nūq' supponit cōfusiū q' suū ancedēs. **Secunda:** ancedente supponēte cōfuse tñ relatiu' supponit determinate: siue i eade' cathogorica siue i diuersa: id negat istā: pmitto tibi denarium quē tibi pmissi i casu cōi. Tertia: ante supponente p'fise distributiuē i eade' cathogorica relatiu' cōfusiū liter supponit: vt ois hō q' est alb' currit. In diuersa vero cathogorica supponit determinate: nisi pcedat signū: q' tñc supponeret bz erigentiā signi. Quarta: relatiu' erigēt i eadem cathogorica cu' suo ante nō refert ipsū i cōpōitōe ad alter extremū: sz bñ dū ponit i diuersa refert dō cu' sine cathogorematis pōitis ex pte autis si fuerit plural' numeri: p'f relatiu' recipiōcū quod i diuersa cathogorica positiū nō refert cu' tali respectu i ordine ad alter extremu'. Hāc opione vide ample i relatis ei' i tractatu de relatis. Quia opio supaddita ill' ē opio magri pmo recitata: et sex regul' declarata par diffēnēs ab opione hēnti bēti. Adāior. n. dō ita in ipos ē q' magri vult q' relatiu' supponat eode' mo' sicut suū an' i eade' cathogorica. hēnti bēti vō nō vult. Fundamētū aut opionis magri ē rōnes oīum regularū vide si placeat in gōne contra supponēs vbi p'fcl' declarant' ipaz cū nobis rō nobilior appēat int' oēs.

Am de suppositōe q' sit etc. Magri i hoc caplo diffinit ampliatiōē dicens. Ampliatio ē acceptio finis temporalit' supponētis vlt' a cōsignificationē verbi p'cipal' vel p'cipij eiusdem. Deinde sex regulas ponit declarātes totā mām ampliatiōis. **Prima regula:** Ois finis supponens respectu vbi de p'feto vlt' sui p'cipij ampliāt ad supponendū p' eo quod ēvel erit. **Secunda regula:** Ois terminus supponēs a pte ante respectu vbi de futuro vel p'cipij sui supponit p' eo quod ēvel erit. **Tertia regula:** Ois finis supponēs a pte ante respectu hui' vbi cōtingit vel sui p'cipij: supponit p' eo quod est vel cōtingit esse etc. **Quarta regula:** Ois finis supponens a pte ante vel a pte post respectu hui' verbi pōt: vel sui p'cipij vel finis verbalis desinentie in bilis vel i bile suppo-

nit p' eo quod est vel esse pōt. **Quinta regula:** ois terminus supponens a pte ante vel a pte post respectu hui' vbi incipit: et desinit: vel suoz p'cipioz: supponit p' eo quod ēvel incipit ēē vel desinit ēē. **Sexta regula:** Ois finis supponēs respectu vbi vel p'cipij habentis nām transeunt in rem possibile imaginabile: vt sunt finis concernētes actum mētis siue pponantur: siue postponantur supponit idēferent' p' eo quod est vel potest ēēvel est imaginabile: et intelligit de terminis rectis a pte post ab actiuo: et a pte ante a passiuo. Dubitatur pmo vtr terminus supponēs respectu verbi de p'feto i p'feto ampliāt ad standū p' eo q' ēvel erat: vel nō. si sic ergo magri ē diminuit: q' nūq' dicit de illo. si aut non: ergo nec supponēs respectu vbi de p'feto vel futuro ampliāt: pbat g'na: q' ita vbum de p'feto i p'feto icludit p'fens sicut et vbi de p'feto: et de futuro. Ad hoc d' q' vbi de p'feto i p'feto ampliāt finem. si de intentione magri i p'ncipio tractat' de p'fationib' terminoz vbi dicit q' p'ponēs de vbo ampliatiōe eodem mo' pbat: excepto q' scda demonstratiua d' ē de verbo distincto: et dat exēplum de ista: hō curriebat. vbi hō mo' stat p' eo quod ēvel erat: et tu dicit: ergo magri ē diminuit: negatur g'ntia. q' p' hoc quod dicit de p'feto: dedit intelligere quod dicit p'fatum et p'fatum et i p'fatum et plusq' p'fatum. De p'ncipio aut p'feto i p'feto i p'fatum cōe quod vtrūq' desinit: et fm' verbi cū quo coniungit significat illud tēpus: si cū p'fati significat p'fati: si cū p'feto i p'fatum significat illud. Sz dubiū ē dicendo tu eris amant' p' quo ampliāt ly tu: q' hic sunt duo ampliatiua diuersa. i. vbi et p'ncipium. Et q' vbum ē potissimū: id rō ē ampliāt. Dubitat fo q' finis pcedens vbum de p'feto vel de futuro magis ampliatur q' sequens: cū tñ vbum maiorem v'z habeat supra terminū sequentem q' pcedentē. Ad hoc rīdet magri i logica magna dicens: q' difficile est assignare cām: quia tñ sic nobis tradunt auctores vt Aristoteles i libro porum respectu hui' vbi contigit: et i pmo electorum respectu huius vbi sanabit: et in fo p'ferymentias respectu huius verbi potest: et in multis alijs locis talem modum loquendi ponit etc. Vel aliter potest dici. dicit magister q' terminus pcedens verbum de p'feto supponit respectu huius verbi et inclusi in verbo ampliatiua: et respectu verbi ampliatiua vel equivalentis: et respectu p'cipij eiusdem vbi ampliatiua non determinatur. sz terminus sequens vbum non supponit respectu huius vbi ē. scilicet de p'feto sz solū respectu p'cipij a quo determinatur sicut substantiuū a suo adiectiuo rōe cuius determinationis impedit eius ampliatio. sicut i ista p'positōe. omnis hō est alb'. subiectus supponit pro oī homine. q' nō impeditur p' aliud: tamē dicēdo ois homo albus est: ly homo solū supponit pro oī albis rōne determinationis ei' adiectiuū alb'. Dubitat etio: q' terminus supponens respectu verbi de p'feto vel de futuro magis supponit pro his que sunt fuerit vel erūt q' terminus supponens respectu verbi de p'fati supponat pro his que sunt fuerunt vel erunt. Ad hoc dicitur q' causa est. quia verbum de p'feto et de futuro includit i se verbum substantiuū de p'fati: cā resoluat i illud

et suū pncipiū: vt dicēdo: fontes erit: resoluit i istā: fontes ē futur? et dicēdo: fons fuit: resoluit i istā: fontes ē pterit? Verū aut d pnti ncludit vbi d pterito nec d futuro. qre rē.

Dubitat qro qre illa vba: pntit pōt: et vba illa i bilit vel i bilit: icipit et dñit habeat vi apliadi terminū sequēte sic pcedētē et nō vba substantia d pterito vl d futuro. et citā qre ista vba habeat magis vim apliadi tmi nū qz alia. Ad hoc ridet magr q vbi aliqd apliet ante se et nō post se. hoc nō ē nisi rōne nature sic dictāis aut volūtatis sic imperātis: sic pntit de dictiōe excepti na q an se et nō post se immobilitat. vt ois hō pter forē cur rit: immobilitat ly hō et nō ly currēs. Idmōi at vba q sic apliat āte et nō post se sūt ista q cadūt ve nisi sup illa q sūt fuerūt vl erūt. vt ē: fuit: disputabit: monebit: et lūit modū.

Alia at q cadūt ve siue quoz act? possūt pntit re q nō sūt: erūt: fuerūt: apliat talia tā an qz post. vt albu pōt ēē nigrū. tā ly albu qz ly nigrū stat ampliatiē. Sili i illā chymērā itelligo vl itelligo chymērā. ly chierā sup pōit apliatine p eo qd ē vl erit vl ē imagiabile. Dubitat qro qre solū tmi nū pte p actiui vel pncipij habētis naturā trāscēdi iposibile et imagiabile apliat siue pponat siue postpōat et nō ali? termin? In summa ē querere qd est cā regule. Ad hoc dicir q cā est qz tales tmi trāscēdētis ipotat actū suū q trāsit i tmi nū ad quē siue pcedat siue sequat nūllomius itellet? dirigit actū suū sup illū. vt dicēdo: itelligo chymērā: tēni ille act? sit a termino a quo: nō tamē trāsit iposibile rōne tmi nū a quo: sed rōne tmi nū ad quē. Dubitat serto qre dicēdo antichrist? est ens: ly ens stat ampliatiē et nō hz aliquez modū dictū. ergo diminiut? ē magr. qna nota cū miori. maior aut pz p magistru i pmo posteriori illa pte. qd nō est nō ē scire. Ad hoc dicir qdā q prioristice loqndo nō stat apliatie ly antichrist? ē bene posterioristice vt vide tur dicere magr pmo posteriori i loco allegato: et cū hic prioristice et nō posterioristice loqtur. ideo nō ē diminiut?.

Alit pōt dici q ly ens potest ēē pncipiū d ly ē: et tūc nō ampliatur ly antichrist? qz idē ē dicere antichrist? est ens: antichrist? est existēs. Idōt ē ly ens ēē nomē: et sic ē termin? trāscēdēs: et verificatur tā d ēte i actu qz ipotētia cū diuidatur i illa. et tūc facit stare tmi nū pcedē te ampliatiē: et equalit hūic. antichrist? pōt ēē. et sic de ducitur ad illā regulā de pōt: que sic itelligit qz ois tmi nū supponēs respectu hui? vbi pōt pncipij vl sibi equa lēis supponit ampliatiē. Vel pōt dici q reducitur ad istā d terminis trāscēdētibus iposibile vl imagiabile lz idirecte. dico directe: qz nō apliat tmi nū isle sicut rect? ab eo: cūz nullū terminū regat. Dubitat septio dicēdo antichrist? ē futurus: quomodo supponat ly futurus cū supponat p antichristo: qz vl supponit p antichristo q ē: et sic ppositio est falsa: aut p antichristo qui erit. et hoc nō: qz cū omnis terminus habeat supponēs a verbo: a vbo at de pnti nō habet terminus qz supponat p eo quod erit. qre rē. Ad hoc dicir q futurus supponit p ente quod ē et nō habet a vbo absolute hoc nec a se: sed a verbo i ordine ad pncipiū.

Sequit de appellationibus.

Appellatio Est acceptio tmi nū rē. Magister i hoc capi tūto pmo diffinit appellationē dicēs. Appella

tio est acceptio tmi nū i ppositione habentis respectum ad naturā vbi vel pncipij eiusdē. Et ponit tres spēs appellationis. s. tēpōis: ampliatiōis: et forme qz sigillat diffinit. Appellatio tēpōis ē acceptio termini i ppositiōe p aliquo vel p aliquibus fm solā cōsignificationē vbi vel pncipij eiusdē: cui annexē sūt due regule. pma. ois terminus suppositionis respectu vbi d pnti nō ampliati p participiū ampliatiū appellat tēpōis pntis. Secū da regula ois terminus sequēs verbū ampliatiū pteri ti tēpōis solū modo vl futuri vl aliquod suoz pncipio rum appellat tēpōis pnti vel futuruz. Appellatio ampliatiōis est acceptio termini apliatie supit limitat p termini apliatini pcedētē: cui due regule sūt annexē. pma. ois tmi nū sequēs aliqd istorum verborū icipit vel dñit. vel aliquod suoz pncipiorū appellat ampliatiōem. Scda regula: ois terminus sequēs aliquot isto rum verborū potest vel pntit vel aliquod suoz pncipio rum appellat ampliatiōē. Appellatio forme ē acceptio termini limitati p termini pcedētē qcernētē actū mētis: vt itelligo hominē: ly hominē appellat formā.

Aduerte circa has species. et pmo circa appellationēz tēpōis. qz appellare tēpōis ē significare suū significatū fm solā dñā tēpōis verbi pncipalis: si de pnti: de pnti: si de pterito: de pterito: si d futuro: de futuro. Circa appellationēz apliatiorū aduerte qz appellat apliatiorū ē signi ficare significatū suū ampliatiū hz qz restringit ad nāz verbi ampliatiū vl pncipij eiusdē. vt dicēdo. albu pōt esse nigrū: tā ly nigrū qz ly albu stat ampliatiū pzo eo quod ē vel potest ēē: tamē ly nigrū a pte post restringit ad standū p eo quod pōt ēē. albu aut stat absolute apliatie et nō restringit. Circa appellationē forme aduerte qz appellare formā ē significare suū significatū sub rōne formali eiusdē. Ratio aut i pposito nō ē ipsa diffinitio sed ipsa denominatio: siue illud vnde ē dñominatio: et sic ratio hois est humanitas p quā dñominatur hō: et ita d alijs. Circa aut has species sūt dubitationes pntiche subtiles quas vide ptra suppositiones. Aduerte qz in pncipio huius tractatus: nāz suppositionem scdm opinionē sancti Thome pnti declarare. ideo opinio nē illi sic perstringā diffiniēdo: diuidēdo: et regulas d mēte eius ponendo. Suppositio sic ab eo diffinitur qz est ppteritas subiecti ad predicatū i ppositiōe cōpati. Secūda aut qz diuersimode accipit subiectū i pparatio ne ad predicatū diuisio suppositionis hz attēdi. Sicut ergo in facto doctore i d ente et essentia natura ipotata per terminū cōmunē potest dupliciter capi. Uno modo fm rōnez pnti. Alio modo hz ēē quod habet in alio. et hoc dupliciter: qz vel secūda esse quod habet i suppositis: vel fm ēē quod habet in anima. Sic suppositio d diuidi pmo i naturālē et accidētālē. Suppositio nā lis dicir quādo terminus cōmūis accipit respectu pdicati sibi essentialiter cōuenientis: quē admodū ē hic: homo est aial: hō ē risibilis. Suppositio vō accidētalis ē qz terminus cōmūis accipitur respectu pdicati sibi quēuē tis accidentaliter: vt hic homo studet. homo ē spēs. Suppositio accidētis diuiditur i personālē: et simplicē. Personālē dicitur quādo terminū cōmūis sumitur respectu pdicati sibi accidētāliter quēuētis p esse qd habet in suppositis vt homo studet. Simplicē dicitur

Secundus

71

sf. quādo terminus communis accipit respectu predicati sibi
accidentaliter conuenientis p eē quod habet in aia. vt
homo ē species. Suppositio ergo naturalis ē p pectas
termini communis accepti respectu predicati essentialiter
conuenientis. Tunc autē predicati dicitur essentialiter conueni
re quādo pūnet ad essentia subiecti: vt homo ē rōnalis
vel sequitur principia essentialia subiecti: vt homo est
risibilis. Et hec suppositio nālis diuidit. q: qdam est d
terminata. quedā indefinita. Determinata ē quādo ali
quis terminus communis ē aliquo signo dterminatus. In
definita quādo sumit sine signo. Determinata diuidi
tur i vniuersalē et picularē. Vniuersalis ē quādo cuz si
gno vniuersali sumitur. Particularis quādo cū signo
piculari sumitur. Suppositiois naturalis quatuor
sunt regule. Prima est. quādo cuq; predicatus in aliqua
ppositione dicitur de subiecto in aliquo modo dicēdi
p se subiectū semper supponit naturalit. Exemplum
de pmo modo dicēdi p se. vt homo ē animal: homo
est rōnalis. Exemplū de secūdo: vt hō ē risibilis. Terti
modus per se non ē ad propositum: q: nō ē modus di
cēdi sed modus essēdi. Exemplū de quarto: vt inter
fecus iterit. In omnibus enim istis subiecta supponit
nāliter. Rō regule est: q: suppositio nālis est qn pā
cātū essentialit quēit subo: sed quādo predicatū dicitur de
aliquo in aliquo modo dicēdi per se ē huiusmodi. Ita
in pmo predicatur diffinitio vel pars diffinitiois. In
secundo et in quarto predicatū cōsequitur essētiā subie
cti: vt patet primo posteriori: quare et. Secūda regu
la: Omnis ppositio cuius subiectū habet suppositioes
naturalem ē vniuersaliter vera. s. p omni tēpore: cuz
suppōat p omnib⁹ suis suppositis. Ratio regule est q:
i oibus his ppositionib⁹ predicatū ē de essentia subie
cti. vel saltem cōsequitur essentia eius ideo pōt attribui
oib⁹ cōuenientibus i essentia subiecti. Tertia regula
ē. a ppositione de tertio adiacente cui⁹ subiectū suppo
nit naturaliter ad ppositionē de secūdo adiacente nō
valet sequētia: q: nō valet hō ē risibilis. ergo homo
est. Ratio est. quia in his de tertio adiacente predicatum
pertinet ad essentia. in ppositione vero de secūdo adia
cente predicatū pertinet totaliter ad esse siue existere. quia
tunc principale predicatum est hoc verbū ē quod ponit
rem esse i rerū natura. Quarta regula: Nulla ppō
cui⁹ subiectū supponit naturaliter ad suū veritatē requirit
existentiā terminorum. Ratio regule ē. qm ad veritatē
ppositionis affirmatiue sufficit vera vni⁹ extremoz.
sed in omni affirmatiua cuius subiectū suppōit nāliter
de reb⁹ nō existentib⁹ saluari potest talis vni⁹: ergo et.
quia absolute res ipōtata p predicatū respicit rem ipō
tata p subiectū qb⁹ extraneū est existere. Suppositio
pōnalis ē p pectas termini communis accepta re
spectu predicati sibi conuenientis p eē quod habet i sup
positis: et diuiditur. q: quedā ē cōfusa et quedā determinata
quonā terminus supponēs personaliter accipitur par
ticulariter vel indefinitē: vt homo legit aliquis gallus
cātat. Suppositio cōfusa ē quādo termin⁹ supponēs
personalit accipitur vniuersaliter. vt ois homo currit.
Cōfusa diuidit q: quedā ē distributua quedā colle
ctua. Distributua dicit quādo terminus supponens
siue pōt diuidi seu distribui i oia sua supposita respectu

predicati: vt quilibet homo sedet. Collectiue dicitur
quādo terminus supponens cōfuse nō pōt diuidi i sua
supposita. sed magis sua supposita sūt collecta respectu
predicati. vt oēs apostoli sūt duodeci. Suppositionis
personalis quatuor sunt regule. Prima regula: Quilibet
picularis v⁹ indefinitē subiectū supponēs pōnalis
supponit dtermine: vt hic homo currit: homo sedet.

Secūda regula: Sub oī supposito supponēte dtermini
nate potest descēdi p propositionē diffinitiuā ad sua
supposita respectu predicati. vt hō currit. ergo sō. currit
vel plato currit. Tertia regula: Quilibet ppositio
nis vniuersalis subiectū supponit cōfuse et distributue:
vt hic ois homo currit. intelligit tamē subiectū suppositio
nis pōnalis per suppositionē naturalem. Quarta
regula. sub omni subiecto supponente cōfuse et distri
butiue pōt descēdi p propositionē copulatiuā ad eius
supposita respectu predicati: vt omnis homo currit: ergo
iste homo currit: et iste homo currit. Suppositio sim
plex est. p pectas termini cōis accepta respectu predicati
cōuenientis sibi p eē abstracto i anima seu extra supposita
ta quod idē ē: vt homo ē spēs. Diferentiatur autē sup
positio simplex: nō ratione subiecti: q: subiectū non est
determinabile aliquo signo: quonā tā signa vniuersalia
q; particularia determināt subiectū vt respicit supposita:
diferentiatur autē suppositio ratione predicati quia v⁹
predicatū pūnet ad primā intentionem siue primū actū
anime: vt hic homo intelligitur: homo cōsiderat. Vel
pertinet ad secūdā intentionem siue secundum actū aie
vt hic hō est spēs: homo ē predicabile. Suppositio er
go simplex diuidit i primam et secundam. Suppositio
prima est quādo subiectum supponēs simpliciter su
mitur respectu predicati pūctis ad primū actum aie:
vt exemplificatum ē supra. Secūda suppositio ē qn
terminus supponens simpliciter sumit respectu predicati
pūnentis ad secundum actum aie: vt supra exemplifica
tū est. Et vtraq; diuidit q: quedam est intentionalis
quedā intentionata. Intentionalis ē quādo solū predica
tur intentio vel actus anime: vt hic homo est intentiona
tus. Intentionata quando ens predicatur cum inten
tione. vt homo est animal intellectus: vel homo est ani
mal predicabile. Suppositionis simplicis quatuor
regule sunt. Prima. nullus terminus dterminatus si
gno vniuersali v⁹ particulari supponit simpliciter. Rō
regule ē. q: cū terminus supponēs simpli⁹ sumit i⁹ abstrac
tione a suppositis. Terminus autem dterminat⁹ ali
quo signo respicit supposita. Secūda regula: Omnis
terminus supponens respectu predicati intentionalis
pertinentis ad potentiā apprehendētem obiectū i abstr
ctā supponit simpliciter vt panis appetit. cib⁹ desiderat.
Ratio regule ē diffinitio suppositiois simplicis da
ta. Tertia regula: Ois propositio cuius subiectum
supponit simpliciter est singularis. Ratio est quia ois
propositio in qua subiicitur terminus non ap⁹ nat⁹
de plurib⁹ predicari debet dici singularis: sed i oī sup
positione cui⁹ subiectū supponit simpliciter ipse termi
nus substantiu⁹ non ē aptus natus de plurib⁹ predica
ri. minor dclaratur. quonā terminus supponēs simpli
citer sumit per intellectus: vt vni⁹ pter multa: et ideo
vt sic excludit et prestringit omnia supposita et inferiora

latium diuersitatis supponit respectu eiusdem predicationis
infert propositionem de subiecto plurali: cum hoc dico duo
vel ambo respectu eiusdem predicationis de possibili: ut si di-
catur fontes currunt et alter currat bene sequitur, ergo duo
currunt. Suppositio impropria est quando terminus sup-
ponit contra rationem sine natura subiecti, ut cum dicitur apo-
stolus dicit hoc: ly apostolus supponit solum pro paulo
quia contra naturam subiecti est quod terminus non supponat pro
suo significato indifferenter sicut ipsum indifferenter signi-
ficat. Et propria est quando terminus supponit secundum de-
bitam naturam subiecti. Suppositionis improprie sex sunt species
scilicet anonomastica: sinecdomastica: methonastica: transmu-
tata: ipedita: et poetica. Anonomastica est quando ter-
minus ad plura se habens accipit precise pro aliquo cui co-
uenit per excellentiam ut apostolus accipit pro paulo. philo-
sophus autem pro aristotele: sapiens pro salomone: pro-
pheta pro dauid. Sinecdomastica est quando terminus si-
gnificans totum accipit pro parte, ut omnis homo est destructus po-
tento quod solum sit prius manibus: vel conuerso quando
terminus significans partem accipit pro toto: ut dicens hoc
caput bene regit partem accipimus pro toto homine. et pupis
est in mari pro tota navi. Methonastica est quando terminus
continens sumit pro contento vel conuerso. Exemplum pri-
mum cum dicitur scilicet est potatus: accipit pro vino. Exemplum se-
cundum scilicet pugnat i. homines de scilicet. Transmutata
est quando debitus ordo propositionis est transmutatus. ut
quando terminus magis communis supponit respectu mi-
nus communis: ut alius est homo. Similiter quando terminus con-
cretus accidentaliter supponit: ut albus est homo: albus est mu-
sicus. Impedita est quando subiectus respectu predicationis habet
suppositionem rationem determinationis aduenientis pertinet
ad aliam ut si dicatur: omnis homo est singularis: nullus homo est spe-
cialis. In istis cum ratione predicationis subiecta deberent sup-
ponere simpliciter: sed signum additum impedit et facit stare pro
inferioribus et hoc est contra naturam subiecti. scilicet quod determi-
nat modo opposito quam predicationis propositionis requirit. Ideo
vocat impedita. Poetica dicitur quando terminus naturaliter si-
gnificans supponit pro suo signo naturali: ut cum dicitur heu
est mihi. i. dolor. heu naturaliter significat omnem dolorem
significatur quod non est pro impositione nostra: ideo non sup-
ponit proprie pro dolore sed improprie. hoc non est contra
naturam subiecti supponere pro aliquo extra se ad quod non
est impositum ad significandum. et hec dicitur poetica: quoniam poete
marine videntur similibus locutionibus. Ex omnibus istis ha-
bet totalis diuisio suppositionis quoniam quedam suppositio
est propria et alia impropria. Suppositio impropria habet
sex species ut dictum est. Suppositio autem propria diuiditur quia
quedam est relatiua et alia absoluta: et quilibet illarum diuiditur
in materiale formale: iterum in discretam et coherens. iterum
in naturale personalem et simplicem: et quilibet in suos mo-
dos diuiditur prout dictum est.

Et sic est finis huius tractatus.

Consequencia est illa
quod ex ante. Circa diffinitio-
nem consequentie. Aduerte quod conse-
quentia potest dividitur diffiniri. Primo
materialiter: et sic nota est aggregatum ex
ante et ante et nota illationis. Se-

cundo formaliter: et sic nota est illatio consequentis ex ante.

Tertio efficitur et sic consequentia est ordo puncta per
discursus vel rationis intellectus. Quarto finaliter et sic
nota est instrumentum intellectus ordinatum ad discernendum
verum a falso pro rationis. Adhuc circa expositionem for-
malis diffinitionis sunt quatuor opiniones. Prima est se-
rabrich dicentis consequentiam esse relationem prius ad an-
tecedens quod est illatio prius ex ante. i. respectus de predicamento
relationis consequentis ad antecedens. Et hac opinione sequitur
quod nulla est nota mala cum in mala nulla sit consequentia ha-
bens ad antecedens. et pro ista relatione consequentis deno-
minat consequens i. concreto. relatio autem antecedentis ad co-
sequens dicitur accidentia pro qua antecedens dicitur antecedens. et sic
ly ergo est signum duarum relationum scilicet hac opinione. Se-
cunda opinio est frodi et prius beny fberi dicentis consequen-
tiam esse actum intellectus. ita quod consequentia est illatio consequen-
tis ex antecedente: id est actus intellectus inferentis consequens
ex antecedente: et sic consequentia est illatio de predicamento
actionis: et consequenter cum illa illatio possit esse bona et ma-
la dat consequentia mala: et ex hac opinione sequitur quod
nulla est consequentia nisi in mente per quod actus intellectus est quod
dicitur esse consequentia non est nisi in mente. Tertia opinio est
pauli pguensis dicentis consequentiam esse respectum de predi-
camento passionis. Unde dicitur quod sicut ad calefactionem re-
quiruntur tria. Primo actus quo aqua actualiter alteratur. Se-
cundo respectus actionis quo ignis dicitur calefacere. Tertio re-
spectus passionis quo aqua dicitur calefieri. Ita in motu intentionis
nati quo intellectus aliquid infert ex alio tria requiruntur
primo actus intellectus inferentis. Secundo respectus actionis quo
antecedens dicitur inferre consequens saltem instrumentaliter. Ter-
tio respectus passionis quo consequens dicitur inferri ex antecedente
et hoc modo dicitur consequentiam esse respectum de predicamento pas-
sionis. Unde dicitur consequentiam esse nomen verba principaliter
significans consequentiam passionis consequentis ex antecede-
nte: sicut passio dicitur effectus illationis actionis: secundum
Gilbertum porretanum in libro sex principiorum: vult igitur bre-
uiter quod consequentia est illatio: id est passio consequentis ex an-
tecedente. Quarta opinio est communis quam solum reputo
veram de mente magistri diffinitis consequentiam quod conse-
quentia formaliter sumpta est propositio illatiua consequentis
ex antecedente: et est simile ac si diceret: Consequentia est pro-
positio in qua coniunguntur plures categorice per notam il-
lationis. Voco autem notam illationis notam conditionis et no-
tam rationis ut si nisi. ergo igitur. Quod autem consequentia for-
maliter sumpta sit hoc probatur: quod omnis diffinitio data pro
genus et differentia indicat formaliter quod est diffinitum: sed
ista est huiusmodi. ergo etc. Consequentia nota cum maiori
minor probatur. quod ly propositio est genus ad conditionalem
et rationalem: secundum magistrum in capitulo de hypotheticis. dif-
ferentia vero est residuum. scilicet pro nota illationis. Forma enim
in quocumque propositione est nota vniuersales categoricas. Un-
de et affectiua consequentis est intellectus agens quod ceteros
discursus pducit. Quia malis sunt finiri ex quibus consti-
tuit. Quia formalis est talis compositio denotata pro nota il-
lationis. Quia finalis est scire siue discernere verum a falso.

Diuisio consequentiarum.

Consequentiaria alia est bona et illa cuius oppositum
consequentis repugnat antecedenti. Alia ma-
la et illa cuius oppositum consequentis fiat cum antecedente.

Tractatus

Aduerte pmo circa diffinitiones istas qd alij aut dif-
finitunt pntiam bonam et malam. Nam Stroodus dicit:
Consequentia bona e illa quando non pot ita ee sic adeq
te significatur p antecedens: qn sit ita sicut adequate si-
gnificat per pns. Adala vero e quando stat ita sicut esse
adeqte significat per antecedens: sz non sit ita sicut adeq
te significat per pns. Et communiter auctores volunt q
iste diffinitiones intelligant in sensu composito. quomo-
do aut hoc diximus supra pntias Strodiuide ibi. Alij
diffiniunt sic cõiter. Consequentia bona e illa cui? no po-
test antecedens esse ver sine pnte. Adala vero est illa cui-
us antecedens pot ee verum sine pnte. Et iste diffinitio-
nes eodem sunt in sua compositionis: sunt tam clario-
res. Adagister vero aliter et optime diffinit dicens: Co-
sequentia bõa e illa cui? oppositum pntis repugnat an-
tecedenti. Adala vero est illa cui? oppositum pntis stat
cum antecedente. Qes tamẽ venit ad idẽ. nã si nã pot
antecedens ee ver sine pnte: oppositum pntis repugnat
anti: et si oppositum pntis repugnat antecedenti nã po-
test antecedens ee ver sine consequente. **A**duerte so-
quid sit aliqd alij repugnare. unde Stroodus in vigesi-
ma quarta regula et nã posse stare cum alio: et dicit q
quicqz iucẽ repugnat nã stat simul: sz nã eõtra. Nã
ad hoc qd aliqd nã sit cum alio sufficit qd copulativa
composita ex illis sit impossibili siue icludat dictiones si-
ue nã. sz ad hoc qd repugnet alteri requirit vna illarũ
formalit inferat dictionũ alius. Unde illa nã starent
simul: tu nã es alb? et nã bil e: qd pa ps nã e possibil. ta-
men nã repugnat: cũ neutra illarũ inferat formaliter d
dictionũ alius: ex quo qlibz e categorica pure negatia
et tuc sim ipm ad hoc qd pna bona sit sufficit qd opposi-
tum consequẽtis non sit cũ antecedente quibz illi nã re-
pugnet. vt illa consequẽtia e bona. tu nã es alb? ergo ali-
qd e. oppositum consequẽtis non stat cũ ante: licz nã re-
pugnat anti. Adagi vñ si fac dĩa inẽ repugnare alij: nã
nã stare cũ alio. Quicqd. n. sz magis repugnat alij nã
stat cũ alio et qe qd nã stat cũ alio repugnat illi. Repu-
gnare ergo alij e non stare sit cũ illo. Illa vñ non stant
simul ex qb? non sit vna copulativa possibil. Nã repu-
gnare vñ alij est stare cum alio. Stare aut cum alio e
qd possit fieri vna copulativa possibil.

Secunda

Divisio consequentiarũ bonarũ. Co-
sequentiarũ bonarũ alia formalis: et est
illa cuius dictionum consequentis formalit repugnat
anti. Alia mális et est illa cui? dictionum consequentis
máliter repugnat antecedenti. **A**duerte pmo qd alij
aut diffiniunt consequẽtia bonã formale et málẽ. Stro-
odus. n. in consequentis suis dicit: Consequentia forma-
lis e cui? si sicut adequate significatur p antecedens intel-
ligit ee: et sicut adequate significat p consequens intelli-
git ee. Adalis vñ p oppositum. Vel consequentia bo-
na et formalis e illa cuius consequens e de formali intel-
lectu antecedentis. Adalis vero est illa cui? consequens
nã est de intellectu formali antecedentis: suatis tamẽ co-
ditionib? requisitis ad consequẽtia bonã. Et circa has li-
tigat auctores an sint intelligẽde in sensu composito vel
diviso. et sunt optiones ad utrũqz prem. **A**duerte ta-
men qd diffinitiones ille sunt diffinitiones consequentie

formalis simpliciter que e bona de forma. Et id stric-
tus caput Stroodus qz magis hic qd ille diffinitiones nã co-
petunt cuilibz formali: sz tñ formali simpliciter qd dicit
tur bona de forma. Adagi aut sp in districto loquens
ponit dñam iter formalem et bonã de forma. Et ideo
aliter dicit. f. Consequentia bona et formalis est illa cui-
us dictionum consequentis formaliter repugnat antece-
denti. Adalis vero cui? dictionum pntis máliter repugnat
anti. Et optime declarat qd e formalit repugnare et qd
málit dicens illa formalit repugnare qd nã sunt imagi-
nabilia stare simul absqz dictione. Illa vñ máliter repu-
gnare qd nã possunt stare simul: sunt tñ imaginabilia sta-
re simul absqz dictione. Exẽplũ pmi: tu curris: et tñ nã
moueris. Exẽplũ sũ: de nã e et aliqz hõ est. Sequit
tur due regule. Prima: Ex impossibili seqt quodlibz.

Secunda: Necessariũ seqt. f. ad quodlibz. Pro in-
tellectu harũ regularũ e sciẽdũ qd impossibile dñ tripliciter
f. p se: p accidens: et p reflexionem. Impossibile p se e
illud quod adeqte significat sicut nã pot ee: nec potuit
ee: nec potit ee: vt homo e asin? pder accidẽs e illud qd
significat sicut nã pot ee: nec potit ee: sz aliqñ potuit ee.
vt ada nã fuit. Impossibile p reflexionẽ e illud qd asse-
rit se ee impossibile: vt hoc e impossibile: scipo demonstrato.
Impossibile p se e duplex: quoddã nã implicat dictione-
nem: et quoddã implicat contradiationẽ. Exẽplũ pmi:
vt de nã est. Implicat dictionẽ e duplex. qz quoddãz
formaliter et explicite implicat dictionẽ: vt tu es: et tu nã
es. Quoddã vñ virtualit sine iplicite. vbi. g. tu differ-
as te. similitẽ homo e asin? similitẽ tu scis te ee lapidem: si
militẽ tu credis precise qd aliqz hõ decipit: similitẽ tñ p
est. Necessariũ sũ dñ triplr. f. p se: p accidẽs: et per re-
flexionẽ. pder se e quod adeqte significat sicut non pot:
nec potuit: nec potit nã ee: vt de nã est. pder accidẽs vero
e illud qd significat sicut nã pot: nec potit nã ee: potuit
tñ nã ee vt adam fuit. pder reflexionẽ e illud quod asse-
rit se ee necessarium. Ad ppositum cũ dñ ex impossibi-
li seqt quodlibz intelligit de impossibili pmo mō. Sũt cũ
dñ necessarium seqt ad quodlibz: intelligit de necessario
pmo mō. f. p se et nã alijs modis. Et subdit magis qd il-
le due regule qñ pna e bona et mális. f. i qua ans e im-
possibile vñ pns e necessariũ. intelligit subductis alijs mo-
dis qñ pna foret formal. f. qñ nã arguit fm aliqñ mo-
dum formale de qb? dicit infra et.

Tertia

Divisio pntiarũ bonarũ formalium. Qz q-
dam e de forma: et e illa cui qlibz consi-
mil i forma e bona. Et qdam de mã et e illa que e bo-
na: sz nã quilibz sibi consimil i forma e bõa. **A**duer-
te fm magis qd ad hoc qd quilibz sibi consimil i forma
sit bona due requirunt cõditiones. Prima qd habeat cõ-
similez modũ arguẽdi pntie formal de qb? modis dicit
post. puta si vna arguit ab inferiori ad suũ supi? et i al-
tera: et sic de alijs. Secda e qd antecedẽtia et pna sint
similia in forma. Ad quod cognoscẽdũ e op? scire
qñ ppositiones sint similes in forma cũ antiã et pntia
sint ppositiones. Unde ppositiones ypothetice sunt si-
miles forme quaz categorice et note illaz sunt similes
forme: vt asin currit et substantia mouetur: e similit i for-
ma huic asin currit: et lignũ cõbitur: sz ppositiones
vere categorice sunt similes i forma que has tres et.

ef.

ni nã pntis:
rabilis
antus no
pat qd
vñ sine
dñte
curre
at

bf.

nf

df

tf

df

ditiones hēnt. s. q. sint eiusdem qualitatis ponētes i nu-
mery vel nō eiusdē quantitatis: vel p̄tē quantitātē eius-
dem simplicitatis vel compositiōis. Dico p̄mo eiusdem
qualitatis. vt si vna ē affirmatiua ⁊ alia. ⁊ si vna ē nega-
tiua: ⁊ alia. ⁊ notāter additur ponētes i numerz vel non
.i. si vna sit de t̄tio adiacente ⁊ alia: si vna est d̄ secūdo
adiacēte ⁊ alia. Propositiones. n. de t̄tio adiacēte di-
cunt ponere i numerz. de s̄o vō non ponere i numerz:
vt dicit p̄b̄s i s̄o posteriorum. Dicendo secūdo eius-
dem quantitatis vel p̄tē quantitātē: vt si vna ē vniuersal
vel p̄ticularis: vel indefinita vel reduplicatiua: vel mo-
dalis i sensu cōposito vel diuiso ⁊ alia. Dico t̄tio eius-
dem simplicitatis vel compositiōis: vt si vna ē d̄ exte-
mo simplici vel cōposito: diffinito vel cōditionato ⁊ alia
similr. Ex quo sequitur dicit magis q. iste ḡntie sunt si-
miles i forma: homo currit: ergo aial currit. albedo vi-
det: ergo color videt. q. saluare sunt due d̄cē conditiōes.

Prima q. hēnt cōsimilē modū arguēdi ḡntie for-
malis: q. vtrobq. arguit ab inferiori ad suū sup̄r affirmatiue.
Secūda q. antecedentiā ⁊ ḡntia sint similia i for-
ma vt p̄z ex cōditionib. assignatis. Consequētia bona
de mā de se p̄z. Declarem⁹ ergo exemplū magistri
quomō hec bona ḡntia ē bona de mātia. tu nō es ho-
mo. ergo tu non es aial: cum ois bona de mā sit bona
⁊ formalis s̄m magis ⁊ non sit bona de forma. Quod
illa nō sit bona de forma p̄z: q. nō quelibz sibi similis i
forma est bona: vt ista nō valet. hoc nō est homo s̄m
strato asino. ergo hoc nō est aial: q. tamē sit bōa ⁊ for-
malis. p̄bat q. ex cōtradictoriō ḡntis sequitur formaliter
d̄dictoriuz antis. p̄bat. q. seq̄: tu es animal: ergo tu
es: a t̄tio adiacēte ad secūdum adiacēs: ⁊ vltra: ergo tu
es tu: ⁊ consequētia q. oppositū consequentis non ē ima-
ginabile stare cū antecedēte. sic vltra: ergo tu es iste ho-
mo: ab eodē ad idē. ⁊ vltra: ergo tu es hō: ab inferiori ad
suū sup̄r: ergo a p̄mo ad vltimū valet: tu es aial: er-
go tu es hō: te demonstrato dico nō aī asino. Ex p̄-
dicis magis isert q. ēt iste consequētie sunt bōe ⁊ formales
⁊ nō d̄ forma: t̄m p̄z ē: ergo nō t̄m p̄z ē: t̄m scis te ēē lapi-
dem: ergo tu nō scis te ēē lapidem. tu credis p̄tē q. ali-
quis hō decipit: ergo alius hō decipit. Prima deductio
sic. t̄m p̄z ē: ergo p̄z ē ab exclusiua ad suā piacētē: ⁊ vltra:
ergo s̄m p̄z ē: ab vno correlatiuo ad reliquū: ⁊ vltra er-
go aliud a p̄z ē: q. oppositum consequētis nō ē imagina-
bile stare cū antecedēte. tunc vltra: ergo nō t̄m p̄z ē: q. ex
d̄dictoriō vni⁹ exponētis sequitur d̄dictoriū expositi:
ergo a p̄mo ad vltimū valet. t̄m p̄z ē: ergo non t̄m p̄z ē.

Secūda deductio sic: tu scis te ēē lapidē: ergo tu es la-
pis: ⁊ consequētia: q. n̄b̄l sc̄i n̄b̄l vix: t̄m vltra: ergo tu
nō es hō: ⁊ consequētia ab affirmatiua vni⁹ dispari ad
negatiua alteri⁹: ergo tu nō es tu: te demonstrato. ⁊ con-
sequētia a sup̄iori ad suū inferi⁹ negatiue p̄posita inferi-
ori ⁊ sup̄iori. t̄m vltra: ergo tu nō es: ⁊ consequētia: q. a
oppositum consequētis nō ē imaginabile stare cū ante-
cedēte: ⁊ vltra: ergo tu nō scis te ēē lapidē: ⁊ consequen-
tia a sup̄iori distributo negatiue ad suū inferi⁹: ergo a p̄-
mo ad vltimū valet: tu scis te esse lapidem. ergo tu nō
scis te esse lapidē. Tertia deductio sic: tu credis p̄-
tē q. aliquis homo decipitur: ergo tu credis p̄tē

verum vel tu credis p̄tē falsum: si credis p̄tē
verz: ⁊ tu credis q. aliquis homo decipit: ergo aliquis ho-
mo decipit. si tu credis p̄tē falsū: ergo tu d̄cipieris:
s̄z tu es aliquis homo: ergo aliquis homo decipit. Ad-
uerte d̄iam inf̄ mālez t̄m ⁊ formalē t̄m: ⁊ formalem d̄
forma. Adh̄alis t̄m ē quādo oppositū consequētis nō pōt
stare cū antecedēte: tamē imaginabile stare simul absq.
q. cōtradictione. Formalis t̄m ē quādo oppositum
consequētis nō pōt stare cū antecedēte: nec pōt imagina-
ri stare simul. Formal de forma ē quādo oppositū cō-
sequētis nō pōt stare cum antecedēte: nec pōt imagina-
ri stare simul: ⁊ modus arguēdi valet in oī mā: s̄ sic est
duplex bonitas. s. bonitas mālis: q. bonitas illationis
d̄r: ⁊ bonitas formalis: que bonitas modus arguēdi
sp̄alis d̄r: ⁊ bonitas de forma que bonitas mod⁹ arguē-
di ḡntialis d̄r. Adh̄alis tamē ē aut quādo antecedēs ē im-
possibile nō iplicans cōtradictionē aut quādo p̄tēns
est necessarium deductiois modis formalib. arguēdi. p̄o
terit ēē mālis t̄m alr q̄z istis duob. modis vt dicendo
oē aial currit: ergo ois hō currit. ista consequētia ē bona
q. oppositū consequētis repugnat antecedēti. qm̄ hec re-
pugnat. oē aial currit. ⁊ hō n̄ currit: q. ex his seq̄ im-
possibile. s. hō nō est aial i q̄rto mō se figure: ⁊ tamē nō
ē formalis: nec de forma: q. oppositū consequētis ē ima-
ginabile stare cū antecedēte. Formal t̄m ē: qm̄ antece-
dēs est iplicans d̄ditionē suē formalis: vt tu es ⁊ tu nō
es: siue virtualiter: vt tu differs a te. Adhuc aliter: vt
dicēdo tu nō es homo: ergo tu non es aial: similiter tu
es aial: ergo tu es homo. Attēdendo q. modus con-
similis arguēdi nō valet i oib. erit at de forma quādo
cōsimil mod⁹ arguēdi valet i oib. ⁊c.

Formalis consequētie q. dam regule vni-
uersales sunt ponēde ipsi⁹ insinuan-
tes noticiam. Prima: Si ex con-
tradictoriō consequentis seq̄ cōtra-
dictoriū antecedentis consequētia
est bona: ⁊ econtrario. Si contradi-
ctoriū consequētis nō est illatiū cō-
tradictoriū antecedentis consequētia nō est bona. Pri-
ma regula trib. limitationib. generalib. oibz regulis
h̄t capituli indiget. Prima. si alicuius consequētie
affirmatiue. quod p̄ tanto d̄r q. illa consequētia nega-
tiua nō est bona: non si tu nō es aial tu non es homo. ⁊
tamē ex contradictoriō consequētis sequitur contradic-
toriū antecedentis: q. sequitur tu es homo: ergo tu es ani-
mal. Secūda. b̄noiate a ly si ergo vel igitur: quod p̄
tāto d̄r q. illa consequētia non est bona: nisi tu non es
animal: tu non es homo: ⁊ tamē ex contradictoriō cō-
sequentis sequitur contradictoriū antecedentis. Ter-
tia. significās p̄tē ex compositione suā: p̄tūm p̄tē
se significantiū p̄maric: quod p̄pter subordinatiōez
d̄r q. ista consequētia non est bona: tu es homo. ergo
tu es aial: vbi subordinatur vni mētalī male: ⁊ p̄p̄va-
riationem significatiōis p̄tūm: q. vbi p̄es nō signi-
ficarent sic p̄tē: s̄z illa tu es aial significaret q. tu es
aial ⁊ q. tu es asin⁹ adhuc non valeret: ⁊ tamē ex con-
tradictoriō consequētis sequeretur contradictoriū an-
tecedentis. Aduertendum p̄pter curiosos inuenies:

quod est semel tale in vltimo erit. Ap̄m̄ p̄m̄p̄
subia i. s̄m̄ essentiam non s̄m̄ aliquid accipit p̄m̄
non habent vltimū tamen migrat in subia vltimū p̄m̄
calorem vltimū. Et sic in s̄m̄vltimū. Enefantia
cooperante s̄. spiritū ex

cf. 3

6 F

66

8

ingul: ergo nullus homo est. Si negado antecedens. ad
 pbationem negatur consequentia: qz requiritur debitas
 medium. Quarta regula. Si alicuius consequentia bo-
 ne ams est possibile: consequens est possibile. Corola-
 rie: si ams est possibile et consequens impossibile consequentia no
 valet. Quarta regula et quatuor limitationes dictas
 bz. s. si alicuius consequentia bone affirmatiue denomi-
 na te a ly: si: ergo: vel igitur: significatis pscie ex compositioe
 suar pium precise pmarie significatiuum: et sic pz solu-
 tio ad istud argumetu: hoc e impossibile: ergo hoc e ipos-
 sibile: contine demonstrado consequens cuius antecedens e
 possibile: cu significet sicut e: et consequens impossibile: quia
 asserit se e impossibile: et consequentia e bona. qa arguit
 a convertibili ad convertibile. Dr. n. negado consequen-
 tiam e bona: qz ams est verum: consequens falsum: nec ar-
 guitur a convertibili ad convertibile: cu consequens ypo-
 thetice significet: et ams cathegorice. si aut poneres qz co-
 sequens significaret precise cathegorice: non admitteret
 casus. Per hac ergo pticulam bone: excludit argu-
 metum hoc et quodchqz scim i ma insolubiliu. Adagi
 sic dicit qz iste regule tenet non i ma insolubilibz: sz extra
 mam insolubiliu: qz in ma insolubilibz stat consequentiaz
 e bona et antecedens e verum et consequens falsum. si
 militer ams e necessarium et consequens contingens: et simi-
 liter antecedens e possibile et consequens impossibile. Alij ta-
 men addunt na conditionale ad hac regulam. s. qz con-
 sequens no asserat se e impossibile qz est in proposito.
 Respōdet et ad illud. Qd curres e asinus: ergo oē cur-
 rens pot e asinus: cuius antecedens e possibile: et conse-
 quens impossibile: qz sequitur omne currens pot e asinus
 ois homo pot esse currens: ergo ois homo pot e asi-
 nus. Dr enim qz consequentia non e bona: et si pbas con-
 sequentiam e bona: qz exponentes antecedentis iherit ex-
 ponentes consequentis. negatur hoc: et si tu probas:
 quia sequitur currens est asinus. ergo curres potest e
 asinus. tenz consequentia ab esse ad posse affirmatiue si
 ne distributioe. concedo illam: et sequitur: nihil est currens
 qui illud sit asinus. ergo nihil est currens qui illud possit
 e asinus. qz quicquid est tale pot esse tale: et sic pz qz totus
 consequens sequitur ex toto antecedente. nego illa. Unde
 dico qz ex hac secunda exponente antecedens no sequitur ex-
 ponens consequentis. quia secunda exponens consequen-
 tis e: nihil est vel potest e curres qui illud possit e asi-
 nus. Idz etiā ad illud: aliquod currens potest e homo
 oē currens est asinus. ergo asinus potest e homo. fillogis-
 mus est i dissamis: et tamē antecedens e possibile. p vtra-
 qz pte: et consequens impossibile. Dr qz consequentia
 no est bona nec est i dissamis: qz medium supponit i ma-
 iori latz qz in minori cum supponat ampliatue in ma-
 iori et no in minori: sz minor debz e oē currens e asinus. si
 qz concludere talem conclusionem et tunc minor est ipossi-
 bilis: sicut conclusio. Quinta regula: Si consequentia est
 bona et aliqd sequit ad consequens: illud idē sequitur ad an-
 cedens. Si consequentia est bona quicqd antecedit ad antec-
 dens antecedit ad consequens. A pmo ad vltimum quādo
 consequentia itermediate fuit bone et formales no variate: con-
 sequentia a pmo ad vltimum e bona et formalis. Quinta
 regula. Quatuor limitationes deas requirit: qz gra breuitatis
 taceo. Sz prima regula duas alias limitationes requirit
 qz magis intelligit i textu. Prima qz consequentia iterme-

die sint bone et formales: qz alie a pmo ad vltimum co-
 sequentia non essz bona et formalis. qz enim semias in pre-
 missis colligis i conclusione. id ista consequentia no est
 bona et formalis a pmo ad vltimum. si nullu tempus e aliqd
 tps est. sic arguendo: si nullu tps e nulla dies e: ergo nox
 e. vltra: si nox e aliqd tps e. ergo a pmo ad vltimum: si
 nullu tps e aliquod tps e. illa consequentia e bona et malis
 no aut formalis. qz fa consequentia fuit malis tm. Simi-
 liter si deducat de pmo ad vltimum: si tu curris de e: ha
 arguendo: si tu curris tu es. si tu es catum est. si catum
 est ca est: si ca est ca fm ordiez est: si ca fm ordine est ca
 pma est vel fa. et vltra. ergo pma ca est si pma ca e: er-
 go deus e: ergo a pmo ad vltimum: si tu curris: ergo de-
 est. Dr qz illa consequentia a pmo ad vltimum est malis
 tm: qz secunda consequentia fuit malis tm. Secda limita-
 tio est qz tales consequentia itermediate no sint variate. Ad
 qua scdam conditōez duo requirunt. Primum qz conse-
 quens pcedentis consequentia pscie sit antecedens con-
 sequentia immediate sequentis. Scdm qz sit eodem mo-
 do accepti. ppter pmi no sequit: quāto magis sitis tan-
 to magis bibis. quāto magis bibis tāto min sitis: ergo
 a pmo ad vltimum: quāto magis sitis tāto min sitis. qa
 illud qd est consequens pme consequentia no est antece-
 dens sequentis. ppter scdm non sequit: tu curris: ergo tu
 curris vel homo e asinus: tu non curris: a pte diffi-
 cultue ad tota diffi-
 cultua. et vltra tu curris vel homo est asi-
 nus: et tu non curris: ergo homo est asinus: a diffi-
 cultua affirmatiua cu destructione vni pti supra alteraz.
 ergo a pmo ad vltimum: tu curris: ergo homo est asinus.
 qa consequens pme consequentia qd fuit antecedens se-
 cūde non eodem modo sumit i vtraz. Ma dū est conse-
 quens sumit diffi-
 cultue: dū vo est antecedens sumit
 copulatiue. qm. n. arguit a diffi-
 cultua cu destructione vnius
 pti ad alia illud tenet copulatiue. qa lz beat duas no-
 tas. s. diffi-
 cultois et copulatois tu nota pncipal no e diffi-
 cultois: sz copulatois: cu no itedim diffi-
 cultore. Destructione vo denotat p hac nota et. qe nota co-
 pulatois. Et ppter hoc soluit argumtu magi cum ar-
 guit: qternari e: ergo binarius e: binari e: ergo ci me-
 dietas e pscie vnitatis: ergo a pmo ad vltimum: qternari
 est: ergo ci medietas e pscie vnitatis: qa non e eodem mo-
 do accepta: ista ppositio qz medietas e pscie vnitatis dūm
 est qns scde gntie: et dū est consequens gntie facte a pmo ad
 vltimum rōne relatiui quod variat significatiōe ad va-
 riatione ams. id pot dici qz regula intelligit e mam re-
 latiuor. Sexta regula e ista: Si aliqz gntia est bona et
 aliqd stat cu ante illud idē stat cu consequente. Corola-
 rie ex sexta: Quicqd repugnat consequenti repugnat anti.
 Sexta regula eadē limitationes requirit. et pp hoc illd
 argumtu soluit qd solet fieri. ista gntia e bona. ergo tu
 es asinus. p ly illa dimostrado gntia nūc scdz. qz illa gntia
 sit bda. pbat. qz si n oppositu gntis stat cu ante. s. qz e bo-
 na et tu n es asinus: et arguit. ista gntia e bda: et tu n es a-
 sinus. qz illa gntia e bda. pz gntia a copulatiua ad altera pte
 oz qz pcedit illa gntiaz e bona: et tu cu ante stat aliqd qd
 n stat cu gntie. na ista: tu n es asinus: stat cu ante. qz ams e
 posse: et illa e nectia: et tu n stat cu gntie cu psciat. Dr. n.
 distinguendo ams pte gntie: aut pscie significet: aut n. si vis
 qz pscie significet n admittit casus: qz sequit psciat. s. qz si
 illa gntia n e bda qz sit bda vt pbiu e. et qz si e bda n e bda

nf.

cf.

cf.

nf.

RF.2

Tractatus

Non est bona et antecedens sic precise significat. ergo antecedens est verum. tunc ultra. antecedens est verum et quod falsum. ergo quod non est bona. si vero non ponatur illud antecedens significare. precise admittatur et conceditur quod si antecedens est impossibile. et significat hypothetice quod ista consequentia est bona. et quod ista quod non est bona. et ideo non stat se cum alio proposito. Septima regula. Si aliqua quod est bona scita a te esse bona. et antecedens est concedendum. et consequens negandum. Si consequens est a te negandum. et antecedens est a te negandum. Corollarie ex ea. Si antecedens est concedendum et consequens negandum consequentia non valet. Septima regula ultra quatuor generales conditiones requirit alias quatuor ut dicitur communiter. Prima. scita a te esse bona et concedenda. et propter hoc non inconuenit huius consequentia tu es homo. ergo tu es animal. antecedens est concedendum. et tamen quod negandum. quia consequentia non est scita esse bona ab eo. Similiter si ponatur quod deus est. conuertatur cum ista propositio ne. homo est animal. propter illa consequentia est bona. deus est. ergo homo est animal. et tamen antecedens est concedendum et consequens negandum. quia illa consequentia non est concedenda. quoniam extra te pus bene respondendo non concederet. Et hoc fit. Item tibi. Secunda in Strodi consequens est concedendum. et si ponatur respondet ipsum negando. et si hoc non oportet addere istam particulam concedenda. Secunda. merito tue cognitionis. et propter hoc non inconuenit quod ubi fiat consequentia cuius antecedens fuerit latinum et quod grecum. quod sit a conuertibili ad conuertibile. ut dicendo. homo currit. ergo antropos trechi. et fide dignum dicat tibi ista consequentia esse bonam. tunc licet ista consequentia sit scita a te esse bona. tamen antecedens est a te concedendum. et quod non. quia consequens non est intellectum. Tertia. sciendo quod ex concedendo non sequitur non concedendum. quia ubi aliquis credat ex vero sequi falsum ista bona. et ex concedendo non concedendum ignotando precepta logicę ut potest rusticus credere. tunc illi consequentia. tu es homo. ergo tu es animal. antecedens est concedendum et consequens negandum a rustico. Quarta. nec repugnet consequens esse concedendum propter hanc consequentia hoc non est concedendum. ergo hoc non est concedendum. continue demonstrando consequens cuius antecedens est concedendum et consequens non. cum asserat se non esse concedendum. et tamen omnes conditiones huius excepta vltima. Adhibet tamen appetit saluo meliori iudicio quod sola vna conditio sufficiat ultra illas omnes generales. quia tunc magis. si quod consequentia sit scita esse bona. nec est opus ponere eam merito sue cognitionis. quia si scis ista consequentia esse bonam vel merito tue cognitionis vel alteri. et antecedens sit intellectum. ergo et consequens est intellectum. et propter tertiam regulam Strodi. Tertia et conditio suppleuit ubi dicit sciendo quod ex concedendo non sequitur non concedendum. quod ubi aliquis credat ex vero sequi falsum consequentia non est scita esse bona. et non sequitur tu credis ista consequentia esse bonam. et ita est quod consequentia est bona. ergo tu scis consequentia esse bonam. Sed aliter arguitur. tu credis istam consequentia esse bonam. et ita est quod ista consequentia est bona. si in istum modum quod credis. ergo tu scis consequentia esse bonam. et minor est falsa. si quod quod sit bona si in illius modum arguendi quem credis. quia tu credis ex vero sequi falsum. ideo non est bona si in istum modum arguendi quem credis. Quarta conditio etiam est superflua ubi dicitur quod non repugnat quod est concedendum quod ubi ponatur consequens sic precise significat

care non admittitur casus. ubi autem non ponatur precise non valet consequentia. quod non arguitur ab eodem ad idem quia antecedens significat categorice. consequens vero hypothetice. ex quo est insolubile. et sic propter istam solam conditionem. scilicet quod consequentia sit scita esse bona. constant omnes instancie. et propter hoc soluit instancie magistri cum arguitur. homo currit. ergo risibile currit. consequentia est bona. ponatur tamen quod antecedens sit positum tibi et consequens depositum. tunc antecedens est concedendum et consequens negandum. Dicitur quod consequentia non est scita esse bona. quoniam ex duobus admittitur sequitur oppositum eius. sequitur enim antecedens est concedendum et consequens negandum. ergo consequentia non est scita esse bona. Octaua regula et corollarium. Si consequentia est bona scita esse bona. et antecedens est scitum. ergo consequens est scitum. Et si consequentia est bona scita esse bona. et consequens est dubium. ergo antecedens est dubium. Octaua regula ultra quatuor generales limitationes requirit alias quatuor assignatas secunde regule. ut dicitur de prima. scita esse bona. quoniam ista consequentia est bona. tu es homo. ergo tu es animal. et tamen antecedens est scitum a rustico. consequens non. quia non concederet se esse animal. Secundo merito tue cognitionis. quod illi consequentia. homo currit. ergo antropos trechi. credit a te esse bona. quia fide adhibes fidedigno. antecedens est scitum et consequens nescitum. quod non est intellectum a te.

Tertio sciendo quod ex vero non sequitur falsum in consequentia bona. quoniam ubi crederes ex vero sequi falsum. et crederes firmius te esse hominem et non animal. tunc illa consequentia est bona. tu es homo. ergo tu es animal. scita esse bona. quod firmius credis et ita est merito tue considerationis. cum tota consequentia sit latina. et animus est scitum. et consequens non. quoniam tu non scis ex vero non sequi falsum. imo credis ex vero sequi falsum in consequentia bona. Quarta. et non repugnat consequens sciri et propter hoc soluit argumentum magistri cum arguitur. hoc est nescitum. ergo hoc est nescitum per vtriusque hoc demonstrando consequens. similiter soluit illa. omnis propositio scita est affirmatiua. ergo nulla propositio scita est negatiua. Potes tamen dicere ut in septima regula dicitur quod vna conditio sufficit. scilicet quod consequentia sit scita esse bona non faciendum differentiam inter consequentia scita a te esse bona. et consequentia scita a te. Quia tamen dicitur in isto casu de scire et dubitare ponit differentiam inter propositionem esse scitam esse veram. et propositionem esse scitam. Qui vult quod aliquid propositio sit scita a te esse vera quod tamen non est scita a te. quia ad hoc quod aliqua propositio sit scita esse vera sufficit quod scias ita esse sicut illa significat. sed ad sciendum illam requiritur quod scias ita esse sicut illa significat. et scias illam sic significare. et ideo ubi scias hominem currere. tu scis illam esse veram antropos trechi. et tamen tu nescis illam posito quod tu non intelligas illam. Forte quis similiter ponet differentiam inter scire consequentia. et scire ipsam esse bonam. et diceret quod si firmiter credo consequentia esse bonam et ita sit in re. scio consequentiam esse bonam et tamen stat quod non sit scita. ut si non est intellecta habitudine consequentis ad antecedens ut quando non est intellectum antecedens aut consequens in consequentia bona cuius antecedens sit latinum et consequens grecum. et quia illa probabilia sunt et non sunt demonstratiua potest teneri oppositum. scilicet quod non sit differentia inter illa. et si tu vis ponere differentiam dicere requiritur illa conditio quod consequentia sit scita esse.

Tertius

9
RT

af

ff

ff

RT

If

bf

inf

gf

N

sequitur pticulares regule con
sequentie formalis penes supi
r inferi? mam concernetes. Quaz pma
est: Ab inferiori ad suu supius affirmati
ue: sine distributioe r sine signo cofusiois
ipedieme e bona gna. Secda. ab inferio
ri ad suu superi? cu distributioe vel confuse tm immobili
no valet gna. Tertia: Ab inferiori ad suu superi? ne
gatione postposita: cu debito medio: pntia e bona.
Prima regula idiget octo limitationib?. Prima ab
inferiori p se: r no per accis: qz no sequit. hoc currit: er
go albu currit: demonstrado albu: qz possz hoc currere:
lz albu non curreret. Et ca e: qz ly hoc no e inferi? per
se sz p accidens ad ly albu. Similiter no sequit: hoc po
test currere: ergo aliud a currite pot currere: demonstra
to sedet p ly hoc: qz ans e vez: r gns falsu: imo iposibi
le. Simili no sequit: hoc e vez: demonstrado illa pposi
tione falsaz. fontes sedet. ergo aliud a vero e vez. Se
cnda affirmatiue: qz negatiue no valet: vt dicedo: nul
lus ho currit. ergo nullu aial currit. Tertia sine signo
distributino: qz no sequitur: tu differs ab afino. ergo tu
differs ab aiali. Quarta sine signo imobilitate: qz no
seqt instantia magri. si tu es afin? tu es rudibilis ergo si
tu es aial tu es rudibilis. Quinta rone tot? extremi: qz
no sequit. tu es appens afin? ergo tu es aliqlis afinus:
snt no valet: tu es bon? citaredus: ergo tu es bon? ho.
Sexta. alfo extremo si variato: qz no sequit: homo
currit. ergo aial disputat. Septima i suppone psoa
li: qz no sequit: ho est ipes spalisima: ergo aial e speci
es spalisima: lz i rei vitate ho r aial maliter supia non
se beant sz inferi? r supi?. Octaua vltima. ad suu
superi? gna significate precise ex copositoe suaz: ptiu sic
precise pmarie significanti: ppter subordinationem r
variatione significatois vt oem e sepe: tuc gna e bona
formali r de forma: vt dicedo ho currit: ergo aial cur
rit. Secda regula no indiget limitatib?: sz itelligit
qz no valet de forma r vt plurimu no valet formalit: vt
dicit magr. lz aliqui valeat formaliter: vt pbat magr. qz
valet: nullus binari? ergo nullus numer? e: r tu argui
tur sz regula. Simili valet dicedo: nulla ppositio vera
scit: ergo nulla ppositio scit: r tu arguit sm regulam.
Tertia regula requit noue limitationes. Prima ab
inferiori negatiue siue negatoe postposita inferiori r supio
ri: qz negatoe preposita no valet: vt null? ho currit. ergo
nullu aial currit. Secda cu debito medio. i. supio
ris de inferiori. qz no sequit: ille ho non currit: homo e
aial ergo aial non currit: demonstrado ada p ly ille. po
suto qz o e aial currit: qz antecedes est vez: gns falsuz:
ex quo no fit debita constatia superioris de inferiori.
Ma mediu dz est ille ho e aial. Simili no valet instan
tia magri scies illa pponem no est aliqd: demonstrando
ista. ho est afin? r illa e aliq ppositio. ergo scies aliquā
ppositione no est aliqd. no debite sumit mediu sz debz
e hoc: r scies illa ppositoez e scies aliquā ppositione.
r i casu illo estz falsa. Tertia nullo signo distributino
pcedet: qz no seqt: ois ho no currit: ois ho e aial. ergo
o e aial no currit. Quarta nec confundet cofuse tm
mobilitate: qz no sequit: tm substantia non e accidens. r ois
substantia e aliqd. ergo tm aliqd no est accidens. qz vt pz

p exponetes antecedens est vez r consequens falsu. qz ly tm
confundit cofuse tm terminu imediate sequetem no ipe
ditu: capace cofusionis. Quita nec imobilitate: qz no
sequit: contingit tu no moueris. r tu no moueris. r tu
no es aliqd. ergo aliqd cotingeter no mouet. qz quelibz
illaz vniuersaliu e necessaria nalter loquedo: necessa
rio aliqd mouet. r necessario aliqd qescit. r consequeter
necessario aliqd no mouet. Ma quelibz istaz nalter est
ipossibilis. o e ens mouet. r nihil mouet. ergo cotradi
ctoria illaz sunt necessaria. r consequenter no cotingentia.
Simili no valet. istu hoem currere no e scitum a te. r
istu hoem currere e aliqne hoem currere: ergo aliqne
hoem currere no est scitu a te: dato qz scias aliu cur
rere. antecedens e vez r consequens falsu: r ca e. qz ly scitu
facit sensu copositu. Et ppter hoc et no seqt: istu hoem
currere no adeqte significat p a. r istu hoem currere e
aliqne hoem currere. ergo aliqne hoem currere non
adeqte significat p a: dato qz a sit ista ppositio pticula
ris: aliqz ho currit: r p ly ille dimostret fontes. Sexta
rone tot? extremi: qz rone ptis no sequit: vt deū ee afi
nu no est aliqd: sz afin? e ens. ergo deū ee ens si e aliqd.
Septima. altero extremo no variato: qz no seqt for
tes no currit: fontes e homo. ergo ho n disputat. Octa
ua i suppositione psonali. qz no sequit: ho non e gen?
r ho e aial: ergo aial no e gen?. Similiter no seqt ho
minē currere non pncipaliter significat p a. r hominē
currere e aial currere. ergo aial currere no pncipaliter
significatur p a. dato qz a sit ista ppositio: aial currit. r
ca est: qz ly significat trahit oionez ad suppositione mā
lenz: r sic faciut. cetera yba secude itentiois vel ipositiois.
sicut ista verba: supponit: diffinit: diuidit: subicitur: p
dicat. vt cum dī homo subicit: ho pdicatur. ly ho stat
maliter rone verbi. possz tm ipediri a signo psonali.
Nonā. ad suu supi? gna significate pscit ex copositoe
suaz partiu sic pscit pmarie significatiū consequetia est
bona: ppter subordinatione r variationes significati
onis. ut dictu e sepe. Alie tres regule. Prima re
gula e a supiori ad suu inferi? r sine distributione no va
let argumetu. Secda regula: A supiori ad suu infe
rius affirmatiue distributino no valet argumetu nisi
cu debito medio. Tertia regula: A supiori ad suu
inferius negatione preposita est bona consequetia. Ma
ma regula non idiget limitationib?. sz itelligitur qz n
valet de forma. lz aliqui valeat formaliter: vt dicit ma
gister 3 gntias. qz dicedo: aliqz numerus est. ergo bina
rius est. pntia e bona r formalis: qz oppositu consequē
tis non e imaginabile stare cu antecedente: tm non e bona
d forma. Similiter valet tu es aial. ergo tu es. r vltra.
ergo tu es tu. ergo tu es iste ho. ergo tu es ho. ab inferio
ri ad suu supius. ergo a primo ad vltimu sequit: tu es
aial. ergo tu es homo: sz tamē non valet de forma sicut
itelligit regula: qz confimiles i forma non tenet. Secda
regula requit sex limitationes. Prima a supiori
distributo: qz sine distributione non sequit: vt animal
currit. ergo homo currit. Secda mobilitate: qz imo
bilitate non sequit: ergo tu incipis scire oem ppositionez.
r a est ppositio. ergo tu incipis scire a. Tertia sine ter
mino hēte cas veritatis. qz non sequit: oī aiali curren
te o e aial currit. bunnellus est animal: ergo bunnello cur

nf

af

cf.

of

rente omne animal currit. Quarta rōne totius extremi. quia non sequit. omne vidēs oēm hominē ē fortis. plato ē homo. ergo oē vidēs platō ē fortis. dato qd fortis solum videat omne hominē. Similiter non sequitur: differens ab ente nō est ens: tu es ens ergo differens a te non est ens. antecedens ē verum. p. maiori minor patet: quia nullum differens ab ente est ens. et tamē consequens est falsum. et hoc est. qd differens a te non ē inferi⁹ ad differens ab ente. q̄suis ly te sit iterius sine minus cōe q̄ ly ab ente. Quia. cū debito medio. i. q. sumat inferi⁹ p. proportionatiz suo superiori quo ad cōmuniem respectum vel ampli vel restrictum. et sic de alijs circūstātijs: vt sunt tempus. locus. id nō sequit. tu es oīs homo hic. plato est homo: ergo tu es plato. qd hoc mediū non ē. p. proportionatiz quo ad destructionem. id debet esse tale. plato ē hō hic. Similiter non sequitur: tu differēbas ab instanti. c. fuit instans ergo tu differēbas a c instanti. sed mediū debet esse proportionatiz in tali medio. c. instans fuit instans tecum sine quādo tu fuisti. ergo &c. Sexta. ad summi inferi⁹: consequentia significante precise ex compositione suarū partium precise primarie significantiū consequentia est bona formaliter et de forma. quod dicitur propter subordinatōnem et variationē significatiōis: vt supra. Adverte tamen qd aliquando valet consequentia sine medio de materia tū vt arguit magister: sicut valet. omne aial currit. ergo oīs homo currit. quia oppositū consequentis repugnat antecedenti. qm̄ hec repugnat: omne aial currit: et homo non currit: quia ex his sequit iposibile. vidēz homo non ē animal in baroco. Est itē bona de materia. et quia impossibile est hominē nō esse: tenet propter mediū necessariū. oīs homo ē aial &c.

Tertia regula requirit sex limitationes. Prima a superiori distributo: qd sine distributione non valet. Vñ tu nō es aliquis alius: igitur tu nō es apparet alius. Sicut nō sequit: tu nō es aliquod ens vbi ē sol. ergo tu nō es hoc ens: te demonstrato. Quarta quolibet extremo nō variato: qd nō sequit: nullū animal currit. ergo nullus homo videt. Quinta sine medio: vbi respectu terminorū modalium. qd nō sequit: nullū hoīem scis non esse. ergo antichristū nō scis nō esse: quia antecedens est verū cū sumi cōradictoriū sit falsum aliquē hominē scis non esse. qd ly homo solū supponit pro ly hoīe qui ē: cū verbūz p̄cipale sit hoc verbū scio scis. et cōsequēs est falsum vt pz: s; bene sequit. cū hoc medio antichristus ē aliquis hō. Sexta ad suū inferius cōsequentia significante precise ex cōpositiōe suarū partium precise significantiū cōsequentia ē bona tā formaliter q̄ de forma. quod dicit. ppter illud quod i alijs.

Regulas alias

tangentes quantitatē ppositionū se riatim ppono. Quartā p̄ma regula. Ab vni

uersali ad suā indefinitā vel particularē tā affirmatiuā q̄ negatiuā est bona consequentia. Secūda a particulari vel indefinita ad suā vniuersalē non valet arguere nisi nisi gratia materie. Tertia. Ab vniuersali affirmatiua ad eēs suas singulares tā collectiue q̄ diuisiue ē bona cōsequētia cum debito medio: et eōtra collectiue. Quarta: Ab vniuersali negatiua ad quālibet suam singularem sufficiens enumeratā ē bona cōsequētia sine cū debito medio sine sine debito medio et eōtra valet cū medio. Quinta a particulari ad suā indefinitā et eōtra est bona cōsequētia tam affirmatiue q̄ negatiue. Sexta a particulari vel indefinita ad omnes suas singulares diuisiue sumptas est bona consequentia cū debito medio. Adverte qd omnes iste regule solū indigent vna limitatione. sc. consequentia significante precise ex cōpositione suarū partium precise primarie significatiōis qd tunc falsificari possent eēs regule sine dicta limitatione. Alterius aduerte quare sex sint regule hui⁹ capitali et non plures. Quia huius est qd aut vniuersales comparātur ad particulares et indefinitas siue affirmatiue siue negatiue: et sic ē prima: aut eōtra et sic est secūda. ergo si vniuersalis cōparatur ad singulares hoc est dupliciter: qd aut vniuersalis affirmatiua cōparat ad singulares et eōtra: et sic ē tertia. aut vniuersalis negatiua comparat ad singulares et eōtra. et sic est quarta. aut indefinita comparat ad singularem et eōtra. et sic ē quinta. aut indefinita et particularis comparat ad singularem. et sic est sexta. qd ostendit dari septimā cōparatōem singulares et indefinitas ad particularem. Nam affirmatiue a singulari ad indefinitā vel particularē sine medio valet consequentia: negatiue aut cū medio. Hanc tū septimā cōpositā tacuit magister quia illā posuit i superiori capitulo cū dixit: ab inferiori ad suū superi⁹ negatiue postposita ē bona consequentia et ab inferiori ad suū superi⁹. Et ppter hoc patet responsio ad instantiā magistri cōtra p̄mam regulā cū arguit qd illa consequentia non valet: incipit omne ens esse: ergo incipit aliquod ens esse: qd antecedēs ē verū et cōsequēs falsum: ut pz exponēdo: et tamē arguit p regulas. ergo &c. Dicit qd nō arguitur p regulā: qd nulla illarū est aliquid quantitatiz. Et si pbas: qd in p̄ma subijcit terminus cōis signo vniuersali determinat⁹. ergo ē vniuersalis. et in secūda subijcit terminus cōis signo particulari determinat⁹. ergo est particularis: tenet cōsequētia p diffinitiones datas i summis. Dicit negādo ambas cōsequētijs. et ad diffinitiones dico qd intelligunt sic. In qua subijcit termin⁹ cōis solo signo vniuersali determinat⁹: aut solo signo particulari determinat⁹ existente aliqd illi⁹ quod dicit ppter p̄iacentē. hic autē nō ē ita: quare &c. Et ad instantiā cōtra secūda regulā cū arguit qd illa cōsequētia valet: aial ē homo. ergo oē aial ē homo. qd p consequēs quibet alia valet a sua indefinita ad vniuersalē. qd valeat pbatur: qd ista ppositio: animal ē homo significat oē aial esse hominē: sed oīs ppositio significat quicqd sequit ad eā. ergo cōsequētia ē bona. Dicit negādo p̄mā p̄iam: et ad p̄bationē p̄cedo qd ista. aial ē homo. significat oē aial esse hominē. et qd oīs ppositio significat quicqd sequitur

et

g

ol

sf

m

3

R

Tertius

ad eā. ergo cōsequētia ē bona. negat illa cōsequētia. qz lz oīs ppositio significet qeqd sequit ad eā. nō tamē quicquid significat ppositio sequit ad eā. Si tñ argues. ista ppositio: aial ē hō: significat adēquare oē aial esse hominē. ergo illa gñā ē bona. cōcedit gñā: sed negat aīis. qz nulla ppositio significat adēquare oē aial esse hominē: nisi aliqua talis: oē aial est homo. Et ad instātiā qz hanc regulā cū arguit qz illa gñā nō valet. necessario oīs hō ē aial. z isti sunt oēs hoies. ergo necessario iste hō ē aial. z ille hō ē aial. z sic de singulis. qz antecēdēs ē verx z gñis falsum: vt pz p exponentes: z tñ arguit fm regulā. ergo zc. Similit nō valet ecōtra sic: cōtingēt ille hō est aial z sic de singulis. z isti sunt oēs hoies. ergo cōtingēt oīs hō ē aial. qā antecēdēs est verū z cōsequēs falsum. Dicit qz non arguit fm regulā. qā nulla illaz est alienius quātitatis ppter illud quod dicebat in rēspōsione ad primū argumētū z instātiā. Cōtra quartā cū arguit qz ista gñā nō valet. nulla chymera qz currit mouet. ergo chymera qz currit nō mouetur. qā antecēdēs ē verū vt pz. z cōsequēs falsū. quia sequit chymera qz currit nō mouet. ergo chymera currit z illa mouet. tenet cōsequētia a rēsolutiōe de qui in et. ille illa illud. Dicitur qz cōsequētia est optima z negat qz cōsequens sit falsum. ad pbatōnez dī qz non lz rēsoluere relatiuū nisi i affirmatiua z nō in negatiua. Similit si arguis sic: nullus hō currit. ergo iste hō non currit. Dicit qz non arguit ad suam singularē. qz termin⁹ debet pro eodē supponere. Et ad instātiā contra quātā regulā cū arguit qz ista gñā nō valet. aial ē gen⁹. ergo aliquod aial est gen⁹. qz antecēdēs est verū vt pz z cōsequēs falsum. qz dīctoriū ē verū: nullū aial est gen⁹. z tamē arguit per regulā. qā si hoc nō cēt ly aial in scūda supponeret psonalitē propter illō signū aliquod. z i prima materialiter. Cōtra. dicēdo aliquod hō ē spēs. ly homo materialiter supponit z nō limitat ad suppositionē psonalē ppter illud si signū aliquod. ergo z in illa aliquod aial ē gen⁹ supponit ly aial sūr materialiter z nō psonalitē. Dicit cōcedēdo qz prima gñā nō valet. qā nō arguit p regulā cū ly aial supponat psonalitē. z ad probatiōē cū dicitur dicēdo qz aliquod homo ē spēs. ly hō supponit materialiter. ergo dicēdo aliqd aial ē gen⁹. ly aial supponit materialitē. negat cōsequētia. qā ly hō non ē neutri gñis. nō illud signū aliquod trahit ad neutri gen⁹. sz cū ly animal sit neutri generis: additū signū neutri gñis limitat ad psonalē. z idēfinita istius particularis: aliqd aial ē gen⁹. est illa aial vinctus est gen⁹. Ad vltimā instātiā cōtra sextā regulā cū arguit illa cōsequētia non valet: necessario hō ē aial: z isti sunt oēs hoies. g⁹ necessario ille hō ē aial. z necessario iste hō ē aial. z sic de singulis. aīis est verū z cōsequēs falsum. Dicit qz nō arguit per regulā quia illa non est idēfinita: necessario hō ē aial. qā nō ē quātā. z sic aliqz ad hoc allegaret dīcēs qz sic aucto: dicit qz ego dico qz nō quare zc.

E ppositiōib⁹ nō quātis: sic exceptiue prima regula est: Ab exclusiua ad suam vniuersalem de terminis transpositis cōsequētia est bona. Secūda regula: Ab exclusiua ad exceptiua sibi cor-

respondentē est bona cōsequētia. Tertia regula: Ab inferiori ad suū supius a parte subiecti dictiōe exclusiua addita subiecto est bona cōsequētia. Quarta regula: Ab inferiori ad suū supius a parte p̄dicati dictiōe exclusiua addita subiectis nō valet cōsequētia: sed ecōtra sic cū debito medio. Prima regula requit sex limitationes. Prima. ab exclusiua primi ordinis: qā si secūdi vel tertij ordinis nō sequitur: qz nō valet: hō tñ est aial: ergo oē aial ē hō: aīis enī verū ē: vt pz p exponentes: z cōsequēs falsum. Silt nō valet ista cōsequētia. a ppositio significat p̄cise sicut ē. ergo oē significās p̄cise sicut ē: ē a ppositio: quia aīis ē verū z cōsequēs falsum. Secūda. affirmatiua qz negatiua nō sequitur si ne negat nota exclusionis: vt dicēdo nō tñ hō ē aial: ergo oē aial ē hō: qā aīis ē verū z cōsequēs falsū. si ne nō negat nota exclusionis: dūmodo. ppositio sit negatiua qz nō valet dicēdo tñ suba nō ē accidēs: g⁹ oē accidēs est substantia. aīis est verū: vt pz p exponentes et cōsequēs falsum. Tertia. ad suā vniuersalē affirmatiua factā de terminis transpositis qz ad negatiua nō valet. quia nō sequit: tñ hō currit: ergo nullū currens est hō. Quarta ipsi in recto existētib⁹ z nō in obliquo: est ppter hoc solūtur istāne magri: qz nō valet tñ aīis est hois: g⁹ cuiuslibet hois ē aīis: aīis enī ē verū z cōsequēs falsū. posito qz nulla sit possessio hois nisi aīis: nō tñ qlibz hō lz aīis. Silt nō valet. cuiuslibz hois ē aīis. g⁹ tñ aīis ē hois. ē enī aīis verū z cōsequēs falsum. posito qz qlibet hō habeat aīis z equū. Adagm vitupat istā cōditionē z vocat rudes eos qui ponūt eā: qz sine illa potes saluar regulā z dīcēt vt ipē dic. ad primū qz illa nō ē sua vls cōrespōdēs sz illa: oē ens hominis ē aīis. Cōsilt ad fm. exclusiua assignata nō bene assignat: sz ē illa: tñ habēs aīis ē hō: cū illa ppō cuiuslibz hois ē aīis: egualeat huic. qlibz hō ē habēs aīis: nō: exclusiua ē tñ oē habēs aīis ē hō. Quinta cōditio. ppōnib⁹ significatib⁹ ex cōpositiōe suaz p̄tū p̄cise p̄marie significatū: ppter subordinationē z variationē significatiōis. Sexta. vniuersalitē supponētū: qz nō sequit tñ for. ē aliqz hō currens: g⁹ oīs hō currens ē for. qā posito qz sol⁹ for. currat de masculis. multe tñ seie currit. aīis ē verū z gñis falsū. Et pp h⁹ solūtur alie instātie magri: qā nō seqt tñ ens necessario ē suba: ergo oīs suba necessario ē ens: qz aīis est verū z gñis falsū: vt pz p exponentes. Dī enī qz illa nō ē vls illi⁹ exclusiue: sz illa: oē ens necessario sba ē ens. qā sic i exclusiua nō determinabit illū finitū ens ly nō: sz solū ly sba: ita in vlt dīcē. Silt cū arguit qz nō seqt. oēs apostoli sē duo decī: ergo tñ duodecī sē apli: tenēdo ly oēs collectiue: qz aīis ē verū z gñis falsū: qz sba exponēs ē falsa z nulla. nō duodecī sē apli: qz p̄p̄. z p̄p̄. sē apli z tamē sē aliq nō duodecī. Dī qz qū ly oēs tenet collectiue sua exclusiua nō exponit p negatiōē ifinitatē: sz p notā pluralitatis isto mō: duodecī sē apli dīcē: z nō plura qz duodecī sē apli sī. illa ē vera z exclusiua sūr. Quādo at tenet dīfinitē. tūc enī cōrespōdet oēā exclusiua exponibilis per negatiōē ifinitatē: qz tā vls qz exclusiua sē ipossibiles pp̄plicationē suaz exponētū. Secūda regula requit sex limitationes. p̄ia ab exclusiua affirmatiua. qz a negatiua nō valet: qz nō seqt: nō tñ for. currit: g⁹ null⁹ hō

preter forte currit. Secunda primi ordinis. qd nō sequitur. fortes tñ ē homo: ergo nihil preter forte ē hō: qm̄ aīis est verū & cōsequēs falsū. Tertia ad excepti nā negatiuā qz nō sequitur tñ fortes currit: ergo oīs hō pter forte currit. Quarta p̄p̄ia ad quā duo requiruntur. p̄p̄io qz illd a quo sit exceptio sit p̄p̄se distributivē mobilis. s̄a qz illd qd excipit sit īferi⁹ ad illd a quo excipitur: sic exceptiua nō erit p̄p̄ia nō valet. Quinta sibi correspondētē. p̄p̄io quo aduerte qd ad hoc qz exceptiua sit correspondētē exclusivē requiruntur due cōditiōes. p̄p̄ia qz subiectū exclusivē sit tñm̄ cōposit⁹ ex subiecto & p̄dicato exceptivē. Secūda sic p̄p̄se sumpta. s̄. qz tñm̄ supponat p̄p̄se p̄ eisdē. p̄pter primam nō valet ista cōsequētia: tñ hō ē aīal intelligēs: ergo nihil preter hōiem intelligit. p̄pter sam nō valet ab illa exceptiua ad exclusivā: nullus hō preter forte currit: ergo tñ for. est hō currēns: nec eōtra valet dicēdo tñ for. est aliqz hō currēs: ergo nihil qd ē hō preter forte currit. Et sic soluit īstātia magistri: cū arguit qz nō sequit null⁹ hō preter forte currit: ergo tñ fortes ē hō currēs: qz aīis ē vez & p̄is falsum. posito qz fortes currat & nullus ali⁹ masculus s̄ mulieres sic. p̄dat respōsio qz deficit illa cōditiō: qz exclusivā nō ē sibi correspondētē: s̄ d̄z esse illa tñ fortes est aliqz hō currēs: Sexta cōditiō. p̄positionibus significatib⁹ p̄p̄se ex cōpositiōe suar partū primarie significantib⁹ qd d̄z p̄pter subordinatiōē & variatiōē significatiōis. Cōsimiles limitatiōes requirunt eōtra. Tertia regula. septē requirit limitatiōes. p̄ia ab inferiori ad sup̄i superi⁹ p̄ se qz accidēs nō sequitur. vñ nō valet. tñ hō currit: ergo tñ albū currit: & si hoc sit albū qz stat aīis ēē vez sine p̄te. Secūda sine distributione: qz nō sequit tñ oīs hō currit: ergo tñ oē aīal currit: qz posito qz oīs hō currat: & nihil aliud aīis ē vez & cōsequēs falsum. Tertia affirmatiue qz negatiue nō sequit. vñ nō valet nō tñ hō ē sensibilis: ergo nō tñ aīal ē sensibilis: qz aīis ē vez & cōsequēs falsum. Et p̄pter hoc soluit īstātia magri cū arguit qz nō sequit tñ substantia nō ē accidēs: ergo tñ aliqd nō ē accidēs: quia aīis est vez & cōsequēs falsum: vt p̄z p̄ exponētes qz nō arguit p̄ regulā. quia nō arguit affirmatiue. Si militē cū arguit qz nō sequitur tñ corp⁹ nō est īdivisibile: ergo tñ substantia nō ē īdivisibilis: quia aīis est verū & cōsequēs falsum: vt p̄z p̄ exponētes: de ante p̄z: d̄ cōsequēte. p̄bat: qz s̄a exponēs est falsa. s̄. quodlibet non substantia est īdivisibile: nā albedo ī pariete est nō substantia & tñ nō est īdivisibilis: qz ē extēsa ad extēsiōē parietis. D̄i qz nō arguit cōtra regulā qz nō arguit affirmatiue. H̄oc dictū ē de intētiōe magistri cōtra consequētiās. cū supponat de tamē d̄i qz illa ē optima consequētia. tñ corpus nō ē divisibile: ergo tñ substantia nō ē divisibilis: qz exponētes cōsequētis sunt vez vt p̄z intelligenti. Quarta. rōne tot⁹ extremi: qz rōne partis nō valet cōsequētia. vñ nō sequit: tñ apparet asin⁹ currit: ergo tñ aliqualis asin⁹ currit. posito enī qz for. appareat asin⁹ qz currat: est aīis vez & cōsequēs falsū. Quinta. altero extremo nō variato: qz nō sequitur. tñ homo currit: ergo tñ aīal movet. Sexta. ī suppositione p̄sonali: qz nō sequit. tñ homo ē spēs specialissima ad forte & platonē: ergo tñ aīal ē spēs specialissima ad forte & platonē: qz aīcedens est verū & cōsequēs falsum. Septia cōsequētia ē bona ipsa significatē p̄p̄se ex cōpositiōe suar partū p̄p̄se primarie significantib⁹: p̄pter subordinatiōē & variatiōē significatiōis vt dictū ē sepe. Quarta non indiget limitatiōib⁹ ex quo cōsequētia non valet formaliter neqz s̄ forma: quia arguit a superiori ad sup̄i inferi⁹ affirmatiue & distributivē qz nō valet vt dictum ē ī tertio capitulo. Eōtra autē cū medio debito bene valet. A termino stante confute tñ vel determinate ad eundē stantez distributivē nō valet consequētia. A termino stante distributivē ad eundē stante determinate cōsequētia ē bona. A termino stante confute tñ ad eundē stante determinate respectu eiusdē s̄ncatēgorematis nō valet consequētia. Iste regule ex dictis patent interi⁹ p̄scrutari.

Onende sunt regule pertinētiū atqz ipertinentiū terminorū &c. Quarū prima ē ab affirmatiua vñus disperati ad negatiuā alteri⁹ est bonū argumētū: & non eō. Quādo cūqz sunt due p̄positiones quarum subiecta & p̄dicata cōvertuntur: manēt cōnū denominatiōe: ab vna ad reliquā ē bona cōsequētia. Ab vno cōvertibili ad reliquū ē bona cōsequētia & eō. Ab vno correlatiuorū ad reliquū. p̄positionib⁹ existētib⁹ de secundo adiacente ē bona consequētia. A termino p̄uatiuo ad terminū infinitū ē bona consequētia & non eōtra. Ab affirmatiua de p̄dicato infinito vel p̄uatiuo: ad negatiuā de p̄dicato finito ē bona cōsequētia: eō non. A negatiua de p̄dicato infinito ad negatiuā de p̄dicato infinito cūz debito medio ē bona cōsequētia. p̄p̄io intellectū hārū regularū faciā duo. p̄p̄io declarabo terminos p̄tinentēz & ipertinentēz. Secūdo limitabo regulā. Primo igitur aduerte: qz terminorū quidam sunt p̄tinentēz & quidā ipertinentēz. Ipertinentēz sunt illi quorū vñus pōt indifferenter affirmari & negari de altero suppositiō non corrupto: vt albū & hō & similes. p̄tinentēz vō sunt duplices: qz vel sunt p̄tinentēz disperati vel p̄tinentēz sequela. p̄tinentēz disperati sunt illi quorū nullus potest vere affirmari de altero: vt homo & asinus. p̄tinentēz sequela sunt illi ex quorū vno sequitur alter vel p̄positiō in qua ponitur vñus illorū est illatiua p̄positionis ī qua ponitur alius. Et bi sunt duplices qz vel ex vno sequit aliud & econuerso. vel ex vno sequit aliud et non econuerso. Si primo modo ē dupliciter qz si ex vno sequitur aliud et contra: vel est respectu cuiusqz verbi. & sic dicuntur cōvertibiles simpliciter: vel respectu huius verbi est. tñ de secūdo adiacente. & sic dicuntur termini correlatiui. Si vero secundo modo. s̄. qz ex vno sequitur aliud et non econuerso adhuc est dupliciter aut est respectu huius verbi est de secundo adiacente: & sic terminus a quo non cōvertitur subsistendi consequētia dicitur p̄rior et alter posterior: vel est respectu cuiusqz verbi: & sic terminus inferens dicitur inferior: illatus vero superior. Et vt has diuisiones recte discernere possis ibi feci arborē que tibi declarat.

Termini

Prima regula septē limitatōes requirit.

Prima ab affirmatiua vnius disperati simpliciter sumpti sine determinatio ne: quia non sequitur: tu cōtingēter es homo: ergo cōtingēter non es asinus: quoniam antecedēs ē verūz et cōse quens falsūz. qz ex illo sequitur qz tu posses esse asinus. Pro quo scias qz ppositio exponēda rōne huius finis cōtingēter: est exponēda per oppositas qualitates. vt cōtingēter tu curris: sic exponitur: tu curris: et potest esse: qz tu nō curris: sed illa cōtingēter tu nō curris: expōitur sic: tu nō curris: et potest esse qz tu curras: et sic de singulis. ideo si cōtingēter tu nō es asinus sequitur formaliter qz potes cē asinus. Secūda. ad negatiua alteri simpliciter sumpti ppter idē. Tertia. ppositiōibz significantibus ex compositione suoz terminoz pte primarie significatiū: ppter subordinatiōem et variatiōē significatiōis. Quarta. a parte pdicati: qz a parte subiecti nō valet: vt hō est aīal. ergo asin? nō est animal. Quinta. subiectis vniūformiter supponētibz: qz non sequitur. animal currit: ergo nullū animal quiescit. Sexta. i finis discretis: qz i finis cōmūibz nō sequitur simpliciter: vt sic arguēdo: ille deus est pater ergo ille deus nō est filius. certum ē qz non sequitur qz ille terminus deus est tanqz cōmūis tribus suppositis diuinis. Similiter non sequitur. homo est cōmūis sor. ergo non est platon: sed in talibus terminis discretis sequitur modificando negatiua alteri disperati. sequitur enim. ille deus est pater: ergo ille deus aliquo modo non est filius. Similiter sequitur. homo cōmūis est sor. ergo hō aliquo modo si ē cōis platōi. et hoc est verū: qz hō cōmūis licet sit sor. et plato: nō tamen eo mō quo ē sor. ē plato. sed sicut est sor. non ē plato. Septima. et simpliciter dē presenti et nō de preterito nec de futuro: quia non sequitur absolute. tu fuisti albus: ergo tu non fuisti niger: tu eris albus. ergo tu non eris niger. sed bene sequitur limitate. tu fuisti albus: ergo aliquādo tu non fuisti niger. Similiter tu eris alb? ergo aliquādo tu non eris niger: et nō conuerso quia ex pura negatiua non sequitur affirmatiua. Et ppter hoc patet ad instantiam magistri cū arguit qz non sequitur brunellus est asinus: ergo brunellus non est risibil? tenēdo ly risibil? i genitio: quia antecedēs est verū et pns falsūz. Et enī qz risibilis i genitio et asinus non sunt termini disperati sed bñ i notatiōe. Secūda regula quqz requirit limitatiōes. Prima quando subiecta et pdicata et copule conuertuntur quo ad primaria significata. ppter ea non sequitur homo est animal: ergo homo est homo:

quis homo conuertatur cum animali in significato secundario: cum ad homines sequat formaliter et virtualiter animal. non tamē i significato principali conuertuntur. Secūda et quo ad modos significandi. ppter ea non sequitur: tu es homo: ergo tu es homines: quia hō homo homines hoīs habeant idēz significatiū tamē nō significant eodēz mō: quia hō significat p modū vniū et p modū picipij. hoīs vero per modū pluritū vel per modū picipij. sed hoīs significat p modū vniū et p modū terminū vt cui? ppter ea nō sequitur tu es aliquo modo: ergo tu es omni modo: et qualitercūqz quia aliquo modo licet omnem modū significet: non tū omne modū. omnimodo significat. sed per modū vt a quo. quia ly aliquo modo omnes modū significat partiū et diuisiue: s; ly omnimodo significat distributiue affirmatiue. hec ex grāmatica speculatiua intelligitur. Tertia manente simili et nōmīatiōe ppositiōnum ita qz sint eiūsdē qualitatis et quantitatis ppter ea non sequitur: homo currit: ergo nō currit homo. homo currit: ergo tantum homo currit. Quarta. vtrāqz ppositiōne significante precise ex cōpositione suoz terminorum precise primarie significantiū ppter subordinatiōem et variatiōē significatiōis. Quinta vniūformis supponētiū: ppter ea soluitur instantia magistri: quia non sequitur quilibet homo ē vnus homo: ergo omnis homo est vnus homo: quia ly homo a parte subiecti latius supponit i secūda qz i prima. Dicit tamē magister qz ista non conuertuntur ppter ea tamen sunt similia. Dis aut seruatis ab vna ad reliquam valet cōsequētia tam affirmatiue qz negatiue. Contra hāc regulam facit argumentum Sirodus: qz non sequitur tu qui non es asinus es homo: ergo tu qui es asinus nō es homo: anis est verum et consequens falsū: patet quia suum contradictoriū ē falsū: patet quia ex illa sequitur tu es asinus. Ad hoc dat duas responsiones. Prima dicit qz ambe sūt vere. Prima enim est affirmatiua q significat copulatiue te non esse asinum et te esse hominem. Secūda vero cū sit negatiua significat oppositū mō copulatiue affirmatiue cōrespondenti et significat disiunctiue qz tu non es asinus: vel qz tu nō es homo: ideo ambe vere sunt. vñ ille dicitur: tu q es asin? es homo. tu qui es asinus nō es homo. pma significat copulatiue. secūda disiunctiue opposito modo. Similiter ille dicitur: tu qui non es asinus es homo: et tu q es asinus non es homo. pma significat copulatiue. scda vero disiunctiue opposito modo. Et sic patet responsio s; hanc opionem que pulchra ē: qz consequētia ē bo-

na. Alia ratio quā sequit̃ Stodius est distinguendo an negatio i prima propositione cadit supra totā cōpositionem vel supra partē. Si supra totam negat̃ cōsequētia. quia non seruatur vtrouq; eadem q̃litas. si vero cadit supra secundā cōpositionem concedit̃ q̃ntia: sed negatur antecedens sicut et consequēs. nec tunc datur contradictionem p ablationem negationis ppositae sed per additionem alterius de nouo. Tertia regula tres requirit limitationes: Prima. ab vno conuertibili ad reliquum ratione totius extremi. q̃ rōne partis nō sequitur. vt contradictorium a est vez. ergo contradictorium contradictoriū a ē vez. dato q̃ a sit illa. homo ē asinus. antecedens est verum et consequens falsū. q̃ nihil est contradictorium contradictoriū a nisi a. I. contradictoriū conuertatur cū ly contradictorium contradictoriū. non tamē addendo ly a. Et sic soluit̃ instātia magistri. q̃ nō sequitur. forē scis esse hominē. ergo forē scis esse risibilem. quia posito q̃ nescias que sit passio fortis: imo credas q̃ risibile sit passio humelli. antecedens est verū et q̃ntis falsū. Dicendū q̃ ly hominē et ly risibile conuertat̃ non tamen sciens esse hominem et sciens esse risibilem conuertuntur que sūt p̃dicata. Secūda. consequētia significante p̃cise ex cōpositione suorum terminorum p̃cise primarie significantium. propter subordinationem et variationē significatiōis vt sepe dictū ē. Tertia vniūmter supponētū: q̃ nō valet: quibet hō currit. ergo oē risibile currit. q̃ latē supponit risibile q̃s. hō istis aut suatis ē bona q̃nta tā formalit̃ q̃s de forma. Quarta regula q̃ntor requirit limitationes. Prima ab vno correlatiuo ad reliquū correlatiuū totale. et sic soluit̃ instātia magistri: quia nō valet: pater est. ergo fili? est: q̃a stat q̃ sit pater et nō habeat filiū sed filiā. Similiter nō valet: fili? ē. ergo pat̃ est. q̃ stat q̃ sit fili? et non habeat patrē sed matrē. Et cā ē: q̃ pater vel mater ē vniū correlatiuū totale: fili? vel filia aliud correlatiuū totale. nō aut̃ pat̃ correlatiuū totale nec fili? Et si nō placet tibi hec prima limitatio dicas q̃ pater et fili? nō sūt correlatiua: sed bene pater vel mat̃ fili? vel filia. Secūda. cū vbo substantiuo de secūdo adiacēte. q̃ nō sequit̃ pater ē barbat? ergo fili? est barbat? pat̃ currit. ergo fili? currit. Tertia. de p̃nti q̃a non sequit̃. pater fuit. ergo fili? fuit. pater erit. ergo fili? erit. Quarta ppositionib? significatib? ex cōpositione suoz terminoz p̃cise primarie significatiū consequētia ē bona. propter subordinationē et variationē significatiōis. Quia regula q̃ntor requirit limitationes. Prima a termino priuatiuo ad terminū infinitū: ppositionib? existētib? affirmatiuis: q̃a in negatiuis nō sequit̃. vñ non valet lapis non ē inustus. ergo lapis nō ē nō inustus. antecedēs ē verū et cōsequēs falsum. Secūda nō facta alia variationē terminoz. q̃a nō sequit̃ for. ē inustus. ergo plato est nō inustus: q̃a variat̃ est subiectū. Tertia q̃nta est bona ipsa significante ex cōpositione suoz terminoz p̃cise primarie significantiū. p̃pter subordinationē et variationē significatiōis. Quarta vniūmter supponētū: q̃a nō valet: quilibet hō ē inustus. ergo ois hō est nō inustus. et propter hoc soluit̃ instātia magistri cum arguit̃ a tēpus fuit infinitū. ergo a tēpus fuit nō finitū. ponēdo q̃ a tēpus fuerit p̃teritū infinitū terminatū ad iustus p̃cise. antecedēs ē vez et consequēs falsum.

Silr cū arguit̃: linea ē indiuisibilis. ergo linea ē nō diuisibilis. ans ē vez cū nō habeat latitudinē et profunditatem: et nō cōsequēs ē falsum. q̃ ē diuisibilis fin longitudine. Vñ enī q̃ infinitū et indiuisibile nō sunt termini p̃uatiui: q̃ nō dicūt defectū cū cōueniāt deo: q̃re nō mirū est si aliq̃ talis cōsequētia valet. Sexta regula q̃ntor limitationes requirit. Prima ab affirmatiua de p̃dicato infinito vel priuato totali. et propter hoc nō valet: aial significat nō hoīem. ergo aial nō significat hoīes. Secūda cū vbo de p̃nti et sic soluit̃ instātia magistri: q̃ non sequitur: tu fuisti nō alb? ergo tu nō fuisti alb? posito. n. q̃ heri fueris alb? et p̃die niger: ans ē vez et q̃ntis falsū. I. oz arguere cū determinationē illis de p̃terito et de futuro: vt si tu fuisti alb? Tertia in terminis rectis: q̃ i obliquis nō ēz regula. vñ nō sequit̃. asinus ē non for? ergo asin? nō ē fortis. ans ē verū et q̃ntis falsum: posito q̃ ois asin? sit tā fortis q̃s platonis. Silr nō sequitur fortis ē nō asinus. ergo fortis nō ē asin? posito enī q̃ fortis habeat asinū et equum ans ē vez et q̃ntis falsū. Quarta. ad negatiua de p̃dicato finito: ppositionib? significatib? p̃cise ex cōpositione suoz terminoz p̃cise primarie significatiū. p̃pter subordinationē et variationē significatiōis. Quia vniūmter supponētū: q̃a non sequit̃ quibet hō est nō asinus: ergo ois homo nō est asinus.

Septima regula tres requirit limitationes. Prima a negatiua de p̃dicato finito ad affirmatiua de p̃dicato infinito cū debito medio. et p̃pter hoc soluit̃ instātia magistri q̃a nō sequit̃ for. nō ē asinus: et fortis ē. ergo for. ē nō asinus: cū ans sit verū et q̃ntis falsū. posito q̃ for. nihil habeat: q̃a nō arguit̃ cū debito medio quod oz esse for. ē aliqd. Silr nō valet: asinus nō ē for. et asin? ē. ergo asin? ē non for. cū ans sit vez et cōsequēs falsū. dato q̃ nullus asin? sit alicui? q̃ illō nō ē debitū mediū: I. oz eē tale. asinus ē alicui? q̃d repugnat casui. Secūda q̃nta ē bona ipsa significante ex cōpositione suoz terminoz p̃cise primarie significatiū. p̃pter subordinationē et variationē significatiōis vt sepe dictū ē. Tertia vniūmter supponētū. iō nō sequit̃. Berta nō ē aliq̃s homo. et Berta est: ergo Berta est nō homo: sed bene sequitur. ergo Berta est non aliquis homo.

Respondenter

ad p̃dicta alie regule iheritur q̃ sūt decē. Quaz p̃ma ab oibus exponētib? simul sumptis ad exposita ē bona q̃nta et cō. Ab oi exponēbili ad quālibet suaz exponētū cōsequētia ē bona: I. oz cō. Ex cuiuslibz exponētis p̃dictorio sequit̃ p̃dictoriū expositi: I. oz cōtra. A resolūtib? ad resolūtiū ē bona q̃nta: I. oz cōtra. Ab officiātib? ad officiātiā ē bona cōsequētia: I. oz cōuerso. A descriptiōe ad descriptā ē bona cōsequētia et cōuerso. A sensu cōposito ad sensū diuīsum nō valet q̃nta: et cō. Ab vna cā vitatis ad ppositiones habētē illā cāz ē bona cōsequētia et nō cōuerso. Ab actina ad passiua ē bona q̃nta et nō cō. A t̃tio adiacēte ad fin adiacēs affirmatiue et sine t̃mio distrabētē ē bona q̃nta. Nota q̃ i sex p̃mis et octana vna cōditiō suffic. i. q̃nta significat̃ p̃cise ex cōpositione suoz terminoz p̃cise primarie significatiū. p̃pter subordinationē et va-

ratione significatio. et per hoc per ad instantiam magis
illas. Ad instantiam magis per primam quoniam arguitur quod non sequitur
tur. aliquid habet currere: et non est aliquid quod talis currat. ergo
quodlibet habet currere: quod posito quod non sunt in mundo nisi boies
alibi quorum aliquid currat aliquid sedeat: ans est verum et per consequens falsum.
Ad quod per contra non valet: quod si expones non est illa assignata: sed illa et nihil est aliquid habet currere. Sicut
autem arguitur quod non sequitur aliquando habet currere: et non est aliqua
tus habet quod illud tamen currat. ergo quodlibet habet currere: quod
posito quod quilibet habet pedalis quantitatis: et aliquid currat
et aliquid sedeat: ans est verum et per consequens falsum. Ad illud quod per contra non
valet: quod si expones non est illa assignata: sed illa et nihil est
aliquotus habet quod illud currat. Et ad instantiam per secundam re
gula cum arguitur quod non sequitur tu icipis esse albus igitur tu es al
bus: et non immediate an istas per se sunt albi: quod posito quod non
sunt albi: sed immediate per istas per se tu es albus est ans ve
rum et per consequens falsum. Ad quod per contra non valet: quod illa ubi
cipit et desinit non per exponitur: sed habet duas causas vi
tatis a quibuslibet ad propositionem habet illas et bona per contra
et non est. Sicut si arguas illa per contra non valet. tamen non ois habet
est aial. ergo non ois habet est aial: et arguitur per regulam: et consequen
tia et assumptum probat: quod ans est verum et per consequens falsum. per
consequens probat. de aial et non ois habet. ergo tamen non ois habet est aial: et
per contra non valet. ubi arguas illa ad suam exclusivam et terminis transposi
tis: et ans est verum et patet. ergo et consequens. quod consequens
per consequentiam non fit verum. probatur quod dictionum est
est verum. scilicet ois habet est animal. Dicitur procedendo per consequen
tiam sed negando ans. ad probationem negatur per contra: quod illa
non est exclusiva illi: velis: sed illa. tamen ens non ois habet est aial
quod est verum. et si dicitur quod velis illi exclusivum. tamen non ois habet est aial
Ad quod non habet vlem quod est negativa. Ad instantiam per
regulam tertiam cum arguitur quod non sequitur. tu es aial. ergo tu
non differs ab aiali: quia ans est verum et patet et per consequens falsum.
quod contradictonum est verum. scilicet tu differs ab aiali quod
probatur: tu differs ab aiali quod est affirmativum: ergo tu differs
ab aiali. et illud est affirmativum: tunc ultra. ergo tu differs ab
animali: tenet per consequentiam a copulativa ad alteram partem
et ans est verum: ergo per consequens. Dicitur quod consequentia est
bona et negatur quod consequens sit falsum: imo contradictoni
um est falsum: et negatur illa consequentia: tu differs ab aiali
si quod est affirmativum: ergo tu differs ab animali et illud est affi
rmativum: quod relatiuum determinativum per signum per se ipsum non semper
est sic resolvable: quod non sequitur: tu es omnis habet qui est in a
domo: ergo tu es ois habet: et ille est in a domo. ois homo
qui currit movetur: ergo omnis habet currere et ille movetur
Ad instantiam per quartam regulam cum arguitur quod non
sequitur hoc non est homo: demonstrato affirmativo: et habet
aial si est rudibile: ergo aial si est rudibile non est habet: quia
ans est verum et per consequens falsum: probatur quia sunt dictionum non
est verum. scilicet ois aial si est rudibile est habet: ut patet per exponetes:
aliquid aial si est rudibile est homo et nullus est aial quin illud
si est rudibile non sit habet. Dicitur quod per contra sit bona et consequens
est verum sicut et ans: et negatur quod dictionum per se sit ve
rum. Ad probationem dicitur quod non bene est assignata se
cunda exponens debet esse illa et nihil est al si est rudibile
quin illud sit habet: hoc est falsum: quod contradictonum est verum
scilicet aliquid est aial si est rudibile quod non est homo. pu
ta affirmativum. Et ad instantiam per quintam regulam cum ar
guitur hoc consequentia non valet: hoc perpositio est necessaria
aial est homo: quod adequate significat aial est hominem. igitur

aial est boies est necessarium: quod ans est verum et patet et per
falsum: quod aial esse boies est impossibile: igitur falsum est quod aial est
boies sit necessarium: per contra bona et ans probatur: hoc esse
boies est impossibile: demonstrando affirmativum et hoc est aial: ergo
aial est boies est impossibile: tenet per contra ab inferiori ad suum
superius affirmativum sine impedimento. Dicitur concedo per
ma consequentia et ans et consequens et nego quod aial est boies
sit impossibile: et ad probationem nego consequentia: et ad rela
tivum dicitur quod non arguitur ratione totius extremi. Secundo quod
arguitur cum impedimento quod impossibile immobilizat illud tamen
non aial. unde ut dictum est in una regula consequentia: ab inferiori
ad suum superius immobilis non valet per contra. et si istares quod ar
guitur a resolutionibus ad resolutionem negat per contra: quod hoc per contra
minime est aial est impossibile non est resolvable: sed officiale
probada. Et ad instantiam per sextam regulam cum arguitur quod illa
per contra non valet. tu intelligis boies. ergo tu intelligis aliquid sub
ratione quod est habet: quod posito quod non habetas intellectione de boie
nisi simpliciter. tunc ans est verum. ut per consequens falsum. probatur
ois ro boies est diffinitio: sed non intelligis aliquid sub ratione diffinitio
quod nullam habes diffinitionem in mente ut suppono in casu. ergo
Ad quod per contra sit bona et concedit per se ans: cum dicitur. ois ro
boies est diffinitio ipsi. nego quoniam ro ipsi est denominationis sensu illud
per quod sit denominationis. habet namque ab unitate denominationis. sed hu
manitas ro ipsi dicitur et hoc est illa ro sub qua intelligis boiem.

Septima reg. tres requirit limitationes. primo a sensu corpo
sito ad sensum divinum vel est: non est finis discretis: quod finis
discretis bene valet: ut possibile est te currere. ergo tu potes
currere: pole est antichristi esse ergo antichristi pole est esse.
Non est finis simpliciter sine impedimento alteri signi: quod i ter
minis simpliciter sine impedimento alicui signi per contra valet: quod
bene sequitur possibile est boies esse aial: ergo boies pole est esse aial.
Sicut arguas cum limitatione signi aut est finis compositi non
valet. unde non sequitur ois aial esse est necessarium: ergo ois aial necessarium
est: aia tua necio est. ergo necio aia tua est. albi potest esse mi
grum. ergo pole est albi esse nigrum. Tertia per contra est bona ipsa
significat ex compositione suorum terminorum per se primarie signi
ficatum per subordinationem et variationem significatio.

Et per hoc per ad instantiam magis cum arguitur: tu potes
currere. ergo pole est te currere: et convertito pole est antichristi
stus esse. ergo antichristi pole est esse. dicitur. n. quod finis discretis
et simpliciter sine impedimento alicui signi est bona per contra. in
alijs vero non. et illud non est per regulam. et ad replica cum magis pro
bat illa per contra esse bona. albi potest esse nigrum. ergo pole est al
bi esse nigrum: quod sequitur: albi potest esse nigrum. ergo albi est po
tes esse nigrum. tunc ultra. ergo est ens nigrum: et per contra. quod potes
esse et ens convertitur. tunc ultra. ergo albi est nigrum. et veli. ergo
pole est albi esse nigrum. et per contra: quod ois per contra per se sentit infer
vna alia de poli de sensu composito: ergo a primo ad ultimum
valet per contra albi potest esse nigrum. ergo pole est albi esse nigrum. dicitur
quod illa per contra non valet. albi potest esse nigrum. ergo albi est
ens nigrum. Ad probationem dicitur quod ly ens et potes esse malum
convertitur. non tamen hoc totum ens nigrum et potes esse nigrum
convertitur. id est convertibilis ad convertibile non ratione totius ex
tremi non valet per contra. Et dico ulterius quod potes esse non aial
supra non convertitur cum ly ens: quod antichristi est potes esse et tamen
non est ens. et i perposito sumum potes esse principaliter. id non
valet. Et ad instantiam per octavam regulam cum arguitur quod non
valet illa per contra: a per contra est vera: et immediate an istas per se non
fuit vera. ergo a per contra icipit esse vera quod posito quod a per contra
i omni parte per contra habet imperi boi per se fuerit ve

ra: et in oī pari fuerit falsa: et nūc vera et scim? i instāti
termināti illā hora tūc antecēdēs ē ver? et gñs falsus. q?
antecēdēs sit ver? pro prima parte p3. pro secūda pba
tur: qā a imēdiate an hoc fuit falsum. ergo imēdiate an
hoc nō fuit verū: gñā tenet antecēdēs probat: an hoc
fuit aliqua pars par. sed quādoquq; fuit aliqua pars
par a fuit falsus: ergo imēdiate ante hoc fuit falsus. q?
gñs principale sit falsum. pbat: qā a nūc est ver?: et im
mediate āre hoc istās fuit ver?. q? imēdiate an hoc fuit
aliqua pars ipar. ergo a nō incipit eē ver?. Dī q? a in
cipit eē verū. et ad argumētū nego pma cōsequētiā fa
ctā qm nō recte accipiūtur cāe veritatis sed sunt ille: a
nūc ē ver? et nō imēdiate ante istās pñs fuit verum: et
hoc ē falsū ppter veritatē sui cōtradictōij. s. imēdiate
āre instans pñs a fuit ver?. et conceditur ista simul:
imēdiate ante istās pñs a fuit verū: et imēdiate ante
istās pñs a fuit ver?: nō tūc cēdit cū pma et nō imēdiate an
instans pñs a fuit ver?. Prima regula duas requi
rit limitatōes. Prima ab actiua ad passiua et cōuer
so est bona cōsequētiā: ipsa significāte precise ex cōposi
tione suoz terminoz precise pmarie significatiū: prop
subordinatiōe et variatiōe significatiōis. Secūda.
et vniūformit supponētū: et propter hoc soluit instātia
magistri: qā nō valet. promitto tibi denariū: ergo dua
rius pmittit a me tibi: quia vbi pmittit tibi denariū
in confuso et nullū denariū tibi pmittit: est antecēdēs
ver? et consequēs falsum. Similit? nō sequit: qlibet hō
videt aliquē hominēz. ergo aliq; hō videt a quolibet
hoic: qā posito q? qlibet hō videat precise seipm. an
est ver? et consequēs falsum. Dī enī q? nō valet qā ter
mini nō supponūt eodē modo sed in actiua l? denariū
supponit confuse tñ. in passiua vero determinate: sed
sic debet dicere: a me tibi pmittit denariū. Similit?
in alia l? hominēz in actiua stat cōfuse tñ. in passiua ve
ro determinate: sed debet dici sic: a quolibet hoic videt
aliq; hō. Decima regula quinq; limitationes requi
rit. Prima a tercio adiacēte ad fm adiacēs affirmati
ue: q? negatiue nō sequit: null? hō ē currēs. ergo null?
hō ē. s. a fine terminō distrabēte. vñ finit? distrabens
sine distractus dī finit? ampliatiuus et termin? trāscē
dens: et quicq; pōt indifferentē affirmari tā d eo qd ē q?
de eo qd nō est. Exēplū pmi: iō nō sequit ille hō ē mor
tuis. ergo iste hō ē. Similit? nō sequit: Cesar ē opi
nabilis. ergo cesar ē. Exēplū secūdi: iō nō sequit ro
sa ē ens. ergo rosa est. similit? ens i potētia est: ergo ens
in potētia est. Exēplū tercij. priuatio ē principiū: ergo
priuatio est. Similit? nomē pteritū ē termin? ergo nō
men pteritū ē. Tertia cōditio ē bona ipsa significāte
ex cōpositione suoz terminoz: precise pmarie signifi
cantiū ppter subordinatiōez et variatiōe significa
tionis. Quarta vniūformit supponētū. iō soluit instā
tia magistri chymica est terminus. ergo chymica est.
Quita exēclusiua. et propter hoc soluit instātia ma
gistri cū arguit qā nō seqt tñ hō est risibilis. ergo tñ
hō est: quia ajs est ver? et gñs falsum. Dī enī q? nō va
let in exēclusiuis: qā arguit iplicite ab inferiori ad suū su
peri? cōfuse distributue. nā cū dī. tñ hō est: in l? ē iclu
dit ens quod ē suū participiū quod stat distributue ra
tione dictionis exēclusiue.

Vltimo de propositionibus
propositio est dīcē
dū modo priori regulas assignādo
qrum prima ē vt patet. A copu
latiua affirmatiua ad alterā ei? par
te pīcipalē gñā ē bona et nō cōuer
so nisi gratia mae. Regula annexa
a toto copulato ad alterā eius par
te gñā est bona. A parte disiunctiue ad totā disiuncti
uā est bona cōsequētiā: et nō cōuerso nisi gratia mate
rie. Regula annexa a parte disiuncti ad totū disiunctū
gñā est bona. A disiunctiua affirmatiua cū destru
ctione vni? partis ad alterā partem gñā ē bona. A
copulatiua affirmatiua ad disiunctiua affirmatiua fa
ctam de partib? oppositis est bona cōsequētiā. A
cōditionali affirmatiua cū positiōe antiā ad positiō
nē cōsequētis cōsequētiā ē bona. A cōditionali affir
matiua cū destructione cōsequētis ad dīdictōiū antiā ē
cōsequētiā bona. Prima regula quinq; limitatōes
requirit. Prima a copulatiua affirmatiua qā a nega
tiua nō valet. vñ nō sequit nō tu es hō et tu es asin? er
go tu es asinus. dato q? l? nō cadat supra totū. Se
cūda ppothetice pbabili: q? nō sequit: iposibile tu es
et tu nō es. ergo tu nō es: dato q? aduerbiū determinet
totū. Tertia ad quālibet partē pīcipalē vel sibi pro
portionabile: qā nō sequit tu es hō et tu es asinus vel
tu es aial. ergo tu es asinus. Dī pportionabile: qā in
terminis relatiuis ppter dependētiā nō pōt fieri cōse
quentia ad partē relatiui: qā nō esset cōsequēs cū pro
positio nō esset intelligibilis. vnde nō sequit: aliq; hō
currit: et plato ē ille. ergo plato currit: sed bene sequit si
bi proportionabile. ergo plato ē aliquis homo currēs.
Quarta cōsequētiā ē bona ipsa significāte ex cōpositi
one suarū partiū pīcipalē pmarie significantiūz ppter sub
ordinatiōe et variatiōe significatiōis: et cō nō valet
nisi de mā. et hoc est cū fiat copulatiua ex partib? pī
cipalib? quarū vna anēdit ad aliā. tūc a parte anēde
tis ad totā copulatiua ē bona cōsequētiā et formalis: s?
nō est de forma: vt tu curris. ergo tu curris et tu moue
ris: tu es alb? ergo tu es alb? et colorat? Et propter
hoc patet ad instātia magistri cū arguit q? nō sequi
tur aliquantum videt sor. et tñ videt plato. ergo tñ vi
det plato: qā antecēdēs est verū: posito q? qlibet cor? vi
deat pedālē et gñs falsū tenēdo l? tñ exēclusiue: q? si ex
ponēs ē falsa. Dico q? si l? tantū tenetur relatiue. in p
te sicut in toto. valet cōsequētiā. si autēz aliter non est
ps eius. ideo nihil ē contra regulā. Regula annexa
de copulato requirit quatuor limitatōes. Prima a
copulato affirmatiuo: quia a negatiuo nō sequit. vñ
nō valet. nō sor. et plato trahunt naui. ergo sor. tra
hit naui. Secūda diuisiue tēto: q? si collectiue tene
tur nō valet. vñ arguitur sor. et plato trahūt naui
ergo sor. trahit naui: et ppter hoc soluitur instātia
magistri cū arguit q? nō valet sor. et plato sūt nume
rus binarius: ergo sor. ē numer? binarius. Similit?
sor. et pla. serunt a lapidēz: ergo sor. fert a lapidē: quia
i istis copulatiū tenetur collectiue. tenet. at collectiue qū
do iest copulatiū simul et nō diuisim: aut quando p signū
confusiūz determinatur. diuisiue vero opposito mō.

RE

SE

AF

AF

Tertia ad alterā et ptem pncipalē: qz nō pncipales non valet. Quarta. qz gna est bona ipa significante: ex cōpositione suar ptiū pncipale pmarie significatiū: ppter subordinatiōē et variatiōē significatiōis. Quarta regula q̄tior limitatōes requirit. Prima a pte pncipali dīstīctiōe: qz nō seq̄t. asini sunt asini: ergo oēs hoīes sūt asini vel hoīes. et asini sunt asini: qz nō arguit a pte pncipali: s; a pte ptiū pncipalē: et hoc tenēdo qz ly vel sit nota pncipalē. Secda. ad totā dīstīctiōē: qz nō seq̄t. deus ergo nō deus vel deus ē. dato qz ly nō cadat i totū. Tertia ypothetice pbabilē. qz nō seq̄t. contigerit tu es. ergo gūgerit tu es vel tu nō es. et dato qz hoc aduerbiū dēminet totū. et sic cessat istantia magri.

Quarta ē bona gna formal ipa significatē pncipale ex cōpositione suar ptiū pncipale pmarie significatiū ppter subordinatiōē et variatiōē significatiōis: vt sepe dcm ē. et ecō uersō nō valet: nisi de mā. et hoc ē cū ista dīstīctiō cū ista pte pncipalē ascedit ad reliquā: tunc a dīstīctiō ad pte qz est gna ē bona gna formalē: s; nō de forma: vt tu curris vel tu moueris. ergo tu moueris. tu es albus vel tu es coloratus. ergo tu es coloratus. Regula annexa de dīstīctiō q̄tior requirit limitatōes. Prima a pte pncipali dīstīcti. qz a pte nō pncipali nō v; iō nō sequitur. asini sūt asini. ergo asini et hoīes vel eq̄ sūt asini. Secda ad totū dīstīctiō dīstīctiū sumptū. qz collectiōe non valet. iō soluit istantia magri cū arguit qz nō seq̄t. tu differis ab asino. ergo tu differis ab hoīe vel ab asino. quia anis est verus et gna falsū: vt pz p exponētes. Sicut non sequitur asinus est asinus. ergo ille hō vel asinus ē asinus. dēminuendo hoīem: qz tenet collectiōē i oib; hīs. Ad quod cognoscendū nota qz collectiōe sumit qm dēminuat p si gniū confusū vel dīstīctū vel relatiū. Exēplū pmiū. tu differis a te vel a me. Exēplū sū. ille hō vel asinus est asinus. volēdo qz ly ille cadat supra totū subm. Exēplū tertij. vt sor. qz ē hō vel asinus ē risibil. dīstīctiū at tenetur qm nullo illorū modorū tenet: vt hō vel asinus currit: tu es hō vel asinus. Tertia affirmatiue: qz negatiōe non valet. iō nō sequitur asinus ē asinus. ergo si asinus vel hō ē asinus. Quarta sine cōmō officīabilē: qz nō valet ad te currere seq̄t hoīem currere. ergo ad te currere vel nō currere se quē hoīem currere. Quia. gna ē bona ipa significatē ex cōpositione suar ptiū pncipale pmarie significatiū: ppter subordinatiōē et variatiōē significatiōis: econtra vero nō valet nisi gna māe sicut i dīstīctiōe. Tertia regula sex requirit limitatōes. Prima a dīstīctiōe affirmatiua: qz a negatiua nō seq̄t. vñ non valet: nō tu es asinus: vel tu es asinus. s; tu non es asinus. ergo tu es asinus.

Secda ypothetice pbabili. qz non seq̄t necessario: tu es vel tu nō es. s; nō necio tu es: ergo tu non es. dato qz ly necio cadat i totū. Tertia. cū destructiōe vniū ptiū. qz aliter non valet. iō nō seq̄t istantia magri dicēdo: tu es asinus vel tu non es asinus. ergo tu es asinus. qz non destruit aliq̄ ps. Quarta pncipalē: qz nō sequitur: tu es hō vel hō est asinus et tu non es hō: s; nullus hō est asinus ergo tu nō es hō: tenēdo qz ly vel sit nota pncipalis.

Quia. ad alterā pte pncipalē. qz si ad pte non pncipalē non valet: qz non seq̄t. tu es asinus vel tu es hō vel tu nō es hō. s; tu nō es asinus: ergo tu non es hō. Sexta gna ē bona ipa significatē pncipale ex cōpositiōe suar ptiū

pncipale pmarie significatiū: ppter subordinatiōē et variatiōē significatiōis: vt sepe dcm ē. Quarta regula tres requirit limitatōes. Prima a copulatiua negatiua ypothetice pbabili: qz si estz cathegorice pbabilis nō valeret. iō nō seq̄t non necio tu es hō: et tu sedes. ergo necio tu non es vel tu nō sedes. qz anis est verus cū dīctiō sit falsū. et tu gna est falsū: qz quilibz ps pncipalis ē falsa. Secda ad dīstīctiōe affirmatiua scāz d ptiū bus oppositis. qz nō valet alit. Tertia gna est bona ipa significatē pncipale ex cōpositiōe suar ptiū pncipale pmarie significatiū: ppter subordinatiōē et variatiōē significatiōis. Sicut a dīstīctiōe negatiua ypothetice pbabili: qz cathegorice pbabili non valet: et sic soluit istantia magri: qz nō seq̄t nō necessario tu es vel tu sedes. ergo nō necessario tu nō es vel tu nō sedes. qz anis est verus cū dīctiō sit falsū: et gna ē falsū: vñ nota qz sp dat dīctiōem ipsiū copulatiue affirmatiue et dīstīctiue affirmatiue p negatiōē ppositā: s; non sp dat p copulatiua affirmatiua factā de ptiū oppositis: nisi sint ypothetice pbabiles et cathegorice q̄t sūt iste. Tertia gna ē bona ipa significatē pncipale ex cōpositione suar ptiū pncipale pmarie significatiū: ppter subordinatiōē et variatiōē significatiōis: quod dcm ē sepe. Quia regula sex limitatōes requirit. Prima a dīstīctiōe affirmatiua: qz nō seq̄t a negatiua. non si tu es hō tu es asinus. s; tu es hō. ergo tu es asinus. Secda ypothetice pbabili: qz cathegorice pbabili non seq̄t. impossibile ē qz tu sis asinus si tu sis hō: s; tu es hō. ergo tu es asinus. dato qz ly impossibile cadat supra totū. Et sic pz nō ad istantiam magri: qz nō seq̄t. necio tu es aial si tu es hō. s; tu es hō. ergo necio tu es aial. vbi ly necio ipm dēminuat totū: si at dēminuat solū illā pte: tu es aial. maior ē falsa. Tertia cū positione sui antis. qz sine positione nō seq̄t. si tu curris tu moueris: ergo tu moueris. sicut cū positione nō sui antis: s; alieni non valet. vñ non sequitur: si tu es papa tu es sacerdos: s; tu es hō. ergo tu es sacerdos. Quarta pncipalē expliciti vel impliciti: qz nō seq̄t. si tu rides tu es letus: s; tu es letus. ergo tu rides. illd. n. n. est pncipale anis expliciti. Similit non seq̄t dicēdo: nisi tu es aial tu nō es hō: s; tu es aial. ergo tu nō es homo. qz anis pncipale impliciti ē: tu nō es aial ppter negatiōē implicitā ly nisi p si nō. Quia vel sibi pportionabil. qz non seq̄t. si antixps estz albus antichristus estz coloratus: s; antichristus estz alb. ergo antichristus estz coloratus: qz minor et cluso non sūt intelligibiles. cū nō sint orōnes pfecte: s; sibi pportionabiles. s. antichristus ē albus. Sexta ad pōne sui antis pncipalē. qz nō seq̄t. si tu rides. tu rides. s; tu rides si tu rides. ergo tu rides. Septia. gna ē bona ipa significatē pncipale ex cōpositione suar ptiū pncipale pmarie significatiū: ppter subordinatiōē et variatiōē significatiōis: vt sepe dcm est. Sexta regula totidē requirit limitatōes. s. a dīstīctiōe affirmatiua ypothetice pbabili: cū destructiōe sui gniū pncipalē: expliciti vel impliciti: ad destructiōē antis pncipalis: gna significatē pncipale ex cōpositione suar ptiū pncipale pmarie significatiū: gna ē bona tā formalē qz de forma. Et ad istantia magri cū arguit qz nō seq̄t necio si antichristus ē albus antichristus ē coloratus. s; antichristus nō ē coloratus. ergo necio antichristus nō ē alb. qz anis est verus

Tractatus

et pñs falsū. Di negādo pñaz: qā solū dñz concludi illa: antichrist⁹ nō est alb⁹. ex quo ly necessārio nō ē pars antis nec pñtis. Et ad infirmitā specialem magis cū arguit qz illa pñā nō valet: si tu es hō necessārio tu es animal. qz nō necio tu es aial. ergo tu nō es hō. qz pñs est falsum: vt pz tñs vez. p. fa pte pz: qz pñctōnū ē falsum p pñā pte. pbat: tu es aial si tu es hō necio. ergo si tu es homo necessārio tu es animal. tenet cōsequētia a cōuertibili ad cōuertibile. Respondet magis dubitando an cōsequētia valeat an nō. qz diffignit an ly necessārio sit ps antecēdētis vel pñtis. si antecēdētis negat cōsequētiā. qz non sequit oppositi cōsequētis: sed d bet sic sumi: sed tu si es aial: ergo tu nō es homo necessārio. tūc cōceditur cōsequētia. sed negatur minor. Si vero sit pars cōsequētis cōcedo cōsequētiā: sed negatur cōditionalis. qz equiualeat hūc cōditionali falsē: si tu es hō tu es aial necessārio. Et tūc ad argumētū negatur cōsequētia: qz nō pueruntur ille ppositiōes: cū i pma ly necessārio sit pars antis: in secūda vō sit ps pñtis: sic pz solutio ad argumētū. Aduerte tñ qz si quid dimittit locuti sum⁹ in his pñtis: diffuse dicem⁹ cōtra pñas. et adhuc diffusius i tractatu nro quē fecim⁹ supra pñas: et ad quē recurre si placet.

Et sic ē finis huius tractatus.

Qualiter

ppositiones illatue pbenf. Aduerte pmo circa titulu hui⁹ tractat⁹ qui dñr pbatōnibus terminorū Et pmo circa ly pbatōnib⁹. qz pbare ppositionem ē veritatis ei⁹ ondere. Improbare vero est falsitatem ondere vel demonstrare. In gñali aut vnus ē modus pbādi pponē cē verā vel falsā. s. ex pñario ei⁹ significato: si pñarium ei⁹ significatū ē verum. ergo ipsa est vera et cōtra. vñ pñarie significat sic est ergo ē vera. falsitas vero p oppositi. In speciali vero quadrupliciter cōtingit pbare ppositionē. aut a pñi si causā habet ex qua sequit ei⁹ pñariū significatū. vt homo currit pbatur a pñi sic: qz habet voluntatē currēdi et non ipeditur. A posteriori aut p sūi iser⁹: vel p aliquā vitātem aut p aliquā causā sue veritatis: vt hō currit. pbat a posteriori p illā: qā ille homo currit. ergo homo currit. aut ex opposito. s. ex contradictorio: capiēdo oppositi contradictoriū pbando ipsū eē falsū: quo facto sequitur ppositionē quā volueris esse veram iuxta pñmū pñcipiū aut ab equo pbādo p suas exponētes vel descriptionē vel aliqō cōuertibile magis notū: vt pbando qz ois hō ē risibilis p hoc qz hō est risibilis: et nihil ē homo quin illud sit risibile. ergo rē. Aliquādo aut vnus modus pbandi efficacior vñ facili⁹ altero dicitur. Aduerte secūdo circa ly terminorū qz variatio ppositionis ortū sumit ex terminis. quottuplices. n. sūt termini totuplices sūt ppositiones. Terminorū aut alij mediati alij immediati. Terminū immediati sunt ēmi- ni simplices non resoluibiles i aliqd aliud: vt pñcio de monstratiua singularis numeri: vt ego: ipse: iste: hic: et is: et aduerbia dñōstrādi: vt nūc: tunc: hic: ibi. et hoc v- bñm est pñtis tpis. dicuntur autē immediati quia carēt medio p quod possint pbari pñqz p not⁹: qz null⁹ fñi- mus est notio istis. Mediatī vero sūt termini resoluibiles i aliqd aliud: vt termini cōēs: et breuiter oēs pñt sup-

dictos: d qz abūde dictū ē i sūmulus. Terminū media- ti diuidunt: qz alij sunt resoluibiles vt termini cōēs: pu- ta vt noia verba: pñcipia. aduerbia habētia significa- ta fieriora. Alij sūt exponibiles vt signa vñ: dictiones exclusiue exceptiue et sic d alijs rōne quorum pñones exponibiles pbanf. Alij sūt officiābiles vt ēmi- nū imitā- tes ad sensū cōpositū rōne dicti: vt termini modales et cōcernētes actū mētis determinātes dictū vñ oionem infinitā. Alij sūt descriptibiles: vt termini cōcernētes actū mētis determinātes icōplexū verbale. Alij habēt cās veritatis vt incipit et definit et ablatiui i cōsequētia. Vñ similiter pñō diuidit. qz alia ē immediata qz nō habz mediū p qd possit pbari. alia mediata. s. que bz mediū p qd possit pbari. et mediata quintuplex ē. s. resoluibilis exponibilis: officiābilis: descriptibilis: et habēs cās vita- tis. d quibus p ordinem videndū est.

Propositio resoluibilis ē triplex. s. idēfini- ta: pñcipialis: et singularis d non subiecto demonstratiua. Dicit aut bec pbatō re- solutio quasi retro solutio: qz est resolutio i pñcipia que sunt retro. Hec aut resolutio sit p duo dñonstratiua i quoz pmo pñcat pñcatū pñonis resoluende. in secū- do vero pñcat subiectū eiusdē: vt homo currit: sic re- soluitur: hoc currit et hoc ē hō. ergo homo currit.

Propositio exponibilis ē multiplex. s. vñs affirmatiua et ois grad⁹ cōpa- tionis. vñ aut bec expositio. i. extra positio. qz qd itus la- ter extra ponitur. id expositio dicit dclariatio ēmi- ni- nus notū p magis notū: et nō ē pbatō a pñi nec a po- steriori nec a cōtradictorio sed ab equo. Hec aut pba- tio sit p pñiacentē et vñm negatiuā sibi cōrespondētē vt ista: ois homo currit: sic expōitur: hō currit: et nihil ē hō qui illud currat. ergo ois hō currit. Aduerte vltē- ter qz ppositio vñs affirmatiua qdrupl pōt pbari scilicet a pñi: a posteriori: ab opposito: et ab equo. A pñi sic: dē aial rōnale ē disciplinabile: ois homo est ani- mal rōnale. ergo ois hō ē disciplinabilis. A posteriori idētiue pbari pōt p sua singularia: et in fine debet ad- di: et sic de singulis. sed ad hoc vt aliq sint singularia ali- cui⁹ vñuersal oz qz habeant pñcata synonyma: cum pñcatū dñz eē vñ et subz pñcipialē eiusdē: dēptis signis. et voco signa noia distributiua: et pñcio demonstratiua: vñi. g. singulares isti⁹ ois hō ē aial se ille: iste hō ē aial: et iste hō ē aial. et nō talia. illud risibile ē aial: aut ille hō est suba aiala sensitiua qñtis equalēat. Ex opposito po- test sic pbari. ois hō ē quātus. ē vera: qz pñctōnū ē fal- sū. s. hō nō ē quātus: qz tūc hō nō sufficeret ridere nec exercē alias opatiōes hois. ergo ista ē vñ: ois hō ē quā- tus. Quarto cōtingit exponibilē pbari p pñacentē et vñm negatiuā sibi cōrespondētē. et hic ē mod⁹ magis vñtat⁹. frequē. n. graue ē inenire mediū pbādi h⁹ mōi vñs ppositiōes a pñi: cū lateat i plurib⁹ cā. Difficile ē et pbare a pñctōi p singularia: et stat vñz ē notā qñlibz singulari exñte ignota. loquēdo de notāia distin- cta: vt illa: ois mala ē fieri. stat et eē quālibz singula- re cē tibi notā vñ exñte ignota. vt si solū sint tres eqs. a b c quos videas currere: nescis si ipos eē oēs equos. tūc tu scis quālibz singularē ist⁹ vñs ois equ⁹ currit. et nō tu nescis illā vñz. qz nescis istos eē oēs equos. Stat

et vltz eē necessariā qualibz singulari exite cōtingit: vt illa. ois hō ē aial. et eē nullū aial exis i a domo ē asin? posito qz hodie sunt hoies cras vō asini. Stat et vlem eē possibile qlibz singulari exite impossibili: vt oē aial exis i a domo ē asin? posito qz sunt hoies solū in a domo. et eē stat vlem eē impossibile qualibz singulari exite possibili. vt p3 de istis: oē aial desinit eē. ois hō cōsumitur. vtrūqz istoz p3 dictionoz ē ver. hoc clare determinatur a magro i logica magna i caplo d suppone psona li. sē at introducta hec ad declarādū qz vlis nō cōuertit cū suis singularibz. et vt declaret vnu cōrelariū magistri i lib. sup illo textu. Est at alia p3 cognoscer. qz multos latet. Probare et ex p3 dictione obicuz ē frequē. cū cōtingat illud esse minus notū: cū at pbatio de equo p exponētes sit p notoria sp. ergo hec pbatio magis vltata ē. Dubitū ē circa p3m cōclusionē q ē oē qd fuit ē. qz videt falsa: cū seqt. oē qd fuit ē. ergo tū qd ē fuit. p3 pna ab vli ad exclusiā de tēis trāspostis. et tū qm est falsū. vt p3 p exponētes. ergo anis ē falsū. Dubitatur cōsimilitē circa sam cōclusionē q ē illa: Oē qd non fuit ē. cū seqt. oē qd nō fuit ē: ergo tū qd ē nō fuit: anis ē falsū vt p3. ergo et anis. Ad hec sē due opūiones. Una dīc qz subiectū illi? vlis solū supponit p eo qd ē ppter vbi pncipale pntis tps sine aliq apliatōe. et tūc exclusiua sibi cōrespōdēs est ista. tūc ens ē qd fuit. et sic vtraqz est vā. Alia opūio vult qz sub illo tēio icluso i ly oē liceat descēdi i ordie ad illud vbi fuit. et sic ista ē falsa. qz sequit fm eā: oē qd fuit ē. cesar fuit. ergo cesar ē. et sic exclusiua sibi cōrespōdēs ē falsa. s. tū qd fuit ē. Paul? at p3ul. i dubijs suis i fa parte pncipali vbi agit d pbatioibz tēminoz pntētū et ipertinētū i limitatōe illi? ab vno quertibili ad reliquūz est bona pna: dīc qz ly ens iclusu i ly oē supponit copulati. p eo qd fuit et ē. iō nō supponit apliatine: qz nō dīstīctū supponit. Hoc idē vult magr: qz hec ē melior. Ex his p3 qz illa est cōcedēda fm magrū: cesar fuit. et illa est negāda: cesar ē qd fuit. qz i pna stat apliatine: i fa vō nō. et iō ipli cat simul qz cesar ē: et qz cesar fuit. Silt illa est cōcedēda: cesar est pterit? et hec est negāda cesar ē qd est pteritū. et p hoc p3 solutio ad illud argumentū qd solet fieri Omne quod fuit est: cesar fuit: ergo cesar ē. negatur cōsequētia: quia minor debet esse: cesar est quod fuit. et tūc negatur minor.

Propositio officiabilis est duplex. qdaz enī ē c? dūm vl oīo īfinitū mōi determinat tēio modali. cuiusmōi sē polē: īpossi le nēctū: p3tēs: ver? et falsū: ī sensu cōposito. Alia ē cū? dīctū determinat tēio cōcernēte actū mētis: cuiusmōi sē ista: scio: credo: dubito: cognosco. et pbatio ei? dī offi ciatio: qz ē explicatio pponis hntis officiū dterminādū totā cōpositionē. sic sē termini modales et termini cōcer nentes actum mētis. Officiantes autem ppositio nes dicuntur exprimentes officiū ppositionis offi ciabilis. Hec at pbatio fit sic: vt illa: necē ē deū cē pro bat sic: hec ē necessaria deus ē. que adequate significat deū cē. g? necesse ē deū esse. et hec pbatio ē a posteriori. Aduerte vltērius qz aliquē ad has reducunt et dicunt ppositiones de sensu cōposito rōne istoz tēminoz rum per se et p accidēs. vñ illa ppositio: p se homo est

aial. ē officiabilis pbanda sic: hec ē per se homo ē aial que adequate significat hoies eē aial. ergo p se homo est aial. Similiter illa: p accidēs hō est albus: ē officiabilis ter pbanda sic: hec est per accidēs hō ē albus q adeqte significat hoies esse albū: g? p accis hō ē alb? Qdū dicat d istis tēis p se p? p se nō p? vñ illa p se pmo hō ē risibil: pbat sic: hec ē p sep? hō ē risibil. q adeqte significat hoies eē risibil. g? p se p? hō ē risibil. Silt illa p se nō prio for. ē risibil: pbat sic: illa ppo ē p se non p? for. ē risibil: q adeqte significat forē eē risibil. g? p se nō prio for. ē risibil. Aliq nī pbat alr ista: p se p? hō est risibilis: sic dicētes. risibile cōpetit hominī nō p alte rū: et cūlibz alteri p ipm. ergo p se prio hō ē risibilis.

Descriptio bilis ppo ē duplex. qdaz n. ē in q tēmin? cōcernēs actū mētis dter miatīcōplexū vba qd nē signū cōplexi vt cognosco sō tē. Alia vō ē i q tēmin? cōcernēs actū mētis dtermiat i cōplexū vba qd ē signū cōplexi: vt scio a. pponē. hec pbatio deā ē dscriptio: nō qd itelligēdo dscriptiōnem oīonē cōpositā ex gñe et ppo. s3 dnoīatōnē rei. ipa enī denoīatio dī dscriptio: vt dicit magr. Hec pbatio sic fit: vt hec: cognosco forē. pbat sic. cognosco aliqd sub rōne q for. hec at: scio a. pponē: pbat sic. scio adeqū si gnificatū a. pponis: qz scio adeqte significat p a. ppo nē. g? scio a. pponē. Aduerte vltēri? qz illa vba scio: credo: dubito: nō possunt dterminare cōplexū explic te vl īplicitē. vñ nō bñ dī: scio sōtē. s3 alia vba cōcernē tia actū mētis: vt itelligo cognosco possūt idifferētē de terminare cōplexū et īcōplexū. nā īdifferētē possūt dicere: itelligo for. et itelligo a ppositionem.

Necessario pōt sumi duplī. s. aduerbialit? et noīalit. Noīalit sūptū est casus datiuī et ablatiuī: et h3 pbari exponibilis vt i pposito. s. p p3m pīacētē. et fa p oppositas qūitates: vt illa: necio de? ē. exponit sic: de? ē: et nō pōt esse quī de? sit: ergo necio de? ē. Silt p3tēnt pbat exponibilis p pīacētē: et fa p oppositas qūitates fm exigentiā vbi: vt cōtingēt tu es. pbat sic: tu es et pōt esse qz tu nō sis. ergo cōtingēt tu es. H3 at pbatōis rō ē: qz h3 pbi losophūz sō metaphisice. necio dī cē aliqd vl nō esse. qz nō pōt alr se hēre. iō i pma iducit eē vel nō cē. i fa vō nō posse alr se hēre. Opposito mō dicat d p3tēt. Ad uerte vltēri? qz si negatio nī pcedit ly necio vel p3tētē ad huc pbat exponibilis. vt necio chymera nī ē pbatū sic. chymera nī ē et nō pōt cē qz chymera nī sit. g? tē. et fa exponēs equalē hūic: et nō pōt esse qz chymera sit. Silt dicat d p3tētē: vt p3tētē atīchūst? nī ē. exponit sic. atīchūst? nō ē: et pōt esse qz atīchūst? sit. g? tē. Si vō negatio pcedit ly necio vl p3tētē nō expōit: s3 pbatū p p3dictōnū. v. g. volo pbat ista: nō necio chymera ē. dicā sic: illa ē falsa necio chymera ē. q dīctū illi. nō ne cessario chymera ē. g? illa ē vā. Silt de cōtingētē: vt si volo pbare illa: nō cōtingēt forēs saluabitur dicā illa ē vā: p3tētē forēs saluabit: q dīctū illi. ergo illa ē falsa. Dubitatur circa sam cōclusionē q ē illa: aia tua necessario ē: et tū p3tētē aia tua est qz exponēs p3ime ptis vñ dīcēt vni exponētī se ptis. nā pma pars pba tur resolutorie sic: hoc necessario est: et hoc est aia tua.

6f

2f

nt

g^o necario aia tua ē. adhuc pma resolūes pbat expōi-
būter sic: hoc est: dmonstrata aia tua. et non pōt esse qn
ita sit demonstrata anima tua. ergo tē. modo hec secū-
da expōnēs contradicū hūic: pōt ēē q anima tua nō sit
que ē expōnens secūde partis cōclusionis: vt patet. qua
re tē. Ad hec respōdetur dimittēdo alios vana loquū-
tes q ē differētia dicere: aia tua necario ē. et dicē neca-
rio aia tua est. pma cū ē vera et secūda falsa. pma ha-
bet pbari pmo resolūibilis sic: hoc necario ē. et hoc ē
aia tua. g^o aia tua necio ē. adhuc pma resolūes hz pba-
ri expōnibiliter: hoc ē: et hoc nō potest nō esse dmonstrā-
do aiam tuā. ergo hoc necario est. q secūda expōnēs
sit vera pz: q contradicōrū ē falsū: hoc potest non ēē
q aia tua ē icorruptibilis. id falsū ē q possit nō ēē. secū-
da vero ppositio necario aia tua ē. est falsa: quod p-
batur sic: aia tua ē: et nō potest ēē q anima tua nō sit.
ergo tē. modo secūda expōnēs est falsa. q contradicōrū
ūz ē verū. f. pōt ēē q aia tua nō sit. quod patet. q habz
pbari officiabiliter sic: hec est possibil' aia tua nō est q
adequate significat aiam tuā nō esse. ergo potest esse q
aia tua non sit: mō officiantes vere sunt. ergo et officia-
ta. Hoc pmissio formaliter respōdet negādo q vna ex-
ponēs pme partis dīcat vni expōnenti secūde ptis.
et cūz dicit pma pbatū resolūibiliter cēdo: et q pma
resolūens expōnē cōcedo. f. secūda expōnens nō est il-
la assignata. f. et nō pōt ēē q anima tua nō sit: sed est il-
la: et hoc nō pōt non esse. modo ista est vera: f. illa assi-
gnata sit falsa. neqz hūic: hoc nō potest nō esse: dīcit il-
la expōnens alterius partis. f. pōt esse q hoc nō sit. im-
mo stant simul. quare tē. Et nota bene hic: qā aliq
ignōrātes logicā hic magnā intricatiōē faciūt nescien-
tes qd dicāt. qre melius fore putavi eorū dicta in p̄sen-
tiam non recitare.

Positiuus gradus cōparabiliter sumptus
magis: aut cum minus: aut cum eque. si sumatur cūz
magis expōnē sicut gradus cōparatiuus cū equaliter.
vt dicēdo: tu es magis fortis qz plato. expōnē sic: tu es
fortis: plato ē fortis: et plato nō ē ita fortis sicut tu. ergo
tu es magis fortis qz plato. Si sumat cū minus expō-
nē ē sicut cōparatiuus: excepto q tūm^o a quo cōpa-
rationis i etia expōnē expōnē a parte ante in recto: et
termin^o ad quē a parte post in obliquo: vt dicēdo tu es
min^o fortis qz plato: expōnē tu es fortis: plato ē fortis:
et tu nō es ita fortis sicut plato. ergo tē. Si sumat cūz
eque adhuc dupliciter: aut cū p̄cisiōe: aut nō. Si cū p̄ci-
siōe: tūc illa: tu es ita fortis sicut plato expōnē sic: tu
es fortis: plato ē fortis: et nenter illorū est fortior alio. er-
go tu es ita fortis sicut plato. Si vero nō: expōnē sicut
dicit magister sic: tu es fortis: plato ē fortis. et plato non
est fortior tē. ergo tu es ita fortis sicut plato. solum ergo
iste mod^o vltim^o est ad ppositū magistri. sine ergo e-
lē fortitudinē habes cū platone sine maiore isto mō di-
ceres: tu es ita fortis sicut plato. Rō aut quare p tres
expōnēs. pbat cōparatiuus grad^o est ista. q i oi cōpa-
ratiōe requirit pmo q res i qua sit comparatio par-
ticipet ab vtroqz tūm^o. et ppter hoc ponit pma et se-
cūda expōnēs. Secūdo q participet ab vno termino
magis vel min^o vel eque: et ppter hoc ponit t̄ia expo-

nens. Dubiū grāde ē circa tertiā cōclusionē: qz vi-
detur falsa. f. ego sū ita sapiēs sicut tu et de^o. qz qro qro
supponit illud copulatū: tu et de^o. diuīsiue aut collecti-
ue. si pmo modo equialet isti copulatiue false: ego sūz
ita sapiēs sicut tu. et ego sum ita sapiēs sicut deus. Si
vō collectiue tertiā expōnēs ē falsa. f. nō tu et de^o estis sa-
pientes me. quia contradicōrū est verum. f. tu et
deus estis sapientes me. et cum dicit magister q se-
quitur. ergo tu es sapientior me. nō arguit ad propo-
sitiū: qā tūc teneret diuīsiue. et ita nō vniūformit^o teneret
in expōnē et i expōnēte. Ad hoc argumentū dicunt
qdā q teneret collectiue: et ad argumentū quādo dicitur
quomodo teneret i negatiua i expōnēte dicit q diuīsiue.
cū in contradicōria affirmatiua teneat diuīsiue f. magi-
strū. et cū dicit nō arguit ad ppositū. negat. nō enim est
opus q si expōnē teneat collectiue q similis i expōnē
tib^o. Alij dicit q in negatiua expōnēte nec collectiue
nec diuīsiue teneret. et rō est: quia tūc nota copulatōis nō
remanet in vi ei^o. id nō diuīsiue nec collectiue tenetur.
In contradicōria vero affirmatiua bene teneret diuīsiue
hec subtilior ē. Cōtra has duas respōsiones arguitur.
qā quero vtrū dicēdo: tu et de^o estis sapiētiōres me.
tenēdo collectiue sit vera vel falsa. si vera. ergo illa est
falsa. ego sum ita sapiēs sicut tu et de^o. probat qia. qā
ex illa: tu et deus estis sapiētiōres me. sequit^o dīcōrūz
isti^o. ego sū ita sapiēs sicut tu et de^o. vt pz expōnēdo ipaz
qā expōnē sic: tu et de^o estis sapiētes. et ego sum sapiēs.
et ego nō sū ita sapiēs sicut tu et de^o. qre tē. Si vero dicit
q est falsa h arguo sic: De^o ē sapiētiōr me. ergo tu et
de^o estis sapiētiōres me. tenēdo collectiue. pbat qia.
qā quod p se sumptū aliquo meli^o est: illud idē cū alio
meli^o est sine illa ambo meliora sunt: vt pz per philoso-
phū in tertio topicorū: qui dicit q nō bona bonis nihil
phibet magis eligēda esse vt beatitudinē et ad aliqūd
aliud qd nō est bonū iusticia fortitudinē: vbi vult phi-
losophus q cū beatitudo sit melior et magis eligēda
q iusticia et fortitudo. et adhuc beatitudo cū aliquo non
bono ista duo simul magis eligēda sunt. qā adhuc me-
liora sunt. ergo si de^o ē sapiētiōr me. de^o et tu simul estis
sapiētiōres me. Id credo i rei veritate q cōclusio sit fal-
sa. Sed dicēdū q magi nō loquit^o fm opinionem pro-
priā. Mā ipē dicit in vltimō mōtato insolūibilis q partiz
locutus ē fm opinionē. p̄p̄iā et partim locut^o ē f. hz opi-
nionē aliorū. Mā dīcōrūz istius: tu et deus estis sapien-
tiores me. tenēdo collectiue. qd dat p negatiōē p̄p̄o-
sitiā significat diuīsiue q tu nō es sapiētiōr me vel de^o
nō est sapiētiōr me. et hoc ē dīcōrūz illi^o tenēdo diuīsi-
ue. sed significat q non ista duo simul sunt sapiētiōra
me. quod ē falsum. imo illa duo simul sapiētiōra sunt
me. pbabiliter tū multotiēs tenui oppositum.

Comparatiuus grad^o pōt dupliciter su-
mi. f. p̄p̄iē et ip̄p̄iē. Improprie sumit^o quādo sumitur cū abusiōe: q abusiō
sit qdrupliciter: vt scis ex grāmatica. f. formatiōe: signifi-
catiōe: participatiōe: et cōstructiōe. potissimū tū sit abu-
sio i significatiōe et participatiōe. Participatiōe qn qli-
tas cōparatiui nō participat ab vtroqz tūm^o. vt de^o
ē melior diabolo. et istud mare ē dulci^o illo. Significa-
tiōe aut qn non significat plus suo positiuo. vt senior

2f

3f

4f

5f

6f

7f

Quartus

71

pro tener. aut qñ minus significat. vt subtrahit. i. parū
 tristis. aut qñ significat pñ. vt istud sel ē dulcius illo.
 pñprie vero sumit sine aliqua abusiōe. s. qñ signifi-
 cat plus suo positioe pñcipat ab vtroq; extremo. In
 pñposito magis loquitur de cōparatioe pñprie sumpto. et
 cōparatioe gradū pñprie sumptus exponit p tres expo-
 nētes: quaz scilicet ē p positioe cōparabilis sumptū. ego
 sum fortior te. ego sum fortis: et tu es fortis. et tu non es
 ita fortis sic ego. ergo etc. Illud autē pñprie rō assigna-
 ta ē sup de positioe cōparabilis sumpto. Dubiū est
 circa tertiā cōclusionē q est. ego sum sciētiōr te et dō. qz
 illud copulati te et deo aut tenet diuisione aut collecti-
 ue. si diuisione equalit istī copulatiue false: ego sum sciē-
 tiōr te: ego sum sciētiōr deo. si vero tenet collectivē ter-
 tia exponēs ē falsa. s. nō tu et deus estis ita sciētes sicut
 ego. Et cū dicit magis. ergo tu es ita sciēs sicut ego. nō
 arguit ad pñpositū: qz sic teneret diuisione. et ita nō vñ
 formis teneret in exponēte et exposita. Ad hoc dicatur
 pñprie sicut ad dubiū motū q tertiā cōclusionē positū
 cōparabilis tenti: vide sup. Suplatius gradū dupli-
 cit (sumit. s. absolute et respectue. Exēplū pñ: vt for-
 ē fortissimus. Exēplū secūdi vt for. ē fortissimū illorū.
 pñmo mō sumptus exponit p duas exponētes: vt sic:
 for. ē fortis. et forte nihil pōt ēē fortius i sua latitudine. er-
 go fortis ē fortissimū. Si vō sumat respectue adhuc du-
 pliciter. s. positue et negatiue. positue sumptus exponit
 p tres exponētes: duas in qbus extrema cōparatiōis cō-
 ueniūt. et tūā negatiuā de positioe cōparabilis supō vt
 sic. tu es fortis: et isti sunt fortes: et non aliqd istoz est ita
 forte sic tu: ergo tu es fortissimus illorū. et dī positue ac-
 cipit tūc. qz p excessū alioz accipit. Negatiue vō sum-
 ptus exponit p negatiuā sui cōparatiui vt sic: tu es for-
 tis: et isti sūt fortes: et nō aliqd istoz ē fortior te. ergo tu es
 fortissimus istoz. et dī negatiue accipit tūc qz p nō exce-
 di ab alijs accipit. et isto modo plurib; pōt cōuenire su-
 perlatiuus gradus. In pñposito loquitur magis de supra-
 tino respectue tēto sine positue sine negatiue teneat. et
 butinimodi pñprie rō assignata ē i caplo de positioe
 cōparabilis tēto. Dubiū ē circa qñā cōclusionē ma-
 gistri q ē aliqd illorū ē maximū illorū qd nō ē maximū
 illorū: qz sequit qz duo dīdictoria sūt simul vera: qz hec ē
 vera: nihil ē maximū illorū qd nō ē maximum illorū. et
 hec est dīdictoria illi: aliqd ē maximū illorū qd non est
 maximū illorū: ergo si illa est vera oīz qz duo dīdictoria
 sunt simul vera: pñā nota et minor ē pz. s. qz illa sunt cō-
 tradictoria: qz vniuersalis negatiua et particularis af-
 firmatiua de cōsimilibus finis dīdicit. maior pbat
 .s. qz illa negatiua sit vera nihil ē maximū illorū qd nō
 est maximū illorū: et arguit: Qd maximū illorū est maxi-
 mū illorū: ergo nihil est maximū illorū qd nō ē maximū
 illorū. cōsequētia pz: qz arguit ab exposita ad vñā suarū
 exponētiū: et anis ē ver: eo qz ē vna vniuersalis af-
 firmatiua i qua idē pñcat de seipso: ergo anis est ver: qz
 re etc. Ad hoc argumentū dīuersi dīuersimode respon-
 dent. Et qdam volunt qz cōcludāt. Magis tñ i sopbis-
 maribus suis ad hoc argumentū respōdet i sopbisma-
 te. rñij. et dicit: Dubiū ē qz illa stāt simul. aliqd est ma-
 ximū illorū qd nō est maximū illorū: et nihil est maximū
 illorū qd nō est maximū illorū. dato qz i prima referat il-

lū tñmū maximū: et nō illū tñmū aliqd: et i secūda re-
 fert illū tñmū nihil: seu ly ens inclusus i ly nihil: et ita
 qlibet illaz pñpositiōnū pōt idifferenter cōcedi vel ne-
 gari sūm qz relatiua possunt referre diuersa ancedētia.
 et sic pz qz illa nō cōtradicit nisi referat idem.

Differet ue. pñpositiue sumit: qñ extrema pos-
 sunt simul esse q significat differentia: et tūc exponitur si-
 cut dicit magis p tres exponētes: duas affirmatiuas
 et tertiā negatiua: vt fortes differet a platone. Et rō h
 pñprie est: qz ex quo ponit extrema simul eē i pñma
 significat vñū extremū esse: in secūda significat aliud. i
 tertia vō negat vñū extremū ab alio iter que significat
 differentia. Negatiue vō sumitur qñ negat tñ vñū ex-
 tremū ab alio: dato qz nō sunt simul extrema: et sic con-
 cedit qz for. tener differet a seipso puero: qz for. tener nō
 est puer: et tñ nō est simul fortes tener et fortes puer: et illo
 modo nō loquitur magis i pñposito s; primo mō. Ad-
 uerte vltius qz aliud et non idem i neutro gñe dicit
 diuersitatem essentialē: s; aliud ē nō idēz i masculio ge-
 nere dicit diuersitatem accidentalē. Et iuxta hoc cōce-
 ditur i diuinis. pater est aliud a filio: et non est aliud a fi-
 lio. nā prima pars pbat sic: pater est et filius est: et pa-
 ter non est filius: et hoc est ver. s; vō probat qz oppo-
 sitū est falsum. s. pater est aliud a filio qz pbat sic. pa-
 ter est: et filius est: et pater nō est eadem res que est filius
 et hoc est falsum. id conceditur in diuinis qz pat ē idēz
 filio: et pater non est idem filio: tenendo ly idem i pñia i
 neutro genere. et i secūda i masculio: id non dīdicitur.

Tantum dupli cit sumitur. s. relatiue et
 exclusiue. Exēplū pñi
 vt quantū videt for. tantū videt plato. ly tantū refert ad
 ly quantū. Exēplū secūdi. vt tantū fortes currit. Se-
 cūdo modo accipit i pñposito et non pñmo mō. Et affir-
 matina exponit p duas expōes: p pñcētē et vñes nega-
 tiuā sibi cōrespōdētē. cui ratio ē. qz i tali ppōe exclusi-
 ua ratione note exclusiōis affirmat subiectū d pñca-
 to et remouet ab opposito subiecti. aut oppositū pñcat
 remouetur a subiecto. p pñcētē sit pñmū. p negatiuā
 sit secūdū. Negatiua vō exponitur p pñcētē et affir-
 matina cōrespōdētē. cui ratio ē. qz in illa negat pñ-
 catū a subiecto: et ostēditur affirmari de opposito subie-
 cti: aut oppositū pñcatū affirmat a subiecto. p pñmaz sit
 pñmū: p secūdā secūdū. Aduerte vlti qz nota exclusi-
 nis facit tres ordines pñpositiōnū sūm magistrū. Quan-
 do n. pñcedit totā ppōne facit exclusiua pñmū ordinis. qñ
 do vō cadit iter subiecti et pñcatū facit exclusiua secūdi
 ordinis. quādo vō cadit iter partes pñcatū facit exclusi-
 uam tertiū ordinis. Exēplū pñi. tñ for. ē homo. Exē-
 plū secūdi. fortes est tñ homo Exēplū tertiū. for. ē aial
 tñ risibile. et exponitur oīs exceptiua cuiusq; ordinis
 sit p pñcētē et negatiuā sibi cōrespōdētē. pñanū
 aut pñulēsis possit qñq; modos exclusiuar. Exclusiua
 enī pñmū ordinis variat dupliciter qz vel nota exclusiōis
 cadit supra totā pñpositiōne: vt dicēdo. tñ fortes currit:
 et tunc exponitur more magistrū p copulatiua sic. fortes
 currit: et nihil nō fortes currit: ergo tñ fortes currit: vel
 nota exclusiōis cadit tñ supra subiectū et nō supra totū
 et tūc exponit sic per copulatiua: for. et nihil non for. currit.

1f

2f

6f

8f

ergo tñ for. currit. Et differunt isti modi ab inicez: qz fm illuz concedit illa conclusio. tñ for. currit: 7 non tñ sortes currit: dato qz ly tñ cadat supra subiectum i pma. in pmo supra totū. Ad id ē aliu modū exclusiue d quo magis nō fecit mentionē cū nō sit vltar: qñ. s. nō ta exclusiue cadit inf ptes subiecti. vt for. tñ disputās placet: 7 expōit sic: for. disputās 7 nō nō disputās placet: 7 sic quqz modis variat exclusiue affirmatiue. et sunt alij qtuor modi i negatiue ppōib⁹ negatione se quēte notā exclusiue. Aduerte vltius qz qñ dictio exclusiue cadit supra terminū numeri plural⁹ pōt expo ni dupl. s. p notā i finitāte: 7 p notā pluralitatis: vt tñ duodeciz sunt apostoli expōit pōt sic: duodeci sūt apo stoli: 7 nulla nō duodeci sunt apostoli: ergo 7c. 7 sic est falsa: alit sic: duodeci sunt apostoli 7 nō plures qz duo deciz sunt apostoli: ergo tñ duodeci sūt apli: 7 sic ē vera.

Preter quadrupl. sumit. vno mō negatiue p fine: vt for. pōt lenare a lapidē pte au xiliū platonis. i. sine platone. aliqñ tenet additue: vt cū dō oz solū decē libras pte expēsas. i. vltra expēsas. ali qñ subtrahitue: vt dicēdo qtuor pte vniū sunt tria. sen sus ē qz si a qtuor remoueat vniū sunt tria. Quarto ex ceptiue tūc excipit ps subiectiua ab aliquo toto vniuer sali. Nisi dupliciter sumit. Vno mō p dūctiue: vt dicen do: nisi tu es aial tu nō es hō. sensus ē: si tu nō es aial tu nō es hō. Alio mō exceptiue: vt ois hō nisi sortes cur rit. Aduerte vltius qz ad exceptiue qtuor requirū: scz illud a quo fit exceptio: qd ē nisi subm: predicatū: di ctio excipiens: 7 ps et capta: 7 est p pta 7 ipropia. Ad p pta duo requirū. Primo qz illud a quo fit exceptio stet cōfute distributiue mobili. Secūdo qz ps et capta sit termin⁹ inferior ad illud a quo fit exceptio: vt dicēdo ois hō pte for. currit. Impropia vō ē qñ deficit aliqua hāz cōditiōis vel oēs. Et iō cōfigit qz ipropie excepti ue expōit qñqz p notā pluralitatis vel alicuius: vt di cēdo for. nō ē nisi sophista: expōit sic. for. est sophista 7 nō aliud qz sophista: ergo 7c. 7 dicēdo nō dedi for. nisi qtuor denarios: expōit sic. for. dedi qtuor denarios: nō plures qz qtuor: ergo 7c. Dubiū circa quartā cō clusiōē qz ē: tu nō differs nisi ab asino: et tu differs a ca pra: qz ex pma pte seqt oppositiū secūde. seqt. n. tu nō dif fers nisi ab asino: ergo tu nō differs a capra. 7z qñ a simili tu nō vides nisi sortē: ergo tu nō vides platonem.

Secūdo: qz cōtradictōiū pme ptis vī ver. s. tu differs nisi ab asino: expōit sic: tu differs ab asino: 7 nō differs ab alio qz ab asino: g⁹ tu differs nisi ab asino. exponen tes vī sunt: ergo 7 expōita. Tercio qñt. qñ ista pma ps tu nō differs: nisi ab asino expōnat sic dicit ma gister cū nō expōnat rōne de ly differt nec rōne illi⁹ no te exceptionis nisi. Respondet: ad pmiū negatur qz ex pma parte seqt oppositiū scēde. Ad pbatōez negat silitudo. qz ly vidēs est vbiū mere affirmatiū nullā ne gationē includēs. differt at inclūdēt negationē: iō nō ē sile. Ad fm dī qz ista: tu differs nisi ab asino expōit sic: tu differs ab asino: 7 a nullo alio qz ab asino differs. ergo tu differs nisi ab asino. mō fa expōnēs ē falsa. qz oppo sita ē vā. s. ab alio qz ab asino differs: qz a lede differs.

Ad tertiu dī qz illa pma ps tu nō differs nisi ab asi no: expōit sic dicit magr tu differs ab asino: 7 nō dif fers ab alio qz ab asino: ergo 7c. 7 hoc nō rōne d ly dif

fert solū nec rōne note exceptōis solū: s. rōne vtriusqz sit. pōt sumi dupl. s. specificati ue: 7 reduplicatiue. Primo mō nō expōit: s. describit sic: vt ens inqstū est ens est subm i metaphisica: ens sub rōne: qz ens ē subm i meta phisica. Secūdo expōit p tres expōnētes. s. duas ab solutas 7 terciā cōditiōnatā: vt for. inqstū hō ē risibil⁹: ex pōit sic: for. ē hō 7 for. ē risibilis: 7 si aliqd ē hō illud ē risibil⁹. ergo for. inqstū hō ē risibil⁹. Tres at cōiter as signant reduplicatiue. s. inqstū fm qz 7 pnt.

Immediate sumit dupl. s. noialiter 7 ad uerbiali. Primo mō idē ē quod sine medio vt immediate sunt ptes in cōtinuo. s. si ne medio: 7 ita nō sumit in pposito. Secūdo vō mō pbat expōnibil⁹ more magr. s. p ptecentē 7 negati uam sibi cōrespōdētē: vt immediate an i instās tu fuisti expōit sic an a tu fuisti. 7 nullū fuit instās an a qñ iter illud 7 a tu fuisti: ergo immediate an a tu fuisti. Hui⁹ pro batōis rō est: qz ppositio de immediate asserit duo. asserit enī ppōnem ptecentē 7 aliā negatiua rōe de ly ime diate. Aduerte qz ois ppositio de immediate affirmati ua quertit cū vna affirmatiua de infinito. vt si immediate an b tu fuisti: ifinitū ppingz ad b tu fuisti 7c.

Aduerte pmo qz ppositiōes de icipit 7 dñit nō ppe expōnūt: Cū rō ē: qz ab expōnētib⁹ ad expōitā ē bona qñas: s. a ppōne de inci pit 7 definit ad expōnētes nō valet qñta. Nō. n. valet for. icipit ē: ergo nūc nō ē 7 immediate post hoc erit: qz anis ē ver 7 qñs falsū. pposito qz nūc pmo sit for. 7 si ma gister dic ista debē expōi cōigit se i tractatū 3 qñtias i capitulo septimo ruidendo ad secūdam instātiā 3 fam regulā qz ē. Ab expōnibili ad quālibz suaz expōnētium ē bona qñta. dicit. n. 7 si aliqñ dicit illa verba debē ex pōni: nō sū locutus pprie de expōne. s. fm modū loqū di sumēdo expōne p quibz pbatōe ē mō: s. pprie samē do pbat p cās vitatis. Incipit. n. pbat p vna difficti uā cōpositā ex duab⁹ copulatis: quaz copulatiua pzi ma fit ex affirmatiua de pnti 7 negatiua de pnti: 7 se cūda fit ex negatiua de pnti 7 affirmatiua de futuro. de finit vō pbat p vna diffictiua cōpositā ex duab⁹ copu latis: quaz pma fit ex negatiua de pnti 7 affirmatiua de pterito: alia vō ex affirmatiua de pnti 7 negatiua de fu turo. Exēplū primi vt icipit ē a: pbat sic. nūc est a: 7 nō immediate an hoc fuit a: vel nūc nō est a: 7 immediate post hoc erit a. ergo icipit ē a. pma. n. copulatiua definit reb⁹ pmanētib⁹ i qb⁹ ē stare pmiū instās ē. Exēplūz sī vt definit esse a. pbat sic. nūc non est a: 7 immediate ante hoc fuit a: vel nūc est a: 7 nō immediate post hoc erit a: ergo definit ē a. pma. n. vniuersaliter definit reb⁹ successiuis in quibus non est dare vltimū instās ē: sed pmiū nō esse. Secūda vō reb⁹ pmanētib⁹ in q bus non est dare vltimū instās sui esse. Aduerte scōdo qz illa pmiū ē 7 pmiū nō ē: vltimū ē vltimū nō ē: expo nūt sicut icipit 7 definit: pmiū ē expōit sicut icipit p positionē de pnti: remotionē de pterito: vt hoc ē pmiū instās esse for. pbat sic. In hoc instāti ē esse for. 7 non immediate an hoc instans qd est pns fuit ē for. ergo nūc ē pmiū ē for. vltimū nō ē expōit sicut icipit per remotionē de pnti 7 positionē de futuro: vt nūc ē vlti mū non ē motus. pbat sic. nūc non ē motus 7 imedia

[illegible]

quod eternaliter significat idem quod ante omne tempus finitum aut post omne tempus finitum. proinde modo probatur resolvable. ut ab eterno tu fuisti. probatur resolvable: ab hoc tu fuisti: hoc est vel tu fuisti eternum. ergo ab eterno tu fuisti. Sed probatur ex opposito: sic ut ante aliquod tempus finitum tu fuisti: et non est vel fuit aliquod tempus finitum quoniam ante illud tu fuisti. ergo ab eterno tu fuisti. sed ergo alios ab eterno sumit dupliciter. scilicet categorice et sic ut categorice categorice. categorice idem est quod vni ens carere per se. Sic categorice est et distributivum temporale: et redit ad idem dupliciter sumit. scilicet categorice et sic ut categorice. Categorice sumitur quoniam non preedit tota propositione: et significat idem quod ens sine fine. Sic categorice est et futurum quoniam preedit tota propositione: et significat quod quocumque dato potest dari maius singulare. In plurali vero quibusque datis cōgit dari plura. et sumendo illo modo probatur sic ex opposito. Exemplum in singulari: ut infinitum corpus est. probatur sic: aliquantum corpus est: et tu quoniam maius illo. ergo infinitum corpus est. vel aliter sic: aliquantum corpus est: dupliciter ad illud. tripliter et quadrupliter: et sic in infinitum. ergo infinitum corpus est. Exemplum in plurali: ut infinita corpora sunt: sic probatur. aliquid corpora sunt: non tot quin plura. ergo infinita sunt corpora. vbi aliter sic. duo corpora sunt. tria: et quatuor: et sic in infinitum. ergo infinita corpora sunt. Aduerte per maiorem examinationem tractatur quod cum propositio tibi aliquid pro statim deservit an sit mediata an immediata. si immediata non potest probari quod ad seculum intellectum est per se nota: et ne gātes per se non est apte disputandum. Si vero mediata debes videre an sit affirmativa an negativa. si negativa debet probare per casus vitales aut per predictorum aut per singulares vel sepius. cum est. Si vero affirmativa debes videre an sit categorice: vel hypothetice: si categorice vide per primum terminum mediatum et ab eo debes ichodare per propositio. probatō. quia per primum terminum mediatum per ichodare est propositio. probatō. et per per saltem debes proponere probare. quia sunt multe deceptōes in proponendo. proponere non exponit: sed resolvable vel est. vbi gra. ista propositio. aliquid albi icipit esse for. est resoluenda rōe de ly aliquid albi: et in probanda rōe de ly icipit per casus vitales. Appello. ar per primum terminum si sit sit sit sit denotatōes ut in modalibus sepe modus sit sit sit evlunt et tu sit denotatōes est primus. Sit ly hypothetice nota hypothetice sit sit quoniam semper est media. sit tu denotatōes est prima: scilicet ar probatōe per primum terminum postea debes pcedē gradatim ad alium signis est. et sic docet oēs termini mediatum propositio categorice fuerit sit erigētiā declarati. Si vero propositio fuerit hypothetice: tē vide an sit categorice vel hypothetice probanda. si categorice probanda est: proba casus sic dicit de categorice. v. g. nescio tu curris vel tu tu curris. si ly nescio cadit in totum sit ista sit ly hypothetice casus distincti. tu si ly hypothetice distincti probanda sit categorice ex opposito hoc modo tu curris vel tu tu curris: et non potest esse quod tu curras vel tu tu curras. ergo tē. sit nescio est tē moueri sit tu curris. si ly nescio cadit in totum sit ly hypothetice conditioal. non tu est ly hypothetice conditioal. probanda: sit more categorice est officia bilis probanda hoc modo. hec propositio est nescia: tu moueris si tu curris. que adeque significat tē moueri sit tu curris. ergo non necesse est tē moueris tu curris. Vbi vero sit ly hypothetice ly hypothetice probanda: tūc aut copulatio aut distinctio aut conditioaliter: et sim per deum est in capite de ly hypothetice debes isferre ly hypothetice est vāz vel falsa: potest ly ly potest. nescia ly contingentiā

ubi gra: altera p[ri]ncipal[is] d[ist]incti[on]e affirmati[on]e e[st] v[er]a: ergo hec e[st] vera: & sic de alijs elige: q[uod] nulla erit p[ro]p[os]itio babilis q[ua]m tibi occurat qua statim inferre non possis.

Et sic e[st] finis hui[us] tractatus. si q[uod] at hic dimittit d[ist]inctus: ample dicem[us] p[ro]bat[ur] d[ist]inctio terminor[um].

Obligatio est o[mn]i[us] composita ex signis obligato[is] & obligato: vt pono tibi ista: tu es rome. Aduerte q[uod] obligationes sumat[ur] p[er] modu[m] memorie volo hic declarare. Si aut[em] vis hac ma[n]u[m] vide re ample: recurre ad obligationes

Strodi. Regulas igit[ur] me[n]ti co[m]me[n]das colliga. Prima regula: O[mn]e possibile tibi positi[um] e[st] a te admittendu[m]. Sec[un]da regula: O[mn]e tibi positi[um] & a te admissu[m] i[n]tra tempus obligato[is] positi[um] e[st] a te concedendu[m]. i. noialit. i. di gnus p[ro]cedi. Tertia. o[mn]e sequens ex posito p[er] se vel cu[m] concessio vel cu[m] concessis e[st] concedendu[m]. Quarto: O[mn]e repugnans posito p[er] se vel cu[m] p[ro]cesso vel cu[m] concessis e[st] negandu[m]. Quinta: O[mn]e sequens ex posito vel opposito b[on]i negati vel oppositi b[on]i negator e[st] concedendu[m]. Sexta regula: O[mn]e repugnans posito & opposito b[on]i negati vel oppositi b[on]i negator e[st] negandu[m] p[ri]ncipal[is]. Septima regula: Ad o[mn]e imp[er]inens e[st] r[ati]onandu[m] s[ed] sui q[ua]ntitate. Octa ua: p[ro]pter possibile positi[um] non e[st] impossibile concedendu[m] p[ri]ncipal[is] i. r[ati]onandu[m] concedo negatiue nec nece[ss]um negadu[m]. Aduerte vnu[m] q[uod] q[ua]scuq[ue] casus possibilis nunq[ua]m debes r[ati]onare ad p[ro]pone[n]s impossibile ex aut[em]t[ic]a ipositione concedendo: nec ad necessariu[m] negando i[st]e i[m]possibilis sit co[n]cedenda: s[ed] negare debes postea q[uod] sit i[m]possibilis: s[ed] s[ed] ex opposito de nece[ss]a d[ist]inctio q[uod] e[st] neganda & negare postea q[uod] sit nece[ss]a. Ex[em]p[lu] p[ri]mi vt si ponat q[uod] o[mn]e vigilans sit asinus: admittit casus: q[uod] possibilis: & si p[ro]ponit concedit. Deinde ista p[ro]positio tu es vigilans d[ist]inctio concedit: q[uod] imp[er]inens v[er]o. Deinde ista p[ro]positio tu es asinus d[ist]inctio negat. Et si d[ist]inctio e[st] sillogism[us] i[n] d[ist]inctio: o[mn]e vigilans e[st] asinus: tu es vigilans: ergo tu es asinus: & ans e[st] co[n]cedendu[m]: ergo & ans e[st] co[n]cedendu[m]. tu negas. ergo male respondes. R[ati]onand[um] q[uod] co[n]sequens e[st] concedendu[m] si tu p[ro]pones cu[m] tibi respondebo nego: & no[n] valet co[n]sequencia ista. e[st] co[n]cedendu[m]: & tu negas: ergo male respondes: s[ed] d[ist]inctio d[ist]inctio i[n] antecedente: & tu non es obligatus. Aduerte vlt[er]ius ad istantia[m] h[uius] regula: q[uod] illa dat tibi modu[m] ad p[ro]batu[m]: q[uod] admissio q[uod] cu[m]q[ue] contingenti falso q[uod]libet aliud contingens falsu[m] e[st] concedendu[m]: & dat duplicem modu[m] ad p[ro]batu[m] hoc. Primus e[st]: p[ro]posito contingenti falso & admissio statim p[ro]ponat vna copulatiua p[ro]posita ex posito & opposito illius q[uod] vis tibi p[ro]cedi: vt si volo p[ro]bare q[uod] tu habes milu[m] concedi illa: nullus baculus stat i[n] angulo: facia[m] sic: pono tibi ista: tu es rome: q[uod] admissa: p[ro]pono: tu es rome & baculus stat i[n] angulo: & p[er] q[uod] hec e[st] neganda q[uod] falsa: & non sequens: ergo oppositu[m] e[st] concedendu[m]. i. tu non es rome vel nullus baculus stat i[n] angulo: t[er]cio vlt[er]ius: tu non es rome vel nullus baculus stat i[n] angulo: s[ed] tu es rome p[ro]positu[m]. ergo nullus baculus stat i[n] angulo: & co[n]sequencia a d[ist]inctiua affirmatiua cu[m] destructione vni[us] p[ar]tis ad altera[m] ei[us] p[ar]te[m]. & sic habeo i[n]t[er]du[m]. Alius modus breuior e[st] vt statim positi[um] p[ro]ponat vna d[ist]inctiua co[m]posita ex opposito positi[um]: & ex illo q[uod]

vis tibi concedi: vt i[n] casu superiori pono tibi ista. tu es rome: q[uod] admissa: p[ro]pono: tu non es rome vel nullus baculus stat i[n] angulo: illa e[st] concedenda: q[uod] vera & imp[er]inens. tunc sic: tu non es rome vel nullus baculus stat i[n] angulo: s[ed] tu es rome p[er] positi[um]. ergo nullus baculus stat i[n] angulo.

Tertium cap[itu]l[u]m dat regulas conuertibilium p[ro]positiu[m]. Prima regula. si ponatur duas p[ro]p[os]itio[n]es conuerti sic adeq[ue] significado quaz vna e[st] necessaria & alia ipossibilis. no[n] admittit casus.

Sec[un]da regula: si ponat duas p[ro]p[os]itio[n]es querti sic adequate significado. q[ua]ru[m] vna e[st] possibilis & alia ipossibilis: non admittit casus. Tertia regula. si ponat duas p[ro]p[os]itio[n]es conuerti q[ua]ru[m] vna sit nece[ss]a & alia sit contingens non admittitur casus. Quarta regula si ponat duas p[ro]p[os]itio[n]es contingentes conuerti sic adeq[ue] significado quatuor vna alit[er] d[ist]inctio repugnat non admittit casus. Quarta regula si ponat duas p[ro]p[os]itio[n]es contingentes conuerti sic adeq[ue] significado: quaz vna non repugnat alit[er] admittit casus. Sexta regula. si ponat duas p[ro]p[os]itio[n]es querti: siue sint contingentes siue non: no[n] faciendo mentione[m] d[ist]inctio adeq[ue] significato admittit casus.

Aduerte p[ri]mo circa has regulas: q[uod] si ponat duas p[ro]p[os]itio[n]es conuerti. non ponendo adeq[ue] significado respondeatur ad eas concedendo vel negando itus sic e[st]: s[ed] si vna concedit e[st] v[er]a vel nece[ss]a & fa s[ed] s[ed] si sit falsa vel ipossibilis: & fa si nullit[er]: & r[ati]o e[st] q[uod] sp[eci]e ab vna ad reliqua[m] g[ra]tia e[st] bona cu[m] conuertat[ur]: ergo si concedat anis e[st] v[er]a vel falsum nece[ss]um vel ipossibilis & co[n]sequens s[ed] d[ist]inctio concedi & s[ed] si anis e[st] concedendu[m] q[uod] & co[n]sequens s[ed] e[st] concedendu[m]: noialit[er] d[ist]inctio & non p[ri]ncipal[is]. no[n] i. si ad p[ri]ma[m] d[ist]inctio concedendo e[st] opus r[ati]onare ad h[uius] concedendo. vt vbi. g. si ponat istas duas p[ro]p[os]itio[n]es conuerti. d[ist]inctio e[st] & h[uius] e[st] asinus: non ponendo adeq[ue] significado si p[ri]a p[ro]ponat r[ati]onare concedendo. si fa negado. Si at[er]at an p[ri]a sit v[er]a d[ist]inctio concedendo. & ad h[uius] s[ed] r[ati]onare. si a[ter]vice v[er]a q[ua]rat an ista sit vera homo e[st] asinus. r[ati]onare negado: & s[ed] ad h[uius] r[ati]onare. Si aut[em] admittat aliq[ue]s p[ro]p[os]itio[n]es conuerti sic adeq[ue] significado: sicut ad p[ri]ma[m] r[ati]onare s[ed] ad h[uius] respondeatur: & ad p[ri]ma[m] respondeatur: sic ad ip[er]inens. ad h[uius] v[er]o sic ad p[ri]ma[m] r[ati]onare. vt si ponat illas duas p[ro]p[os]itio[n]es conuerti sic adeq[ue] significado: tu es homo & tu curris admittat. & si p[ri]o loco ponat illa. tu es homo concedat: & s[ed] concedat fa. si at[er] p[ri]o loco p[ro]ponatur illa: tu curris negat: co[n]sistit negat alia si postea p[ro]ponat. Aduerte vlt[er]ius q[uod] quoniescuq[ue] p[ro]ponat aliq[ue] illaz co[n]sequencia i[n] ma[n]u conuertibilium: d[ist]inctio e[st]: ergo homo e[st] asinus: tu es h[uius]: ergo tu curris: sp[eci]e negat q[ua]libet istaz: q[uod] i[n] rei v[er]itate q[ua]libet illaz e[st] ipollis: s[ed] ad ipossibile. eod[em] modo e[st] r[ati]onandu[m] i[n]tra t[em]p[us] sic e[st]. ni dicat q[ua]libet illaz e[st] bona: sic negatur illa homo e[st] asinus sp[eci]e & tam concedit aliquando esse vera. v[er]o illa e[st] ipossibilis h[uius] e[st] asinus. s[ed] ip[er]a esse vera n[on] e[st] ipossibile: similis q[ua]libet illaz p[ri]a e[st] ipossibilis: s[ed] q[ua]libet illaz esse bona no[n] e[st] ipossibile q[ua]re r[ati]o. p[ri]ma regula: q[ua]ndocuq[ue] ponit duas p[ro]p[os]itio[n]es esse similes non faciendo mentione[m] de adequato significato respondeatur ad eas concedendo: negado: dubitatio: i[n]tra tempus sicut extra. Secunda. q[ua]ndocuq[ue] ponitur duas p[ro]p[os]itio[n]es e[ss]e similes non faciendo mentione[m] d[ist]inctio adeq[ue]

Sextus.

significato ad ppositionē pma eē verā rñdeat ita sicut
et ad sam pnter. Tertia regula quicūq; ponit du-
as ppositiones eē similes sic adeq; significādo. quaz
vna alē dīctōrie repugnat non ē casus admittēd. vō
co asit cōtrādictōrie repugnare q nō possunt eē nec si-
mul vera: nec simul falsa. Quarta regula. si ponant
due ppositiones eē similes sic adeq; significādo ex qz
vna sequit ppositū alteri? ille sunt similes in vītate: vt
tibi nō cōcludit: et tu scis tibi cōcludi. Quia regula
quādoq; ponitur due ppositiōes eē similes sic adeq;
te significādo qrum quelibz ē alteri ipertinēs possit eē
similes in vītate et in falsitate et concedēdo et negādo:
vt tu es homo: et tu curris. Aduerte q: dubiū est cir-
ca qrtā regulā: q: si ponatur q ille sint similes adēqua-
te significādo hō est aīal et tu curris: admittit p quartā
regulā: q: vna sequit ad dīctōrium alterius: q: n. n.
nullus hō ē animal: ergo tu curris: et dī q: sunt similes
in vītate. Sz ptra. ppono tibi illā pmo loco tu curris:
si tu negas hēs negare aliā. s. hō ē animal: q: aliter nō
eēt similes. Si vero concedis illā: tu curris. tu cōcedis
falsū et ipertinēs: ergo male respōdes. Vī cōcedē-
do illā tu curris: et cum dicis q ē falsa et ipertinēs nego
imo ē pūcēs: q: sequens. sequit. n. iste sunt similes et nō
possunt eē similes in falsitate: q: vna ē necessaria. ergo
sunt similes in vītate: ergo vtraq; vera ē: sz. n. sic falsa
īrci vītate sequit tū q est vera. iō dī concedi: vel pmo
loco pponat vel secundo.

Quintum capitulum regulas dat ppositio-
num dissimilia. Prima regula:
quicūq; ponit duas ppositiones eē dissimiles. nō faci-
endo mētiōē de adeq; significato ad quālibz pposi-
tionem cōcedendo vel negādo respondetur in: sicut ex
tra. Secūda regula: quādoq; ponitur duas pposi-
tiones eē dissimiles nō faciēdo mētiōē de adēqua-
to significato: ad pma cē verā vel falsam respondeatur
in: sicut extra: et ad aliā dissimiliter. Tertia regula:
quādoq; ponit duas ppositiōes eē dissimiles sic ade-
quate significādo: quaz quelibz cum alā conuertit nō
admittit casus ille. Quarta si ponitur due ppositio-
nes eē dissimiles sic adēquate significādo: quaz vna ē
necessaria et alia impossibilis vel contingens: necessaria se
per ē concedēda et alia negāda. Quia regula si po-
nuntur due ppositiones eē dissimiles pūcēs sic adeq;
te significādo quaz vna aīcedit: et nō cōtra: aīcedens
vbicūq; pponitur ē negādum et consequens cōcedendū.

Sexta regula: si ponitur due ppositiōes eē dissimi-
les sic adeq; te significādo: quaz qlibz ē alteri ipertinēs
ad pma ppositam rñdeatur itus sicut extra: et ad ali-
am dissimiliter.

Sextum capitulum dat regulas de positionis.
Prima regula: Oē depositū et ad
missū ista tēpus obligatiōis ppositum semp est negā-
dum. Conclariū: Oē non necessarium tibi depositum
ē a te admittendū. Secūda regula: Oē p se aīce-
dens ad depositum: aut cū cōcesso vel concessis: oppo-
sitiō bñ negati vel oppositis bñ negator sp ē negādum.
Tertia regula. Oē repugnās depositū: et oē sequens
ex illo repugnāt p se: aut cū cōcesso: aut cū concessis:
aut opposito bñ negati: aut oppositis bñ negator ē cō-

cedēdum. Quarta regula: Oē repugnās contrādi-
ctōrio depositū p se aut cū cōcesso: aut cum cōcessis: aut
cum opposito bñ negati: aut oppositis bñ negatorum ē
negādum. Quia regula. Ad oē sequens et ad oē imp-
tinēs ad depositū rñdendū est fm sui qualitatē. vnde
ipertinēs hic dī qd nō seqt ad depositum nec aīcedit
ad ipm nec idem repugnat per se nec cū alio vī aliqb.

Septimum capitulum dat instantias con-
tra regulas. Aduerte ad ter-
tiam instantiā q: pulchra ē. vnde nunq; ē admittēda p-
positio necia in de positione: et iō si deponat ista: anti-
christus nō est alb: vel antichrist? ē coloratus nō ad-
mittat: q: ē necia cū dīctōrium sit impossibile. s. antichri-
stus ē alb: et antichrist? nō ē coloratus. si. n. admittit
tur pponat ista: antichristus ē coloratus: si tū concedis
tu cōcedis aīas ad depositum: si tu negas tu negas se-
quens ex dīctōrio depositū: ergo male respōdes: et sic
p3 q nō dīz admitti. Et sic ē finis hui? tractatus. et.

Insolubile se eē falsam
asseritū significās: vt hoc est falsū
se ipa dīmostrata. Aduerte q: hic
solū sumatim volo colligere regu-
las insolubiliū. Si aut abunde hāc
mām vis videre recurre ad insolu-
bilia dīctis veri. Prima diui-
sio. Insolubile est duplex: quoddā ex actu nro ori: qd-
dam ex ppietate vocis. Ex ppius pmi: for. dicit falsū.
for. non dicit ver: ego intelligo falsum: ego nō intelligo
ver. Exemplū secūdi: oīs ppositio ē falsa hoc ē falsum
scipo dēmostrato. Secundo dico: insolubile est du-
plex quoddam ē insolubile simplex: quoddā ē fm quid.
Insolubile simplex ē illud cui annectit tal casus quo ad-
misso sequit contrādictio: vt oīs ppositio ē falsa: que sit
oīs ppositio et significet precise sicut termini pntendit. In-
solubile fm qd ē illud cui annectit casus talis quo ad-
misso nō sequit cōtrādictio: vt si non ponat pāse signi-
ficare. Prima regula: oē insolubile singulare sine p-
nomie dēmostratiōis oriēs ex actu nro ad hoc q sit in-
solubile simpliciter exigit cōditiones tres. Prima q
oīs tal sit oīs tal. Secūda q dicat vel intelligat tales
ppōnem et nullā aliam. Tertia q illa significet pre-
cise sicut termini pntendit. Secūda regula. oē insolu-
bile singulare sine pnomie dēmostratiōis oriēs ex actu
nro ad hoc q sit insolubile fm qd exigit duas cōditio-
nes vt posito q: vñ? for. sit oīs for. et dicat illā et nullā ali-
am q sit a for. dicit falsum: et significet sicut termini pre-
tendunt. Terna regula: oē insolubile nō singulare: seu
singulare cū pnomie dēmostratiōis oriēs ex actu no-
stro ad hoc q fiat insolubile simpliciter requirunt due cō-
ditiones solamō: vbi. g. ad hoc q ista ppositio ego di-
ci falsū. fiat insolubile simpliciter non dīz ponere pma
pūcūlaz q: vñ? ego sit oīs ego. sz q ego dicā illā et nul-
lam aliā sic precise significādo: et similiter falsum dī: si
et aut fm qd remouendo dictiones exceptiūā. Quar-
ta regula: oē insolubile oriēs ex ppietate vocis exigit
duas cōditōes solūmodo vel tū vnam. volo dicit q
aliquid requirit vnam: vt hoc ē falsū: aliquid duas: vt ali-
qua ppositio ē falsa fm q sit remouendo dictionē exce-

17
97
188
198
190
2

ptina. Quia regula: Oē insolubile quod nō ē sine ca-
su insolubile dimissa aliqua cōditōe requita ē penit⁹ dubi-
tabile. Prima cōclusio. nūq; admittēdus ē casus: ex
quo trahit origies insolubile simpliciter. Secūda cōclu-
sio: Ois casus ex quo origiatur insolubile fm qd ē admit-
tēdus ē cōcedit insolubile ppositū dicēdo ipsū cē falsum:
q; semp insolubile fm qd significat copulatiue. s. sicut ter-
mini pretēdūt ē q; ipm ē verum. Sophisma p insol-
ubile singulare. Sor. dicit falsus. posito q; vñ for. sit dis
for. ē dicat istā ē nullā aliā que significet sicut termi pre-
tēdūt. Sophisma p insolubile pticulare. Aliq; ppositio
pticularis ē falsa: posito q; hec sit ois ppositio pticu-
laris ē significet sicut termi pretēdūt. Sophisma p
insolubile vniuersale. Ois ppositio vniuersal ē falsa: po-
sito hic q; significet sicut termi pretēdūt: ē nō ponat pti-
se: q; nō admittet casus. Sophisma p insolubile ex-
clusiū. Tm for. dicit ver: posito q; tu ē for. scitis oēs lo-
quētes. ē for. dicat de ē: ē tu tm for. dicit ver: ē nullam
aliā ē significet sicut termi pretēdūt. Sophisma p
insolubile copulatiū. Prima regula: Oē insolubile co-
pulatiū cui⁹ vna ps ē necessaria: si eidē i casu addant⁹
oēs cōditōes cū nota exclusionis sit insolubile simpliciter: ē
nō admittitur casus: vt de ē ē nulla copulatiua ē vera.

Secūda regula: Oē insolubile copulatiū cui⁹ vna
ps est impossibilis vel cōgens addēdo oēs cōditōes cum
nota exclusionis est insolubile f3 qd: vt tm es hō raipla co-
pulatiua ē vera. Tertia regula: Omne insolubile co-
pulatiū sit insolubile f3 qd eidē addēdo oēs cōditōes pre-
notā exclusionis. Circa insolubile disiunctiū. Prima
regula: Oē insolubile disiunctiū cui⁹ vna pset im-
possibilis p se sit insolubile simpliciter si eidē i casu addā-
tur oēs cōditōes cū nota exclusionis: vt nullus deus est
vel nulla disiunctiua est vera. Secūda regula: Oē iso-
lubile disiunctiū apparēter cui⁹ vna ps est cōtingens
falsa sit insolubile f3 qd eidē addēdo oēs cōditōes cū no-
ta exclusionis: vt tu nō es hō: vel nulla disiunctiua ē vera
ē pma ps ē vera que ē cōtingēs falsa. id tota disiunctiua
ē vera: ē id dī appenter insolubile: q; nullū insolubile est
ver. Tertia regula: Oē insolubile disiunctiū sit insolu-
bile fm qd eidē addēdo i casu oēs cōditōes pre-
notā exclusionis. Sophismata circa insolubilia n apparētia.

Primum: sor. nō hēbit denariū: posito q; oē dicēs ve-
rum habebit denariū. ē solū tale: ē for. dicat istā ppositio-
ne ē nullā aliā. sor. nō hēbit denariū: significatēz pre-
cise sicut termi pretēdūt: hoc ē insolubile simpliciter sine
nota exclusionis sit insolubile fm qd. Scōz. sor. nō p-
trāsibit ptātem: posito q; oē dicēs verum ptrāsibit po-
testatez: ē solū tale. ē for. q; sit ois for. dicat istā ppositio-
nem ē nullā aliā fortes nō ptrāsibit ptātem: significatēz
precise sicut termi pretēdūt: hoc est insolubile simpliciter
sine nota exclusionis sit insolubile f3 qd. Aduerte duo
circa totā mām insolubiliū. Primo q; admisso insolubili
fm qd dicatur ipm cē falsum: vt grā exēpli. sor. dic fal-
sum: nō ponēdo precise cū alijs cōditionib⁹. ē si argua-
tur ptra: falsus ē a forte: ergo sor. dicit falsum: q; nūcia ē
bona ē aīs est ver: ergo q; nō quod est insolubile fm qd.
ē ita de alijs insolubilib⁹ fm qd pōt argui similiē. Ad
hoc pōt dupliciter rīderi ē ambe respōsiones veniūt ad
idem. Primo pōt dici cōcedēdo q; nām: q; extra ca-

sum cōcessissem a passiva ad actiua. tm dico q; nō ē bo-
na siue nō valet: q; nām significat categorice: q; nō vero
ypothetice ē. Vel alit cōcedēdo q; nām: ē cōcedo signi-
cē bonā: ē q; sicut aīs ē ver: ita ē q; nām. sed nego q; q; nām
sit insolubile. Si at velles q; q; nām cēt insolubile diceret q;
q; nām nō valet. Aduerte sō q; insolubile h3 duo signi-
ficata. vñū adēq;tm ē aliud pncipale. adēq;tm signi-
ficatū ē significatū categoricū simile oīoni infiniue vel
pncipale. vt significatū illi⁹: sor. dicit falsus ē istō: sor. di-
cere falsum. vel sor. dicit falsum. pncipale at signifi-
catū est ypoheticū. vt sor. dicere falsum: ē illā ppositio-
nem cē verā. Dico igit q; penes aliud attendit pos-
sibilitas insolubiliū ē penes aliud sua falsitas. possibili-
tas nām: attēditur penes possibilitatē significatū adēq;
ti: ē ipsa falsitas penes falsitatē significatū pncipal. hec
ergo ē possibilis: ois ppo ē falsa. q; possibile ē oēm pro-
positionē cē falsam: s3 ipa est falsa: q; significatū suum
pncipale ē falsum. s. oēm pponem cē falsam: ē ipam cē
verā. tm extra mām insolubiliū penes idē attēdit possibi-
litas: veritas ē falsitas pponis. q; penes adēq;tm si
gnificatū ē.

Præclarissimi doctoris magri Mēghi Fauētini su-
pra totā logicā magri Pauli Veneti expositio feliciter
finit: ad dei laudē ē gloriose virginis Marie.

Incipiūt qōnes eximij ac pclarissimi doctoris magri
stri Mēghi Blancbelli Fauētini supra totam logicā
magistri Pauli Veneti.

Ermin

ē signū ē. Cōtra
hoc arguit. Et
primo sic. Circa
idē vñat logicus ē
metaphisicus: s3
metaphisic⁹ vñat
circa ens i coi. er-
go ē logicus. tunc
vñtra. ens ē cōius
q; sit termin⁹. qā
vniuersalē p dīca-
tur de termino et
nō cōtra. ergo nō
icipit a cōiori nō l

icipiēdo ab ente in cōi. Hoc argumēto mot⁹ Paul⁹ per-
gulēis icipit logicā suā a trāscēdentib⁹ sic dicēs: Tran-
scēdētia sunt sex. videlz ens: aliqd: vñū: bonū: verū: ē
res. q; dicit trāscēdētia: q; de oib⁹ verificant. Cōfirma-
tur. q; ens rōis ē cōi⁹ q; sit tmin⁹ ē de cōsideratōe logi-
ce. ergo nō icipit a cōiori: q; nām nota cū maior: q; ens rō-
nis ē subiectū adēq;tm logice: nō aut terminus. minor
p3: q; subm ē d cōsideratōe scie ē. Scōd sic: Oē illō
qd pōitur i diffinitōe alicui⁹ loco gñis ē cōi⁹ diffinitio.
s3 signū ponit i diffinitōe termi loco gñis. ergo signū ē
cōius tmin⁹. q; nām ē bōa. maior: ē pbi septimo metaphi.
ē sexto topicoz ē minor: pbat p magis. tūc vñtra: signū ē
cōius tmin⁹: ē p se de cōsideratōe logici: q; logice diffi-
nit p ipsū. ergo nō icipit a cōiori. Hoc argumēto pua-
sus albitur icipit logicā suā a signo sic dicens. Quā-
tū ad pñm vidēdū ē de isto tmin⁹ signū q; ē cōiori. i. supi-

af or qz ille finis: finis. Pro ratione ad hec argumē-
 ta sit duo modi rñdēdi. Primus modus declarat au-
 thoritatē pbi i plogo pbiicor. s. quō a cōiori ē incipiē-
 di. Et dicit qz duplex ē pcessus. s. diffinitivus et decla-
 rativus. Proceffus diffinitivus ē cū qz incipit tractatū
 suū a diffinitōe alicuius: vt magis facit: et facit Eucl-
 des i geometria: et pmo diffinitō punctū sic. Secundus
 ē cū qz ps nō ē. Proceffus declarativus ē cū qz incipit
 tractatū suū nō a diffinitōe: s. a declaratōe alicuius vt
 a diffinitione: vt facit Paulus pgu. et facit pbi i libro
 pbiicor dicens sic: Necesse ē igit aut vñ ēē picipiū
 aut plura. Tūc pono duas cōclusiones. Prima: in p-
 cessu diffinitivō nō ē incipiendū a cōiori absolute illa sci-
 entia. cuius rō ē: qz si aliqd dī diffinitū diffinit p gen-
 et dīam. genus aut ē cōius diffinitio. ergo nō incipit a cōi-
 ori absolute. Secūda cōclusio. i. pcessu declarativō ē inci-
 piendū a cōiori absolute illa scia. Cuius rō ē. qz cōiora
 sūt notiora. Innata at ē nobis via pcedere a cōioribus.
 ergo rē. Et p hoc pz solutio ad argumētū i oppositū.
 Contra pma cōclusionē arguit. Nihil p se cōside-
 ratū i logica ē cōius finis. ergo in pcessu diffinitivō ē
 incipiendū a cōiori absolute ab ipso logico. tenz qna. an-
 pz qz terminus vlt pcedat d oibus hic p se cōsideratis.
 Ad hec rñde si tibi placet hec opio. Scōns mod-
 rñdendi quē solū de mēte magis reputo: dicit qz magi-
 ster incipit a cōiori absolute incipiendū a termino. cui rō ē:
 qz nihil p se cōsideratū i logica ē cōius finis. Pro
 quo adverte qz cōissimū qd ē p se cōsideratū i logica est
 ens rōis: qz ē cōius subm adeqz: s. finis quertit euz
 ente rōis vt declarabit. ergo nihil quod ē p se cōsidera-
 tū i logica ē cōius finis. qna nota cū maior et minor de-
 clarat pmitēdo qd p ens rōis itelligit cū dī ipz ēē subz
 adeqz logice. Unde p ens rōis itelligit ens scde itētiō-
 nis suē fam itentionē i cōcreto qd ipozat mibi p az in
 itentionē vel hñs bitudinē ppiquā ad fam itentōes qle
 hñt itētiōes pme. i. cōceptus pmi et voces et scripta. cum
 eni aliq scia sit d reb: vt metaphi. matematica: et nāl.
 et aliq d vocib: vt gramatica: logica et poesis. aliq ēē
 de cōceptib: p se pmo: vt logica q est de fīs itentōib:
 p se pmo. Qz tñ passiones f az itentionū cōveniunt
 cōceptib: pmi et vocib: et scriptis vt stat sub bitudie se-
 cū d az itentionū. qz ille finis? hō sine i mente suē i voce
 suē i scripto vt ipēs ē p dīcabilē de plurib: ac. Et ita d
 alijs. id logica est ē p se de il: s. nō pmo. De reb: ēē
 logica: s. p accis i bitudine ad fas itentōes put de ipis
 pnt formari se itentōes. s. p accis est de ill: qz ppetates
 f az itentionū nō cōveniūt reb: s. solū cōceptib: vocib:
 et scriptis: i bitudie tñ ad fas itentōes. Jō resū hñt
 bitudines ppiquā ad fas itentōes qle hñt cōceptus ad
 voces et scripta. Hōc pmissio pz qz finis cōvertit cū
 ente rōis: qz vlt p dīcatur de se inicē. Ad argumēta rñ-
 der. Ad pmi dī qz logicus et metaphisicus vñt circa
 idē māl: vt circa ens: formalit at n. qz metaphisic-
 vñt circa ens vñt ens ē logicus vñt circa ens: vt ens rōis
 ens. Cōstat at p supius deā qz ens rōis nō est cōi-
 finis: cū scē cōvertat. Ad cōfirmatōez sūt pz qz mōz
 est falsa. s. qz ens rōis sit cōius finis qz nō sit subm adeqz
 tū logice et nō finis: qz differt formalit. Replica 3:
 seqz qz logica sit scia real: qz cū metaphisica sit d rebz

māl: et logica sit circa idē māliter p cōcessa. ergo ē d re-
 bus. s. sic. ergo logica est scia realis sicut metaphisica.
 qz est falsum. qz scia rōalis diuidit i reales q sūt tres
 s. metaphisica: matematica: et nāl: sexto metaphisic-
 ce. Itē pbat qz metaphisicus cōsiderat ens vt ens rō-
 nis est. et p qz vñtatur circa idē formaliter metaphisic-
 et logicus: et arguo sic. Metaphisicus cōsiderat quodli-
 bet inqstū est ens. ergo cōsiderat itentionē inqstū est
 ens. ergo itentōem inqstū itentio: qz idem est itentio in-
 qstū itentio et itentio inqstū ens: sicut idē est hō inq-
 stū hō et hō inqstū ens. Ad pmi negat pma qna.
 ad pbatōem cōcedo qz logica est de reb: p accidens. tñ
 inqstū itellectus format itentōes et cōceptus de ipis. sed
 nego vltēius qnam: est d rebz: ergo est scia realis sic
 metaphisica. qz logica est tñ māliter d rebz. metaphi-
 sica vñt māliter et formaliter. Ad fm cōcedo qz me-
 taphisicus cōsiderat itentionem: inqstū ens: et nego vltē-
 rius qnam: ergo cōsiderat itentōem inqstū itentio. qz
 nō sūt idē: sic nō est idem mobile inqstū mobile: et mo-
 bile inqstū ens: quod vlt accidit qz sequēs reduplicatio
 nem nō significat absolute cēntiā. iō exemplum de bo-
 mine nō est sile. Ad fm pncipale concedit qz signū
 coitate suā s. totā suā significatōem est cōius termino.
 Et sic excedit limites logice: et iō nego qz vt sic sit d cō-
 sideratōe logici. Ad pbatōez cū dī: logicus diffinit per
 ipm: ergo est p se d cōsideratōe logici: dī qz logicus nō
 diffinit p signū vt logicus est: s. vt idit hñt metaphisic-
 ci: qz finis nō est diffinitibil a logico cū sit cōissimū i logi-
 ca. Replica 2: si signū excedit limites logice seqz
 logica nō sit eq cois scia sic metaphisica. qz est falsū: qz
 pbi pmo posterior. tractatu pmo. Dīcat at oēs scie
 fm coia. vbi dīc qz dialectica vñt oibus: et si qz vñt māl-
 liter coia: vt metaphisica. et qzto metaphisice dicit: Et
 dialectica de oibus disputat: oibus at cōe est ens. In q-
 bus locis dī qz sūt scie eque cōes: cū de oibus eq cōside-
 rent. pbat tñ qna: qz metaphisica cōsiderat oia entia. lo-
 gica vñt nō: qz p te aliqd est qd excedit limites logice. Itē
 pbat qz signū est p se d cōsideratōe logice: ly signū est
 finis. g. est p se d cōsideratōe logice. qz ois finis p cō-
 cessa est p se d cōsideratōe logice: ly signū est finis. g. ē
 p se d cōsideratōe logice. Ad pmi dī qz est eq cois scia lo-
 gica sic metaphi. qz nihil est qd nō cōsidet i ordie ad fas
 itentōes hñt aliqd est qd nō cōsiderat p se vt res. Ut dī
 qz est eq cois: nō qz oia cōsidet sic metaphisica. s. qz illa
 cōsiderat q applicabilia sūt ad oia. id logica est potius
 dicendus vnus modus sciēdi cois: sic metaphisica vna
 scia coior. Ad fm dī qz ly signū duplī capi pot. i. māl-
 liter et formaliter. māliter est p se de cōsideratione lo-
 gici inqstū terminus est: et inqstū stat sub aliqua in-
 tentione secunda: vt est subiectum vel p dīcatur: s. for-
 maliter nō. Contra arguit: pma pncila ē male posi-
 ta. s. signū. g. diffō mala. qz sequentia tenet. antecedens
 pbat. quia quod ponitur pmo loco in diffinitione de
 bz esse cōmūnis diffinitio: sed ly signum non est cō-
 mūni? terminio diffinitio. ergo rē. probatur minor: quia
 ly signum est terminus prime itentionis: et est termi-
 nus minus cōmūnis qz sit terminus diffinitus. quia
 terminus diffinitus diuiditur in terminum prime
 itentionis et secundē. ergo cetera. Cōfirmatur

Tractatus

q: si signum ē communis termino. tunc magis debuit
icipere tractatum suū a signo ⁊ nō a termino. ⁊ consequētia: q: communiora sunt premittenda i doctrina tan
q: notiora: per pbum pmo physicoz. Item signum est
equocum ad terminū ⁊ circulum an tabernā. ergo non
d3 ponit in diffinitione. Secūdo contra secūdam pti
culam arguitur sic: Illa ptiula orōnis nō bñ ponit. er
go diffinitio mala. cōsequētia ⁊. antecēdēs. pbatur. q:
oio diffinitur p terminū infra a magro. ergo terminus
non d3 diffiniri per orōnem. ⁊. consequētia: q: alī idēz
est notus ⁊ ignotus respectu eiusdem. q: sp quod ponit
in diffinitōe ē notus diffinito. Confirmat: q: quādo
est q: aliqua diffinitione ponitur aliquod diffinibile si
loco illi diffinibū ponatur sua diffinitio: tūc pma diffi
nitio ē expreſſio: vt dicit pbus sexto thopicoz. Si ergo
terminus diffinitur per orōne loco orōnis. licet ponē ei
diffinitionem: in qua diffinitione ponit terminus. Et sic
terminus seipm diffiniret: quod est incōueniēs: q: idē
est notus seipso. Tercio contra tertiam ptiulā consi
tutum nō bñ ponitur. ergo diffinitio mala. consequē
tia ⁊. antecēdēs pbatur: q: si terminus est signus orō
nis constitutiuū: cum orō sit terminus: ē signum orōnis
constitutiuū: ⁊ illa alteri: sic est pcessus in infinitū: qd
ē iconueniens. q: infinitū impossibile ē ēē. tertio physicoz.
Confirmat: q: nihil quod ē mā orōnis cōsti
tuit orōnem: s3 terminus ē mā orōnis. ergo terminus non
constituit orōnem neq3 est constitutiuū orōnis. consequē
tia nota cū minor. maior pbatur per pbum pmo s ge
neratōe dicētes q: forme ē agere: materie vero pati: cō
stituit vero ē agere: ⁊ ē constitutiuū dicit potētiā acti
uam. ergo nō d3 attribui materie: intellectus autē ē qui
actiue cōstituit orōnem. quare ⁊. Quarto. q: tam
ptiulā arguitur: frustra ponit: vt ps ppiqua. er
go diffinitio mala. gna ⁊. antecēdēs pbatur. q: si nō
maxime ēē ppter lram ⁊ sillabā que nō ēē terminus.
S3 cōtra: q: oē quod pōt ēē subm ⁊ predicatum pposi
tionis pōt ēē terminus: s3 lra ⁊ sillaba sunt huiusmodi. er
go lra ⁊ sillaba possunt ēē terminus. psequētia nota cū
maiori. q: terminus ē in quem resoluitur pposi: s3 pposi
tio resoluitur in subiectū ⁊ predicatū: ergo quod pōt ēē
subiectum vel predicatū ē terminus: s3 lra ⁊ sillaba pōt
ēē subiectum ⁊ predicatum. ergo pōt ēē terminus. minor
pbatur. q: dicendo a est lra vocalis. an est sillaba. s3 in
pma ē ista lra a. i. secūda vero illa sillaba an. Itē idē
non ē totus ⁊ ps respectu eiusdem. s3 terminus ē totum
respectu orōnis: q: ē genus ad ipsā. ergo nō ē ps. Cō
firmat argumēto quod reputatū est achilles. q: dicēdo
a est b: illa ē vna oio. q: tū significat quātū a ⁊ b. ⁊ ta
men terminus nō est ps ppiqua ei. pbatur: q: ps p
piqua nō d3: nisi p respectū ad remotā. s3 hec oio: nō
h3 ptem remotā vt ps. ergo nec ppiquā. Idem pōt ar
gui de pposiōe mēali que est composita ex cōceptibus i
diuisibilibus q non cōstituitur ex lris: nec ex sillabis: tūc
talis pposi nō h3 ptem remotā. ergo nec ppiquā. Et
sic ps q: illa ptiula: vt ps ppiqua frustra ponit. quia
nō competit cūlibz orōni. Quidō cōtra totā diffini
tionem sic arguitur: Illa diffinitio cōpetit alteri a diffi
nito. ergo est mala. cōsequētia ⁊ per pbum sexto tho
picoz. antecēdēs pbatur: q: diffinitum hic ē ly terminus

q est terminus se intentionis. s3 hec diffinitio cōpetit
termino pme itentōis vt ps. ergo cōpetit alteri a diffini
to. Confirmatur: q: hec diffinitio competit termino
sincathegorematico q nō est terminus: cum sibi nō cō
petat diffinitio termini data a pbo pmo ptoz. dū di
cit. Terminus est in quē resoluitur ppositio vt in subm
⁊ predicatū. q: terminus sincathegorematicus non est
subm nec predicatū: vt formaliter sumitur loquor. Se
ro terminus nō pōt diffiniri: ergo diffinitio mala. cō
sequētia ⁊. antecēdēs pbatur: q: terminus ē communis
mū p se consideratum in logica. ergo est notissimū. er
go nō potest diffiniri quocūq3 accipiat diffinitio. tenet
cōsequētia. q: sp diffinitio datur per notus. sexto topi
cōum. Confirmat: q: impossibile est aliquas sciaz de
mōstrare suum subiectū ēē: siue per signū siue per cām
s3 cōmētatorē i secūdo physicoz. s3 terminus ē subie
ctum i hoc libro vt ps. ergo impōt ēē demōstrare ipm
p signū vel per cām. tūc vlt: impōt ēē demōstrare ipm.
ergo ipse ēē diffinire. ⁊ cōsequētia: q: oppositum con
sequētia nō stat cū antecēdente. si. n. pōt ēē diffiniri ipm
possi demōstrari ēē per suā diffinitionē. sicut p sillogis
mum ppothetici. Si signum orōnis constitutiuū ē: ter
minus ē. s3 signū orationis constitutiuū ē. ergo termi
nus ē. Itē pbus i pmo posteriorz. secūdo tractam di
cit q: scie despiciūt sua subiecta: q: pssupponūt ipa ⁊.

Septimo: vnius rei tū vna est diffinitio: s3 cum ter
minus hēat aliā diffinitionē datā a pbo pmo ptoz
cum d3. Terminus est in quē resoluit ppositio. ergo nō
pōt hēre istam: q: alie vnius rei ēēt plures diffinitio
nes. minor nota. maior probat. q: vnius rei tū vna ē
ēētia. ergo tū vna ē diffinitio: ⁊ cōsequētia: q: diffini
tio expmit ēētiā rei: si plures ēēt diffinitioes plures
ēēt ēētie. Confirmatur: q: quādo plures diffinitioes
dātur de eadē re ille debēt conuerti: q: quocūq3 cō
uertitur cū vno tertio cōuertitur iter se. s3 quelibz diffi
nitio cōuertitur cū suo diffinito. ergo iste diffinitiones
cōuertitur iter se. hoc tamē est falsum: q: alicui compe
tit terminus diffinitio data a magro: cui nō competit diffi
nitio pbi: vt terminus sincathegorematicus formaliter sū
pto. Ad hec breuiter respōdetur. Ad pmi negatur
antecēdēs. Ad pbationē nego minoz. s. q: signū non
sit cōmuni diffinito. Et ad rōnem cum d3 ly signum ē
terminus pme itentōis: sed terminus pme itentionis
ē minus cōmuni termino diffinito. ergo ⁊. Dicitur q:
ly signum potest capi dupliciter. s. pro eo quod signifi
cat ⁊ pro eo quod denotat. p pmo modo est minus cō
mune. q: tūc accipitur p seipso termino. Secūdo modo
est magis cōc: q: nō solum denotat terminos secūde i
tentōis: s3 etiam pme ⁊ ē res. Et si replicas cōtra: q:
illa diffinitio pro eo quod significat ⁊ pro eo quod deno
miat nō habet locum: nisi i terminis secūde itentōis: s3 cūz
signus sit pme: ergo diffinitio nō est ad ppositū. pdo
test dici negādō maiorem: q: s3m Burleum i predicam
to relatiōis: quilibz terminus cōcretus accidētalis: vt pa
ter ⁊ album potest accipi dupliciter. s. pro eo quod signi
ficat: ⁊ pro eo quod denotat: siue i suppositōe simpli
ci siue i supposiōe personali. Vel aliter ⁊ tūc respōdet
ad pncipale. q: ly signus pōt capi dupliciter. s. materia
liter pro seipso termino ⁊ formaliter p significato forma

FF

at

et

nt

mt

wt

bt

RE

gt

sf

QF

5t

dt

h: et quasi redit ad idē. pmo mō ē mīn² cōe. secūdo mō
do est magis cōe. Ad cōfirmationē respōsum ē i que
stioe pma qz signū sit cōmū² termino: quia tamē
excedit līmites logice: iō nō incipit ab eo. Ad aliud
negat qz signū sit equinoch qz sūm idē nomē et eandem
rōnē dicit de illis: que est qz apprehensum a sensu vel
intellectu ducit ipsum in cognitionē alicuius rei. Ad
sūm principale dicit cōmū² qz termin² diffinitur p
oionē a posteriori. Oio vero per finitū a priori. et illo
mō nō in cōueniētiā idē ē diffiniens et diffinitū: notius et
ignotius respectu eiusdē in diuersis generib² diffinitio
nū: quia vna ē ppter quid: et alia qz: siue vna ē forma
lis et alia materialis. Cōtra hāc respōsiōnē arguunt
quidā senētes dicentes: qz lz vera sit tamen nō satiffa
cit questio. Cū arguit sic. In oi disciplina in cōueniētiā
qz pma noticiā. i. qd nominis aut qd rei habeat per
aliqd: cū pta noticiā habeat p illō pmo. alioquin nūqz
certificaret hō: sed cū pma noticiā habeat hic p oio
nē. ergo pma noticiā oionis nō pōt haberi p finitū.
Iō aliter respōdent dicētes qz lz oio sit finitū nō tū
materialiter dō cā sic diffinitur: sed vt diffinit pūs pūo
per ymenias sic. Oio ē yor significatiua ad placitū
ppter argumētū factū. Sed qz sūm talē respōsiō
nē dānt magistru. ideo dicunt ipsi aliter possum² rō
dere saluādo magis dicendo qz pma noticiā oionis
.i. qd nois. i. per quā habeat pma noticiā ipsi² finitū ha
bitū ē i grāmatica et nō hic. i. qz ē cōplexus p qd plura
indistincte iporant. pdecat vtrqz respōsiō senentū
indicio meo. pta enī psumpta uosa cū: cū ex leui cau
sa dānet magis. Secūda vero dubia ē in hoc qz di
cit qz pma noticiā termini habeat p noticiā oionis
habitū in grāmatica. Hoc videt falsū. pūo qz termi
nus videtur esse prius notus qz oratio. terminus enī nī
hil aliud est nisi dictio vel aggregatū ex dictionib². sed
dictio pri² nota ē in grāmatica qz oratio. pbat: qz i do
crinis qz pri² traditū pri² nota sunt. pri² aut traditū
dictiones qz oiones. Mā hic ē ordo i grāmatica. prius
enī littere: deinde syllabe: deinde dictiones: deinde oio
nes traditū. Ecce qz pri² traditū dictiōes qz oiones
in grāmatica. ergo prius nota sunt. Secūdo si prius
nota esset oio i grāmatica qz terminus sequeretur qz
esset oratio prius nota in logica qz terminus. pbo cōse
quētiā. qz cōsimilē habitudinē hz oio i logica ad finitū
quale hz oio i grāmatica ad terminū. Mā tā hic qz
ibi cōsideratur finitū vt ē pars oionis. Et oio vt cōsti
tuitur ex terminis. pūs tū ē falsū. pūmo qz nihil ē com
muni² in logica termino. ergo nihil est notius eo. Se
cūdo qz termin² ē subiectum logice. ergo nihil est no
ti² eo i logica. patet pta. pmo sūm cōmen. secūdo pphē
corū dicēte qz ipōssibile ē demonstrari subiectū siue per
signū siue per cām. qz aliquid esset notius eo: quod ē i
cōueniētiā. et pūo posterior dicit: De subiecto p cōgno
scitur quid est et qz est. Iō sustinēdo respōsiōnē cōmu
nē nego qz pma noticiā termini habeatur p oionem.
qm pma noticiā finitū ē noticiā: quid nois que p sup
ponitur: cū sit termin² hic subiectum. Noticiā aut qd
rei inuestigatur et habetur p oionē. Aliter tū cōsub
tilius possumus respōdere. Ad principale sic: qz nō est
in cōueniētiā qz idē sit diffiniens et diffinitū nō eodē mō

sumptū. Termin² enī diffinitur p oionē: vt oio habet
habitudinem causae finalis. et terminus habet habitudi
nem effectus. Oratio yō diffinitur p finitū vt oio
habet habitudinem effectus et termin² hz habitudinem
causae constitutivae. et sic quilibet diffinitio ē data a priori:
in diuersis tū generib² causarū in quib² diuersis gene
rib² cāz nō ē in cōueniētiā idē cō notius et ignotius re
spectu eiusdē. Argumētū aut illorū nō ē qz nos: qz pta
noticiā termini nō habeat p oionē: sed p supponitur. Ita
aut noticiā distincta habetur p oionē. Et cōtra in di
uersis generib² cāz: et hoc nō in cōueniētiā. Ad cōfirma
tionē dicitur qz illud dictū hz intelligi de diffinitione pu
re quiditativa que ē data per gen² immediatū et differen
tiaz cōuertibilē cū specie qz nō ē illa. iō loco ly oio
nis nō pōt poni sua diffinitio. Vel aliter dō qz nō est
in cōueniētiā qz idē ponatur i diffinitione sui ipsius obli
quo casu. cū ergo ly oionis sit in obliquo diffinitio ei²
cadit in obliquo. Ego aut alitē respōderet et tū² se
quēdo opinionē nostrā. Ad sūm principale qz ly oionis
vt ponitur in diffinitione termini nō ē diffinibilis cūz
habeat habitudinem causae finalis. cū aut diffinitur hz ha
bitudinē effect² respectu termi² et nō causae. Ad tertiū dō
qz nō ē in cōueniētiā ēē pcessum i finitū i oionib². Iō sit
in cōueniētiā oiones infinitas cō. pūs tū voluit numez
infinitū nō dari actu: sed bene i potētiā. sic qz quocūqz
dato sit dabilis maior. Et sic in pposito: quia nō sunt
oiones infinite actu sed bene i potētiā. i. qz quocūqz da
tis possunt dari plures: et sub alijs verbis logice loquē
do. Infinitū cōcedo dari sine cathegorematicē. nō autē
cathegorematicē. qd ē idē cū dicto philosophi. Et h
dō cōtra: si datur infinitū i potētiā. ergo dabitur i actu.
pbat pta: qz frustra est potētiā que nō pōt reduci ad
actū. per cōmen. pmo celi. cōmēto. 133. Dico qz illa po
tētiā cūm exitis ad actū ē ipōssibilis nō dō dō dō dō
tia. Dicitur qz vey ē de potētiā determinata: nō aut ē
indeterminata. Ad cōfirmationē dicitur qz materia
nō pōt cōstitui: sed ē illud ex quo aliqd cōstituit. Im
proprie tū cōcedim² materias cōstituere. Sicut enī dici
mus paries et tectū cōstituūt domū. ita in pposito finitū
nū pōt ē illud ex quo cōstituuntur oratio: et intellect²
illā cōstituit. Improprie tū dicimus terminūz cōsti
tuere orationē. Ad quartū dicit quidā qz duplex est
termin²: p prius et improprie. p prius est habēs partes
ppinquas et remotas. iproprie vero qui nō habz has.
dicit enī qz magister solū loquitur ē p prius. Nec re
spōsiō nō valet: qz sequitur qz magister ēēt diminut²:
cū de illis terminis iproprie adhuc logica consideret.
quod pbat: qz ex illis sunt ppositiōes significantes
verū vel falsū. vt a est lra: an est syllaba. Iō aliter di
camus qz littere et syllabe pnt considerari dupliciter.
Vno mō vt habent vim littere et syllabe. Alio mō vt
habent vim dictionis. pūo modo accipiūt sūm qz
constituunt aliquā dictionē: et sic nō sunt termini. Alio
modo accipiūt quādo per se siue seorsum accipiūt
et sic sunt termini. pūo modo loquitur mag² et nō secū
do modo: et hoc ē quod alij volūt dicere sub alijs ver
bis dicentes: qz littera vt littera nō est terminus: licet
littera sit terminus. Ad aliud dicitur qz idē pōt esse
totū et pars respectu eiusdē nō eodē modo considē

cf 8.8

nt

Ft

Re

mt

rati: sicut genus est totum et pars respectu specierum ut dicitur
 est cometariorum primo philosophorum. Ad affirmationem cum dicitur
 quod illa oratio a est b non habet partes proprias: dicitur quidam concedere
 et quod dicitur illa particula non continere orationem cuiuslibet.
 Illece ratiō non est tenenda: ex quo datur magis.
 Ideo dicat aliter quod ista oratio habet partes proprias: quod per
 partes proprias intelligit immediatas. Et cum arguitur: pro
 prius non dicit nisi in respectu ad remotionem: concedo. sed non
 habet remotas. concedo. ergo non habet proprias. nego. quia
 quod ista dicitur habet partes proprias per respectum ad partes
 remotas alterius orationis quod sunt ille et quibus non immediatē
 te constituit totum. proprias vero ex quibus immediate constituit
 totum. sicut ex istis. Vel negat minor. scilicet quod non habet partes
 remotas. unde habet formati: habet tamen virtualiter siue
 equaliter: quod equaleat alteri orationi habenti partes proprias
 quas remotas. ut ista illa lra a est ista lra b. et ita dicat
 de mentali. Ad quod negat minor. Ad probationem dicitur
 quod aliud est quod diffinitur et aliud per quod diffinitur. Diffinitur
 hic secunda intentio non per seipsa sola: sed per prima et secunda eque
 Vel dicitur quod ut terminus diffinitur abstractus a prima intentione
 et secunda. sicut aial quod diffinitur abstractus a species
 ut diffinitur. et non valet si dicitur. ergo est aliquis terminus mentalis
 talis qui non est prime intentionis nec secunde: sicut non valet.
 ergo est aliquid aial quod non est habens nec animus. imo nullum est
 aial quod sit habens vel animus vel individuum alicuius alterius
 species propter hoc genere aial: et tamen aial abstractum ab
 hoc vel ab animo vel ab alijs speciebus: ita dato quod nullus
 sit terminus mentalis quod non sit prime vel secunde intentionis
 nis: tamen terminus abstractus ab istis. Ad affirmationem
 dicitur quod philosophus capit terminum strictius. scilicet per eo solum quod
 potest esse subiectum vel predicatum: sed magister largius per
 eo quod potest determinare propositionem vel partem eius.
 et sic sine hoc: cum tamen sunt termini cum possint determinare
 minare propositionem vel partem eius. Ad sextum concedit
 quod terminus non potest diffiniri a logico ut logicus est: quod
 nihil habet cōiū nec notus: potest tamen diffiniri a logico
 ut idem habuit metaphysici. Ad affirmationem
 dicitur similiter quod impossibile est demonstrare terminum esse per
 signum vel per causam a logico ut logicus est: sed ut idem habuit
 metaphysici potest demonstrari esse et diffiniri.
 Ad septimum dicitur quod unus rei uno modo considerate
 una est diffinitio. diversimode tamen considerate sunt plures
 diffinitiones. Ita hic philosophus considerat terminum secundum viam resolutionis.
 magister vero secundum viam compositionis. Ad affirmationem
 concedit quod si unus rei secundum eandem considerationem ac
 cepte sunt plures diffinitiones quod ille convertitur: sed si secundum maiorem
 considerationem in una accipitur et secundum minorem in alia non convertitur.
 Et ita est in proposito ut dictum est.

Contra prima divisione termini que est: Terminorum aliquis est per se significativus: aliquis non per se significativus: arguitur: quod sequitur quod idem est magis cōiū
 terminus cōiū respectu eiusdem. ergo divisio mala. quia tenet: et ante probatur: quod ly terminus in cōiū divisus in per se significativum et non per se significativum est cōiū terminus per se significativus: et eodem modo est minus cōiū. ergo et. quia pars cum maiori: quod eundem est cōiū dividitur: ut in topicis et in libro divisionis dicitur. minor probatur: quod iste terminus terminus est per se significativus. quare et. Ad confirmationem: quod quod an terminus divisus in per se significativum

et non per se significativum: sit per se significativus aliter non per se significativus. aut nec sic nec sic. Si datur primus tunc terminus per se significativus divideret in finem per se significativum et terminum non per se significativum: quod est inconueniens. Si datur secundus tunc terminus non per se significativus divideret in finem non per se significativum et per se significativum: quod est inconueniens. Si datur tertius sequitur quod primus principium. De quolibet dicitur alter: habetior: icoplexior: et de nullo eorum simul. Secundo sic. Ois finis est per se significativus. ergo divisio mala: quia tenet: et ante probatur sic: ois passio cōpetens per se inferior: cōpetit per se superior: sed per se significare est passio per se cōpetens finis per se significativus quod est inferior ad terminum in cōiū. ergo cōpetit per se finis in cōiū. ergo cūlibet finis cōpetit. tenet quia secunda. quod per se supponit de ois primo posterior. maior prime que est per se primo posterior erroribus. ubi vult quod passio triaguli. scilicet habet tres angulos cōpetit per se figure. Confirmatur: quod ois finis est signum orationis constitutionis. O signum per se representat significativum. ergo ois terminus representat significativum. tenet quia per illud principium in ante predicamentis: Quod alter de altero predicat quod predicat de predicato: predicat de subiecto. minor probatur: quod ois signum representat significativum. aut ergo per se: aut per accens. non per accens: quod posset non representare: quod implicat quod sit signum et non representet. ergo per se representat. ergo per se significat. ergo est per se significativus. ille cōsequētie de se patet. Tercio sic: aliquis finis est quod non est per se significativus nec non per se significativus: siue sit est per se significativus et non per se significativus. ergo divisio mala. cōsequētia tenet: ante probatur: quod finis per se nihil et huiusmodi. quod ois cōpositum eque ex per se significativum et non per se significativum: non magis est per se significativum quod non per se significativum: sed finis per se est cōpositum eque ex per se significativum et non per se significativum: ut nihil ex non et aliquid. ergo non magis dicitur unus quod alter. ergo vel neuter illo est vel uterque erit. Confirmatur: quod ponat quod ille terminus beltrius in uno et eodem instanti ponatur ab uno magistro ad significativum idem quod ly homo: et ab alio magistro ponatur cōverti cum ly ois. tunc non est maior ratio quare talis terminus sit unus quod alterius. ergo vel simul est per se significativus et non per se significativus: vel neuter illos. Et si dicatur non fuit ipso sit a primo ipso sit sic: ideo non est per se significativus. pono quod primi ipso sit fuerit duo: quorum primus ipso sit ut primo dictum est: et secundus ut secundum dictum est: et tunc sequitur idem quod prius. Quarto contra diffinitiones arguitur. et primo contra primam sic. ly ois est terminus non per se significativus ut prius. et tamen per se sumptus aliquid significat. ergo diffinitio prima mala. cōsequētia tenet: quod alicui cōpetit diffinitio cui non cōpetit diffinitio. maior nota et minor probatur: quia dicendo ois: ly omnis sumitur per se: tamen aliquid significat. quod seipsum naturaliter representat intellectui. Confirmatur: quia si dicitur quod terminus dicitur per se significativus quia aliquid extra se significat. non autem quia significat se vel simile. Contra illa vero habet que nunc primo est placita: est terminus per se significativus et non significat aliquid extra se. probatur: quod si significat ex ipso sit quod est vel quod sit: non primo: quia non sit nunc ipso sit: nec secundo: quod non imponebatur prius ad

pe

nt

ot

ot

ht

significatū dī nō fuerit. ergo nec significat ex ipositōe
neq; etiā significat naturalī. Quinto q̄ secūda diffō-
nē arguit sic: ille terminus for. i. voce nūc pmo. plat⁹ ē
p se significatū? vt pz. 7 in nō significat aliqd cū se: g^o
diffō scōa mala: q̄ia nota q̄a alicui cōpetit diffō: cū nō
cōpetit diffinitū: 7 maior ē nota: minor: pbat: q̄a nec si-
gnificat naturaliter vt pz: nec ex ipositōe. pbat: q̄ pmo i-
posito: nō cognouit istū terminū: for. nūc pmo. pla-
tū: ergo nō ipositit ad significatū. Cōfirmat: q̄ ipo-
nere terminū ad significatū est intentionē termini cū ite-
tione rei toties referre donec itetio termini itetione rei
ad memoriā reducat: sed nec pmo ipositor nec ali⁹ ha-
bit intentionē hui⁹ termini: ergo rē. Sexto q̄ ambas
diffōnes sūt arguit sic: q̄ ly oē: ly aliqd: 7 ly nemo p
se sumptū aliqd significat: 7 etiā q̄libet istoz p se sūptus
nihil significat: ergo rē. q̄ntia nota cū maior: 7 minor
pbat. q̄ q̄libet istoz est nō per se significatiuus: ergo
q̄libet istoz p se sumptus nihil significat: tenet q̄sequē-
tia a diffinitio ad diffōnē: anis pbat: q̄ q̄libet istoz est ter-
minus sūchategorematic⁹: ergo q̄libet istoz est nō p se
significatiuus: tenet q̄ntia a supiori ad sū inferius: anis
pater: q̄ terminus habēs officiū distribuendi 7 particu-
larizandi ē terminus sūchategorematicus: sed illa sunt
huiusmodi: ergo rē. Cōfirmatur. q̄ ly oē significat
idē q̄ ly ois: s̄ ly ois nihil significat ex se: ergo nec ly
omne. q̄ntia tenet cū minori: maior pbat: q̄ solus noia-
tiuus est ille p quē facta ē ipositio nois ad significatū:
vt pz p sanctū Thomā in pmo pergermentas i capi-
tulo de noie. Alij aut casus q̄ forant ab eo significat:
illud idē q̄ noatiuus: sed cū ly oē forat ab illa voce
pma ly ois: ergo secundario significat illud idē q̄ ly ois
pmo ipositit ad significatū: sed ly ois nihil extra se ipo-
nit ad significatū: ergo nec ly oē. Ex altera pte p-
bo q̄ ly ois p se sumptus aliqd significat: q̄ oē adiecti-
uum in neutro genere substantiat: ergo rē.

Ad hec breuiter respon det. Ad
primum dicunt reales q̄ solū terminus i cōi: 7 non ille
termin⁹. termin⁹. ē ille q̄ diuidit. ad terminus p se signi-
ficatiuus ē i minus se hns q̄ terminus i cōmuni: s̄ in
plus se habeat q̄ ille termin⁹: terminus. Cū ille termi-
nus termin⁹ est idiuidū cōtēti sub hoc cōi termino: si-
cut hic hō sub boie. Aliter terministe dicerēt nō esse
icōueniēs idē esse magis cōe 7 minus cōe respectu eius-
dem sub diuersis tñ rōnibus. Cū licet iste terminus q̄li-
tas vt oēs q̄litates significat sit genus. idē tñ termin⁹
vt est hoc est idiuidū 7 p̄tinet sub genere q̄litate:
eo q̄ ē hic p̄ceptū si est in mēte: aut hec figura i scripto:
aut hec vox si sit i voce. Ad p̄firmatōes dī filī 7 rea-
les q̄ t̄min⁹ i cōi diuisus nō ē p se significatiuus: nec nō
p se significatiuus. 7 cū dicitur hoc ē q̄ p̄mū p̄ncipiū. de
quolibet dī alter dīctōrioz: icōplexoz: 7 de nullo eoz
ābo sit. dī q̄ p̄limitatōe hui⁹ p̄ncipij ser dīctōes re-
grunt: quāz vna ē de termino singulari 7 nō cōmuni.
Terministe vō dicerēt q̄ terminus diuisus est termin⁹
p se significatiuus: 7 vt significās est cōis illis: s̄ vt tale
eis sit mīn⁹ cōis. Et p̄ter cōcedit aliquē terminū p se
significatiuus p̄dicari de nō p se significatiuus. Ad se-

cundū fm reales facilis ē respōsio: q̄ terminus diuisus
nō ē iste termin⁹: termin⁹: s̄ abstrahit ab illo sicut spēs
ab idiuiduo. 7 p̄ter negāt q̄ esse per se significatiuum
sit passio adequata termini diuisi. sed bene hoc diuin-
ctum est passio adequata eius. s̄ esse per se significati-
uus: Et cū tu dicitis: p se p̄supponit de oi. dī q̄ vēr ē si ē
p se p̄mo: si aut ē p se nō p̄mo uel reductiue nō: vt hic.
Terministe vō cōcedūt q̄ cē p se significatiuus sit passio
ēmini diuisi: s̄ illa passio nō cōpetit sibi vt supius ad il-
la: 7 vt diuidit i ista: sed vt tale ens. 7 iō negāt q̄ ois pas-
sio cōpetēs superiori cōpetat cuilibet inferiori: sed bene si
cōpetit superiori vt superius. Licet ergo per se signifi-
care competat huic termino terminus: nō tamē vt cōe
est ad ista: sed vt hic terminus. Ad confirmatiōem
dicūt q̄ quilibet terminus est signū: 7 p̄ter rēp̄sentat si-
gnificatū per se. Et cum tu isers: ergo per se significat.
Concedo q̄ per se significat: vel se vel aliquāt extra se:
nō tamē per se significat ad intentionem magistri: quia
per se sumpt⁹ vel extra se significat. Et sic ē equocatio
de per se significare. Ad tertiu negāt anis. Ad proba-
tione dicit q̄ terminus p̄gnās est per se significati-
uus: quia ci cōpetit diffinitio termini per se significati-
ui. Ad rationem negāt q̄ si aliqd sit cōpositum ex
per se significatiuo 7 non per se significatiuo. Et ratio
istius q̄a denominatio semper sit a positio: sed per se
significatiuus est positium respectu nō per se signifi-
canti. positium autē est perfectius priuatiuo. ideo a par-
te per se significatiua potius denotatur q̄ a parte non
per se significatiua sicut aliqd dicitur ita velociter mo-
ueri sicut aliq̄ pars eius s̄ non dicatur ita tardē mone-
ri sicut aliq̄ pars eius. p dictis dixi. Ad confirmatio-
nem dicūt q̄ admissō casu ille terminus est per se signi-
ficatiuus: 7 nō per se significatiuus: sed apud diuersos.
nam apud primum magistram 7 discipulos doctrinā
eius tenētes est per se significatiuus. apud vero alios ē
nō per se significatiuus. Nec hoc icōuenit. immo idē
terminus q̄ est per se significatiuus quo ad nos vt ly bo-
mo est nō per se significatiuus apud grecos cum nihil
extra se significat eis. Idōes tamē distinguere q̄ si illi
magistri sint eiusdem sermonis: vt ambo sint latini nō
admittitur casus: q̄ licet voces dicātur ad placitum si-
gnificare non tamē cuiuscūq; sed ad placitum p̄mū
imponentis. Si autem sint diuersorum sermonum ad-
mittantur. Et respondendū est fm q̄ disputatio est la-
tina vel greca. Ad quartum cōmuniter dicitur. q̄
omnis terminus materialiter sumptus est per se signifi-
catus. Ideo negatur q̄ ly omnis materialiter sum-
ptus sit non per se significatiuus. Et si dicatur p̄tra. q̄
dicendo: ly omnis est terminus non per se significati-
uus est propositio vera: 7 tamen stat materialiter. ergo
falsum est q̄ materialiter sumptus sit per se signifi-
catus. Respondetur communiter q̄ licet i dicta pro-
positione ly omnis s̄et materialiter tamen supponit p
se nō stante mālter: ita q̄ sit sensus: q̄ ly omnis q̄i nō
stat materialiter est terminus nō per se significatiuus.
vt in hac propositione. omnis hō currit. Licet hec
responsio sit probabilis 7 de mēte magi in logica ma-
gna: arguo tamē cōtra ipsam ad exercitacionē inuentū.

pt

qt

st

gt

ct

qt

st

ot

Et quero quid intelligatur per ly significat in diffinitione termini per se significatiui. vel intelligis communiter significare quod est representare aliquid siue se siue extra se. vel proprie quod est aliquid extra se representare. Si dicis fm. sequitur qd terminus materialiter sumptus non est per se significatiuus. qd per se sumptus nihil extra se significat. vt patet. Si dicis pmi sequitur: qd terminus non per se significatiuus esset per se significatiuus: quod implicat. pbat consequentia: qd ly garabis est nomen significatiuum fm Boetii in primo per ycermentias: ly beltrix est nomen non significatiuum fm sancti Thome. in eodem loco: et ly buba est vox non significatiua sz ppetri hispani: et tñ qlibet horum per se sumptus aliquid significat accipiendo significare communiter qd saltim seipsum representat. ergo qlibet horum est per se significatiuus. Itē quero qd intelligis per ly per se sumptus i diffinitione termini per se significatiui: aut tu intelligis quādo sumit i oratione siue aliquo determinabili: vt dicendo: ois est signu vniuersale. Aut tu intelligis quādo sumitur solitarie extra orationem. Sz siue intelligas pmo mō. siue secundum modo sequitur qd qlibet terminus nūq̄ absolute debet dici terminus per se significatiuus. pbat pñia: qd qlibet terminus per se sumptus aliquid significat accipiendo significare communiter. ergo absolute debet dici: terminus per se significatiuus. tenet consequentia a diffinitione ad diffinitum. antecedens patet discurrendo i oibz. et adduco per locū a maiori d isto termino ois. quia quādo sumitur in aliqua oratione siue aliquo determinabili tunc semper sumitur materialiter. et tñc per se sepe est per se significatiuus. Similit̄ quādo sumitur solitarie extra orationem aliquid significat: quia seipsum representat intellectu. quare etc. Qui vult illā opinionem sequi respondeat ad hoc. Ideo ad quartū principale alie respondetur. et dicitur qd ly ois significat se naturaliter sicut quilibet terminus. sed aliter capitur significare in diffinitione termini per se significatiui: vt est extra se. s. proprie vt est extra se aliquid representare. Et sic patet qd ly ois per se sumptus non significat aliquid illo modo. Ad confirmationē cū dicit: ista vox homo non significat aliquid extra se negat. Ad rōnem cū dicit non significat ex ipositione nec naturaliter. negat. imo significat ex ipositione: et cū tu arguis nō prius iponebat ad significandum: quia nō prius fuit. ergo nō significat ex ipositione que fuit. negat pñia: qd licet ista vox nō fuit iposita: vox tñ si multis illi fuit iposita. Ad quintum respondetur qd ly primus ipositor non cognouit illū terminū tñ sibi similes: quē iposuit ad significandum. et consequenter dicit qd illa vox fortis significat ex ipositione que fuit. Ad confirmationē dicit qd ly nō habuit intentionē huius termini habuit intentionē consimilis et hoc sufficit. Ad sextū negatur minor. s. qd ly aliquid: et omne: et nemo sit terminus non per se significatiuus. Ad probationē cū dicitur est finis cardogorematicus: ergo est non per se significatiuus: cōcedit consequentia: sed negat antecedens. Ad probationē cū dicitur terminus habet officium distribuendi est finis cardogorematicus. Dicit qd nō quilibet sed ille qui cū hoc habet tale officium quod per se nō significat. quod nō cōpetit istis. Ad confirmationē dicit qd si prima vox iposita ad significandum aliquid et voces derivate ab illis significat illō

idē. et quia prima vox. puta ois est iposita ad distributionem et etiā ly omne. cū hoc tñ fiat qd aliqua vox derivata ab aliquo fuerit iposita ad aliquid significandum ad quod nō sit iposita prima vox: vt in pposito. Illā ly ois fm gramaticos substantiuat: sicut alia adiectiua: sz pñia vox non facit hoc: et ideo per vnam impositionem generalem in neutro genere significat aliquid quod non significat in alijs generibus.

Terminorum alius naturaliter significatiuus: alius ad placitū. Cōtra primo pbat qd qlibet terminus significat ad placitū. et sic diuisio et diffinitiones male sunt: probat assumptū: quia si non: hoc esset ppter terminū mentalem qui nō significat ad placitū. Sed cōtra. terminus mentalis non significat idē apud oēs. ergo significat ad placitū: pñia tenet: antecedens pbat. quia pono qd a sit intentio for. qui sit corā te: et aduertas ad illā intentionē: et eneniat plato oīno cōsimilis recedere for. tunc a si significat platonē. ergo significat ad placitū: pñia tenet aīis probat: quia tanta ē cōuenientia huius similitudinis ad platonem quanta ē ad sortē: sed ex cōuenientia quam habet cū sorte significat sortē. ergo etiā significat platonem ex tāta cōuenientia quāta habet cū platonē. Cōfirmatur quia illud significat quod apprehendit: sz plato apprehenditur. ergo ipm significat: tenet pñia cū maiori et minori. Itē si sit similitudo sortis in mēte platonis que sit a. iterū similitudo Ciceronis que sit b. tunc arguo sic per te similitudo significat rē ex cōuenientia quā habet cum re: sz cū a maiore cōuenientia habeat cū b qz cū sorte. ergo a significat b. Item maior est similitudo inter sortē et platonē qz inter sortē et similitudinem eius. sed for. nō significat platonē. ergo nec similitudo sortis significat sortē. Similiter inter boiēm et asinū maior est similitudo et cōuenientia qz inter boiēm et similitudinem boiis: sz hō nō significat asinū: nec ecōtra. ergo nec similitudo boiis significabit boiēm: pñia tenet cū minori. maior pbat: qd inter boiēm et asinū est cōuenientia i genere ppinquo: sed inter boiēm et similitudinem boiis nō est cōuenientia in genere qd differūt genere. ergo.

Itē ille terminus chymera in mēte significat rē non ppter aliquā similitudinem quā habeat cū re: qd chymera non ē. cū aīst quod nō est nō possit p cōceptum habere aliquā similitudinem. ergo etc. Itē hō significat presentem boiēm pteritū et futurū. nō propter similitudinem quā habeat cū pterito futuro q non sunt. Cōfirmatur. qd nullus terminus significat naturaliter: qd q̄rto me tapbi. et primo elenchor dicit qd aīst dispositionē oz supponere significationē: sed si significaret naturaliter hoc nō oz. ergo etc. Secūdo principaliter arguit qd quilibet terminus significat naturaliter: qd si nō hoc esset ppter vocales: sz pbat qd qlibet talis significat naturaliter: qd qlibet terminus representat seipsum apud oēs. ergo qui libet terminus significat seipsum naturaliter: pñia tenet: aīis pbat: quia qlibet terminus est aptus nat̄ causare similitudinem sui in intellectu: et p pñis representare seipsum. et si dicit qd nō est incommenies qd significet seipsum naturaliter. Cōtra: qd sequitur qd qlibet terminus vocalis ēēt finis rōis qd ē cōueniens: pbat pñia. qd finis rōis est q significat plurā: sz qlibet terminus ē huiusmodi ex quo significat

se et aliquid extra se: ergo etc. Item sequeretur quod quilibet terminus esset significativus? Sed Boetius in li. per yermeneias dicens quod aliquis est non significativus ut garalus. et beltrix sicut in scilicet Ibo. Item sequeretur quod quilibet terminus esset analogus? quod per primum se significat et per posterius alia a se. imo forte quod quilibet terminus esset equivocus? quod quilibet significat plura diversis rationibus. Item sequeretur quod illa esset vera chymera est: quod significat primarie sicut est: ergo est vera: per primum et aliam probatur: quod primum significat se: ex quo nunc significat se quod aliquid extra se quod ad placitum significat. Item sequeretur quod illa propositio esset falsa: omnis homo est animal: quod si esset vera: omnes res significata per subiectum esset res significata per predicatum: quod est falsum. Confirmatur: quod significat aliter quod est. ergo est falsa. Tercio principali arguitur sic: Illa divisio non est bona que non evacuat divisionem: scilicet illa est in ultimis modis: ergo etc. primum nota cum maior: minor probatur: quod aliquis est terminus qui non significat nunc nec ad placitum ut ly beltrix. quod non significat ad placitum: per quod non significat ex ipso modo. quod non significat nunc: per quod non est per se significativus. ergo non nunc significat. Confirmatur: quod idem terminus nunc significat et ad placitum: ergo membra coincidunt. sic divisio non est bona: primum tenet: aliam probatur. Illa ly homo in voce significat ad placitum rez extra. et nunc significat seipsum. ergo etc. Sicut ly homo in mente significat se nunc: ergo extra se nunc tenet primum: quod illud solum significat nunc quod primo significat etc. Quarto contra distinctiones arguitur sic. Aliquid est quod apud omnes idem significat: ut sumus qui nunc significat ignem. et latrat? canis qui nunc significat iram. et tamen nullus istorum est terminus nunc significativus. ergo diffinitio mala: tenet primum: quod aliqui copent diffinitio cui non copent diffinitio. minor probatur: quod nullus istorum est terminus per se significativus. ergo nullus istorum est nunc significativus: et primum a superiori negative ad inferius. Confirmatur: quod aliquid est quod non apud omnes idem significat: ut circulus ante tabernam. et tamen non est terminus ad placitum significativus: ex quo non est terminus. quod re etc. Quinto principali: non est maior ratio quare voces significet ad placitum quam qualitates alie: ut caliditas: frigiditas et alie res: quia ita possunt imponi ad significandum sicut voces: scilicet tales non sunt termini significantes ad placitum: ergo nec voces: vel deest ratio diversitatis. Ad hec respondetur. ad primum respondetur magister in logica magna quod a iterio significat forte. et non platonem. platonem tamen significat: et non sequitur: ergo significat platonem: sicut non sequitur in scis illam propositionem esse veram: et illud est a. ergo tu scis a esse verum: scilicet solum sequitur a scis esse verum. Rursus hec non placet. Aliter et magis philosophice respondetur. negando quod a significet platonem: et licet creda hoc esse platonem: non tamen significat quod si debet significare aliquid debet esse causa ab illo. Et ad probationem primum respondetur quod maiorem convenientiam habet cum forte: quod est effectus eius quod cum platonem: cum non sit causa a platonem. Ad confirmationem dicitur quod illud significat quod appropinquat per eam apprehensione vera: sed non quodcumque. Ad secundum dicitur ad maiorem quod duplex est convenientia. scilicet essentialis et accidentalis. Unde maior est convenientia essentialis inter illa que sunt eiusdem speciei quam iter illa que sunt diversarum specierum: et iter illa que sunt eiusdem generis quam diversorum generum. Sed accidentalis convenientia maior potest esse inter illa que differunt specie et genere quam iter illa que sunt eiusdem speciei.

quod unum causat ab alio et ducit in cognitionem alterius. et similitudo sortis causatur a sorte et non ab alia intentione ne et ducit in cognitionem sortis et non alterius intentionis. Ad tertium respondetur sicut quod est maior convenientia essentialis et non accidentalis. Ad quartum cum dicitur: nulla est similitudo inter intentionem chymere et chymera. ergo non significat ex similitudine. negat primum. quod licet non significet ex convenientia quod sit: significat tamen ex convenientia quod esset si chymera esset. et hoc sufficit. Ad quintum respondetur hoc modo dicto. Ad confirmationem dicitur quod primum intelligit de terminis ignotis. ut a b vel de pronominibus cum nescit quid demonstrat. Vel aliter dico quod intelligit de vocibus multiplicitate significativis. Ad secundum principale respondetur sic ibi. et non est inconvenientis quod terminus vocalis significet seipsum nunc. Ad rationes. Ad primum dicitur quod terminus compositus dicitur non quod significat plura: sed quod significat plura per quibus possit supponere simul. Ad secundum concedo primum. Sed Boetius vult quod non quilibet terminus est significativus ex ipso modo. Ad tertium dicitur quod non dicitur analogus: quod plura significet sicut primum et posterius. quod tunc animal est analogum cum primum significet hominem quod forte. et platonem. sed dicitur analogus: quod est predicabile de rebus diversorum predicamentorum quarum una de preteritis ab alia essentialiter: sicut iste terminus: nec de illis significativus siue nunc predicari potest. Vel aliter dicitur analogus quod est predicabile de pluribus per relationem et habitudinem ad unum: ut sanus de urina et de cibo per habitudinem ad animal predicat. Et ad aliud dicitur dicitur quod quilibet terminus esset equivocus? negat primum. Ad probationem dicitur quod equivocus dicitur qui plura significat eque primo diversis rationibus quod non est in proposito. Non tamen est peccatum mortale concedere quod quilibet terminus sit equivocus. Ad quartum negat primum: Ad probationem negat aliam. et ad probationem cum dicitur significat se nunc. ergo primum significat se. nego primum. et ratio est: quod termini primum multoties inducit similitudinem aliorum suorum significativorum quod sui ipsorum. Vel aliter dicitur quod primum significat se quod aliquid a se: non tamen primarie significat se: quod significati primarii est quod esse orationis infinitive vel coniunctive quod personaliter correspondet sibi. Ad quantum nego primum. sic debet arguere: Omnis res per quam supponit subiectum est res per quam supponit predicatum. et tunc concedo. Ad confirmationem concedo aliam et nego primum quod omnis propositio significat infinitas falsitates. Ad tertium principale nego minorem: imo dico quod illa divisio evacuat divisionem. scilicet divisus hic non est terminus in compositis: est terminus per se significativus. Ad dodo dico quod omnis terminus per se significativus vel est nunc significativus vel ad placitum. Et sic per ad argumentum. Ad probationem primum nego quod idem terminus nunc significet et ad placitum. put sumus hic nunc significare. Unde nunc significare hic est aliquid esse apud omnes repugnare seu significare. Ad dodo nullus est terminus qui significet illo modo et ad placitum. Ad confirmationem secunda dicitur concedendo quod terminus primum significat se quod aliquid extra se. et sic concedo quod nunc significat se. ergo non nunc significat aliquid extra se. nego primum. Si dices: illud solum nunc significat per quod significat. nego. Ad quartum principale concedo quod sumus nunc apud omnes idem significat. non tamen est terminus nunc significativus. Et cum dicitur aliquid copent diffinitio cui non copent diffinitio. nego. Et dico quod ista est diffinitio termini per se significativus. scilicet terminus qui apud omnes idem significat. modo sumus non est terminus qui apud omnes idem significat. Ad confirmationem

ist dicit q^d diffinitio termini ad placitū significati est illa. Termin⁹ q^d nō significat idē apud oēs. Ad quū principale cōcedit q^d q^litates possunt significare ad placitū sicut voces. Et cū dicit^r tales nō sunt termini significati ad placitū: cōcedo. ergo nec voces. nego q^uam q^d voces possunt cōstituire p^positionē. q^litates vero reales nō: cū sint res. p^positio. n. cōponit ex terminis & nō ex reb⁹. Si autē quis q^{re} magis imponimus voces q^z alias q^litates ad significādū res. Rndet q^d tales non sunt ita facili per nos opinabiles: sicut voces q^z n^ris volūtatib⁹ subiiciuntur. 3° p^{mo} elector dicit p^hus q^d res ad dispositionē ferri nō p^{nt}. p^pt hoc vtimur vocib⁹ & nō reb⁹.

Terminorum

ali⁹ cathegorematic⁹: alius sincathegorematic⁹. Dōtra arguitur. Aliq^s est termin⁹ q^d nō est cathegorematic⁹ nec sincathegorematic⁹ ergo diuisio mala. tenet q^ua: q^d tūc diuisio nō est data p^pposita: q^d si est data p^p opposita: ois termin⁹ nō cathegorematic⁹ est sincathegorematic⁹: sicut oē aial nō rōnale ē irrōnale. an^s p^{bat} q^d isti termini bus bas. a. b. c. nō sunt cathegorematici: ex quo p ^{se} sumpti non significāt. Nec sunt sincathegorematici ex quo nō habēt aliq^d offi⁹. ergo rē. Cōfirmat^r q^d ois bona diuisio est alicui⁹ diuisi p^{mo} q^d euacuat per istā diuisionē: s^z illa nō est huiusmodi. ergo rē. q^uia nota cū maior. minor. p^{bat}. q^d terminus in cōi nō p^{mo} diuidit in illa: q^d aliq^s terminus ē q^d nō est cathegorematic⁹ nec sincathegorematic⁹. vt supra p^{bat} est. nec etiā termin⁹ per se significatiuus diuidit in illa: q^d sincathegorematic⁹ nō est p ^{se} significatiuus. Nec etiā nō per se significatiuus sic diuidit: q^d cathegorematic⁹ nō est nō per se significatiuus: ergo cū nō possit assignari aliq^d p^{mo} diuisum q^d euacuet p ^{istā} diuisionē. diuisio mala est. ergo rē. Scdō arguit sic. aliq^s terminus est cathegorematic⁹ & sincathegorematic⁹: ergo diuisio mala: q^ua tenet: q^d diuisio nō est bona. cui⁹ mēbra coicidit. an^s p^{bat}: q^d isti termini possibile: impossibile: officiabiliter tēti sunt sincathegorematici. & cū hoc sit cathegorematici. q^d p^{bat}: q^d oē q^d pōt ēē subiectū vel p^dicatum. p^pōnis significatiue vel formaliter sumptū. est cathegorematic⁹: sed ista sincathegoremata possibile: impossibile: sunt huiusmodi. vt dicēdo fortē currere est possibile: fortē ēē asinus est impossibile: q^d ly possibile & ly impossibile sunt p^dicata: ergo sunt termini cathegorematici.

Cōfirmatur: q^d hoc verbum est: est cathegorema & sincathegorema: ergo rē. an^s p^{bat}: q^d sit cathegorema p^z: q^d habet p^priū significatū: q^d sit etiā sincathegorema patet: q^d habet officium determinandi: siue cōiungēdi.

Itē termini p^{gn}ates vt omne: nihil: ifinitū: sunt cathegorematici & sincathegorematici: cum sint virtualiter compositi ex cathegorematico & sincathegorematico. q^d equiualeat talibus: vt omne equiualeat huic ois res: & nihil equaleat huic nō aliq^d: & totus huic q^libet pars: & ifinitū huic aliq^zū tale. ergo rē. Tercio cōtra diffōnes arguit sic: Aliq^s terminus est cathegorematic⁹ cui nō cōpetit diffō. ergo p^{ma} diffinitio mala: q^ua tenet: an^s p^{bat}: q^d hoc adiectiua alb⁹ alba albu: niger nigra nigrū: sunt termini cathegorematici: & tū illis nō cōpetit diffinitio: q^d nō cōpetat diffinitio. manifestū est: q^d sumpta per se nō habēt p^priū significatū. Qd sunt cathegorematici

probatur: quia quod potest esse subiectum vel predicatum significatiue sumptū est cathegorema. illa sunt huiusmodi. di. ergo rē. Cōfirmatur: q^d termin⁹ equoc⁹ est cathegorematic⁹ & non h^z tā p ^{se} q^z cū alio. p^priū significatū: ergo rē. q^ua tenet. minor. p^{bat}ur: q^d termin⁹ equoc⁹ non h^z determinatū & diffinitū significatū termin⁹ nisi limitetur. maior: etiā p^z: q^d terminus equoc⁹ est terminus per se significatiuus: ergo & cathegorematicus. Quarto. huic re latius q^d cōpetit diffō termin⁹ sincathegorematici: & tū nō ē sincathegorematic⁹. ergo diffinitio ista mala: q^ua tenet cū minor. maior. p^{bat}ur. q^d relatiuū q^d nō p ^{se} significat: & cū hoc h^z aliq^d offi⁹ q^d referēdi: ergo cōpetit sibi diffinitio sincathegorematici. Cōfirmatur q^d ille terminus nihil nō est sincathegorematicus & tū sibi comperit diffō sincathegorematici: q^d est termin⁹ h^z offi⁹ & per se sumptus nihil significat. p^{bat}ur q^d da oppositū q^d per se sumptus aliq^d significat: ergo vniū dⁱcatorū significat suū dⁱcatorū. Ad hoc breuiter respondetur. Ad p^{mo} negatur q^ua. Ad p^{bat}ionē cū dⁱc^r: Diuisio non est data p^pposita. dⁱ negādo imo large accipiēdo opposita. s. p ^{his} q^d sunt repugnātia est data p^pposita. Et cū tu arguis q^d tūc ois termin⁹ nō cathegorematicus est sincathegorematicus. Dico q^d ver⁹ est h^z bec diuidētia cōnt ena euacuat diuisum sicut rōnale: & irrōnale euacuat aial: q^d cōprehēdunt oia aialia: s^z cathegorematicus & sincathegorematicus non euacuat terminū q^d nō cōprehēdunt omnes terminos vt bene probas: ideo non sequitur illud

Ad cōfirmationē dicitur similiter negando maiorē: q^d aliqua est diuisio que non euacuat diuisum. Exemplū p^{mi}: vt si diuidatur animal: quia aliud bipes aliud quadrupes: cū aliq^{uod} animal sit quod nō sit bipes nec quadrupes ista diuisio non euacuat diuisum. Exēplum secundū: vt si animal diuidatur: quia aliud rationale: aliud irrōnale. ista diuisio euacuat totum diuisum: q^d nihil est animal quod non sit rationale vel irrōnale. Ad p^positum modo dico q^d non omnis diuisio est alicuius diuisi p^{mo}: sed tātū illa diuisio que est euacuans diuisum qualis non est ista. Ad secundū dicitur negando antecedens. Ad probationem cum dicitur q^d isti termini possibile: impossibile officiabiliter tēti sunt cathegorematici et sincathegorematici. Rndet magister in logica magna q^d sincathegorematica distri butina aut confusina aliter probabilia q^z officiabiliter non possunt esse extrema p^positionum significatiue sumpta. sed sincathegorematica officiabiliter p^{bat}ilia possunt esse extrema p^positionum vt probat argumentum dicendo: fortē currere est possibile. vnde ly possibile & contingens nominaliter sumpta possunt accipi dupliciter in p^positione: aut resolubiliter: aut officiabiliter. resolubiliter sumpta sunt cathegoremata. officiabiliter vero sincathegoremata. scdm ergo magistrum negatur q^d sint termini cathegorematici. Et ad probationem possunt esse subiectum vel predicatum p^positionis: ergo sunt termini cathegorematici: non valet consequentia. Potest tamen aliter dici q^d sunt termini cathegorematici officiabiliter sumpti. & negatur q^d sunt sincathegorematici. Et si arguas. Sunt termini habentes officium: ergo sunt sincathegorematici: negatur consequentia: sed debet addi & per se sumpti

cf
af
qt
6t
Jt
RE
nt
Jt

of

pt

et

nihil significant. quod negatur. Ad confirmationes dicit Burleus in pmo peryermentias: q hoc verbu e quado e in ppone de secundo adiacete: tuc e cathegorema: q significat aliquaz naturā. s. esse existere: sed qui ptecat tertiu adiacetes: tuc est sincathegorema. nulla nāz p se significat determinate. Adagister aut in logica magna vult q verbu nō pōt esse cathegorema: ex quo verbu vt verbu hz q vniat extrema t nō ptecat: quia sz ipsi ibi ad hoc q sit aliq terminus cathegorematicus nō solū regit q hēat ppriū significatū: sz et q nō vniat extrema: sz ptecat: q nō cōpetit verbo substantiuo vnde in summulis opione. Ego aut puto fm magistrū i logica parua verbū eē cathegorema: qd tā p se qz cuz alio hz ppriū significatū: t nō valet bec pntia: hz officiū determinadi. ergo e sincathegorema. sed etiā regit q per se sumptus nihil significet. Ad alia sibi dī q oēs illi termini sunt cathegorematici: q illis competit diffō cathegorematici. Et sz virtuali sunt compositi ex cathegorematico t sincathegorematico. tū a digniori t potiori sit denotatio vt a cathegorematico: t etiā nō valet. habēt aliqd officiū: ergo sūt sincathegorematici vt dictū ē supra. Ad tertiu dicit spaulus pergu. q ista adiectiua nō sūt tmini cathegorematici. nec illis cōpetit diffō cathegorematici. Unde dicit ipse q tmini p se significatiuus diuidit i terminū cathegorematicū t i terminū idistinctū. Terminus cathegorematicus ē ille q dicit hēe determinatū t distinctū significatū. Indistinctus vō q hz idistinctū significatū: vt adiectiua albus niger. Nec iprobauimus i summulis: q talia adiectiua nō sūt termini p se significatiui nisi i neutro genere cuz diffō per se significatiui nō cōpetat illis. Adagister aut in logica magna ridet ponens diuisionem de adiectiuis. Unde adiectiuor qdā nō significat aliqd a se t suis cōsilibz vī ficit: vt ois: nullus. Quedā vō significat aliqd aliō a se t suis psumilibz: depēdēt tamē: vt alb⁹ alba. t etiā i neutro genere adiectiue supia. Quedā vō significat aliqd aliud a se distinctum nō depēdēt siue nō p respe ctū ad aliud ficut butasmodi adiectiua i neutro genere substantiuata. Dicit ergo q pma nō sūt cathegoremata sz sincathegoremata. Secūda vero sunt cathegoremata depēdēt. Tertia vō cathegoremata p se. Ego aut puto aliter eē dicēdū fm magis in hac logica parua. s. q illa adiectiua adiectiue tēta sicut nō sunt termini p se significatiui: ita nō sunt termini cathegorematici. Si aut vis cedere q sunt termini p se significatiui depēdēt habes cedere etiā sibi q sunt termini cathegorematici depēdēt. Ad cōfirmationē dicit qdam rudes terminū equocū nō eē cathegorematicū: quos i probauimus i summulis vide ibi. Ideo dicēdum q tminus equocus ē cathegorematicus cū sibi competat oēs pditiones eius. t cū dicis q nō hz determinatū significatū siue ppriū: negat: immo eque pmo significat plura. t illa plura sūt sui significatiui determinati: t nō magis vnu significat qd aliud nisi determinet. sicut aial significat suas spēs t nō magis vnā qz aliam: sz signifi ciet pmo vnā naturā cōicātā a speciebus. equinocū vō nō. Ad qrtū negat maior. s. q hūic relatiuo. q. cō petat diffō termini sincathegorematici: qz relatiuus nō hz officiū ad intellectū magis: qz p officiū intelligit q un

terminis nō supponētibz cōpetit. sicut ly ois. relatiuus vō supponit. Vel dicat alr q per officiū magis intelligit officiū distributū: cōsuetū: cōiungēdū. t sic de aliis numeratis ab ipso. nō aut referēti. Ad pfirmationē dicit magis i logica magna q termini pgnantes nō sunt termini cathegorematici nec sincathegorematici. Ego aut puto magis eē alteri opionis i hac logica parua vt declarau i summulis. Et videt fm ipsuz hic q sint cathegoremata. t ita ly nihil ē terminus cathegorematicus: qz tā p se qz cū alio hz ppriū significatū. t nego q diffinitio sincathegorematici sibi cōpetat: qz nō cōpetit secūda pars: t per se sumpt⁹ nihil significat. Et cū tu arguis. da oppositū q significat aliqd: ergo vnu contradictoriū significabit suū contradictoriū: qz aliqd t nihil sunt pdictoria. t ly nil p se significat aliqd. dicit negādō pntia. bñ tū ccedo q significat illud idem qd significat suū pdictoriū: sz alio mō: q significat aliquid negatiue. pdictoriū aut ei⁹ significat aliqd affirmatiue. t sic patet ad argumēta. Cū omnis possit esse ps subiecti vel pdicati. Et arguit q sic: ly nō pōt eē pars subiecti vel pdicati. ergo eadē rōne ois t alia sincathegoremata: gna tenet t anis pbat: qz alr periret regula que dicit: ab affirmatiua de pdicato ifinito ad negatiua d pdicato si uiuo: gna ē bona. Sili piret regula q dicit q i quēstioe p cōpositionē tmini finiti mutant in terminos ifinitos. terminus eni ifinit⁹ est cōpositus ex finito t negatione. Secūdo sic. sequet q ista eēt vera: ois hō est ois hō. si ly hō tantū pdicat: qz nulla ppositio est verior illa i qua idē pdicat de seipso fm Boetium: sed ista est huiusmo di. ergo tē. Tercio sic. dato oppositū sequit: q iste due ppositiones cōuertunt. sores est homo. t sor: est omnis homo. gns falsum: qz vna est vera. reliq falsa: gna p batur: quia subiecta t pdicata t copule cōuertuntur: t sunt eiusdē qūtatit t qūtatit: t termini pro eiusdē pci se supponunt: tenet pntia per cōm modum inuestigadi ppositiones cōverti. Quarto sequeret. q illa nō eēt cōuertibilis simplr: nullus hō est ois hō: q ex quo ly hō est nū pdicatum cōuertēt sic: nullus hō est hō: t tamen prima est vera t secūda falsa. In oppositū arguit: t pmo sic: Tale signū ois positū a parte subiecti pcedēs totā ppōnē nō ē pars subiecti: sz eē sincathegorematicū tenet a pte pdicati t iter partes subiecti sicut quando pcedit totā ppōnem: ergo a pari nō pōt esse pars subiecti vel pdicati. pntia tenet cum minor: maior pbat. Nam in ista ppositione: ois homo est aial ly omnis nō pōt esse pars subiecti. Secūdo sic. Nulla ppositio affirmatiua est vera in q vniuersale vlt sumptū pdicat fm philosophū pmo peryermentias: vt dicēdum: ois hō est oē aial: sed hoc totū oē animal est vniuersale vlt sumptū: ergo hoc totū nō pdicat. Tercio sic. Quero vtz ly ois hō sit terminus trāscēdēs aut nō. Si nō cū sit pdicatū p se vī q sit tminus iferior: t sic de ipso poterit vē pdicari tminus trāscēdēs: qd nō ē ver: qz nō pōt eē subz. nec etiā ē terminus trāscēdēs: qz tūc oē ens eēt ois hō. Quarto sic. Ista ē singularis: sores ē ois hō: g⁹ hz quertū simplr t nō alr nisi sic: ois hō ē sor. vbi ly ois hō nō ē subz: ergo pus nō erat pdicatū. Iste pōt dī cī: q quertat sic: aliqd ois hō ē sor. qz tēnō ficeret pte d subz pdicatū t exnerio qd ois fieri i quertūe simplici.

at 86

et

6t

ft

Ad hoc dubium sunt due opiones vna opinio vult
q ly ois et similia possit ee pars subiecti et predicati si-
gnificatiue sumpta: vt ois homo videt oem hoiem est
aial: et tu es ois homo. et hac sustinendo ad argumeta re-
spodetur i oppositum. Ad primu negatur qntia: si-
cut no sequitur: ly ois positum a pre predicati no pot cõsu-
dere aliquẽ terminu qntia: si: et eque sincathegoremata
tice sumitur a pre subiecti sicut a pre predicati: ergo etiã
positum a pre subiecti no poterit cõfundere aliquẽ ter-
minu qntia: si. p q qntis est falsum: et tu aial est verum:
ergo cõsequẽtia no valet. Ad secundum dicit q ista au-
cto: itas sic intelligitur. Nulla affirmatio est vera i q vni-
uersale vniuersaliter sumptu predicat. i. i qua vniuersa-
le cum signo vniuersali predicatur: attẽtis duabz qntio-
nibz assignatis ab auctoribz pmo per yermenias. pma
ma q talis terminus vniuersalis habeat plura supposita.
Secunda q p illis distribuatur i suppositioe personali.
et ex hoc no sequitur q tñ ly aial predicet: sicut no sequit
apud cõmẽtia i ista ppositioe: iste homo currit subijcit
terminus cõis cũ pnoie demonstratio. ergo subijcit tãtũ
terminus cõis. Ita eodez mō pot dici q predicat vniuer-
sale vniuersaliter sumptu. i. cũ signo vniuersali. no tam
tñ predicatur aliquod vniuersale. Ad tertium dicit q
ly ois homo no est terminus trãscẽdẽs: et cum dicitur ergo
ẽ inferior ad trãscẽdẽs. negat qntia sicut i ista ppo: tu es
hō vel no hō: predicatum no est trãscẽdẽs nec iseri? ad
trãscẽdẽs: q predicatur vniuersali de trãscẽdẽte. Cũ ter-
mi compositi no dicuntur per se inferiores nec superiores
nisi forte per reductionẽ: s. bñ termini simplices. Vel ali-
ter dicat q est inferior: et sic de ipso pot predicari trãscẽ-
dẽs sic dicẽdo. aliquid ly ois hō est ens: tenẽdo ly aliquid
pure sincathegorematice. Ad quartum dicit q ista p-
positio: fortes est ois hō: cõuertitur sic: aliquid ois homo
ẽ fortes. et aliquid tenet pure sincathegorematice: et sic no
est subiectum nec ps. s. illud quod fuit predicatu est pre-
dicte subiectu. Vel dicit negado q i cõuersioe no plus obe-
at subijci i vna q predicari i altera: q i ista ppositioe gli-
bet homo est vn? homo ly hō est precise subiectum et ta-
mẽ i sua exclusiua no debz esse predicatu sic dicẽdo: tñ
vnus ẽ homo: q vniuersalis ẽ vera et exclusiua falsa. s.
debz sic cõuerti: tñ vn? homo est hō masculus. Alte-
ra opinio dicit q aliqua sincathegoremata bñ pnt ee par-
tes subiecti vel predicati: s. ly ois no. Cũ dicẽdo tu es
no asinus: ly no est pars predicati: s. dicẽdo tu es ois
homo: ly hō est precise predicatum. Et hac sustinendo
respondetur ad argumeta. Ad primu i opposituz ride-
tur negado qntiam. q ex illa negatõe no infinitante et ex
alio terminio cathegorematico fit vn? terminus significati-
uus cuiuslibz rei i significare per aliu terminu cath-
egorematicu: s. sic no fit de illo termino. ois addito alteri
terminio cathegorematico: s. ille terminus ois homo non
aliud significat q ly hō. Ad scõm cũ iseritur ista ẽ ve-
ra: ois homo est ois homo negat qntia. Et ad auctori-
tatem Boetij pot dici q ipa est vera de virtute pmois
eo q ipa est vna negatiua. no ponẽs aliquã ppositionẽ
et verã vel falsam: id cõceditur q nulla ppositio ẽ vt.
or illa homo est asinus: nec aliqua est falsior illa de? est
q dato opposito sequitur cõueniẽs. Et ad bec si aucto-
ritas intelligatur affirmative sic. Ois ppositio i q idem

predicat de se ipso est vera. Et q debz intelligi saluatis:
duabz conditionibz. aliter. n. non est vera. pma q
predicatu no sumat vniuersaliter qualiter est i pposito:
ois hō est ois homo. Secunda q predicatu no sit ter-
min? significas aliquã rem de cui? itentioe significatiue
sumpta no ẽ aliqz terminus affirmatiue verificabil? cum
verbo de pñi dñcta quaciqz ampliatione: et ppe hoc
excludit bec ppositio falsa. chymera ẽ chymera. Ad
tertium nego qntiaz. s. q sequat q ille ppones cõuertan-
tur: fortes est hō. for. ẽ ois homo. s. oz addere q termi-
nus supponet eodẽ mō: quod est falsus: q i vna ly hō sup-
ponit distributine et i alia determinate. Si vero dimittis
illã pculã negat q cõuertant. Ad qrtum nego q
illa no possit querti simplr: nullus hō est ois hō. Et ad
pbatioẽ nego q quertat sic: nullus hō ẽ hō: q ly hō
a pre subiecti stat distributine et pñi habet determinate a
pre predicati. termini ergo no supponit eodẽ mō quod re-
quiritur: s. cõuertit sic: nihil quod ẽ ois hō est homo. Et
nota q no ois vltis negatiua ẽ cõuertibilis simplr: vt
illa que no est de pñito mō loquẽdi: vt ois hō aial non
ẽ. s. p accidẽs oz sic querti: aial no est hō. pma tamẽ
opio ẽ cõior. Idic placuit ponere hac qñem vt bec
sincathegoremata clariora fiat tũculis a qb? minimum
obscura indicantur.

Terminorum alius prime

itentiois alii? secunde. Cõtra. aliqz ẽ terminus? metalis q
no est pme itentionis nec secunde. ergo diffinitio mala.
qntia tenet. antecedens pbat: q terminus? diuisus i terminu
pme itentiois et secunde no est terminus? pme itentiois: nec
fe: pbat. q si estz prime no predicaret de termino se iten-
tiois. et si estz se no predicaret de termino prime itentio-
nis. p q mēbz vni? diuisionis no predicat de mēbro
opposito: q aliter diuisio est nulla. Cõfirmat: quia
iste terminus? ois i mēte nec ẽ pme itentiois nec est secun-
de. q no sit prime p q no significat rẽ que no ẽ termi-
nus. q no sit se pbat. q ois terminus? se itentiois signifi-
cat aliquẽ terminu pme itentiois. ergo rẽ. Sicut secun-
da itentio ẽ secundus conceptus rei. ly ois no ẽ secundus cõ-
ceptus rei. ergo no est se itentio. Itẽ ois terminus? pme in-
tentiois: vel se est terminus? nãlter significatiuus: q terminus
nãlter significatiuus diuiditur i bec: s. ly ois no est
terminus? nãlter significatiuus. ergo rẽ. Secundo pncipa-
liter sic: Aliqz ẽ terminus? q ẽ pme et se itentiois. ergo di-
uisio mala. qntia s. q diuisio ẽ mala cũ mēbra coinci-
dũt. aial pbat: q ly ens ẽ terminus? pme itentiois et se. q
sit pme p q significat non terminu. q sit secunde pbat-
tur: q significat rẽ que ẽ tñm? ergo rẽ. Et si rideat
negado hac vltimã qntiam. s. significat rem que est tñ-
mus. ergo est se itentionis. q debz dici: significat solũ
modo rẽ que est terminus. ergo ẽ se itentionis. et tũc ne-
gatur aial. Cõtra. seq q terminus se itentionis sit p-
me. pbat qntia: q se itentio est secundus conceptus rei.
ergo significat rẽ que no est terminus? s. qntia. q conce-
ptus significat illud cui? est conceptus: et cũ hoc ẽ signi-
ficat cõceptu primu. ergo significat rẽ que est terminus
et rez que no est terminus. ergo no solũmodo significat
terminum. et sic non est se itentionis fm rōnem. Cõ-
firmat: q ly terminus? i mēte est prime itentionis et se.

et

et

et

ot

Ft

st

6t

Re

q. sit prime pbatur: q. significat re que no est terminus
na ly terminus significat lapide i fine agri positum qui
no est terminus. q. sit se pbatur: q. significat solūmo
do rem que ē terminus. q. quecuq; res significata per
ipm est terminus. ergo re. Tercio pncipali sic. Diffi
nitio termi pme intentionis cōpetit alteri a diffinito. er
go mala. qna t3. antecedes pbatur. na ly nomē i mente
no est terminus pme intentionis: vt pz. t amē sibi cōpe
tit diffinitio termi pme intentionis: q. ly nomē significat
nomē pns pteritū t futurum. s3 significādo nomē pre
teritū t futurū significat rez que no est terminus: q. nomē
preteritū t futurū no est terminus: qm pteritū non est:
cum corruptū sit. ergo no ē terminus: q. dato opposito se
quis q. terminus corruptus est terminus. qm nomē pre
teritū ē terminus corruptus. Qfirmat: q. chymera
ē terminus prime intentionis: t amē sibi no cōpetit diffi
nitio termi pme intentionis. ergo re. qna nota cū maiori.
minor pbatur: q. si ly chymera significat re que no est
terminus. sic cum terminus pme intentionis significet rez
nāliter ex cōueniētia t similitudinē quā h3 cuz re. s3 nul
la est similitudo huius termi i mēte chymera cum re si
gnificata. ex quo talis res no est. ergo re. Secūdo qa
terminus pme intentionis est conceptus pms rei cātus a
re: s3 cum talis res no sit. ergo no causat cōceptum. er
go cum ille terminus chymera non sit conceptus a re
cātus no est terminus pme intentionis. Tercio. q. nihil
est i intellectu qn prius fuerit i sensu: vt dicit pbs in de
sensu t sensato: t necesse ē intelligētem fantasmata specu
lari. tertio de aia. Ex his sequit q. intellectus nihil intelli
git q. sensus prius sentiat: s3 cū sensus nullo mō sentiat
chymera ex quo no est. ergo intellectus no intelligit eā. t
p pns no pōt hēre cōceptū eius. hoc argumētum fort
us pōt fieri de vacuo t infinito. Et si i hac materia vis
plara argumēta recurre ad qntam qōnem. Ad hec
rūdetur. Ad pnam negādo qnam. q. terminus natu
raliter significatiuus ē q. diuidit i finitū pme intentionis
t fecit no terminus mētalīs: aliq. n. est terminus mēta
lis q. no est nāliter significatiuus. Et ad pbationē ter
minus diuisus no est pme intentionis nec se. ergo aliquis
est terminus mētalīs q. no est pme nec se. nego qnam. si
cut nō valet aial i coi nō ē rōnale nec irrōnale. ergo ali
quod aialē quod nō ē rōnale nec irrōnale: q. ly aial in
ante supponit simplr. in gnte personaliter. Vel alr fm
termittas d3 q. terminus diuisus ē terminus se intention
is: vt significatiuus est magis cois q3 terminus se i
tentionis. s3 vt tale ens ē minus cois: vide supra de ter
mino per se significatio. Ad confirmationē con
cedo totū. s3 no est cōueniētia: q. terminus mētalīs no ē pri
mo diuisus dic: s3 terminus naturaliter significatiuus. mō
ois terminus nāliter significatiuus ē mētalīs t nō ecō
tra. Ad scdm d3 sicut ibi. Ad replicatōes cū dicit: se
queretur q. terminus se intentionis est pme. negat qntia.
Ad pbationē d3 q. terminus pme intentionis immediate signi
ficat re: t terminus se intentionis immediate significat pce
ptū. re vero mediate. Intelligimus ergo de significato
mediato. Ad cōfirmationē d3 q. terminus large ac
ceptus ē terminus pme intentionis. q. significat aliquā re
que no ē terminus in ppōne: vt lapidem i agro. t cum
dicitur q. est secūdo nego. Ad pbationem cum

dicitur q. quecuq; res significata per ipm est termi
nū accipiēdo terminū cōmuniter. no tū accipiēdo tmi
num vt est ps ppiqua ofonis: quō debet et ē si deberet
dici se itētois. Si aut accipiatur ly terminus stricte ad
mētez magi sic ē terminus se itētois. t tūc no signi
ficat aliquā re que no sit terminus i ofone. Ad tertūz
dcm ē i sumulis. vñ negatur aīs. Ad pbationē negat
q. diffinitio termi pme itētois cōpetat huic termino
nomē i mēte. Et cū tu dicis ly nomē significat pns pre
ritū t futurū: t significādo nomē pteritū significat rez q
no ē terminus. nego. Et si dicis ergo est pme itētois ne
gat qna. q. diffinitio termi pme itētois no est ista pti
cula solū significās rem que no est terminus. s3 ista termi
nus mētalīs significās no terminū. Et ita ptiacula non
cōpetit terminis se intentionis: q. falsum est dicere termi
nus se itētois significat no terminū. qm talis terminus
se itētois significat solūmodo terminū h3 magm. er
go no significat no terminū. s3 qna ab exposita ad vñā
exponētū. t ista ptiacula significās no terminū exponē
a magro sufficiēter per duas ptiulas sequētes. s. signi
ficās re que no est terminus dato q. est. nā ista ptiacula
significās re que no ē terminus no sufficiēter exponitur.
vt dcm ē i sumulis. q. no cōuertitur secū. s3 iste due si
mul significās re que no est terminus dato q. est: bñ con
uertitur cū ly significās si terminū: sicut illa significās
no terminū: no affirmatur vere de tmo se itētois. ita
nec ille due simul. s. significās re que no est terminus da
to q. est. Et cū tu dicis: dato opposito sequit q. non
futura est. nego qnam. Cū tu nō bñ das oppositū hu
ius: nomē significat re que no est terminus. q. oppositū
est: nomē no significat rem que no ē terminus: no at ē
istud nomē no significat re que ē terminus. Admissō ta
mē illud eē suū oppositū: vt nō videat fugere. rīdet ne
gādo pmas qnam cum d3 ly nomē significat nomē fu
turum quod ē terminus. ergo significat nomē futurū: t
illud ē terminus: q. ly significat pfundit terminū a parte
post. iō nō licz resolvere ly q. in et t ille illa illud: vt h3
videri i sēu cōposito t diuiso. t adhuc dato q. ly signi
ficat no cōfūdat terminū a pte post: cōcedo illam pmas
qnam t negovitimā. s. illud ē terminus. ergo illud est: a
tertio adiacēte ad scdm adiacēs cū tmo distractio sic
est ly terminus. q. pōt verificari affirmatīe tā d eo qd
est q3 de eo quod no est. Ad pfirmatōes d3 q. ly chi
mera ē tmius pme itētois: t significat rem que non ē
terminus cōcedo: t cum tu dicis tmius prime itētois si
gnificat re ex cōueniētia t similitudinē quā h3 cū re. iRe
spōdet magister i logica magna cōcedēdo q. significet
ex cōueniētia quā habz cum re si res est. Et hoc suffi
cit. Vel alr pōt dici q. significat ex cōueniētia quā h3
cū re. Et cū dicis res illa no est. d3 q. ly no sit tota si
mul. ē tū diuisim fm partes: t adhuc est obiectie i in
tellectu. Et hoc sufficit. Ad scdm si dicis. prima itē
tio ē primus conceptus rei cātus a re: s3 ab eo quod no
est si catur cōceptus. ergo re. d3 q. duplex ē cōceptus
pms. Quidam. n. verus est t quidam fictus. Cōce
ptus verus est ille cui cōrespōdet res tota significata p
ipsum vel cōrespōndebat vel cōrespōndebit: sicut ē cō
ceptus hoīs. Cōceptus fictus est cui nō cōrespōdet to
ta res simul: significata per ipsum: neq; cōrespōdebat

neg. vñq. conceptus debet. vt conceptus chymere. comidet
 tñ fm pres. sicut pñtio comidet positum ppter vacuū
 & similia. Qñ qñ cōceptus est ver. ille ē cātus a re quaz
 repñtat. Qñ aut est fictus debes imaginari qñ plures cō
 ceptus ver i repñtates plures res pcedit ipm cōceptum
 in intellectu: ex qbus pluribus conceptibus simplicibus
 intellectus elicit vnū conceptū simplicē fictū representā
 tem oia illa simul que sepatim illi diuersi concept⁹ rep
 sentabāt. Hic conceptus fict⁹ ē format⁹ simplex: virtua
 liter ē qñ cōpositus: & hic quodāmodō cātus ē a re: s; non
 immediate. Et sic pz ad scdm. Ad tertiu dñ qñ nihil ē i
 intellectu qñ pri⁹ fuerit i sensu. aut ipz: aut aliud ad quod
 bz p se habitudinē. Ex cui⁹ alter⁹ cognitioe eius itēio
 cātā ē sicut ex noticia positum prius sensati cognoscitur
 pñtatiū. Ad formā ergo argumētī dñ qñ sensus & si
 nō sentiat chymērā sentit tñ pres eius siue accētia pñti
 ad qñ bz habitudinē: & hoc sufficit. Alij tñ sic glōfat
 auctoritatem philosophi. Nihil ē i intellectu. i. nihil co
 gnoscit ab intellectu: qñ pcedat ex aliq cognitione sēlus.
 & ad idem redit &c.

Terminorum alius

est pme iposi
 tōis alius scdm
 de. Cōtra aliq est terminus vocal vel scriptus q nō
 est pme ipositionis nec se. ergo diuīso mala. qñ t3. qā
 cū diuīsum hic sit terminus vocal vel scriptus diuīso ē
 insufficiens: cū nō cōprehendat oia qñta sub diuīso. anis
 pbat: qñ ly ois i voce vel i scripto nō est pme ipositionis
 cū nō significet rē que non ē terminus. nec se cū non si
 gnificet ēminū. qñ si significaret terminū esset termin⁹ p
 se significatiuus quod ē falsū. Cōfirmat: qñ idē termi
 nus ē pme ipositionis & se. ergo diuīso mala. qñ te
 net. anis pbat. Nā ly genus & spēs i voce sunt termi
 ni se ipositionis: vt pz p magm. & cū hoc sunt pme
 ipositionis. vt pz per Boetij pmo perymenias. q di
 uidit nomē pme ipositionis i nomē pme intētionis &
 se. s; cū ly genus i voce fm Boc. sit se intētionis: sequi
 tur qñ ē nomē pme ipōnis. qñ de quocūq; predicatur
 vnū mēbz diuīsonis pducatur diuīsum. Secūdo p
 bat sic. Quilibz termin⁹ pme ipōnis cōpetit diffinitio
 termi se ipōnis. ergo diffinitōes male. qñ t3. anis pba
 tur. qñ qñbz terminus vocal vel scriptus p se significati
 uus significat solū ēminū i mente vel i voce. qñbz termi
 nus pme ipōnis ē terminus vocal vel scriptus p se si
 gnificatiuus. ergo significat solū ēminū i mēte vel i vo
 ce. qñ t3. maior ē pbi pmo perymenias dicētis. Ea
 que sunt i voce sunt ear que sūt in aia passionum note:
 & ea q scribunt eoz que sunt i voce. Et Boetij hoc ma
 gis affirmat sup illo passu dubitās ex itētoe Porphi
 rij: quare pñtis iterposuit hoc. s. voces significare cōce
 ptus: & dñ qñ apud antiquos fuit dubium qd significet
 vox: & dixerūt qdā res icorporeas: vt platonici. alij res
 corporeas: vt remoneret illud dixit philosophus qñ si
 gnificat conceptus. Hec sunt verba Boetij ex qb⁹ ha
 bet qñ voces significat solūmodo conceptus pmo. Con
 firmatur: qñ cūlibz ēmin⁹ se ipōnis cōpetit diffinitio
 termi pme ipōnis. ergo &c. Anis pbat: qñ ois ter
 minus vocal per se significatiuus significat rē apprehē
 sam: aut sub pmo conceptu aut sub so. S; res appre

hensa est res que nō est termin⁹. ergo qñbz tal⁹ termin⁹
 significat rem quēndō est ēmin⁹: & si sic. ergo pme im
 positionis. Ad hec rñdet. Ad primū negat qñ a. Ad
 pbationē negat qñ bec diuīso non comprehendat oia
 pñta sub diuīso. qñ diuīsum hic ē terminus ad placitū
 significatiuus: & nullus est terminus ad placitū
 significatiuus q non sit pme aut secūde ipositionis.

Ad pñtationē negat anis: & ad pbationē nego mi
 norē. s. qñ ly genus & ly spēs sunt pme ipositionis. & cum
 tu pbas p Boetij q diuidit nomē pme ipositionis in
 nomē pme intētionis & se. Et cū genus sit nomē se i
 tētois. ergo ē nomē pme ipositionis: pcedo totū: s;
 nego qñ sit ēmin⁹ pme ipositionis. Aliud enī ē dice
 re: ē nomē pme ipositionis: aliud ē terminus pme
 ipositionis. Vnde i similibz cōrespōdent buic pti. Ad
 argumētū negat anis: & ad pbationē nego minorem.
 & cū tu dicis: ē auctoritas pbi pmo perymenias di
 cētis: qñ voces significat passiones anime: dñ qñ voces
 significare passiones aie pōt intelligi dupli. Vno mo
 do qñ significet passiones aie tanq; illa que pmo ipo
 nitur ad significādum. Alio mō tanq; illa qbus medi
 antibus iponunt ad significādū. dico qñ pmo mō ē
 falsum. s. o modo est ver. Et dato adhuc qñ voces signi
 ficet conceptus aie pmo modo: non tamen diffinitio
 termi se ipositionis competeret ēmin⁹ pme ipositionis.
 qñ ēmin⁹ pme ipositionis nō solūmodo significaret
 ēminū s; ēt rem. Et cū tu dicis qñ Boetius confirmat
 quivult qñ voces significant solūmodo conceptus. Pri
 mo pōt dici glōfando verba eius vt glōfauimus verba
 pbi. Vel dic voces significare pmo aliqd est dupli. s.
 immediate & principal. voces ergo significat pmo passio
 nes aie. i. immediate. tamē pmo. i. principal. & vltimate
 significat res extra aiam. Quidam tamen dicunt qñ
 Boetius fuit illius opionis: quod ego non sum ausus
 dicere. qñ homo ille est in maxima reuerentia apud nos
 latios. Et andeo dicere ipm ēē pñtiū post philosophū
 pñtōes & forte aliter dicere ad itētionē Boetij: qñ vo
 ces solū sunt signa cōceptū aie. i. representāt conceptus
 aie siue exprimūt. qñ nos nō formamus voces nisi vt ex
 primamus conceptus nros. Ad confirmationē: ne
 gat anis. Ad pbationē terminis negat antecēdes po
 nētes qñ vñta sunt conceptus i aia: non aut sint res extra
 aiam. Et concessio qñ qñbz terminus se ipositionis
 significat rem que non est terminus: non tamē est pme
 ipositionis: qñ non significat pmo illā rez. s; cōceptū.
 & ex psequenti nomē extra. quare &c.

Terminorum alius

complexus ali
 us incomple
 rus. Cōtra aliquis est terminus q nō est complexus
 nec incomplexus. ergo diuīso mala. psequētia t3. antecē
 dens pbat. Nā ly ois hō est terminus: & tamē nō est
 complexus nec incomplexus. vt pbabo. ergo &c. qñ nō
 sit complexus pbat: qñ terminus complexus est oio. sed
 ly ois homo non ēoratio. qñ oio h3 partes que separe si
 gnificāt. s; ly ois homo non habz pres que separe signi
 ficāt. ergo &c. qñ non sit incomplexus pbat pmo. qñ i
 complexus ē vt dictio: s; ly ois homo non ē dictio: sed
 dictiones: ergo non est incomplexus. Secundo quia si

est terminus incomplexus: cum ois terminus incomple-
xus sit aut per se significatiuus: aut non per se signifi-
catus: quero an sit per se significatiuus: aut non per se si-
gnificatus: non potes dicere nec sic nec sic: quod est e-
quale compositum ex per se significatio et non per se signi-
ficatio non magis de vno qz aliud. sed ly ois homo est
huiusmodi. ergo etc. Et sic aut simul erit per se signifi-
catus et non per se significatiuus. aut nec sic nec sic.

Confirmat qz idem terminus est complexus et incom-
plexus: vt egerus. qz sit incomplexus p3. qz est dictio. qz
sit complexus p3: qz componitur ex equo et ferus. Et si
dicis qz per terminum complexum magister intelligit illud
qz h3 vtrqz complexione. i. dictionis et significati. et per
incomplexum qz non habz vtrqz. Contra sequitur qz ille
terminus homo si ponat ad significandum hoies est ani-
mal qz esset terminus incomplexus quod est falsum. pro-
batur primo: qz quod significat verum vel falsum est pro-
positio: s3 ly homo significat verum vel falsum. ergo est pro-
positio. consequentia t3 cum minori per casum: et maior est nota
de se. qz significat verum vel falsum est passio propositionis.
t3 vltra: est propositio. ergo est oratio. ergo est terminus
complexus. tenet qz a diffinitio ad diffinitum. Secundo:
qz valet hec qz in casu: homo est animal. ergo ho. qz ar-
guat a convertibili ad convertibile: s3 qz est ppo. ergo ly
ho est propositio: et qz est terminus complexus. Ad pmi
di qz ly ois homo est terminus incomplexus: ex quo no h3
complexione dictionis et significati. Ad ratione cum tu di-
cis: no est vt dictio sed vt dictioes. ergo no est incomplexus.
Id est dicit pmo negando qz. Si dicit contra. qz arguit
a destructione diffinitionis ad destructionem diffinitionis. Rndet
qz ista no est diffinitio sed declaratio exemplaris. Sicut si
diceret: qd est animal. animal est vt ho: nego ergo qz si no est ho
no est animal. no qz no valet: sed qz illa no est diffinitio. ita i
proposito. Ad alr di negando ans qz no sit dictio: qz hic
no capis dictio vt distinguit contra oratione: s3 p eo qd non
h3 partes separati significates. Ad ronez cu dicis:
sunt due dictioes. ergo no est vna dictio. consequentia no
valet absolute: s3 bñ valet. ergo no est vna illaz dictio-
nu: stat tamen qz sit vna dictio composita ex illis duabus.

Ad secundam probationem. cum dicis: aut est terminus per se
significatiuus: aut no per se significatiuus. Dicis qz est
per se significatiuus. qz hoc totum no significatiuus illud
qd vna pars significat. Ad rone negat ans: qz a di-
gniori debet fieri denotatio. Ad confirmationem dicis
sicut ibi. Ad replica admissa casu di qz ly ho est ter-
minus incomplexus. Ad rone pma di ad maiorem qz si-
gnificare verum vel falsum potest esse dupl. i. complere et incom-
plere. Complere est qz partes significat partes signifi-
cati: et totum significat totum. Incomplere vero est qz partes no
significat partes significati: sed solummodo totum significat
totum. Modo dico qz illud qd significat verum vel falsum co-
plere bene est propositio: sed no significat incomplere: vt ly
homo in casu. Ad secundam rone negat Burleus in
antepedicamentis qz ly ho sit qz. Ad alr cōfessio qz sit
qz: negat qz quilibet qz sit propositio. sed bene cōcedit
qz quilibet qz est propositio vel convertit cum vna pro-
positione quo ad significatum vt hic.

Contra: pri-
Omen est etc. ma particula i

est bene posita. ergo diff. mala. qz tenet. ans. pba-
tur: qz vel est predicatio maioris de minori. vel equalis de
equali. cum dicitur nomen est terminus. Si dicitur qz est
equalis de equali sequitur qz est male posita in pmo lo-
co diffinitionis. qz in pmo loco d3 poni gen? qd no equali
dicat de specie. Si est predicatio maioris de minori: Co-
tra: aut ly terminus predicat de nomine solum fm esse qd h3 in
ipso: aut fm esse qd h3 in verbo. Si pmo modo est equalis de
equali. Si secundo modo sequitur qz no est verbum: qz per te terminus
fm esse quod h3 in verbo predicat de nomine. Secundo sic:
secunda particula si bene ponit. ergo diffinitio mala. co-
sequentia tenet. ans. pbat. qz alicui competat diffinitum. cui
no competat hec particula. pbat: qz bus est nomen: et tamen
no est terminus per se significatiuus. ergo etc. consequentia
tenet cum minori. maior pbat: qz quod potest reddere sup-
positionem verbo est nomen. maior est philosophi primo
per yermenias dicitis: Oratio constat ex nomine et verbo.
Sicut relatiui qui: est nomen: et tamen est terminus per se signi-
ficatiuus. ergo etc. Tercio sic: tertia particula est male
posita. ergo etc. antecedens probat: qz ly dies tempus et
mensis sunt nomina et tamen significat cum tempore. ergo etc.

Confirmat qz participium: aut sub nomine: aut sub ver-
bo comprehenditur. probat: qz aliter magister esset dimi-
nutus. Non sub verbo. qz non est extremorum vniu-
ersum. ergo sub nomine. et tamen significat cum tempore.
ergo aliquod nomen significat cum tempore. Quarto
sic: aliquod est nomen cuius pars separata aliquid signifi-
cat. ergo quarta particula male posita. consequentia t3
antecedens probatur de nomine composito: vt iohannes an-
toninus: equiferus: respublica: ps. n. separata a toto signi-
ficat. Quinto contra tota diffinitionem arguitur sic:
Ista diffinitio non convertit cum diffinitione data a phi-
losopho primo per yermenias. ergo altera illarum ma-
la. Ista philosophi s3 oes expositores. ergo illa. co-
sequentia p3. prima pbat: qz quando datur plures dif-
finitiones de eadem re ille debet converti. pbat: qz queli-
bet diffinitio convertit cum suo diffinito: s3 quicqz co-
uertunt cum aliquo etio: couertunt in se. ergo ille diffini-
tiones debet converti in se.

Ad hec respondetur. Ad

primum dicitur qz est predicatio maioris de minori.
Quando dicitur. vel fm esse quod habet in illo: vel s3
esse quod habet in alio. dicitur a quibusdam qz nec sic
nec sic: sed prout abstrahit a quolibet: sicut quodlibet su-
perius: puta animal: predicatur de homine. put abstra-
hit ab esse in homine vel in equo et a quocqz altero.

Ille responsio est falsa: quia omne quod predicatur
proprie de aliquo predicatur fm qz est in illo. Ideo ali-
ter dicitur negando hanc consequentiam predicat fm
qz est in illo. ergo non est predicatio superioris de infe-
riori. Ad secundum dicitur qz nomen capitur tripli-
citer: communiter proprie: et magis proprie. Communiter
est illud quod potest reddere suppositum verbo de nomine si-
ne sit materialiter sine significatiue. et sic loquitur philo-
sophus cum dicit: Omnis oratio constat ex nomine et
verbo. Proprie autem illud quod significatiue sumptum
per se potest reddere suppositum verbo dicitur nomen
vt magis capit hic. Tercio modo p eo quod significatiue

at
et

sumptū potest reddere per se suppositum verbo: et nō est obliquū nec infinitū. Et sic capit philosophus cū diffinitio nōmē in primo peryermenias. Et sic p3 solutio ad pñū. De relatio vō dicit qd fm grāmaticū est nōmē nō aut fm logicū. Replica cōtra rñsionē ad scō3: qz videt qd bñ sit significatiuus: pbat: qz est aptus natus significare cū possit imponi ad significādum. ergo rē. Dicit qd finius pōt dici significatiuus dupl. aut aptitudine ppiū aut remota. Propriqua est quādo sine noua ipositionē pōt significare. Remota est quando p nouā ipositionē. Primo mō intelligit significatiuus i diffōne et nō scōdo modo. Ad tertiu dicit qd est diffētia iter significare cū tpe et significare tēpus. Significare cū tpe est significare suū significatū ut mēsurat determinatā diffētia tps. Significare vō tēpus est significare mēsurā alicuius et nō rem illā ut mēsurat tali diffētia determinatā. pcedo ergo qd illa noia significat tēpus: sed nō cū tpe. Replica 2tra. nōmē significat cū suo significato: s3 suū significatū est tēpus p te. ergo significat cū tpe. Rñdet qd si ly cū dicit significatio nē negat qd significat cū tpe. qd ē dicere qd nōmē significat cū tpe tanqz cū accidētī sibi. siue cū dīa tps: qd ē falsū: qd suū significatū nō est suū acētis. Ad cōfirmationē dī qd pñcipiū nō est sub noie: qd significat cū tpe. nec sub vbo: qz nō est extremorū vñitū. s3 parti sub noie parti sub verbo. Vel dī qd ē sub noie: qd licet significet cū tpe: alr tamē qz vñū: qd pōt stare idrnter p pñū: pterito: et futuro qd nō pōt facere vñū: vt dicēdo. Sortes ē legēs: sortes fuit legēs: sortes erit legēs: ly legēs p oibz diffētijs tps stare pōt. Unde vñū determinate significat determinatā dīaz tps. Participiū aut ideterminate significat ideterminatā dīaz tps. Prima rñsio clarior est: scōda subtilior rē. Ad qritū dī qd ps nois separata a toto nihil significat de intellectu totius. Et sic intelligit magis. Et tñ est dīa iter nōmē simplex et nōmē compositū: ut dicit philosophus pmo peryermenias: qd ps nois simplicis nec significat nec apparet significare. sed ps nois cōpositi appet significare s3 nō significet. Replica cōtra: qd ps nois simplicis aliqd significat qd nō ē de intellectu totius. vt domus: ly do: significat. ly mns ē. ergo nō est dīa iter simplex et cōpositū. Rñdet qd nōmē cōpositū iponitur ad significādū ex pñbus suis: simplex nō. Et si aliqñ partē significātem habeat: non tamen imponitur ad significādū ex illa pte. ppterea accidit noī simplici qd habeat pte significatē: nō autē noī cōposito. Ad qritū dī qd nōmē diffinitū hic a magistro ē cōius qz nōmē diffinitū a philosopho: qd nōmē diffinitū hic cōpetit noibz vocalibz et scriptis: et obliqz: rectis finitis et infinitis. Noī aut diffinitū a philosopho nō cōpetit nisi vocalibz: rectis et finitis. quare nō cōuertuntur.

Verbum est finitū rē. Contra aliqd est vñū qd nō ē terminus tpa iter significatiuus. ergo pma pñcia male posita. qritia tenet. anis pbat. qd illud qd nō significat actiōez vel passiōē nō significat tēporalit. sed aliqd est verbi: puta sum es est:

quod non significat actionem vel passionem. ergo nō significat temporaliter. consequentia nota. cum minor per donatum dicentem qd verbum neutrum substantiuū est quod nec actionem vel passionem: sed solū substantiam significat. maior probatur: quia propriū verbi est significare actionem vel passionem: fm Donatum: sed a quocunqz subiecto remouetur vñū propriū verbi ab eodem remouetur quodcūqz aliud. pñciū verbi remouetur a sum es est. Vel breuiter sic: quod solam substantiam significat non significat temporaliter. sed verbi substantiam solam substantiam significat. ergo nō significat temporaliter. Confirmatur: quia verbum significat per modum fieri et fluxus: fm auctorem modorū significandi. sed sum es est: non significat sic: sed significat p modum quietis. Secundo contra secundam particulam. participiū est extremorū vñitū. ergo particula male posita. anis pbat: quia dicendo: ego amās petrum. ly amans vñit extrema. Tercio contra tertiam particulam: pars huius verbi perlego: significat separata. ergo rē. Et si dīcis qd non significat aliquid quod sit de intellectu totius. Contra. nam hoc totū perlego significat perfecte legere et illa pars lego significat legere quod est pars illius significati. Simile argumentum potest adduci cōtra diffinitionem verbi quod fuit adductum contra diffinitionem nominis.

Ad hec respondetur. Ad pñmū negatur antecedens. Ad probationem negatur maior. scilicet qd illud quod non significat actionem vel passionem non significat temporaliter. Et cum tu dicis: propriū verbi est significare actionem vel passionem: fm Donatum. ergo rē. Dico qd sic habet intelligi qd significare per modum agendi vel patiendi est propriū verbi. et hoc bene competit verbo substantiuo sum es est. Et cum tu resumis qd solam substantiam significat. ergo nō significat temporaliter: dicitur qd hoc verbum substantiuū significat substantiam non per modum quietis. Et qd significat sic substantiam bene potest significare temporaliter. Ad confirmationem nego minores. s. qd verbi substantiuū nō significet per modum fluxus et fieri. Et ad probationem cum tu dicis: significat per modum quietis: nego. Unde dico qd hoc verbum sum es est. licet significet quietem. non tamen per modū quietis. sed per modum fluxus et fieri. Unde sicut aliud ē significare actionem: et aliud per modum actionis. Ita aliud ē significare quietem et aliud per modum quietis. Illud enim significat per modum actionis quod significat significatū suū vt tempore mēsuratur. Sed significare actionem est significare talem actum siue vt mēsuratur tempore siue non. Verbum infinitum non significat actionem: sed pñationez actionis. et tamen significat temporaliter primo peryermenias. quia non solum actio: sed etiā pñatio actionis mēsuratur tempore vt dicit philosophus quarto physicorum tractatū de tempore. Illud significat per modum quietis quod significat significatū suū nō vt mēsuratur tempore. Significat autē quietē quod significat pñationē motus: siue mēsurat tempore siue nō. et sic p3 rē.

et

6

et

o

5

ponit ad illud. Ad secundum dicitur quod principium non est extre-
mum vnitum. quia illud est extremum vnitum quod regit
extrema. principium autem non regit casum a parte antea sed so-
lum a parte postea. ideo non vnitum extrema sicut verbum.
Ad tertium dicitur sicut ibi. Ad replicam dicitur quod tam ver-
bum simplex quam compositum significat vnum conceptum simpliciter
sed est differentia. quia verbum simplex imponit ab vno concep-
tu simplici ad significandum illud: sed verbum compositum imponi-
tur a duobus conceptibus: significat tamen simpliciter. Et sic
nego quod pars significat partem.
Hec sanctus doctor primo pervermentas.

Ratio est terminus etc. Contra primam particulam ar-
guitur sic: Oratio est species terminus
termini: ergo non est terminus. tenet consequen-
tia. quia cumulus lapidum non est lapis.
Confirmatur: terminus diffinit per orationem:
ergo oratio non debet diffiniri per terminum. tenet prima quia idem esset notum
respectu eiusdem. Secundo contra secundam particulam argui-
tur sic: quod si quis dicat: quis currit. et respondeat: homo. hoc
est oratio per philosophum primo pervermentas: et tamen partes
separate non significant. ergo etc. Similiter dicendo: omnis
homo est risibilis et converso. hoc converso est oratio et ta-
men partes eius non significant separate: ergo etc. Ter-
tio arguitur. deum esse non est oratio: sed deum esse est signifi-
catum illius orationis mentalis deus est: ergo non est ora-
tio: consequentia patet cum minori. maior probatur: quia signifi-
catum huius orationis mentalis est res extra animam: que non
est oratio: nisi velles dicere quod datus propositio realis. quod
factum est dicere. Quarto arguitur. quod diffinitio sit
diminuta: quia oratio significat temporaliter et tamen illa per-
ticula non ponit in diffinitione eius: ergo etc. consequentia
nota cum minori. maior probatur: quia illud significat temporaliter
cuius pars significat temporaliter: sed verbum quod est per
orationis significat temporaliter: ergo etc. Item hec diffinitio
non queritur cum diffinitione orationis data ab Aristotele.
ergo mala. consequentia patet cum ante.

Ad primum negatur consequentia: Et ratio
est quod terminus dividitur cum
aliis sit complexus alii incomplexus: et consequenter quilibet
illorum dicitur terminus. lapis autem non dividitur sic: pro-
pter quod dicitur aliquis lapis complexus: preterea tamen quod sicut cum-
ulus lapidum non est vnum illorum lapidum cumulatorum. ita
congeries terminorum non est vnum illorum terminorum. potest tamen
dici terminus. Ad confirmationem dicitur quod diffinitur ora-
tio per finem a priori: sed finis diffinit per orationem a
posteriori. Vel dic ut dictum est in questione sex amplius. Ad
secundum dicitur quod de virtute finis non est oratio hoc sicut
converso. finis tamen communis vsum loquendi sic: quia in prima
verbum precedit interrogationis intelligit. In secunda
implicite est subiecti predicati et copula precedentis pro-
positionis: et sicut implicite sunt propositiones. ita implicite ha-
bent partes. Ad tertium dicitur quod hoc deus esse potest capi du-
pliciter. Uno modo ut signum. Alio modo ut significatum.
primo modo est oratio. secundo modo non: et tunc est significa-
tum illius propositionis mentalis deus est. Ad quartum ne-
gatur ante. Ad probationem dicitur quod probatur quod aliqua oratio
significat temporaliter. ut illa cuius verbum est pars: sed non

probat de oratione. Particule autem que debent poni in dif-
finitione debent convenire cuilibet conceptui sub diffinito.
aliqua autem est oratio in qua non est verbum: ut illa. homo
animus. Ad aliud patet quod magister accipit largius ora-
tionem quam philosophus.

Propositio est oratio indi-
cativa etc. Contra primam particulam arguitur
sic. In diffinitione non debet poni genus
remotum sed primum per plenum sermo-
tem. sed oratio est genus remotum
propositionis: quia oratio dividitur per pre-
fectam et imperfectam: et oratio perfecta dividitur in
indicativam imperativam finem magis: ita quod oratio perfecta est
genus primum et non oratio. ergo etc. Confirmatur quod oratio
est vox finem plenum primo pervermentas: et per Boetium di-
centem quod oratio est oris ratio: et non quelibet propositio est
vox. ergo particula male posita. Secundo contra secundam
particulam. aliqua est propositio que non est oratio indicativa
ergo etc. ante probatur. Si antichristus esset albus antichri-
stus esset coloratus est propositio: quia oratio conditionalis est
propositio. tamen non est indicativa. Confirmatur argumeto
magistri quod illa: antichristus esset albus. est propositio ex
quo est pars illius conditionalis: et tamen non est indicativa.
ergo etc. Confirmatur secundo: quod deus esse est propositio: et
tamen non est oratio indicativa. ergo etc. prima nota cum mi-
nori. maior probatur. oratio verum est propositio deum esse est verum. ergo
deum esse est propositio. Confirmatur tertio. oratio significat verum
vel falsum est propositio. deus esse significat verum vel fal-
sum. ergo deus esse est propositio. Confirmatur quarto quod
omnes propositiones euclidis sunt infinite: ut patet ex pto-
lema in illa scientia. ergo etc. Tercio contra tertiam particulam
scilicet. significans arguitur sic. propositio in libro clauso est pro-
positio: et tamen illa non significat verum vel falsum. ergo etc.
prima nota cum minori. minor probatur: quia intellectus non
significat de ista. igitur illa non significat. tenet prima. quia
significare est aliquid intellectui representare. Confirmatur
tamen quia propositio vocalis nec significat verum nec falsum:
quod autem antequam profertur: aut quod profertur: aut postquam profertur
non primo: nec tertio modo: quia tunc non est: quod non secundo modo
probat. quod quod una pars est. altera non est. nec vnaque tota si-
mul est. tunc sic: non prius significat verum vel falsum quam sit to-
ta: sed nunquam tota est. ergo nunquam significat verum vel fal-
sum. prima nota cum minori. maior probatur. quod non potest si-
gnificare quod non est. Quarto arguitur contra quartam
particulam verum vel falsum. et arguitur sic: Omnis oratio indi-
cativa significat verum vel falsum. ergo frustra ponit
verum vel falsum significans: prima per ante probatur: quia si non
maxime esset propter illas propositiones: sortes potest. plato
incipit. quas dicit magister non significare verum vel
falsum: cum perfecti sensum non generent in animo auditoris.
Sed quod significet verum vel falsum arguitur sic: sortes potest
currere. ergo sortes est potens currere: tunc ultra. sortes est
potens currere: ergo sortes est potens. tenet consequentia
a minus eodem ad magis eodem affirmative et sine distribu-
tione. quod oratio potest currere est potens et non est: tunc ultra.
sortes est potens. ergo sortes potest. tenet consequentia ab
eodem ad idem. et ante est verum. ergo et prima quod est propositio
assumpta. Confirmatur quod sequitur sortes habet potestas ad

interfendit. ergo fortes hz potens. ergo est potens. ergo
for. pot. Ques iste sequentia sunt bone et ans est ver. ergo
et ans est ver. Confirmatur so qd i diffinitioe no dz po
ni nota ambiguitatis cu diffinitio datur ca notescendi
sz ly vel e nota ambiguitatis. ergo male ponit. Qui
to p tota aliqua e oio indicatua ver vel falsum signifi
cans que no e ppositio: vt illa: berta e alb. ergo diffini
tio mala: gna hz cu maior: et minor: pz cu sit oio incon
grua. Confirmat qz dicendo: ba e ba: est oio indicatua
ver vel falsu significans. et tamen no e ppositio: ergo re.
gna no cu maior: minor: pbat: qz nec e cathgorica nec
ypothetica: qz nihil subijcit. qz si essz aliqd subm mari
me supponeret maliter contra magis i tractatu suppo
sitionu dicente qz subm solu supponit maliter qn predi
catu est secudo itentiois et subm prime: aut qn additur si
guu malitatis subiecto qnter no est hic. ergo re.

Ad hec respondendus. Ad p.
det magister Egidius pmo prior. qz apud logicu no e
aliqua oio nisi pfecta. supponit. n. logicus ggnit et pfe
ctu. io p oionem dat itelligi pfecta oio. Vel alr pot
dici. qz gen premoti contractu p oiaz vltima pot ponit i
diffinitioe vt hic. Ad confirmatone dz qz oio accipit
dupli. s. pprie et coiter. pprie e soli i voce vt sonat et ibi
mologia nois. Coiter at accipit p oi oione scripta vo
cali: et metali. philosophus aut accipit oionem primo
mo. magi aut secudo mo. Et si diceret qre philosophus
solu determinat de vocali. dz qz illa magis nota e: et ma
gis mediate illa sunt disputatores qz mediantibz alijs.

Ad scdm dicit qda rudes negado qz ista sit ppz hz sit
coditionalis. Si antichristus essz alb. antichristus essz co
loratus. Et dicit qz diffinitio magis solu continet vitate
de ppone simpliciter: sz non de coposita ex pluribz. Ista
ratio nimis vana e: qz o de diuisum predicat de diuiden
tibus. sz ppositio diuiditur i cathgorica et ypothetica: sz
ergo ypothetica e ppositio: et sic coditional erit ppositio.
nec pot dici qz cu diffinit magi ppone. striti? ac
cipit ppone qz cu diuidit. qz post data diffinitionem
immediate diuidit. Aliter ergo sum solit? ridere et dice
re qz sicut e duplex ppositio cathgorica. s. ppa et ipro
pria. sz propria cathgorica e oio indicatua ver vel fal
sum significans. Impropria cathgorica est qz hz moduz
cathgorice pprie: tu no est indicatua. hz at moduz cath
gorice pprie: qz hz subm predicatu et copula ptes pnci
pales sui: vt illa: Si antichristus essz alb. Ita duplex est
ypothetica. s. ppa et ipropria. sz propria e cui ptes sunt
cathgorice pprie. Impropria e cui ptes principales sunt
cathgorice iproprie. Dico ergo qz hec diffinitio cope
tit pprijs et veris pponebus cathgoricis et ypotheticis
et no ipropijs. Hec responsio e pulchra et multu appa
rens: qz n video sequu ad ipsa: quod. no placet mihi
quod volo tibi dicere nuc. io aliter ridere nuc. s. qz
oionem significantem ver vel falsu e indicatua e dupli
citer. s. formalr et equaliter. Formaliter dz quando i ea
est verbum indicatuu. Equaliter e qn in ea no est ver
bum indicatuu: ita qz significat sic ver vel falsum qse
ter sicut alia i qua est verbum indicatuu vt illa. si antichri
stus essz albus antichristus essz coloratus: equaliter bne:

si antichristus e alb. antichristus e coloratus: nec vna
significat magis ver vel falsum qz alia. Ad ppositum
ergo dico qz illa pncula indicatua copetit cuilibz ppo
sitioni cathgorice vel ypothetic. formaliter vel equa
lenter. Et hoc sufficit. Ad primaz confirmationem
magi dicit qz illa no e cathgorica: qz no significat ve
ru vel falsu qsecter: sed se hz p modum cathgorice: et
hoc sufficit vt sit ps coditionalis. Ad scdm confir
matione negat maior. Ad pbatione negat gntia: qz i mi
nori sumit ly ver noialr et resolutorie: ppter determi
natione a diectiu noialis. In maiori vo ly veru sumit
aduerbialr vel modaliter. Ista enim p aliqd est deter
minatu: sz e determinas oione ifinitiu: sz ad gcluden
du illud debet assumi i minori. s. deii e aliqd ver. qd e
falsu. noialr cui sumu supponit p ppone ueraz: aduer
bialr vo supponit p significato pponeis. Hec est ratio
magi i logica magna. Ad tertia confirmatoe cu dr.
Qd significas ver vel falsu: e ppz. dico qz ver e si signi
ficet qsecter. sz deii e significat ver vel falsu n qsecter.

Ad qrtā confirmatione de pponebus Euclidis cu di
cis qz oes sunt ifinitue et no indicatue. dicit qz subordina
tur indicatuis: alr no essent vere. Ad tertiū principale
dicit qz accipit ly significas vt dicit potetiam sine apri
tudine et no acti. i. significatiu veri vel falsi. Ad con
firmatione dr qz significat ver vel falsu qn pfer: et qn
plata e p subordinatoe ad vna intellecta q significat ve
ru vel falsu. Ad qrtū principale ridet coiter distigne
do qz ly potens pot dupli teneri. s. noialr et picipialr.
Si picipialr negat ista gna: fortes e potes currere: er
go fortes e potes. ergo fortes pot. Contra hac ratiōe
arguit ex sudameto magi i tractatu contra gntias pe
nultimo capitulo i ratiōe ad septimu argumentu. ubi
declarat qz potes esse capitur dupliciter. s. nominaliter
et picipialiter. nominaliter sumptum idem est quod
ens: qz omne potes e e ens et o ens e potes e. i. es ha
bes potetia quadā. sz picipialr aut no conerit cu ly
ens: qz pot dici tā de eo qd no est qz de eo quod e. Ista
ver e dicere. antips e potes e: sumedo picipialr. fal
sum. tu est sumedo noialr. qz falsu e dicere qz antips sit
ens. Et sic pz qz sumedo picipialr minus cois est qz
sumedo noialr: ergo sumedo noialr illa gntia valet:
fortes e potes. ergo fortes potest ab inferiori affirmare
quod negat. Item maxime errat negado illa gntiaz
for. est potens currere: ergo fortes est potes sumtu parti
cipialiter. qz potens participialiter est coe ad potes cur
rere et ad potens catere. et ita de alijs: ergo ab inferiori
ad suu supius valet. Ideo aliter dico qz potens parti
cipialr sumptu pot sumi dupli. sicut etiā hoc verbu po
test: scilicet vt famulare et non vt famulare. Si sumat
ur vt famulare est. ista ppositio non videtur itelligibi
lis: fortes est potens. fortes pot. nisi sequit illud cui fa
mulatur. Si vero sumatur no vt famulare: ppz est in
telligibilis sine addito. et significat non quidem ens ha
bens potetia: sed cui non repugnat esse. Ad confir
matione ergo argumenti dicitur concedendo secundā
et tertiā consequentiam: sumendo ly potens et potest
participialiter: vt non famulare. Si vero sumatur ut
famulare negatur quolibet illarum: quia ppositio.

nes in quibus potest ponitur et potens non sunt intelli-
 gibiles cum non additur illud cui habent famulari: et i
 hac ratione multum letatus est antimus meus. Ad
 confirmationem prima respondet senectus negando. hanc
 consequentiam: fortes habet potentiam ad currendum:
 ergo fortes habet potentiam: quoniam hoc quod dico:
 fortes habet potentiam: est propositio equiuoca et plu-
 res: modo nulla propositio plures est propositio. nec an-
 teccedens: nec consequens: cum omnis propositio sit una
 propositio. Et hoc voluit dicere magister quod non gene-
 rat perfectum sensum in animo auditoris: sicut nec ali-
 qua equiuoca facit. Et enim equiuoca: quoniam posse
 est equiuocum ad posse esse et ad posse operari. Sed i-
 stant ipsi contra se probando quod propositio equiuoca sit p-
 positio: et quod significat verum vel falsum: ut illa canis cur-
 rit: quoniam si ly canis stat pro cane latrabili est vera.
 si pro fidere est falsa: ergo cum sit equiuoca stat indiffe-
 renter: ergo significat verum vel falsum. Item si est p-
 positio equiuoca: aut categorica: aut ypothetica: et ois
 talis est propositio: ergo equiuoca est propositio. Ad
 primum dicunt quod argumentum concludit quod ipsa signifi-
 cat indifferenter verum vel falsum: sed non determina-
 te verum vel falsum: quod requiritur ad hoc quod sit p-
 positio. Et si arguitur contra hoc: quia propositio du-
 bia est propositio: et tamen non significat determinate ve-
 rum vel falsum in animo auditoris: dicitur quod propositio
 dubia significat: ita determinate verum quod non fal-
 sum. aut ita falsum quod non verum: id dubitans: nesci-
 at illud esse verum: nec illud esse falsum. Ad secundum
 patet quod sicut est equiuoca ita est equiuoca categorica
 vel ypothetica. unde ly equiuocus est terminus distra-
 ctus propositiois. ideo non valet. est propositio equi-
 uoca. ergo est propositio. Hanc responsonem vo-
 luit ad plenum recitare: quia subtilis est. Unde pace ali-
 orum dicam senes inter alios acutissimos inuenio:
 ideo eorum dicta libenter inspicio. Potest tamen ali-
 ter responderi: et precise sicut ad argumentum principa-
 le dicitur. Ad secundam confirmationem dicunt quod
 dam quod quando ista nota vel. est coniungens duo quo-
 rum tantum unum dicitur de diffinito est cum ambi-
 guitate: sed quando est coniungens duo quorum quodli-
 bet dicitur de diffinito: ut hic: non est cum ambigui-
 tate. Nec responso non placet: quia subiecti simpli-
 cis passio debet esse simplex. Ideo dicatur aliter se-
 cundum intentionem magistri in primo priorum quod ve-
 rum vel falsum ponitur pro vna passione simplici p-
 positionis: et quia ignoramus nomen eius circumlo-
 quimur per hoc diffinitum verum vel falsum: quia ta-
 men nec verum vel falsum: nec illud quod indicatur p-
 illa est passio propositionis. ut infra patebit cum de-
 terminabitur de propositione vera. ideo melius dicitur
 quod per significans verum vel falsum circumloqui-
 mur passionem simplicem propositionis: quia signifi-
 care verum vel falsum est illud quod est proprium p-
 positionis: non autem verum vel falsum. Ad quintum
 principale dicitur quod ista. Verba est albus: non est
 propositio: nec significat verum vel falsum. quia est in-
 congrua: presupponitur enim quod propositio sit oratio

congrua. quia oratio diuiditur in perfecta et in imperfecta.
 Et perfecta diuiditur in indicativam. et oratio perfecta est
 congrua dictionum ordinatio. Vel aliter dicitur quod si-
 gnificat falsum. Et cum dicitur: non est propositio. ne-
 go: immo est propositio falsa: quia significat quod Verba
 est aliquis albus: quod est falsum. Ad confirmatio-
 nem dicitur quod non est propositio. Et cum tu probas
 quod non: quia non est categorica: nego. et ad probationem:
 non est hic aliquod subiectum: quia si esset staret mate-
 rialiter. concedo. et cum tu arguis quod non staret materia-
 liter nisi quando ipsum subiectum est terminus prime in-
 tentionis et predicatum secunde. aut quando additur fi-
 gnatum materialitatis. dicitur quod illud verum est in ter-
 minis per se significatis. sed de termino non per se si-
 gnificatio non. unde talis non per se significatur sem-
 per stat materialiter.

Utrum prima diuisio propositionis sit bene data et
 diffinitionibus suis et membrum. videlicet alia cathe-
 gorica alia ypothetica.

Contra diuisione

arguitur sic. Vel est diuisio gene-
 ris in species: vel analogi in analo-
 gata: vel subiecti in accidentia. sed
 nec sic nec sic. ergo etc. quod non sit di-
 uisio generis in species: sed analo-
 gi arguitur sic. De ratione generis
 est equaliter participari a speciebus: sed cum propositio
 per prius participatur a categorica quam ab ypothetica.
 ergo non est genus ad ista. consequentia nota cum
 maiori. minor probatur: quia ypothetica non est indica-
 tiua nisi ratione partium categoricarum. Secundo quod
 non significat verum vel falsum. nisi ratione partium.

Tertio sic. Specierum positarum sub genere vna non
 est prior alia: sed categorica est prior ypothetica. ergo
 propositio non est genus ad illa. consequentia nota cum
 maiori. minor probatur. primo. quia prior natura to-
 to: sed categorica est pars ypothetice. Secundo quia
 categorica simplicior est: ypothetica autem composi-
 tor: sed simplicius prius est compositiori. Quod non
 sit diuisio analogi: sed generis probatur sic. Illud quod
 predicatur in quid de pluribus differentibus specie est
 genus ad illa: sed propositio predicatur in quid de ca-
 thegorica et ypothetica que differunt specie. ergo est ge-
 nus ad illa. consequentia nota cum maiori per disti-
 nitionem generis. minor pro secunda parte nota est. s.
 quod categorica et ypothetica differunt specie. Pro pri-
 ma probatur. scilicet quod propositio predicatur in quid de
 illis. quia ad interrogationem factam in quid de illis
 conuenienter respondetur per propositionem. ergo p-
 positio predicatur in quid de illis. tenet consequentia
 antecedens probatur. quia ad interrogationem factas
 per quid de aliquo conuenienter respondetur per disti-
 nitionem: et per illud quod ponitur in primo loco disti-
 nitionis. sed propositio ponitur in primo loco illarum
 diffinitionum: ut patet cum dicitur. propositio cathe-
 gorica est illa: id est propositio que habet subiectum: p-
 dicatum etc. et ita de ypothetica. Secundo sic: si esset

et at
 ot
 pt

nt

et

Ad hoc respondet. Ad primū committit dī q
diuisio ppositiōis i categorica ⁊ p
thetica ē diuisio analogi ⁊ analogata ⁊ creditur commū
ter q rōnes facit p hac parte pcludat. Ad rationes
i oppositiōi dī. ad primā q quia ppositio nō ē terminus
vniuocus: ideo nō ē genus. q nō sit vniuoc⁹ hoc p tā
to: q terminus vniuoc⁹ est terminus simplex signifi
cās plarā fm eādem rōnem equaliter. Et autem ppo

nō non significet equaliter sed secundū prius ⁊ posterius
non est genus ⁊ sic negat maiorem. Ad secundū dicitur ꝑ
dēdo qꝫ ypothetica cōpetit rōne cathegorice. ⁊ cū dicis
qꝫ aliqua ypothetica significat verum vel falsū: ⁊ non
ratione cathegorice: vt ista: si antichristus esset albus
antichristus esset coloratus. Dicitur negando qꝫ illā
conditionalis pprie sit vera: sed dicitur vera impoprie
⁊ bona. Si autē aliqua ē ypothetica que pprie dicatur
vera hoc est ratione cathegorice. Cōtra responsio
nem secundā arguitur sic. ppositio aditionalis facta ē
ypoethetica: ergo est propositio: ergo est oratio indicatiua
verum vel falsū significās: tñ sic: ergo est vera vel fal-
sa. Contra responsionem cōmunē hoc argumētum
volo dimittere insolūtū: nō qꝫ putē non posse solui: sed
vt ostendat pbare opinioni adperse quā pbabilitate
totiens tenui. ē enim crassi ingenij necesse vniqs denia-
re a via cōmuni quā nullus ignorat. Ideo tenendo qꝫ
ppositio diuiditur sicut genus i cathegoricā ⁊ ypothe-
ticam. Respondendum ē ad rōnes i oppositiū. Ad p-
mā. negatur minor. f. qꝫ ppositio ꝑ priꝰ pticipet a cathe-
gorica qꝫ ypothetica. Ad pbationē cū dī. ypothetica
non ē indicatiua nisi rōne priū cathegorice. similiter
nec significat verum vel falsū nisi rōne priū. hoc nega-
tur. Et si dicis: rōne cui? Dicitur qꝫ ratiōe note. vniū-
tis tales partes. vnde i ypothetica forma est ipsa nota
vel copulationis vl disiuñctiōis vel adiūtiōis: materia
vō sunt cathegorice: quicqd autē inest pfectionis ypothe-
tice inest ratione forme sue vniūtis tales partes. non di-
cō rōne forme absolute: sed rōne forme vniūtis partes.
ypoethetica igit ē indicatiua. ⁊ significat verū vel falsū
rōne talis note vniūtis partes. Et si dicas. ypothetica
non est indicatiua nec significat verū vel falsū nisi cathe-
gorice sint tales: ergo ypothetica ē huiusmodi ratione
cathegorice. Dicit primo negādō antecedens quia ostē-
sum ē qꝫ illa: si antichristus esset albus antichristus eēt
coloratus significat verum vl falsum: ⁊ tamē nulla sua
rum partū significat verum vl falsū: ⁊ adhuc cōcedo
antecedens negatur ꝑ sequentia: sicut nō valet animal
rationale non est disciplinabile nisi homo fit disciplina-
bilis: ergo homo est causa qꝫ animal rationale fit disci-
plinabile: non valet. Similiter nō valet ppositio nega-
tiua non significat verum vl falsum nisi affirmatiua
significet verum vl falsū: ergo affirmatiua est causa qꝫ
negatiua significet verū vel falsū: non valet: quia eglic
ppositio participat ab affirmatiua ⁊ negatiua vtrius
declarabitur. Ad secundū dicit qꝫ cathegorica ⁊ ypo-
thetica priꝰ cōparari adinuicē ⁊ possūt cōparari ad ꝑ-
positionem. Si comparent adinuicē cathegorica ꝑ-
or est ypothetica: vt argumēta quincū. Si autem ad
positionē vna non ē ꝑor altera. qꝫ equaliter pticipat
rationē ppositionis. Ad formā ergo argumētī respō-
dēdo dico negādō maiorē. f. qꝫ vna species non sit ꝑor
alia: si fiat cōparatio adinuicē: cōcedo tamen qꝫ vna
non est ꝑor alia in pticipādō genꝰ. Ad secundū pnci-
pale dī. qꝫ ppositio vna diuidit in cathegoricā ⁊ ypo-
theticā. ppositio autē absolute nō diuiditur. ⁊ sic non est
inconueniens qꝫ aliqꝫ pt ppositio que non sit cathegori-
ca nec ypothetica. Vel dicit qꝫ omnis ppositio ē vna
Et si dicis philosophus diuidit enūciationem in vias

Contra diuisiones
arguitur sic: Qui uel est diuisio gene-
ris i spēs: uel analogi i analogata: s;
nec sic nec sic: ergo tē. pbo minores.
¶ Quidō q; non fit diuisio gnis i spēs:
quia spēm posita: sub genere vna
nō est pōr alia: s; affirmatio ē pōr negatio: ergo tē. Qd
sequētia nota cū maior: affirmatio pōr ē. pō q; negatio
arguit affirmatōes. g. affirmatio pōr ē. pō q; negatio

Ad hoc respondet. Ad primū recitat Doct^r ex istentia Porphyrii i pmo perer-
me. Alexander dicit q. ppositio diuiditur i affirmatiua
et negatiua sicut analogū i analogata. et sic sicut ge-

96
6t

nt

nus in spēs ppter rōnes adductas i oppositum, ppter
phirius vero vult q sit diuīso generis in spēs ppter
rōnē factā in oppositū: quē sequit Boetius 7 sanctius
Abō. Et ad rōnes i oppositū rīdet vnta rīstōe sic di
cēs: Ad o3 q quicūq; aliq sic se hnt q vntz est pti? alio
sint sub gñe: s3 qūq; fm eē suuz pōra vel posteriora sūt
ea sub eodē gñe nō possūt sicut affirmatōes 7 negatōes
que ad eē 7 nāz ppiā eq̄līr enūciatōnē participant: q
enūciatio est illa in q vītas 7 falsitas iueniri pōt: q in re
affirmatio 7 negatio sunt equaliter. Nec sunt formalia
verba. Ex qbus apparet rīstio formalī dicēdo: q licet
affirmatio sit pōr negatōe facta cōparatōe iter se. eq̄līr
tamē participāt rōnez generis. vnde affirmatio pōr est
negatione fm ppiā rōnem: sed non scdm rōnē ge
neris: sicut binari? est p: ior trinario fm ppiā rōnē
7 non scdm rōnē numeri. Si at aliquid sit pus alio
f3 rōnē alicuius cōmunit. vt substantia ē prior acōte
fm rōnē entis. talis pōrtas tollit rōnez generis: non at
si sit pti? fm ppiā rōnē. Ad scdm: Strochus dat du
as rīstiones in gñis suis. In pma negat maiorē. s. q
iste pōrtas equalēat: non pōt est te non eē: 7 necesse ē
te eē: 7 ad philosophū dicit q non vult illas eqpollere
nisi cum debito medio affirmatiuo. Ex pti sicut non
pōt est te nō currere. 7 ista ppositio: tu nō curris sic p
marie significās bz p dīctorio illā: tu curris: ergo ne
cesse ē te currere. In scda rīstione dicit q equalent vbi
ly nō teneat īfinite 7 non negatiue. vnde ap̄e qb eo in
xi. 7. xij. regul. Cōtra primā rīstionē arguit sic. Ne
gatio pposita facit eqpollere suo dīctorio: sed ille dīc
cunt: necesse ē te esse: possibile ē te non esse: ergo pposita
negatione vna istaz equalē: ergo dicēdo: non possibi
le est te non eē. illa equalē hnt. necesse est te esse: qd ta
mē negat. Cōtra scdaz arguit sic: q ad faciēdā equi
pollētā p negatiue ppositā vni dīctorio opōrtet q
negatio teneat negatiue 7 nō īfinite: vt non qlibet ho
mo currit: s3 aliter rīdent aliq 7 dicit q illa ē affirma
tiua. non pōt est te non eē: q due negatōes faciūt vna
affirmatiue. Vnde hec ē negatiua: possibile est te non
eē: q in modalibus de sensu cōposito verbū īfinitū ē p
cipalis copula: q verbū īfinitū negat in illa: ideo ē ne
gatiua. 7 sit affirmatiua pposita negatione. hec ē Ba
letani i gñis suis. Et si replicas q ista non ē negatiua.
possibile est te nō eē: q philosophus in scdo peryerme
dicit q sicut se bz verbū i cathegoricis ita modus i mo
dalibus: sed solū penes verbū attēdit affirmatio 7 nega
tio i cathegoricis: ergo sūt i modalib? penes modū. sed
cū modus hic nō sit negat? ergo ē affirmatiua. Hāc
rīstionē sustinēdo cū videat de mēte magistri i eqpollē
tijs dicat q philosoph? nō vult aliud nisi q si sit aliqua
negatiua de mō q magis negatiua dicēda ē ista de mō
negato q de dicto negato: q negatiua de modo negat
totā cōpositionē. negatiua vero de dicto negat solū di
ctū. Vel dicat q non negatur: q dicēda ē absolute ne
gatiua. nō tū est dicēda negatiua modalis nisi negetur
modus. Et hoc itellērit philosoph? q si modalis debz
dici negatiua modalis o3 q modus negetur. cui? rō est
q formale in ipa vt modalis ē: ē modus: q dat sibi de
notationē. s3 penes ipz attēditur affirmatio 7 negatio.
Et correlarie sequit ex illa rīstione q aliq ē negatiua q

nō est negatiua de esse nec modalis. pma responsio
tūtor ē: s3 subtilior. Aliter tamē ad pncipale pōr di
ci tenēdo q modalis sit solum negatiua qua mod? ne
gat? 7 nō aliter: tūc negat? q illa sit affirmatiua: nō pos
sibile ē te non eē. 7 nō valet ista gñia illa equalē vnt af
firmatiue. ergo ē affirmatiua. q equalentia respicit si
gnificatū. affirmatio aut 7 negatio respicit sūgnū ad
ditum ad formale vel nō additum. vñ ille equalent: im
possibile ē esse: nō pōt est eē. 7 tamē prima ē affirma
tiua 7 s3 negatiua: bene tū valet in ill de inesse. Ad ter
tium rīstū est rīdendo ad scdm: q dī negando q illa
sit affirmatiua: possibile ē te non eē: imo est negatiua.
Ad philosophū dī q vult istā ē affirmatiua de mō li
cet sit negatiua de dicto. vnde modal? absolute dicēda
ē negatiua. s. dūmodo vñ īstoz sit necessarium vel mo
dus vel dīcti. affirmatiua aut ē dicēda si nullū neget:
aut vtrūq; neget. Alii tū pōt dici vt supra cōcedendo il
lam ē affirmatiua: possibile ē te nō eē. Et cum dī ne
gat? verbū: ergo ē. Dī q illud bz itelligi i cathegoricis
dī esse. nō aut i modalib? vt ē illa: tū in illa nō negatur
verbum pncipale quod ē idicatiui modi vt ly ē. Ad cō
firmationem dī concedendo q ille equalē: s3 negatur
gñia: ergo si vna ē negatiua 7 altera. bene tū valet i ca
thegoricis de esse: nō aut i modalib?. Aduerteta
mē q nulla ppositio negatiua modal? equalē affirma
tiue modalī nisi alia illaz hēat terminū modale icludē
te negationē. vñ illa. nō possibile ē esse. equalē hnt:
impossibile est esse. 7 ly impossibile includit negatio
nem negantem. est tamen ppositio affirmatiua. Simi
liter falsum ē te eē equalē hnt. nō vnt ē te eē: 7 ly falsū
icludēt negationē: est tamen ppositio affirmatiua. s3
dī cōiter q pps pōt dici negatiua de re: aut de signo ē
quādo ponit negatio explicite: de re vero implicite quā
do equalē alteri negatiue. de re tū nō debz dici nega
tiua. Ad quartū dicunt senēses verbum negari i di
cta ppos: q includit negationē ly falsē: nec ppter hoc
affirmatiue dē sunt negatiue: q vltra negationem in
clusam includūt dē verba affirmatiuis 7 negatiuis
nā negatio i eis iclusa negat verbum neq; negat predi
catum a subiecto: qñ sicut verum ē: differo ab asino:
ita vere affirmatur differēs ab asino de me: vt pater.
Aliter tū pōt dici q illa ē affirmatiua: falsē homo ē
asinus. 7 negat? gñia. equalē vnt negatiue: ergo ē nega
tiua: q illa est modalis 7 nō de inesse. q dicere falsē ho
mo ē asinus: est dicere falsum ē hominē eē asinū. Ad
qntum dī q negatio maiorem vī bz supra sequētes ter
minos q ly possibile 7 necessarium: s3 supra precedētes
nō. Qui? rō ē: q ly pōt 7 necessarium cum faciāt sensū
cōpositum pnt determinare totā cōpositionē siue totali
ter precedāt siue totaliter sequantur: negatio vero hoc nō
facit. Ad cōfirmationem rīdet magi q nō est cōtra
intellectum regule que itelligit q ppositio negatiua est
illa i qua pncipale verbū negat per negationem exi
stentē aliqd illius. Alii tū pōt rīderi 7 formal? negan
do in minorē. s. q verbū pncipale i ea negetur. Ad pba
tionē. negat? gñia: q mutat qd i quale. Ad tertū rī
det Burleus in predicamentis pcedendo maiorez. s. q
ille equalē: hec ppositio ē vera nulla chymera ē 7 nul
la chymera ē: q ab vna ad reliquam valet gñia 7 econ

tra: s; negat pñam: vna ē affirmatiua: ergo alia ē affirmatiua: et assignat instantia: q; vult q; affirmatiua ē pñe dicato finito et negatiua de predicato infinito conuertatur. et ab vna ad reliqua valet pñā et eē. Sili q; affirmatiua de predicato infinito et negatiua de predicato finito quierunt: et q; ab vna ad reliqua valet pñā et eē contra: seruatis tñ duab; cōditionib; s; i. terminis simplicib; et in numero singulari. vñ s; m. Burleū ex negatiua nō sequitur affirmatiua pura: s; bñ affirmatiua nō pura de terminis eisdē. Hec rñtio est q; oēs bonos logicos. pñmo q; negatiua decimā regulā s;roai. s; si aliq; pñā ē bona. et aīis sit pure negatiua. ergo et pñis pure negatiua. q; s; m. Burleū hec pñā ē bona: nulla chymera ē. ergo hec ē vera. nulla chymera ē. et tñ aīis ē pure negatiua: et pñis non. ergo rē. Secōdo q; cōcedit itas equalere: quod est falsum: q; ab vna ad reliqua non valet pñia. vnde nō valet nulla chymera ē. ergo hec ē vera. nulla chymera ē: q; ibi ē ita sicut adeq; significat per aīis et nō est ita sicut adequare significat per pñis. Similit; nō valet: de ē. ergo hec ē vera deus ē. q; aīis est necessarium et pñis contingens. Id rñdendū ē s; m. magm; i. predi camentis sūis negādo illas conuerti simpli: s; s; m. quid tñ. s; cū medio. id ab vna ad reliqua nō valet pñia: nisi cum debito medio: et hoc voluit pñis cū dicit boīes eē querti ad verā de se oīone q; dicim; q; bō est. p illud. n. q; dicit q; dicim; q; bō est dat i. telligere mediū. s; et hec ppō sic significat. ergo rē. et iō bene valet: bō est: et hec ppō bō est: sic significat boīem eē. ergo hec ē va bō est: et ē eē: hec est vera bō: et ipā significat boīem esse. ergo bō est. Ad pñfirmationē iuenio ma. s; m. varias rñtio nes dīfisse. vnde i. logica magna vbi agit de ppōnibus categoricis i. qñc illa vñ: ex negatiua sequat; affirmatiua vult illas cōuerti: q; ab vna ad reliqua valet consequētia et eē: cū oīs ppō inferat sūū dēū cēvex. Et cūz dicit: vna ē negatiua. ergo alia. negat; pñā. vnde bene possibile ē q; due ppōnes cōuertant;: quāz vna ē negatiua et alia affirmatiua ponēs iesse: voco aut ponēs in esse ex q; seq; aliqd cē vel aliqliter eē: s; nō est iconueniēs q; due cōuertant; quāz vna ē negatiua et alia affirmatiua nō ponēs i eē: vñ i. argumēto arguitur. q; illa. vñ est nulla chymera ē. nō ponit in esse: licz sit affirmatiua. Hec idē mag; vult i. qñto argumēto primi dubij q; aratur: vbi cōcedit illā pñiā: nulla chymera ē. ergo sic est q; nulla chymera ē. ergo vñ est q; nulla chymera est. neq; ex pñte seq;: ergo aliqd est. vñ aliql; q; nulla chymera ē. q; dicit q; i. ante ē ampliatio vsq; ad imaginabile q; non ē in pñte. qñ ly vñ: ita: et sic d; alijs ampliat;: et nō illi termini aliqd nec aliqliter. Aliter tñ rñdet i. pñmo posterior; in tertio tractatu in qñc quā facit: vñ negatio sit notior affirmatiōe. negat cū illā pñiā: nulla chymera ē. ergo vñ est nulla chymera ē: q; vbi nō bil nec aliqliter sit ita est sicut adeq; significat per aīis et non est ita sicut significat q; consequens. et iō negaret illa conuerti simpli. Si at tu dicerēs q; quēlibz ppō infert sūūz dēū cēvex. diceret q; cūz medio vñ ē. per se at nō. elige que tibi placet. Possēs aliter tamē. tūc q; ille cōuertunt;: et q; ambe sunt negatiue. vnde illa ē negatiua de dicto. vñ est nulla chymera ē. s; si vis q; illas dicenda potius affirmatiua qz negatiua. dñ vt sū

pñā q; est impossibile duas ppositiones conuerti: quāz vna sit affirmatiua et alia negatiua i. illis d; inesse i. modalibus autē non est inconueniens: aut vbi vna sit modalis alia de inesse.

Utrum tertia diuisio sit bene data cū diffinitionib; mēbroz. s; alia vera alia falsa.

Contra. Ista pro

positio est vera: nulla chymera est. et tamē significatū non est vñ: ergo diffinitio mala. pñequentia tñ cū maiori. minor pbat. q; nulla chymera ē cē nihil est. ergo nō est vñ. et cōsequētia. q; cū vñ et ens cōuertant; a quocūq; negat vñ quertibilib; negat et aliud. antecēdēs pbat. s; q; nulla chymera ē cē nihil sit. q; da oppositi tñ q; sit aliqd. vel ergo ē substantia vel accidens: nō substantia vt pñ: nec accidēs q; i. nullo subiecto ē. s; rē. Qñfirmat sili de illa ppōne: adā fuit q; est vera et tamen significatū sūū nō est vñ. ergo rē. et cōsequētia cū maiori. minor pbat: q; adā fuisse nihil ē. ergo nō est vñ. et cōsequētia. antecēdēs pbat. q; si est aliqd dens posset illd destrueret: et sic posset facē q; adā nō fuit. s; s; m. Az. Agatonis sexto ethicoz quāz pñis approbat. s; q; solo hoc posse pñatur de facere que genita sunt nō ē genita.

Secōdo sic hui; ppōnis bō ē asin; significatū est vñ et tamē ppō nō est va. ergo diffinitio male: pñequentia tñ et antecēdēs pbat: q; illa ppō: null; bō est asin; nō ē va et illa pñdit illi. bō ē asin; ergo ill; significatū ē vñ. pñā tñ cū maiori: et maior pbat: q; si non da oppositi. s; q; illa ppō est va: sequitur ergo q; ita ē sic adeq; significatur p ipā. et pñā ab inferiori ad sūū sup; affirmatiue. sine ipedimēto. et ex cōsequēti sequitur q; aliq; mod; est quo sic est sic adeq; significatur p ipā. et pñā ē falsū: q; nullus mod; est quo null; bō est asin; si enī nō nec aliq; est adhuc null; bō est asin;: q; si nō da oppositi: et i. in pole. Qñfirmatur. q; significatū alicui; ppōnis ē vñ quādo ppō nō est va. ergo diffinitio male. cōsequētia nota: antecēdēs pbat: q; significatū istius ppōnis de; est: est vñ: et cras quādo nō erit illa ppositio va de; est: q; pono q; post hoc nūq; erit illa ppō de; ē. q; rē.

Tertio sic. Ista est va bō est asin; cui; pñariū significatū est falsū. ergo rē. cōsequētia nota cū maiori: maior pbat: sic: aut est sicut dico i. dicēdo illā. bō est asinus: aut aliter qz dico. si pñmū. ergo dico vñ: et per consequens est va. si aliter qz dico i. dico falsū. ergo est aliē qz falsū: et p cōsequens est va. Qñfirmatur sic: idē i. deā ppōne pñdicatur de seipso. ergo est vera. pñ cōsequētia. antecēdēs pbat: pñsupponēdo q; a sit ista ppositio asin; est asinus. b; vero ista bō est asinus. tunc arguitur sic. Quicqd pñdicatur i. a pñdicatur i. b. s; idē d; seipso pñdicatur i. a. q; idē d; se ipso pñdicatur i. b. Quarto sic: s; gnū ppōis nō ē vñ nec falsū. ergo diffinitio male. cōsequētia tñ. antecēdēs pbat. q; vñitas et falsitas ē passio ppōnis. s; tñ repit i. pñde. et pñā. q; passio nō ē cē sūū s; b; et si sic cū significatū nō sit ppō nec ē vñ nec falsū. Qñfirmatur: q; vñ et falsū repitū tñ i. intellectū sic bonū et malū i. reb; sexto metaphi. ergo vñ et falsū nō sūt i. significato: q; tūc cēnti reb; extra contra philosophum.

Ad hec respondetur.

Ad primū cōter dī q
cum dī q ppositio vera ē illa cui significatū ē verū q
ly ver caput aduerbiali p vere siue p ita ē. Ad argum
tuz ergo dico q licz nullā chymērā ēē nībil sit aliquali
ter tū ē q ita ē q nulla chymērā ē. Qōtra hāc rīsi
onē sic instat. qvbi nībil nec aliquali estz adhuc nulla
chymērā ē. t tāmē falsum estz q nulla chymērā estz.
ppter hec Paulus pergulētis alī respōdet dicēs
q l3 nullā chymērā ēē nībil sit nec aliquali vere tamē
nulla chymērā ē. t aliquali nulla chymērā ē. t ita ē q
nulla chymērā ē put ly ita ē equalit hūc aduerbio ve
re. Et si replicas h ipm vere nulla chymērā ē. ergo ali
quali est q nulla chymērā ē. negat pnam: s3 bñ cōce
dit q aliquali nulla chymērā ē. Et hoc forte volebat i
telligere opio cōis t hoc pōt defendi. Adrabile tamē ē
q illud aduerbium vere nō dicat aliquali ēē nec dicat
aliqūe modum quod nō vī verū: q tūc nō estz aliq dīa
dicere: nulla chymērā ē. t vere nulla chymērā ē: quod
ē falsum. imo videt q ly vere dicat confirmationem: t
pnter dicat quēdam modū illius pfirmatōis. ppōnis:
nulla chymērā ē. tō aliter responderē ad pncipale. s.
negādo minorem. s. q cū significatū non firvet: t ad
cū pbatōne cum dī nullā chymērā ēē nībil ē nec aliq
lūter ē. ergo nullā chymērā ēē non est ver. ppro rīsi
ne ad hoc aduerte q quot modis dī ens tot modis dī
verum. cū ver cōuertatur cum ente. Un ens pōt accipi
tripli. Uno mō vt est cōe ad oē significabile siue cōple
re: siue incomplexe: vere tū. Secūdo modo vt ē cōe ad
significabile complere vere. Tercio mō vt est cōe soluz
ad significabile incomplexe: vt ad oēm entitā siue entita
tem crītem. Ad ppositū mō cū dī in ante nullā chyme
rā ēē nībil est. pcedit capīdo nībil vt opponit enti ter
tio mō. s3 tū ē ens t aliqd pmo t sō mō capiēdo ens.
t iō negat pna. Et si dī stat ergo oppositū pntit cū au
tecedere. s. q nulla chymērā ēē nībil ē: t tāmē nullam
chymērā ēē est ver: tūc sic: nulla chymērā ēē est veruz.
ergo nullā chymērā ēē ē aliqd quod implicat q sit ali
quid t q sit nībil. Dī q ē aliqd pmo t sō mō t nō ter
tio mō: t ē nībil vt opponit enti tercio mō: t hec nō im
plicat. Etā ens tercio mō incomplexe ē illud quod dī
nidit solū i substantiam t accūs: nō aut alijs modis. Et
iō dāro q nulla chymērā ēē sit aliqd pmo: t sō mō nō
valet. ergo ē substantia. hoc vide ample a Gregorio de
arimino i pma qōne super primum sniarum. Ad cō
firmationē sūi dī negādo minore. s. q cū significatū
nō firvet. Et ad pbatōne cum dī. Adā fuisse nībil ē.
ergo nō est ver. Dī q nībil ē put nībil oppōit enti ter
tio mō nō aut pmo t sō mō. iō negat pntia. Et cum
dī q si adā fuisse estz aliqd: tūc de pōssz ipm destrūere.
Dī q verum estz si ēēt ens tercio mō: puta aliqua enti
tas crītes vt aut substantia: aut accidens: t nō sicut pri
mo mō. aut secūdo mō. Ad scdm rīdet Paulus per
gu. vt p pte tactū ē in rōne pcedētī q istī termi ita est:
sic ē: pnt capi dupli. primo mō aduerbiali p vere t nō
ē ita p falsē. sō mō pnt sunt plures pres oīonis. s. aduer
bium demōstrādī t verbum substantiūm sū es est. pmo
mō accipitū i dīfinitōe ppōnis vere t falsē cum dī:
ita ē sicut significat. ergo ē vera. si est ita sicut significat.

ergo ē falsa. Et ppter hoc p3 solutio ad argumentū: q
negāda ē minor illa cū dī q ppo ista nō ē vera nullus
hō est asinus. t ad pbatōne cum dī si est vera. ergo ita
ē sicut adequate significat per ipaz. pcedit pntia si ly
ita ē vel si est capiat pmo mō aduerbiali non at secū
do mō. t vltēius negat pna: sic est sicut adequate signi
ficatur p ipaz. ergo est aliquali. s3 pcedat q aliquali
nullus hō ē asinus. Adag autū pmo posterior vt dixi
mus i qōne pcedentī vult q ly sic ē ita est: verum est
ponat aliquali ēē. In quadratura vero t i logica ma
gna nō vult q ponat aliqd vel aliquali. tō pnti dīver
sas vias dīverfmode rīdendū est. Ad cōfirmationē
negat pna: q significatū ver nō ē dīfinitio ppōnis ve
re: s3 hoc totum ppo cū pmaritū significatū ē verū:
mō si aliq est ppositio cui pmaritū significatū ē ve
rum. tūc ppo est vera. Alī alī dī q licz significatū illi
ppōnis sit q ppositio nō est: tamē nunq significatū
illī ē q nīsta ppo sit: iō negatur pna. Ad tertium dī
q nō est sicut dico: nec ex hoc sequit q est alī q dico.
q ex negatūa nō sequit affirmatūa. s3 oz addere i an
tecedere. t deū meū ē aliqd capto deō p significato. p
positionis: q de ipō loquimur in argumēto. Et vltēius
nō valet pna. est alī q dīco. t dico falsum. ergo est alī
q falsuz. arguitur. n. ab inferiori ad suū supi dīstri
butiue. sicut non sequit: homo est aliqd a capra. capra
est ens. ergo hō est aliqd ab ente. Et si replicas h nō ē
sicut dico. s3 deū meū ē falsum. ergo nō ē sicut falsum.
Item si boiem ēē asinū nō est sicut dico. ergo nō est sicut
deū est a me. ergo deū meū nō est sicut deū meū. ergo
dictum meū nō ē deū meū. Ad primū negatur con
sequētia: sicut nō sequit nullū boiem ēē asinū ē homi
nem ēē asinū. s3 boiem esse asinū ē falsum. ergo nul
lum boiem ēē asinū ē falsum. q ly falsū valet tātum
quātum ly nō ita. Ad secūdum concedo primā conse
quētia. s3 nego scdm t tertiā. Ad cōfirmationem
pncipalis argumētī negatur antecedēs. ad pbatōnem
admisso casu negat pna: q mutatur quid in qle. Ad
quartum pncipale dī cōter q ver t falsum ē in ppō
ne: vt i signo t in intellectu subiectiue t i re efficiēte. Ad
argumentū ergo dī negando q verum t falsū sit passio
ppōnis nec ē in ppōne: nīh sicut in signo. i intellectu at
subiectiue. t l3 non sit ppōne subiectiue: adhuc pōt de
nominare ppōnem ipaz verā: t similī pōt denomina
re significatū ppōnis ver: licz nō sit in ipō significa
to veritas subiectiue: s3 solū efficiēter: sicut sanitas de
nominat vnam t cibū l3 nō sit i clis subiectiue. Adag
tamen i predicamētis suis ad finē predicamētī substan
tie. mordet hāc rōnem sic: q nulla rōne crīte: nec in i
tellectu adhuc verum est deū ēē t boiem ēē aīal: nō aut
aliqs cibis estz sanus nullo animalī crīte. ergo nō ē
in reb? effectiue. Adag ergo rīdet ipse dicens: q verū
t falsum dupli sumitur. vno mō absolute. alio modo
respectiue. absolute sunt i reb? respectiue sunt i ppōne
t in intellectu: sicut enī albedo est similis t dissimilis pro
pter similitudinē t dissimilitudinē que sunt quedā
relationes fundate in albedine. ita propō est vera vī fal
sa per veritatem t falsitatem que sunt quedam relatio
nes fundate i ipa ppōne depēdentes a primario signifi
cato: qm similitudo t dissimilitudo albedinis depēdet.

29
Rt

pt

qf

nt

6t

suo terminio. & sicut similitudo & dissimilitudo est in albedi-
 ne tanq[ua]m in fundamēto: & in corpore tanq[ua]m in subo. ita vi-
 tas & falsitas est in p[ro]positione tanq[ua]m in fundamēto & in intel-
 lectu tanq[ua]m in subiecto. & cōsequēter cōcedit[ur] q[uo]d o[mn]i reci-
 pit v[er]it[ate]m vel falsū q[uo]d sunt contraria respectuā & non ab-
 soluta. De contrariis aut[em] absolutis loquitur philosoph[us]
 & sicut sile[re] & loqui: egle & ieq[ue] sunt contraria respectuā
 per philosoph[um] d[omi]n[u]m metap[hi]. ita v[er]it[as] & falsū v[er]it[as] di-
 cit[ur] adēquationē p[ro]p[os]itionis vel intellect[us] ad rez: talia eni non
 denominat[ur] intellectū nec p[ro]p[os]itōē nisi rōne rei significate.
 Et his p[er] r[es]p[os]itōē ad argumentū q[uo]d veritas & falsitas
 respectuē dicta sūt subine i intellectū: q[uo]d fundant[ur] i p[ro]p[os]i-
 tione. v[er]itas & falsitas absolute sunt i significato. Ad cō-
 firmationē sūt v[er]it[as] & falsū respectuē sup[er]ta sunt i intel-
 lectu & absolute i reb[us]. Ego aut[em] ex fundamēto opinionis
 cōis quā seq[ui]t[ur] sanctus Thomas & Egidius: facio alias
 imaginationē q[uo]d si recte cōsideret[ur] forsan rōni non dissi-
 nat. v[er]it[as] sicut i illo v[er]it[as] i aiali est sanitas subine respe-
 ctu cui[us] omne q[uo]d dicit[ur] sanū dicit[ur] sanū. ita i illo est v[er]i-
 tas subine respectu cui[us] omne q[uo]d dicit[ur] v[er]it[as] dicit[ur] v[er]it[as].
 sed o[mn]e q[uo]d dicit[ur] v[er]it[as] dicit[ur] v[er]it[as] respectu significati v[er]i.
 ergo v[er]itas est subine i significato. declaro minores. q[uo]d
 p[ro]p[os]itio nō dicit[ur] vera nisi q[uo]d significat significatum
 v[er]it[as]. Intellect[us] nō dicit[ur] v[er]it[as] nisi q[uo]d p[er]cipit[ur] ab eo talis
 v[er]itas. & etiā q[uo]d effect[us] cōponēdo p[ro]p[os]itionē que est i
 illis signū v[er]itatis. ergo v[er]itas est i re subiective q[uo]d p[er]
 respectū ad illā q[uo]d cōt[ra]d[ic]t[ur] aliud d[icitur] v[er]it[as]: sicut sanitas ē subie-
 ctu i aiali. q[uo]d p[er] respectū ad illā q[uo]d cōt[ra]d[ic]t[ur] aliud d[icitur] sanū.
 Sed aduerte q[uo]d cū talis v[er]itas sit i re b[us] Anselmū
 vt oēs theologi recitat[ur]: sic rectitudo sola mēte p[re]cepti-
 lis. i. entitas rei vt recte p[er]cipit[ur] ab intellectu tripl[em] potest
 capi sicut ens p[er] tripl[em] capi. Vno mō cap[itur] ens vt est
 cōe ad o[mn]e significabile tā cōplere q[uam] icōplere: vere tamē
 & sic v[er]it[as] q[uo]d cōuertit[ur] cū ly. ente nō est nisi illud signifi-
 cabile cōplert[ur] v[er]it[as] icōplert[ur] & sic nō solū significat p[ro]p[os]i-
 tione s[ed] & p[er] p[ri]mū icōplert[ur]. Alio mō sumit[ur] ens vt ē solū
 cōe ad significabile cōplert[ur] vere q[uo]d solū significat p[er]
 p[ro]p[os]itionē. Tercio mō sumit[ur] ens vt est solū cōe ad enti-
 tatē icōplert[ur] existētē. & v[er]it[as] q[uo]d quertit[ur] cū tali ente nō ē
 nisi illud significabile icōplert[ur]. & significat solū p[er] ter-
 minū icōplert[ur]. Cū ergo v[er]it[as] sit passio entis quocunq[ue]
 cap[itur] ens cōsideret[ur] sibi sua v[er]itas q[uo]d ē entitas reali idē
 ens cū ente: s[ed] aut[em] rōnem differūt: q[uo]d ens d[icitur] v[er]it[as]: eo
 q[uo]d est declaratiū sup[er]p[os]it[um] apud intellectū. Ad formā er-
 go argumētū dico q[uo]d ē significatiū v[er]it[as] vel falsū ē pas-
 sio p[ro]p[os]itionis. nō aut[em] v[er]itas aut falsitas: sicut nec sanitas
 ē v[er]it[as] p[ro]p[os]itionis: s[ed] solū est signū sanitatis vel egritudinis.
 Ad cōfirmationē cū d[icitur]: v[er]it[as] & falsū nō sunt i reb[us] s[ed]
 i intellectu s[ed]o metap[hi]. p[er]t[ur] p[er]t[ur] dicit[ur] q[uo]d philosoph[us]
 nō negat v[er]it[as] & falsū ē i reb[us] absolute: s[ed] negat eo mō
 ē i reb[us] q[uo]d bonū & malū: bonū eni & malū sunt i reb[us]
 i ordine ad intellectū. Ideo dicit philosoph[us] i loco alle-
 gato v[er]it[as] & falsū sūt i reb[us] sicut bonū & malū sed i mē-
 te. i. sūt i reb[us] i ordine ad mēte. Vel al[iter] dicit[ur] q[uo]d phi-
 losoph[us] intelligit q[uo]d v[er]it[as] & falsū nō sunt i reb[us]: vt bonū &
 malū: sic q[uo]d v[er]it[as] sit bonū & falsū sit malū. vide i textu.
 hoc exp[re]ssē dicit[ur]: s[ed] sunt i mēte. q[uo]d aut[em] v[er]it[as] nō sit i reb[us]
 vt quoddā bonū. i. q[uo]d nō sit idē q[uo]d bonū p[er] hoc q[uo]d
 addit[ur]: q[uo]d sunt i mēte. & q[uo]d v[er]it[as] denotat mēte nō aut[em]

bonū. Vel al[iter] d[icitur] q[uo]d philosoph[us] accipit rē p[er] simplic[em]
 p[er]dicamētalit[er]: & p[er] iterū exp[re]ssē: dicit[ur] ens q[uo]d cōplexio
 & diuisio est i mēte & non i reb[us]. i. mēte est v[er]i-
 tas & non i reb[us]. i. simplicib[us]: i reb[us] tamen com-
 plexis significantib[us] sic est v[er]itas subine. i. intellectu aut[em]
 denotat[ur] denotatōe extrinseca. Et si replicas q[uo]d v[er]itas
 significata p[ro]p[os]itōē nō sit i reb[us] significatib[us] cōple-
 xis subiective. q[uo]d tūc hoies eē eēt v[er]it[as]: sed cū hoiem esse
 sit homo: septimo metap[hi]. ergo homo ē v[er]it[as] semp[er] lo-
 quēdo de veritate significata p[ro]p[os]itionē: q[uo]d est falsū.
 Itē v[er]itas est adēquatio intellect[us] ad rem. ergo est respect[us]
 q[uo]dā: & sic nō est entitas rei vt est dictū. Ad p[ri]mū di-
 cit[ur] q[uo]d cū philosoph[us] vult q[uo]d hominē eē sit homo non
 accepit hoiem esse p[er] significabili cōplexio illi? p[ro]p[os]itio:
 hō est: sed accipit hoiem esse. i. cōt[ra]d[ic]t[ur] hois sine esse ho-
 minis est hō. Ad scōm cōcedit[ur] q[uo]d nō capiat v[er]itas
 p[er] tali adēquationē q[uo]d est i intellectu subiective & est rela-
 tio: sed capio v[er]itates p[er] entitate rei vt ē apta nata de-
 clarare se intellectū: & sic p[er] ad argumētū.

At[er]u quarta diuisio sit bona cū diffinitionibus mē-
 broz. i. alia possibilis alia impossibilis.

Contra. Ista p[ro]p[os]itio for-
 i mēte sortis est impossibilis. & tū signi-
 ficatū ei[us] est pole. i. fortē nō eē. ergo
 diffōnes male. q[uo]d tenet euz mino-
 ri. maior p[ro]bat[ur]. q[uo]d si nō. da oppositi
 q[uo]d est possibilis: arguit[ur] sic. Ista est
 polis. ergo p[ro]t[us] eē vera. q[uo]d ē bona
 vt p[ro]babo. & tū q[uo]d est falsū. ergo & ans. q[uo]d q[uo]d sit falsū
 p[er] q[uo]d si p[ro]t[us] eē va: aut q[uo]d est aut quādo nō est: nō q[uo]d nō
 est. q[uo]d tūc non est vera nec falsa: nec q[uo]d est. quia quādo
 illa p[ro]positio est: ē i mēte sortis. p[er] casū ergo sortis ē. er-
 go illa non est vera: for. non est. existēs i mēte sortis. q[uo]d
 aut[em] ista q[uo]d sit bona: est possibilis. ergo p[ro]t[us] eē vera. p[ro]-
 bat[ur] sic. Sicut illud q[uo]d significat sicut est ē v[er]it[as]: ita illud
 q[uo]d significat sicut p[ro]t[us] eē p[ro]t[us] esse v[er]it[as]. s[ed] p[ro]positio polis si
 gnificat sicut p[ro]t[us] eē. ergo p[ro]p[os]itio polis p[ro]t[us] esse va. s[ed] p[er] q[uo]d
 cūdo. q[uo]d si p[ro]p[os]itio polis ponat[ur] i ee: q[uo]d poli positio i ee
 nullū sequit[ur] icōueniēs. & tūc est vera. Confirmatur.
 q[uo]d sicut se b[us] p[ro]p[os]itio polis ad ipolem: ita p[ro]positio vera ad
 falsam. sed ois p[ro]p[os]itio impolis est falsa. ergo omnis
 p[ro]p[os]itio polis est vera. tenet q[uo]d a gmutata p[ro]positio
 ne. & etiā p[er] regulā topicā: sic oppositi i opposito ita
 p[ro]positum i p[ro]posito: & totū antecedens est verum: vt
 patet. ergo q[uo]d si ergo illa: for. non est. esset polis nēdū
 posset eē vera. imo cōt[ra] vera: vt argumētū p[ro]bat[ur].
 Secundo sic ista p[ro]positio est polis: homo est asinus: & ta-
 men significatū eius p[ri]marū est impossibile. ergo & ē.
 q[uo]d nota cum minori. maior probatur resolutibil[is] sic:
 hoc est pole demonstrando illā p[ro]positionem: & hec est
 p[ro]positio. ergo illa p[ro]p[os]itio est polis. maior p[ro]bat[ur]. q[uo]d hoc est
 ens. ergo est pole. Confirmat[ur]. q[uo]d ista p[ro]positiones eē
 est pole. sed istam p[ro]p[os]itionem eē est illa p[ro]positio. ergo illa
 p[ro]positio est polis. Tercio eadem p[ro]positio est polis &
 impolis. ergo diffinitiones male. q[uo]d tenet. ans p[ro]batur
 de qualibet istarū nulla p[ro]positio ē: nulla p[ro]p[os]itio est vera.
 nulla p[ro]positio est v[er]it[as]. nulla p[ro]p[os]itio est negatiua. & argu-
 hoc de p[ri]ma: & ita intelligatur de alijs. q[uo]d ista sit polis: &

Ft

0t

impolis: nulla ppositio est. probat & volo qd ista signi-
ficet sicut termini ptendunt nō ponēdo pēse. tūc qd ista
sit polis patet p magis: qd admitteret eā: sed tūc pole dē
admitti. g^o est polis. qd sit ipolis pbat: qd significatū p-
maritū ē ipole: g^o ē ipolis. g^{na} tē. aīis pbat. qd significa-
tū pmaritū b^o ē significatū ppothetici. f. nullā pponēz
ēē & illā pponēne ēē verā: vt pz per magistrū i tractatu
de insolubilib⁹ dicēte qd cuiuslibz insolubilis fēz quid signi-
ficatū pmaritū ē ppothetici. & i hoc ultimo notato de i-
solubilibus. fēz hoc significatū est ipole. vt pz. quare rē.

Confirmat. de insolubili simplr. vt de illa pponē: nul-
la ppo ē vera qd sic pēse significet: qd illa sit polis. pbat.
qd significatū primarium & adequatum est possibile.
pz. ergo est possibilis. Qd sit impolis pbat: qd non est
admittēdū insolubile simplr. ergo ē impolis. cnet gntia:
qd ex opposito gntis seqt oppositū aīis. seqt enī: est pos-
sibile. ergo ē admittēdū. qd oē possibile ē admittēdū.

Quarto pōt argui qd aliq est ppositio que nō ē polis
nec impolis vt insolubile simplr. Quod non sit possibile
pz: qd nō est admittēdū: Qd nō sit impole patz: qd signi-
ficatū ē pole. Confirmat. oīs ppo polis vel impolis ē
vera vel falsa: insolubile simplr nō est vez nec falsū. er-
go nō est ppo polis vel iposibilis: gna nota cū maior.
minor enī pz: qd si nō. da oppositū qd insolubile. simplici-
ter sit vez vel falsū: & capio hic insolubile simplr. hoc est
falsū. & qro an sit sil vez & falsū aut vez tūc: aut falsū tan-
tū. non pmi: qd impossibile. si dicū scdm: qd est vez seq-
tur qd est falsū. si dicū tertū qd ē falsū seqt qd est vez ex
quo sic pēse significat. ergo nulluz istoz pōt dici. imo p
hoc pōt pbari qd insolubile simplr nō est ppositio. quia
nō est vez nec falsum rē.

Ad hec respondet. Ad pmiū negat maior: & ad
pbationē cū dicis. da oppositū. f. qd
ista sit polis: for. non est existēs in mēte foris admittit.
cū arguis: ē possibilis: ergo pōt ēē vera. nego gntiam:
multe enī sunt pponēs poles que nō pnt ēē vere: vt de-
claratū ē i sumulis. & ad pbationē nego maiorē. f. qd si-
cut illud qd significat sicut est ē vez: ita illud qd signifi-
cat sicut pōt ēē est pole. & causa est: qd si significat sicut est
nō pōt ēē repugnātia aliūde qn sit vera: sed si significat
sicut pōt ēē: pōt ēē repugnātia aliūde qd nō possit ēē va.

Ad aliud admitto. pponēs polem poni i cē vt signū
& nō vt significatū. Ad pfirmationē nego maiorem
f. similitudinē: & ratio diuerſitatis ē: qd ppositio possibilis
sic se hz ad impossibilem qd ppositio possibilis nun-
qz poterit esse impossibilis: nec impossibilis poterit esse
possibilis: loquor de impossibili simpliciter & non fēz qd.
sed ppositio vera potest ēē falsa & ecōtra. qre non va-
let. Ad regulā aīitopicā dicit magister in pmo po-
sterior i capitulo illo. Quod at ex necessarijs: qd illa re-
gula itelligit in pnatine oppositis solū vt bonū & maluz
sunt opposita. vīus & cecus sunt opposita: fēz videre est
bonū. ergo ēē cecū ē maluz. Ad scdm negat maior. &
ad pbatōz negat iter maior. & cū tu pbas hoc est eis.
ergo hoc ē pole demonstrādo illā pponē. Dē qd isti ter-
mini possibile & impole pnt tripliciter sumi. scilicet pro
propositione possibili. Secundo modo pnt sumi pro
ente poli & impossibili. & sic sumuntur transcendenter p
re possibili. Tercio modo sumuntur aduerbialiter.
pole pro politer. impole pro impossibilr. concedo ergo

gntiam sumendo secundo modō: sed itego sumendo pri-
mo modo. vt in proposito. Ad primam confirmati-
onem concedo gntiam: sumendo possibile secundo mo-
do: sed primo modo negatur gntia. conceditur ergo qd
illa est possibilis. scilicet eis pole: non tamen ppositio
illa est ppositio possibilis. Ad secundaz dicitur
qd regula intelligitur stante primaria significatione ter-
minorum: & tunc patet qd non est polis. Ad tertiam
negatur antecedens. ad probationē: admissio casu qd il-
la non significet precise nulla ppositio est: nego qd sit i-
possibilis. Ad probationem cum dicitur significatū
primariū quod est ppotheticum est impole. ergo est
impolis. negatur cōsequētia. vnde in materia insol-
ubilium non tenet diffinitio talis: quia vt vult magister
ibi penes aliud attenditur possibilitas & impossibilitas
et penes aliud attenditur veritas & falsitas. pposibilitas
& impossibilitas attenditur penes eius significatū
cathegoricū quod dicitur adequatum: veritas antez
& falsitas attenditur penes significatū ppotheticū
quod dicitur primarium. Ad confirmationem dicitur
fm identitērum in tractatu de insolubilibus & fēz
magistrum qd casus de insolubili simpliciter non est ad-
mittendus: & cōsequenter non est possibilis: quia dato
opposito sequuntur impolia. videlicet qd eadem ppositio
est vera & falsa & qd duo contradictoria inicem gdi-
centia sunt falsa. Ad quartuz dicit qd insolubile sim-
pliciter nō est admittēdū. & per gntis nō est pole. Diffi-
nitiones iste itelligunt extra materiā insolubilium. Ad
confirmationem pz qd cum insolubile simpliciter sit im-
possibile est falsum: qd non sequitur ex hoc qd dicis ipm
esse falsum sequitur qd est vez: ergo non est falsus. quia
cum sit impossibile quod dlibz sequitur ex eo: & ideo non dē
admitti tāqz pole. qd sequuntur iposibilia ex eo.

Utrū qra diuisio sit bona cū diffinitionibus mēbro-
rum. f. alia necia alia cōtingens.

Contra. Eadez ppositio ē ne-
cessaria & cōtingens: ergo diuisio ma-
la. consequentia tenet: qd tūc mēbra co-
inciderent: aīis probatur. qd illa est ne-
cessaria: homo est aīal: & bec eadem ē
cōtingens: quod probō. qd cōtingens
possibile idem sunt. fm philosophum secundo per yer-
me. sed bec ppositio est possibilis. ergo est cōtingens.

Confirmatur. quia cōtingens dicitur tripliciter pri-
mo priorum. f. cōtingens necessarium: gntens pos-
sibile: & cōtingens non necessarium. primo modo est
idem quod necessarium. ergo non distinguitur contra
ipsum. secundo modo aliquod cōtingens est necessari-
um. quia aliquod possibile est necessarium. Tercio mo-
do cōtingens est non necessarium: sed non necessari-
um ē impossibile: ergo cōtingens est impossibile: qd
est falsum. Secundo sic: aliqua ppositio est contin-
gens cuius significatū non est cōtingens. ergo rē. cō-
sequētia tenet: aīis probat: & capio istaz ppositionē:
aliqua ppositio est falsa. qd sic pēse significat: tunc illa
propō est cōtingens: qd significatū ei⁹ est cōtingens. f. ali-
quam ppositionē ēē falsā: cum possit ita ēē qd aliqua
propositio sit falsa & possit esse qd nulla sit falsa. qd ta-
men significatū nō sit cōtingens probatur: qd tunc

possit eē et nō eē sicut significat. et ultra sequitur qd possit
eē vera vel falsa. p. 3. q. 1. si pōt eē sicut significat pōt
eē vera: et si pōt nō eē sicut significat pōt eē falsa: et tamē
q. 1. et falsū qd possit eē vera et possit eē falsa: q. ista assigna
tamō pōt eē falsa: q. si pōt eē falsa ponat in eē et sequitur
ad adiutio. Illa sequitur ista propositio eē falsa. ergo aliq
ppō eē falsa. et ex alia pte sequitur: ista eē falsa q. precise si
guificat qd aliqua est falsa. ergo nulla ppō est falsa. Qd
firmat. q. nullū ē significatū cōtingēs eq̄liter. ergo et cō
sequētia t. 3. a. nō probat. q. tūc haberet cāz cōtingētē eq̄
liter: s. a cā ptingētē nullū dīctōriōz dignū ē euenire qz
reliquū. ergo neutz eueniet vel vtrūqz simul: quod ē in
conueniēs. et sic habeo qd nulla ppō ē cōtingēs equa
liter. Tercio sic: Illa ppō ē necessaria: cesar fuit: vt
p. 3. et tū significatū nō ē necessariū: ergo et cōsequētia nota
cū maiori: minor probat. q. da oppositū qd significatū ē
necessariū. ergo cesar ē fuisse ē necessariū. tūc ultra. ce
sar ē fuisse ē necessariū. ergo cesar ē fuisse ē: et cōsequēter
est ens sine aliqd. t. 3. q. 1. a tertio adiacēte ad scōz. Qd
firmat. q. illa ppōitio ē necessaria aial ē homo. et tū si
guificatū nō ē neciū: ergo et cōsequētia nota: a. nō p. 1. a. pte
p. 3. q. 1. q. segt: hō ē aial: ergo aial ē hō. illa q. 1. a. bō. et an
tecedēs ē neciū: ergo et q. 1. a. p. 1. a. pte pbat qd nō sit
necessariū. q. accidit aiali qd sit hō: q. pōt eē aial: s. nō
sit hō: ergo nō ē necessariū aial esse boiem. Quarto
sic: Illa ppō mūdī ē neciū: ergo diuisio mala: q. 1. a. t. 3.
a. nō pbat. q. si qua estz possibilia estz illa: de ē: p. 1. a. sic
significādo. S. 3. Si illa ppō ē necessaria et illa ppōi
tio et hāc ppōnem eē sunt vtrūqz idē. ergo hāc ppō
nē eē ē neciū: q. 1. a. hāc ppōnem eē est cōtingēs.
Qd firmat. q. nulla ppō mūdī ē ptingēs. ergo et cō
sequētia nota: a. nō p. 1. a. pte pbat. q. si nō. da oppositū et sequitur qd quel
bet ppō ptingens sit impossibilis: quod ē iconēniēs. pbat
q. 1. a. q. sicut se h. 3. ppō possibilis ad impossibile. ita neces
sariū ad cōtingēs: s. ois ppō necessaria ē possibilis. ergo
ois cōtingēs ē possibilis. t. 3. q. 1. a. cōmutata ppōitione.
Itē pōt argui qd diuisio sit mala: q. aliqua est ppōi
tio que nō ē cōtingens nec necessaria: vt ppōitio ipos
sibilis: hō est asur? ergo et c.

Ad hec bationē dī qd ptingens vno mō accipit
p. 1. a. pte pbat. q. si nō. da oppositū et sequitur qd quel
bet ppō ptingens sit impossibilis: quod ē iconēniēs. pbat
q. 1. a. q. sicut se h. 3. ppō possibilis ad impossibile. ita neces
sariū ad cōtingēs: s. ois ppō necessaria ē possibilis. ergo
ois cōtingēs ē possibilis. t. 3. q. 1. a. cōmutata ppōitione.
Itē pōt argui qd diuisio sit mala: q. aliqua est ppōi
tio que nō ē cōtingens nec necessaria: vt ppōitio ipos
sibilis: hō est asur? ergo et c.

Ad p ridentur. Ad p. 1. a. pte negat a. nō. Ad p.
bationē dī qd ptingens vno mō accipit
p. 1. a. pte pbat. q. si nō. da oppositū et sequitur qd quel
bet ppō ptingens sit impossibilis: quod ē iconēniēs. pbat
q. 1. a. q. sicut se h. 3. ppō possibilis ad impossibile. ita neces
sariū ad cōtingēs: s. ois ppō necessaria ē possibilis. ergo
ois cōtingēs ē possibilis. t. 3. q. 1. a. cōmutata ppōitione.
Itē pōt argui qd diuisio sit mala: q. aliqua est ppōi
tio que nō ē cōtingens nec necessaria: vt ppōitio ipos
sibilis: hō est asur? ergo et c.

Ad p ridentur. Ad p. 1. a. pte negat a. nō. Ad p.
bationē dī qd ptingens vno mō accipit
p. 1. a. pte pbat. q. si nō. da oppositū et sequitur qd quel
bet ppō ptingens sit impossibilis: quod ē iconēniēs. pbat
q. 1. a. q. sicut se h. 3. ppō possibilis ad impossibile. ita neces
sariū ad cōtingēs: s. ois ppō necessaria ē possibilis. ergo
ois cōtingēs ē possibilis. t. 3. q. 1. a. cōmutata ppōitione.
Itē pōt argui qd diuisio sit mala: q. aliqua est ppōi
tio que nō ē cōtingens nec necessaria: vt ppōitio ipos
sibilis: hō est asur? ergo et c.

Ad p ridentur. Ad p. 1. a. pte negat a. nō. Ad p.
bationē dī qd ptingens vno mō accipit
p. 1. a. pte pbat. q. si nō. da oppositū et sequitur qd quel
bet ppō ptingens sit impossibilis: quod ē iconēniēs. pbat
q. 1. a. q. sicut se h. 3. ppō possibilis ad impossibile. ita neces
sariū ad cōtingēs: s. ois ppō necessaria ē possibilis. ergo
ois cōtingēs ē possibilis. t. 3. q. 1. a. cōmutata ppōitione.
Itē pōt argui qd diuisio sit mala: q. aliqua est ppōi
tio que nō ē cōtingens nec necessaria: vt ppōitio ipos
sibilis: hō est asur? ergo et c.

tionē negatur a. nō. et ad pbatōnē cūm dīctis. sequerē
qd haberet cām cōtingētē eq̄liter: cōcedo. et tū vtrius
dīctis. a cā cōtingētē eq̄liter neutzū p. 1. a. pte dignū ē eue
nire qz reliquū. concedo remanētē cōtingētē eq̄li illi?
causē. et cū dīctis qd nō magis eueniet vtrūqz qz aliud: con
cedo: s. tū remota cōtingētē eq̄li vtrūqz eueniet et aliud
nō. Ad tertiū nego minorē: et ad pbatōnē cum dīctis
da oppositū. admitto qd cesar ē fuisse sit necessariū. et
nego illā q. 1. a. pte cesar ē fuisse ē necessariū: ergo cesar
fuisse est vtrūqz: q. ly necessariū ampliā pro eo quod ē vel
fuit vel pōt eē vel intelligi vel imagiari. Rūso p. 1. a. pte
li pergu. dubio septimo. possz tū concedi qd cesar ē fuisse
ē aliqd: q. aliqd significabile cōplexū per illā ppōitio
nē: cesar fuit. et nō sequitur ē aliqd: ergo ē vel substantia
vel accis. et sicut ergo de pōt destruere illud ens: vt i q.
stione de ppōne vera vel falsa dēū ē. Ad confirma
tionē nego minorē. et ad probationē nego q. 1. a. pte
hō sit accis aiali. sumptio ly accis p. 1. a. pte
ē accidens aialis sumēdo ly accis noialiter. Ad q.
tū negat a. nō. Ad pbatōnē concedo qd illa: de ē: ē ne
cessaria: cum tu arguis illa ppō ē necessaria: et ista pro
positio: et hāc ppōnē esse sunt vtrūqz idē: ergo hāc ppōi
tionē eē est necessariū: nego q. 1. a. pte negat a. nō. q. arguitur re
lutorie: q. cōsequēs nō ē resolvable s. officabile. Ad
cōfirmationē negatur a. nō. et ad pbatōnē cūm tu dīctis:
dato opposito segt qd quelibz ppōitio cōtingēs sit im
possibilis: nego q. 1. a. pte negat a. nō. et ad pbatōnē negat maior: q. pos
sibile et impossibile euacuant sufficientē ppōnē: s. nō ne
cessariū et cōtingens. Et ppter hoc p. 3. ad aliud. cōcedo
qd ē aliq ppō que nō est necessaria nec cōtingens. et
consequenter qd hec diuisio nō euacuat ppōnem.

Utrū quinta diuisio propositionis cum diffinitio
nibus membrorum sit bona. scz vniuersalis particula
ris indefinita singularis.

Contra. Ista est vniuer
salis. oēs
isti currunt: vt p. 3. et tamen subijciuntur
terminus discretus: ergo et c. Itēz.
illa non est vniuersalis non nemo di
spatabit: et tamen adsunt cōditiones.
ergo et c. Item ista: incipit ois hō

eē: nō est vniuersalis: et tamē adsunt oēs cōditionēs et c.
Et similiter de p. 1. a. pte vniuersalis. Itē adduco ar
gumētū magistri. Illa nō est vniuersalis: nō q. 1. a. pte
nō currit: quia equalet huic particulari aliquis homo
non currit: et tū subijciuntur terminus cōis signo vniuersali
determinatus. ergo et c. Secūdo p. 1. a. pte principaliter: Illa p.
positio nō ē particularis: aliq. hominem eē animal ē
necesse: quia est modalis de sensu composito: et habet si
guram disperatam ab his. Similiter illa: nemo est.
Similiter illa: incipit aliquis homo esse. Item de p. 1. a. pte
faciente. Item adduco argumentum magistri. illa non
est particularis. nō aliquis homo currit: quia equalet
vniuersali. et tamen in omnibus his adsunt cōdi
tiones regule: quare et c. Tercio principaliter: nulla
istarum est indefinita: nemo currit: semper fuit homo:
et tamen adsunt cōditiones regule. Item illa: non nul
lus equus currit est indefinita: quia equalet vni inde
finite: et tamen non sunt cōditiones. Item adduco ar
g. iiii

gumētum magrī sit a p̄ciacens isti. ois homo currit. et arguo sic. a est indefinita: et tamē subijciē i ea termin⁹ cōmunis signo vniuersali: ergo rē. pbat minor. q: idē est subm i a: et suē vniuersali: s: subm vniuersal subijciē mēdiātē signo: ergo et subiectū a. Quarto illa non ē singularis: necessario tū non es alin⁹: et tū hz conditiones regule. ergo rē. Itēz illa. sortes ē nomē. non ē singularis: q: subm nō stat discret⁹: tū hz conditiones regule. Item adduco argumētum magrī: ista nō est singularis. oēs isti currunt: et tū subijciē termin⁹ discret⁹. pbat: q: oēs p̄nomē demonstratiuū ē termin⁹ discret⁹: sed hoc ē h̄mōi: ergo rē. Quinto contra diuisione sic: ois bona diuisio d: ē bīmēbris: s: illa non ē bīmēbris: sed quatrīmēbris: ergo rē. Confirmat: q: ois bona diuisio d: dari per opposita: s: ista non datur per opposita: q: vnum mēbrum continetur sub alio: vt particularis sub vniuersali: ergo rē.

Ad hec respondet. Ad primū: d: q: q̄tuor cōditiones requirunt p̄ limitationē hui⁹ regule. Prima ē q: subijciē termin⁹ cōis: vt excludat ppositio i q̄ subijciē termin⁹ discret⁹. Secūda nō p̄gnās: et sic excludit illa non nemo disputabit. Tertia solo si gno dēfiniat⁹ vel plurib⁹ equalentib⁹: et sic excludit illa: ic̄ipitois hō ē: et illa non q̄libz hō currit. Quarta exite aliqd illi⁹ vel existentib⁹: vt excludat p̄ciacens vniuersalis p̄pōis. et per hoc p̄ ad argumēta. Ad primū conceditur: q: illa ē vniuersal oēs isti currunt: et negat q: isti sit termin⁹ discret⁹: imo est termin⁹ cōmunis f̄m magistrū in hac logica p̄na s: in logica magna oppositū teneat. Unde i summis post diuisione terminorum. Ad alia at p̄z m̄sio: q: nō sunt vniuersales cum nō habeat cōditiones regule. Ad scōm d: p̄ limitationē regule q̄tuor cōsimiles limitatōes requirunt. Prima q: termin⁹ cōis subijciē. Secūda non p̄gnās. Tercio solo signo p̄culari determinatus vel pluribus eisdem equalentib⁹. Quarta existēte vel existentib⁹ aliqd illi⁹. Et per hoc p̄z ad scōm q: nulla illaz ē p̄cularis.

Ad tertiū d: p̄ limitationē regule q: tres conditiones requirunt. Prima q: subijciē termin⁹ cōis. Secūda nō p̄gnās. Tercio nullo signo dēfinatus existēte ali quid illi⁹ vel plurib⁹ eisdē equalentib⁹. et p̄ hoc p̄z ad terminū: q: p̄ma et fa nō sunt indefinite tertia sic et quarta si m̄liti rē. Aduerte tū circa fam p̄pōnem: q: ois pulchz dubinz. Nā cū illa. nō nullus equus currit. sit inde finita p̄ te eo q: equaler vni p̄culari indefinitē vt illi. equ⁹ currit. a simili et eadē erit p̄cularis p̄positio: q: equaler vni p̄culari vt isti aliqz equus currit. et sic eadē p̄positio erit p̄cularis et indefinita quod est incōueniēs. Ad q: p̄pō p̄t dici p̄cularis vel indefinita dupl. s. for maliter vel equaliter. Primo mō ē soluz p̄cularis q̄ ponit signum p̄culare. et indefinita ē quādo nullo signo determinat⁹. Secōdo vero mō ē p̄cularis p̄ equalentiaz q̄ ponitur plura signa et s̄lī indefinita. Ad argumētū ergo dico q: nō ē incōueniēs q: eadē p̄pō sit p̄cularis et indefinita s̄lī p̄ equalentia. formalr at b̄n ē incōueniēs. Ad q̄rū d: q: sic limitat regula: p̄positio singularis ē illa i q̄ subijciē termin⁹ discret⁹ sine signo imobilitate: aut termin⁹ cōis solo p̄noie demonstratiuo dēfinatus. Et p̄pō hoc p̄z ad argumētū. Ad p̄mū illa nō ē sin-

gularis. Ad f̄m s̄lī illa nō est singularis: q: ly for. ē termin⁹ cōis. Ad tertiū s̄lī ista nō ē singularis oēs isti currunt. et negat q: ly isti sit termin⁹ discret⁹: imo est termin⁹ cōis. Ad quā dicit q: est reducibil⁹ ad bīmēbrum: et hoc sufficit et reductur hoc mō: q: subm p̄pōis vel ē termin⁹ discret⁹ vel ē termin⁹ cōis. si discret⁹ est p̄pō singularis. si cōis adhuc dupl: q: vel aliquo signo determinatus vel nullo. si nullo est indefinita. si aliquo vel p̄culari vel vli. si p̄mo mō ē p̄cularis. si s̄o ē vli. Ad confirmationē dicit qdam q: diuisio f̄m rē dat p̄ opposita realia: et diuisio f̄m rōnem dat p̄ opposita f̄m rōnem. sicut hic. vñ p̄pōis et singularis p̄t dupl. considerari. vel p̄ his q̄ denominat. et sic nō sunt opposita. vel p̄ his que significat. et sic opponitur: q: p̄cularis vt p̄icularis nō est vniuersalis et cōtra. Hec r̄sio peccat i duob⁹. Primo i hoc q: dicit q: hic nō est diuisio s: rē q: diuisio s: rē ē q̄ n̄līl quod ē subiectiue sub vno mēbro ponit sub alio: s: hic ē h̄mōi: ergo est diuisio s: rē. Peccat s̄o q: dicit q: p̄ his que denotant nō sunt opposita. Cōtra q: quēadmodū vniuersal et p̄cularis p̄ his q̄ significat sunt opposita: q: vñ nō ē aliud p̄ te. ita p̄pōis sic denotat opponitur: q: vna non ē alia: q: rē rē. Itē alter dicit q: vñ contineri sub alio p̄t ē dupl. i p̄posito. Vno mō aliqd d: contineri sub alio f̄m p̄dicationē. sicut spēs p̄tici sub ḡne. Alio mō aliqd dicitur contineri sub alio nō f̄m p̄dicationē s: aliē. vt aut f̄m locū vt elementa sub celo continent: aut f̄m potestatem vt finis sub odio: aut f̄m ordinē vt m̄n⁹ digni sub magis dignis p̄tinej. aut sicut m̄n⁹ amplū sub magis amplo vt r̄sio nō distribut⁹ d: contineri sub codēz distribut⁹ vt aliqz hō sub ly ois hō. et isto mō p̄cularis continet sub vli non vt recipiēs p̄dicationē ei⁹. Ad formā ergo argumēti nego minore q: ista nō sit data per opposita large capiendo opposita. Et cūz d: q: vñ mēbrum p̄tinet sub alio: ergo nō sunt opposita. D: q: si vñ mēbrz continet sub alio tanqz recipiēs p̄dicationem eius non essent opposita. si aut dicitur aliter contineri sub eo dico q: sunt opposita vt in p̄posito.

Curum alia diuisio p̄pōis cū diffinitionib⁹ mēbrorum sit b̄n data. s. alia modalis alia de inesse.

Contra diuisiones

arguit sic. Vel est diuisio vniuoci vel analogi. et arguit q: sit diuisio vniuoci sic: gen⁹ nō diuidit nisi de rōne vniuoci: s: p̄pō ē genus: ergo nō diuidit nisi de rōne vniuoci. In oppositum arguit q: p̄pō p̄t d: de p̄pōne d' inesse q̄ modalis. ergo est diuisio analogi. Secōdo sic. aliq̄ est p̄pō de inesse in qua ponit modus: ergo diffinit⁹ male: q̄na t̄z. ans pbat. nā iste: hoc ē polē: hoc ē necessarium: hec p̄positio ē va: hec p̄pō ē falsa: sunt de inesse vt p̄z: et tū ponit modus i ipsi: ergo rē. Tercio sic. Ois p̄pō de sensu cōposito ē modal⁹ s: aliq̄ est p̄pō de sensu cōposito in q̄ nō ponit modus: ergo aliq̄ p̄pō i qua nō ponit modus ē modal⁹. q̄na p̄z: q: ē sillogism⁹ i darapti: maior pbat q: oēs diuisum p̄dicat vniuersalr de quolibz membro diuidentū: s: p̄pō modal diuiditur i p̄pōnem de sensu cōposito et diuisio: ergo rē. minor argumētū principa

lis pz: qz illa est de sensu composito. pmissio tibi denari
 uni: tñ in ea non ponit aliqz modus: qre zc. Quar
 to sic: ista ppositio non ē modalis: for. currit velociter.
 tñ ponitur mod⁹ in ea: ergo zc. consequentia nota cū
 maiori: minor pbat p distinctionē modi: qz mod⁹ ē
 determinatio scā per adiectiū: s; ly velociter est huius
 di: ergo zc. Quinto sic qz rōne ista ē modalis: forē cur
 rere ē vez: eadē rōne illa est modalis: forē currere est
 scitū a me. tñ tamē non ponit modus: qre zc. gñtia no
 ta cum minori: qz modi tñ sunt sex. maior pbat. qz ly
 scitū ē adiectiū sicut ly verū: tñ utiqz determinat totā
 compositionē: qz vtrags ē officiabil: tñ sicut scitū non
 addit aliqd ex pte rei s; aie. ita vez tñ falsum sunt in tel
 lectu: sicut bonū tñ malū i rebus: sexto metaphisice.

Ad hec respondetur.

Ad pñm. dñ qz ē diui
 sio analogi vt pbat argumētū p vna pte. Ad rōnem
 in oppositū dñ qz genus nō diuiditur vt ynnocē nūi
 i ea i que diuiditur vt gen⁹: diuiditur autē genus i ea que
 differunt simpliciter spē: tñ enūciatio de inesse: simpli
 citer tñ de inesse sub modo non differit specie simpliciter.
 idcirco nō diuiditur vt genus i ea. hec Bratiadeus
 pñmo per ynnocē. quo ad pñm dñm dicit vez. tñ il
 lud sufficit p argumēto: quo aut ad scōm est dubium. s;
 quomodo ppositio de inesse tñ modalis non differat spē
 simpliciter. Ad scōm negatur aīis. si recte intelligat
 diffinitio ppositionis modalis qz sic intelligitur. Pro
 positio modalis ē illa in qua ponitur mod⁹ modaliter
 sumptus vel modificatiue. Ad pbationem aīis
 eam dñ in illa: hoc ē possibile: ponit mod⁹. dñ qz non
 ponitur modificatiue sumptus: qz sic determinat cōposi
 tionem qz modificatiue sumitur. Ad tertiū nego ma
 iorem tñ ad pbationē cum dñ: Qd diuīsz vnīuersaliter
 predicat de quolibz mēbro diuidētum. ista possz falsi
 ficari: qz quātitas continua diuiditur in hēntē positio
 nē: tñ nō hēntē positionē. tñ quātitas pñua non vnī
 uersali predicat de alio mēbro. s; nō hēntē positionem:
 qz illa ē falsa. oīs quātitas nō hēntē positionē ē cōtinua.
 trāseat tñ p nūc. tñ cum diuiditur ppositio modaliter diui
 ditur in propositionē de sensu composito tñ ppositionē
 de sensu diuiso. tñ sic pducatur vlt de quolibz mēbro. vn
 de līez illa sit ppositio de sensu composito: promitto ti
 bi denarium: non tamē ē modalis de sensu composito.

Ad quartū dñ qz mod⁹ sumitur duplī. s; large: tñ
 sic describitur ē adiacens rei determinatio. i. determina
 tio scā p adiectiū. alio mō stricte vt hic pñm facien
 te pponem modale. tñ sic describitur. Ad mod⁹ ē determi
 natio cōpositiōis facta p adiectiū addens aliqd ex pte
 rei. tñ sic negatur qz i illa ppōe sit mod⁹ capiēdo mōz
 stricte vt hic capit līez large capiēdo sic. Ad gñm
 dicit Burleus in fo pyrrēnias qz vez tñ falsum non
 sunt pprie modi: sicut nec scitū: tñ pbabile cum nihil
 addat supra cōpositionem quod sit ex pte rei. Aliter
 pōt dici tenēdo qz sint veri modi fm magz. Et ad ar
 gumētū negat aīis p pte. s; qz rōne vna ē modal tñ alia.

Ad pbationē. ly scitū ē adiectiū sicut ly vez. cōce
 do: tñ utiqz determinat totā compositionē: cōcedo quia
 vtrags ē officiabil. In vtrags. n. compositio ē modifica
 ta. nā pñma significat qz fontes currit: tñ fa qz fontes cur

rit ē scita a me: tñ cū dicit vltē: sicut scitū nō addit ali
 quid ex pte rei: ita nec vez necessario. Ad pbationē
 bonū tñ malum sunt i rebus: vez tñ falsum sunt in itelle
 ctu sexto metaphisice. dñ qz veritas absolute est in reb⁹.
 est aut in intellectu tanqz denominās intellectum: nec per
 hoc negat philosophus vez tñ falsum: ē ē in rebus: s; nō
 vult eo modo ēē in rebus sicut bonū tñ malum. Recur
 re supra in questione de veritate tñ falsitate ppositio
 nis si vis videre hoc ample.

Utrū tñ sunt sex modi scilz possibile impossibile cō
 tingens necessarium verum tñ falsum.

Contra mod⁹ est

adiacens rei determinatio: ergo quot
 sunt tales determinationes tot sunt mo
 di: s; plures qz sex sunt tales determi
 nationes: qz bñ vel male. velociter: er
 go plures qz sex sunt tales modi.

Secōdo sic: aut tñ intelligis per mo
 dum vnīuersaliter quodlibz adiectiū potens determi
 re aliqd. aut adiectiū potēs determinare aliqd grā com
 positionis: aut tñ adiectiū potēs determinare aliqd grā
 cōpositionis addēs aliqd ex pte rei. Si pñmo mō sūt
 plures qz sex. qz bene: male: foriter: velociter sunt hu
 iusmodi. Si sō mō adhuc plures sunt qz sex: qz dubiūz
 pbabile: scitū: sunt modi illo mō. Si tertio mō sic nō
 sunt sex: qz vez tñ falsūz nō addunt aliqd ex pte rei: qz ve
 rum tñ falsum sunt in intellectu sicut bonū tñ malum in re
 bus: sexto metaphi. Immo quā rōne vez tñ falsūz sunt
 modi: eadem rōne scitū tñ nescitū. ergo non tñ sex modi
 sunt: Tertio per se tñ per accidens sunt modi determi
 nātes aliqd grā cōponis addēs aliqd ex pte rei. er
 go sunt plures qz sex. tñ aīis pñ pte de se. Quarto
 sic: verum tñ falsum non sunt modi. ergo nō sunt sex. cō
 sequētia nota tñ aīis pbat: qz pñs in fo pyrrēme. deter
 minās oppositiōes modalū de vō tñ falso nihil dicit de
 istis. deidei sūt sex tñ plures qz ē cā qz sunt tñ sex.

Ad hec respondetur.

dñ qz mod⁹
 sumit duplī. s; large tñ stricte. large quēctqz determina
 tio dñ mod⁹. stricte vero solum determinatio cōposi
 tionis addēs aliqd ex pte rei dñ mod⁹. tñ sic pz opposi
 tū. Ad scōm sunt duo modi rīdendi. Unus mod⁹
 est Burlei qvult qz modi facientes pponem modalem
 sunt tñ qñuor. s; necessarii: cōtingens: possibile: impossi
 bile: vez aut tñ falsum nō faciūt pponem modale pro
 pte. qz modi facientes pponē modale debēt hēre has
 duas cōditiones. s; qz determinēt verbū rōne compositio
 nis sine totā cōpositionē. Secōdo qz aliqd addat ex parte
 rei supra cōponem. Isti aut quatuor: has cōditōes ha
 bent verum tñ falsūz nō qz deficit ha cōditio. qñ nihil
 addunt supra cōpositionē. s; supra cēvel non ēē: vt pro
 bat argumentum scōm. Deinde format aliam rōnem
 sic: Nulla ppositio modalis conuertitur cū sua de in
 esse. s; ille de vero tñ falso conuertitur cum suis de inē.
 ergo non sunt modales: pñamota cū maiori: mior pro
 batur: qz idem est dicere for. currit. tñ verum est forē cur
 rere. tñ fontes non currit tñ falsum ē dicere fontem curre
 re. tñ fm hanc pz solutio adsecūdum tñ quartū: qz qñ

104
a f

aut ver. Ad tertium vero dicitur Burleus q per se et p
accus reducunt ad istos: illa per se reducitur ad necessa-
rium: p accus vero ad contingens. Aliter magis tenet mo-
dos facientes ppones modales et ser. et dicit q mod? p
ut hic sumit e dictio determinare potes? ppositione pti-
cati cu subiecto: non aut est determinatio sed efficiens de
terminatione. Secundo addes aliqd supra ppositioes
qd sit ex pte rei. pmi sic intelligit q determinet ppositio
ne pdicati cu subiecto. i. manifestet qlis sit liberetia pdi-
cati ad subiectu. et hoc excludunt hec aduerbia bene:
male: tarde: velociter: q determinat verbu rone rei ver-
bi vt picipi. Sed intelligit. f. q addat aliquid qd sit
ex pte rei formalis et non efficietis tñ. qd non faciunt ista
dubiu: pabile: scitu: q nec dubietas nec probabilitas
necessaria est in resed in intellectu. f. necessitas: ptingetia:
plicitas: iplicitas: vitas falsitas sunt i re et. id est. Et ad
rone Burlei secunda rñdet negado maiore. vii. ppones
de modis ipotantib? veritate aut falsitate absoluta equi-
ualent suis ppontibus de iesse: Alie at ppones ipotantes
veritate aut falsitate conditionatas non equivalent illis de
iesse. et p hoc pz ad secundu argumentu pncipale. q acci-
pit mod? tertio mo. Et cu dicis ver? et falsu sunt in intel-
lectu: et nihil addit ex parte rei: negat. Ad aucto-rita-
te philosophi dictu e supra q philosophi non negat ve-
ru et falsum ee in reb? f. dicit non eode mo ee i reb? sicut
bonu et malu: q ver? et falsu sunt i ordine ad intellectum:
bonu aut? et malu i ordine ad appetitu. Et scias huc mo-
du ee magri. Ad tertiu negat ans. q nihil addit sup
copositione qd sit ex pte rei: nisi pteitate quam reducas
ad necessitate: et p accis ad ptingetia vt vult Burleus.

Ad qrtu rñsum e in sumis q pbs non determinat
de illis modalibus de vero et falso quo ad figurā et op-
positione: q non habet diuersam oppositione ab illis de
iesset. Cur aut tantu sint sex vide sufficientia in sumis
in parte correspondente huic questioni.

Uer? diuisio ppontis modalis cu diffinitionibus mēbroz
sit bona. f. alia de sensu diuiso alia de sensu coposito.

F f

Contra Aut e diuisio gñis in
spēs: aut vocis in significatōes. aut
toti? in partes. f. nullo mo vt pba-
bo: ergo non est diuisio p se. tenet pñā
cu maiori p Boetiu i libro diuisionu
ponet tñ istas tres diuisiones p se.

R t

pmo q non gñis i spēs
pz: q ppō modalis: p pñā dī de vna et per posterius de
alia cu vna illaz sit vera modalis et alia nō. Nec est di-
uisio vocis in significatōes: q vox equoca est equoca
bis in q diuidit sic: ppō aut modalis nō est equoca istis:
cu fm vñā diffōne pdicet de istis. Nec diuidit vt totu i
illa: q neq est totu pñā. neq vt totu eēntiale: neq vt
totu collectiuu: neq vt totu vñā: neq vt totu pñā. q
re et. Secdo sic. ppositio de sensu diuiso nō est mo-
dalis. ergo et. pñā tenet: ans pbat aucte pbi i scdo py-
ermentias dī. In modalib? ee et nō ee sūt subiecta: appo-
sitiones vo sūt pdicata. itelligēs p ee et nō ee dēñ affirma-
ti et dēñ negati: et p appositiones itelligēs modos: sed in
ppōne de sensu diuiso modus nō pdicat. ergo nō ē mo-
dalis. Cōfirmat rōne sic. Illa solū ē modalis in q dēñ.

minat verbu rone copōntis: et hoc fit soluz illa de sensu
coposito: ergo illa de sensu diuiso nō est modalis. Ter-
tio sic: ppositio de sensu coposito nō ē modalis: sed
de iesset: ergo et. ans arguit sic: Ois illa ppō ē de iesset
iq denotat pdicatu inē subo sumpt. i. sine determinatio-
ne alicui? modi: f. qñ modus subijcti vel pdicati deno-
tat pdicatu iesset subo sumpt. ergo ē de iesset: pñā nota
cu maiori. minor pbat. q dīcedo. for. currere ē necesse. p
dicatu illud inest toti subo. f. illi dīctōi sumpt. i. sine ali-
qua determinatōe. Et Burleus vult fo pyermentias q
hoc argumentu cōcludat. Quarto p diffinitōes mo-
dalis de sensu coposito arguit sic. Quādo modus seq
dēñ nō ē de sensu coposito: ergo diffinitio mala: pñā
t3: ans pbat: q modus nō cadit sup ppositione. pbat:
q termin? sequēs nō h3 vi supra pcedetem. quod p lo-
cum a maiori probat: q negatio q ēt maxime virtutis
nō h3 vi3 supra terminos pcedetes: ergo nec aliq alter
termin? Itē arguit q qñ modus subijcti nō ē moda-
lis et arguitur sic: Illa nō est modalis que nō denotatur a
mo: f. illa nō denotatur a mo: ergo nō ē modalis: pñā
nota cu maiori. minor pbat. Ois denotatio ē a for-
ma: f. pdicatu ēt forma et nō subm. ergo nō denomi-
nabit a subo quod tñ est modus: et si sic: ergo nō ē mo-
dalis. Quito p ppōne de sensu coposito arguitur sic:
Quot modis dī vñū oppositoz tot modis dī et reliquū
p pñā pmo topicoz. f. propō de sensu coposito dīcit
duob? modis. f. qñ pcedit aut qñ modus seq: ergo et
illa de sensu diuiso q opponit ei dī tot modis: et sic non
solū erit qñ mod? mediabit vt dicit diffinitio. Secro
sic: Qdus facies propōnes modales: aut determinat co-
positione talz q manifestat q ppō sit talis. aut manife-
stat pdicatu3 qualiter inheret subiecto. Si pmo modo
ista q est de sensu diuiso non est modalis. Si secundo mo-
illa de sensu coposito nō est modalis.

Ad bec rñdetur. Ad pñā dī q est diuisio ana-
logi i analogata: q propō modalis per
pus dī de modali vā q3 de nō vera: q sit vā et nō vera i
fra statū patebit. et talis diuisio ē diuisio vocis i signifi-
catōes. Et cu arguis q vox equoca sic diuidit. concedo.
vñ licz ois diuisio vocis equoce sit diuisio vocis i signifi-
catōes. nō tñ ois diuisio vocis i significatōes ē diuisio
vocis equoce: vt dicit Boetiu. q et vox ambigua signi-
ficās plura sic diuidit. et et vox significās nō plura f3 mul-
tis modis: vt ifinitū: significat aliqd sine fine f3 diuersi-
mode: q aut fm magnitudinē aut f3 multitudinē. aut
fm spēm. Ad fm pro rñssione aduerte de modali ve-
ra que sit illa sunt due opiones. Cōis opinio ē q ista
que ē de sensu coposito sit vā modalis. q modus deter-
minat vñū rōne copōntis. et dēñ sūt modales dī dēñ: f3 mo-
dalis dī sēsu diuiso dī modal de re: vt cu dī forē polē ē
currere dñotat q i forte sit potētia ad currēdū. Alia
ē opinio Bur. i. fo pyer. q illa q ē dī sēsu diuiso sit mo-
dal vā ppō f3 rōne adductā. et p hoc pz ad arguētū:
et ad pñā dī q pñā loq ē modalis vā q ē de sēsu co-
posito f3 pñā opionē. f3 Bur. dīcēt q p subz vñū
possum? itelligē. vñū mō illū qd referē ad pdicatu. et sic
ē alia ps ppōis. alio mō illū qd ē receptiuū forme sē
suba ē subm accitis. Qñ ergo pñā dīcēt q ee et nō
ē sūt subiecta: per subz pñā nō itelligit subm quod

At

bt

gt

pt

refertur ad predicatum: sed loquitur de subiecto quod supra se recipit formam dispositionis. Vnde vult dicere quod in modalibus esse non est. I. compositio affirmativa et compositio negativa sunt subiecta supra se recipientia modum tanquam dispositionem eorum: et sic per ad argumenta. Ad confirmationem sit. Ad istud negatur: ad probationem negatur minus: et cum tu arguis fortiter currere est necesse: illud predicatum necesse est predicatum simpliciter. Illi dicto sine aliqua determinatione. Vnde quod duplex est subiectum in probatione tali: quoddam. n. est subiectum probationis: et quoddam est subiectum dicti subiecti probationis est totum dictum. subiectum vero dicti est accusativus precedens verbum infinitum ut ly fortiter. Ad propositum modo cum dicitur predicatum debet esse subiecto cui determinationem non simpliciter. dico quod subiectum intelligitur subiectum dicti: et predicatum intelligitur quod iponatur per infinitum. Ad quod negatur: ad probationem negatur iterum: et cum tu arguis quod minus sequens non habet viam supra precedentem. nego. et cum tu probas a maiori quod negatio non habet viam supra precedentem: ergo nec aliquid aliud minus. negatur quia. nec est locus a maiori: quod negatio non dicitur esse maioris virtutis quam aliud minus nisi supra sequentes: absolute vero non. Ad aliud dico quod quod modus subijcitur dicitur modalis: quod reducitur in illam in qua modus predicatur. Vel dicitur quod dicitur modalis sine aliquo alia reductione: et quod denominatur modalis ab alio modo quod ponitur per subiectum. Sed adverte quod ille modus habet ut subiectum habeat rationem materie tamen ut determinat totam compositionem habet rationem forme: et sic denominatio fita forma cum modus se habeat in modalibus sicut verbum in illis de se. Ad quod dicitur quod ad maiorem quod illa propositio habet intelligi solum de proprie oppositis ut sunt quia contradictoria. propositio autem de sensu diuisio et de sensu compositio non proprie opponitur sibi aliquis species oppositionis: et adhuc in proprie oppositis non est absolute verum: sed sic habet intelligi quod quot sunt significata unius oppositi tot sunt significata alteri. si sibi omnes significationes sibi opponuntur. quare etc. Ad tertium dicitur quod modus facies probationem modale facit ut sitque distinctum. puta hoc vel hoc: capiendum modale ut se extendit ad veras. Diversi diversi modo respondet ut pro parte tacti est: Dicitur enim dicitur quod modus talis determinat compositionem quod manifestat quod sit illa propositio cui addit modus: puta potius vel ipotius. Burleus vero vult quod propositio modalis significet primo quod unio sit predicati cum subiecto. hoc est quod predicatum unio toti subiecto: an necessario vel contingenter: et ad tale unio non sequitur quod sit talis qualitatis qualis iponatur per modum. Et quod regule declarantes oppositionem probationum fita in figura sunt vere. Prima universalis affirmativa et universalis negativa sunt quia. Secunda particularis affirmativa et particularis negativa sunt subcontrarie. Tertia universalis affirmativa et particularis negativa: et universalis negativa et particularis affirmativa sunt contradictorie. Quarta universalis affirmativa et particularis affirmativa. universalis negativa et particularis negativa sunt subalterne.

Contra prima arguitur sic: Iste non sunt quia: quilibet homo est animal. nullus homo est quilibet animal: et tamen una est universalis affirmativa et alia universalis negativa. ergo regula falsa: quia nota cum minori. maior probatur:

quia iste sunt simul vere. ergo non sunt contrarie: consequentia tenet cum ante. Iste iste non sunt quia: omnis homo est albus. et nullus homo est albus. et tamen una est vltima affirmativa et alia universalis negativa: ergo etc. Secundo sic. Iste sunt quia: fortis est albus. et fortis est niger. et tamen non habet additiones regule. ergo etc. quia nota cum minori. maior probatur per probationem sed per verum in fine dicitur quod probationes de quibus modis enuncianti sunt magis quia: de quibus predicatis. ut ille sunt magis quia: fortis est albus. fortis non est albus. quia iste. fortis est albus: fortis est niger: et comparativum presupponit positum: ergo sunt quia. Tercio sic: Iste non sunt quia. omnes isti trahunt narium: et nulli istorum trahunt narium: per ly isti vel istorum demonstrando decem qui soli sunt sufficientes simul ad trahendum narium: et tamen una est universalis affirmativa et alia universalis negativa cum conditionibus regule. ergo etc. quia nota cum minori: maior probatur. quod sunt simul vere. quod prima sit vera patet per casum. quod secunda probatur: quod dictorum est falsum. scilicet aliquid istorum trahunt narium. Contradictorie potest argui de ista: omnes apostoli sunt duodecim. et nulli apostoli sunt duodecim. Quarto: Iste sunt quia: vterque istorum currit. et neuter istorum currit. et tamen non habet conditiones regule. ergo etc. quia nota cum minori: minor probatur: quod non est idem subiectum utraque. i. vna enim ly vterque subijcit. in altera vero ly neuter. Quinto: Iste non sunt quia: omne a est verum: nullus a est verum. et tamen una est vltima affirmativa et altera vltima negativa cum conditionibus regule: ergo etc. quia nota cum minori. maior probatur. posito. n. quod prima voce b. sed a vero a arguitur sic: quod non sunt quia: quod si b est verum a est verum. ergo non sunt quia: tenet quia: quod dictorum si vnu est verum reliquum est falsum: quare etc.

Contra secunda regulam arguitur sic. Iste non sunt subcontrarie. aliquis homo animal est. aliquis homo animal non est: et tamen una est particularis affirmativa et alia particularis negativa cum conditionibus regule. ergo etc. consequentia nota cum minori. maior patet de se. Item iste non sunt subcontrarie. aliquis homo omne animal est: aliquis homo omne animal non est. et tamen una est particularis affirmativa: et alia particularis negativa cum aliis conditionibus regule. ergo etc. consequentia nota cum minori: maior probatur: quia iste sunt simul falsae: ergo non sunt subcontrarie. tenet consequentia. antecedens patet de prima parte. de secunda probatur: quod sequitur aliquis homo omne animal non est: ergo aliquis homo nullus animal est: quod equalent. ergo etc. Secundo sic: iste non sunt subcontrarie: aliqua fenix est omnis fenix: aliqua fenix non est omnis fenix. et tamen habet omnes conditiones regule: ergo regula falsa. consequentia tenet cum minori: maior probatur. quod sunt simul falsae: ergo non sunt subcontrarie: quia tenet. antecedens probatur. quod secunda sit falsa per: quod contradictorium est verum. quod prima sit falsa probatur per probationem per verum dicitur. nulla affirmatio est vera in qua vltima vel sumptum predicatur.

Contra tertia regula arguitur sic: Iste non sunt contradictorie: quilibet homo animal est: et aliquis homo animal non est. et tamen prima est vltima affirmativa et secunda particularis negativa cum aliis conditionibus regule: ergo regula falsa: quia tenet cum minori. maior probatur. quod iste sunt simul vere: ergo non sunt contradictorie. Iste iste non sunt contradictorie: quilibet homo omne animal est: aliquis homo omne

aial non est: tamen habent pdictiones regule: ergo rē.
gna nota cū minor: maior: pbat: qz sūt fil false. ergo rē.
Secūdo sic: iste nō sūt p̄dictio: nullo hoīe currēte tu es
asinus: et aliquo hoīe currēte tu es asinus: et tū hz pdictioes
regule. ergo rē. cōsequētia nota cū minor: maior: pbat:
quia sunt simul false.

bt

Contra q̄ta regulā arguit sic. iste nō sunt sub-
alterne: quibet hō aial nō est: et aliqs hō
hō aial est: tamen sunt pdictiones regule: ergo regula fal-
sa: gna nota cum minor: maior: pbat: qz vniuersalis ē
vera et particularis est falsa. ergo nō sunt subalterne: te-
net gna. anis. pbat. qz pma sit vera patet exponēdo.
qz scda sit falsa: patet qz ex illa sequitur qz aliqs hō nullus
aial est. qd est falsum. Secūdo sic. Iste nō sunt subal-
terne ois homo est ois homo. et aliqs homo est ois hō: et
tū habet cōditiones regule. ergo regula est falsa: gna no-
ta cum minor: maior: pbat: qz vniuersalis est vera. et
particularis falsa. qz particularis sit falsa patet. qz vni-
uersalis sit vera pbat per Boetii dicentē qz nulla ppo-
sitiō est verior illa in qua idē pdicat de seipso: s; hoc idē
pdicat de seipso. ergo est vera. Silt etiā pōt pbari per
oēs suas singulares sic. ille homo ē ille homo: et ille hō
est ille hō: sic de singulis: ergo ois hō est ois hō.

F

Ad hec respondetur. Ad p̄mū dicitur qz quatuor
cōditiones requiruntur pro verificatiōe re-
gule. Prima qz sint de cōsimilibus subiectis pdicatis
et copulis. Secūda explicite vel implicite. Tertia sup-
ponētibus p̄cise pro eodē vel pro eisdē. Quarta qz ter-
minus nō distribuitur in vna distribuā in altera. ideo i
pma ppositione quā assignas deficit q̄ta conditio. In
secūda deficit tertia. qz pro pluribus supponit li hō in p-
ma qz in secūda. Et si replicas cōtra p̄mū assignat illa
eē gna in secūdo per yermenias. Dicit qz exēploz reg-
ritur manifestatio et nō verificatio. posuit ergo ḡa exē-
pli in veritate tamen nō sunt ḡie. Ad scōz dī negan-
do maiorem. Et ad pbationē dī qz p̄mū loquitur valde
large de p̄ietate accipiēdo p̄ietatē pro oppositiōe. hic
aut loquitur de p̄ietate stricte. Ad tertiū dī qz ille non
sunt ḡie: qz signū vniuersale diuersimodetenet in illis.
Ita in pma ly ois tenet collectivē. In secūda ly nul-
la tenetur diuīsiue. p̄do quo adneret qz signū vniuersa-
le affirmatiū in numero plurali limitat ad sensum col-
lectiū. signū aut vniuersale negatiū nō limitat ad sen-
sum collectiū de se: sed ad sensum diuīsum: et hoc habet
ex nā sua. Et si replicas. assigna p̄mū p̄mē. dī qz ista est
cōtraria. nulli illorū qz sunt oēs istorū trahūt nāim: s; n.
ly nulli de se limitat ad sensū diuīsum: vt deū est. tū cū ad-
dito limitat ad sensum collectiū: vt cū isto qui sunt oēs
istorū: et ista secūda est falsa. Ad q̄rtū dicitur qz ille sūt
cōtrarie. Ad pbationē i oppositiū cum dī: nō est idē sub-
iectū. nego. vnde subiectū in vtraq; istarū est ly istorū. et ly
neuter et vterq; sūt signa distributiua. Et si replicas cō-
tra: qz sequitur qz quibet istarū est incongrua. p̄mū qz
subiectū discordat cū verbo in numero. deide in regimi-
ne: qz hoc verbū currit nō vult p supposito gentium.
Secūdo discordat adiectiū cū substantiū in casu vt pa-
tet. Ad p̄mū dī qz non valet illa gna. subm discordat
cū vbo i numero: ergo est incōgrua: qz nō est idē suppo-
sitiū et subiectū. Aliud. n. qd p̄cedit vbi apud logicū dicit

at
qt

subiectum. Similiter dicitur qz non discordat in regimi-
ne verbū cū supposito: qz ly istorū s; sit subiectū nō ē sup-
positū: s; ly neuter et vterq; est suppositū. Ad secūdū
dī qz qdā sunt adiectiua nois qz regit casus post se: vt dī
tributiua: qdā vero nō: vt albus alba albū: et filia. p̄mū
ma adiectiua nō tenent cōcordare in casu cū illo quod
regit ab eis. Alia vero semp tenent cōcordare in casu
cū substantiū qd nō regitur ab eis. Ad q̄rtū negatur
maior: et ad pbationē cū dī. si pma est vera scda est ve-
ra: ergo nō sunt ḡia. negat ḡia. lex enī ḡior est qz nō ē
post duo ḡia eē simul vera. sic aut est hic: qz nō est post
illa sit eē vera: s; si vni sit ver et aliud nō sit ver. Ad
scōz p̄ncipale dī silt qz requirunt q̄tuor cōditiones p se-
cūda regula. s; qz sint de cōsimilibus subiectis pdicatis et
copulis: explicite vel implicite supponētibus p̄cise p eodē
vel p eisdē: et pdicatis diffoniter supponētibus quo ad
mobilitatem et immobilitatem. i. distributiue et non distributiue.
et sic p̄z ad p̄mū: qz deficit q̄ta pdictio. In p̄mis enī dua-
bus pdicatis stat determinare. In scōis vero pdicatis stat
distributiue. Ad scōz negat maior. Ad pbationē ne-
go qz pma sit falsa. et cum tu pbas auctoritate pbi dī. qz
nulla affirmatio est vera illa in qua vniuersale vlr sū-
p̄mū pdicat. Dī qz deū philosophi intelligit cū hac cōdi-
tiōe. s; si talis cūminus vlr sumptas beat plura supposi-
ta. si at nō beat pla supposita nō cōuenit vt in pposito.
Ad tertiū p̄ncipale dicit alī qz q̄tuor cōditiones requi-
tur p̄tia regula. s; qz sint de ḡis subiectis pdicatis et
copulis: explicite vel implicite: supponētibus p̄cise p eodē
vel pro eisdē: et qz extremū non distributum in vna di-
tribuitur in alia. et econuerso si sit terminus distribui-
bilis. Et per hoc patet ad argumentū qz deficit quarta
conditio. In primis enim pdicatis nullibi distribuitur.
In secundis vero vtrōq; distribuitur. Ad secūdū
negatur minor: qz nullius quantitatis sunt. ideo pma nō
est vniuersalis nec secūda particularis. Et si replicas:
assigna ergo ḡra dīctoriū illius. nullo hoīe currēte tu
es asinus. dicitur qz est illud: nō nullo homine currēte tu
es asinus. Et si arguis sic: Ad nullo hoīe currēte tu es
asinus. ergo aliquo homine corrente tu es asinus. tenet
cōsequētia: qz nō nullus et aliquis equipollēt. dicit qz nō
equipollēt nisi quodlibet eorū seorsum possit in principa-
lem copulā. modo hoc est falsum de ly nullo eo qz dicē-
do nullo hoīe currēte tu es asinus. solus negatur ablati-
uus et nō verbū p̄ncipale. Et si arguis sic: Ad isto ho-
mine currēte tu es asinus: et sic de alijs. ergo nullo ho-
mine currēte tu es asinus. tenet ḡia a singularibus suffi-
ciēter enumeratis ad suā vniuersalē. dicit negādo ḡiaz
qz quilibet pars antecēdētis sumpta p singulari est me-
re negativa necessaria. cuius oppositiū est falsum. et ḡis ē
affirmatiū falsus. veritatem sequitur sic dicēdo: Istō ho-
mine nō corrente tu es asinus: et sic de alijs. ergo nullo
hoīe currēte tu es asinus. sic quibet pars antē est falsa.
vt patet descendēdo ad oēs causas veritatis: qz tres ha-
bet. s; conditionale: causalē: et temporalē. Ad quartū
p̄ncipale dicitur qz requiruntur quatuor cōditiones. p
quarta regula. s; de cōsimilibus subiectis pdicatis et
copulis: explicite vel implicite supponētibus p̄cise p
eodē vel pro eisdē et pdicatis eodē modo supponēti-
bus mobiliiter vel immobiliiter. i. qz si pdicatis i vna stat

at

qt

mt

nt

ct

distributive et in altera. et si in una non fiat distributive nec in altera. Et per hoc pz ad argumētū: qz deficit qrtā cōditio. Ad scōm negat maior. Ad pbationē negat maior qz sit vera. s. ois hō est ois hō. Et ad auctoritatē Boetij cū dī qz nulla ppō est verior illa in qz idē pōcat de seipso. dī qz intelligit cū duobus cōditionibus. pōma qz pōcatū nō sumat vniuersaliter q̄lter sumit i ppositio. Secūda qz pōcatū significet aliqz rē que existat: et per hoc excludit hec ppō falsa: chymera est chymera. Ad aliā pbationē negat pna: nec iste sunt singulares illi? vls. s. ille hō ē ois hō: et ille hō est ois hō. g. ois hō ē ois hō: tūc bñ valet pna: s. anis ē falsū. Et regule declarantes naturā: et legem ppositionis atqz in figura sunt vere.

Duo pna non possunt cē simul vera: sed bene falsa.
Duo subcōtraria nō pnt cē sīl falsa: sed bñ sīl vera.
Duo dīctoria nō pnt cē simul vera nec simul falsa.
Si subalternā vls ē vera et picularis et nō ecōtra rē.

Contra pma regulā arguit sic de hīs: et pbatur duo pna cē sīl vā: qz ista sūt sīl vā: ois dē ē dē ē: et nullus dē ē dē ē. et illa sunt duo pna. g. rē. pna tenet cū minoi. maior pbat. s. qz illa sunt sīl vera: et arguit sic. Ista est vera: nullus dē est dē est. qz assertiue signifi cat qz nullus deus ē ista ppō dē est. et hoc est verū: et qz altera sit vera: ois deus ē dē est: pbat sic: ista est duove ra. ergo rē. Scdo sic. Ista sunt simul vera: qlibet hō denariū pmitit: et nullus hō denariū pmitit: et sunt pna. ergo rē. tenet pna cum minoi. maior pbat: et pono qz qlibet hō pmitit denariū: ita tamē qz nullus denariū pmitit: isto posito pz qz ista ē vera: nullus hō denariū pmitit: qz nec iste homo denariū pmitit: nec iste rē. qz oppositū est falsū. s. iste hō denariū pmitit: et ad cōtra casum. qz alia sit vera. s. qlibet hō denariū pmitit: pbo. Nam hec est vera: qlibet hō pmitit denariū per casum. et hoc solūmodo: qz lē denariū stat cōfute bñ: sed eque bene stat p̄fute tñ in illa: qlibet hō denariū pmitit. ergo si vna est vera et reliqua est vera.

Contra scdoz regulā arguit pbado qz est possibile duo subpna cē simul falsa. Et arguitur sic. Cōuertat a cū isto termino ois homo. et sibi subordinet: tūc arguit sic. Ista sunt simul falsa: a est iste hō: et a nō est iste homo. te demonstrato: et sunt subcōtraria. ergo rē. qz pma sit falsa pz: qz significat qz ois hō ē ille hō. et qz scda sit falsa pbat: qz significat qz ois homo nō est ille hō: que est falsa cū equalcat huic. nullus hō ē iste hō: qz est falsa. qz sunt subcōtrarie pz: qz ambe sūt idē finitē: qz vna est affirmatiua et alia negatiua de p̄silib? subiectis rē. Scdo sic. ista sūt simul falsa: differēs ab ente est ens: et differēs ab ente nō est ens. et sūt subcōtraria. ergo rē. pna nota cum minoi. maior pbat: qz pma sit falsa pbat: qz q̄l cūqz resoluat nūqz poterit verificari hoc est: et hoc est differēs ab ente. qz scda sit falsa pbat: qz sequit differēs ab ente nō ē. et tu es ens ergo differēs a te nō est ens. tenet pna a superiori distributo ad suū fieri? cū debito medio: rē cōclusio est falsa. qz cōtradi ctozū ē necessariū. s. oē differēs a te est ens. ergo aliqz p-

missaz est falsa. non minor ergo maior. rē.

Contra tertiā regulā de dīctorijs arguit pba do qz est possibile duo dīctoria esse sīl vera. qz ista sunt simul vera: qlibet hō bñs equus egat illū: aliqz hō habēs equū nō egat illū. et sunt dīctoria. ergo rē. tenet pna cū minoi. maior pbat. et pono qz qlibet homo habeat duos equos: quoz vñū equitet et aliū nō. isto posito pater veritas hui? qlibet homo habens equū egat illum: quia ille homo habēs equū equitet illū. et ille homo habens equū egat illū: et sic de alijs. ergo rē. Et secūda pbat. s. aliqz hō habēs equū nō egat illū: qz ille hō habēs equū nō egat illū. et ille hō ē ali qz hō habēs equū. ergo rē. pz pna cū minoi. maior pbatur. iste homo habēs illū equū nō egat illū: demonstrā do illū quē nō equitet. et ille hō habēs istum equū est hō habēs equū. ergo ille hō habēs equū nō egat illum rē. Secūdo sic. ista sunt simul vera: cuiuslibet hois asinus currit. et alicuius hois asinus nō currit. et hec sūt dīctoria. ergo rē. pna nota cū minoi. maior pbat. et pono qz qlibet homo habeat duos asinos vñū currentē et aliū iacentē. quo posito pz veritas p̄me partis p exponētēs suas. et secūda pbat: hui? hois asinus nō currit. et ille hō est aliqz hō. ergo alicui? hois asinus nō currit. pna nota cū minoi. maior pbat. hui? hois iste asinus nō currit. et hui? hois iste asinus est hui? hois asin? ergo hui? hois asinus nō currit. Tercio sic. iste sunt simul vere: qlibet singularis alicui? vls est vera. et aliqz singularis alicui? vls nō est vera: et tñ sunt dīctoria. ergo rē. pna tenet cū minoi. maior pbat. p secūda parte pz. p pma parte pbatur sic: qlibet singularis istius ē vera demonstrādo illā: ois hō est aial. ergo qlibet singularis alicui? vls est vera. pna tenet ab inferiori ad suū superius affirmatiue et sine distributiōe. qre rē. Quarto sic. ista sūt sīl vera. Adā fuit in istā pnti: et adā nō fuit in istā pnti. et eadē inicē dīcūt. ergo regula falsa. pna nota cū minoi. maior pbatur. et pmo qz negatiua sit vera sic. nullū istās pns fuit. igitur nūbū fuit in istā pnti. patet ambe p̄ne. et anis pbatur. qm hoc istās pns nō fuit demon strādo istās pns. et hoc est oē istās pns. ergo nullū istās pns fuit. Jam pbo affirmatiua sic: aliquādo fuit ita qz adā fuit in istā pnti. ergo ita ita. est qz fuit in istā pnti. pz pna. qz qlibet ppō de pnti vera in terminis simpli cibus et sine distributiōe reliquit vna verā de p̄terito. si enim aliquādo fuit ita qz tu es in ista domo ita est ver: qz fuisti in ista domo. sed pbo anis faciēdo hāc pnam. adā est. igitur adā est in istā pnti. illa pna est bona et aliqz fuit ita sicut adeqte significat per anis. igitur tūc fuit ita sicut adequate significat per pns. qre rē. Quinto: ista sunt simul vera: de? scit antichristū esse sumz: et nullus deus scit antichristū esse sumz: et tamē inicē dīcūt. ergo regula falsa. pna nota cum minoi. maior probatur: qz affirmatiua sit vera manifestū est. si enim antichristus est: deus scit antichristū fore. sed negatiua pbo sic: antichrist? cōtingēter erit. ergo de? nō scit antipz cē sumz. pbo cōsequētia: qz si nō. scit igitur oppositū cōsequētis cū ante. et arguit sic: antipz cōtingēter erit. igitur nō pōt cē qz nūqz antipz erit. pz cōsequētia: qz si aliqz poterit cē qz ipse nūqz erit magis videt qz modo pōt esse qz nūqz erit: tūc si deus scit antipz cē sumz. et modo pōt cē qz nū-

q̄s erit. ergo deus nunc scit aliquid: modo potest esse q̄ non sciat illud. consequens est falsum: quia scientia dei est firmior: q̄s existentia alicui? instantis. sed hec copulativa nō est possibilis: aliqd istas ē: modo potest q̄ illud istas nō sit. ergo nec illa est possibilis. deus scit aliquid. modo potest esse q̄ ipse nō sciat illud.

Contra q̄ta regulaz arguit sic. de subalternis pbado q̄ vniuersalis ē vera: et particularis nō arguit sic. q̄na non valet: impossibile est cesare ēē. ergo possibile est cesare nō ēē. ergo nō si subalternus superi? ē ver: et inferi? fals: et q̄ consequētia nō valet. pbo: qm̄ ans est ver: et cōsequēs falsū. q̄ ans sit ver: p3. q̄ qd̄ semel est corruptū amplius ḡiari nō pōt. q̄ cōsequēs sit falsū. pbo: q̄ sequitur pole est cesare nō ēē. ergo cōtingēs ē cesare nō ēē. tenet cōsequētia f̄m p̄būz scdo peryerme. di. q̄ cuiusq̄ datur pole eidē dā cōtingēs: s3 cōsequēs est falsū. q̄ sequitur: cōtingēs ē cesare nō ēē. ergo cōtingēs est cesare ēē. tenet cōsequētia: q̄ ppō de cōtingētī h3 cōnertit p oppositas q̄litates f̄m p̄būz in libro pōz. s3 cōsequēs est falsus. q̄ ex illo sequitur q̄ pole est cesare esse. rē.

Secūdo sic. ista cōsequētia nō valet: ois ppō indefinita est falsa. ergo aliq̄ ppō indefinita est falsa. q̄ casu posito ē ans ver: et consequēs falsū. q̄ pono q̄ ista sit ois indefinita. videlicet ppō indefinita est falsa. q̄ significat precise q̄ ppō indefinita est falsa q̄ sit a. et p3 q̄ a est falsū: q̄ significat precise seipsē ēē falsū. t̄c arguit sic: hoc a ē falsū: et hoc a est ois ppō indefinita. ergo ois ppō indefinita est falsa. cōsequētia bona: ans ē ver: ergo et cōsequēs. s3 cōsequēs ē ans p̄me cōsequētie. ergo ans p̄me cōsequētie ē ver.

Ad hec r̄ndet. Ad p̄mū. Quicqd̄ aliq̄ dicit negādo q̄ ista est vera: ois de? est de? ē. et ad pbationē q̄n dī ipa est duo vera. ergo est vera. dī q̄ illa ppō. ois de? est de? est. pōt considerari vt vna ppō et sic q̄nā alteri assignate. et sic est falsa. Alio mō pōt considerari vt sunt due ppōnes: et dī ppō plures: et sic sunt due ppōnes vere. s3 sic non cōtrariant alteri assignate cū illa sit vna: et ista sunt p̄les. et formalit̄ r̄ndēdo negatur cōsequētia rē. Ad scdōz. Quicqd̄ aliq̄ dicat dī negādo illā: ois hō denariū p̄mittit. Ad pbationē cum dī: m̄ cōcedis istā: ois hō p̄mittit denariū. et nō alia rōne nisi q̄ ly denariū stat cōfute t̄m. s3 eque bene stat cōfute t̄m in illa: q̄libet hō denariū p̄mittit: sicut in illa. ergo rē. negatur minor. s. q̄ eque bene stat cōfute t̄m in vna sic in alia. Alā in ista q̄libet hō p̄mittit denariū: ly denariū stat cōfute t̄m imobilr. sed dicēdo q̄libet hō denariū p̄mittit ly denariū stat cōfute t̄m imobilr. ideo nō valet.

Ad p̄mū secūde regule dī admisso casu negādo q̄ ille sunt subcōtrarie: q̄ subordinat in mēte duobus s̄rlis.

Ad scdōz dī negādo. q̄ illa sit falsa aliqd̄ differēs ab ente nō est ens. imo est vera: q̄ dīctoriū est falsum. s. oē differēs ab ente ē. Et ad iprobationē negat q̄na. q̄ arguit a superiori distributo imobiliter ad suū inferius et nō valet argumentū: sicut nō sequitur: differēs ab hōie nō ē homo. s̄ntes est hō. ergo differēs a sorte nō est hō. q̄ns ē falsum et ans est ver: posito casu q̄ solus homo sit. Et si q̄ris vnde habet ille ēmin? ab ente q̄ f̄ct imobilr. Dicunt qdā q̄ h3 er hoc q̄ terminus stas determinate p̄cedit ipm̄. Ergo aut p̄nto q̄ habeat ab illis duobus signis simul q̄ntis a nullo illoz habeat hoc. Ad p̄mū tertie

regule. Quicqd̄ vlcant aliq̄ admisso casu dicunt q̄ illa est falsa. ois homo habēs equū egat illū. q̄ ly illū stat dī distributue sicut suū ans. sequit̄: q̄ est relatiōis demonstratiōis rōne sui determinabilis. s3 illa p̄mo asserit q̄ ois hō habēs equū egat oēs equū quē h3. qd̄ est falsū in casu. et dīctoriū est ver. videlicet homo hīs equū nō egat illū. Ad scdōz dī q̄ illa sunt sit vera tenēdo rectū a parte post et nō sunt dīctoria. q̄ ille ēmin? asin? q̄ est pars pdicati in nulla illaz distribuit: et deberet i vna dītribui: in alia nō. Ad tertiu dī q̄ vniuersalis est falsa. Et ad pbationē negat q̄na: q̄ arguit ab inferiōi ad suū superi? distributue: q̄ dicēdo q̄libet singularis alicuius vlis est vera: ly alicui? vlis stat distributue: q̄ est determinatio subiecti. Ad q̄rtuz negat illa: adā fuit in istati p̄nti. et ad pbationē cū dī. hec aliq̄ fuit vera adā fuit in istati p̄nti: igit ita est ita q̄ ipse fuit in istati p̄nti: nego q̄na. et ad pbationē cū dī: ois ppō vera affirmatiua de p̄nti carēs extremo opposito et signo cōfusiōis taz explicite q̄s ip̄licite relinquit vna de p̄terito verā: qualis nō est in p̄posito: q̄ ly instanti p̄nti icludit cōpositionē: sequitur enim: tu fuisti in istati p̄nti. ergo tu fuisti in istati qd̄ est p̄ns. et per hoc p3 ad exēplū iducit: q̄ nulla ē sititudo: q̄ ille terminus domo nō icludit cōpositionē verbales sicut ly instans p̄sens. Ad quintū negat illa: nullus deus scit antichristū esse futurū. et ad pbationēz nego cōsequētiā. et vterius cōcedo cōclufionē adductā videlicet deus scit aliquid: et modo potest esse q̄ nō sciat illud: et ad pbationē: scientia dei est firmior: q̄s existentia alicuius instantis: sed illa copulativa: aliquid instans est et modo potest esse. nō est possibilis. igitur nec alia. negatur cōsequētia: q̄ illius p̄positionis veritas nō depēdet a futuro: sicut illius deus scit antichristū esse futurū. p̄terea negatur q̄ ista copulativa nō sit possibilis aliquid instans est et modo potest esse q̄ illud instans nō sit: q̄ modo bec p̄positio est possibilis illud instans non est: Ois enim p̄positio possibilis est modo possibilis: sed bec est possibilis: illud instans nō est. demonstrādo p̄sens istas. igit ipa ē modo possibilis. q̄re rē. R̄spōsio magistrī i q̄d̄ra tura. Ad p̄mū quarte regule r̄spōdet concedēdo p̄mā cōsequētiā. et quādo vltra arguit: possibile est cesarem non ēē. ergo q̄tingens est cesare non ēē. distiguo de q̄tingētī: q̄ quoddā est q̄tingēs ad vtrūlibet: quoddā est q̄tingēs cōuertibile cūz possibili. p̄mo modo accipēdo nego q̄na. et ad philosophū dico q̄ loquitur de q̄tingētī quod cōuertitur cum possibili. Secūdo modo concedo q̄nam. et vterius arguis: contingens est cesare non esse. ergo contingens est cesare esse. nego consequētiā: et ad philosophū qui dicit q̄ p̄positio de contingenti habet cōnertit per oppositas qualitates. dicunt q̄ loquitur de contingenti ad vtrūlibet. Ad secūdū q̄ si ponatur indefinitam illam significare precise non admittitur casus: si vero non ponitur precise admitto et concedo consequētiā: sed non arguitur cōtra regulā: q̄ illa non est indefinita istius vniuersalis cum illa p̄pōteticē significet sicut quodlibet aliud insolubile f̄m quid. vniuersalis vero cathegorie significat.

Utr̄ regule equipollentiarū sint vere. scilicet. p̄d. q̄radic. post. cōtra. p̄c. postq̄. subalter.

Contra primam

laz de p̄dictoris arguitur sic. Iste n̄
 eqpoller: nō q̄libet homo aial est. ⁊
 aliq̄s hō aial nō ē. t̄q̄ regula falsa.
 cōsequētia tenet. aīis p̄batur. q̄ p̄ma
 ē falsa cū p̄dictoris sit ver. s. q̄libet
 hō aial nō est. ⁊ scda est v̄a. q̄ sequi
 tur: iste hō aial nō ē. ⁊ iste hō ē aliq̄s homo. ergo aliq̄s
 homo aial nō ē. maior p̄bat sic: ille homo hoc aial n̄
 ē: demōstrādo aīis. ⁊ hoc aial est aial. ergo iste homo
 aial nō ē. Ite adduco argumētū magis: Iste nō equa
 lent. nō aliquo hoīe currēte tu es aīis. ⁊ nullo hoīe cur
 rēte tu es aīis. ergo regula falsa. q̄ia tenet. ⁊ aīis p̄ba
 tur. q̄ p̄ma ē vera cū p̄dictoria sit falsa. ⁊ scda ē falsa
 q̄ q̄libet suar: cāz veritatis ē falsa. Secūdo sic. nega
 tio p̄posita facit eqpollere suo p̄dictorio vel facit eqpol
 lere contradictorio negatiōis. vel facit illā p̄pōnez cui
 addit equipollere suo cōtradictorio. vel facit aggrega
 tū ex negatōe ⁊ illo cui addit equipollere suo p̄dictorio.
 nō p̄mit: q̄ negatio nō equalit suo contradictorio. nec
 scd̄s. nec tertiu: q̄ nulla p̄positio eqpoller suo contradi
 ctorio. Tercio sic: ista non eqpoller. non oēs apostoli
 dei sūt duodeci. ⁊ aliq̄ apli dei nō sūt duodeci. ergo rē.
 tenet q̄ia. ⁊ aīis p̄z: q̄ p̄ma ē falsa cū p̄dictoris eius sit
 ver. remouēdo negatiōē. ⁊ scda ē vera rē. Quar
 to sic. iste nō eqpollent. nō nullus nō hō ē grāmaticus: ⁊
 aliq̄s nō homo ē grāmaticus: q̄ p̄ma est v̄a ⁊ scda falsa:
 pōsto q̄ nullus sit grāmaticus. ergo regula falsa.

Contra

scdam regulā de cōtrariis arguit sic.
 Iste nō equalit. q̄libet singularis alicui
 v̄is nō est vera. nulla singularis alicui v̄is ē vera.
 q̄ p̄ma est v̄a ⁊ scda falsa. q̄ p̄ma sit vera. p̄bat: q̄
 seq̄: q̄libz singularis hui⁹ v̄is hō ē aīis. nō ē vera.
 s. ista v̄is est aliq̄ v̄is. ergo q̄libet singularis alicuius
 v̄is nō est v̄a. ⁊ q̄ scda sit falsa p̄z. q̄ p̄dictoris est ver.
 Ite adduco argumētū magis. q̄ iste non equalit: q̄libz
 hō aial nō est. ⁊ nullus hō aial non est. ergo regula fal
 sa. q̄ia tenet. aīis p̄bat. q̄ scda est falsa: vt patet ⁊ p̄ma
 ē vera. Secūdo sic: iste nō eqpollent. nulla chymera
 est nulla chymera. ⁊ quelibet chymera est aliqua chy
 mera. ⁊ tamen adsunt conditiones regule. ergo regu
 la falsa. q̄ia tenet cū minori. maior p̄bat. q̄ p̄ma est v̄a
 cū contradictoriū sit impossibile. s. aliqua chymera ē nul
 la chymera. q̄ seq̄. ergo aliq̄ chymera est. ⁊ scda ē fal
 sa: q̄ inferit illam: quelibet chymera est. Tercio sic. se
 quit ex regula q̄ nullū aial est homo. ergo regula falsa
 aīis p̄bat: q̄ seq̄. oē aial cē hoīem est falsū. ergo oē ani
 mal cē hoīem nō ver: ⁊ vltra. oē aial est hoīem nō ē
 ver. tenet q̄ia ab affirmatiua de p̄dicato īfinito ad ne
 gatiua de p̄dicato finito. tūc vltra. oē aial est hoīem nō
 est ver. ergo nullū aial cē hoīem est ver. patet q̄ia p̄ re
 gulā. ⁊ vltra. ergo nullū animal est homo.

Contra

tertiā regulā de subalternis arguit sic.
 q̄ nō sequit q̄libet hō oē aial nō est. er
 go aliq̄s hō oē aial est. ⁊ hic arguit p̄ regulā. ergo regu
 la falsa. tenet q̄ia cū minori. maior p̄bat: q̄ aīis est ver
 ⁊ q̄is falsū. Ite adduco argumētū magis. q̄ non sequit
 nō q̄libet chymera est nō hō. ergo aliqua chymera est

homo. ⁊ tamen arguit p̄ regulā. ergo regula falsa. q̄ia
 tenet cū minori maior p̄bat: q̄ antecedes ē ver ⁊ cōse
 quēs falsū: q̄ q̄is sit falsū p̄z: q̄ aīis sit verum. p̄bat: q̄
 p̄dictoris est falsū. s. q̄libet chymera est nō hō. q̄ ex illa
 seq̄ q̄ q̄libet chymera ē. Secūdo sic: iste non eqpol
 lent. aīis aliq̄s hō necessario nō est aial: q̄libet hō neces
 sario ē aial. ⁊ tamē arguit per regulā. ergo rē. q̄ia te
 net cū minori. maior p̄bat: q̄ p̄ma est vera ⁊ scda falsa.
 q̄ scda sit falsa p̄z oē se. q̄ p̄ma sit vera. p̄bat. q̄ con
 tradictoriū ei⁹ ē falsū. s. aliq̄s hō nēcio n̄ ē aial. quodq̄s
 enī dato falsa ē ista p̄pō rē. Tercio sic. Iste nō equi
 poller. nō necesse ē nō sōtē currere. ⁊ ipole ē sōtē cur
 rere. ⁊ tamē arguit per regulā. ergo regula falsa. q̄ia
 nota cū minori: ⁊ maior p̄bat. q̄ p̄ma ē falsa. cū contra
 dictoriū sit ver. s. necesse ē sōtē currere. ⁊ ha ē v̄a: vt p̄z rē.

Ad bec

respondet. Ad primū negat cōsequētia: s.
 debet addi i antecede. ⁊ ille p̄dictoris
 q̄libet hō est aial. ⁊ aliq̄s hō aial nō ē. vt valeat q̄ia: s.
 tūc negat aīis p̄ ista p̄e addita: q̄ ista nō p̄dicunt cū in
 nulla distribuat p̄dicatū. Aliud dicit magis q̄ negat
 p̄sequētia. s. vt valeat p̄sequētia v̄z addi i antecede. ⁊
 iste p̄dicat aliquo hoīe currēte tu es aīis: ⁊ nullo ho
 mine currēte tu es aīis. sed hoc ē falsū: q̄ sūt p̄pōnes
 p̄bade p̄ suas cās veritatis quaz nulla ē alicuius qua
 titatis. Ad secundū d̄r q̄ negatio facit eqpollere suo
 p̄dictorio. put ly suo refert p̄pōne cui additur ⁊ nō sequi
 tur q̄ faciat illā p̄pōnez eqpollere suo p̄dictorio. s. facit
 cōpōnem ex illa p̄pōne ⁊ negatione equipollere suo cō
 tradictorio. s. p̄trario p̄pōnis cui addit. Ad tertium
 dicit q̄ ly oīs pōt teneri collectine ⁊ diuisione. si diuisione
 ista est falsa: oēs apli dei sūt duodeci. ⁊ p̄dictoria ē vera
 s. nō oēs apli sūt duodeci. si aut teneat collectine ista ē
 vera. oēs apli sunt duodeci: ⁊ cōtradictoria ē falsa. s. nō
 oēs apli dei sunt duodeci: ⁊ tūc illa. nō oēs apli dī sunt
 duodeci. non equalit illi: aliq̄ apli dei nō sūt duodeci.
 cū ista sit vera: ⁊ ratio ē: q̄ signū p̄ticulare nō pōt limi
 tare aliqd ad sensū collectiū. Sili nec signū v̄le nega
 tiū s. solū signū v̄le affirmatiū. ⁊ hoc habet ex nā sua
 Et si petis enī equalit illa. nō oēs apli dei sūt duodeci.
 tento ly oēs collectine: v̄z q̄ hui⁹ aliq̄ apli dei qui sunt
 oēs apli sunt duodecim. ⁊ si vis q̄ia illius. oēs apostoli
 dei sunt duodecim. est illa. nulli apli dei q̄ sunt oēs apli
 dei sunt duodecim. ⁊ sic de alijs dicat. Ad quartū d̄r
 cū q̄ nō equipollit: q̄ p̄ma est negatiua ⁊ scda affir
 matiua: q̄ scda negatio tenetur īfinitē: q̄ ponitur iter
 adiectiūm ⁊ substantiū. Et si dicis volo q̄ in ista nō
 homo est grāmaticus. ly nō teneat negatiue ⁊ nō īfinitē
 ergo addēdo aliā negatiōē sic dicēdo. nō nullus hō est
 grāmaticus. equalit illi: aliq̄s hō est grāmaticus. Dicit
 negādo q̄ equalit illi. q̄ ly nō tenet īfinitē p̄pter cām
 dictā. ⁊ nō pōt teneri negatiue. Ad primū p̄tra scda
 regulā negat antecedes: imo equalit. Ad iprobationē cū
 arguis: q̄ p̄ma est vera ⁊ scda falsa. negat q̄ p̄ma sit
 vera: ⁊ cū in p̄bas negat p̄sequētia: q̄ arguit ab inferio
 ri ad suū superius distribuit. Ad aliud magistri di
 cit magister negat q̄ia. s. opōner addi i antecede q̄
 illa sūt cōtraria. s. q̄libet hō oē aial est. ⁊ nullus hō aial
 est. quod est falsū. deide negatio debet esse p̄posita
 subiecto: nō aut p̄dicato: ideo nō valet. Ad secundū

6t

of

qf

5t

Rt

at

mt

Tt

negat minor. f. q. sint additōes regule: q. nō arguit negatiōe postposita subiecto et pposita verbo. et id ista nulla chymera ē nulla chymera: ē pure negatiua. s. dicēdo. nulla chymera nulla chymera ē: bene equalit illi: quolibet chymera est aliq. chymera: et vtraq. est falsa.

Replia cōtra. Petrus hispanus pcedit illas equi pollere: nihil ē nihil. et q. libet ē aliquid. et tamē negatio seq. verbū. Sicut philosophus i pmo physicoz pcedit illa: ex nihilo nihil fit. que equalit huic: ex quolibet fit aliq. que ē falsa q. ex isto ista nihil fit. Ad pmiū dī q. Petrus hispanus itelligit scdm negationē pcedentē verbū sic. f. nihil nihil est: q. eqpollct illi q. libet ē aliqd. Ad aliud dī q. philosophus itelligit negationē secundā subseq. verbū et non pcedere: sic videlicet: ex nihilo fit nihil. que vā ē. q. sūū pdictōm icludat pcedentiōē. f. ex aliquo fit nihil. Ad tertiū dicit qdā q. in dībus istis argumētis modus pōt teneri in sensu cōposito vel diuiso. si i sensu cōposito negat q. illa: oē aial eē boiem nō ē vox. ergo nullū boiem eē aial ē verū. nec arguit p regulā: q. negatio nō postponit in vli affirmatiua et negatiua: cū nulla illaz sit alicuius quantitatē: ex quo q. libet est modalis i sensu cōposito. si vō modus teneat i sensu diuiso itez negat q. illa. nec arguit p regulā: q. negatio debet immediate sequi subiectū. vii subm illi: oē aial eē boiem ē verū est ly aial solū. residuū vō se tenet ex parte pdicati: id bī seq. omne animal nō ē hominē est vox. ergo nullū aial eē boiem ē vox: sed aīa ē falsū. Ego autē rīderē alī et pformius magis: et dicerē negādo aīa pme psequētiē. f. q. ex reglā sequat q. nullū aial est bō. et ad pbatōnē cōcedo q. oēs ille pponēs sunt de sensu cōposito. et cōcedo oēs q. nias factas ex pta vltima quā nego: et cū tu pbas q. niam valere. q. arguit p regulā. negat q. negatio non postponit sicut dī q. in modalio? tūc recte postponit q. pponit imediate i finito: nō autē sic hic. ergo rē. Ad pmiū cōtra tertiā regulā negat minor. f. q. arguat p regulā. q. nō recte postponit negatio. debet enī imediate postponi subiecto. ideo bī sequit. nō q. libet bō nō oē aial est. ergo aliq. bō oē aial ē: s. aīa est falsū. Sed si q. rīs cui equalit illa: nō q. libet bō oē aial nō ē. dico q. isti: aliq. bō aial ē. Et ad aliud magis sūt negat minor. q. nō arguit p regulā: q. debet negatio postponi toti pponi: et postponi toti subō imediate: ita q. verbū pncipale pcedat. qualis nō sit i pposito. Id debet sic dici: nō q. libet chymera nō est bō. ergo aliq. chymera ē bō. sed vtraq. nūc est falsa.

Ad scdm negat minor. f. q. arguat per regulā. debz enī negatio postposita imediate postponi subiecto: qdā fit. Id debet dici sic: nō aliq. bō nō necessario est aial: et q. libet bō necessario ē aial. S. pma est falsa sic secūda: q. pndictōm est vox. f. aliq. bō nō necessario est aial.

Ad tertiū negat minor. f. q. arguat p regulā: q. non recte postponit negatio ad modū regule: debet enī cōfugi i finito sic: nō necesse est forte nō currere: et posse est forte currere. et tūc vtraq. ē vera. Replia q. rō si negatio sit cōiuncta verbo pncipali. vt dicēdo: necesse non est forte currere: cui equalit. Dicit q. nō ē aliter rīdendū q. ad illā: necesse ē forte currere. vnde sicut ponit figura modalū sine cōfusione negatiōis ad verbū pncipale: ita altera figura pōt fieri cū tali negatiōe nō trāuerso.

Unde iste sunt subēctarīe. possibile nō est te nō esse: possibile nō est te esse. et iste sunt cōtrarie: necesse nō est te esse impossibile non est te esse. et iste sunt subalterne. impossibile non est te esse. possibile non est te esse: iste sūt: necesse nō est te esse. possibile non est te esse.

Utrum diffinitio cōuersionis sit bene data.

Contra alicui

diffinitio cōuersionis sit bene data. Cōpit diffinitio cū nō cōpit diffinitio. ergo diffinitio mala. q. nia tenet: et aīa pbat. q. dicēdo nullū nomē est bō: homo nō est nomē. hic ē trāspōitio subiecti in pdicatū et cōuersionis: vt pz: tū nō est cōuersionis. qd pbat. q. si nō. oā

oppositū q. sit cōuersionis. vel ergo ē simplex: vel p accis vel p ppositionē: nō simplex q. pma est vā et secūda falsa. deinde q. mutat quantitas. nō p accidēs vt pz in tractatu suppositionū in secūdo capitulo qd icipit. Et autē cognoscat: in fine illi? capituli dicit q. nō ē cōuersionis p accidēs: nō autē ē cōuersionis per cōntrāpōitionē: q. terminū finiti nō mutant in finitū i finitū. q. rē. Cōnstr arguit de ista: bō est spēs spēs est bō. q. pma ē vā et scda falsa. Secūdo sic. seqrēt q. i ppositiōe vocali nō posset fieri cōuersionis. qd est falsū. pbat q. nia: q. subiectū non pōt trāspōi in pdicatū nec cōuersionis. pbat q. cū subiectū in vna ppositione semel in vna pponē sit platum non amplius pōt deasūmī alia vt fiat pdicatū: iuxta illud: Quolat amissū semel irreuocabile verbū. Tertiū sic. seqrēt q. ista esset bona cōuersionis homo est aial. ergo aial est homo. qd est falsū. patet q. nia q. est trāspōitio subiecti in pdicatū et cōuersionis. g. diffinitio mala.

Quarto sequeretur q. ista non esset bona cōuersionis. homo est animal et cōuersionis: qd est falsū. q. sequatur: pbat. q. non est trāspōitio subiecti in pdicatū: et cōuersionis. ergo non ē cōuersionis. Quinto sequeretur q. illa eēt cōuersionis vbi mutaret q. litas et maneret eadē q. litas. vt dicēdo oīs homo ē oē aial. oē aial non ē oīs homo. qd ē falsū. et pbat pmo q. nia: q. illic ē facta trāspōitio subiecti in pdicatū et cōuersionis: vt pz. q. non sit cōuersionis arguit. q. nihil est in q. lē quā sit in spē. q. rō topicor. s. illa cōuersionis i nulla spē est. ergo nō est in genere. q. in nulla spē sit pbat discurredo p oēs. pmo non est simplex: q. in simplici manet eadē q. litas et q. litas. et nō p accis: q. non mutat q. litas. non per ppositionē: q. non mutant terminū finiti i terminos i finitū.

Sexto cōnstr argumētū pōt fieri vbi mutet q. litas et q. litas: vt dicēdo. oīs homo ē aial: aliq. aial nō ē homo: hec ē trāspōitio subiecti in pdicatū et cōuersionis: vt pz. et tamē non ē simplex. nec p accidēs: nec per cōntrāpōitionē: vt pz per eorū diffinitiones. ergo rē.

Ad hec respondetur. q. sunt duo modi rīdēdi. Annus cōior est q. vult q. oīs cōuersionis sit bona q. nia ad bonū itellectū loquēdo. f. q. ex oī bona cōuersione pōt fieri bona cōsequentiā: b. hui? opinionis ē Boetius vt pz in sillis categoricis: et tenēdo hūc modū opōnet restringere diffinitionē cōuersionis sic. Cōuersionis est trāspōitio debita subiecti in pdicatū et cōuersionis rē. sic q. cōmutatis terminis si cōuertēs ē vera vel falsa et c.

Ad hec respondetur. q. sunt duo modi rīdēdi. Annus cōior est q. vult q. oīs cōuersionis sit bona q. nia ad bonū itellectū loquēdo. f. q. ex oī bona cōuersione pōt fieri bona cōsequentiā: b. hui? opinionis ē Boetius vt pz in sillis categoricis: et tenēdo hūc modū opōnet restringere diffinitionē cōuersionis sic. Cōuersionis est trāspōitio debita subiecti in pdicatū et cōuersionis rē. sic q. cōmutatis terminis si cōuertēs ē vera vel falsa et c.

uerfa similiter. et per hoc q dicitur transpositio tagitur
 genus. qz ois conuersio est transpositio et non conuersio. et p
 hoc q dicitur debita. tangit dicit q declarat. p hoc q addit
 in fine sic q conuatis eminis si conuerteret est vera vel
 falsa et conuersa filit. et p hoc pz q si debet ee transpositio i
 qbus pponit debet ee. qz in illis designatis p illi ver-
 sum. feci simplr et. quod debet ee in illis: et fm hac via
 pz risto ad argumeta. Ad pnu di. q no est transposi-
 tio debita. ad aliud ruder filit. Ad scd di q ppo vo
 calis pot conueri. qz sufficit q aliqd file subo ponat loco
 pdicati et conuerso. Ad tertiu di q ista no est conuersio.
 qz secunda oio no est ppo. id nubil e subiectu nec pdicatu
 in ea. Ad qrtu di q est transpo iplicite: et hoc sufficit.
 Ad qntu et tertiu di q no e transpo debita et. Alii
 modus est imaginari q duplex est conuersio. qda. n. est bo-
 na et qda mala. In conuersione bona requiruntur due codi-
 tiones. Prima q remaneat eade suppo gialis in emi-
 nis conuatis. hac additione tagit magi: vt declarat ar-
 gumentu pnu in supponib caplo scdo. Et aut cogno-
 scat quod emini supponit. Scda e q remaneat eade qli-
 tas pponis in conuertere et i conuersa. Cui ro est: qz si no
 remaneret eadem qlitas nulla bona conuersio cet bona
 gna: qd pbat. qz ex ppo negatiua nunqz sequit affir-
 matiua de eisdem eminis nec contra. igit nulla talis cet
 bona gna. gns est itentione magri. qz fm cu ois con-
 uersio simplr est bona gna: et aliq p accis et aliq p
 positione. Is vlt no qlibet illaz sit bona gna. frustra eti
 cet incta conuersio vt pz. Conuersio vero mala est quan-
 do deficit vna haru conditionu vel vtraqz vt suppositio
 generalis et qlitas. Aduerte vlti q conuersio bona
 dimittit in bas tres species. s. in conuersione simpliciter per
 accides et per positione: et ideo no ois bona conuersio e
 bona gna. Et si dicis in quo ergo talis bonitas consistit:
 ex quo talis bona conuersio pot ee mala gna: vt ista ois
 bo est aial: oe aial est ho. q est p accis. et qre di bona co-
 uersio. Ad pnu di q bonitas talis consistit in debita
 transpositione extremor: q debita transpositio requit duas
 coditides dictas. Ad scdm di q di bona conuersio: qz
 snata tali debita transpositione pot fieri bona gna in oi
 specie conuersionis. no dico q snata tali debita transposi-
 tione q ois bona conuersio sit bona gna: sed dico q ser-
 uata tali debita pot fieri gna: sic intelligedo q ppo pot
 talr conueri q sit bona gna in omni specie conuersionis.
 Ad ppoitu redendo conuersio diffinita hic est cois ad
 bona et mala. si aut volum? restringere ad bona tm dice-
 mus sic. Conuersio est transpositio debita sub i pdicatu
 et conuerso. debita dico remanete eade suppositioe gene-
 rali et qlitate pponis: et tuc ista diffinitio conuertit cu bo-
 na conuersione: et adhuc oportet intelligere alias tres par-
 ticulas fm magri in logica magna sic dicdo. Conuer-
 sio est transpositio debita sub i pdicatu et conuerso. vel
 similu iplicite vel explicite: copula manente. similu di
 ppter ppoie vocali. iplicite vel explicite di ppter ar-
 gumentu qrtu dicdo et conuerso. di copula manete. p-
 pter titu argumentu. Nec tu vltima particula videtur
 supflua: qz si copula no maneret in secunda oione no cet
 ppositio. et sic no eet ibi subiectu et pdicatu: et cosequeter
 no eet transpositio subiecti in pdicatu et conuerso. Ad
 argumenta omnia scdm hanc viam patet solutio.

Utrum sint tantum tres species conuersionis. s. sim-
 plex: per accides: et per contrapositionem.

Contra arguit q sint tantu
 due sic. Nulla est con-
 uersio p positione: ergo remanet
 tm due. s. simplr et p accides: tenz
 gna: et antecedens pbat. quicuplici-
 ter. Primo: qz ois ppo conuertibi-
 lis p positione pot conueri simplr:
 vel p accis: ergo frustra ponit ista.
 tenet gna: qz frustra sit per plura: qd pot fieri p paucio-
 ra: p plm pmo phisicor. ans pbat. qz per positione
 conuertit vniuersalis affirmatiua et pticularis negatiua:
 vt pz per illu vsum: Istu p cotra. sed ille eade pnt quer-
 ti p accis. de vniuersali affirmatiua pz per illu versu:
 Sna p acci. de pticulari negatiua pbat. qz dicdo: ali-
 qs ho no est alb: aliqd albu no est ho: hoc e transpositio
 sub i pdicatu: et conuerso manete eade qlitate: s. muta-
 ta qstitate: ergo e conuersio p accis. Scdo pbat idem.
 s. q nulla sit conuersio p positione: qz qlibet conuersio e
 extremor transpositio. s. ista p positione no e extre-
 mu transpositio: ergo ista no est conuersio. gna nota cu ma-
 ior. minor. pbat. qz no sunt eade extrema in conuersa et i
 conuertere: qz in conuersa extrema sunt emini finiti: in co-
 uertere vo sunt emini infiniti. Tertio pbat idem sic. In
 oi bona conuersione emini debet supponere pisse p eis-
 de: s. ista p positione emini supponit pdictorio mo-
 der no est bona conuersio. gna nota cu minor: et maior
 pbat. qz nomina transposita idem significat. p plm pmo
 pperme: ergo eade mo supponit: tenet gna: qz suppo e
 significatio emini in ppoie. Quarto pbat idem sic: qz
 si daret conuersio p positione: tuc talis eet transpositio
 sub i pdicatu: et conuerso manete eade qlitate et qstita-
 te vt dicit magi. Sed arguit q in tali conuersione p po-
 sitione no maneat eade qstitas: et maxime fm magri p
 qstitate itelligedo suppositione: qz illa. aliq rosa non est
 suba. querit sic: aliq no suba no est no rosa: In pma ly
 rosa supponit determinate: et ly suba distribuitur. In se-
 cunda vero opposito mo. Confirmat deiu: qz eminus si-
 nit? no supponit eade mo sicut ipsemet isinit? p nega-
 tione: s. diuersimode: ergo diffso claudu pdictione dicet
 q manet eade suppositio et emini finiti mutatur in emi-
 nos infinitos. Quinto pbat idem sic: ois conuersio incta e
 ppter reductionez syllogismor imperfector ad pfectos:
 vt pz pmo por: s. p conuersione simpliciter et p conuersione
 p accis reducitur syllogismi: no aut p positione: vt
 pz p plm in loco pallegato: q nulla metione fecit de co-
 uersione p positione i reducdo syllogismos: ergo nul-
 la est conuersio p positione. Scdo pncipali pbat q
 sint quor spes conuersionis: et arguit sic. Ultra istas dat
 conuersio pter qstitate q no est aliq istaz: ergo quor sit
 spes. gna nota: et ans pbat ante magri i logica magna
 q ponit conuersione pter qstitate qua diffinit sic: Conuer-
 sio pter qstitate q no e aliq istaz e transpositio extremor
 copula manete cui? alter extremu caret qstitate logica-
 li. Hoc aut pz rone: qz exclusiua conuertit cu vli de fini-
 tis transpositis. modales at de sensu copposito conuertunt
 sic: et no p aliqz istaz tmu spes: ex quo tales ppones no
 sut alieni? qstatis aut saltu altera. Tertio pncipali

probat. q. sint quinq. species quersionis arguitur sic: Ultra illas datur alie due. ergo rē. pbatur ahs: q. vbi fiat trāspōitio subī in p̄dicatū r eōuerſo mutata q̄litate r manente q̄litate est cōuerſio q̄dā. q. sibi cōpetit diffō cōuerſionis. r tū nō est simplex nec p accis nec p p̄poſitionē. vt dicēdo: ois hō oē aial est: oē aial non est hō. ergo rē. Sill vbi fiat trāspōitio subī in p̄dicatū r eōuerſo: mutata q̄litate r q̄litate est cōuerſio quedā: q. sibi cōpetit diffinitio cōuerſionis: r tamē nulla istaz est. s. simplex per accidēs rē. vt pz dicēdo: ois homo aial est: aliquod animal non est homo. ergo rē.

Ad hec rīdetur. Ad p̄mū negatur ahs. Ad p̄bationē pōt p̄mo negari q̄nā. vñ vt dicit magr in logica magna. q̄libet p̄pō mudi est cōuertibilis p accis. r tū nō valet. ergo nō sunt ponende alie spēs cōuerſionis. Et ad p̄bationē cū dī frustra sit p plura qd pōt fieri per pauciora: dī q. vñ est si eque bñ pōt fieri: qd mō negat: q. sic aptius faber pluribus istrinētis facit cultellū qz vno tm: ita logic⁹ aptius r meli⁹ me diātū plurib⁹ spēbus cōuerſionis pōt cōuētere. p̄pōnes qz vna tm. Amplius pōt negari ahs. q. particularis negatiua nō potest cōuēteri simplr: nec per accidēs: si per q̄litate hic itelligam⁹ vniuersalitātē: particularitātē: r nō suppositionē: s. magister nō sit istius opinionis.

Ad scdm negat minor: r ad p̄bationē cū dī: nō sunt eadē extrema in cōuerſa r in cōuertēte: ergo nō est trāspōitio extremoz. negat q̄nā. s. enim illud qd erat totū extremū in cōuerſa nō sit totū alterz extremū in cōuertēte. sufficit q. mutet in locū alterius extremi: qd enim est extremū in p̄ma est etiā extremum in scda: s. nō tale rē.

Ad tertiū negatur maior. Ad p̄bationē nego istam q̄nām. nōia trāspōita idē significāt. ergo eodē mō supponit: s. debet dici sic. idē significāt r eodē modo: ergo eodē modo supponit: sed tūc ahs est falsum. Ad q̄rtū patet rīſio si p quāritatē itelligam⁹ vniuersalitātē: particularitātē: r nō suppositionē: q. tūc manet eadē quāritas in vtraz: Si aut per quāritatē itelligimus suppositionē vt vult magister hic dicēdū est q. manet eadē suppositio: nō quidē terminoz: sed p̄pōnis. i. q. si in p̄pōne cōuerſa est suppositio determinata r distributina: r in cōuertēte silt: sed tūc tūc nō retinēt eadē suppositionē q. in cōuerſa supponit vno mō r in cōuertēte alio mō. Vel dicat q. manet eadē suppositio extremoz fm denotationē: sed nō terminoz. dico non finitū: q. finitū nō eodē mō supponit in vtraz. extrema at p̄z denotationē sic: q. subī cōuerſe r cōuertētis eodē mō supponit: r p̄dicatū vtriusqz etiā eodē mō. Ad cōfirmationē cū dī finitū finitū nō supponit eodē mō sicut ipsemet ifinitus. negat hoc. p̄pō quo aduerte q. cū aliqz finitū finitū p̄pter negationē additā sibi illud aggregatū ex negatōe r ex illo cui addit negatio est vñ finitū q. pōt stare determinate vel cōfise tm vel distributine: p̄z exigētā signi: vt dicēdo nō hō currit: ly nō hō stat determinate: r dicēdo tūc nō hō currit: ly non hō stat cōfise tm: r dicēdo oē nō hō currit: q. ista est vera stat distributine. nec ille finit⁹ hō distribuit dicēdo: nō hō currit: q. ista est vera: si afm⁹ currit: cū hoc ois hō currat: r sic pz qd sit dicēdū ad hoc. Ad q̄ntum negat maior. sed bene. vñ est q. quersion simplex r quersion per accidēs

est innēta p̄p̄ syllogismoz ip̄sectorz reductionē: s. cōuerſio p p̄positionē nō: sed dices q. inuenit cōuerſionē p p̄positionē. r p̄pter qd. dī q. Boet⁹ ponit eā in tractatu quē facit de syllogismis categoricis. Cū oīſio quō p̄pōnes ſituatur in figura. dī q. alique cōuertuntur: s. biip̄is simplr. s. vñs negatiua r particularis affirmatiua. vñs vero affirmatiua r particularis negatiua nō cōuertunt simplr. Et inueſtigās si aliquo mō pnt sibiip̄is cōuēteri. dicit q. p p̄positionē sibiip̄is cōuertunt. r sic pz rīſio ad q̄ntū. Ad scdō p̄ncipale tenēdō vñ cōm diceret q. hic arguit de cōuerſionib⁹ p̄pōnū alicuius quāritatis. talis aut cōuerſio assignata est in illis q nullius quāritatis sunt. Vel alr fm vñā magr hic negat q. dēt cōuerſio p̄ter quāritatē: q. tales cōuerſiones facietur simplices. Ad tūc p̄ncipale pz p̄ q̄ſtionē p̄cedentē q. ille nō sunt bone cōuerſiones: q. i oī bona cōuerſione dī remanere eadē q̄litas p̄pōnis: q. hic diuidit cōuerſio i bas tres spēs: Decedat igit q. ſit p̄les spēs quersionis: sed nō quersionis bone vt itelligim⁹ in p̄pōſito.

Utr diffinitiones quersionis simplicis per accidēs: r per contrapositionem sint bene date.

Contra cōuerſionē simplicē arguit sic: Illa diffinitio non ē bona que competit alteri a diffinito: nō sit diffinitio cōuerſionis simplicis conuenit alteri a diffinito. ergo rē. p̄ſequentia nota cuz maiori. minor pbatur: q. competit cōuerſioni p p̄positionē. Itā cōuerſio p p̄positionē est trāspōitio ſubiecti i p̄dicatū. r eōuerſo manēt eadē q̄litate r quāritate: s. mutatis terminis finitis in finitis ifinitos. Adodo diffinitio cōuerſionis simplicis se hz ad istā diffinitionē ſicut genus ad spēs: q. illa ſecūda addit aliqd ſupra p̄mā. Itā ſi de aliq cōuerſione est vñ dicere est trāspōitio ſubiecti in p̄dicatū manēt eadē q̄litate r quāritate: sed mutatis terminis finitis in terminis ifinitos: est etiā vñ dicere q. est trāspōitio ſubiecti in p̄dicatū: r eōtra manēt eadē quāritate r quāritate. Scdūdo ſic. vel per quāritatē tū itelligis vniuersalitātē: particularitātē rē. vel suppositionē. Si primū. cōtra. Itāz dicēdo: ois hōmo currit: tantū currit est hōmo. ista est quersion simplex: r tamen nō manet eadē quāritas. ergo rē. tenet q̄nā cū minor maior pbatur: q. est cōuerſio: vt patet r non per accidēs: q. ſecūda est alicuius quāritatis: nec per p̄positionē: q. non mutantur termini finiti in terminos ifinitos: ergo ē simplex. Si vero per quāritatē tū itelligis suppositionē: cōtra. q. tūc illa est quersion simplex: nullus hō ē omne riſibile. riſibile non est hōmo: quod est falsum: q. p̄ma est vera r ſecūda falſa. pbatur q̄nā: q. hic est trāspōitio ſubiecti in p̄dicatū: r eōuerſo manēt eadē quāritate: q. vtraz est negatiua: r quāritate: q. termini in vtraz eodē modo supponit vt patet.

Contra cōuerſionem per accidēs arguitur: q. q̄ritur quare potius mutata quāritate manēt qualitate ſit vna spēs cōuerſionis que dicitur per accidēs qz mutata qualitate r manente quāritate: cum cōuerſio per accidēs non ſit bona q̄nā: q. in aliquibus valet in aliquibus non fm magistruz: ſicut nec illa

6t

re

conuersio est bona pñtia in q̄ mutat qualitas et remanet quantitas: et cū quantitas est accidens pñtis sic q̄litas. Secūdo sic. Aut per quantitatē tu intelligis vniuersalitatem et aut suppositionē. si primū tūc ista est conuersio per accens. aliq̄s hō est aial: ergo aial est aliq̄s hō mo: vt pz. q̄is tūc est falsum: q̄ est simplex: q̄m p̄ticularis affirmatiua conuertit simplr. deinde cū iste equalēat. ali quod aial est aliq̄s hō: et aial ē aliq̄s hō. s̄z prima ē conuertens illi. aliq̄s hō est aial i conuersione simplici. et se cundo ē et erit conuertens illius i conuersione simplici. Si vero p quantitatē tu intelligis supponem sequitur q̄ ista n̄ est conuersio p accens: nullū aial est ois hō. et aliq̄s hō mo non ē aial: pz pñtia: q̄ hoc manet eadē qualitas: et suppositio et c̄. q̄is tūc est falsum: q̄ nō ē simplex: cū conuersa sit vera et conuertens falsa. neq̄s est p contrapositionem: cum non mutantur termini finiti in terminos infinitos: ergo remanet per accidens.

Contra conuersionē p contrapositionē arguit sic. Conuersio per suppositionē nō ē trāsp̄positio subiecti i predicatū et conuersio. ergo diffinitio mala: pñtia et aīis probatur: q̄ quod est subm i prima nō ē predicatū in fa: et quod ē predicatū i prima nō ē subm in fa: ergo non est trāsp̄positio subiecti in predicatū: et conuersio: et pñtia: et aīis pbat̄ conuertēdo illas. hō non ē aial. in illa. aliquod non aial non est non hō. subm. n. in prima est hō. in fa vero ly homo nō est predicatū: s̄z ē ps predicatū. predicatū vero ē nō hō mo. Similiter predicatū prime est aial. secūdo vero nō est ly aial predicatū: s̄z ly non aial. quare et. Secundo mō si per quantitatē intelligitur suppositio. arguit q̄ nō maneat eadē quantitas: q̄ dicendo ois homo ē aial: oē nō aial est nō homo. ly aial prius stabat cōfusa tū. In fa vero stat distributivē: q̄ solum illud signū dē h̄z vim distributiui. non aut ly non cū tenetur infinite: vel si vis q̄ ambo hēnt vim distributiui: ly aial stabit determinate per magr̄m in illo caplo. p̄dō maiori euidentia dico q̄ q̄i duo signa hēntia vim distributiui quoz vnum ē affirmatiui et aliud negatiui cadūt supra aliq̄nē terminū immediate faciūt stare determinate. Secūdo probat q̄ non maneat eadē q̄litas: q̄ in conuersa oēs termini sunt affirmati. in conuertēte vero oēs sunt negati: ergo mutat in conuersa et conuertēte et.

Ad hec videtur. Ad primū dicit q̄dam: vt tatum ē in sumulis q̄ conuersio simplex per illā p̄ticularē manēt eadē quantitas differt a conuersione p accens in qua nō manet eadē quantitas: et per illā manēt eadē q̄litas differt a conuersione per suppositionē. Qñ dicit q̄ duplex ē q̄litas. vna est q̄litas p̄positionis. alia vero est q̄litas terminoz. sicut. n. p̄positio affirmatiua ē alteri q̄litas a p̄pone negatiua. ita terminū affirmatus est alteri q̄litas a termino negato: vt hō et non hō. Dicit ergo q̄ p manere eadē quantitatē intelligit magr̄ manere vtrāq̄ qualitatē. s. p̄positionis et terminoz: et iō i conuersione per suppositionē s̄z maneat eadē q̄litas p̄ponis. nō tū manet eadē q̄litas terminoz et. Vel alr̄ dicat q̄ ista diffinitio ē itelligenda cū p̄cisione sicut diffinitio sp̄i. Sicut. n. i diffinitione sp̄i additur hec p̄ticularē solū dīcēdo: sp̄s ē que predicatur de plurib⁹ differentib⁹ numero solus. ita ad

datur i diffinitione p̄uersionis simplicis dīcēdo. Conuersio simplex ē trāsp̄positio subiecti i predicatū et conuersio manēt eadē q̄litate et quantitate solum. ita q̄ ly solus importat mihi hoc nulla alia mutatione fecit: et sic pz r̄fio ad argumentum. Ad secūdū s̄m viā cōm dicitur q̄ per quantitatē intelligit vniuersalitas et. Et ad im probationē negat: q̄ ista sit conuersio simplex. ois homo currit: ergo tūc currens est hō. Et ad p̄bationē cum dī non est per accidens nec p suppositionē. concedo. ergo ē simplex: nego pñtiam: q̄ conuersio s̄m hūc modū s̄z fieri solū in p̄pōib⁹ alicui⁹ quantitatē. mō conuertens hic nullus est quantitatē: quare et. Secūdo viā magr̄i dī q̄ per quantitatē intelligit suppositionē: et p̄cedit illā conuersionē ēē simplicē. s̄z ad aliā cū tu arguis q̄ s̄z istas viā ista est conuersio simplex. nullus hō est oē r̄fibile. r̄fibile nō est hō: negatur q̄ illa sit conuersio simplex: quia nō remanet eadē suppositio: q̄ ly r̄fibile i p̄ma supponit ḡfuse tū. in fa vero determinate. Et si allegares magr̄i ḡtra hoc: q̄ i illo capitulo p̄ maiori euidentia pōt vna regulā. q̄ si duo signa distributiva cadāt sup eadē terminū quoz vñ sit affirmatiui et aliud negatiui faciunt stare determinate: dī q̄ intelligit si immediate cadant.

Ad p̄mū q̄ conuersionē p accens cū tu queris et. quia potius mutata quantitate et manēt qualitate. Dī s̄m viā cōm q̄ potius mutata quantitate et manēt q̄litate sit conuersio p accidens q̄z ē: q̄ q̄libz conuersio oēs ēē bōa cōsequētia. mō si mutet quantitas et maneat q̄litas est bona pñtia: nō aut si fiat ē. S̄z s̄m viā magr̄i dī q̄ nō ois conuersio ē bona pñtia: s̄z tū ois p̄pō conuertibil p accidens pōt aliter conuerti vt sit bona pñtia: non aut sic ēē si mutaretur q̄litas et maneret quantitas et. Ad scōm dī q̄ per quantitatē intelligitur vniuersalitas s̄m viā cōmū. et cū tu arguis q̄ sequitur tūc q̄ ista esset conuersio p accidens: aliq̄s hō ē aial: aial est aliq̄s hō. pōt dici: negādo: s̄z ē conuersio simplex: q̄ p̄ticularis et indefinita equalent. iō sumitur ac si sint eiusdē quantitatē: s̄m viā magr̄i dī q̄ p quantitatē intelligit suppositio. et dī illam conuersionē ēē simplicē vt pz. s̄z ad aliā cum tu arguis q̄ ista non est p accidens: nullū aial ē ois hō: et aliq̄s hō mo nō ē aial: negat. imo ē p accens. ad p̄bationē negatur q̄ maneat eadē suppositio: q̄ ly hōi p̄ma sup̄pōit ḡfuse tū. in fa vero determinate. Ad p̄mū q̄ conuersionē p p̄pone negat illa pñtia subz i p̄ma nō ē predicatū i fa: et predicatū i p̄ma nō ē subz i fa. ergo nō ē trāsp̄positio subiecti i predicatū et conuersio. s̄z. n. quod erat subm i p̄ma nō sit totū predicatū in fa: sufficit tū q̄ mutet in locū predicatū. et s̄līr de predicato dicat ex quo sequitur q̄ aliq̄ ē bona conuersio in q̄ non fit de subo predicatū nec conuersio: vt dīcēdo. null⁹ hō est ois hō: nullū ens ois hō ē aliq̄s hō. unde inconueniens nō ē addere s̄z bñ diminuerē: et s̄z subm nō fiat predicatū et conuersio et. Ad scōm cum dicitur q̄ si p quantitatē intelligamus suppositionē q̄ non manebit eadē quantitas nego. ad p̄bationē dī q̄ remanere eadē suppositionē pōt ēē duplī. aut eadē suppositionē p̄ponis: aut eadē suppositionē finimoz. Dico at eadē suppositionē p̄ponis: q̄ si i conuersa repit vna suppositio vel plures: illa vel ille eadē replim⁹ i conuertente. Dico at terminoz quando illimet. termini supponunt eodem modo i vtrāq̄. In p̄posito manet eadē suppositio

tio pponis nō terminorum: et hoc sufficit. Vel clarius et ad idem: redit. Dicitur quod manet eadē suppositio extremorum secundum denominationē nō autem terminorum. De qualitate vero dicitur quod manet eadē qualitas propositionis nō terminorum: et hoc sufficit.

Utrum quilibet propositio possit converti simpliciter vel per acciden-
aut solū ille designate per illū verum: Feci simpliciter et c.

Contra primo arguitur quod nō quilibet propositio potest converti simpliciter: quia universalis affirmativa et particularis negativa nō possunt converti simpliciter. ergo nō quilibet propositio potest

converti simpliciter. et 2^a 2^a aīis. pbatur. quia ista universalis oīs hō est aīal: si converteretur simpliciter converteretur in illā: oēs animalis ē homo: et tamē conversa est vera et convertens falsa. igitur nō convertitur simpliciter. Similiter illa particularis aliquod aīal nō est homo si converteretur simpliciter converteretur in illam. homo nō est aīal: et tamē conversa ē vera et convertens falsa. ergo nō convertitur simpliciter. 2^a 2^a q. de infirmitate simplici est quod si conversa sit vera et convertens sit vera et c. Secūdo nō quilibet propositio potest converti per accidens. quia nec particularis affirmativa: nec negativa similiter indefinita. ergo nō oīs propositio potest converti per accidens. et 2^a 2^a aīis. pbatur. quia ista homo est aīal non convertitur per accidens in illā: aīal est homo. vel aliquod aīal est homo. quod est conversio simplex. nec in illā: oēs aīal est homo: quia conversa est vera et convertens falsa. de negativa cōsimiliter. pbatur. quia illa: aliquod aīal nō est homo: aut converteretur in illam: homo nō est aīal. aut in illam: nihil quod ē homo ē aīal. et tū in utraque conversa est vera et convertens falsa. ergo et c. Fortius arguitur de singulari affirmativa vel negativa cuius oēs termini singulares sunt: quia nulla talis potest converti per acciden- ut ista: ille homo est fortis: que nō potest converti per accidens nisi in istam: fortis est iste homo: que est conversio simplex. Similiter de ista negativa: plato nō est fortis. que convertitur in illam: fortis nō est plato: que tū est conversio simplex. quia in istis nō potest mutari suppositio: cum terminus discretus semper sit discrete. nec potest mutari singularitas. Tertio quero quod convertitur iste: nullus presbyter sit diaconus. aīam meā tederit nec: fortis interit legē. plato mihi placet disputare. Marci delectat audire. Tullius tederit ridere. et Cicerō bene sit ridendi. Quarto quod convertuntur iste: albus fuit fortis. nigrum erit plato. album contingit esse nigrum. album potest esse nigrum. album de fuit esse nigrum. chymera intelligitur: cognosco rosas.

Quinto quero quod convertitur iste: necessario deus ē creas. necio deus ē. tu es ita fortis sicut aliquis hō: fortis est fortior: platone. fortis ē fortissimus istorum. tu differis ab oī hoīe. oīs hō ab oī hoīe differt: nū hō est albus: hō mo tū est albus. omnis homo preter fortem currit. oīs homo inquam risibilis ē aīal: immediate autem hoc tu fuit albus. iam incipit esse oēs quod est. formica est totū quod est in mūdo. ipse erit aliquis hō. ab cōno fuit deus. infuit? numerus ē finis? Sexto quod autem propositioes modales tā de seū propositio quā de seū potest converti: et sic quod convertitur.

Ad hec sunt duo modi respondendi. Primus modus est cōis quod quantitate intelligit univ-

salitatem: particularitatem et c. et ponit quatuor conclusiones. Prima conclusio. Non oīs propositio alicuius quantitatē potest converti simpliciter. Hanc conclusionē probat primū argumētū et ē versus ille. Feci simpliciter. per quod designatur quod solū universalis negativa et particularis affirmativa convertuntur simpliciter. De singulari autem affirmativa de predicato cōis: ut dicendo: fortis ē hō: an possit converti simpliciter secundum hanc viā est dubiū. Quidā dicit quod nō. et quādam quod sic isto modo convertendo: iste homo est fortis: capias quod placet. Singularis ē et negativa nō est convertibilis simpliciter. ut fortis nō est homo. Secūda conclusio. Nō oīs propositio alicuius quantitatē potest per accidens converti. Hanc conclusionē probat secundū argumētū et ē versus ille. Convertitur enī. per acciden- per quod duo tatur quod solū vltis negativa et vltis affirmativa convertuntur per accidens. Tertia conclusio. Nō oīs propositio alicuius quantitatē ē convertibilis simpliciter vel per acciden- Hanc conclusio probat: quia particularis negativa nō est convertibilis simpliciter: nec per accidens: quare et c. Quarta conclusio correlarie sequitur ex istis et rursū ad dubiū est quod nō quilibet propositio potest converti simpliciter vel per accidens: sed solū ille designate per illum verum. Feci simpliciter convertitur enī per acciden- Hanc conclusio patet ex dictis. Et secundum hanc viā probat rursū ad duo prima argumēta.

Secundus modus respondendi quem de mente magistri reputo. ponit et quatuor conclusiones: intelligēs per quantitatē suppositionem. Prima conclusio. Nō oīs propositio alicuius quantitatē potest converti simpliciter: pbatur: quia particularis negativa non potest converti simpliciter: ut illa: aliquod aīal nō est hō. nisi dicat quod convertatur in illā: nullus hō est oēs aīal: et ostenditur quod nō sic convertitur simpliciter: quia nō remanet eadē suppositio: ergo nō sic convertitur simpliciter. 2^a 2^a aīis. pbatur: quia ly animalis prima stat determinate. in favore confute tū: quod. probo: quia ista propositio: nullus hō est oēs aīal: equalest illi. quilibet homo nō est oēs aīal: quia negatio postposita facit egpollere prius: et tamen in illa vi probat aīal stat confute tū: ergo et alia. Et si arguitur: quia secundum imaginem in capitulo illo. scilicet per maiori evidentia. Quamvis duo signa distributiva quorum unum ē affirmativum: et aliud negativum cadunt supra eadē terminū faciunt illi stare determinate. ergo dicēdo: nullus homo ē oēs aīal: ly aīal stabit determinate. et sic oēs termini supponunt eodē modo. et sic erit conversio simplex. Ad hoc dicitur quod magister intelligit quod illa duo signa immediate cadunt supra aliquem terminū: non autem quod mediate: ut si dicatur: nō quilibet hō est animal: ly hō bene stat determinate: sed non est sic propositio: quare et c. Secūda conclusio. Non oīs propositio alicuius quantitatē potest converti per accidens. Hanc conclusio probatur: quia singularis que solū est ex terminis singularibus nō potest sic converti: ut iste hō est fortis. iste hō non est fortis: quia nō potest mutari suppositio in istis. Si autem magister vult dicere oppositū huius conclusionis in aliquo loco: ut saltē in logica magna: ubi dicitur quod oīs propositio ē convertibilis per acciden- dicat quod loquitur de propositionibus factis non solū ex finis singularibus.

Tertia conclusio. Oīs propositio alicuius quantitatē ē convertibilis simpliciter vel per acciden- probat conclusio: quia si qua est quod non possit converti simpliciter vel particularis negativa

113
Ft

gt

at

pt

et

illa pōt cōuerſi per accidēs. Et ſiqua ē que nō poſſit cō
uerſi p acciſ vt ſingularis de oib⁹ terminis ſingularib⁹
ſile pnt querti ſimpliciter: ergo cōcluſio vā. Quarta
cōcluſio rīſua ad dubiū. Ois ppoſitio mūdi eſt cōuer
ſibilis ſimplr vel p acciſ. pbat: qz in qbuscūqz poſſet
ſeruari eadē q̄litas ⁊ ſuppoſitio poſſunt querti ſimplr ⁊
i qbuscūqz eadē q̄litas ⁊ nō ſuppō pnt querti p acciſ.
ſed in oibus ppoſitiōibus mūdi pōt ſeruari eadē q̄lita
tas ⁊ ſuppō: vel eadē q̄litas ⁊ nō ſuppō: ergo oēs poſſit
querti ſimplr vel p acciſ. Ad argumēta ergo reſpō
det ſm hāc viā. Ad primū dī qz vls affirmatiua pōt
cōuerſi ſimplr vt iſta: ois hō eſt aīal. cōuerſi ſic: tñ ani
mal eſt hō: ⁊ nō querti ſimplr vt dicit arguēdo: pti
cularis aut negatiua cōcedo qz nō cōuerſi ſimplr. Ad
ſcōm cōcedi qz tā particularis affirmatiua qz negati
ua cōuerſi per acciſ ſicut cōuertunt in argumento ⁊
cū ipſobas: qz querta ē vā ⁊ cōuertēs falſa: cōcedo: er
go nō cōuertunt p acciſ ſic. negat q̄nā: qz ſola cōuer
ſio ſimplex ē bona q̄nā ſm magiz. Eſt replicares cō
tra has rīſones: qz vls affirmatiua nō cōuertit ſim
plr ſm illū vſū. ſed ſimplr ⁊c. nec ptiularis p acciſ.
Dicū vt dicit magi qz ponit ille vſus grā exēpli. Ad
tertū qz q̄rit quōd iſte cōuertunt. dī qz cōuertunt ſicut
dicā. Sed aduerte pī vñ obſeruādū qz ſi vls cōuer
tere aliquā ppōnē de vbo adiectiuo reſoluas pī ipz in
vbu ſubſtātiuū ⁊ ſuū participiū. poſtea facias trāſpōnēz
extremoz. attēto hoc qz tñmū idē ſignificēt. ⁊ eodē mō
facia trāſpōnē ſicut ante: ⁊ hoc in cōuerſione ſimplici.
Dico qz idē ſignificēt. qz ſi p trāſpōnē vñ⁹ extremi lo
cū alteri nō ſignificaret idē nō potes trāſponere vqcali
tēz itelligat cē trāſpoſitū ſm intellectum. vt dicēdo iſnita
ſūt finita. tu nō recte dices finita ſunt iſnita: qz ly fini
ta nō idē ſignificat cū pī⁹ tēn ſuerit ſincathegorematice.
⁊ nūc cathegorematicē: ſz dices iſnita finita ſūt. ⁊ ſic
cōuerſa ē vā ita cōuertēs. Dī ē ⁊ eodē mō. qz ⁊ ſi ſigni
cet idē: ſz nō eodē mō: qz ſi nō ſupponit eodē mō nō ē fa
cta recte cōuerſio. Hoc notato facili declaro quōd ille
ppōnēs assignate cōuertunt. Prima i illā. nullus ſiens
dyacon⁹ ē pbyter. Scda i illā. aliqd qd tēdet vite mee
eſt aīa mea. Tertia i illā. aliqd cui⁹ iter eſt legere eſt ſor.
Quarta i illā. aliqd cui placet diſputare ē plato. Qui
ta i illā. aliqd quod delectat audire ē Adar⁹. Sexta i il
lā. aliqd qd tēdet ridere ē Tuli⁹. Septima i illā aliqd
a quo bñ ſit ridēti eſt Cicero: oēs iſti cōuertunt ſic ſim
pliciter. Ad q̄rtū dicit qz ille cōuertunt ſic. Prima i
illā: ſortes aliqd albu ſuit: vel in iſtā. pteritus ſor. eſt vel
ſuit albu. Scda i iſtā: plato aliqd nigrū erit. vel in iſtā:
plato eſt vel erit nigrū. Tertia i illā: contingēs eſſe nigrū
eſt vel cōtingit eē albu. Quarta i illā potēs eē nigrū eſt
vel pōt eē albu. Quinta i illā. deſinēs eſſe nigrū erit vel
deſinit eē albu. Sexta i iſtā. itellecū ab aliquo ē vel eſt
itelligibile eē chymera. Septima i iſtā cognoscēs roſas
ſum ego. Et ſz quidā velint: vt dic magi ⁊ logica ma
gna qz nulla de vbo ampliatiuo tā a pte aīe qz a parte
poſt: tā ad poſſe eē qz ad nō poſſe eē ſit. pprie cōuertibi
lis: nō tamē video aliquod icōueniēs ⁊ nōs. Adag⁹ cui
iſtē ſequit opinio nō illor: de hoc tamē nō eſt demōſtra
tio: ſecū qd placet. Ad quintū dī qz ſic cōuertit. Prima
i illā: necio aliqd ē de⁹. Scda i illā: de creas necio

ē. Tertia i illā: ens ita forte ſic aliqd hōes tu. altera i
iſtā. ens ſortius platone eſt ſor. Quarta i iſtā: ens ſor
tiſſimū iſtor eſt ſor. Quinta i iſtā: diſſerēs ab oi homi
ne es tu. ſocia i iſtā diſſerēs ab oi hoīe eſt hō. Sexta i
illā. oē albu eſt hō. ſocia i iſtā: hō tñ albus ē. Septi
ma i iſtā. oē currēs de ſpē humana eſt nō ſor. Octava
ē i illā. tantū aīal eſt hō iquāti rīſibilis. Nonā i illā
immediate ante hoc aliquod albu fuiſti tu. Decima i iſtā
qz icipit eſſe omne quod eſt eſt ver⁹: qz prima ipſcite ſub
ordinat hūc. ver⁹ eſt qz iā icipit eſſe omne quod eſt. An
decima i iſtā: formica totū quod eſt i mūdo eſt. Duo
decima i illā ſemp aliquis homo erit futurus. Trede
cima i illā: deus ab eterno fuit. Decimaquarta i il
lam: iſnitus numerus finitus ē. Et nota qz plures ſpe
cies quertiōnū ponit magiſter in logica magna: ⁊ in q
buscūqz remanet eadē ſuppoſitio ſimplex cōuerſio eſt: ſi
aut in aliquibus mutat: cōuerſio p acciſ erit. Ad
ſextū ſm hanc viā dī qz modales de ſeſu cōpoſito ⁊ de
ſenſu diuiſo pnt cōuerſi ſimplr ⁊ per acciſ. Simplr
qdē cōuertunt qñ ſier de ſubiecto p̄dicatū ⁊ cōuerſio
manēt eadē q̄litate ⁊ quātitate. i. ſuppōnē. Per acci
dēs vō qñ mutabit ſuppō. Exēplū in modalib⁹ de ſen
ſu cōpoſito. vt neceſſe eſt oēm hoīem currere: cōuertit
ſimplr in illā: oēm hoīem currere eſt neceſſe: ſz per ac
cidens cōuertit in iſtā: aliquē hoīem currere eſt neceſſe.
In illis aut de ſenſu cōpoſito aut totū dictū ē ſubiectum
⁊ modus p̄dicat⁹: aut cōuerſio. Exēplū in modalib⁹ de
ſenſu diuiſo: vt iſta: nullū hoīez poſe eſt currere: quē
titur in illā: nullū currens poſe eſt eē hominem. In iſtis
enī de ſenſu diuiſo aut ſubiectuz dicti: puta accuſatus
caſus eſt ſubm: ⁊ iſnitiuus ē p̄dicatū: aut cōuerſio. mo
dus aut nec ē ex pte ſubi nec p̄dicat⁹: ſz ſemp iūgit cū v
bo: vt deſtminer ipz. ē enī deſtminatio ipz: ſic adiectiuū
ē deſtminatio ſubſtātiuū. Vel alr pōt dici ad ſextū ſm
viā cōez diſtinguēdo ppōnē modale: qz qdā ē de ſeſu cō
poſito. quedā vero de ſenſu diuiſo. Propōnēs de ſenſu
cōpoſito nō pnt querti. nec ſimplr: nec p acciſ: qz nul
lū quātitatis ſunt. pnt autē cōuerſi largius accipiēdo
cōuerſionē qz hic per vñā ſpecie cōuerſionis q cō
uerſio pter quātitatē dicit: que eſt trāſpoſitio extremo
ruz: cuius alterz extremū caret quātitate logiali: p quā
cōuerſionē breuiter cōuertunt ppoſitiones equalētes
facta trāſpoſitione extremoz qz nulla eſt alicui⁹ quan
titatis vel ſaltē altera. ſicut cōuertit vñuerſalis affirma
tiua in excluſiua de terminis trāſpoſitis dicēdo: oē cur
rens eſt hō: tñ homo currit: ⁊ ſic cōuertunt modales
de ſenſu ppoſito: vt iſta: poſe eſt ſorē currere. in iſtā ſor
tem currere eſt poſſibile. Et hanc viā ſequit magiſter i
logica magna. Propoſitiones aut modales de ſenſu
diuiſo cōuertunt ſicut ille de inſeſe vt dicit philoſoph⁹
in pmo pōz. Iſtā vls negatiua ⁊ particularis affirma
tiua cōuertunt ſimplr. vls negatiua ⁊ vls affirmati
ua cōuertunt per acciſ: ⁊ hoc dico de ppōnib⁹ de ne
ceſſario ⁊ ipoſſibili ⁊ poſi vt ordinant in figura. Propo
ſitiones vero de poſi p̄nont idē eſt quod contingēs con
uertunt ſicut iſte de contingēti q per oppoſitas q̄litates
cōuertunt. vt exēplis declarabo ⁊ exēplificādo p̄pō
nam modū ſicut facit philoſoph⁹ licet itelligat modus
mediare. Vñuerſalis negatiua vt neceſſe eſt nullū b

esse a quertit in vsem negatiua. s. in illa: necesse e nullu
a e b: q: ex opposito scde isert oppositu pme: quia op-
positu scde est. no necesse est nullu a esse b: que equinalet
huic: pole est aliqd a e b. ad qua seqt. pole est aliqd b
esse a: q dicit pme pponi. igit pma quertio est bona.
¶ Particularis affirmatiua vt necesse e quoddā b eē a
quertit i pticularē affirmatiua. s. in istaz. necesse e qdā
a e b: q: ex opposito scde isert oppositu pme. Oppo-
siti eni scde est. non necesse e quoddā a esse b. que equi-
poller huic. pole est nullu a e b: que quertit i hāc. pole
est nullu b eē a. q traditit prime ppositioni. Non eniz
capit hic pole put est idē qd qtingēs: s. i suo toto signi-
ficato vt cōprehēdit necariu r qtingēs. Uniuersalis
affirmatiua vt necesse e oē b eē a: quertit per accis sic ne-
cesse e aliqd a e b: q: ex opposito scde isert oppositu
prime. Oppositu eni pme est. no necesse est aliqd a esse b:
que equipollēt huic: pole est nullum a e b: que conuer-
tit i hāc. pole est nullus a eē b: que dicit pme positio-
ni. ¶ Propositiones vero de impoli r poli in suo signifi-
cato quertunt eodē mō sic ille de necio. ideo gratia bre-
uitatis relinquo. ¶ Propositiones vō de cōtingenti r de
poli prout pole cōuertitur cū qtingenti opposito modo
cōuertunt ad illas de iesse: q: in illis de iesse de subiecto
fit pdicatū r cōuersio: r semp remanet eadē q̄litas: licet
nō semp maneat eadē q̄litas. In istis vō qd fit subz
vel pdicatū remanet eodē mō r mutatur q̄litas. ¶ Ratio
hui⁹ ē: q: vt dictū est illa ē bona quertio in q sicut est vi-
tas in p̄pone cōuersa ita est i quertēte: si aut de subo sic
ret pdicatū r maneret eadē q̄litas. nō inueniret in oī mā-
vera. imo in aliq eēt aīs vez r q̄ns falsū. verbi grā. qū-
git nullū hoīem eē albū: illa est vā: q: hoc qtingere pōt.
si aut cōuertat sic: cōtingit nullū hoīez eē albū. hec ē fal-
sa. ponit eni q: fones sit mō alb⁹ nunq̄s poterit contige-
re sōtē nō eē hoīez. sit at cōuersio i diuersa q̄litate. ¶ Itā
cū qtingēs sit triplex. s. natū ratiū r ad vtrūlibet vt cōtin-
git hoīez eē albū vt i plib⁹ vt cōtingit hoīem hīc duos
pedes: vt i pauciorib⁹ vt cōtingit hoīez eē monachūz. ad
vtrūlibet: illud qd a tot pōt remoueri quot pōt iesse: r
sic negatiua r affirmatiua si vter sunt: qtingēs vt i plu-
ribus nō quertit i cōtingēs vt i plibus sed i cōtingēs vt i
pauciorib⁹. vñ ista. qtingit nullū hoīez eē cecū. cōuertit
i illā: cōtingit oēm hoīez eē cecū. ¶ Prima ē cōtingēs i plu-
ribus. scda i pauciorib⁹. Eodē modo cōtingēs i paucio-
ribus quertit i cōtingēs vt i plib⁹. Itā si cōtingit in plu-
ribus deficit i pauciorib⁹. r si cōtingit in paucioribus.
deficit in plib⁹. hoc āplevide pmo pōr: l. daz quertio
nū simplex ē vñor: q: vñ si quertia est vera r cōnertēs.
¶ Vtrū q̄libet conuersio sit bona q̄ntia.

RT

at

lt

Contra. Aliqua est conuersio
simplex que nō est bo-
na q̄ntia: ergo nō q̄libz quertio ē bona
q̄ntia: tenet q̄ntia aīs pbat. q: ista est
quertio simplex: nullū aīal est oīs bō.
ergo aliqz bō nō est aīal: q: est trāspō-
sitiō subī in p̄dicatū r cōuersio manēt
eadē q̄litate. i. suppone: q: termini eodē mō supponunt in
vtraq: q: ly aīal i vtraq: stat distributivē: p3: r ly bō
stat determinate. In scda p3. in pma pbat p magis in

capitulo. p maiorē enī dētia dī. q: qn dno signū distribu-
tūa quoz vñū est affirmatiuū r aliud negatiuū cadunt
supra eodē terminū faciūt stare determinate: s. hoc ē ita:
ergo rē. r tñ aīs ē vez vt p3: r q̄ns falsū. Sill arguit.
de illa null⁹ bō ē oīs homo: ergo homo non est aliquis
bō: q: ista ē quertio simplex: vt supior: r tñ aīs ē vez r
q̄ns falsū: ergo rē. Secdo sic. Aliq ē quertio p accis
q nō ē bōa q̄ntia. gō nō oīs cōuersio ē bona q̄ntia: r3 q̄ntia:
aīs pbat: q: ista ē cōuersio p accis: oīs bō ē aīal: ergo
oē aīal ē bō: vt p3 p diffōnē cōuersiois p accis: q: ē trā-
spōsitiō subī i p̄dicatū r cōuersio manēt eadē q̄litate: s.
mutata q̄ntitate. i. suppone. r tñ nō est bona cōsequētia:
q: aīs est vez r cōsequēs falsū. Sill nō valet illa cōsequē-
tia: aliqz aīal nō ē bō: ergo null⁹ bō est aīal: q: aīs ē ve-
rū r cōsequēs falsū. r tñ est cōuersio p accis. vt patet per
eius diffinitionē: qre rē. Tercio sic. Aliq est cōuer-
sio p p̄positionē q nō ē bona cōsequētia: ergo rē. cōsequē-
tia nota: aīs pbat. ¶ Primo sic: q: illa cōsequētia nō va-
let: aliqz rosa nō est suba: ergo aliqua non substantia nō
est non rosa: r tamē est cōuersio per p̄positionē: vt pa-
tet per diffinitionē eius: ergo rē. cōsequētia nota cū mi-
nor. maior pbat: q: aīs est vez. positio q nulla ro-
sa sit: r tñ cōsequens est falsū. q: contradictoriū est vez
. s. oīs non substantia est non rosa. q: p̄dicatur superi⁹ de
inferiori affirmatiue. Secundo: quia ista cōsequētia
non valet: chymera nō est aīal: ergo aliqz non aīal nō
est nō chymera: r tamē est conuersio per p̄positionē:
ergo rē. cōsequētia nota cum minori per diffōnē eius.
maior pbat: quia antecedes est vez vt patet: r conse-
quens falsū: quia contradictoriū est verum: scilicet
omne non animal est non chymera. Tercio sic. Ista
consequētia non valet: aliquis homo non est albus
ergo aliqz nō albū nō est nō bō. r tamē est quertio p p̄-
positionē. ergo rē. q̄ntia nota cū minori. maior pbat. q:
positio q nullus bō sit aīs est vez vt p3. r tñ q̄ns est fal-
sum: q: dīctoriū est vez. s. oē nō albū ē nō bō. Quar-
to sic: ista q̄ntia nō valet: oīs suba nō est ens. ergo oē nō
ens nō est nō suba. r tñ ē quertio p p̄positionē. ergo rē.
q̄ntia nota cū minori. maior pbat. q: aīs est vez vt p3: r
q̄ns falsum. q: ad q̄ns sequit. ergo oē non ens ē a suo
adiacēte ad scd3 adiacēs. qd tñ est falsum. Quinto. q:
ista q̄ntia nō valet. bō alb⁹ nō est aīal. ergo qdā nō aīal
nō est nō bō alb⁹. r tñ est quertio p p̄positionē. ergo rē.
q̄ntia nota cū minori. maior pbat: q: aīs est vez. positio
q nullus homo sit albus. r cōsequēs falsū cum cōtra-
dictoriū sit vez. quare rē.

Ad hec sunt duo modi rñdendi. Unus est ma-
gistri q vult q nō q̄libet cōuersio sit bo-
na q̄ntia: sed solū cōuersio simplex vñ est bona q̄ntia. cō-
uersio aut per accis r per p̄positionē nō vñ est bona
q̄ntia. q: stat cōuertā eē verā r cōuertentē falsā vt pbat
duo vltima argumēta. r hāc opinionem tenēdo restat
rñdere ad p̄mū argumētū. Ad p̄mū ergo dī negā-
do aīs. ad p̄bationē negatur maior. s. q: illa sit cōuer-
sio simplex. s. nullū aīal est oīs bō. ergo aliqz homo non
est aīal. r ad p̄bationē dicitur q nō remanet eadē q̄-
ntitas. i. suppositio in vtraq. q: ly bō in pma stat cōiuse
tñ. in scda vero determinate. q: in scda stat determina-
te p3: r q: in pma stat cōiuse tñ pbat. q: illa nullū ani-

6t

R

pt

6t

mal est ois homo: equalit huius: oē alal non est ois ho-
mo: vbi ly homo stat p̄fute tū. et ad p̄bationē euz dicit
sm magistru qm duo signa distributiva tē. vī q̄ magi
itelligit qm cadunt immediate q̄liter nō ē hic. Et ad aliud
confut dī q̄ nō est conuersio simplex ppter eandē cām
Alius modus est cōior q̄ vult q̄ q̄libet bona cōuer-
sio sit bona gna. et pbat vlt de conuersione simplici: et
per accis et per p̄positionē per hoc p̄ncipiū. Qz ex op-
posito gntis sequit oppositiū aūtis. ideo consequētia ē bo-
na. Et huius opinionis videt fuisse Boetius in tractatu
de sylis cathegoricis. qui loquens de cōuersione ppo-
sitionum dicit: Conuertunt aūt ille vt dictum est quo-
tients cōmutatis terminis sit vere sunt vel false. Insuper
dicit q̄ vltis affirmatiua et p̄ticularis negatiua non con-
uertunt sibi p̄s simplici. q̄ stat vna ē verā et aliā falsā.
Sunt p̄ticularis affirmatiua et p̄ticularis negatiua non
cōuertunt p̄ accis ppter illud idem. Ecce q̄ manifeste
vult Boetius q̄ ois cōuersio sit bona cōsequētia. Et hāc
opinionē tenēdo quaz nō reputo iseriores opione magis
ei ei videant assētere viri doctissimi: vt Boetius et p̄s
alij. restat rēdēre ad oia argumēta: p̄telligo q̄ p̄ q̄ti-
tatē bec opio nō itelligit supponē sed vltatem: p̄ticulari-
tatē tē. Ad p̄mū ergo negat aīs. ad p̄bationē ne-
gat maior. s. q̄ ista sit cōuersio simplex. et ad p̄bationē
dī q̄ non maner eadē quātitas. q̄ prima est vltis. s. nul-
lū aīal est ois hō. et scda est p̄ticularis. aliq̄ hō nō ē aīal.
Et cōfist ad aliud rēdēt. Ad scdm negat aīs. ad p̄-
bationē negat maior: q̄ nō mutat q̄titas: euz vtraq̄ sit
vltis: s. illa. ois hō est aīal cōuertit sic aliq̄ aīal est hō: et
tūc a cōuersa ad cōuertētē ē optima gna. Ad aliud
negat minor. s. q̄ illa sit cōuersio p̄ accis. q̄ p̄ticularis
negatiua nō potest cōuerti per accidēs. solum. designa-
te p̄ illū vltū cōuertunt p̄ accis. s. Quia p̄ acci. Et si dī
q̄ cōpēt sibi diffinitio cōuersionis p̄ accidēs: q̄ ē trā-
spositio subī p̄ticipatū et cōuersio manēt eadē q̄titate
s. mutata q̄titate. Ad itellēctū tū dī q̄ non est debita
trāspō q̄liter itelligit in diffōne illa. q̄re tē. Ad tertiu
p̄ ista opione defendēda duos modos rēdēdi sūz ima-
ginatis. quoz p̄mus faciliōr ē. scdus vero subtilior.
p̄mū p̄telligit q̄ finitū ē infinitabilī p̄posito: et dicit q̄
duo cōditiōes requit. p̄ma q̄ vna nāz q̄ existat p̄bat q̄
possz negari p̄ negationē additā. 3o ly chymera nō est
finitus infinitabilis in p̄posito. ly rosa nō ē finitus infi-
nitabilis i p̄posito. si nulla rosa sit. ly homo nō est finit-
us infinitabilis i p̄posito si nullus hō sit: ly hō alb⁹ non
est finit⁹ infinitabilis in p̄posito si nullus homo alb⁹
sit. Scda cōditio q̄ finit⁹ infinit⁹ infinitas nās de-
relinqt: ppter hāc finitus trāscēdēs. puta ly ens non ē
finitabil⁹. q̄ negatio addita sibi negat oēs nāz ita q̄ nul-
lā derelinqt. Et ppter hoc p̄z rēspōsio ad oia argumē-
ta: q̄ nulla illaz p̄positionū ē cōuertibilis p̄ p̄posito.
neq̄ illis casib⁹ statib⁹. Et si 3o p̄maz cōditionē arguis
sic: q̄ posito q̄ null⁹ homo sit: ego q̄ro a te an ly nō ho-
mo sit finitus finit⁹ vel infinit⁹. ex quo ois finit⁹ est fini-
tus vel infinitus. et non potes dicē finit⁹: vt p̄z per diffini-
tiōē finitū finit⁹. ergo ē infinitus 3o tē. Confirmat. q̄ ly
homo ē finit⁹ finitus i tali casu. ergo addita negatiōe
erit infinit⁹. 3o p̄mo p̄r yermenias vbi agit de finio
finito et infinito: bec cōditio nō pōtū ab aliquo docto-

re. bene enī pōnt q̄ finit⁹ infinit⁹ negat vna naturā. sed
nō pōnunt que existat. p̄ppter bec argumēta hic mo-
dus suspectus est. p̄dōt tamen defendi: et ad argumenta
respondet q̄ aliud est querere absolute de finio finito
et infinito. et aliud est querere i p̄posito. i. fm qd ex ipis
terminis finitis vel infinitis pōt fieri cōuersio per con-
trapositionem. Absolute enim concedo q̄ nō homo ē
terminus infinitus. in p̄posito tamen nō est. i. nō ē ta-
lis terminus infinitus fm quem possit fieri cōuersio per
contrapositionem. Et ad confirmationem similiter. et
ad auctoritatem aliorū similiter q̄ loquūtū absolute et
nō in p̄posito. Sub alijs tamen verbis pōt dici idēz. s.
q̄ subiecto manētē p̄positio cōuertibilis est per cōtra-
positionem: aliter nō. i. si subm supponat pro aliquo ex
stente. Alius modus respondēdi subtilior: et magis cō-
formis Boetio: euz sit extractus ex dōis eius hinc inde:
premittit dno. p̄mū q̄ fm Boetius in p̄mo p̄r yer-
menias vbi agit de termino infinito. Terminus infi-
nitus pōt vere affirmari taz de eo quod non est q̄ de eo
quod est. Unde sicut illa est vera: finitus est non homo.
ita illa. chymera est nō homo. et non valet a tertio adia-
cente ad scdūm. ergo chymera est. q̄ terminus infinitus
est distractiū cum tā de non ente q̄ de ente verifi-
cabilis sit: et ista p̄positio. chymera est nō homo: simpli-
citer cōuertitur in illam. nō homo est chymera. ergo
quemadmodum talis terminus infinitus pōt vere affir-
mari tam de nō ente q̄ de ente. ita econtra de termino
infinito pōt vere affirmari tam nō ens q̄ ens. Scdū
do premittit de mēte Boetij in sillogismis cathegoricis
capitulo de conuersione per contrapositionem. q̄ illa
p̄positio. quoddaz nō animal non est nō homo. si-
gnificat q̄ quedam res que aīal nō est homo ē. siue qd-
dam non animal homo est. Quis rō est: q̄ fm ipsum
in primo p̄r yermenias sicut ex affirmatiua de predica-
to infinito sequit negatiua de predicato finito: ita econ-
tra. Unde sicut valet. fortes ē nō homo. ergo fortes nō
est homo: ita econtra. ista ergo p̄positio. quoddaz nō
animal non est nō homo: equalit illi: quoddam nō ani-
mal est homo. Et si contra p̄mū p̄missū arguatur:
q̄ dicit Boetius i primo p̄r yermenias q̄ termin⁹ infi-
nitus est q̄nam naturam destruit et infinitas derelict.
ergo non pōt affirmari vere de nō ente. Dī q̄ termin⁹
infinitus dicit duo p̄ncipaliter. p̄mo negationem na-
ture. scdario vero positionem alteri⁹: indeterminate
tamen. et sic quo ad p̄ncipale loquitur Boetius in p̄-
posito nostro: quo autem ad totale simul loquitur in par-
te in qua allegas ipsum: et sic patet q̄ non contradicit si
biip̄s. His p̄missis ad p̄mū dicit negando q̄
ista consequētia nō valeat. aliqua rosa non est substan-
tia: ergo aliqua nō substantia nō est nō rosa. et euz pro-
bas. q̄ aīs est verum et q̄is falsum. posito casu nego
q̄ consequens sit falsum: imo est verum. q̄ equipollet
istī: aliqua non substantia est rosa. per scdūm p̄sup-
positum. Et q̄ ista sit vera in casu probatur: quia se-
quitur aliqua rosa non est substantia. ergo aliqua rosa
est non substantia: tunc vltra. ergo aliqua nō substantia
ē rosa. per cōuersionē simplicem. Et cum dicit q̄ cō-
tradictorium est ver⁹: nego. immo est falsum: q̄ sequit:
omnis non substantia est nō rosa. ergo ois nō substan-

nt

pt

at

et

Rt

of

pt

ita nō est rosa. sic vltia. ergo nulla nō substantia est rosa. illa ē falsa. qz dicit illi vere. aliq n substantia ē rosa. Et si arguis qz qz superi? predicat de inferiori affirmatiue hic: ois nō substantia ē nō rosa: ergo ē vera. Dī negādo qnam loquēdo de istis ppōnibus priorisice. put ly ē di cit cē existere. qz ista ē falsa i casu magri: ois rosa ē substantia: vbi ēt supius predicat de inferiori affirmatiue. Et cōsimili pz rñso ad alia. Ad quartū tñ dici pōt q n est conuertibil per ppositione ista ppō: qz ly ens nō pōt ifinitari: qm addita negatōe nulla natura derelinqt.

Elz diffinitio ppōnis ypothetice sit bñ data.

Contra copulatiua et diffinitio nō sunt ypothetice: et tñ quelibz illaz hz plures cathegoricas constitutas p notaz copulatiōis et diffinitiois. ergo diffinitio mala. qna tñ cū minori. qz tunc alicui cōpeteret diffinitio: cui nō competit diffinitio: maior pbatur: qz ypothetica dī quasi suppositiua: s; nulla harum ē suppositiua. qz quelibz harz simpliciter enūciat: et nō cum suppositione. quare rē. Confirmatur qz sole conditionales sunt ypothetice. ergo nō copulatiua et diffinitio. qna tñ. et antecedens pbatur per Boetii i tractatu suo de sillogismis ypotheticis circa principium dicentem: ppositio vero ois aut cathegorica est qz predi catiua dī: aut ypothetica que cōditionalis vocat. Itē pz ab eodem i pmo topicor suoz dicente. Cōditionaliū ppōnū quas greci ypotheticas vocāt ptes sunt simplices ppōnes: quaz que pz ē dī antecedens: q posterius dī consequēs in qb? locis pz qvult solum ypotheticas cē cōditionales. Secūdo sic: Si antichristus estz albus antichristus estz coloratus. hec ē ppō ypothetica et tñ non sunt constitute plures cathegorice: ergo rē. qna nota cū maiori: qz ē cōditional. minor pbatur: quia ptes ei? non sunt cathegorice: qz ppō cathegorica ē indicatiua. ille aut nō sunt indicatiue. ergo non sunt cathegorice rē. Tercio sic ista ē ypothetica: ois homo currit s; tu es homo. ergo tu curris: tñ nō cōiunguntur plures cathegorice per aliquā dictaz notaz. ergo rē. consequētia tñ cum maiori: qz est sillogisim? ergo est ppositio vel cathegorica vel ypothetica. non cathegorica. ergo ypothetica. minor pbatur. qz nō est nota cōditionis copulationis et diffinitionis. si dicis ē nota rōnis ly ergo q equalit note pditionis. Cōtra illa nota ergo nō cōiungit plures cathegoricas: s; vnam cathegoricā cum vna ypothetica: qz ans est vna ypothetica et cōsequens vna cathegorica: deide sunt plures note: qz copulationis: et rōnis. ergo nō magis dī dici rōnalis qz copulatiua. s; nō pōt simul et semel cēvtraqz. ergo nulla ē rē. Quarto. iste sūt ypothetice: qz tu curris tu moueris. similiter cū tu curris tu moueris: similiter vbi tu curris tu moueris. et tñ non cōiunguntur plures cathegorice p aliquā notam dictaz. ergo rē. cōsequētia nota cum minori. maior pbatur: qz quelibz illaz ē ppō. ergo cathegorica vel ypothetica. non cathegorica: qz cathegorica hz sub p dictatum et copulā pncipales ptes sui qualr nō habent ille. ergo ē ypothetica. Confirmat qz ista ē ypothetica cum bō ē alal est. et tñ nō sunt gūcte plures cathegori-

ce p aliquā dictaz notaz vt pz. ergo rē.

Ad primum

dicunt qdam qz ppō pōt dici ypothetica dupliciter. Uno modo sū etimologia vocabuli. Alio modo sū cōez vsum loquēdi. pmo mō sola cōditional ē ypothetica: qz sola ē suppositiua. Scōdo mō tā copulatiua et diffinitio qz cōditionalis ē ypothetica: et per hoc ēt pz ad confirmationē. Vel alr dicat qz multoties aliō ē a quo mē iponit ad significādū: et aliud ē illud qd significat vt pz a lapide q iponit ad significādū a lesione pedis: significat tñ aliō qz lesione. Ita hoc nomē ypothetica lponit ad significādū a cōditionali siue suppositiua ppositioe. aliud tñ significat: qz nō solum pditional ē: s; copulatiua et diffinitio. pncipali? tñ significat cōditional ē qz aliā spēm cū ab illa sit denotatio. et sic pz ad argumētum et ad cōfirmationē. Ad scōm dī qz per cathegoricas hic intelligim? tā veras cathegoricas qz que habēt modum cathegoricarum: ppositio autem habet modum cathegoricarum: quando hz subm predi catum et copulam pncipales ptes sui: qzuis non sit vera cathegorica. vt in argumēto arguitur: qre rē. Ad tertiū dī sit ibi. Ad replicā negat qz illa nota cōiungat plures cathegoricas. et cū dicis cōiungit vñā cathegoricā cum vna ypothetica: concedo. ergo nō cōiungit plures cathegoricas. nego qnam. s; n. nō cōiungat duas cathegoricas pccise. sufficit qz cōiungat plures cathegoricas vel sint due vel plures nō curo. Et cū tu arguis vltēr? qz sunt plures note. s; copulationis et rōnis: pcedo. ergo non magis dī dici rōnalis qz copulatiua. nego qnam: imo dī rōnalis: qz pncipalis nota est nota rōis. Vel potes dicere qz semp diffignēda est ppō in qua plures note sunt vel velis qz pma sit pncipalis vel p. et rēdetur piter. absolute tamē vna pncipal ē. Ad quartū negatur maior. Ad pbationē nego qz nō sunt cathegorice. Et cum tu arguis: qz pncipales ptes earz nō sunt subm predi catum et copula. rēdetur qz pncipales ptes sūt subiectū predi catum et copula. qz ille orōnes sunt vt subiectū predi catum et copula. Quādo ergo pncipales ptes ppōnis sunt ppōnes que nō sunt vt subm predi catum et copula illi? ppōnis. tunc ppositio ē ypothetica: s; si tales ppōnes sunt vt subm predi catum et copula illi? tñ est cathegorica. et sic ē i pposito: qz dicendo: qz tu curris tu moueris: subm est qz tu curris: predi catum ē tu moueris. qz equalit huius. qz tu curris est cā qz tu moueris scē resolūdo illi? note: qz in hoc ē cā: ita dicat de alijs.

Ad pfirmationē dī qz illa equalit cōditionali s; Boetium in tractatu de sillogismis ypotheticis. Vel potes dicere qz est vna temporalis et cōsequenter est cathegorica et non ypothetica.

Elz diffō cōditionalis cū spēbus sit bene data.

Contra

diffinitiones conditionales arguitur sic: ista est cōditionalis: si autem antichristus esset albus antichristus esset coloratus. et tamē non cōiunguntur plures cathegorice: qz nulla illarum ē indicatiua. ergo rē. Scōdo contra affirmatiuam et negatiuā arguitur pbando qz cōditionalis non est negatiua quādo nota cōditionis negatur pponendo negationem toti cōditionali sic dicēdo: nō si sores currit sores mouetur. et arguitur ex fundamento aucto

libilis est vera. nego consequentiam. q. arguitur a superiori ad suū inferi negatōe postposita. ac si arguat: nō oē aial currit. ergo nō ois hō currit. *Utrū diffinitio*

Contra diffinitionē copulatiue arguitur sic: Ista ē copulatiua: ois homo ē risibilis et cōtra: tamen nō cōiunguntur plures categorice. ergo rē. 2^a nota cū maiori. minor. pbat: q. ly eōuerso nō ē categorica cum ibi nō sit subz pre-

dicatum et copula picipales ptes sui. Confirmatur: q. ista ē copulatiua: si tu es homo et tu es aial. et tū nō cōiunguntur plures categorice hic: q. nulla illarū est idicatiua. quare rē. Secūdo. 3^a affirmatiua et negatiua arguitur vsupra arguebat 3^a conditionale. q. negatio cū sit aduerbiū nō hz determinare nisi verbūz: et cōsequēter nō pōt determinare illā notā rē. Tercio. contra veritatē et falsitatē arguitur argumēto magri sic. ista copulatiua ē vera: aliquod animal est: et si tu es illud tu es asinus. et tū vna ps picipalis est falsa. ergo diffinitio mala. 2^a nota tū. maior. pbat per resoluētes sic: hoc est: demonstrādo bunellū. et si tu es illud tu es asinus. et hoc est aliquod aial. ergo aliquod aial ē et si tu es illud tu es asinus. cū resoluētes vere sint et ipa resoluta ē vera. minor. picipalis. pbat. s. q. vna ps istū copulatiue ē falsa. q. fa ē falsa: cum nō videat significare aliud nisi si tu es animal tu es asinus. s. bec ē falsa. ergo illa si tu es illud tu es asinus. Confirmatur: q. ista copulatiua ē falsa: aliqd ē et quodlibet ē illud. Similiter illa: nihil ē et quodlibet ē illud. et tū quelibz ps est vera. ergo rē. 3^a cōsequētia cū maiori. q. prima significat q. aliqd ē: et illud ē quodlibz. fa significat q. aliqd est et illud est nihil. minor. pbat: q. prima ps est necessaria: et secūda est vna vniuersalis cuius quelibz singularis quā nata ē habere est vera et nulla alteri repugnat. igitur quelibet pars est vera. Quarto cōtra possibilitatē et impossibilitatem arguitur argumēto magri: ista copulatiua ē iposibilis: Ois hō currit. tu es homo et tu nō curris. et tū q. libet ps ē possibilis et alteri cōpossibilis. ergo diffinitio mala. consequētia tū. maior. pbat: q. ex duabus pīmis pībus sequitur 3^a dictoriū tertie pīs in darī. ergo est iposibilis. minor. pbat: q. quelibz illarū ē possibilis. et quēcūqz illarū duarū sumantur sunt cōpossibiles. ergo rē. Cōfirmat: q. ista copulatiua ē posis: deus est et antichristus ē homo: vt pz. Et fa pars impossibilis probat. q. ly hō supponit solum p pītibz hominibz. s. est iposibile q. antichristus sit homo q. ē. q. facio istā consequētia: antichristus ē iste homo: vel antichristus ē iste homo. et sic de alijs. Ista consequētia ē bona: quia licz descendere sub illo termino hō diffinitue et cōsequens est iposibile. ergo r. antecedens: per decimā regulā stro di. et nō est iposibile pro fa parte. ergo pro prima.

Quinto contra necessitatē et cōtingentiā arguitur argumēto magri: ista copulatiua est necessaria: nō nullus dēus et tu es homo. et tamen secūda pars ē cōtingens. s. tu es homo. ergo rē. Confirmatur quia

aliqua est copulatiua que nō est necessaria nec cōtingēs: vt ista. tu curris et tu volas. ergo diffinitio insufficientis.

Ad bec breuiter respondetur. Ad primū dī q. diffinitio copulatiue intelligitur in q. cōiungunt plures categorice explicite vel implicite: et sic ly eōuerso est vna categorica iplicite et hz subm pēdicatum et copulam implicite. et sequitur q. aliqua categorica affirmatiua pōt fieri negatiua sine additiōe alicuius ad ipsam: et sine remotione alicuius ab ipsa. et sine trāspōitione terminorum vt ly eōuerso. vbi pēcedit prius illa: ois homo ē risibilis. deinde loco illi po nas illam. nullū hō est risibilis. Ad confirmationē dī q. in diffinitione subintelligitur. vel se hēntes p modum categoricaz: vt est hic. Ego aut verius puto dicere illam nō ē copulatiuam: q. nō est ppositio cum non significet verum vel falsum. illa enī non getat intellectum. Ad secūdū dī sicut ad scōm argumentum pēcedentis questionis. vide ibi. Ad tertium dīcē q. ista copulatiua ē vera: et secūda pars ē vera sicut prima: et cū tu dicis: q. secūda ps significat si tu es aial. tu es asinus. negat. Unde loco relatiū nō licz ponere atēcedēs nisi seruet eadem suppositio. s. dicēdo. aliquod aial ē: et si tu es illud tu es asinus: ly illud stat determinate. sed si dicis. si tu es animal ly animal stat cōiūctū tū: iō secūda ps nō significat asertine illud quod dicis: s. significat q. aliquod aial si tu es tu es asinus. et hoc est veri: quia hoc si tu es demonstrādo asinum: tu es asinus. et hoc ē aliqd aial. ergo rē. Ad cōfirmationē respondēt lē. tiber q. q. libz singularis ē vera i tractatū dī relatiuis negādo istas copulatiuas. Et ad pbatōnē cum arguitur q. quelibz singularis ē vera cū pma pte dicit q. illi vniuersalis affirmatiue q. quis quelibz singularis p se accepta sit vera cū pma pte copulatiue. s. aliqd est. tū si simul sumant nulla est vera cū eadē nisi prima. Et cōtra dicit de vniuersali negatiua. videlicet q. quelibz erit vera pter vltimā ex suis singularibus cū pma pte si simul sumant. Ad quartū dicit magri q. ille regule sunt de te de copulatiua scā tū ex duabz pībz. cuiusmodi nō ē ista assignata. et si vis regulam intelligere vniuersaliter dēs dicere q. ad possibilitatē requiritur q. quelibz pars sit possibilis: et nulla alteri vel alijs sit icōpossibilis. mō lz in pposito vna nō sit incōpossibilis alteri: tū vna ē incōpossibilis alijs. nā tertia ē incōpossibilis duabz pīmis. Et breui dīc q. ad possibilitatem requiritur q. quelibet pars pīcipal sit possibilis et vna ps pīcipal sit incōpossibilis alteri. mō quelibz copulatiua hz tū duas ptes pīcipales. lz plures sint partiales. In pposito vna ps pīcipal nō est cōpossibilis alteri. iō nō est possibilis ista copulatiua. Ad confirmationē dicitur q. ista est possibilis: et cum dicis secūda pars est iposibilis. negat. Ad pbatōnē cū dī. ly hō supponit tū p pītibz. s. iposibile est q. antichristus sit homo qui est. negatur. immo est possibile q. antichristus sit homo qui est: et cum tu facis consequentiam descendendo sub illo termino hō. et isti sunt omnes homines. ergo antichristus est iste homo. consequentia est bona. concedo. et consequens est impossibile. concedo. ergo antecedens est impossibile. concedo. Et cum tu dicis non pro secūda

da parte. ergo pro prima parte. nego. psequentiā. quia licet quelibet pars autis sit possibilis: tū vna est icōpossibilis alteri. nō enī stat simul in vītate q̄ antīps sit hō. et isti sunt oēs hoies demōstrādo existētes. Et si arguis cōtra: antīps est hō q̄ est: et nō sunt nisi isti hoies: demōstrādo pītes. ergo antīps est hīc vel hīc: cōcedo q̄nas. sed asis. p pma parte est falsū. lz sit pole. q̄ dato q̄ nō sunt nisi isti hoies demōstrādo existētes. adhuc est pole: q̄ antīps sit vnus hō existēs q̄ nec sit ille nec ille. Ad q̄ntū dī q̄ regula intelligit de copulatiua affirmatiua et nō negatiua. Ad cōfirmationē cōcedo q̄nam et q̄nas: q̄ copulatiua nō sufficēter diuidit per necessariū et contingens cum aliqua sit impossibilis.

Atq̄ diffinitio diffinitioe cū spēsbus sit bene data.

Contra diffinitionē diffinitioe ue arguitur sic. Nota diffinitionis diffinitio. i. separat ea iter q̄ cadit: ergo nō coniūgit ea. q̄na tenet et anis pbat: q̄ p̄p̄i note diffinitionis est diffingere. Ad hoc forte diceret vt dicit Donatus q̄ nota diffinitionis pūgit voces: diffingit tū

sententiam. i. significatiū et nō incōuenit q̄ vnū et idē cōiūgat: diffingit resp̄ctū diuersorū. Cōtra hoc arguit et adduco rōnē auctoritatis modorū significatiū: q̄ ip̄obāt Donatū q̄ talē ē. Diffinitio pūgit illa cū q̄b̄ p se cōstruit: lz diffinitio nō solū cōstruit cū vocib̄: sz et p̄struit cū dictōib̄. i. aggregato ex voce et significatiū et nō significatiū: ḡ diffinitio diffinitiuā dictōes pūgit. i. voces et significatiua sine voces p significatiua pūgit. Secūdo q̄ affirmatiua et negatiua venit argumētū sc̄m cōtra alias spēs ypotheticarū: ip̄ālī tū arguit sic. Ista est negatiua: tū non es hō. vt tū nō es asinus. et tū nota diffinitiois nō negatur: ergo tē. q̄na nota cū minori. maior pbat. q̄ facio istam q̄nas. nōm es hō et tū es asin: ergo tū non es hō vel tū nō es asin: q̄na est bona: q̄ equalet hūic: cūz dīctoriū copulatiue affirmatiue det duobus modis aut p negationē pcedentē: aut p diffinitiuā sc̄az de pūb̄ oppositis copulatiue: et anis est pure negatiua: q̄ est vna copulatiua negatiua: ergo q̄nas est pure negatiua: tenet q̄na: p vnde cūmā regulā Sirodi q̄ dicit. Si aliq̄ q̄na est bona et anis est pure negatiua: ergo q̄nas est pure negatiua.

Tertio q̄ vītate et falsitate sic arguitur argumēto magistri. Diffinitiuā illa est falsa. Oēs hoies sunt asini vel hoies et asini sūt asini. et tamē vna pars ē vera. ergo tē. q̄na nota. maior pbat. q̄ qlibet pars pncipalis est falsa. pma. hoies sūt asini. secūda hoies et asini sunt asini. minor pbat. q̄ qlibet illaz est vera: oēs hoies sūt asini. vel hoies et asini sunt asini: ergo tē. Cōfirmat. q̄ diffinitiuā q̄ bz ambas partes veras est falsa vt illa: tū es hō vel tū es asial: ergo regule falsē: q̄na tenet. anis pbat sic. Illa oō est falsa q̄ significat sicut nō est: sz ista designat est huiusmodi. ergo tē. q̄na nota cū maiori per p̄bū in p̄dicamēto substantiē dicentē q̄ ex eo q̄ res est vel nō est oratio dicitur vera vel falsa. minor pbat. quia ista diffinitiuā significat significata vocū quas coniūgit esse separabilia et nō sunt separata: ergo significat sicut non est. Cōfirmat auctoritate Boetij dī. diffinitio diffinitiuā tā iter que cadit simul cē nō permittit. Quarto cōtra

possibilitatem et impossibilitatem et arguitur argumēto magistri. Ista diffinitiuā est ip̄possibilis. contingēt tū es vel tū nō es. supposito q̄ aduerbiū determinet totū. et tamē qlibet eius pars est possibilis. ergo tē. q̄na tenet. p̄p̄ma pars antecedētis pbat: q̄ sūū dīctoriū est necessariū. i. nēcio tū es vel tū nō es. Secūda pars patet: q̄ qlibet illaz est polis. tū es. vel tū nō es. Cōfirmatur. q̄ ista est possibilis sz magistru in exēplificādo. homo est asinus. vel antichristus est: et tamē nulla pars est polis. de prima manifestū est. de secūda pbat vt in q̄stione pcedenti: q̄ tūc cēt pole q̄ antichristus cēt aliquid quod est. sed ip̄ole est q̄ antichristus sit aliquid q̄b̄ est: q̄ si ista est possibilis. antichristus est aliquid q̄b̄ est: et ista sunt oia que sūt. ergo pole est q̄ antichristus sit hoc vel hoc quod est. tē. quod est ip̄ole. Quinto cōtra contingētā et necessitatē arguitur sic argumēto magistri. Ista est necessaria. antichristus nō est albus vel antichristus est coloratus. et tamē quelibet pars est p̄gēs et nulla alteri repugnat: ergo tē. q̄na nota cū minori. maior pbat. q̄ dīctoriū est ip̄ole. i. antichristus est albus et antichristus non est coloratus.

Ad hec breuiter respōdet. Ad p̄mū dicit auctor modorū significatiū q̄ coniūctio diffinitiuā coniūgit voces et significatiua eo q̄ semper extrema coniūgit. diuidit tamen ea respectu tertij. Unde cū dicitur: fortes vel plato currit. illa coniūctio vel: coniūgit simul illa duo extrema. i. forte et platonē. et tamē diffingit ea respectu tertij quod est currit: sic de alijs: patet ergo qualiter coniūgit et qualiter diffingit. Saluādo Donatū respōdet tū q̄ Donatus intelligit q̄ coniūctio diffinitiuā coniūgit solū voces respectu tertij. et diffingit significatiua. Unde ip̄obatio quā facit auctor modorū significandi est eius declaratio. Ad secūdū dicatur vt supra. Ad cōfirmationē negatur maior. ad probationem cum tū facis illā cōsequentiā: cōcedo. et cum dicis antecedēs est pure negatiua: ergo et cōsequēs. negatur hec cōsequētia. Unde hec regula tenet solū in cathegoricis in quibus affirmatiua ponit aliquid icēse et negatiua non: in ypotheticis autē non. Ad tertij negatur q̄ aliqua pars pncipalis sit vera. sed bene aliqua pars nō pncipalis est vera. vnde vna pars pncipalis est que pcedit notā diffinitionis. et altera pars pncipalis est que sequitur notā diffinitionis. Ad p̄firmationē negatur antecedēs. ad p̄bationē. nego minorē: scilicet q̄ talis diffinitiuā. tū es homo vel tū es asial. significat sicut non est. et ad p̄bationem. significat significatiua cē separabilia et nō sunt separata: ergo tē. negatur q̄ significet significatiua cē separabilia sed bene per modū separationis significat illa. Vel aliter dicatur quod intelligitur in diffinitiuā p̄p̄ia. que aut sit illa vide in summulis. Ad quartū dicitur q̄ intelligitur de diffinitiuā affirmatiua ypotheticē probāda. non aut cathegoricē qualiter est in p̄posito: eo q̄ quelibet illaz. cōtingēt tū es vel tū nō es. necessario rer sedet vel nullus rer sedet. est expōnibiler probāda sicut cōtingēt tū es: necessario dens est. Ad cōfirmationē dicitur vt supra. Ad q̄ntū dicitur q̄ ille one particule nō sufficūt: sed altera requirit. i. contradictoria partium non repugnent qualiter non est in p̄posito. ideo argumētū nō est q̄tra regulā.

ne

¶ Et dicabile p[ro]p[ri]e sumptū diuidat in q[uatuor] t[er]m[in]i.

Quoniam autem quod non sunt nisi
quor: qd p'dicatur i p'
dicabile id est sunt: s; tñ quor s; p'
dicata p plurim pmo topicoz. s; genus:
diff: pprii t accis: ergo tñ quor
sunt p'dicabilia. Itz gen' t accis
id est s; q; color est gen' t accis: ergo
remanet tñ quor. Itz sp's t p'
sibile est idē cū boie. q; si nō: est sp's i
tist: t hiet aliqd pprii t illud ppriū
est: p'cessus in infinitū. qd nō est dicēdū
t. Itz p'dicamēta sūt decē t q'libet
p'dicabilia sūt decē: ergo nō tñ q'q;
argumēta cōia. Ergo p'ncipali sic
ē sunt. sed plura q'q; sunt v'ia. ergo
p'dicabilia. 2ª nota cū maiori. minor
la sunt infinita: ergo t v'ia. tenet 2^a. q'
tū oppositoz: tot modis dī t reliqui: p'
oz: sed singulare t v'le sunt opposita:
dī singulare tot modis dī v'le. Ter
est v'le: q; p'dicat de plurib' t nō est al'
sunt plura q'q;. Et si dicis q; idū
pl' s; p'eo qd denoiat t p'eo qd signi
nō p'dicat de plurib'. Scdo. mō sic.
eunt q; capiedō p'eo qd significat p'di
tuoz: q; ver est dicere hoc idū idū ē
idū id est idū idū: t ita de alijs. t nul
t maxime est sp's: s; hoc nō: q; oppo
positio: sed hec itēio sp's t hec intē
tentiōes oppositē: ergo v'ia nō p'dicat
idū nō est sp's. Quarto sic. p'dicari
vniuersalia. q; aliud p'dicat de pluribus
gen' aliud vero de plurib' differēti
tē: sic p'dicari i q'le cēntiale facit duo
tū erit qd p'dicabiē de plurib' differē
tē cōcernibilis cū specie de q' assignat
Porphyrio qd p'dicat de plurib' diffē
dū erit qd p'dicabiē de pluribus diffē
tē: illud erit dīa cōnertibilis. t sic
ta. t si negas s'itūdinē: da ergo rōnez
p'dicari in qd p' hoc qd dūidū in p'dica
ferētibus specie t p'dicari de pluribus
o facit duo vniuersalia difficta. p'di
t cēntiale per hoc qd dī similiter non
alia: q; non sufficit negare: si ppter qd
tū dicit p'bas octauo topi. Quidm
t vniuersale t nō est aliquod istoz qn
q; q'q; 2^a nota cū maiori: q; ē simi
abilis de plurib' tē. t minor. p'bat. s; q'
q'q; v'le cōius istis q'q; diffiniē
tūlib'. Alē est nā simplex sua simplici
s; chymera nō ē h'mōi. q' rē. Ser
s; q'q; est v'le: q; p'dicat de istis q'q;
m istā tēnū vniūoz ē p'dicabilis de
aliquo istoz q'q;: q; tūc eēt magis cōe
re sp'cū alioz vt p'z itelligū ergo tē.
eunt respōdatur. Ad p'imu dicitur
philosophus loqur solū de p'dicatia

quæstis in problematicis scribilibus sicut est genus: dicitur
 finitio: proprium: et accidens: philosophus autem generalius
 loquitur. Sed dices: quare philosophus non possit in primo
 topicorum differentiam pro predicato. dicendum est: quod cum pre-
 dicatio differentie sit substantialis: et in plus se habeat: sicut
 genus: ideo ipsam differentiam non possit differens a
 genere: quod cum sit generalis cum genere ordinata esset ut
 dicit philosophus ibidem. Ad secundum dicitur: quod idem non est
 genus: et accis respectu eiusdem. ideo genus: et accis distin-
 guuntur formaliter. Ad tertium dicitur: quod risibile non est idem cum
 homine: et risibile sit in predicamento quantitas nego: quod ha-
 beat proprium. et enim vltimè quilibet species predicamenti subie-
 habeat aliquod proprium. non tamen quilibet species accis. Ad
 quartum dicitur: quod omnia predicamenta continentur sub vno vltimo sub ge-
 nere. Unde dico: quod tunc sunt quatuor: intentiones secundæ viles
 non coincidentes in denotatione. scilicet: genus: species: differentia:
 proprium: et accis. Ad secundum principale negatur minor:
 ad probationem negatur hec præmissa. singularia sunt infinita:
 ergo vilia: et ad probationem cum dicitur quod totis modis dicitur vnum oppo-
 sitorum totis modis dicitur reliquum. dicitur istud in predicabilibus
 quod habet intelligi sic: quod quot sunt significata vnius opposi-
 titi tot sunt significata alteri: scilicet: si finem omnem significationem
 opponuntur: non autem quot supposita. ideo non est ad propo-
 situm auctas. Vel clarior dicitur: quod si plures vult: quod si vnum oppo-
 sitorum dicitur multiplex. et eoque: et aliud. non arguitur non esse ad
 oppositum. et hoc expresse dicit philosophus in textu. vide ipsum: et idem
 dicit philosophus hoc esse in prædictis et in oppositis præuati-
 ue. Ad tertium dicitur ibi. Ad replicam concedo: quod idem
 dicitur per eodum significat esse vile: quod est species. Et cum dicitur:
 Oppositum non predicatur de opposito. dicitur: quod hec inten-
 tio opposita species non predicatur de illa intentione opposita
 indiduum vt quod: sed vt modus. unde idem dicitur: species
 vt quod sunt opposita vt modi. si autem vnum accipiat vt quod
 et aliud vt modus non opponitur. Rursus Scoti. Vel
 aliter: et clarior: et secundum Scotum dicitur: quod illa intentio secunda
 idem dicitur cõparata ad singularia que denotat vt prima: for-
 te: et platonem opponit istam intentionem species: et sic non est species.
 cõparata autem ad illas intentiones secundas de quibus prædi-
 cat in quod: vt hoc idem dicitur: illud indiduum non opponit
 species: sic est species. Ad quartum dicitur: negatio similitudinis.
 Et cum dicitur: da ergo instantia similitudinis: dicitur: quod hec est
 quod predicari in quod non facit duo vilia per hoc: quod aliud præ-
 dicat de pluribus differentibus specie. aliud vero de pluri-
 bus differentibus numero: sed per hoc: quod vnum dicit quod-
 datem totam idem dicitur vt species. aliud vero partem vt genus:
 sed predicari in quale cõtinentale non potest diuidi sic vt vnum
 dicat totam quoddatem: et alter partem: quod nulla differentia dicit
 totam quoddatem: sed quilibet dicit partem: quod differentia non iclu-
 dit actum genus. cuius signum est: quod genus non predicatur de
 differentia. quarto meta. Ad quintum dicitur: Aristoteles in suis
 passibus: quod ly chymera non est predicabile nisi secundum quod: si-
 cut unitas entis diminuti non est nisi secundum quod: et per præmissa
 nec predicatio eius nisi secundum quod: ac si diceret: quod quidam esse
 species vera quidam ficta. ly chymera est species ficta. non autem
 vera vt probatur argumentum. Vel aliter potest dici negatio
 maioris. scilicet: quod ly chymera sit vniuersale: et ad probationem
 negat: quod sit terminus vniuocus ex quo non significat ali-
 quam naturam veram: sed solum fictam. Ad sextum dicitur: Scotus
 quod vniuersale quod est cõde ad ista est genus ad istas quinque:

inertēs. et sic predicatur in qd de illis. est tñ genus pre-
dicatōe denotatiua vt qd: ergo predicatur de illis. reci-
pit qñ predicatōe generis vt modi. Vel aliter fm viā
cōem negat qd ly vniuersale sit vñ: qd ē analogū: predi-
cat. n. per pñ de genere et p posterī de alijs.

Utrū diffinitio generis sit bene data.

Contra primam particulā ar-
guitur argumēto ma-
gis sic. Corpus aiatur est genus:
et tñ nō est terminus vniocū: ergo
diffinitio mala: gñā nota cum ma-
iori mior pbatur. qd termin⁹ vniocū
cus ē terminus simpliciter plura si-
gnificās fm eādem rōnem: s; ly cor-

pus aiatur nō ē terminus simplex: ergo rē. Confir-
mat qd ly corpus ē gen⁹ ad corruptibile et incorruptibile: et
tñ nō predicat de illis vniocū: qd nihil ē vniocū coru-
ptibili et incorruptibili fm comēta. i. de suba oibis. Itē
aiatur ē genus: et tñ est termin⁹ equocus fm pñs i caplo
de equocis dī. aiatur est equocū ad aiatur vñ: et ad aiatur pictū
quare rē. Secūdo arguit qd genus nō predicat i qd:
qd nihil predicat i quid de aliquo de quo predicat deno-
tiatiue. s; aliquod gen⁹ predicat denotatiue de spē: er-
go aliquod gen⁹ nō predicat i quid de spē: gñā nota cū
maiori: mior pbatur qd quātitas predicat denotatiue de li-
nea: superficie: corpore: qd quēlibz istaz est vera: linea ē
quātā. superficies est quātā: corp⁹ est quātūz. Tercio ar-
guit qd nō predicat de plurib⁹ differentib⁹ spē: qd genus
pōt saluari i vna spē: ergo nō predicat nisi de illa. gñā
nota: aīz pbatur: qd i quocūq; saluat diffinitio alieni⁹
et ipm diffinitū pōt saluari: s; diffinitio aiatur pōt salua-
ri i solo homie existētē si nō esset aiatur: ergo aiatur pōt
saluari i solo boie. Cōfirmatur per pñm pño po-
sterior: i capitulo de errorib⁹ circa vniuersale dī. qd si sit
vniuersale aliquod quod nō hēat nisi vñā spēs et demō-
stretur passio de illa specie tanq; de illo vniuersali erit
error: ergo videtur philosophus velle qd possit dari ge-
nus sub quo nō sit nisi vna spēs. Quidō ē totaz diffi-
nitōez arguit. Vni⁹ rei vna diffinitio sexto topicor: s; ē
diffinitio gñis assignata a philosopho. s. Gen⁹ est illud
cui supponit spēs: ergo ista nō erit ei⁹ diffinitio. Cō-
firmat: qd diffinitio dī dari per pñā et notiora sexto to-
picor: s; ista nō est pñā: qd predicari est pñm cu-
iuslibz vniuersal: vt dicit philosophus i cōmunitatib⁹.
simil: species nō est pñā: nec notior genere: qd correlati-
ua sunt simul vera et simul nota: et species ponitur hic i
diffinitione: quare rē.

Ad hec respondetur. Ad primūz
dicit magis

q ly corpus aiatur nō est gen⁹ s; vñū: capiēdo vñū
pñmēte cōposito ex materia et forma: et si dicās philosophus
posuit corpus aiatur cē gen⁹ dī qd caruit fini
nō simplici. Ad cōfirmatōē dicit Bratade⁹ in predi-
cabilib⁹ qd genus fm physici⁹ predicatur equocū: secū
dūz vero logicū vniocū. Qui⁹ rō ē: qd cūz physici⁹ sit
artifex realis illud predicat vniocū scdm ipz quod pre-
dicatur fm rem et naturā vñā. Illud autē predicat equi-
noce quod fm diuersas naturas predicat. cū modo ge-
nus predicatur nō fm naturā vñā: ergo predicat eg-

noce. Itē pñs dicit septimo physicoz qd i genere latet
equiuocationē. Logici⁹ autē cūz sit artifex rōnis dicit
ea vniocū predicari que scdm vñū cōceptum rōnis pre-
dicant de plurib⁹. genus autē fm vñū cōceptū rōnis pre-
dicat de cūctis suis spēb⁹. iō vniocū dī predicari. Vel
aliter dī negādo minorē. s. qd ly corpus nō predicat vñū
vñū. Et ad pbationē cūz nihil ē vniocū corrupti-
bili et incorruptibili fm comētores. dī qd comēto: nō
vult per hoc corpus nō ē vniocū corruptibili et incor-
ruptibili: s; qd datis duobus corporib⁹ qbus aliqd est
vniocū. et alia pñe datis alijs duobus corporib⁹ quo-
rum vñū sit corruptibile et aliud incorruptibile. qbus ē
aliqd sit vniocū magis pñmēnt illa duo corruptibilia
q; alia duo quorum vñū ē corruptibile et aliud incor-
ruptibile. Ad illud de aiatur dī qd ly aiatur ē terminus vniocū
cus et equocus ad aliud et ad aliud cōparatum. Nam si
ad boiem et ad asinū comparēt ē terminus vniocū. si
vero ad boiem vñū et ad boiem pictū ē terminus equi-
uocus. cū autē genus sumat i cōparatōe ad spēs ē vni-
uocus respectu illaz: et nō equocus. s; respectu aliorum
posuit ē equocū. Ad s; pñcipale negatur mior. Ad
pbationē cum dī qd quātitas predicat denotatiue de
spēbus. Vñ qd aliqd predicari denotatiue pōt esse du-
pliciter. s. stricte et large: vel pñie et cōiter. Stricte siue
pñie illud dī denotatiue quod est cōcretum accidenta-
le predicās de aliquo accidentali sicut albū de homie.
Large vero et cōiter dī cōcretum accidentale pōt di-
ci predicari denotatiue. Ad pñm ergo dico qd quā-
titas nō predicatur pñie denotatiue de aliqua sua spe-
cie: s; bñ large qd dicendo linea ē quātā: ista ē falsa si in-
telligatur qd ly linea sit habēs quātitatē tanq; acci-
dens autē intelligit qd linea sit habēs pñes integrales est vera.

Ad tertium nego gñā quicqd sit de illo. antecedēte.
Nā dato adhuc qd genus saluaret i vna spē adhuc est
predicabile de pluribus spēbus: qd predicabile dī apri-
tudinē: s; nō actu predicet sicut spēs ē predicabil⁹ dī plu-
rib⁹ indiuiduis dato qd nō sint plura indiuidua. Ad
cōfirmatōē pñ similiter. Ad qm dī qd vñū rei
vno modo cōsiderate vna ē diffinitio: s; diuersimode
posuit ē plures. philosophus considerauit genus i pñ-
ma diffinitione i ordine ad spēm. put spēs subiicitur ei.
i si vero diffinitōe genus i ordine ad spēm. put genus
predicat de illa. Ad cōfirmatōē dī qd pñs loq; de
diffinitōe pñie dī. Ista autē est descriptio que tñ ē per
notiora: qd spēs vt terminus ad quē notior ē gñe vt ter-
mino a quo: et predicabile quod est proprium generis ē
et notius genere. quare rē.

Contra primā particulam arguitur
sic. s. qd spēs nō sit terminus

vniocū et arguit sic: Sicut genus se ha-
bet ad spēm: ita species ad indiuiduum: sed
genus non predicat vniocū de suis
spēbus: qd s; philosophus septimo physicoz. In ge-
nere latet equiuocationes. ergo nec spēs predicatur vni-
noce de indiuiduis. Secūdo ē scdm particulāz nō
supremus arguitur argumēto magis: Quia hec pñ-
cia ponitur vt differat species a genere generalissimo: qd
substantia est terminus vniocū nō supremus: vt pbā-
bo: et tñ est genus generalissimū. ergo rē. gñā nota cūz

minori. maior. probatur: quod aliquis est terminus supra ipsam.
 reputa ens. ergo non est supremus. Confirmatur: quod aut
 diffinitio magistri est superflua: aut diffinitio Porphyrii
 est diminuta. quod Porphyrius non posuit ly. supremus.
 sed dixit: Species est quod predicatur de pluribus differentibus
 numero. Tercio: illa particula de pluribus differentibus
 numero est superflua. ergo diffinitio mala. quia tenet.
 ans. probatur sic. illa particula ponitur frustra per quam
 diffinitio non differt ab aliquo a quo non differat per par-
 ticulas precedentes. sed ista est huiusmodi. ergo etc. conse-
 quentia nota cum maiori et minori patet de se. Confirma-
 tur. quod sine illa particula diffinitio adhuc convertitur cum diffini-
 to. ergo frustra ponitur. quia tenet. ans. probatur. quod omnis
 terminus vniuersus non supremus predicabilis in quod est spe-
 cies et e converso. ergo etc. Quarto sic: quoadmodum dif-
 finitur vniuersum relatiuum et in diffinitione eius non ponitur correla-
 tiuum diffinitio est male data. sed hic diffinitur vniuersum re-
 latiui. scilicet species: et non ponitur in eius diffinitione correlatiui. scilicet
 genus. ergo diffinitio eius est male data. quia nota cum mi-
 nori. maior est de mente philosophi secundo topicorum dicentis.
 Oportet autem non latere quoniam quidam non est aliter diffinitus
 per du-
 plum dimidio et quoniam ad aliquid per se dicunt. Et etiam
 de mente. Porphyrius in capitulo de specie dicit. Mosce autem opor-
 tet quoniam genus est aliquid genus: et species est aliquid species. id
 est. circa necesse est in vtriusque rationibus vtriusque: utrumque quod ha-
 bet expressum quod vniuersum relatiui diffinitum per aliud.

Ad hec breuiter respondet. Ad primum dicit quod si-
 militudo non est quanta ad omnia. Nam quibus
 currat quibus ad hoc quod sicut genus est vniuersale respectu
 speciei. ita species est vniuersale respectu individui. in hoc
 dissimilitudo: quod genus in specie diuisum diuisione forme. species
 vero diuisum in individua diuisione materie. Ex hoc autem pue-
 nit quod in genere non est vniuersatio perfecte sicut in specie spacia-
 lissima. Vel aliter procedit maior. scilicet. similitudo et negatur
 minor. scilicet. genus non predicatur vniuerso: et apud philosophum.
 septimo phisicorum dicitur quod loquitur de equis large. stricte
 enim equorum dicitur quod species diuersas et non secundum vnam rationem predi-
 cat. large vero dicitur quod secundum diuersas rationes predicatur. Sicut vni-
 uersum stricte dicitur quod tamen secundum vnam rationem predicatur et non secundum di-
 uersas. Large vero quod secundum vnam et secundum diuersas. Hec est
 diffinitio magistri in primo posteriorum. Ad secundum negatur ma-
 ior. et ad probationem negatur ista quia. aliquis terminus est su-
 pra. ergo non est supremus. scilicet quod per hoc quod aliquis terminus est
 supra ipsam non habet quod aliquis terminus sit superior ipsa: scilicet
 solum communior. Sed dicitur argui sic aliquis terminus est supra
 ipsam in recta linea predicamentali: ergo non est supremus.
 quia tunc est bona. scilicet negatur ans. Ad confirmationem dicitur quod
 diffinitio magistri est completissima: et oportet illam particulam subtile
 ligere in diffinitione Porphyrii: quod aliter esset diminuta quoniam
 peteret generi generalissimo: ut patet de se. Ad tertium
 dicitur quod ista est vna pars tota sit predicabilis in quod de pluribus
 differentibus numero. si de pluribus differentibus numero
 non esset alia particula a precedente. scilicet predicabilis in quod frustra
 poneretur et argumentum concluderet: et quod sit alia particula patet
 quod probatur precedente. scilicet predicabilis in quod: que in parte habet ab-
 solute: quod predicabile in quod est predicabile de pluribus dif-
 ferentibus numero et non e contra. Ad confirmationem cuius
 dicitur sine illa particula diffinitio queritur: ergo frustra ponitur.
 negatur quia: quia illa particula non ponitur ut diffini-

tum differat ab aliquibus a quibus non differat per preceden-
 tes. scilicet ponitur ad declarandum magis illam particulam predica-
 bilis in quod: quod dato quod sciret quod species est terminus vni-
 uersus non supremus predicabilis de pluribus in quod. adhuc
 posset esse dubium de quibus predicatur. et ideo addit de pluri-
 bus differentibus numero. et ita est tota vna particula simul
 predicabilis in quod de pluribus differentibus numero.

Ad quartum dicitur quod in ista diffinitione subintelligitur correla-
 tiui. scilicet. genus. quod quod est terminus non supremus predica-
 bilis in quod de pluribus differentibus numero intelligitur
 esse positum sub genere. Vel aliter quod species dicitur relative ad ge-
 nus. et ideo necesse est aliam diffinitionem dari de ea: ut com-
 parat ad genus. scilicet. Species est que ponitur sub assignata
 genere. Alia autem per comparationem quam habet ad individua.
 non secundum quam genus est: quod sic negatur Porphyrius extre-
 ma habere duas habitudines in capitulo de specie. scilicet secundum
 quam est species: ideo necesse est habere aliam diffinitionem
 in comparatione ad individua.

Quia diffinitio differentie sit bene data.

Contra. Et primo quod dicta non
 sit terminus vni-
 uersus argumento magistri. Quoniam est
 differentia: et tamen non est terminus
 vniuersus: ergo etc. quia nota cum
 maiori: minor. probatur: quod rationale signi-
 ficat hominem et angelum diuersis ratio-
 nibus: quod significat hominem ratione quam sensum et intellectum:
 et significat angelum ratione quam intellectum solum. Confirmatur
 quod terminus vniuersus est terminus simplex signifi-
 cans plura secundum eandem diffinitionem: scilicet dicta non habet dif-
 finitionem. quod tunc haberet dictam: et sic esset perfectus in infinitum:
 quod est falsum: ergo dicta non est terminus vniuersus.

Secundo arguitur quod dicta non predicatur in quod: quod si dicta predicatur
 in quod: ergo et diffinitio: quia est falsum ut patet. quod diffinitio predicatur
 in quod: dicta probatur: quod vniuersum quod magis denotatur ab actu quam
 a potentia. hoc philosophus et non metaphisicus. scilicet diffinitio est composita
 ex genere et dicta: quorum genus est vniuersum. dicta vero est forma
 et actus: ergo diffinitio recipit predicationem et modum predicationis a
 dicta quod ex parte predicatur in quod: ergo et diffinitio. Confirmatur quod si
 dicta predicatur in quod ipsa esset quantitas. quia est falsum: quod quantitas
 posterior suba: dicta vero est per species: quia probatur. quod modus predi-
 cationis sumitur a modo eandem. Ad odum. n. sequitur re cuius est
 modus. et sic si dicta predicatur in quod haberet modum eandem quantita-
 tis. Confirmatur hoc. quod quod dicitur a quantitate: scilicet cum dicta di-
 cat quantitates eius cuius est: ergo predicatur in quod. Confirmatur tertio
 quod pluribus dicitur in hoc posteriorum. Oportet predi-
 cata in quod sumere in diffinitione: scilicet cum dicta sumatur in dif-
 finitione. ergo predicatur in quod.

Ad hec breuiter respondetur. Ad primum respondetur
 magis negando minorem. Ad probatio-
 nem cum dicitur rationale dicitur de homine et angelo diuersis rationibus.
 Dicitur quod rationale est de homine dicitur de angelo: et tale rationale
 solum homini competit: et ideo quod vniuersum ratione cum discursu. sumen-
 do autem rationale per eo quod est vniuersum ratione non est dicta aliquid scilicet est nomen equi
 uocum. Burleus vero diceret quod rationale est dicta homini et
 angeli et negaret quod competit homini et angelo diuersis ratio-
 nibus. imo vna ratione cuius est vniuersum ratione. Prima respon-
 sio melior. Ad confirmationem cum dicitur quod terminus vni-
 uersus est terminus simplex significans plura scilicet eadem diffinitione.

diffinitionē cōceptus ēqliter cōpetentis suis inferioribus.
 ⁊ sic dīa habet diffōnē: nō tamē diffinitionē pprie dī-
 ctā q̄ est p genus ⁊ dīā. Ad scōs negat dīntia. Ad p-
 bationē ꝑcedo q̄ si dīffō acciperet suū modū pdīcandū
 ab aliq̄ suar partū q̄ acciperet a differētia: s; a nullo ac-
 cipit sicut nec spēs: s; ex se habet modū pdīcādū i qd.
 q̄ explicat totā qdītatē spēi: sicut ergo spēs pdīcat in qd:
 ita dīffō. differētia vō pdīcat in q̄le: q̄ habet modū
 q̄lītatīs cū determinet gen⁹: species vō ⁊ genus pdīcā-
 tur i qd: cū se habeant per modū determinator. Ad
 cōfirmationē p̄mā conceditur q̄ dīa est q̄lītas vt dicit
 philosoph⁹ septimo meta. non tū accipit dō q̄lītatē vt
 ē vnum generalissimū pdīcamenti q̄lītatīs sed equoce:
 vt forma: q̄lītas: ⁊ act⁹: sūt idē i trāscendent. Vel aliter
 dicitur negādō dīntia illā: pdīcat i q̄le: ergo ē q̄lītas: q̄
 nō predicatur i q̄le q̄ sit q̄lītas: s; q̄: h; modū q̄lītatīs:
 s; cū dī. modus q̄lītatīs nō sequitur nisi q̄lītatē. negat de
 quocūq; q̄ determinare aliqd est mod⁹ q̄lītatīs ⁊ cōpe-
 tens etiā aliquib; substantijs: sed mod⁹ p̄pī q̄lītatīs nō
 cōpōit substantijs. Ad scōam cōfirmationēz dī q̄ ad
 pdīcandū in qd nō sufficit q̄ dicat qd. s; per modū qd
 differētia at dicit qd: vt puta cēntia q̄ s; p modū determi-
 nātis ⁊ nō determinati sui fme p̄ alios p modū informan-
 tis ⁊ nō per modū subsistētis. ⁊ sic nō dicit per modum
 qd. Ad tertiā cōfirmationēz dī q̄ ad pdīcatū i qd du-
 pliciter pōt dici. Alio mō. q̄ per cū soluitur q̄stio facta
 p qd. ⁊ sic gen⁹ ⁊ spēs dicunt pdīcata i qd. Alio mō. q̄
 p̄tinet ad qdītatē. philosoph⁹ loq̄ scōo mō. ⁊ non p̄mo
 mō. Vel aliter dī q̄ opz pdīcata in qd sumi in diffōne.
 q̄: oē superi⁹ ponitur i diffōne sui inferioris. nō tū oē qd
 ponitur i diffinitione est pdīcatum in quid.

Untra primaz pñcula arguitur sic. Et sena tñ sentire est ppñu aialis. ⁊ tamē nō est termin⁹ vñuoc⁹: ergo ⁊c. pñtia nota. cū maior⁹ minor⁹ pbatur p pñi losophū i qñto topi. vbi diē q illō qz multipli dñ nō pōt assignari p pñiū alicui⁹. vt natū sentire nō ē p pñiū aialis qz sentire dñ multipli. vno mō sensū hñe. alio mō sensa vti. Cōfirmatur. qz aial discipline suscepibile ē ppñiū hois. ⁊ tñ nō est ēminus vñuoc⁹. g⁹ ⁊c. pñtia nota cū minor⁹ qz ēminus vñuoc⁹ ē ēminus simplex. hoc autē. f. aial discipline suscepibile nō est terminus simplex sz aggregat⁹ ex gñe ⁊ ppñio. maior⁹ pbatur p philosophū i qñto topi. vbi diē qz si nō ponat genus i assignādo ppñiū nō recte assignat. vt si ppñiū aialis assignat aiam habere: male assignat. bene at si dicat. p pñiū est hois aial discipline suscepibile. Scdo cōtra scōaz pñcula arguitur sic. argumēto magi. i. Rñibile ē ppñiū: ⁊ tñ nō pñcatur de pñib⁹ cōuertibil⁹: g⁹ ⁊c. pñtia nota cū maior⁹ minor⁹ pbatur: qz rñibile pñcatur de sōte ⁊ platone: ⁊ de nullo illor⁹ qñertibil⁹: vt p3. Cōfirmatur. qz rñibile ē ppñiū: ergo nō ē cōe. ⁊z pñia: qz cōe ⁊ ppñiū sūt opposita. tñcyltra. n ē cōe: ergo nō pñcatur de pñib⁹. ⁊z pñia: qz ex opposito pñtis. seqq⁹ oppositiū antīis. sequit⁹ n. pñcatur de pñib⁹: ergo ē cōe: qz nibil pñcatur de pñib⁹ nisi cōe. Tertio ⁊ tota dñssōne arguit⁹ sic. Le

uissimū est eminus vñudo? p̄dicabil? q̄le accētale con-
uertibil? de igne: ⁊ tñ nō ē eius p̄p̄riū: ergo diffō mala:
ḡna tenet: q̄ alicū cōpetit diffō q̄ nō p̄petit diffinitū.
⁊ maior ē nota. minor. p̄bat: q̄ p̄ sup̄abūdantiā dī nō
ē p̄p̄riū alicū? vt dīc̄ philosoph? i q̄nto topi. ⁊ dīc̄ phi-
losof? hoc exēplū q̄s leuissimū dī p̄ sup̄abūdantiā. iō
nō ē p̄p̄riū ignis. Cōfirmatur. s̄ilr de calidissimō: q̄
p̄dicatur i q̄le accētale cōuertibile de igne. ⁊ tñ nō ē ei?
p̄p̄riū ex quo p̄ sup̄abūdantiā dicitur: q̄re ⁊c.

Ad confirmationē nego pīā pīas. s. ly. risibile est p.
pīū: ergo nō est cōe: et cū pbas: q. pīū et cōe sūt oppo
sita. nego: q. nullā oppositiōē hñt: q. nec pīā nec cōe
coriā: nec relatiā: nec pīuatiā: cōcedo tñ: sūt opposi
ta large loquēdo de oppōne: q. sūt repugnātia respectu
vni? et eiūsdē: q. aliqd nō est cōe et pīū respectu eiūsdē.
et id dico q. risibile est pīū hōis. est autē cōe singulari
bus hōibus et sic est pīū et cōmune respectu diuersorū.
Ad tertiū qd difficultatē habet ppter auctoritatē phi
losophi di. q. illud qd per supabundantiā dicitur non est
aliosimū pīū. dicitur q. leuissimū pōt duplīr considera
ri. Uno modo vt dicatur q. est illud qd est aptū natū
habere vltimū gradū latitudinis leuitatis. puta respec
tu granitatis. vt octo. Alio mō dicitur leuissimū qd
cūq. excedit aliā corpora fīm leuitatē quācūq. leuitates

6t

babeat. Vñ pmo mō. si nō ēēt ignis adhuc ēēt aliqd le-
uissimū: qz aer excederet oia corpa fm leuitatē. non ta-
mē ēēt leuissimū pmo mō: qz aer nō est aptus nat? hīc
leuitatē: vt octo sed solū ignis. Ad ppositū dico qz si le-
uissimū capīē pmo mō est ppiū ignis. et igne corrupto
nō cōpetit alteri. Secūdo vō mō nō est ppiū ignis. qz
adhuc alteri cōpetit vputa aeri corrupto igne. Et cūz
dicit qd p supabūdātā dī nō ē ppiū alicui? dī qz itel-
ligit sic qz illud qd dī p superabūdātā ad alia non de-
tminādo certū gradū nō est ppiū sicut leuissimū. p secū-
do modo: qz corrupto subo cui assignat ēē ppiū ad
huc cōpetit alteri. et hoc voluit philosophus i textu:
si autem determinat certum gradū potest ēē ppiūz vt
leuissimūz pmo mō: qz tunc corrupto subiecto cui? erat
ppriū nō ampli? cōpetit alteri. Hāc rōnē elicio. qre vi-
de ipsam. Ad pfirmationē dicit cōsimiliter.

Etū diffinitio accitis sit bene data.

pt

Contra. Albu est accis: et tñ
nō ē terminus vni-
uocus: ergo diffō mala. qntia tenet.
cū maior. minor: pbat: qz terminus
vniuocus pducatur scdm vñū nomē
et scdō vñā rōnē p philosophū i an-
tepredicamētis. capitulo de vniuo-
cis: s; albu nō pducatur scdm rōnē p philosophū i pducā-
mēto substantiē dicēte. qz eoz que sunt i subo i plurib? ne-
qz nomē neqz rō pducabit. In aliqb? vero nomē nilil
pbiher pducari. rōnē vō ipse est pducari: vt albu cum
in subo sit i corpe pducabit de subo. dicit enī corpus al-
bu. rō vero albi nūqz de corpe pducabit. Ita sūt verba
formalia philosophi: ex qb? expse pz qz albu nō pducatur
fm rōnem. Cōfirmat: qz ly albu nō sit terminus vniuo-
cus qz scdō philosophū i pmo topicor vbi declarat se-
cundū istrumētū syllogismi dyalectici qz ē diffictio mul-
tiplicis: dicit qz syvū ppiū multipliciter dicit et aliud. et
dat exēplū qz albu dicit mltipliciter: qz de re alba et de
colore albo. Secūdo sic. nō qdlibet accis predicat i
qle accidētale respectu subī: ergo diffinitio mala: qntia
tenet. aīz pbat: qz aliqd accis pducatur in qntū. qz ad iter
rogationē factā p qntū de aliquo pueniēter ridet p il-
lud vt p bicubiti: tricubiti et filia. Cōfirmat. quia
res pducamēti accitis taliter pducatur de substantia: quali-
per illā soluit qntio de substantia. et nō alr: s; p quātitatē
soluit qntio de substantia: p quā qrit quāta est substantia.
ergo quātitas pducabit i quātū: et cū nō solnatur qntio p
quā qrit qntis est substantia: quātitas nō pducabitur in q-
le. Et sūr per alia pducamēta soluitur questio facta de
substantia p quo mō vel qnter: vt qnter se habet sores:
dicitur agūt vel parit vel sedet: ergo illa nō predicat in
qle veli qnter. Tercio p totā diffōnez arguit argu-
mēto magis: qz hec albedo ē accidēs: et tamē nō est ter-
minus vniuo? pducabil de plurib? et c. qntia tenet. qz
alicui cōpetit diffinitūz cui nō cōpetit diffinitio. maior
nota: et minor: pbat per philosophū in pducamētis: qz
singulari de nullo pducatur: et per philosophū dicentē qz
solū de seipso predicat nō ergo pducatur de plurib?: et per
qntis non est terminus vniuocus: qz terminus vniuocus
est terminus simplex plura significās qnter non est ter-
minus singularis. Cōfirmat. qz in ista diffinitio

nō ponit subiectū accitis: ergo mala: qntia tenet per
philosophū septimo metha. dicentē qz diffinitio acci-
dētis datur p additamenta: qz subiectū ponitur in eius
diffinitione. Cū ergo hic diffinitat accidēs et nō ponat
subiectū: ergo mala. Cōfirmat secundo. qz ista ē
essentialis. In secundo mō dicendū per se: suba est acci-
dētalis scdōz magistrūz infecūdo modo dicēdi per se.
ergo predicatū est accis hic diffinitat ponibilis in diffinitio-
ne ei? Cū ergo diffinitat hic accidēs et nō ponatur sub-
iectum ergo diffinitio mala.

Ad hec breuiter. rīdet. Ad pām
nego minōrē. Ad p-
bationē dicit qz cū philosoph? dicit qz albu non predi-
cat scdm rōnez p rōnez itelligit philosoph? verā rōnē:
puta diffōnē ex gñe et diffictia quā albu nō habet: cūz
nō sit p se in gñe. ppter duplex suū significare: et tamen
predicat vniuoce: qz fm nomē et fm rationē. i. cōceptū
cōm plurib? sūe etiam fm discretionē. hec est respōsio
Barlei. Vel aliter dicit qz cū philosoph? dicit qz al-
bum nō pducatur fm rōnem. itelligit qz nō predicat cōn-
tialiter: qz q sunt cōntialia accidētis sunt accidentalia sub-
iecto. nō tamen negaret philosophus qz albu non pre-
dicetur s; suā diffinitionē qualicūqz sit illa: hec est re-
spōsio alberti. Vel aliter dicit fm magistrū in predi-
camētis suis qz albu nō predicatur fm diffinitionē eius
causale. sed bene pducatur fm identitaz. vide in predica-
mētis. qlibet harū satisficit. Ad cōfirmationē dī qz
ly albu pōt accipi dupl. Quo mō vt est cōe ad album
i colore et ad albu in voce. Alio mō solū vt est i colore.
pmo modo equocuz est. secūdo mō nō: sic accipit cōi-
ter i pposito. Ad secūdū negat aīz. Ad pbatōnem
negat qntia. cū dī aliqd accidēs pducatur in quantū. ergo
non predicat i qle. et ratio est: qz cūz predicari in qle su-
matur a modo rei: et qdlibet accidēs habeat modū cōn-
di qntitatis. qz habet modū determinātis. iō pducatur in
quale nō obfāt qz aliquod accidēs habet aliū modūz
specialē predicamēti. Ad cōfirmationē cōcedit mai-
or et negat minor pro illa pte nō qz soluit qntio per quā
tū qrit qntis ē substantia per qntitatē. Cū quale dupl
sumit. s. large et stricte. Large sumptū ē trāscēdens ap-
plicabile oibus predicamētis. Stricte vō solū pducamē-
to qntitatis. pmo modo accipit et nō secūdo modo. hec ē
respōsio magistrī in pducamētis. Porphirina tamē in
cōitabibus ponēs differentia iter genus et accis dicit qz
accidēs pducatur in qle vel quō se habeat puto dixisse
ppter respectina. Ad tertiū ridet magis qz ly accis
potest sumi dupl. s. large. poi termino accitālī cōi vel
discretor: sic nō sumitur in pposito. Alio mō p termi-
no accitālī cōi: et sic diffinitur ad pns: et fm istū modūz
pz qz iste terminus discretus hec albedo: non est termi-
nus accitālīs hoc ē plurib? cōpetēs accidētalī. Ad
cōfirmationē dī qz accis dupl capī. Quo modo vt ē
nomē pme ipositionis: et sic significat naturā extra aīam
fm qz plūs in qnto metaphysice diuidit ens. in subaz
et accidēs. Alio mō vt est nomē secūde ipositionis. et sic
dupl. Alio mō vt est idē qd pducatur nō cōntiale nō per
se predicabile vel nō cōuertibile cū subiecto. Alio modo
vt est pducatur p se cōuertibile cum subiecto. Cum ergo
dī qz diffinitio accidētis debet itelligi per additamentū

at

F

p

bt

nt

Quia per subiectum dicitur q. philosophia loquitur de
accidit pmo mo vt est nomē pme ipositionis. r nō scde.
hic aut diffinit vt est scde ipositionis. qre rē. Vel alr
dī q. dōlibet accis debet diffiniri per subz vel explici-
te vel iplicite. r in ista diffinitōe subitelligit subz. r det
itelligi per ea q. ponūt in ea. nā ex hoc q. dicit pāica-
bilis in qle accidētale nō cōuertibilr. datur itelligi subz
de quo pāicatur in qle accidētaliter r nō cōuertibiliter.
Adagister tamē in pmo posterior nō vult q. oē accis
diffiniat per subm: sed solū omne accidēs cōnotās sub-
iectū. quare elige. pma respōsio magis placet.

Utr diffō pāicatiois directe r indirecē sit bñ data.

Contra aliq. est pāicatio dire-
cta in q. tamē supius
nō pāicat de inferiori: sed egle de eq-
li: vt dicēdo: equ⁹ est bimibilis. ergo
diffinitio ē mala. q. nā tenet. q. diffi-
nitio cōuertit cū diffinito. anis pbat
auctoritate p. d. p. h. i. in caplo de
specie dicentis: Oportet enim eq. de
eqs pāicari: aut maiora de minorib⁹ vbi oēs exposito-
res dicit q. loquitur de pāicatione directa. Cōfirmat
argumēto magistri. q. sequit q. aliq. est pāicatio q. nō est
directa nec indirecta: vt dicēdo hō est hō: aial est aial: q.
nec inferior nec superior pāicat. Secūdo sic r qrit in
ista: risibile est hō. sit directa vel indirecta. r arguit q. sit
directa: q. illa est pāicatio directa in qua suat vera rō
pāicatiois q. est q. illud q. pāicat se habeat vt forma re-
spectu eius q. subijcit: sed in ista suat vera rō pāica-
tionis. ergo est directa. q. nā nota cū maiori. minor pba-
tur. q. pāicatum se habet vt forma respectu subiecti de
quo pāicat. q. qlibet pars diffinitionis se habet vt for-
ma respectu diffinitio: septimo meta. r secūdo physicoz:
sed risibile diffinit per hoies. q. ppria passio diffinitur
per subz per plūm in pmo posterior in scdo modo dicē
di per se. ergo rē. Oppositū arguitur. s. q. sit indirecta:
q. pāicatum respectu subiecti se habet vt mā. ergo est indi-
recta. q. nā tenet. r anis pbat. q. subz respectu pprie pas-
sionis est sicut mā. ppria vero passio sicut forma. s. p-
pria passio subijcit r subm. eius pāicat. ergo pāicatum se
habet vt mā r subiectū vt forma. Tertio sic r qritur
an ista: albu est musicū. sit directa vel indirecta. r pbat
pmo q. nō sit directa: q. hic nō suatur vera rō pāica-
tionis q. est q. illud q. subijcit hēat rōnē materie: illud
vero q. pāicat habeat rōnē forme. q. nō sit indirecta p-
bat. tūc illa ēē directa: musicū ē albu: p cōuersionē sim-
plicē: vt pz in alijs inductiue. cōsequēs est falsum.

Ad hec breuiter respōdetur. Ad p. m. d. q.
magis nō loquitur de omni pāicatioe di-
recta sicut facit p. d. p. h. i. r. sed solū de illa q. sit ex fmi
nis q. sunt in recta linea pāicamēti. Ad p. firmationē
cōcedit totū magr. Ad scd. dicit in scdo mo dicēdi p
se cōtra Egidii q. illa: risibile est hō: est directa r indire-
cta alio r alio mo cōsiderata. vñ subz habet duplicē ha-
bitudinē ad accis ppriū. vñā put suscipit ipm. r sic hz
rōnē materie respectu illius. Aliā put est pars diffini-
tiois eius: sic hz rōnē forme. q. partes diffōis sūt for-
me diffinitio scdo physicoz. r septimo meta. ista ergo.
risibile ē hō: ē directa cōsiderādo ly. hō vt ē pars diffō-

nis risibilis. est autem indirecta cōsiderādo vt est sub-
iectū ei⁹. Sed qro ego a magro an simplr siue abso-
lute loquēdo debet dici directa vel indirecta illa: risibile
est hō. Dicit qdā q. nec directa nec indirecta cum sit q. si
ppō multiplex rōne pāicati. q. pōt diuersimode cōside-
rari: r ad ppōnē multiplicē nō est rīdendū vnica rīso-
ne: s. plurib⁹ distinguēdo. Ego aut dico q. absolute est
dicenda indirecta: r hoc volebat Egidius. q. pbo sic.
Quicūq. aliqd nomen iporat plura quoz vñū p pns r
aliud p posteri⁹ absolute dcm d. accipi p pncipali. sed
cū ly hō duplicē habitudinē hēat respectu risibilis vna
p quā est subm: alia p quā est pars diffōis. q. hz q. est
pars diffōis p hoc q. est subz. r nō cōtra. ergo abso-
lute debet accipi fm p. mā habitudinē. sed fm illā est indi-
recta. iō simplr r absolute loquēdo illa est dicēda indire-
cta. Ad tūc dicit Egid⁹ in pmo posterior q. illa est
indirecta. sed ad argumētū in oppositū q. d. facit magr cō-
tra ipz. s. si illa ēē indirecta alia ēē directa p cōuersionē
simplicē. Diceret Egidius negādo hanc q. nā. imo est
vtrq. indirecta cum in nulla vera rō pāicatiois seruet.
Adag⁹ aut dicit q. nō est directa nec indirecta. sed p. tra.
illa pāicatio nō est directa r est. ergo est nō directa. tenet
q. nā. q. a negatina de pāicato finito ad affirmatiuā de
pāicato infinito. Ad hoc argumētū dicēdū est tenēdo
viā magri q. ista pāicatio solū est indirecta in q. est puer-
sus ordo extremoz. s. in q. subz hz rōnē forme resp cū p-
dicati: r pāicatum rōnem materie resp cū subz. r tūc negat
q. ly indirecta sit finit⁹ p. uatiū. Tenēdo aut viā Egi-
dij que cōmunit⁹ est dicēdū q. ois ppositio in qua nō
suatur vera ratio pāicationis est indirecta quomodocūq.
q. r argumētū cōcludit vtr fm ipsum.

Utr diffinitiones pāicationis essentialis r acciden-
talis sint bene date.

Contra. Ista ē cēntialis: hō
est risibilis: r tū ē p-
dicatio finit⁹ diuersoz pāicamē-
toz. ergo diffōnes male. q. nā nota
cū minori. maior pbat. q. pāicatio
cēntialis dī q. pāicatur illud q. est
cēntiale: sed risibile est cēntiale hoī:
q. fluit ab cēntia ei⁹. ergo rē. Cō-
firmat: illa nō est accitialis. ergo est cēntialis. q. nā tenet.
anis pbat. q. illa est p se in scdo mo dicēdi p se. ergo nō
est accitialis. Scdo sic: aliq. est pāicatio cēntialis fm
diffinitionē scdaz q. nō est cēntialis fm p. mā. ergo alte-
ra diffō mala. q. nā tenet. anis pbat. q. illa est cēntialis
hō est asinus: fm diffōnē scdaz. q. est pāicatio finit⁹
eiusdē pāicamēti: r nō nō est cēntialis fm p. mā. q. nō est
pāicatio superioris de inferiori nec dīe de aliquo istoz nec
cōuerso. ergo rē. Cōfirmat: q. illa: hō non est aial:
nō est cēntialis r tū pāicat supi⁹ de inferiori. ergo rē. q. nā
nota cū minori. maior pbat. q. ppō cēntialis ē pmi mo
di dicēdi p se. r q. nō est de oi r nēcia. qre rē.

Ad hec breuiter respōdet. Ad p. m. d. negatur
antecedens. ad p. bationē dī q. cēntiale
dī dupl. vno mo q. d. est de cēntia. r alio mo q. d. fluit ab
cēntia. capī cēntiale pmo mo i ppositio r nō scdo mo.
Ad cōfirmationē negat anis: q. nā scda q. nā nō va-
leat. q. ex negatina nō sequit affirmatiua. Et ad pba-

66

tionem negatur ista consequentia: est per se, ergo non est accidentalis: sed bene valet: est per se, ergo non est per accidens.

Ad secundum dicitur quod propositio essentialis dicitur dupliciter. scilicet large et strictius. Strictius est quando est essentialiter in primo modo dicendi per se: ut quando genus vel dicta predicatur de specie. Large autem est quando est in primo modo dicendi per se vel essentialiter vel reductivum, essentialiter iam dictum est. reductivum vero quando extrahitur de superiori vel de dicta predicatur vel idem de seipso. Et in summa quando est predicatio minorum eiusdem predicamenti est essentialis large: quia est in primo modo dicendi per se vel essentialiter vel reductivum. Ad rationem in oppositum dicitur quod subintelligitur in prima declaratione. quare secunda magis explicat et sufficiens est. Ad confirmationem negatur maior: quia si ipolis adhuc est essentialis. Ad probationem concedo quod propositio essentialis est primo modo essentialiter vel reductivum, et cum dicitur, ergo est de omni et necessaria, nego consequentiam. quia illud solum verum est quando est essentialiter primo modo: non quando est reductivum: ut dicit magister in primo modo dicendi per se.

Utrum tantum decem sunt predicamenta.

Contra arguitur quod non sit nisi unum predicamentum. Et arguitur sic: tunc unum est predicamentum, ergo non sunt plura. consequentia tenet. ans. probatur sic: Omne predicamentum est unum, ergo tunc unum est predicamentum, consequentia est bona: quia arguitur ab universalis affirmativa ad exclusivam de terminis transpositis.

Antecedens est verum. Item ens est genus omnium, ergo tunc unum est genus. consequentia tenet. antecedens probatur. quia si non: hoc esset quod non predicatur univocum sed analogice, sed analogia non tollit rationem generis: quia numerus est genus per plura in predicamentis: et tamen est analogum: quia plus significat numerum minorem quam maiorem, ergo etc. Nec potest dici quod ens univocum predicatur. Hoc enim expresse est contra plura in quarto metaphysice circa principium dicente: Ens autem multis quidem modis dicitur et non equivocaliter: sed quodammodo salubre.

Item omnis divisio et omnis multitudo reducitur ad unum: quanto metaphysice quod est plus in ista multitudine, ergo si sunt multa generalissima aliquid unum est plus illis, sed nihil est plus illis: ergo nec sunt multa: quia si esset aliquid plus esset unum genus primum. Item quod per superabundantiam dicitur uni soli convenit, sed generalissimum dicitur per superabundantiam ergo uni soli convenit: sic est tunc unum generalissimum. et per quod tunc unum predicamentum. Item si plura essent generalissima quodlibet illorum esset primum principium: et sic nullum illorum esset altero plus contra plura septimo metaphysice dicente quod substantia est per accidentem natura tempore et diffinitione. Secundo principaliter probatur quod sunt tunc duo: quia ens dividitur in substantiam et accidentem: sive in ens per se et ens in alio, sed tunc unum est predicamentum substantie sive ens per se, ergo tunc unum est predicamentum accidentis sive ens in alio. Et si negatur contra, quia ens per se est univocum illis de quibus dicitur et ita potest esse genus, sed in alio non est univocum illis quibus convenit. Contra: si unum oppositorum dicitur multiplex et reliquus, per plura in primo topicorum, et verificatur in omni genere oppositorum: ergo si ens in subiecto sit equivocaliter ad nomen: non ens in subiecto erit equivocaliter ad totum: ita predicamenta erunt decem et

octo. Item dato quod ens in alio sit equivocaliter nomen generibus sequitur quod non plus conveniunt accidentia in esse in subiecto quam unum eorum cum substantia. Item utrobique est aliquid convenientior in substantia et accens quam in quibus ens non quando: quia utrobique unum dividens est generalissimum et reliquum dividens equivocaliter ad nomen alia. Item sequitur quod non est divisio sufficienter in substantiam et accens: quia accens cum sit equivocaliter sumitur per alio significato potiori: ita sit tunc divisio in duo generalissima. Item ens dividitur in absolutum et respectivum, sed non est aliud absolutum propter substantiam: et non est aliud respectivum propter relationem, ergo sunt tunc duo, contra nota cum maiori minor: probatur. quod ad primam partem, quia si plura sunt absoluta predicamenta cum ipsa sint genera prima sequitur quod predicamenta non sunt primo diversa, et per quod non erit decem genera prima: quia conveniunt in absoluto, et similiter arguitur de respectivis. Tercio principali arguitur quod sunt tunc tria: quia substantia quantitas et qualitas sunt predicamenta et nulla alia, probatur: quia omne predicamentum est ens per se: sed respectivum non est ens per se: quia est ad aliud. Et firmatur: quia absolutum est plus respectivo, ergo respectiva non sunt generalissima: quia tunc generalissima non essent prima generalissima: cum genera respectiva bident genera propria, scilicet absoluta. Item tunc tria sunt predicamenta, scilicet substantia: accens absolutum: et accens respectivum, quia omnia accidentia absoluta sunt eiusdem generis, et per idem omnia accidentia respectiva sunt eiusdem generis. Ans. arguitur: nam tanta est analogia inter quantitates et qualitates quanta est inter quantitates et qualitates: et analogia quod est inter continuam et discretam non remouet genus ab illis, ergo etc. contra nota cum minori, maior probatur, quia sic quantitas presupponit quantitatem et ab ea accidentaliter dependet, ita quantitas discreta presupponit continuam eo quod numerus cantur ex divisione continuæ: teste philosopho physicorum, si ergo quantitas et qualitas faciunt unum predicamentum absolutum, ergo quod est alia predicamenta respectiva faciunt unum respectivum. Quarto principali arguitur quod sunt tunc quatuor, scilicet substantia: quantitas: qualitas: et relatio, quia omnia respectiva sunt in predicamento relationis, probatur sic. Omnis respectus est in predicamento relationis, ergo omnis respectus est in predicamento relationis: quia in quocumque predicamento est abstractum et eodem est concretum, per plura in quarto topicorum, ans. probatur sic: Omnis relatio est in predicamento relationis: omnis respectus est relatio, ergo omnis respectus est in predicamento relationis. Item actio et passio pertinet ad predicamentum relationis, igitur per idem omnia alia respectiva pertinet ad predicamentum relationis, contra tenet, ans. probatur sic: agens et patiens sunt in predicamento relationis, ergo actio et passio sunt in predicamento relationis, tenet contra per plura in quarto topicorum, quia eodem predicamento est concretum et abstractum, ans. colligitur de mente philosophi quinto metaphysice: quod motum et mobile: calefactum et calefactibile sunt relationa. Quinto principali arguitur quod predicamenta sunt plura quam decem, et hoc arguitur ratione concretorum accidentium, et arguitur de colorato spali: ita arguitur de aliis. Coloratum est per se in predicamento, et non in predicamento quantitatibus nec aliorum novum, ergo habet predicamentum primum distinctum ab omnibus nominibus, contra tenet, maior probatur, quia coloratum est genus, ergo est per se in predicamento, contra tenet, ans. probatur primo quod predicatur in quod de discretis, ipse ut albo et nigro: quoniam ad interrogationem factam per quod est albus et niger: respondetur coloratum. Secundo patet per plura in quarto topicorum docetur considerari genus in abstracto per hoc quod concretum in concreto vel

ns. Tercio q: sicut se hz color ad coloratum ita albedo ad album. ergo a comutata pporde sicut se hz color ad albedinem: ita coloratum ad album: s: color e gen^o ad albedinem. ergo coloratum e gen^o ad album. minor principalis argumenti pbat. s. q: coloratum no e aliquo predicamento pnomiato. q: si esset aliquo esset in predicamento qualitatis. s: q: non sit in predicamento qualitatis arguit pmo: q: generalissimu predicamentu qualitatis non predicat de colorato: q: ista e falsa: coloratum e qualitas. Secundo q: si esset in predicamento qualitatis esset idem quod color quod est falsu. q: no hz eadem spes: nec predicat de eadem speb^o. Sexto principali arguit q: sint plura decem rone secundar: intentionu: non entiu. s. figmentoz: et entiu i potentia: et privationu: q: de oib^o ptingit q: rere qd e: vt qd est ista intentio spes i gen^o: ita de alijs. et qd est chymera et hircoceruus: et qd ho i potentia: et qd cecitas et qd surditas. et ad quodlibz istoz rñdet per aliquod vniuocum quod e in plus illo de quo querit. s: de predicatum vniuocu i qd quod est i pl^o subiecto e gen^o p phm qui to topicoz. ergo illa bent genera. s: i ascendendo i predicamentis i qd no pcedit i infinitu. s: e status pmo posterior: et i o metapbi. ergo. erit deuenire ad generalissima et sic fa intentio erit gen^o generalissimu oib^o s: i intentionibus. et figmentum erit gen^o generalissimu oib^o figmentis. et ens i potentia oib^o entib^o in potentia. et priuatio oib^o priuationib^o. **8°** diffinita q: intellectus oia illa concipit sub rone vel vltis vel singularis. no singularis. ergo vniuersalis. s: q: a. ans pbat: q: intellectus copones fac co pones boz. cui coponit veritate dicat i falsitatem. ergo intellectus simplex ea recipit. Secundo arguit q: sint plura decem rone diuersar: q: omnu ad quas no rñdetur p aliquod istoz predicamentoz: vt sunt ista: cur: q: rere: vitz: et ille q: s: pbat expmit in so posterior. si e qd est q: e: vt ppter qd. Similr alie noue a gramaticis. s. q: que: qd: sili quod. vnde. quaz: et vbi: quoz: s: et quoniz. Et arguitur sic: quot sunt qones diuerse tot sunt diuersi modi predicandi. quot sunt diuersi modi predicandi tot sunt predicamenta. ergo a pmo ad vltimu quot sunt qones diuerse tot sunt predicamenta. s: qones sunt plures decem vt deñ e. q: vltima decem qones gener: sunt illi pnotati. ergo etc.

Ad bec breuiter rñdet. Ad pnu dñ negando pma qnam. s. q: vnu est predicamentu. ergo no sunt plura predicamenta. q: id e dicere tñ vnu e predicamentu. ergo no sunt plura predicamenta et dicere q: vnu e predicamentu. et nihil no vnu est predicamentu. mo non valet. vnu e predicamentu: et nihil no vnu e predicamentu. ergo non sunt plura predicamenta. Ad aliud negat ans. Ad pbatione dñ q: ens no est gen^o. q: non predicat i qd: nec egliter pncipat a suis pub^o subiectis. q: eni no predicet i qd p: q: si querit qd est hoc. no conuenienter rñdet ens. na qstio qd presupponit qstio. ne si e: vt pbat so posterior. igit ingrendo qd e hoc: p presupponit ee qnter ipm ee ens. ppterca ad qonem istaz dñ rñdet i p aliud q: p ens. q: non equali pncipat a suis pub^o subiectis. p qm suba e magis ens q: accis: vt pbat septimo metba. is equali pncipat a suba et accidente: et ens non predicat vniuoce. et conceditur q: ens predicat analogice de suba et accente. et cu dñ q: analogia talis no tollit rñem generis: nego. vnde duplex

e analogia: ordinis: et attributionis. Analogia ordinis est comparatio alicui^o ad aliqua s: p^o et posteriorius: et bec non tollit rñem generis. q: numerus i figura sunt genera i q: inuenit talis analogia. Analogia attributionis e comparatio alicuius ad aliqua s: cam et catum. et hoc tollit rñem generis: cuiusmodi est analogia sanit. dicimus. n. q: vniu est sana: q: est effect^o sanitatis. et q: cib^o e sanus: q: est ea sanitatis: ens aut hz vtraz: analogia. prius. n. significat subam q: accis: et deinde significat illa s: cam et catum: q: accis no e ens: nisi q: e effect^o sube: vt hñ septimo metba. Hec e rñio magis i pdi cametis. Vel alr dñ ad pncipale negado ans. et ad pbatione cōcedit q: q: pdicat analogice non e gen^o. et cu dñ q: numeri no predicant analogice negat. vñ numeri possunt pparari adiuicē. vel ad numerz i coi. si ad inuicē cōparant vñus e prior alio: si ad numerz in coi no.

Ad aliud dicit Scotus q: multitudo pdicamentorum reducitur ad vnu quod e pma ca. q: prior est eis: no predicatione s: calitate et entitate. et ita pot ee aliqd p^o illis.

Vel alr dñ et melius q: ois multitudo et diuisio reducitur in aliquod vnu. s. in illud quod diuidit i illa multa. et ita oia predicamenta reducunt in ens. nego tñ q: illud vnum in quod reducitur sit genus: q: no e vniuocu: s: analogu: vt deñ est supra. Ad aliud dñ q: superlatiuum duplx exponi pot. Vno mō ppositiue p excessu aliorum. alio mō cōparatiue siue negatiue p non excedi ab alijs. Vt ergo ad maiore q: deñ p supabūditiā hñ potest plurib^o puenire dñmodo suplatiuu exponat cōparatiue siue negatiue vt in pposito. ppositiue aut no. Ad aliud dñ q: generalissima pnt cōparari adiuicē. aut ad illa q: sūt i suis ordinatōib^o. pmo mō cōcedo q: vnu e pma alio: et sic substantia e p^o accente: et absolutum p^o respectiue. Secdo mō dñ q: sunt decem pncipia respectu suarū ordinationū et suoz iherioz. Ad fm pncipale dñ sicut ibi negado qnam: q: accis et ens i alio no est vniuocu.

Ad replicā pma dñ q: ens in subo et no ens i subiecto sūt dictiona. et cu negatio no neget solā vocē s: significati no pot vñico actu quodlibz significatum negare erit equocu: sicut affirmatio. s: no ens in subo no e idē quod suba. ista no ens e no ens i subo: et tñ no est suba. s: ens no i subiecto e idē quod substantia. s: ens i subo et ens no i subo non sūt opposita: s: sicut dispersa. Ad secundā replicā dñ q: accidentia conueniunt in aliquo intentionali i quo no puenit accis cu suba. Ad tertiā replicā sili dñ q: si a cēt nomē equocu significās alia no uē generalissima q: eq cois essz diuisio entis i qñ a. sicut e ipsius entis i substantiā et accis. q: vtrobiq: equocu i equocu et vniuocu. Ad qrtā replicā cu dñ equocu no accipit nisi p vno significato. vtz e ab eodē intelligere. sed non minus ipm fm se oia significata ponit simul i eodem sumit: no aut vt intelligit ab vno. hec Scotus i predicamentis. Vel aliter ad pncipale dñ q: accidens siue ens in subiecto non equoce dñ: q: tunc nec diffinitio nem nec descriptionem haberet. nec vniuoce dñ: q: essz gen^o. s: analogice dñ. Ad pma replicā p: rñio. quia accis et suba no sunt opposita. nec ens in subo et ens i subiecto opponunt s: sunt dispersa. Ad aliud cōceditur accidia conuenire i aliquo analogo. s. in accntu et in ee in subo i quo no pueniūt cu suba: imo differunt per

de albo nisi i dñe partis formalis que pascat de pte for-
mali in qd vt albedo est color. Ita scitu pncipale di-
cit Scotus qz i rētiōes scde r pnatōes r nō entia pos-
sibilia possunt itelligi sub aliq rōne itelligendi: r pñcari
sub rōne vñs alicui? r ēē statū ad aliqd vniuersalissimū
qd iquātū attribuit ei illa itentio ē diuersa ab illis decē.
stat tñ tñ decē ēē generalissima rēz q dñiōis in bec de-
cē generalissima ē tñ eoz q sunt fm se itelligibilia. f. rē-
rū. Ens enī fm se diuidit i bec decem qnto meta. r ita
nullū itoz ē ens fm se distinctū ab illis decē. Et si re-
plicas: ergo logic? cōsiderās p se itentōes r eaz genera-
lissimū tñ sub hac rōne q eis bec itētiō gñalissimū pos-
set applicari deberet dicere ēē pñā gñalissima qz decēz:
qz istis pñā sūt qb? iquātū itelligunt pōt itētiō attribui:
lz metaphisic? cōsiderās ens iquātū ens dicat esse tñ de-
cē. Qu? oppositū dicit phūs dicēs. Singulū significare
subām quātitatē: r nō singulū tñ ens significare subām
Ad hoc nihil dī. pōt tñ dici q phūs itelligit singulū ens
significare subām qstitatē. Et clarius ad pncipale
dicat negādo q aliqd itoz pñciet in qd: qz solū vñ pñ-
cat in qd: qd est vna nā simplex cōicabilis pñb? modo
ista nō dicitur talē naturā imo pnatōne. pcedit tamē q
similitudinārie habēt gñā r spēs r gñalissima. Similitudina-
rie dico r nō vñ fm latitudinē maioris habīt? pñtētiē.

Ad scdm dicit magi q decē sunt qstiones pncipales
decē pñcamentoz bñdo respectū ad diuersos modos p-
dicādi. Vñ qd est qstio pñcamentū sube. qle qstiatas: quā-
tū quātitas. qd ad qd est relatōis: in qd: r a quo actōis
r passōis. Qñ enī qñ in qd agit ignis? rñdēt i lignū:
r a quo patit aq? rñdēt ab igne. Questio vbi pñnet ad
pñcamentū vbi cōtatiōis: r qñ quāditatis. Questio qñt
vel quō pñnet ad sūt: r qstio circa qd ad habitiū. Ad
argumētū dī q sūt sunt aliq trāscēdētia que nō sunt
in aliquo pñcamentō p se nec p accis neqz p reductōes.
Iz descendūt in oia pñcamentā: vt eis: vñ qnto meta.
Ita sūt aliq qstia q nō appropiāt alicui pñcamentō
lz sūt applicabilia oib? pñcamentis: vt si est: qd est: qz est:
ppter qd est: r cur: qre: vñ. Itā cur r qre iporāt qstio-
nē ppter qd: r vñ: iporāt qōnē si est: r qz est. Et ista qs
qd vel qd: que sūt itterrogatiua trāscēdētia applica-
bilia oib? pñcamentis. Et qstio qd est large sumpta est
trāscēdēns. stricte vō ad pñcamentū sube pñnet. Sic q-
le large sumptū ē trāscēdēs applicabile oib? pñcamentis
tis. stricte vō solū pñcamentō qstiatas. Questio quot lar-
ge sūpta ē trāscēdēs. stricte vō ad pñcamentū quātitatē
pñnet. Itā vō vñ quo redūctur ad vbi. Itā cūz qñt:
quo vadit: ē dicere: vbi itēdis ēē: r vñ venis. i. vbi fuit
si an motū. Et sic pz ad oia argumenta hui? ardue
questionis. In illius declaratione animus multū gau-
sus est ad laudem dei.

Altrū dīfō syllogisimū sit bene data.

Contra pñmā pñcūlarz ar-
guīt sic. In dīfōne
nō debet poni gen? remotiū: lz pñm
quō scito topi. sed oīo ē gen? remo-
tū sylli. argumētatio at ē gen? pñm
quā: qz argumētatio diuidit i sylly
iductiōnē: enūtimēma r exēplū si-
ue rōcinatiōnē: r ē genus. pñmquū

ad syllym cū due sint spēs ipñ? f. sylly r iductio fm phñ
pñm topi. Cōfirmat: qz sylly est oīones: ergo nō est
oīo. qñtia tenet. anis pñat: qz pñes pñones ponunt i syl-
logisimō. Scdo q illā pñcūlarz positis r pñes: qz phī
losoph? nec i pñm topicoz nec in pñm pñz diffiniēs syl-
logisimū ponit illā pñcūlarz: ergo vel phīs diminiue? vel
magi sūpñ? Adhuc ambiguitas auget: qz Boetius
ponit illā pñcūlarz cōcessis: cū tñ phīs nō posuerit. Cō-
firmat. qz aliq est sylly cui nō cōpetit bec pñcūlarz. ergo
male posita: qñtia lz anis pñat: qz sylly cui? pñmisse cōce-
dunt est talis. Tercio q illā pñcūlarz necesse ē aliqd ali-
ud enūtimē: r pñat q pñclūsiō nō est aliud a pñmisse: qz
pñclūsiō nō est nisi ps pñmisse: sed ps nō ē aliud a toto.
ergo rē. r enā qd sequit ab alio nāliter nō videt ēē aliū
ab illo. Quarto arguit sic: qñ an pñclūsiō sit de cēti-
tia sylly: aut nō: ita q syllogisimū sit ista oratio cōposita
ex pñmisse pñclō vera sit extriseca a syllo. Si dicis pñm
mō. Cōtra. sylly ē argumētatio: lz argumētatio ē argu-
mētū p oīonē explicatio. Argumētū ē oīo rei dubie facies
fidē. i. mediū pñas pñclūsiōnē: lz ratio nō cōplectit for-
malr pñclūsiōnē: sicut nec cā formalr cōplectit effectum:
ergo rē. Scdo sic. Itālibi facit fidē de scipo nec de
pte ei? lz sylly facit fidē de pñclūsiōne: ergo pñclō nō est
sylly nec ps ei? Tercio sic. phīs i pñm posterior: i il-
la pte: Cūculo quoqz q impole sit demonstrare vult q
sylly est ex trib? terminis r duab? pñmibus: ergo nō
cōprehēdit pñclūsiōnē: qz tñc ēē ex trib? pñmibus? qre rē

Quarto sic. Sylly est oīo in q qñclūlarz positis r pñes
necesse est aliqd aliū enūtimē ab illa oīone: lz illud ali-
ud ē pñclō: ergo pñclō ē aliud ab oīone que est syllogisimū
Et si sic ē aliū a syllo. Si dicis scdo mō qz qñ qñclūlarz
dā positis r nō dī. rñb? ergo vñtra illa q posita sunt ē ali-
qd qd est de rōne sylly: sed illud ē pñclūsiō: ergo rē. Se-
cūdo sic. Ois sylly est ppō ordinabilis in mō. modus
at ē ordinatio trūi. pñmū certa qstiatē r quātitatē. ergo
sylly cōtinet tres pñones. Tercio sic. ois sylly est qñā
ois qñā est rō cōposita ex ante r pñte: ergo rē. lz pñmisse
sūt anis r pñclūsiō qñā. Quarto sic. sylly nō ē vna oīo
nisi p notā rōnis pñclūgentē aliqz pñones adinūicē: sed
notā rōnis nō cōiūgit nisi pñclōnē cū pñmisse. ergo sylly
est oīo cōposita ex pñmisse r pñclūsiōne. Quinto pñcū-
liter arguit q totā dīfōnē sic. Itā dīfō est mala q cōpe-
tit alteri a diffinitio: sed illa ē huiusmodi: ergo rē. qñtia
nota cū maior: minor pñat. qz cōpetit iductiōi r exēplo
Itā iductio ē oratio in q qñclūlarz positis r pñes ne-
cesse ē aliqd aliū enūtimē p ea q posita sunt r pñes. Cō-
similiter arguit de exēplo r enūtimēmate.

Adhec breuiter rñdēt. Ad pñmū Egidiū
in pñm pñz adducit tres rōnes aliorū:
r ipse assignat qñtā. Quidā enī dixerūt q argumēta-
tio cōparatiōnē habet ad aiām cui fidē facit. r sūt syllo-
gisimū fm q ē argumētatio: Itā rōcinatiō vera ē de-
cūrrēs a causā in causā: hoc est a pñmisse i pñclūsiōnē.
sylly ergo fm q est rōcinatiō cōparatiōnē habz ad cō-
clūsiōnē. Oratio autē est cōgrua dictionū ordinatio.
Sylly ergo fm q est oīo cōparatiōnē habet cum suis
partib? itegralibz. Et bec cōparatiō est ei cēntiālior
qz alia. Et sic patz qre poti? oratio qz argumētatio vel
ratiocinatiō in diffinitione syllogisimū ponatur. Alij

dicunt ut nō excludant inductione enthymema & exemplum
cū sint reducibiles in syllogismū: s; solū iuyiles coniugatio
nes & peccata. S; syllogismū simplr posuit orō & nō argu
mentatio vel rōcinatio. Itā si in diffōne syllogismi po
neret argumentatio vel rōcinatio q̄ est ppiū genus eius
oportet tali q̄nt addere differētiā cēntiales cōplecti
nas sylli p q̄s excludant ab ipō syllogismo alie spēs ar
gumentationis. hoc at̄ est icōueniēs cū determinet de syl
logismo ut ad ipm oēs spēs argumentatōis habent re
duci. Alij dixerūt vterclaudantur omnes loci sophistic
simul cum alijs speciebus argumentationis. Hanc
importat egidius: quia syllogismus simpliciter potest
saluari in syllogismo sophistico: ut dicendo: omnis can
is currit. omne animal latrabile est canis. ergo rē.

Itē nō minus distingueret ab oibus illis si poneret
argumentatio: q̄re rē. Egidius autē dicit. pmo aliter di
cendū: & dīc q̄ exītatione pbi pmo topi. Argumentū est
syllogismus dyalecticus: q̄ nec argumentum nec argumē
tatio est gen⁹ syllogismi: s; cōtra. Ratio cinatio autē dī
analogice de syllogismo & alijs argumentatōib⁹. & pmo
de syllogismo: q̄ rōcinatio nō pōt esse gen⁹. In orōne
autē nō vniūcant syllogismi & oēs modi rōcinatōis. &
iō optime diffinit p orōne q̄ ē ppiū gen⁹ eius: & in alijs
modis arguēti. Hec respōsio est exp̄sse q̄ Boetius i p̄
cipio scōis topicoz vbi dicit. Argumentatōis due
sunt spēs. s; syllogismus & iductio. & etiā est q̄ra pbi in
p̄mo topicoz dī. Determinatis at̄ his oīs determinare
quot dyalecticarū rōcinatōnū sūt spēs. Est at̄ hec iduc
tio: ista autē syllogism⁹. Angelinus de camerino i p̄
mo topi. dicit q̄ hec diffō non est vimpabilis: qm̄ as
signata est p genus ppiū qm̄ duplex est syllogismus
. s; inferens tm̄ & pbiā tm̄. Et syllogism⁹ inferēs nō habet
ppiquū gen⁹ q̄s orōne: & q̄ hic diffinit syllogismū i
ferēte diffinit ip̄s per orōne & nō p rōcinatōne: qm̄ rō
cinatio nō est genus syllogismi inferēti: sed pbiā. & p
pter hoc nō diffinit syllogismus. hec rīso dānat Boe
tius. nā respondēdo q̄re Boetius apponit cōcessis dicit:
qm̄ ip̄e diffinit syllogismū pbiā: & oportet q̄ syllogis
mus pcedat ex cōcessis. nō autē syllogismus inferēs quē
diffinit pbiā. sed cū Boetius diffinitat syllogismū q̄ est
oīo. igitur male diffinit. Est etiā cōtra pbiā in p̄mo to
picoz. q̄ illū syllogismū diffinit quē dicit cē spēs rōcina
tionis: ut p̄ exp̄sse loco allegato: q̄re rē. Ideo alī di
cerē p quo aduertere q̄ pbiā in sexto topi. dicit q̄ in dif
finitione ponendū est gen⁹ p̄mū qd̄ oīa superiora iclu
dit. Aut si remotū oēs dīas superiori generi addēdū est
per q̄s p̄mū gen⁹ determinatur: & ita sit in pposito ut
declarabo. Itā oīo diuidit. Oratōnū alia est in qua i
fertur aliqd. alia vero nō. Exēplū p̄mū. ut oīs oīo argu
mentatīna. s; syllogismus: iductio: & exēplū. Exēplū scdū
ut oēs alie orōnes. Itā argumentatīna: orōnū in qbus
i fertur aliqd. alia est in qua i fertur aliqd ex necessitate:
alia vero nō. Exēplū p̄mū ut syllogismus: iductio & en
thymema. Exēplū scdū. ut exēplū. Oratōnū in qbus
i fertur aliqd ex necessitate. alia est in qua i fertur aliqd ex
necessitate ex qbusdā positis. i. dispositis in modo & in figu
ra: alia vero nō. Exēplū p̄mū ut syllogismus. Exēplū
scdū: ut iductio. Ecce q̄ qm̄o: sunt oīe iter orōnem &
syllogismū. & oēs illi addūtur orōni in diffinitione syllo
gismi: ut p̄z: p illā enim in qua i fertur aliqd. differt syl

logismus ab orōnibus nō argumentatīnis. p̄der illā de
necessitate: differt ab exemplo quod non de necessitate
pbat. ut dicit Boetius in secūdo topi. Itē. p̄der il
lam qbusdā. differt ab enthymema: quod tm̄ ex vna
premissarū i fert festinatam conclusionem. p̄der illā po
sitis: differt ab inductione que nō accipit pponēs i mo
do & figura. Ad formam ergo argumenti cum dī q̄
in diffinitione non dīz poni genus remotum s; pbiā.
Dico q̄ verum est si non sit contractum per differenti
am vltimam. si vero esset contractum ut hic: tunc bene
pōt poni ut in diffinitione. Et nota hāc respōsionem:
q̄ bona est. Ad confirmationem dicit. Egidius q̄ il
lud quod alterum contrahit non ponit in numerū cū
ipō. minor autē p̄pō contrahit maiorem ad conclusionē
ideo non ponit in numerū cum ipā. & ideo dī syllogis
mus est orō & non orōnes. Adhuc ab vnitāte conclu
sionis syllogismus dī oratio vna. Ego aliter & clar⁹ re
sponderē. s; negando q̄ntā illā: syllogismus est orōnes:
ergo non est vna oratio: q̄ cum totum sit sue partes col
lectine: & ptes syllogismi sunt orōnes: ergo syllogismus ē
orōnes. cum hoc tamen stat q̄ syllogismus est oīo vna
coniunctione rōnali que est ergo. Bene tamē sequit: ē
oratio plures: ergo non est vna illaz: s; tamen pōt esse
vna illarū p compositionem ex illis. Ad secūdam
dicit Egidius in primo priorū & bene q̄ Boetius diffi
nit syllogismū p̄pō competet dyalectico. q̄ expectat re
spōsionem foci semp. sed Aristo. diffinit syllogismū
simpliciter ut conuenit tam syllogismo dyalectico q̄ de
monstratio: iō pōt Boetius ly cōcessis. pbiā autē nō.

Angelus de camerino per alia verba dicit. s; q̄ diffi
nit Boetius syllogismū pbiā q̄ pcedit ex concessis.
Aristo. autē diffinit syllogismū inferēte in quo non opz
q̄ aliqd concedatur. Ideo Boetius apponit concessis.
philosophus vero nō. Et si reprobas contra pbiā i p̄
mo topi. diffinit syllogismū simpliciter p̄t competet dy
alectico. & tm̄ nō apponit illam p̄ticularē cōcessis: ergo re
spōsio nulla. Dī q̄ philosophus i p̄mo topi. diffinit
syllogismū simpliciter: & non syllogismū dyalectici.
& iō in diffinitione non ponit ly concessis. Deinde di
uidit syllogismū in quattuor species. s; in demonstrati
um. dyalecticū: litigiosū: & falsigraphū. & diffinit
vniūquēq̄. & diffiniēdo dyalectici apponit ly concessis
implicite: quia dicit syllogismus dyalecticus est syllogis
mus q̄ ex p̄babilibus syllogizatus est: p̄babilia autem
sunt concessa: quare rē. Ex hoc apparet cā q̄re magister
apponit ly concessis: q̄ diffinit syllogismū dyalecticū:
nō autē syllogismū simplr: aut diffinit syllogismū pbiā
nō autē inferēte: q̄re rē. Vel aliter pōt dici q̄ Boeti
us & mag⁹ diffinit syllogismū simpliciter: & q̄ hec diffi
nitio competit cuiuslibz syllogismo: q̄r vez ē dicere d quo
libet syllogismo q̄ est oīo in qua qbusdā positis & cō
cessis necesse est aliquid aliud enīre: neq̄ dī q̄ p̄misse cu
iūlibet syllogismi sunt positae & concessae: sed dī q̄ ill p̄
tis & concessis necesse est sequi conclusionē. est enī abla
tūas in consequentia q̄ non ponit in esse sicut nec con
ditionalis. Et ly concessis ponitur. nō qd̄ ad restringē
dum nām syllogismi cum diffinitio hec competat oīi syl
logismo: ut dēū est. s; ponitur ad exprimendū magis
nās eius. nam natura syllogismi talis ē q̄ si p̄misse po
nātur necesse ē pōt cōclusionē. & si concedatur p̄misse

necesse ē pcedi pcedē: t ly positis dic aliō a ly pcedis.
 ita positis dic i. dispositis i mō t i figura. t pcedis. i. si
 pcedunt. Et sic diffinitio Boetij t magis ē expōitō q̄
 dīctō pbi: nulla tū diminuta ē nec sup̄flua. Ad con-
 firmationē sūt pz q negat aīis. f. q nō cōpetat cuilibet
 syllogismus. Et ad pbatōnē negat q nō cōpetat syllo-
 gismo pmissis nō pcedunt: q nō dicit q pmissis pcedunt.
 f. q si cōceditū ē ē pcedi pcedē: qre tē. Ad tertiu
 dicit Egidius q fm materiā nō est aliud conclusio a
 pmissis. f. fm formā est aliud. Forma enim pponis cō-
 positio est: f. alia ppo est in pclusionē q̄ in pmissis. q in
 pclusionē ponunt tū extrema illata. sed in pmissis extre-
 ma cū medio: qre tē. Ad formā argumti respōdēdo
 negat q ps nō sit aliud a toto. materia enī ē ps hoīs: t
 tamē est aliud ab hoīe. Silt negat q cōclusio sit ps p-
 missarū: f. fm materiā possit cōcedi q sit ps. f. forma
 nō. Silt negat illa q illud qd sequit ab alio nāliter nō
 sit aliud ab illo. Ad qrtā pōt tēneri vtrāq ps: t q syl-
 logismus ē ex tribz pponibz: t q ex duabz tū. vñ syl-
 logismus pōt duplī cōsiderari: aut absolute: t sic ē ex tri-
 bus pponibz. aut vt est aliqz pcludēs: t sic nō cōstat ni
 si ex duabz pponibz: qm tū sunt due pponēs iserētes
 pclusionē. Et ppter hoc pōt rēderi ad rōnē factā ptra
 vtrāq pte. Unde tenēdo q sit ex tribz ad rōnē i oppo-
 sitū nīdēt. Ad primā pcedō a pmo ad vltimū cuz dī-
 rō formatr nō cōpletit pcludē. dī q ē duplī pōt cō-
 siderari. f. absolute: t sic includit pcludē. Alio mō vt p-
 bās: t sic nō includit pcludē. pōt ē negari pna a p-
 mo ad vltimū: qvāriat mediū vt pz de se. Ad scōz
 negat maior: imo vñ t idē per vñā partē pōt facere si
 dē de alia. Ad tertā dicit q syllogism⁹ potest accipi
 duplī. f. absolute t vt pcludēs. pmo mō ē ex tribz. scō
 mō. ex duabz. Ad qrtā dī q ly aliud nō exponit ali-
 ud ab ista oīone. f. aliud ab illis positis. Tenēdo autē
 aliā partē. f. q sit tū ex duabz pponibz nīdēt ad rōnē
 in oppositū. Ad primā dī qbusdaz positis: non ppter
 hoc. qz alia sūt q sūt de rōnē syllogismi: f. q in oī syl-
 logismo sūt qdā pponēs que ponunt. nō aut oēs ppo
 oēs mūdī. Ad scōam pcedō q oīs syls est ordinabil
 in mō. Et cū in dīcis. mod⁹ est ordinatio triū pponū:
 imo solū duar. t dato adhuc q modus sit ordinatio: nō
 valet tamē q syllogismus cōtineat illas tres: sed duas
 pmas tū. tertia aut est cōclusio p illas. Ad tertā cuz
 dicit. Oīs syllogismus est pna: pcedit. Et cum dī. Oīs
 pna est cōposita ex ante t pte. Dī q pna pōt capi du-
 plī. Uno mō fm q isert. Alio mō absolute. pmo mō ē
 solū aīis. scō mō ē cōposita ex ante t pte. Ad qrtā
 dī q si syls p̄siderat abso: lute sic est vna oīo p vñā no-
 tā illatiōis pūgētē pns cū ante. Si aut cōsiderat vt p-
 bat vel vt isert sic syllogismus est solū aīis. Et est vna
 oīo p vñā notā copulatōis cōiūgētē illas duas pmi-
 sas simul: qre tē. Ad qntā negat q illa dīctō ppetat
 alteri a diffinitio. Ad pbatōnē cū dicit cōpetit iuctiōi
 exemplo t enūmēmati. negō vt declarāmus in no-
 stra responsione. Ad primum argumentū. per istam
 particulam necesse: differt syllogismus ab exemplo: p
 illa qbusdā: differt ab enūmēmate. per istam vero po-
 sitis: differt ab inductione.

Utrum tantum tres sint figure syllogismorum.

Contra. pmo arguit argu-
 mento magistri sic.

Quatuor sunt figure. ergo nō tū tres
 pna tenet. aīis pbat. nā ille ē optimus
 syllogismus: oīs hō est aīal. oē aīal est
 suba. ergo oīs hō est suba. t tū nō ē p-
 me figure. q: qd subijcit i pma nō p̄dica-
 tur i scōa. nec et scōc. q: nō p̄dicat idē in vtrāqz. nec
 tertie: q: nō subijcit idē in vtrāqz. agit oz dare qrtam fi-
 gurā in qua illud qd p̄dicat in pma subijciat in scōa.
 qre tē. Secūdo sic: iste ē optim⁹ syllogism⁹. oē currēs
 mouet. oīs hō currit. ergo oīs hō mouet. f. non oīs hō
 mouet. ergo nō oīs hō currit. t tū nō est in aliq figura.
 pbat: qz figura est debita dispō triū terminorū i duabz
 pponibz vltibus. hic aut sūt qnqz pponēs. ergo tē
 t vlt qū ex p̄dictorio pcludis cōcludit p̄dictorium alte-
 rius pmissis. illi duo pcedus faciūt vñū optimū sylm
 nō est in aliq figura. Tercio sic. ille ē optimus syls. si
 for. est hō ē aīal. si ē lapis nō ē aīal. f. est hō. ergo nō est
 lapis. t tū i nulla figura ē: vt pz. hic sūt plures tribus
 terminis. ergo tē.

Ad primum rīdēt magi q syls factus ē
 in pma figura t i pmo mō.

q: nō ē dictū q alius syls q̄ ille cuius subiectū pme p-
 pōnis est p̄dicatū secūde nō p̄stituat primā figurā: f. di-
 cebat q si subz pme ē p̄dicatū secūde resultat pma figu-
 ra. Qū quo tū stat q si p̄dicatū pme est subiectū secūde
 resultat pma figura. Dicat ergo q ille syls p̄stituit p-
 mā figurā cū subz vñū pmissis est p̄dicatū alteri. Ad
 scōm dī q magi solū determinat de syllogismis ostē-
 nus. ille aut syllogism⁹ fact⁹ ē syls dūcēs ad ipole: Syl-
 logismus enī onīn⁹ ē q cōtinet tū vñū diffinitū dīcū-
 sum a pmissis ad cōclusionē. Dūcēs vō ad ipossibile ē
 q cōtinet duos discursus vñū a pmissis ad cōclusionēz.
 Aliū a p̄dictorio cōcludēs ad p̄dictorio alteri pmissis.

Ad tertū dī q magi loq̄ tū de syllogismis cathe-
 goricis nō aut p̄potheticis quātis est ille fact⁹. Cū syllo-
 gismoz alij sūt categorici alij p̄pothetici. Categorici
 ci sūt q cōstitunt ex pponibz categoricis. p̄pothetici
 ci vero q cōstitunt ex p̄potheticis. Categoricorū q-
 dā sūt de iesse. qdā modales. De iesse sūt q cōstitunt ex
 p̄pōibz de iesse. Modales q cōstitunt ex pponibz mo-
 dalibz. Sylloz de iesse qdā sūt onīnī: qdā dūcēs ad i-
 pole q declarati sūt sup i scōa rīdē. t de his oīb⁹ Boe-
 tius fac vñū tractatū q dī de syls categoricis t p̄po-
 theticis. Utrū dī q reductiū ē i pma figura: n āt p se
 Utrū modi sūt tū decē t nouem.

Contra Sufficiētā pme figure argi sic:

iste syls ē i pma figura. oē aīal ē
 fba. oīs hō ē aīal. g. aliqz hō ē fba. tū ē i aliq
 mōz pme figure vt pz discurreādo. g. tē. Silt ille syls ē
 i pma figura: nullū aīal ē lapis. qz hō ē aīal. g. aliqz hō
 n ē lapis. t n ē i aliq mō vt pz discurreādo. g. tē. pmi. n.
 ē i barbara. scōs i celaret. Scōo sic. iste syls ē i pma fi-
 gura hō currit. for. ē hō. g. for. currit. t tū i nullo mōz ē.
 g. q syls sit bon⁹ pz. qz ē syls expōitōz. Uō suffi-
 ciētā mōz se fi. arguit sic. Iste syls ē i pma figura. null⁹
 lapis ē aīal. oīs hō ē aīal. g. aliqz hō n ē lapis. t tū n ē i
 aliq mōz ei. g. tē. Silt ille. qz hō ē aīal. null⁹ lapis ē

aial. ergo aliq. lapis nō est homo. sills est i fa figura: i nullo modoz ei. ergo rē. prim⁹ ē in celare. secundus in camelres. Secūdo sic: iste sills ē pfectus in fa figura: aliq. hō ē aial. nullus lapis ē aial. ergo aliq. hō nō ē lapis. i nō est i aliquo modoz ei: vt pz discurrēdo. q. sit bon⁹ pbat. q. ex opposito conclusiois cū alia pmissa rum vt cū maiori inferi oppositum alteri pmissē. sequitur. n. aliq. hō est aial. ois hō est lapis. ergo aliq. lapis ē aial. i Difamis. Sillr ille est bon⁹ sills i fa figura. aliq. lapis nō est aial. ois homo ē aial. ergo aliq. lapis nō ē hō: i nō ē i aliquo modoz vt pz: q. sit bon⁹ pbat. q. ex opposito cōclusionis cū alia pmissa vt cū maiori inferi oppositū minoris. sic aliq. lapis nō ē aial: ois lapis est hō: ergo aliq. homo nō ē aial. i bocardo. p. primus factus ē i festino. Secūdo i baroco ambo indirecte cōcludentes. Cōtra sufficiētia modoz ētie arguitur sic. Iste sillogism⁹ ē in ētia figura. Ois hō ē substantia: ois homo ē aial: ergo quedā substantia ē aial: cū sit indirecte cōcludēs nō ē i aliquo modoz ētie figure. Si nulli ille ē in ētia figura: q. libz hō est risibilis: aliquis homo est vn⁹ hō: ergo aliquod risibile ē vn⁹ hō: i tñ nō sūt i aliquo modoz ētie figure. p. prim⁹ ē in darapti indirecte cōcludens. Secūdo i darapti indirecte cōcludens. Secūdo sic. Iste sillogism⁹ ē bon⁹ in ētia figura. ois homo est aial: nullus homo est asinus: ergo aliquod aial nō ē asinus: i nō ē i aliquo modoz ei vt pz discurrēdo. ē. n. i phelapton indirecte cōcludēs. Sillr in bocardo i tertia figura ē optim⁹ sillogism⁹ indirecte cōcludens vt sic: ois hō ē aial: aliq. homo nō ē asinus: ergo aliq. aial nō ē asinus. Sillr in ferison indirecte cōcludēs: aliq. hō est aial: nullus hō est asinus: ergo aliquod aial nō ē asinus. Oēs isti sillogismi sūt in ētia figura: i sunt optimi: q. ex opposito cōclusionis cū alia pmissa inferitur oppositū alterius pmissē: i nō sūt i aliquo modoz ei: ergo rē. Similr sillogismus rēolutorius in ētia figura. hoc currit i hoc est hō: ergo homo currit: nō ē i aliquo modoz eius: ergo rē. Confirmatur q. p. būs i prima figura nō facit mentionē nisi de q. tuior p. mis. i. de illis Barbara Celarent. Darji. Ferio: i ē de alijs duob⁹. i. de sapiesmo i fricisimoz: vel ergo p. būs ē dimi nutus vel magi superfluis. Secūdo pncipali arguitur q. illi decē i nouem modi nō sūt veri modi. Et p. io q. Barbara sic. Iste sillogismus ē i Barbara: ois homovel asinus est asinus: oē risibile est hō vel asinus. ergo oē risibile ē asinus: i tñ nō valet: ergo rē. q. nota cū maiori: minor pbat. i. q. nō valet: q. anis est vez: i cōsequens falsum: q. q. anis sit vez: p. mio ri pz. p. maiori pbat i ductive sic: iste hō vel asinus ē asinus: i iste hō vel asinus ē asinus: i isti sūt oēs hoies: ergo ois hō vel asinus est asinus. Secūdo q. fm modū sic. Iste sillogismus nō valet: Nulla conclusio ē va: ois conclusio scā in celarent ē conclusio: ergo nulla conclusio scā i celarent ē vera: i tamē ē factus i celarent: ergo rē. q. nota cū minori: maior pbat. ponēdo q. sillogismus scis sit ois sillogismus: quo scō anis est vez: p. q. libz pte: i q. anis falsum: q. falsificat se: ergo rē. Tercio contra tertiū modū sic: Iste sillogismus nō valet: Quinlibet hoies asinus currit. brunellus ē asinus hoies: ergo brunellus currit. i tñ ē in darji: ergo rē. q. nota cum mi

nor: maior pbat: q. pono q. ois hō hēat duos asinos: quoz vnus currat: i alius nō de quoz numero i cur rentū sit brunellus: Iste posito anis est vez: i q. anis falsū.

Quarto q. q. tuior modū sic. Iste sillogismus nō valet. Oē aial si est rudibile nō ē hō: tu es aial si tu es rudibile: ergo tu nō es homo: i tñ arguit fm istū modū: q. nota cū minori: maior pbat: q. anis ē vez: i q. anis falsum vt pz per exponētes: q. rē. Contra p. mū cūde figure arguit sic: Iste sillogismus nō valet. ois deus substantia nō ē: ois prima cā substantia ē: ergo ois p. ma cā deus nō est: i tñ est in p. mo fe: q. nota cū minori: maior pbat: q. anis est vez: i q. anis falsum: vt pz: ergo rē. Secūdo q. scdm modū ētie figure arguit sic. Iste sillogismus nō valet. in quolibz istati ē homo: nullus asinus est hō: ergo nullus asinus ē i istati: i tñ est in fo scēde figure: ergo rē. q. nota cū minori: maior pbat: q. anis est vez: vt pz i q. anis falsum. Contra p. mū ētie arguit sic. Iste sillogismus nō valet cūilibz hominis asinus currit: cūilibz hoies asinus q. scit: ergo asinus q. scit asinus currit: i tamē ē in p. mo ētie: ergo rē. cōsequētia nota cū minori: maior pbat: q. anis est vez: i q. anis falsum. Cōfirmat a simili: q. ista nō valet: In quolibz istati ē asinus: i quolibz istati ē hō: ergo hō ē asinus: i tñ est in p. mo ētie: ergo rē. Secūdo q. scōz ētie arguit sic. Iste sillogismus nō valet. Ois hō vel asinus nō ē hō: ois hō vel asinus ē risibile: i tñ est i fo tertie figure: quare rē.

Ad hec breuiter ridet. Ad p. mū dī q. ille sillogismus factus est i barbara nō imēdiate s. mediate: q. ex cōclusionē conclusa in barbara cōcludit cōclusio istius sillogismi. Sillr ad aliud dī q. est i celarent mediate: s. nō imēdiate. Ad fm dī q. magi p. mūat de sillogismus q. tenet in oib⁹ emis sicut p. būs i p. mo p. oz: i nō de sillogismus rēolutorio. Ad primū q. modos ētie figure dī q. primus sillogismus factus est imēdiate i celare i nō imēdiate. i secundus ē i camelres mediate i nō imēdiate. Ad scdm concedit omnes sillogismos scōs ēē bonos: s. magister non curat multiplicare modos i alijs figuris: per hoc q. indirecte cōcludūt. sillogismi at scī tenet per hoc q. indirecte cōcludūt. Si at directe facis cōcludere nō valet. Ad p. mū q. modos ētie figure dī q. p. mū sillogismus scis ē i Darapti mediate i nō imēdiate. Secūdo ē in Darapti mediate i nō imēdiate. Ad s. cōcedit illos sillogismos factos ēē optimos: s. de illis nō curat: q. indirecte cōcludunt. Si diceret q. magis indirecte nomiat i p. ma figura q. in alijs. Ridet q. p. ma figura pfectior ē: ideo de bemus videre magis oēm modū cōcludendi eius quā cūq. sit q. alius. Ad confirmationē dī q. Aristot. i curauit multiplicare mōs: nisi scdm necessitatem: s. cōclusio vnus nō seq. ex cōclusionē alius. modo Barbara liptō seq. ad Barbara. Celares ad Celaret. Habitis seq. ad darji. Sapiesmo aut i fricisimoz: nō seq. ad aliquem. iō multiplicat illos. Et si dicit. ergo in fa figura debebat ponere indirecte cōcludentes vt in festino dī. Dī q. bene ponit i p. mo p. oz: vbi dicit q. minor existēt vniuersali negatiua. maior vero affirmatiua vniuersali vel p. ticulari in quacūq. figura indirecte seq.

tur conclusio. Ex hoc pz q Boetius non recte sentit i
 sillogismis cathegoricis cum philosopho solus quatru
 or modos i prima figura posuerit. Theophrastus autē
 z Eridemus addiderunt quqz prime figure quos con
 firmavit Porphyrius vir magne auctoritatis qm plūs po
 suit sapientia z fructuosior vt declaratum ē. Ad fz p
 cipale ridet magr. Ad pmtū distinguendo de ista ma
 iori: Ois homo vel asinus est asinus si illud totū disun
 ctum est subm illa est falsa. si vero solum pma ps ista ē
 vera: fz post in maiori plus predicat qz subijciat i maio
 ri. Et dicitur ulterius qz subm distributionis est ly hō: ppo
 sitionis vero hō vel asinus: z subm distributionis dicitur p
 dicari: nō autē pponis. Ad scdm dicitur qz predictus sillo
 gismus nō ē i. Delarent: qz conclusio est insolubilis ypo
 thetice significans: qualis nō est in aliq premissarum.

Ad tertium dicitur qz non valet. iste sillogismus: qz plus
 predicat in maiori qz subijciat in maiori. Unde qm obli
 quus precedit rectum solus obliquus est subm. Quan
 do vero rectus precedit obliquum rectus z obliquus ē
 subm. Et si dicitur adhuc stat argumentū sic dicendo. Cu
 iuslibz hominis asinus currit. brunellus est asinus homi
 nis: ergo brunellus currit. Dicitur qz sillogismus non ē bo
 nus: qz in obliqs casibus opz subm maioris predicari i
 minori i recto sic dicendo: brunellus est hō: z hoc nega
 tur: ppter ea bñ sege. cuiuslibz hominis asinus currit.
 for. ē homo: ergo foris asinus currit. Ad qrtū dicitur qz
 si totū conditionatū fuerit subm maior ē falsa: z tñ non
 dicitur pbari exponibilē cum sit negatiua: fz per singula
 res quaz multe sunt false. z hoc aial si ē rudibile non est
 homo demonstrādo hoies: z sic de alijs. Et dato adhuc
 qz exponi habeat. Scda exponēs est falsa. i. nihil ē ani
 mal si ē rudibile qm illud nō fit homo. imo qcad ē aial si
 est rudibile. nō est homo. vtpota hō: z fa exponēs non
 dicitur ē ista. z nihil ē aial qm illud si ē rudibile nō fit hō. Si
 aut totū conditionatū nō fit subm cōcedit maior: fz ne
 gatur pma: qz plus predicatur i minori qz subijciatur in
 maiori. Ad pmtū se figure dicitur qz tal sillogismus nō
 est in mō: qz dicitur fieri ex negatiuis de consuetō mō loqn
 di. q̄liter non fit iste: fz bñ valet dicendo. Ois dens nul
 la suba est. ois prima cā est substantia: ergo ois pma cā
 nō dens est: fz maior est falsa. Ad sm dicitur qz nō valet.
 Unde vtrqz extremitate existēte in obliquo nihil seq
 uitur i fa figura: aut altera tñ: medio termino existēte i ob
 liquo i vtrqz bñ seqtur: in alia autē non. discurre p exē
 pla per te. Ad pmtū tertie figure dicitur qz nō est in. Da
 rapti: qz sicut premisse fuerunt ex recto z obliquo ita cō
 clusio dicitur fieri: igitur dicitur sic concludi: ergo asinus gescē
 est alicuius cuius asinus currit. Unde ly asinus non est
 ps subiecti in premissis fz pars predicati: id dicitur poni i cō
 clusione. Ad aliud consimili dicitur qz non valet iste sil
 logismus: fz dicitur concludi: ergo homo est i aliquo instan
 ti i quo est asinus: qz conclusio dicitur ē similis premissis: z
 id sicut premisse sunt ex recto z obliquo: ita conclusio dicitur
 esse mixta ex recto z obliquo. Ad scdm dicitur qz si totum
 disunctum est subm maior est falsa. si aut ps est subz nō
 arguitur i secundo tertie: qz in tali oportet qz totū subie
 ctum pponis distribuatur. q̄liter nō ē in pposito: qre zc.

Et sic est finis questionum sūmularum. quarum nu
 merus est qdraginta nouem.

Utr: diffinitio suppositiois sit bñ data.

Contra primo arguit q nō
 sit acceptio. Primo qz suppositio
 conuēit termino solum actiue.
 Dicim? .n. q terminus supponit.
 acceptio at cōuenit ei solus passiue.
 dicimus .n. q terminus accipitur z
 non q terminus accipiat. igit sup

positio termini nō dicitur accipio termini. Cōfirmat
 tur qz ipossibile ē actionem ēē passionē inquantum talē:
 ergo nō bñ conceditur supponē ēē acceptionē termini.
 z pma. qz suppositio est actio z acceptio passio. Se
 cūdo sic. supponere nō est accipi: ergo suppositio nō est
 acceptio. z cōsequētia p locū a cōiugatis. anis pz. quia
 dicendo hō est blisyllabū. Volo qz iste terminus hō so
 lum accipiat p voce. hic ē pole: sic certū ē qz quis hic
 terminus hō solū accipiat p voce. tñ adhuc supponit p
 sonaliter pura p suppositis: qre zc. Tercio sic: termi
 nus supponit p ipsā acceptionē intellectus effectiue. Co
 enim qz intellectus accipit terminū siue sic alia z alia
 suppo deriuat. z tamē tminus nō supponit p supponit
 effectiue: fz solū formalr: qz ois actus reduplicatus i rō
 ne causē supra sūū verbum z locū causē formalr sicut cū
 dicitur: Iste iterfect? ē inflectione. interfectio est cā formalr.
 Similitr cum dicitur: Iste diligit dilectione. Silitr iste specu
 latr speculatione. Sic quādo dicitur. supponit supponē seu p
 suppositionē: suppositio ē in supponēdo cā formalr: er
 go suppo: nō est acceptio termini. Quarto sic: acce
 ptio dicit respectū ad accipientem: qz ē actus intellectus
 accipientis. z q̄nter nō pōt ēē suppositio nisi sit actus i
 tellectus. Suppositio vō dicit respectū ad rē z nō ad ac
 cipientem. Unde sine actu intellectus adhuc supponit
 terminus: vt i ista ppōne scripta: hō est aial: ergo sup
 positio nō ē acceptio. Quito sic. diffinitio cōpetit ali
 cui cui nō competit diffinitio: ergo diffinitio mala: con
 sequētia fz. anis pbat: qz ita accipit appositum in p
 positōe. p aliquo vel aliquibus sicut suppositū z tamē ap
 positū nō supponit vt pz p ethimologia vocabuli: qz ap
 positū dicit ab apponēdo sicut suppositū a supponēdo vt
 pz scdm grāmaticos. Sexto sic: seqtur qz tminus sin
 cathegorematicus i ppōne posuit z sincathegoremati
 ce tētus supponit vt dicēdo ois hō currit: quod ē falsū.
 falsitas cōsequētis pz. qz nō pōt ēē suppositū vel apposi
 tum sincathegorematicē tēnti: z sequētia pbat qz ē ac
 ceptio termi i ppōne p aliquo. i. p distributionē. Se
 pmo arguit de copula que nō supponit: z tamen acci
 pitur in ppōne p aliquo: qre zc. Octauo sic: tminus
 aliquādo supponit p illo quod nō significat. z nūqz po
 test accipi p illo quod nō significat: ergo diffinitio ma
 la: cōsequētia fz tū minor: maior pbat: qz dicēdo al
 bñ currit subz suppoit p suba q ē alba: z tñ nō signifi
 cat subam: qz solam qualitatez significat vt dicit plūs
 in predicamento sube: ergo zc.

In hac materia sūt diuerse opiones. qdā .n. vo
 lunt qz suppo sit significatio termini in
 ppōne p aliquo vel aliquibus vt vult magr i logica ma
 gna. Quidam vero dicūt qz suppositio ē statio termini
 i ppōne p aliquo: vt vult Petrus mantuanus. Alij vō

a f

En adu
 Recti
 phicaly

RF

Recordat cū magis hic dicitur qd suppo ē acceptio tñi i ppo
pōne vt pter hūpan? et Albertus de saronia. Alij mo
deriores dicit qd suppo ē ppetas sub i comparatōe ad
pdicatū: vt sanctus. Accentius ordinis pdicato: de qbus
oponib? magis ample dicit ē in supponib?. S3 p dicit
tione magis sūt duo modi rñdendi. Un? modus dicit
qd suppo formal? ē idē tēce ē acceptio tñi. Ali? modus
dicit qd suppo formal? nō ē acceptio tñi: s3 ē ex ipa ac
ceptiōe tñi. cālit? ergo et nō idē tēce vtz ē qd suppo sit ac
ceptio. Tenēs at pñm modū rñdendi ad ar
gumēta i oppositū. et maxime ad tria pma argumēta q
ad idē tēdūt bipitū sūt. Quidā. n. dicit negādo qd sup
positio sit actio. imo est passio. Et cū tu pbas i pmo ar
gumēto: qd dicim? qd tñinus supponit et nō supponit:
ergo cōpetit sibi actiue: negat qñā: qd s3 supponere mo
dali? et vocaliter significat actionē cū sit actiui: nō reali
ter iporat passionē quod declarat a simili: qd recipe qd
ptinet ad potentia aic p spēs apprehēdētēs realiter ipor
tat passionē: s3 s3 modū significādi significet actionē: et
idē nō ē iconueniēs qd suppo dicat acceptio et supponere
sit accipi sicut recipe ē i formari. Dicim? n. qñ potētia
spēm recipit ab obiecto qd ipa potētia spē i formā. Si
mili? pōt dici qñ tñinus supponit qd accipit ab intellectu
ita qd ipm supponē sit accipi vt dicitur ē. Contra hāc rō
nē arguit sic. Hōc vbi suppono cū sit cōpositū a sub et
pono necesse ē qd retineat significatiōem sui simplicis: et
maxime cū cōponēta remaneāt i eo itēgra et pfecta.
Hōc hoc vbi pono nō iporat realiter passionē s3 ma
gis verā actionē p modū simplicē iporabit et p cōsequēs
supponē nō ē accipi nec suppo pōt dici acceptio tē.

Secūdo sic. quicūq; aliq duo realiter eūdē actū iporat
illud quod terminat actū realē vñ pōt terminare actum
altius: hec ē nota: s3 act? iporatus p hoc qd ē supponē
et act? iporatus p hoc qd ē accipi nō terminat ad idē:
qd dicim? qd tñinus supponit suū significatū. nō autē di
cim? qd accipiat a suo significato: ergo tē. Alij vō p
pter hec argumēta dicūt alij ad pncipale. Un? dicūt qd
intellect? suppoit tñinū i pponē vt tñin? ē. ita qd nō sup
ponat aliē: ita qd ē duplex suppo. vna ē intellectus qua
termin? supponit et intellectus supponit: et hoc ē acceptio
termi. nā tñinū supponi nō ē nisi ipm accipi i ppoē ab
eodē p aliquo. et de hac suppoē intelligit illa diffinitio
supponis qñ dicit: Suppo ē acceptio tñi tē. Alia ve
ro suppo ē ipm? tñinū i ppoē iā suppositi et accepti ab
intellectu qd qdē termin? supponit et nō supponit. et hec
suppo nō ē acceptio tñi s3 pncipali? cātur ab ipō: et pre
dā descriptio nō dat de ista suppoē. Contra hāc
rōnē arguit qd hic loquimur de suppoē qd ē ppetas ter
mini i ppoē. suppo vō qd intellectus supponit et termin?
suppoit nō ē ppetas termini s3 potē? intellectus. ergo tē.

Secūdo qd ipēs supponis hic itēte nō dīuerfificat s3
supponē qd intellectus supponit et termin? suppoit. s3 ma
gis pñm illā qd terminus supponit: dicitur. n. suppo mā vlt p
sonalis qñ termin? supponit sic vt oēs concedūt:
ergo tē. Tercio qd p eūdē modū appellatio cōpetit p
dicato. et suppositio ipm subiecto: s3 sicut nō bñ diceret:
qd predicatū appellatur s3 magis predicatū appellat. lo
quendo de appellatione que est ppetas predicati: ita
nō ē vtz qd subm supponatur s3 magis qd subz suppo

nit. loquendo de suppoē que nūc diffinitur: qñ pñm
modus respondēdi reputat ibecillis scdm ambas rōes.
quare tē. Tenēs iñm modū respondēdi ē bipitū sūt.
Quidā. n. dicit qd diffinitio sic s3 intelligi. suppositio ē
acceptio termi. i. significatio qdā ex acceptiōe termi i p
pōne p aliquo vel p aliqb? sicut pñm diffinit odorē
i de sensu et sensato dicitur: odor ē sumal enapozatio: et in
telligit cālit? sic. i. odor est qñtas cāta ex sumali euapo
ratione. Contra hāc rōsionē arguit s3 et? hūpan
nas sic. Supponere nō ē significare. ergo suppositio
nō ē significatio: et consequētia per locū a coniugatis
an? pbat: qd significare est ipm? vocis: supponere vō
compositi ex voce et significatiōe. qñ tē. Secūdo si
significatio pōt ē ipa suppoē. ergo tē. an? pbat: qd signi
ficatio ē p ipōnem vocis ad rē significandā. suppo vō
ē p acceptiōē vocis iā significatiōis p aliquo tē. Et rō
ne sequit fortius potes arguere qd suppo nō sit signifi
catio. qñ considera illā. Alij dicūt qd diffinitio illa nō
pōt dici diffinitio supponis idē tēce et cēntial? loquendo
sicut ostēdūt argumēta: s3 bñ cālit? sicut loquitur Arist.
secūdo de aia de voce dicitur: Vox ē repussio respirat
aeris. i. sonus cātus a percussione aeris: ita suppo ē ac
ceptio termi. i. ppetas quēdā termi cāta ab acceptiōe
ipm? et in ppoē p aliquo vel p aliqb? tē. Idō quo
aduerte qd hec tria: significatio: subiectio: et suppo p or
dinē cōpetit voci seu termino tñm qd accipit ab intelle
ctu. pmo. n. vox accipit ab intellectu ad determinate si
gnificatū. et sic competit sibi significatio. Deinde vox si
gnificas accipitur in ppoē vt vñm extremū: et sic cōpe
tit sibi subiectio. Ultimo vero vox iā subiecta accipit p
aliquo respectu pdicati. et ita competit sibi suppo. Et s3
ista cōpetit ipm? voci per ordinē: tamē multū differēter
se hēnt s3 acceptiōem intellectus. qd significatio nō est
ipā acceptio qd realit? passionē iporat: nec significare est
accipi. qd significatio cōpetit voci seu tñino solum acti
ue. Di. n. vox significare et nō significari. s3 tñ vox dica
tur accipi qd accipit ad significatū recte dicit significas seu
significatiōis: et si significata. subio vō ē realit? qdā acceptio
q sit ab intellectu: nō. n. ē aliō tñinū subijci nisi ipz ab in
tellectu accipi i ppoē respectu pdicati. et cū subio cōpe
tat voci seu tñino solum passiuē sic ē acceptio. Di. n. ter
minus subijci et nō subijci. Un? terminus sic accept? vo
cat subm et nō subijciēs. Suppo vō nō ē acceptio: sed
ab ipā cātur. id suppo subio cōpetit solum actiue. di. n. qd
subz supponit. vñ qñis terminus q accipit ad suppo
nēdū dicat qd accipit ad supponēdū: tñ supponēs: et nō
suppositi appellat. Et qd dicitur ē de significatiōe: subie
ctiōe et supponē: idē dicitur intelligi de significatiōe pdicatiōe et
appellatiōe. Hāc opionē diffuse recitari. qd pulchra ē
et ē sci Thetij i suppoib? suis. ego at credo qd nō sit d mte
magis nec alior. di. n. qd suppo nō ē acceptio cēntial? et
idē tēce. s3 qd suppo sit acceptio cālit? et nō idē tēce. imo credo
qd idē tēce. Et pbo sic qd suppo vt sonat vocabulū nō
ē nisi positio alicui? sub alio. ergo suppo formal? et idē
tēce ē acceptio. Un? tria requirūt ad positioē alicuius
sub alio. s. illud quod ponit illud a quo ponit: et illud sub
quo ponitur. Terminus est q ponit: intellectus ē a quo
pōit. significatiō ē sub q pōit: pnt ly sub accipit p ly p.
vñ scūs ē. tñinū pōit sub significato. i. p significato. qd vñ

at ly sub accipiat. p ly p pz p terentiu i cuncto dicere
puez supponi falli p fusi senē. i. puez p alio poni. et etiā
illa tria requirunt ad acceptiōē. Et hoc sequitur q suppo
est passio tmini et nō actio cū acceptio sit passio. Et si di
cis q. q. dicim? q tmini? supponit et nō supponit. ergo
suppo cōpetit tmino actiue et nō passiuē. Ad hoc di
cere qd alij dicat q. p pte loquēdo debemus dicere.
tmini? supponit ab intellectu. i. ponit p alio ab intellectu.
puta p significato. intellect? aut supponit tmini. i. ponit
tmini p alio: q. p significato. nō aut debem? p pte di
cere q tmini? supponit: q. nec supponit se nec significa
tū. q. nō se: q. idē tmini res pē sui ipsius supponeret et
supponeret. nec etiā significatū. q. nō ponit significatū
p alio. imo tmini? ponit p significato. Improprie autē
dicit q tmini? supponit in significatiōe actiua p passiuā
cū sit cōis modus loquēdi: et loquēdi est vt ples: vt dicit
pbū scdo topi. nec dubito si qs pfunde cōsiderabit q
hinc opitūm addeat. Defendētes tū p mā rōne dicit
q. vbiū significare actiōē pōt esse dupl. aut fm rē: aut
fm modū significādī. oē vbiū actiū fm modū significā
di actiōē significat. fm rē autē nō. q. aliq. iporat pas
siōē pōt? q. actiōē vt recipio: ita dicunt de hoc vbo
suppono: qd fm rē iporat passiōē. k fm modū signifi
cādī actiōē. Et ad replicas in oppositū dicunt. Ad
p mā dicit negādo pmo q. oē cōpositū teneat significa
tiōē cōponentiū: imo multoties non retinet significa
tiōē neq. modū significādī: cū pncipale cōponēs signi
ficet vnu et cōpositū aliud. vnu est actiū et aliud nō: vt
ago significat agere et facere et est actiū. dego cōpositū
significat vinere: ambigo dubitare: et ambo neutra sunt
absoluta. Dicit scdo q. adhuc hoc pcessū negādo q
cōponētia in hoc vbo suppono remanēt itēgra in eo.
q. cōponit ex sub et pono: et ly sub nō remanet itēgrū: q.
mutat b in p. qm dicit suppono et nō subpono. Ad etiā
dicunt q. idē tmini actū hui? verbi supponit et actū hu
ius vbi accipit. Unde significatū tmini tmini actū hu
ius verbi supponit: nō qdē recte. q. nō recte dicit tmini
supponit significatū: sed oblique: vt dicat tmini? suppo
nit p significato. et ita etiā terminat actū hui? vbi ac
cipit. q. dicit termin? accipit p significato. Defendētes autē
scdōz rōne facili? soluit replicas. Ad p mā pcedit q.
loquimur hic de suppone q est p pteas tmini in p pte:
et negat q suppositio qua terminus supponit nō sit p.
p pteas termini. Ad scdōz negat q spēs supponis nō
diuersificatur fm suppositionē q terminus supponitur.

at
Ad tertiū negat sūmō. q. sup pō est p pteas t sub
q. p dicit. Appellatio aut solus p dicit. et pcessū sūmō
dine cōcedit q. pōt dici: p dicitū appellat. Ad qrtū
pncipale negatur q. suppo non dicat respectū aliq. ad
accipiente. Et ad pbatiōē cū dicitur terminus adhuc
supponit sine actū intellectus: vt in p pte scripta: dicit
q. ly actus intellectus non ideo currat tūc sufficit tamē q.
cōcurrat: q. sūt acceptus in tali p pte ab intellectu.
Ad dicit q. terminū supponere pōt dici dupl. i. actū vel
apudāne sicut et significare. pmo modo dico q. nō
supponit sine cōsideratiōe intellectus. Scdō modo dic
t. Volētes tū q. suppositio nō sit acceptio formalis et idē
tice dicit argumentū cōcludere. Ad quā tenen
tes q. suppositio sit actio et qnter q. non sit acceptio for
malis et idē tice dicit negādo q. appositū nō supponat.

Et cum dicitur suppositum dicitur a supponendo et nō
appositū. dicit q. suppositū a supponi alteri passiuē: vt
q. pōtū sub alio. vt sub appositū. et per supponēs non
h3 qd dicat suppositū: s3 magis supponēs. Vbi idē tmini
nus q. a logico dicit sub3. q. sub3 cū alteri vt p dicitū dicit
suppositū a grāmatico: q. pōtū ē sub altero vt sub ap
posito. qd appositū dicit: q. adiūctū vbo: terminus autē dicit
supponens actiue. q. sub alio ponit significatū. et sic pōt
etiā p dicitū cōpetere. l3 qdā moderni negēt hoc dicētes
q. p pteas p dicitū est appellare sicut sub3 supponere.

Tenēdo autē q. suppo sit acceptio idē tice dicēdi est q.
suppo cōpetit vt i q. supposito et appositū. et nō dicit sup
positū a suppone: s3 a supponi alteri extremo p pteas. i.
ipsi appositū. tmini? aut supponēs dicit vel meli? suppo
nibilis. a supponi significato. i. apponi p significato. s3
cum tā appositū q3 suppositūz pōt pōt p significato
vt i q. supponit vel supponit. Ad tertiū dicit q. sūca
ti: egozema sūcathegozematice tēti nō accipit p aliquo
significato in p pte. id nō supponit. q. nō p aliquo si
gnificato pbat. i. dō p māl: q. tūc formalis sūmō. nō p
formali: q. tūc illud nō h3 cū nō sit tmini? p se significa
tiū. Ad septimū de copula dicit q. oportet sub3 intelligere
vnā p pteā in diffōne. i. tmini extremali se hntis. Isto
mō suppo ē acceptio tmini extremali se hntis i. p pte
p aliquo vel p aliqb. Ad vltimū nego maiore. i.
q. tmini? aliq. supponat p illo qd nō significat. Ad p
batiōē dicit q. ly albiū significat duo ex intēdōe pbi tūo
topicoz: dicētes q. albiū nō est i. gūe p sūi dupl. signifi
care. significat. n. sub3 albedinis et ipsā albedinē. Dico
ergo q. supponit p sub3 qd significat. Et cūz tū pbas
q. solā q lītātē significat p pbi i p dicitū. dico q. itel
ligit de pncipali significato: q. pncipali significat albe
dinē. cui? rō est: q. albiū distincte significat q lītātē. q. ita
albedinē significat q. nō aliā q lītātē. sed idē tice signifi
cat sub3. q. nō magis hoīez q. equū. q. aut albiū signifi
cat illa duo. ppter aliquos negātes. pbat q. illud signifi
cat qd intellectui repñtat: s3 albiū repñtat sub3 albedinis
et nō solā albedinē. ergo significat sub3. Itē illud signifi
cat p quo supponit p sub3: s3 albiū supponit dicēdo al
būcurrat. ergo illō significat. q. nā nota cū minoi. maior
p3 s3 oēs. q. significare i plus se h3 q3 supponere.

Utrū dīto sit sufficiens ipi? supponis i māl et psonalē.

Contra arguit q. vltra illas
onas s3 ē dare sup
pōne simplicē: et arguit sic. Triplex
ē significatū tmini. i. māl psonalē et
simplicē: g. triplex ē suppo. i. māl
psonalis et simplex. et q. nā. q. cū sup
pō sit acceptio tmi p suo significato
quomplex: g. erit signū totumplex d3
esse suppo. aut pbat. et capio istū tmini hō: et sic arguā
de isto: ita de quocūq. tmino cō alio intelligat. p mō hic
tmini? hō scips significat māl: et forte et platōne psonalē
et vlt hoc significat hoīez i cōsimplr qd ē vnu cōe oib?
hoīb? pbat q. vlt ē vnu i multis et de multis. pmo posse.
g. cū iste tmini? hō supponeret p hoīem cōi supponeret
simplicē. q. p nā simplici nō idēduata. Scdō ad idē
sic. q. dicēdo corp? mobile est sub3 i pbia nāl: q. nō
suppōt ly corp? mō: aut psonalē aut māl an. simplr.
nō potes dicē pmo psonalē: q. cū sit detēminatē liceret

Immanis oratorij oia supplet. oia multiplicat. stupens at.
absentia. efficit praesentia. sed obiceret quippiam quod
natura negant. aliter intellectus in suppletur facio
ag. legant. bonum

descendere diffinitio ad suar supposita sic. et illa sunt oia
 corpora mobilia. ergo hoc corp⁹ mobile est subz⁹ phia
 nali. vel hoc corp⁹ mobile est subz⁹. et. mo pz q⁹ descen
 sus est falsus. Itē si supponeret psonali tūc ista ppo:
 corpus mobile est subz⁹ in phia nali. equaleret ista: aliq⁹
 corp⁹ mobile est subz⁹ in phia. q⁹ est falsa. ergo et. Itō po
 tes etiā dicere scōz. f. mālī: q⁹ tūc supponeret. p. ipomet
 emino vel p ipsa voce. q⁹ est falsū: pbat falsitas sic.
 q⁹ scia nālī considerat passionē sui subī cātā ab ipso
 subo vel a pncipis ei⁹. s. passionē considerat in phia
 nālī sunt mot⁹ augmentatio: diminutio: gñatio: et conu
 pñio: et alteratio: q⁹ nō sunt cātē ab isto emino ens mo
 bile. s. a rei cōi significata p ipz. ergo talis emin⁹ non est
 subz⁹ p seipso emino: s. p significato. Itē qlibet scia p
 cipali considerat subz⁹ sui sūc illud p quo stat subz⁹ sui.
 s. scia nālī nō considerat pncipali istos eminos ens mo
 bile. ergo nō supponit mālīter. Itē lingtur ergo q⁹ sup
 ponit simplr p re significata in cōi et in vñ. Et sic est tri
 plex suppo. Tertio arguit q⁹ est dare supponē nālēz
 vltra alias tres. Et arguit sic: cū suppo sit pñietas emi
 ni cātā ab acceptioe ei⁹ in pñone p aliquo vel p aliq
 bus: quot modis dñteris emin⁹ pōt accipi i. pñone: tot
 modis dñtio supponis variat: s. nā vel cēntia signifi
 cata p eminū cōez pōt duplr accipi seu pñiderari s. san
 cti doctore in de ente et essentia et fm veritate. vno mō
 fm rōnē pñia. alio mō fm eē qd hz in hoc vel in illo.
 ergo fm veritate suppo statū dñ dñti in supponē nālē
 et accitālē. ita q⁹ suppo nālīs dñ qñ emin⁹ accipit respe
 ctu pñicati sibi cōueniētis cēntiālī. vt hō est aīal. Acci
 talis vero ē cū emin⁹ cōis accipit respcū pñicati sibi cō
 ueniētis accitālī. et hec est duplex sicut duplex pñicatur
 accitālē pōt cōpetere. Itā fm eē qd hz in singularibus
 cōpetit pñicatu accitālē reale: vt hō currit. Et tūc sup
 ponit pñonali fm vero eē qd hz in intellectu cōpetit sibi
 pñicatu accitālē itentidale: vt hō est spēs. et sic supponit
 simplr. Et vltra hoc emin⁹ pōt accipi p seipso emino:
 vt dicēdo hō est nōmē bisyllabū: et sic stat mālī. ergo cū
 ly hō possit qdruplr accipi. Vno mō fm se et absolute.
 Alio mō vt est in singularib⁹. Alio mō vt ē in intellectu.
 Alio mō p seipso emino. ergo tot supponēs erūt. f. nālī
 s. pñonali: simplr et mālī. Quarto sic. nisi daren
 tur alie supponēs vltra illas duas falsificarentur multe
 pñones plī. ergo et. pbat assumpñi: q⁹ alī illa ppo
 nō pōt esse vera. hō est pmo risibilis vel hō est risibilis
 s. qd ipm. qd est pñm in pmo posterior. pbat. q⁹ ly
 hō vel supponit p seipso emino mālī: et sic est falsa. q⁹
 hoc pñicatu risibile nō cōpetit illi emino p seipso: q⁹ tūc
 seqret q⁹ ille eminus bñet in seipso pñcipia risibilitatis:
 qd est falsū. Vel supponit pñonali p sorte et platone. et
 sic etiā est falsa. q⁹ sortes nō est pmo risibilis. ergo est op⁹
 q⁹ supponat p hoīe in cōi cui fm q⁹ ipsum cōpetit ē risi
 bile. et sic supponeret nālī vel simplr. Itō cūro p nunc
 ponere oīaz iter ista. Itō etiā pz p. p. d. p. h. y. r. i. u. dicēte
 q⁹ accis pñm pmo mō cōpetit spēs: et pñi aut idmā
 is p spēs. mō risibilitas cōpetit for. et platoni p istū emi
 nū hō. ergo et. Cōfirmat: q⁹ dicēdo hō ē aīal rōna
 le. qñt quō supponit ly hō. nō pñonali: q⁹ diffō nō pos
 set querti cū diffinito. deide ē diffō eēt pmo singularis.
 s. pñm. septimo meta. Nec mālī: q⁹ si diffiniret emin⁹

pro seipso. illa nō eēt diffinitio sube: sed accitā. Deide
 nō verificaret de diffinito: q⁹ ille eminus: hō nō est aīal
 rōnale. ergo supponit p hoīe i cōi. et sic simplr vel nālī.
 ergo et. Adulā et qñ infinita argumēta possēt fieri s
 bec. sed tēgi medullā in scō. ideo sufficiāt bec.

Ad bec rñdet. Ad pñm dicunt qd q⁹ de specie
 loq possunt duplr. f. metaphysice et lo
 gice. pmo mō metaphysice appellat spēs nō illud qd p
 dicat: s. re significatā p eminū pñicabilē q⁹ est cā sue idet
 minatiois q⁹ emin⁹ de plīb⁹ pñicat: et sic ē necia suppo
 simplr. Scō mō logice appellat spēs vel gen⁹: nō
 re significatā: s. eminū quēdā: q⁹ diffinit illā p pñicari:
 qd vt eē pñm emini et sic non est necia suppo simplr.
 Itō magr locut⁹ ē logice: alibi vō vt i logica magna lo
 cut⁹ ē metaphysice. Itō rñō nō valet. pmo q⁹ nō recte
 rñdet ad argumētū. nā qñt an iste emin⁹ hō bñat signi
 ficatū triplex an nō. et si sic. ergo erit triplex suppo. si vō
 nō s. arguebat. q⁹ vñ significat vñū i multis. Et si rñ
 det q⁹ est triplex suppo: s. nō cōsiderat logice de itia: sed
 metaphysice hoc est falsū. q⁹ qñto metaphysice dicit
 pñis q⁹ logice et pñis pñus versantur circa idē. ergo si
 datur itia suppo vt simplr de itia habebit considerare
 logice sicut et metaphysice: sed alī et alī. Si illa est cā q⁹
 logicus nō cōsideret supponēs simplicē q⁹ talis eminus
 supponēs simplr stat p significato: qd nō cōsideratur a
 logico qui solū terminos considerat. Et simili sequit⁹ q⁹
 logicus non haberet considerare de suppone personali.
 q⁹ tūc terminus stat p re significata et non p seipso ter
 mino. vt patet. Et sic solū de suppone materiali habe
 bit logicus considerare: quod est absurdū. Alij dicunt
 q⁹ bene datur suppositio simplr. tamē magister in hac
 logica non fecit mentionē. q⁹ vt ipse dicit in logica ma
 gna locut⁹ est in hac logica parua p terminib⁹ nō ponē
 do oēs supponēs ne animos iuuenū nimis iestaret. In
 logica vero magna cū loqut⁹ p pñetis corrigat seipm
 ponēdo oēs supponēs et simplicē cum alijs. Itā respon
 sio nulla est. mēntur enim isti qui dicūt magistrum di
 xisse bec verba in logica magna. et qui legit cā sicut ego
 testis mihi erit q⁹ ipm mēdaces sunt et nō ego. Itō ali
 ter responderē et dicere fm opinionē magr. hic nō da
 tur alia suppo ab istis: et pbabilis est bec opinio intellectu
 eius fundamēto vt statū declarabitur. Itō quo ad
 nerte q⁹ de significato emini cōis est oīa inter termini
 stas et realitas. Itē realiste enim volūt q⁹ terminus cōis:
 puta ly hō significat seipsum terminū materialiter. sup
 posta vero formaliter sūc pñonali: vt sortē et platone.
 simplr vero naturā cōez puta naturā humanam. Ter
 ministe vero negāt significatiōē simplicē. i. naturam
 vñm significatā per terminū. q⁹ fm eos nullus eminus
 significat nāz vñm. q⁹ nulla est natura vñs in re. s. lo
 lū cōceptus est vñe s. pñicationē. id nullus eminista po
 nit supponēs simplicē emini p nā vñuersali significa
 ta p ipz sicut faciūt realiste. sed q⁹ eministe vñtate ponit
 in cōceptib⁹. ideo suppositionē simplicē dicit eē quādo
 eminus stat p itentionē aīe. quā itentionē pñie non si
 gnificat magr. s. ly eminista sit: a cōi tamē via emini
 staz deviare voluit ne multiplicaret entia sue necitate.
 Unde eminus: reputa hō. aut significat re q⁹ nō est emi
 nus: reputa sortem et platonem: et sic supponit persona

liter si stat p illis. Aut significat rem que est terminus: et hoc dupl: qz aut seipsum: aut sibi consimile: vt ille terminus hō in scripto significat seipm i scripto et similem in voce et similem in intellectu: puta illū terminū cōceptuā lez hō. Ad magis vult qz quādo terminus stat p seipso vlt alio consimili supponat materialr. Alij vero termini nistevolunt qz si stat p se solum stat māliter. Si aut stat p intentōe anime: que est terminus sibi similis stat simplr. Ecce qz magis nolit iplicare spēs suppositōis sine necessitate: cum possumus oia saluare per illas duas species sicut per illas tres. Ad argumētū ergo in oppositum negat aīis. s. qz triplex sit significatū terminū: quia nullū est significatū simplex: qz nulla ē res vltis significata per terminū. Et ad pbationē nego qz iste terminus hō: significet hōiem in cōi. Et cum tu pbas qz hō pbūm vlt est vniū multis et dī de multis. dī fm terminū: qz pbūm nō vult qz sit aliq natura cōis i multis: et de multis. s. qz sit vniū conceptus cōis pluribz hōz predicationem. Ad scōz cū querit quō supponit ly corpus mobile i illa ppōne: corp⁹ mobile est subz. Dī qz supponit māliter: sicut et rīdet magis in sumula sua philofophienālis. Ad pbationē dī qz illud quod ē subm bīc ē ille terminus cōis corpus mobile: et nō est aliqua res vltis neqz singularis significata per ipz et se. pbant tñ passiones de subiecto cōi p rebz singularibus qb⁹ insūt per pīcipia sua: nō tñ philofophia considerat de rebz singularibus: nisi s. conceptum vltis formatū de ipis. et sic nō considerat solū terminos: imo res vt suo conceptu vlt cōprehendunt. Ad tertiū cum dī quot modis diuersis terminus pōt accipi in ppōne tot sūt suppositiōes: s. quattuor modis pōt accipi. ergo quattuor sunt suppositiōes. Dī ad maiorem qz absolute ē falsa. s. si intelligitur sic. s. qz p quor diuersis significatis pōt stare terminus in ppōitione tot sunt suppositiōes. cōcedo: s. tūc nego maiorem. qz tñ terminus hō duplex significatū. qz aut significat rē que nō est terminus. et tūc si stat p tali re supponit personaliter. aut significat terminus puta seipz vel aliū: et tunc stat māliter. Et dicēdo hō mo currit: hōmo est aīal: stat personaliter i vtraqz. Et sic dicēdo: hōmo est spēs: hō est nomen bisyllabū: stat ly hō materialiter i vtraqz. Et si tu replicas cōtra. ista ppōitō est vera. hō est aīal: vbi nullus hōmo actu exi stat cū sit necessaria. ergo non stat personaliter tunc. qz est falsa cum p nullo supposito supponat. Respondetur qz illa i casu est falsa dyalectice loquendo. secus at estz posterioris. Ad quartū qz queritur dicēdo hōmo est pīmo risibilis: quō supponit ly hōmo dī qz materialiter. Et ad pbationē quz dīcis sequitur qz ille terminus hō habeat in se pīcipia risibilitatis. negat consequentia. Unde aliud ē quod ē pīmo risibile: et aliud pro quo. qz hōmo est pīmo risibile. fontes vō et plato sunt illa p qbus habz pīcipia risibilitatis: siue i actu significato pīmo competit isti termino hōmo. i actu vero exercito forti et platoni. Ad cōfirmationē dī qz ly hō stat psonaliter dicēdo hōmo ē aīal rōnale. Et ad rōnem negatur gñā. s. qz sequeretur qz diffinitio nō pos sit conuerti cum diffinito. Unde ille terminus hō diffinitur q conuertitur euz diffinitione. p alijs tñ diffinitur. Et ad illud similiter negatur qz diffinitio sit singu-

larium pīmo: imo ē alicui⁹ termini cōis: s. p rebz singularibus significatis p ipsum.

Utrū diffō supponis mālis et psonal sit bñ data rē.

Entra dicendo ly ens est ly ens. supponit materialiter vt pbabo: et tam stat pro significato formali. ergo diffinitōes male. gñā tñ cū minor. qz ens hōz tñ vniū significatū. s. for male. maior probat: qz signum materiale sp limitat ad supponem mālem s. magistrum in capitulo isto. Et aut cognoscatur quō termini supponant et potissimum est ista vox ly. Secūdo sic: a est lra. ly a stat materialiter et tamē p significato formali. ergo rē. gñā nota cū maiori. qz formaliter sumitur lra in compositione sillabe et dictōis: vt dicēdo antonius. māliter aut seorsū sumitur. Idem n. est cōmune oām. minor pbat. qz ly a solū significatū formale hōz. ergo sumit solū p significato formali. tñ gñā. aīis pbatur. qz terminus hōz solū significatū formale fm magis qui est verificabilis d seipso sine additāmēto signi materialitatis. s. ly a ē huiusmodi. qz verum est dicere ly a est a. ergo rē. Item quibz terminus aut habz vtrūqz significatū. aut tantū vniū: s. ly a cū non habeat nisi vniū: et ois terminus habens tñ vniū significatū hōz solū formale. ergo rē. Tertio dicēdo sic: bus ē bus. ly bus supponit materialiter. qz p seipso termino et nō p significato formali. ergo rē. gñā nota cū maiori. minor pbat. qz terminus hōz hōis nisi vniū significatū hōz formale tñ. s. ly bus est nō hōis nisi vniū significatū. ergo hōz tñ significatū formale. Quarto sic. dicēdo: ois ē sūcatbegorema: ly ois supponit māli: et tñ nō p suo significato māli: ergo rē. gñā nota cū maiori. qz formalr sumitur qñ ē determinatio alii cuius. minor pbat. qz si stare p significato māli ppōitio est falsa. qd tñ est falsū. p. qz ly ois māliter sumptus nō ē sūcatbegorema s. bñ formalr. Quito dicēdo hō ē spēs: ly hō supponit simplr. ergo nō māliter. gñā tñ: qz sunt spēs dispate. aīis p. qz ly hō stat pro intentione anime. ergo supponit simpliciter. tenet gñā a diffinitione ad diffinitum rē.

Ad hec breuiter rīdet. Ad pīmū negat maior. Ad pbationē negat qz signū materiale sp limitat ad suppositionē māliāle: s. bñ vez est qz limitat tñmū bñtē vtrūqz significatū. ad māliāle terminū aut habēt tñ vniū significatū nō. Vel per alia verba dī qz signū materialitatis limitat semp ad suppositionē māliāle terminū aptū natum sic supponere. s. materialiter. aliter nō. Ad scōm cōiter dī negando maiorem. imo ly a supponit personalr cū iter p significato formali. qz solū significatū formale hōz vt pbat arguendo. Et ad pbationē maioris cū dī qz qñ illa lra a sumitur seorsūz stat materialiter. quādo vero sumitur in compositione sillabe et dictōis stat formaliter: dī qz semper idē significat et nihil aliud siue seorsūm siue i dictōe sumatur: qz sp se significat et nihil aliud. Dī tñ sumi formalr in dictōne. qz ad hoc inuenta ē et cōposita vt cōponat dictōnes. seorsū tñ dī sumi māliāle: qz non ad illud officiū ad qd inuenta ē et iposita. Et ly seorsū dicat sumi māliāliter ad intellectū: oām tñ supponit psonalit: qz p significato formali. Idem rīso nō placet: qz nullus terminus vocal et scriptus nō ipositus ad significatū

RE

ad aliquid extra se h'z significati formale: s'z ly. a i voce
i scripto e huiusmodi. ergo r'e. Jo dico q' ly a suppo-
nit maliter. i. nego minore. s. q' supponat p' significato
formali. Et ad p'batone cu di s'm magistru q' ille ter-
minus habet solu significatum formale q' est verificabi-
lis de se sine additamento signi malitatis. Et q' hoc itel-
ligit de termino p se significatio q' aliquid ex se significat.
no aut de oi termino absolute. mo p'z q' ly a non est ter-
minus p se significatio. ergo r'e. Et vlt' cu dicit q'
quicq' termin' habet t'n vnu significati habet solu for-
male. negat. s'z vez e de termino p se significatio qui
aliquid extra se significat. no at de termino absolute. Ad
tertium p'z r'isio. negat minor. Ad p'batone negat q' ter-
minus habet t'n vnu significati habet t'n formale.
s'z illud vez e solu de terminis p se significati. Ad
q'm nego minore. Ad p'batone nego q' si fiat p' signifi-
cato mali p'p'o sit falsa. i. cu tu p'bas q' ly ois maliter
supra no e fincatbegorema. s'z formale. p'cedo. n' tu seq'
q' si supponat p' suo significato mali sit falsa. Unde ly
ois maliter stas vt in hac p'pone: ois ho currit e signifi-
cati mali snipit? i. io dicendo. ois e fincatbegorema. ly
ois supponit mali. q' p' illo termino ois formale sumptu
i illa p'pone. ois ho currit. qd est significati male sui. s'z
ergo ly ois supponat maliter. t'n supponit p se no stante
maliter: ita q' sensus e: ly ois q'n no stat mali e fincatbe-
gorema: vti hac p'pone: ois ho currit. Ad q'm coe
dit ans. s. q' ly ho supponat simplic' in ista p'pone: ho est
ips: no distinguendo suppone simplic' i male. i. tunc ne-
gat q'm. ergo no e male si t'neet simplex distinguendo
simplic' i male b'n valed. q'm. s'z negat ans. Et ad p-
batone ansis di q' p'cedit p'p'posita opinione comuni
contraria magistro.

Utrq'z termin' q' no e verificabil de seipo. sine addita-
mento malitatis beat duo significata. s. male i formale.

Contra. termin' habet duo si-
gnificata. q' null' terminus significat se
mali. p'bat q' significas i significati
debet ee diversa. s'z id e termin' i ipse
met no sit diversa. ergo no pot seipm
significare mali. q'm nota cu minori
maior p'bat. q' significas i significati sunt relativa. rela-
tina at sit diversa: vt p'z i fili. g' r'e. Seco ad id e sic.
oe signu e noni significato: q' ali no diceret i cognitio-
ne ei. s'z id e noni seipo. g' id e no pot ee signu sui.
ipm. i. p' q'm seq' id e no significat seipm: q'm nota cu
toto ante r'e. Tercio sic. ille terminus ois i alia fincatbe-
goremata no verificat de seipm sine signo malitatis. i. t'n
no h'nt duo significata. ergo r'e. q'm nota cu maior: q'
illa no est va: ille termin' ois e ois. minor p'bat: q' no h'nt
significati formale cu nihil ee se significet. ali eniz eent
termini p se significati i catbegorematici: qd implicat.
Quarto sic ad id e: q' ly b'n no h'z n' significati ma-
le: i. tu no e verificabilis de seipso sine signo malitatis:
vt p'z ergo r'e. Silt arguit de ly a.

Ad hec m'et breuiter. Ad p'm di ad maior
q' significas i significati debet ee diue-
sa aut reali aut fin rone. In p'posito sit diversa s'z ro-
ne: no aut reali. Ad p'batone cu di sit relativa: re-

latina aut sit diuersa vt p'z i fili. Dico q' aliq' relatiua
sit reali diuersa: vt relatiua realia. q'da vo no: vt relati-
na ronis: vt id e refer' ad seipm. i. tu no sit reali a seipo
s'z scdm rones. Ad scdm negat minor: q' id e no sit no-
tus seipo: imo id e noni seipo: diuersimode t'n i fin di-
uerlas rones. Ma id e sub rone signi e noni seipo sub ro-
ne significati. Et hoc no seducit. Ad tertiu di q' cor-
relariu illud intelligit de termino p se significatio. s. q' q'u-
q' talis no e verificabilis de seipo sine signo malitatis h'z
vtrq' significati: de termino at no p se significatio non
h'z vitate. Ad q'm p'bat di sicut ad tertiu.

Utr' q'libet termin' q' est de seipo verificabilis sine si-
gno malitatis h'z tantu vnu significati. s. formale.

Contra.

Arguit q' nullus termin' h'z so-
lu vnu significati. s. formale.
imo q' q'libet termin' habet vtrq' significati.
Et p'bo de isto termino ens: ita intelligatur de alijs: ar-
guo sic. Significati male copetens termino est significati
male ei. Datis vo ex ipone e formale. s'z ille termin' ens
h'z significati male: i. datus ex ipone. g' h'z vtrq' signifi-
cati. s. male i formale. q'm nota cu maior. siq' tu nega-
ret minore p'bat r'e sic. q'uicq'z p'la p'petit vni tertio: qd
pus p'petit h'z rone male. qd vo poster' h'z rone forme.
s'z significati male pus p'petit. ex ipone vo poster' g' r'e.
miore p'ncipal p'bat. Ma ateq' iste termin' es iponeret ad
significati aliquid seipm n' significabat. Deinde ex ipone
significati oia. g' h'z significati male i significati datus
ex ipone. Seco ad id e arguit sic. q'uicq'z termin' h'z si-
gnificati sole h'z et male i q'z. g' q'libz termin' h'z duo si-
gnificata. q'm s'z. ans p'bat. q' formale significati no
di nisi i respectu ad male: sic forma i respectu ad m'az e
male i respectu ad formale. sic ma i respectu ad forma.
fo p'physicor. Tercio sic: si aliq' termin' h'et t'n signi-
ficati formale: t'e male i formale sit id e. qd e oio falsu
q' male p' p'z p'petit termino q' formale: cu male sit n'li
formale vo ex ipone. Qd at eent id e p'bat: q' significati
qd iest termino n'li e male. qd vo iest ex ipone e formale. si
gnificat seipm e male: q' n'li iest. i. illud id e formale. q'
ex ipone ens significat oia entia: i. q'm seipm. g' cu signifi-
cat seipm sit male i sit formale: id e significati materia-
le i formale. Quarto sic: aliq' termin' q' e de seipo
verificabil sine signo malitatis. i. t'n n' h'z t'n significati
formale. ergo correlariu falsu. q'm s'z. ans p'bat: q' itale
va ly a e a. i. t'n n' h'z ly a. h'nt significati male. ergo r'e.

Pro min' p se significati p'mo seipm n'li signi-
ficat. Deinde significat aliquid ex se ex ipone significati male p'.
iest: accidentale vo qd e ex ipone h'ario iest p'm di materi-
ale. s'z formale. Sz vlt' aduerte q'd aliq' terminus
beat t'n vnu significati. s. formale. i. aliq' duo. s. forma-
le i materiale. Unde p'git aliq' q' significati n'li
copetens termino est distinctu oio a significato dato sibi p
ipone. vt ille termin' ho q' significati male iest termi est
distinctu a significato quod copetit ei ex p'positioe. s. for-
i platone. Et sic significati naturale di materiale. aliud
vero ex ipositione di formale. Aliquado vo p'git q' si
significati male no est distinctu a significato p ipositione.
imo e ps ei vel ipm sic significati male iest termi ens i vo-
ce e ipemet termin' i significati ex ipone sit oia entia. i.

at

Te

vide

nt

qz nile:
pochy qz
prie cipia:
pe nillu:
mipitum

pt

at

vide

gt

6t

ipse terminus ens qd significatum naturale suis ipsi cum
suis ipsi ens e ps significati ex impositione. ille ergo terminus
ens est significatum naturale ex impositione. et tunc dicitur
q si bz nifi vnus significatus. s. formale no qd corepondeat si-
gnificati nali. sed qd illud no e distinctu a significato fm
impositione. ideo no dicitur materiale. aut si dicitur materiale
aliud formale no tñ dicitur hie duo significata nisi vnum
sit distinctu ab altero. Et sic bz habeat materiale et for-
male no tñ bz duo: qz vnus no ponit i numeru cu alio nisi
sint distincta. Sed qres tenedo primā viā qre illud signi-
ficatu qd cōpetit sibi naturali tenā ex impositione magis
dicitur significatu formale qz male: Dicitur q vnus signifi-
catu formale significat oia. et p materiale solū partes eius
qd formali significat. Si tale significatu diceret male
eet opus ponere aliud significatu vltra hoc male: s. si dicitur
formale no est opus vltra significatu totale formale po-
nere aliud significatu distinctu a formali. tō rē. Sed
qres tenedo secundā viā quō ly ens si habet significatu
materiale et formale bz tñ vnus significatus. s. formale:
qz ex secūdo sequit oppositu pmi. sequit enim habet tñ
significatu formale: ergo no bz materiale. Dicitur q p tñ
dicitur tñ significatu formale. no qz no habeat materia-
le: s. qz no habet aliud significatu. illud eni significatu
materiale no est aliud a formali cum sit idē: et ideo illud
male no pōit i numeru cu formali. Primā viā clarior.
secūda subtilior. tñ sequē q tibi placet. Ad pmi i-
n oppositu dicitur q ly ens no bz significatu materiale: qz
bz dicitur significatu materiale sit significatu naturaliter cōpe-
tens termino no tñ dicitur significatu naturaliter cōpetēs ē male
sed solū illud qd est distinctu a formali. Vel dicitur q bz ha-
beat significatu male et formale. no tamē dicitur hie duo si-
gnificata nisi vnus sit distinctu ab altero qñ no est i pposi-
to. Ad scdm rñdetur q dicitur formale no respectu mālīs si-
gnificati illius: qz illud no bz: sed respectu alteri significati
mālīs alicui: tñini habētis vtrūqz. qz sicut i tñino bz
habet vtrūqz significatu illud dicitur formale de quo vñcat
tñinus sine signo mālītatis. ita hic illud dicitur formale de
quo vñcat tñinus sine signo mālītatis. Vel aliter dicitur q
dicitur formale respectu mālīs significati illius. dato tñ q ille
tñinus habet significatu male et significatu formale. non
tñ dicitur hie duo significata: qz male no est oīno distinctu a
formali. Ad tñi dicitur negādo qñaz: qz no bz significa-
tu male. significatu eni nālī cōpetens no dicitur male nisi sit
distinctu a formali. bz ergo dicitur significatu male sit male no
tñ dicitur male est male nisi sit distinctu a formali. Vel aliter
potes cōcedere q male et formale sunt idē. non tñ oīno:
qz formale est cōius: male vō min⁹ cōe. et hec duo no po-
nūt i numeru sicut nec sup⁹ cu inferiori. Ad qñi dicitur q
correlatiū intelligit de tñino p se significatio. De tñi-
no aut no p se significatio pcedit qd aliqz tñinus verifi-
cat de seipso sine signo mālītatis: et tñ non bz significatu
formale imo male tñ vtrūqz a sicut argumentū pbat.
Tñ fundamētū regulari illius capiti: vt aut cognos-
cat quō tñini supponit sit ver⁹. s. talia sunt subiecta q-
lia permittit plicata.

Quia arguitur q non sit verus.
Et primo sic: predicatum
nihil permittit vel saltem non impedit
qualecunqz subiectum esse: ergo funda-

mētū illud falsum: cōsequētia tenet. et antecedēs simi-
liter. Forte dicitur q no capitur ibi permittit p non
libere s. capis p determinare. Qñra. ex ista rñsōe sequit
ista ē vā: ois hō ē mascul⁹. sicut ista. oē aīalē hō: qz si sub-
iecta ibi determinēt p plicata. igitur solū supponunt p his
p qbus determinātur: s. plicatu i pma no supponit nisi p
mascul⁹. i alia solū p hōibus. ergo sicut suba supponunt
et sic erit ver⁹. Confirmatur qz dato isto sequit: q illa ē
vera. ois hō est spēs: quā tñ negat opinio. Et q illud se-
quatur p3: qz predicatum pōt permittit stare subz ma-
teriali: et sic sequit q subim supponeret mālīter. et per
pñs ipa erit vera. Secūdo principalit⁹ arguitur termi-
num no posse mālīter supponere sine limitatōe signi ma-
terialitatis. qz talis terminus se ipositionis non sufficit
trahere terminum prime impositionis ad talem suppo-
sitionem materiale. Et arguitur sic: nō maioris virtu-
tis et fortitudinis est terminus se ipositionis qz aliq
negatio. cū igitur negatio non possit hēre vim supra pce-
dētē terminū ipm pñfundendo. igitur a fortiori nec termi-
nus se imponis hēbit vim aliquā sup pcedētē. et per
pñs non trahit terminū aliqne ad talē suppositionē: cō-
sequētia vñ patere cum no sit cā diuersitatis. Con-
firmat. qz terminus pme ipōnis a pte predicati no pōt
trahere terminum se ipositionis a pte subiecti ad ta-
lem vel talē supponē. ergo nec e3: p3 qñā vel dē cā di-
uersitatis. Confirmatur sō qz terminus se ipōnis po-
situs a pte subiecti no pōt trahere terminū pme ipōnis
a pte predicati fm illā opinionē: igitur a fortiori qz pōtur
a pte predicati terminus se ipōnis no pōt trahere termi-
nū pme ipositionis positum a pte subiecti: qñā p3 qz rōna-
bile ē q terminus maiorē vim habeat sup terminū se-
quētē qz supra pcedētē. Confirmatur tertio: quia
terminus non maiorē vim bz a pte predicati qz a par-
te subiecti nisi inquantū aīa p illū intelligit sic vel sic. cū
igitur intellectus sit indifferens concipit materialē a par-
te predicati sicut a pte subiecti: ergo rē. Et sic p3 qz qua-
rōne pōt terminus a pte subiecti supponere materialē
sine tali additōe ppter determinatōē predicati: eadē rō-
ne pōt stare a pte predicati materialit⁹ sine tali additōe
ppter limitatōē subiecti vel determinatōē eiusdē: et per
pñs hec erit bona cōuersio quā magis negat: hō ē spēs
spēs ē hō. Confirmat qñto: qz sequit oppositu illius re-
gule q dicit. a tñio adiacēre ad fm adiacēs in tñis non
distrahentibus ē bona qñā. Vel sequit q dubia ē: qz
hec opinio cōcedit hāc pñōē. Chymera ē tñio. Ar-
guitur tñc sic. ergo chymera ē. vel qñā ē bona vel non.
Si nō: hētur prima ps cōclusionis. si sic habetur sa.

Ad hec rñdetur qd fundamētū illud ē ver⁹. Et ad
primū argumentū dicitur sicut ibi. Et ad p-
barionē cū dicitur sequit q illa est vā. Ois hō ē mas-
cul⁹. et sicut ista. oē aīalē hō. qz si illa suba determinātur p
plicata solū suba supponit p illis p qbus determinātur.
Rñdetur q predicata no determināt suba quōcūqz s. so-
lum quō ad suppositionē generale. s. materialē vñ psona-
lem. nec sp hoc faciunt s. solū qñ no sunt ipedita. Chi-
de signū materialitatis additū subo faceret ipz stare ma-
teriali iūto plicato: vt dīcedo ly hō ē aīalē. i signū vñ
vel pliculare limitas ad suppositionē psonalem additū
subiecto faciet ipz stare personali: et iūto plicato: vt

at

dicendo: omne animal est genus. Predicatur ergo determinat subiectū quo ad supponē psonalē vel materialē: deducto impedimēto alteri signi. Quis? rō est: qd p-dicatum est sicut forma. subiectū vero est sicut materia. mō materia limitat a forma ad tale: vt tale cōtē. Ad primū igit p3 solutio: qd dicēdo: ois hō est masculus p-dicatum determinat subz ad supponē psonalē. et etiā determinat subz ad eadē suppositionē per illud signū ois: s3 qd rōne illi signi ois ly hō distribuit p ois cōtēto sub se: et de quocūq; tali nō verificatur p-dicatum iō ē falsa. Sili dicendū ē ad illā: omne aial est hō. Ad cōfirmationē cū dicit illa cēt vera: ois hō est spēs. negat: qd p-dicatum nō pōt determinare subm ad supponendū materialē cū sit hic impedimētū de ly ois. Ad secundum pncipale cū dicitur qd tminus secūde ipositionis a pte p-dicati positus nō h3 maiorē viz q3 negatio. Dicitur qd verū ē qd nullus ē termin⁹ qd habeat maiorē vim supra terminos quos determinat q3 negatio supra cōsē quos determinat. cū hoc nō stat qd p-dicatur possit habere vim supra tminos pcedētes: qd illos determinat. nec ppter hoc negatio dicitur minoris vis. Unde lōge maior ē vis negationis supra terminos quos determinat q3 alicui⁹ alterius termini supra cōsē quos determinat. Ad p3mā cōfirmationē dī qd termin⁹ pme ipositionis positus a pte subī nō trahit ad aliquā supponē terminū secūde ipositionis positū a pte p-dicati: qd mā nō determinat formā s3 cōtra: et iō termin⁹ pme ipositionis positus a parte p-dicati determinat terminū scōde ipositionis positum a parte subiecti ad aliquā suppositionē: vt puta psonalē qd cū nō possit verificari de illo: nec p significato materiali nec formali trahit ad potiorē supponē. Ad secūdā cōfirmationē p3 solutio: qd licet terminus secūde ipositionis posit⁹ a parte subī nō possit determinare terminū pme ipositionis positū a parte p-dicati ad aliquā supponē. tamē si poneret a parte p-dicati potest. ratio dicta est: qd cū ex parte subī h3 rōnez materie: et p3r determinabilis et nō determinātis. ex pte vero p-dicati rōnem forme. et per p3r rōnem determinātis et non determinabilis. Ad tertiā cōfirmationē nego maiorē. s. qd termin⁹ a pte subiecti vel p-dicati nō habeat maiorem viz nisi quantū per illū aia sic itelligit vel sic. imo et si aia nō cōsideraret cū est ex pte p-dicati h3 rōnez forme et determinātis. et cū est ex parte subī habet rationē materie et determinabilis. Vex est tū qd aia hoc itelligi. sed sunz itelligere nō facit hoc. Ad qrtā cōfirmationē cū dī. sequitur oppositū illius regule. a tertiō adiacente ad scōz adiacēs valet p3ia. Dicit negādo. nec illud qd dicit est cōtra hāc regulā assignatā: qd illa regula h3 solū itelligi in supponē personali: nō aut in terminis māliter supponētib⁹. aut si vis itelligere in quacūq; itelligit de tmini nō nō mutare suppositionē: s3 eodē modo supponēte i pponē de tertiō adiacēte et scōdo. qd nō ē ita dic: qd dicēdo chymera est nomē. ly chymera supponit māliter et dicēdo chymera ē: ly chymera supponit psonaliter: s3 bñ valet. ergo ly chymera est.

Utrū sexta regula vera sit que dicit. Cuiuscūq; ppositionis predicatum est terminus prime ipositionis et subiectū secūde tam subiectū q3 p-dicatum supponit psonaliter: vt dicendo species est homo.

Contra. Hanc regulā arguit: ly hō supponit materialiter. arguo sic: In ista pponē tali debet terminū supponere qd ppositio pōt verificari. s3 cū ppositio possit verificari p-dicatum materialiter supponēte et nō psonaliter: vt

p3babo: ergo debet p-dicatum supponere materialiter et nō psonaliter: qntia bona maior p3 per magis in quita regula: qui dicit qd dicēdo ppositio est nomen: ly ppositio supponit materialiter: qd aliter ppositio cēt falsa. Et quo patet qd vult qd terminus supponat mō quo pōt verificari ppositio. minor pbat pro scōda pte. s. qd si p-dicatum supponat psonaliter qd ppositio nō pōt verificari: qd cōvertit in istam: aliquis hō est species qd est falsa. Pro prima pbat. s. qd p-dicatum itate materialiter ppositio est vera dicēdo spēs est hō: qd tūc ista cēt optima consequētia hō ē spēs: ergo spēs ē hō: p cōuersionē simplicē. et aī ē verū. g. et p3r ē verū. Scōdo sic. itate veritate regule nulla ppō facta fm regulā erit vā: ergo frustra ponitur regula. qntia p3: aīz pbat discurredo in oibus: vt spēs est homo: genus ē animal. et ita de alijs: omnes iste falsi sunt vt patet: quare et. Tertiō querit quare magis subiectū supponat psonaliter q3 materialiter cū nullo mō ppositio possit ēē vera: vt patet.

Ad hec bñenitur rīdet. Ad primū dicit qdaz qd dicēdo spēs est hō. ppositio ē vera v3roq; extremo supponēte psonaliter. Tū dicit qd dicēdo spēs ē homo. ly species potest capi dupl. s. deioatiue et significatiue. si deioatiue dicit species est dicere illud de quo p-dicatur hoc nomē species deioatiue et accidēta liter: et tūc palā ē qd spēs ē homo. psonaliter capiēdo ly homo ē illud de quo p-dicatur hoc nomē spēs est homo siue natura humana cōis oibus hominibus que natura humana concretue sumpta est hō psonaliter. s. for. et plato. Si vō capiat species pro eo qd significat. est cōe iquātū cōe. et sic spēs nō est homo capiēdo psonaliter hō: qd psonaliter capiēdo ly hō est qd singulare: et nō cōmune. primo mō capit magis et nō scōdo mō. Et qnter cōe dunt istā: alijs hō est spēs capiēdo ly spēs p eo qd deioiat. Hec respōsio vana ē: qd qro ab illis: qd ē signi ficatū formale istī tmini spēs: aut sūt tmini aut sunt res reales. Si dicit qd sunt tmini patet qd illa ppositio est falsa. spēs ē hō. cū ly spēs stet p tali significato formali: qd nullus termin⁹ ē hō sumpto ly homo psonaliter. cū vero dicit qd sūt res reales puta natura humana vel aī nina et. tūc illa est falsa. hō est spēs. qnta magis. quia ly species stat psonaliter: ergo stat p tali re reali: et ly homo materialiter p seipso termino: et sic significat qd ille termin⁹ hō est vna natura vls. quod est falsū. Itē illud qd est species vel genus fm magistrū hic cū sit terminū ē termin⁹ vniucus: vt patet supra in summis. et nō vniuersalis vt voluit realiste. Tū fm magistrū ille terminus hō dicit species. ille termin⁹ aīz dicitur species: et ita de alijs. Quādo ergo ly species accipit p his qd deioiat accipit p isto termino hō: vel pro isto termino asinus et. sed certū est qd est falsū dicere qd alijs talis termin⁹ sit hō psonaliter: ergo sumpto ly spēs p his que denominat falsū est dicere qd species sit homo. Et

hic ē magna difficultas
hic ē summa subtilitas

hic patet qd nō est in proposito magistri responsio data.

Alii rudes dicūt qd ista est vā. spēs est hō. et qd vñqz extremū supponit psonalr. sed negāt qd cōuertat sic. ali quis hō est spēs: sūc aliqūd qd est hō ē spēs. Cū dicit qd nō pōt cōverti. Hec nūc fatua est: qz sine rōne ali qua. qd vñqz est trāspōitio subī in p̄dicatū et cōuer so manēte eadē q̄litate et quātitate est cōuersio simplex: sed hec est huiusmodi. ergo tē. Itē qd illa sit falsa. spēs ē hō: paret qd sub p̄dicato cū sit determinate lz descēde re distinctiue ad sua supposita. et tñ descēsus ē falsus. et isti sūt oēs hoies: g^o spēs ē iste hō. vel spēs ē iste hō tē. imo q̄libet istaz ē falsa: ergo tē. Ideo alr dico. et primo ad materiā dico qd ppositio psonalr: et qd illud p̄dicatū hō de necessitate supponit psonalr dicēdo spēs est hō: et nō supponeret mālīter nisi adderet signū mālītatis. tūc aut addito tali signo bñ supponeret mālīter et esset ppositio vera. qd aut supponat psonalr: et tō tacea est in q̄tōe p̄ce dēti: qz p̄dicatū nō limitat nec trahit a subō ad aliquaz supponē: sed eōtrā p̄dicatū trahit et limitat subm ad ta lē vel talē. illud ergo p̄dicatū cū nō limitet ab aliquo sta bit. p̄poriori significato. et sic supponet psonalīter. sub lectū aut stat psonalr: qz limitat ad talē supponē a p̄dica to. nā cū non possit illud p̄dicatū verificari de subō nec subō stāte psonalr nec mālīter. trahit subm ad potiores supponē: qd limitat ipm ad psonalē. Ad formā ergo argumēti negat maior. et qd talr debet terminus suppo nere q̄līter. ppositio possit verificari. Et ad p̄bationem cū in adducis magis in quinta regula tē. Dico qd ma gister arguit ex pte subī qd talr: qz supponere subz q̄līter p̄pō poterit verificari vt pz i creplis suis: nō at arguit de p̄dicato. mō dico qd si p̄pō possit verificari subiecto stā te mālīter subm staret vñqz mālīter. sed cum nec stāte mālīter nec formalr possit verificari stat. p̄poriori. Ad secundū negat illa q̄nta. nulla p̄pō facta fm regulā est vera: ergo regula frustra: qz regula nō dicit qd aliq̄ talis p̄pō sit vera. iō non est falsa: neqz veritatē vel falsitatē talīū p̄pōnum posses cognoscere sine regula scda. ideo nō ē frustra. Ad tertiū cū q̄rit q̄re subz magis suppo nit psonalr qz mālīte cū nullo mō. ppositio sit vera. Rñ sum est in p̄mo argumēto qd p̄dicatū limitat subm ad talē supponē. nā cū p̄dicatū nō possit verificari de subō. nec subō stāte mālīter nec psonalr. limitat ad potiores suppositionē p̄nta ad personalem.

Utrū septima regula vera sit que dicit cūiūqz p pōnis subm est terminus p̄me ipositionis et p̄dicatū secun de deducto impedimento: subm supponit mālīter et p̄dica tum psonalīter. vt homo est species.

Contra Hanc regulā arguit et pbat qd illa nō sic ve ra. hō ē spēs: q̄ tñ est vera fm regu lā. et arguit p̄mo sic. Ois spēs ē acci dēs. hō ē spēs. ergo hō ē accis. q̄na bona. qz i Darj. cōclusio ē falsa. er go aliq̄ premisāz nō maior. ergo mi nor. Secūdo sic: de quocūqz vere p̄dicat iferi^o de eodē p̄dicat supi^o. sed ly accidēs ē supi^o ad ly spēs. igit cū ly spēs p̄dicet de ly homo: seqt qd ly accidēs pōt de eodē vere p̄dicari affirmatiue dicēdo hō est accis: qd est falsū. Et illo pōt p̄bari qd nullus hō est

aial sic. nulla spēs est aial: homo est spēs. ergo hō nō est aial. Tertiū sic. de quocūqz vere p̄dicat genus de co dē nō vere p̄dicat corpus. qz nō est verū dicere de eodē qd est gen^o et corp^o. si igit illa est vera: aial est gen^o: ita ē falsa aial ē corp^o. Ex quo seqt qd hō est cūiūqz q nō est hō: qz cūz hō sit species: et species sit terminus q non est homo. ergo hō est cūiūqz q nō ē hō. et seqt qd sit aliq̄ qd nō ē hō. qz termin^o q nō ē hō ē aliq̄ qd nō est hō. et sic sequit qd hō differt ab hoīe. qd est impossibile. Quar tō sic. si ista eēt vā tūc descēsus fact^o sub isto t̄mino hō distinctiue cēver^o cū sit determinate. q̄ns tñ ē falsū. qz falsus est qd hoc homo est species vel hoc homo est spe cies. et ita de alijs. qz ly hoc homo est terminus discre tus. ideo non est species tē.

Ad hec breuiter rīdet qd hec regula ē vā. et erē plū est ver. et ad argumēta dī qd nō vā lent: qz variat supposito. Ad p̄mū paret qd dicēdo hō est spēs i minori supponit mālīter ly hō. i cōclusione vō psonalr. s; minor dī cē talis aliqz hō est spēs. et tūc ista ē falsa. Ad scdū dī qd ly accidēs pōt sumi duplr. Vno mō vt ē termin^o p̄me ipōnis. et sic negat qd hō ē accis. Alio mō vt ē t̄min^o scdē ipōnis: et tūc duplr capitur ad ppositū nrm. Vno mō vt ē vñqz de quibz p̄dicabilib^o distinctū ē alia. et sic itez negat illa: hō est accidēs. Alio mō vt est idē qd scda itentio. s; q̄libet qd considerat ex so la cōsideratōe itellect^o: et sic p̄cedit qd homo est accidēs. Ad tertiū cōcedit maior termino supponēte eodē mo do. sed si diuersimode supponat nō icōuenit. Unde cor pus verificat de aiali in supponē psonalr et genus veri ficat de aiali in supponē mālī. Ad q̄firmatiōē p̄cedo qd hō est termin^o q nō est hō. sed negat vltēri^o q̄na. er go hō est aliq̄ quod nō est hō: qz licet aliq̄ sit supi^o ad ly termin^o: tamē aliqūd qd nō ē homo nō ē superi^o ad ly terminus qui nō est hō. Ad quartū nūc est i sup positionibus cū determinatur de suppositione mālī de terminata. qz argumētū petit illā materiā. Et vide ibi breuiter. tñ renocabo ad mentē. vñ dico qd descēsus ē ve rus: et qd illa est vera: hoc homo est spēs: vel hoc hō est spēs: nō qdē prout ly homo supponit p sibi simili: vtu ta pro ly homo in his propositionib^o homo est species: homo est animal.

Utrū suppositio materialis sit danda.

Contra Arguitur qd non rōni bus p̄petri de manna q negat hanc suppositionē. Et suppo no p̄p̄tria. p̄mo qd terminus perso nālī sumpt^o nō cōuertit cum sibi simili materialr sumpto. ita qd subiecta hāz supponū nō quertuntur. homo currit: hō est spēs. pz: qd aliud significat ly hō in vna illarū qd nō significat in alia. ergo nō quertuntur. Secūdu p̄ suppositū est qd talis terminus homo mālīter sumptus nō est species. pz: qd ille mālīter sumpt^o non quertit cūz illo psonalr sumpto. et cū ille psonalr sumpt^o sit spēs: ille mālīter sumptus nō erit spēs. Tertiū p̄suppositū nulla est ppositio que habeat aliquā p̄te p̄p̄ia q non sit aliq̄ pars oōnis. pz: qd illa non itelligitur ab aliquo. Hīs p̄suppositis arguitur p̄mo qd hec nō est p̄pō: hō est spēs. tento ly homo materialr p̄bat^o: qz pars p̄pin

^{K 6} ^{K II}
 signa Logico move vel sunt categorematica quor. ppr
 constitutionem et informationem m. intelligunt ut
 sunt signa circa 1. actum m. intelli. Alia sunt signa
 in categorematica. Euphica. i. circa 2. actum adq. et
 circa 3. actum intelli.

homie rē. mō ista ē falsa: qz tertia exponēs ē falsa. s. ois
hō nō ē hoc vel hoc: imo ois hō ē hoc vel hoc: ergo alia
q est p̄ia hui? ē falsa: s. qz sit cōfūse tū mobilr pbat:
nō. n. stat distributivē: qz duo signa hēntia vi distributivē
di cadunt sup ipm. nec stat determinate: qz ly ois positūz
a pte subiecti facit stare p̄fūse tū predicatū: ergo rē. p.
pter hoc argumētum. p̄dētus māman? voluit qz quā
do tūm? stat cōfūse tū mobilr: qz licz descendī distū
ctū vel copulatū. Ad hec sunt due opiones rīdentes:
Una ē quā sequitur magr i logica magna: p̄dēt? mā
ma: et alij: q opio? hāc regulam qz quicūqz termin? stat
p̄fūse tū mobilr qz licz descendī sub eo distūctū vel co
pulatū. Et sūm hāc p̄z rīfio ad argumēta: qz i oibus
licz descendē copulatū. Et hec opio fere cois ē. Alia ē
opio magr i hac logica pua: qz ponit regulam strictio
nem illa altius opionis. Dicit. n. quicūqz termin? stat cō
fūse mobilr sub eo licz descendī distūctū. Et hāc opinio
nem tenēdo rīdendū est ad argumēta. Ad p̄mū dīci
tur qz illa, homo nō ē ois hō: ly hō a pte predicatū stat
p̄fūse tū mobilr: qz nō licz descendī. Et cū tū. pbat
qz stat mobiliter: qz nullū illoz signoz facit stare mobili
ter: ergo nō stat immobiliter: negat p̄ia. s. n. a nullo illo
rum hēat qz stat immobiliter ab ambobus tū simul bz.

Ad scōm dī cōfūsimilr qz stat ly hō cōfūse immobilr:
et hoc bz ab ambobus signis licz a nullo illoz. Ad ter
tium cōfūsimilr qz ly hōie stat cōfūse tū immobiliter: et a
nullo illoz hz hoc s. ab illis simul.

Utrum diffinitio suppositionis personalis p̄fūse tū
immobilis sit bene data.

Contra subiectū autē istius
cōditionalis. Si hō
ē aial ē. supponit cōfūse tū immo
biliter. et tū sub eo licz descendī distū
ctū. ergo diffinitio mala: p̄ia t̄z cū
maiori p̄ magr i duodecima re
gula capituli. p̄dēt? maiori euiden
tia di. qz nota p̄ditionis et rōis oēs

terminos cōes non distributos cōfundit cōfūse tū
immobilr. minor pbat: qz bñ seq̄: et isti sūt oēs hoies: er
go si iste homo vel iste hō rē. ē. aial ē. descensus ē opti
mus: qz nō pōt aīe cēvex sine p̄ite. nec oppositum cō
sequētis pōt stare cū aīte. Et si dīctis qz valet ḡia ma
terie. **Contra.** valet in oib? similibus i forma. ergo ē ḡia
forme. Secūdo sic. predicatūz isti? reduplicatīve. for
tes in quātūm hō est aial. stat p̄fūse tū immobiliter: et tū
sub eo lz descendī ad sua supposita distūctū: ergo dif
finitio mala: p̄ia t̄z cū maiori p̄ magr i sexta regu
la illius capituli. p̄dēt? maiori euidētia di. Dīctio redū
plicatīva suū casuale cōfundit cōfūse tū mobilr. pre
dicatū vero immobilr. minor pbat: qz bñ valet: et ista sūt
oia aialia: ergo for. in quātūm hō est hoc aial vel hoc ani
mal rē. qz non pōt aīe cē verū sine consequente. sicut
enim antecēdens est verum ita et consequens est verum
vt p̄z per exponētes.

Ad hec argumēta rīdētur. Ad primum sūt
plures rīfiones. Quidā. n. rudes dīctit
negādo qz sub subiecto aītis liceat descendē sicut itelli
git regula de p̄ditionali. qz regula itelligit qz non licz de
scendere i ordine ad totam conditionalem: et non sic de

scenditur ad totam conditionalem sicut descenditur ar
guendo. s. descendē i ordine ad totā conditionale ē de
scendere simul et semel sub aīte et sub p̄ite: et sic descendē
do non valet descensus. **Ad** rīfio non pōt negare se
non cē rudem. p̄mo qz nō itelligit qd vellet dicere in ordi
ne ad totā conditionale: cū magr dīctit qz nota cōditio
nis cōfundit immobilr i ordine ad totā conditionale. dī
cit. n. magr i octavo argumēto si tūb p̄ncipalīe q̄
drature declarās hoc qz idē tūm? pōt hēre dīversā sup
positionē si consideret vt est ps categorice et si cōsidere
tur vt ps p̄pothetice. nā dīcēdo si hō currit: aial currit
tā ly hō qz ly aial stat determinate vt sunt ptes categori
ce: stat aut cōfūse immobiliter vt sunt ptes p̄pothetice.

Secūdo. qz dato qz adhuc descendat sup mō. s. sub aī
te et p̄ite sit adhuc descensus valet: qz bñ sequit si hō est
aial ē. et isti sūt oēs hoies. et ista sūt oia aialia. ergo si iste
hō vel ille homo vel iste hō rē. ē. hoc vel hoc: vel hoc
aial rē. ē. Alij dīctit qz sub subiecto aītis valet descē
sus ḡia materie. non aut ḡia forme. qz nō valet i oibus
cōfūsimilibus i forma. Alij nō valet descensus i p̄ditionali
bus affirmatīvis quarum ptes sunt negativē: vt dīcē
do si hō non currit rīfibile nō currit. nō licz descendī sub
ly hō: qz non seq̄ sic arguendo: si hō nō currit rīfibile nō
currit. et isti sunt oēs hoies: ergo si iste hō vel ille homo:
vel iste hō rē. nō currit rīfibile nō currit. qz aīe est verū
vt p̄z. et p̄is falsūz: qz aīe ē vna cōditional cū? oppo
situm p̄itis stat cū aīte vt p̄z. ergo rē. **Ad** rīfio p̄z
bñ rīdet p̄im male. bñ qdē: qz dīctit ḡia matie et nō gra
tia forme. male vero qz nō assignat itantia i similib? in
forma. qz ille due cōditionales nō sūt siles in forma: ne
qz descensus facit sub ea cōditionali ē simil? i forma de
scensus scō sub p̄ma p̄ditionali: qz ad hoc qz aliq̄ p̄ia sit
simil? i forma alij requirunt due cōditōes t̄z magr i p̄
mo caplo p̄iaz. p̄ima qz sit simil? modus arguendū i
vtraqz. Scōda qz aīte et p̄ia sint silia quo ad suas par
tes. s. qz hēat categoricas cōfūsimiles i forma. Catego
rice at sunt cōfūsimiles i forma sūm magr i p̄mo capitu
lo p̄iaz qz sūt cōfūsimiles i cōfūsimilitate et quātitatē: vel p̄ter quā
titatē de eodē extremo simpliciter vel cōposito. mō p̄z qz il
le due cōditionales nō sunt similes. pbat p̄ magr i lo
co allegato. qz ad hoc qz due p̄pothetice sunt similes re
grit qz ear categorice et note sunt siles. q̄r nō ē hic. vna
n. illaz cōditionaliū ē et categoricis affirmatīvis. al
tera vō et negativis. categorice at affirmatīve et nega
tīve nō sunt simil? forme sūm magr i loco allegato. qua
re rē. **Ad** aliter dīcendū ē. s. qz descensus t̄z ḡia mae. non
aut ḡia forme. Ḡia matie t̄z: qz p̄is ē necessarium.
ḡia vō forme nō t̄z: qz non valet talis descensus in oib?
similib? sic arguendo i forma. Et do instātiā: qz lz non
licz descendere sub subo p̄itis huius conditionali: si ho
mo ē aial est. et ista sunt oia animalia. ergo si hō est hoc
aial vel hoc animal vel hoc animal rē. ē. p̄z qz aīe ē ve
rū et p̄is falsum. qz p̄is est vna cōditionalis cuius oppo
situm cōsequētis stat cū aīte. qz bñc ad centū annos an
tecedēs erit verū et cōsequēs falsū. Sili nō licz descendere
de subo antecēdētis si distribuat. qz nō valet: ois hō mo
net si iste hō currit et ois hō monet si iste hō currit: et sic
de singul? p̄z qz cōsequēs ē falsum rē. Et si arguit qz

descensus factus non est similis in forma alteri. quia non est filius modus arguendi descendere sub ante et descendere sub ante. qre rē. **Ad** qd descendus scūs est filius in forma alteri. Et cū tu dicis qd descendere sub ante et descendere sub ante non est filius modus arguendi. **Ad** qd hz non sit absolute filius modus arguendi: ē tūcū merito note conditionalis: qd subz gntis ita cōfundit immobilē a nota cōditionis sicut subz antis. ergo pari rōne si liceret descendere de forma sub vno liceret sub altero. Et si nō licet de forma sub vno neqz licet sub altero. Et hoc est qd i suppo-
nib⁹ pollicet⁹ sumi declarare. Et hec rñsio videt⁹ cōfor-
mior itentioi magri i decimo octavo argumēto scōi du-
biij pncipalis qdrature: qd sic tetigim⁹ in supponib⁹ rō:
qd subz antis nō distribuit⁹ stat immobilē: ita gntis subm
nō distribuit⁹ stat immobilē. et si subz gntis nō stat mobilē
ergo nec subz antis stat mobilē. Et si nō est maior rō qd
sub subo antis liceat descendere qz sub subo gntis. sed nō
licet descendere sub subo gntis. ergo neqz licet descendere
sub subo antis. grā forme dico non grā materie. Ad
scōz argumētū rñdet qdā rudes qd sub pōicato redupli-
catūne nō valet descendus dicēdo. for. inqzū hō est aial: et
ista sūt oia aialia. ergo for. inqzū hō ē hoc aial. vel hoc
aial. qd anis erit ver⁹ hic ad centū annos et gntis falsus: qd
gntis erit falsū hic ad centū annos notū est. s; qd anis erit ver⁹
p pma pte etiā notū est. p scōa dicit⁹ qd etiā ver⁹ ē: qd tē
demrānt aialia qd erūt tūc et nō qd sunt nūc. certū ē qd ista
ē vera. hec sūt oia aialia hic ad centū annos. demrāndo
aialia qd sunt tūc. Ista rñsio est plus qz rudis i dicēdo
anis eē ver⁹ hic ad centū annos. pmo qd ista. ppō ista sunt
oia aialia demrāndo aialia pntia nō est eadē formati cū
illa: ista sūt oia aialia: demrāndo aialia futura hic ad cē-
tū annos: qd variatio significatio variat ppō formati. cū
forma ppōnis sit respect⁹ ad significatiū. mō notū est qd
ista ppō. ista sunt oia aialia. demrāndo aialia qd sunt de
pnti qd ē pars antis hic ad centū annos erit falsa demrā-
do eadē: qd alr ppō nō eē eadē. Deinde pma pars an-
tecedētis est falsa hic ad centū annos. s. fortes inqzū hō ē
aial. qd pma exponēs erit falsa. s. fortes est hō. et etiā scōa
s. fortes est aial. qd tūc fortes nō est. ergo non est hō neqz
aial. pōistice semp loquor. **Ad** alr rñdendū est ad ar-
gumēta vt dixi in supponib⁹. s. qd nō licet descēdi sub p-
dicato reduplicatiue. qd descēdēdo descendus est falsus cū
anis sit ver⁹ et gntis falsū. vt dicēdo fortes inqzū hō est
aial. et ista sunt oia aialia. ergo fortes inqzū hō est hoc
aial vel hoc aial rē. qd anis sit ver⁹ tūc pz. et qd gntis sit fal-
sum. pbat. qd etiā exponēs est falsa qd est ista. et si aliqd ē
hō illud est hoc aial vel hoc aial rē. qd ista ē vna condi-
tionalis cui⁹ oppositiū gntis stat cū ante. ergo ē falsa. pbo
anis: qd oppositiū gntis tūc stat cū ante qn ex ante et oppo-
sitiū gntis sit vna copulatiua polis: aliqd ē hō et illud nō
est hoc aial vel hoc aial rē. demrāndo oia aialia pntia.
nō dico tamē qd sit vera nūc illa copulatiua: s; polis
qd pōt eē vera: vt hinc ad centū annos. qre rē.

Et diffinitio suppositionis personalis distributive
mobilis sit bene data.

Contra aliqz emm⁹ stat distributive mo-
bilis et tamē nō licet descendē sub
eo copulatiue. ergo diffō mala. gnta t3. anis p-
bat: qd dicēdo differēs ab ente nō est ens: ista est vera: qd

contradictoriū est falsum. s. omne differēs ab ente est
ens: vt pz p exponētes. et ly ente stat distributive mobi-
liter: vt pz. et tamē descendus est falsus: et ista sūt oia entia:
ergo differēs ab hoc ente nō ē ens. et differēs ab hoc en-
te nō est ens. et sic de singulis. imo qlibet istaz est falsa. qd
dictoriū est ver⁹. s. oē differēs ab hoc ente est ens. vt pz
p exponētes. qre rē. Scōo sic: nō oē differēs ab ente
nō est ens. ista est vera: qd dictoriū est falsū. s. oē differēs
ab ente est ens. vt pz p exponētes. et ly ente stat distribu-
tue mobilis: vt pz: qd sūt tria signa distributiua mobilis
cadētia sup ipz et tamē nō licet descēdi copulatiue sub eo
qd descendus falsus est: et ista sūt oia entia. ergo nō oē diffe-
rēs ab hoc ente est ens. et nō oē differēs ab hoc ente est
ens rē. imo qlibet hāz falsa ē. qd dictoria ē vera. Ter-
tio sic dicēdo: nō nullū differēs ab ente nō est ens: ista est
vera. qd equalit⁹ isti: differēs ab ente nō est ens. p illā re-
gulā: pde postqz subalter. et tamē ly ente stat distribu-
tue mobilis vt pz. et nō licet descēdi copulatiue: qd descendus
est. vt pz. qre rē. Quarto sic dicēdo vidēs oēz hoīem
nō est aial. illa est vera: qd dictoria ē falsa: et ly hominē
stat distributiue: et tamen nō licet descendē copulatiue: qd
descendus falsus est. vt patet: quare rē.

Ad hec rñdet. **Ad** pma negat⁹ anis. **Ad** pba-
tionē dī. qd ly ente stat distributiue imo-
bilis: tō nō licet descēdi. hz at qd sterimobilis ab illis duo-
bus signis sit: s; a nullo illoz. Et si dī qd negatio nō
hz vim sup emmū pcedentē. ergo nō hz vim imobilitatē
dī. **Ad** qd ver⁹ est. qd nō hz vim distribuēdi et negādi sup
pcedentē emmū: s; aliqz vim hz. s. imobilitatē de se non
hz vim imobilitatē: s; cū alio vt in illa: vidēs oēz hoīem
nō est aial. ly hoīez stat distributiue immobilis. et non licet
descēdi. imobilitatē aut ab illis duob⁹ signis sit: et a nullo
diuissim. **Ad** scōm et emmū gntis respondet⁹ qd ly ente in
illis stat distributiue immobilis. et ideo non licet descendē.

Ad quartū similiter pz rñsio: qd ly hoīez stat imo-
biliter: ideo non licet descendē. quare rē.

Et illud pncipiū sit ver⁹: quicquid mobilizat imobi-
litatē: imobilitat mobilizatū.

Contra. nullū file destruit suū
distributiū nō destruit distributi-
onē alteri. t3 gnta. qd vnu signū distri-
butiū est file alteri. et anis pz. Cō-
firmat: qd ois res p qz causas oit p
cas angēt. scōo ethicoz. s; distribu-
tio oit p signū distributiū. ergo au-
get p signū distributiū.

Scōo sic: sic se hz signū imo-
bilitas ad imobilitas. ita se hz imobilitas ad mobilitas:
sed signū imobilitas nō destruit imobilitationē scāz per
aliud signū imobilitas. ergo nec signū mobilitas destruit
imobilitationē alteri. gnta nota cuz maior. minor pz.
bat: qd dicēdo si necio hō currit necio aial currit: taz ly
hō qd ly aial stat gntis immobilis. nō obstat qd sint duo si-
gna imobilitatē. s. nota gntis sit: et ly necio. Cōfir-
mat: qd oē file adanger suū file. Tertio sic. qd si sic esset
hoc p tāto eēt: qd vnu signū ipeditet aliud. s; pz: aut ergo
eqle vim hz cū alio. aut icqlē. si eqle vnu nō ipedit aliū.
qd ab eqlib⁹ rō puenit actio. Si icqlē qd hz maiore vi
supabit aliud et nō eē. qre rē. Cōfirmat: qd signū pce-

des non ipedit a sequenti. qz sequens nō hz vim supra pce
dente. qre rē. Quarto sic dicēdo tu es ois nullus hō:
ly hō stat distributivē t tamē duo signa bēntia vi distri
buedi cadit sup ips. ergo pncipiū falsū. qna nota cū mi
nori. maior pbat. qz sēlus ē qz tu es oē illud qd nō ē hō.

Confirmat: qz dicēdo ois vī ois hō currit. ly hō stat di
stributivē: t tū duo signa distributiva cadit supra ipm.

Ad hec illi pncipij. Vñ qdā dicit qz quicūqz in
ppōne ponitur duo signa bēntia vi distribuedi sp vnū
est negatiū vel saltē includit negationē: vt ē ly dms. sed
qz negatio destruit qdā iuenit: iō signū negatiū siue i
cludēs negatōez destruit mobilitatē alteri? t iducit oppo
sitiū. i. imobilitatē. duo at mere affirmatiua nūqz pgrue
sūt ponunt: sed icōgrue: vt ois hō currit. iō apparet rō il
li pncipij.

Idi peccat iudicio meo dicētes qz quicūqz
i ppōne ponitur duo signa habēntia vi distribuedi eūde
ēminū qz vnū ē negatiū vel iduces negationē. nā dicē
do qlibz asin? cuiuslibz hois currit. hic sūt duo signa bā
bēntia vi distribuedi eūde ēminū. i. ly hois. qz qolibz illoz
p se supstū distribueret: qm dicēdo qlibz asin? hois cur
rit. ly hois stat distributivē cū sit dēminatio ēmini stātis
distributivē. t dicēdo asin? cuiuslibet hois currit: etiā ly
hois stat distributivē. t tū ambo sunt mere affirmatiua.
Itē qn affirmatiū pcedit t negatiū sequitur: vt dicēdo
oē dms ab ente ē ens. quō ē ver qz negatiū destruit di
stributionē affirmatiū. qz nullā distributionē iuenit an
te. imo signū affirmatiū destruit tūc distributionē nega
tiū: t tū illud affirmatiū nō includit negationē. ergo isti
nō reddūt vlr cāz qn duo signa mere affirmatiua cadit
sup eūde ēminū: vt dicēdo qlibz asin? cuiuslibz hois cur
rit. Scdō qz nō reddūt cāz qn affirmatiū pcedit nega
tiū: vt dicēdo oē dms ab ente est ens. Itē alij dicēdū
puto. i. qz sic ex nātia si est i mēte: ex ipositōe aut sic si ē
i voce vel i scripto signū hz distribūere ēminū nō distri
buit: ita hz remouere distributionē ēmini distributi si
ue tale signū negationē includat siue non: t iō siue ambo
affirmatiua siue siue ambo negatiua. siue sit vnū affir
matiū t aliud negatiū: siue negatiū pponat affirma
tiū siue cō: sp duo signa cadēntia sup eūde ēminū imobi
litas. i. faciūt stare nō distributivē. Ad pmiū ergo dicit
qz nullū sūt destruit sūū sile vel actū sui sills p se. p accis
tū pōt: sicut vna cādela accēsa hqfacit aliā: t ex pnti exti
guit illā. ita vnū signū distributivū destruit distributionē
alteri? ex eo solū qz ambe distributōes non pnt recipi in
illo tūo. Ego credo qz vnū signū distributivū destruit
distributionē alteri? p se: qz facit hoc ex nā sua. qd ante
iest ex nā sua p se iest. ergo rē. Itē alij dicēdū. p dno quo
aduertere vlr tactū est qz qdlibet signū distributivū eque p
mo hz duplicē vi. i. mobilitatē. i. distribuedi: t imobili
tatē. i. remonēdi distributionē. Vñ si eēt pote qz duo si
gna ponerētur hz vim distribuedi ambo distribuerēt: hz
qz qn sūt ponitur semp vnū ponit hz vim distribuedi il
lud. i. qd nō iuenit tminū distributū. aliud aut ponit sūm
vim destructivā distributionis. ideo nō distribuit tminū.

Ad formā ergo argumenti cū dī qz nullū sile destruit
sūū sile: dī qz ver est i his q pncipalē hnt vim pstructivā
solū. Sivo habēvi ē destructivā nō valet: vt hic. Vel
alij dī: ad idē venit qz nullū sile destruit sūū sile sūm qz ē
sile. si aut destruit hoc est sūm qz est dissile: vñ si pmiū si

gnū distributivū destruit distributionē alteri? hoc nō est
hū qz ē ei sile: hū qz est ei dissile. qz pmiū est sūm vi destrui
ctivā distributionis. scdūm autem sūm vim constructivā
distributionis. quare dissilia sūt. Et aiū me? letat? est i
hac rñsione. Ad pfirmationē cū dī: ois res p qz cā
oist p eas auget. Vñ qz ver est si ē apta nata augeti. Si
aut nō est apta nata augeti vt hic in ppōsito nō auget.

Ad scdm nego maiore. t rō est: qz signū mobilitas hz
duplicē vim eq pmo. Vñ pstructivā distributionis: alte
rā destructivā distributionis: imobilitas aut hz tū vñā:
itelligēdo p imobilitas illud qd tū itelligis i arguēdo illū
i. qd facit stare imobilē. qre rē. Ad pfirmationem dī
qz oē sile adaugēt sūū sile si est aptū natū augeti: hic aut
nō est sic. qre rē. Ad tū dī qz hz absolute egle vi bē
rēt: vt tū in ppōne sūt pmiū maiore vim hz qd hz vi de
structivā qz scdō qd hz vi pstructivā. Ad pfirmationē
pcedit qz signū pcedēs nō ipedit a sequenti. ergo distribu
it. negat pna: qz i tali ppōne ponit hz vi destructivā di
stributōis: nō aut pstructivā. Ad qm dicitur qdā ad
panca respiciētes qz ly hō stat distributivē. hz nō est p p
cipiū danti: qz itelligit qn signū negatiū pcedit affirma
tiū t nō eē: sic hic. Cōtra hos nolo arguere ne dicas qz
sim mor? passione tu vides manifeste qz negat pncipij
illud. Itē dicēdū alij. i. qz illa ppō est icōgrua t ad istā
nō hz logice rñdere: qz pūppōnit grāmaticā. si aut hūc
respōdere diceret qz ly hō stat et determinate. Ad cō
firmationē dicitur qz negatio est. quare rē.

Utr ille qm: regle declarātes illō pncipij: Quicqz
mobilitat imobilitat imobilitat mobilitat: vñ sint.

Prima regula: Si duo signa affirmatiua cadit sup
eūde ēminū faciūt stare dēminare. Secunda regula:
si vnū fuerit affirmatiū t reliquū negatiū itez faciunt
stare dēminare. Tertia regula: t si ambo fuerit nega
tiua t immediate cadāt iterum faciunt stare dēminare.

Quarta regula si ambo sint negatiua t mediate cadāt
faciūt stare cōfute tantū.

Contra pma arguit dicēdo:
oē dms ab ente nō ē
ens: ly ente nō stat dēminare vt p
babo t tū cadit sup ips duo signa di
stributiva affirmatiua. g° pma regu
la falsa. qna nota cū minori. maior
pbat: qz ppō vera ē cū equalit isti:

nullū dms ab ente ē ens: tū si flaret dēminare ly ente
liceret dissūctine dēcedere sub eo: t tamē dēscēsus ē fal
sus: t illa sūt oia entia. ergo oē dms ab hoc ēte nō ē ens:
t sic de alijs. t pz qz sequēs est falsū. Scdō sic: qlibet
asin? cuiuslibet hois currit. ly hois nō stat dēminare t
tamē cadit duo signa affirmatiua sup ipm. igit regula
falsa. psequētia tenet cū minori. qz qdlibet illoz p se supstū
distribueret ly hois. maior pbat. t pono in casu qz qli
bet hō habeat vnū asinū q nō currat: vltra hoc qz sint
tres asini totū cōstatis hoiz q currāt. sic ppō ista ē ve
ra: qlibet asin? cuiuslibet hois currit. vt pz exponēdo: si
mō ly hois flaret dēminare liceret dēcedere dissūctine
ad sua supposita: t tamē dēscēsus est falsus: t isti sūt oēs
hoies. ergo asin? isti? hois currit: vel qlibet asinus istius
hois currit. t sic de singulis. pz qz qlibet hūc est falsa.

Contra scdm regulā arguit sic dicēdo:
nullū dms ab ente est ens ly ente

a t

vnde
2. affir.
hōiaindiciū
auctorisQz
p. p. vnde

RE

p. p. vnde. i. nullum simile destruit aliud simile. i. in eodem pa
der sine mēso. p. p. in remisso ab omni p. p. qd qn dnm
eōm erit excellens pfectione. alterum temperatum
hūc qz alij destruit temperatum.

non stat determinate vt probabo: tamen cadunt duo
 signa super ipsum vnum affirmatiuum & aliud negati-
 uum. ego regula falsa. qna nota cu minori. maior pbat.
 qz si flaret determinate liceret descendere diffinitive sub eo
 qd e falsu. qz ppo illa e va vt pz: qz dicitur e falsu. & tñ
 descensu e falsus: & ista sut oia entia. ergo nullu differes
 ab hoc ente est ens: sic de singulis. patet qz quelibet est
 falsa. qre tñ. Secdo sic dicendo: hñ nñ est ois hñ. ly hñ
 a pte pdicati nñ stat determinate vt pbabo: & tamē cadūt
 duo signa sup ipsuz quoz vñū ē affirmatiuū & aliud ne-
 gatiuū. ergo regula falsa. qna nota cu minori. maior p-
 bat: qz illa ppo hñ nñ ē ois hñ: equalet illi: nñ ois hñ ē
 ois hñ. vt pz p istā regulā. pte dñc. & i ista ly hñ a pte
 pdicati stat cōfute tñ. g. & in altera stabit sñr. Tercio
 sic dicendo: nullus hñ ē qlibz hñ. ly hñ a pte pdicati non
 stat determinate vt pbabo: & tamē duo signa cadūt su-
 pra ips: quoz vñū ē affirmatiuū & aliud negatiuū. ergo
 regula falsa. qna tñ cu minori. maior pbat. qz si flaret de-
 terminate liceret descendere diffinitive sub eo: qd ē falsū.
 qz ppo illa ē va: & tñ descensu falsus: & isti sūt oēs hoies.
 ergo nullus hñ ē iste hñ: vel nullus hñ ē ille hñ. & sic de
 singulis: vt pz qlibet est falsa.

Contra tertiā regulā arguit sic dicendo:
 hñ ē nullū aial. ly aial nñ stat de-
 terminate vt pbabo: & tñ cadūt supra ips: duo si-
 gna negatiua immediate. ergo regula est falsa. qna nota
 cu minori. maior pbat: qz illa ppo equalet isti: nñ ois hñ
 ē nullū aial. vbi aial stat gñse tñ. ergo & i altera stat si-
 nñr. Secdo sic dicendo: nonnullus hñ est aial. ly hñ nñ
 stat determinate: vt pbabo: & tñ cadūt duo signa negati-
 ua immediate. ergo regula falsa. qna tenet. cu minori: ma-
 ior pbat. qz si flaret determinate liceret descendere diffini-
 tive sub eo: qd ē falsū. qz ppo vera ē: & tñ descensu ē fal-
 sus: & isti sūt oēs hoies. ergo nñ iste hñ ē aial: vel nñ iste
 hñ est aial. & sic de singulis. & pz qz qlibet est falsa.

Contra quartam regulā arguit sic
 dicendo: nonnullus homo
 currit. ly currit nñ stat gñse tantum: & ta-
 men cadunt duo signa negatiua mediate
 supra ipsum ergo regula falsa. qna nota cu minori. ma-
 ior pbat: qz equalet isti: aliqz hñ currit. vbi ly. currit
 stat determinate. ergo tñ. Ad hec qdā rñdēt qz regu-
 le vñ sūt. Sz aduertēdū p tribz pñis reglis qz nñ semp
 sub quocūqz tñmo stāte determinate liceret descendere di-
 fūctiue. ē enī ipedimētū multoties rōne signoz positio-
 rū. si tamē aliqz tñm stat determinate sine signis sp sub
 eo licet descendere diffinitive. & sic pz rñso ad oia argumē-
 ta pñā regulā. Et ad pñū & ad tertiū p scdaz & ad se-
 cūdū p tertiā. Dicit vltēri qz duarū ppoñū equalentiū
 rōne signoz nñ icōueniūt aliqñ tñm i vna stare deter-
 minate & i altera gñse tñ. & sic pz ad scdm p scdām re-
 gulā. & ad pñū p tertiā regulā. Quarta at regula ex so-
 la limitatōe magis clara ē. Hec respōsio iudicio meo
 peccat i duobz. Primo in eo qz dicit qz sub termino
 stāte determinate nñ licet semp diffinitive descendere. qz
 sic diffinitio supponis determinate data a magis esset i-
 fufficiens: ex quo alicui cōpetit diffinitū cui non cōpetit
 diffinitio. Secdo peccat in hoc qz dicit qz due pposi-
 tiones equalent qñ tñm nñ eodē mō supponunt. hoc

enī est p magis in qñta regula illi pñcipij. Quicqz mō
 bilitat tñ. vbi declarās illā regulā dicit qz dicēdo: nñ ali-
 qs hñ nñ est aial. ly aial stat gñse: vt pz p suā equalen-
 tem: qlibet hñ ē aial vbi ly. aial stat gñse tñ. patz ergo
 mō qz ratio magis nñ valeret si in ppoñibz equalentibz
 tñm nñ supponeret eodē mō. Sz aliter dicēdū vt di-
 ximus in supponibz. Unde tres pñe regule vnica li-
 mitatōe idigēt. s. qz illa duo signa immediate cadāt supra
 eūdē tñm immediate dico tñm vñm eoz. s. qz illud qd pñ
 mo recipit vñm illoz signoz sit ille terminus: vt dicēdo
 nñ qlibet hñ currit. ly hñ pñmo recipit vñm illoz signoz:
 & per hoc pz rñso ad argumēta p tres pñas regulas.

Ad pñū enī dī qz ly ente stat gñse tñ. & nñ determina-
 te. qz nñ immediate cadūt illa duo signa sup ips: ly enī dif-
 ferēs pñ caput vñm illi signi oē qz ly ente. Ad scdm
 dī sñr qz ly ois stat confute tñ & nñ determinate: qz nñ im-
 mediate cadūt illa signa supra ips. Ad pñū p scdām
 regulā dī sñr & ad scdaz & ad tertiū sñr. Ad pñū cōtra
 scdām regulā dī sñr. Ad scdm vñ dī qz ly hñ stat de-
 terminate dicēdo: nonnullus hñ est aial. & cū dicit qz nñ
 licet descendere diffinitive. nego. pñmo quo aduere qz
 cū volumus descendere sub aliquo termino supra quē ca-
 dūt duo signa equalētia vñi signo loco illoz duoz debe-
 mus ponere illud vñū signū in descendendo: vt hic. cum
 enī nonnullus valeat qdā loco illoz ponat qdaz: & dicat
 quidā hñ est aial. & tñ. appet descensu bonz sub ly homo.

Quarta regula limitat sic a magis: si abo fuerit ne-
 gatiua & mediate cadāt ita qz mediet tñm distribut: sa-
 ciūt stare cōfute tñ. Et p hoc pz ad argumētū qz nñ me-
 diat tñm distribut: cū ly hñ stet determinate. Cōtra
 hāc limitatōez nñaz ē vna difficultas: qz vñ ē p mentes
 magis in scdā regula vbi magis dat hoc exēplū: in non
 differēs ab hoie: & vult qz ly hñ stet determinate p istā regu-
 lā: cū tñ ista duo signa nī cadāt immediate sup ly hoies hñ
 intellectū datū. qz ly nñ immediate cadūt sup ly oīs & dif-
 fers. qre tñ. Ad hoc dīcī pōt qz exēploz regit manī
 festatio & nñ vñficatio: & iō vltra illō exēplū posuit aliud
 s. nñ qlibet hñ currit. Vel dicat qz ppoñibz singu-
 laribus nñ refert an immediate vel mediate: in alijs autē
 si ille debet gñtere vñtatē debet immediate cadē. Vel
 dicat qz hoc nñ ē p limitationē. ponimz. n. limitationē
 regule declarātes i qbz sp valeāt regule. & dicimz qz qñ i
 mediate cadūt sp valēt si at valēt qñ nñ immediate cadūt:
 hoc nñ ē p nos. qz nñ dicimz pñis. Si at dicerēs: qñ g
 illa duo signa nñ immediate cadēt quō cognoscemus an
 stet determinate an nñ: cū quicūqz faciāt stare determinate
 quādoqz nñ. Dicēdū qz cognoscimz a posteriori ex hoc
 qz quādoqz licebit descendere diffinitive quādoqz non.

Contra Arguit qd sic: qz si nñ: marie eēt
 ppter relatiuū diuersitatis qz nñ
 suppoit p eodē: sz arguit qz nullū sit tale relatiuū
 diuersitatis: vt voluit pētr mātiā. & arguit sic. Oē
 relatiuū suppoit p illo qd refert. sz oē relatiuū refert suū
 anis. g. tñ. pbat maior. qz da oppositiū. qz nñ suppoit
 p illo qd refert. & cum supponere sit figre & referre sit re-
 pñtare: nñ significaret illud quod repñtaret quod im-
 plicat. Secdo sic. oē relatiuū est ante late rei repre-
 sentatiuū. ergo est significatū suū antecedētis. ergo po-
 k iij

est supponē p illo quod significat. s. quodlibz relatiū
significat aīis. ergo oē relatiū pōt supponē p antece-
dente. Tercio sic: relatiūz nūbū significat nisi qd ab
ante recipiat. ergo nō supponit p alio. z cōsequē nūl-
lū ē relatiū diuersitatis: qz si enī supponēt p alio. con-
sequētia t. aīis pbat: qz relatiū positiū p se sine ante nū-
bū significat. Cōfirmat. qz isti tūm alīi z reliquis in
istis ppōnibz videlz: hō currit. z alīi scēdet. vnus hō cur-
rit z alīi disputat. nō referūt istū tūmū: vnz hō: qz p idē
istū tūmū differēs z diuersus i istis ppōnibz. vnz hō cur-
rit z diuersus disputat. homo currit z differēs disputat
cēt tūmū relatiū. Quarto sic: i hac ppōne: vnz hō cur-
rit. z alīi disputat: p eodē supponit subm se z pme po-
nēdo qz oīs hō currat z oīs hō disputet: ergo tēmo p
eodē significat: qz p oī hoīe i vtraqz.

Ad hec rīdetur. Ad pūmū cōcedo qz est ma-
iōrime p pē relatiū diuersitatis. Et ad p-
bationē i oppositiū negat maior. s. qz oē relatiū suppo-
nat p illo quod refert. Et ad pbationē nego pām:
qz arguit ab inferiori ad sūū superi negatiue. nō suppo-
nit p illo. ergo nō significat illud. Ad p. cōcedo pāz
p mā z nego pām. Ad pbationē negat maior. An-
te relatiū vnū significat i recto z aliud i obliquo: soluz
p illo qd significat i recto pōt supponē: vt dicēdo vnus
hō currit z alīi disputat. ly alter significat vnū aliūz ab
vno hoīe currēte. Ad tūū rīdet negādo aīis si intelli-
git qz non significat nisi aīis. Si at intelligit qz nūbū si-
gnificat nisi mediāte ante concedit: z tūc negat cōsequē-
tia. Ad pfirmationē negat sūmūdo. Ad qrtuz di-
cīt negādo qz supponit p eodē: imo aīis p mā suppoit
p hoīe corrente. i. fa relatiū supponit p alio nō currē-
te. iō ppō falsa ē. Vel dī z meli? qz supponit p eodē mū-
liter z nō formalr: qz i vna p hoīe currēte: in alia p ho-
mine disputante. q idem sunt materialr in casu factor: z
nō formalr. z ppositio est vera.

Contra arguit qz nō. Primo qz dato
qz sic seqt qz duo dīctoria in se
p dīcētia sūūva. qd pbat de istis: aliqz hō ē sūū fili: nūl-
lus hō ē sūū fili? qz p mā sūūva pz: qz p m opionē signi-
ficat qz aliqz hō ē alicui? hoīs filiū. qd est ver. Qd fa
sūūva pbat p suas singulares. qz nec iste hō ē sūū fili?
nec ille hō est sūū filiū: z sic de singulis. ergo null? hō:
ē sūū fili? Cōfirmat arguit de istis: qlibz hō videt se
z aliqz hō nō videt se. posito qz qlibz hō videt se pz. tē
pz qz p mā ē va p suas singulares. z fa pbat: qz aliqz
hō aliqz hoīem nō videt. ergo aliqz hō nō videt se. t. z
p mā er quo ly se suppoit dēminatē. Secūdo sic. sequit
qz illa ē va. oīs hō ē aīal: z illud ē oīs hō: er quo relati-
um supponit p mē tūm sic aīis f. z opionē. qz tūm f. fal-
sa pbat p p mū i p mō p p mē. dīcēnt. Nulla p dīca-
tio ē va in qz vltiū sumptū p dīcat: vt ē i pposito. Ter-
tio seqt. qz hec ē va: tūm for. ē hō alb? qz plato ē albior.
qz tūm est falsa: vt p bābo. Et p bō p mō qz sūūva posito qz
nullus hō est alb? nisi for. z plato: z qz plato sit albior
for. tūc arguit sic. for. ē hō alb? quo plato ē albior. s. ni-
hil ē hō alb? nō fortes nisi plato. ergo plato seipso est al-
bior. qz sit falsa pbat: qz seqt: tūm fortes est hō albus quo
plato ē albior. ergo tūm fortes est hō albus: z forte plato

ē albior. tūc vltra. ergo tūm fortes est hō alb? quod ē fal-
sum. In oppositiū pbat qz sp eodē mō supponit z ar-
guit sic: ab illo capit relatiū suppositionē a quo capit si-
gnificatū. cū suppo sit significatio. s. relatiūz capit si-
gnificatū ab ante. qz est aī late rei repñtatiū. er go ca-
pit modū supponendi ab eo. tūc vltra. ergo eodē modo
supponit sicut aīis: pbat p mā: qz aīis nō dat nisi modū
supponendi. quem hz. Si enī relatiū alī supponēt nō
posz trahere illū modū supponendi ab ante. qz nūbū
dat quod nō hz. Secūdo sic: rati dī suppoere relatiūz
qūc supponēt aīis si loco relatiū ponet aīis. ergo sup-
ponit eodē mō: sicut sūū aīis. p mā t. aīis pbat: qz i oī p-
positōe in qz ponit relatiū licz poni sūū aīis. z ppōnes
quertunt. ergo tē. Tercio sic: relatiū cōparat ad an-
tecedens sic mā ad formā. s. oēm actualitatē mā habz
a forma ergo oēm supponem z modū supponendi re-
cipit relatiū ab ante. p mā t. cū ante. Quarto de rela-
tiūz idētitatis sic ab illo trahit supponem p quo suppo-
nit: s. qz libz relatiūz idētitatis supponit p antecedente:
ergo ab illo trahit suppositionem: ergo eodē mō sup-
ponit sicut antecedens.

Ad hec rīdet quod vtraqz via ē pbabil. Sūū
nēdo p mā rīdet ad argūmēta qz ipsam.
Ad p mū nego illā: nullus hō ē sūū fili? qz significat qz
nullus hō ē alicuius hoīs filiū. qd ē falsū. Et cū arguit
p bādo per singulares rīdet dīstinguendo an ly sūū in
singularibz supponat eodē mō sic in vli aut nō. Si sic:
aliqz singularis erit falsa: vt illa in qz dēmonstrat hō hēns
pīez. nā significat illa qz ille hō nō ē alicuius hoīs fili?
z sic concedit p mā z negat aīis. Si at suppoat alī nō va-
let p mā. nec arguit a singularibus. Vel posz dīcī negā-
do p mā z dīcēre qz nō cūlibz vli possit assignari singu-
lares i ppōz tūm: s. z aliqz i equalētibz oīs assignat po-
nēdo aīis loco relatiū. vt qz ille hō nō ē alicuius hoī-
nis fili? z sic de alijs. Ad hīc dī qz illa ppō. qlibz hō vi-
det se significat qz qlibz hō videt quēlibz hoīez. iō ē fal-
sa: nisi velim dīcē qz ly se refert recipiēdo quod f. z hanc
opionē nō ē ver. Ad f. cōcedit illa: oīs hō ē aīal: z il-
lud ē oīs hō. Et ad dēm Aristo. dī illud idigere multis
glosis vt ibi hēvīderi. An illa ps. illud ē oīs hō. cūz ly
illud f. p mē tūm equaler hūic v. tūm aīal ē hō. qz est va.

Dīcat ergo qz intelligit dī categorica idēpēdēte qūis
nō est ista. Ad tūū dī qz ly quo refert hō albus. illa ē
va. tūm for. ē hō alb? quo plato ē albior. vt pz p expōnē-
tes. Et ad argūmēta f. p alia pte pz solutio. qz m argu-
ebas ac si referret ly fortes. Si vō referet ly for. est falsa
qz fa expōnēs ē falsa. s. nūbū nō fortes ē hō alb? quo pla-
to ē albior. imo aliqd nō fortes ē hō albus. quo for. pla-
to ē albior: qz ipe plato. qz tē. Tenēdo aliā viā que ē
via cōis z dēntisberi z magri ad argūmēta i oppositiū
rīdet. Ad p mū dī qz maior ē falsa. s. a quoqz capī
significatū ab illo capiat supponē: qz relatiū diuersi-
tatis capiat significatū ab ante: nō tū supponit p ante-
cedente: s. supponit p alio a quo ē capī significatū. si-
gnificat. n. relatiū diuersitatis aīis i obliquo. diuersum
vero ab ante i recto z temp relatiū supponit p illo qd
significat in recto. Si ergo sonnetur maior vli. vt dēm
est negetur illa. Si aut pīculariter sic. s. a quo capī si-
gnificatū ab illo capī supponem cōceditur. s. negat

QA

dt

dt

En ampliatio

tunc consequentia. Forte diceret quomodo potest capere suppositionem ab alio. cum enim significatione capiat ab antecedente. **Ad** negando quod omnem significationem habeat ab antecedente bene tamen habet mediate antecedente. Vel melius ad principale dicit concedendo totum. scilicet consequentiam et antea. scilicet quod ab antecedente capit suppositionem. Et cum dicitur ulterius: ergo eodem modo supponit sicut antecedens nego consequentiam. Tu diceretis unde habet illum diversum modum supponendi. dicitur quod habet ut dicitur. **Pro** quo adverte quod si est relatum diversitatis habet secundum exigentiam signi vel situs. Si vero est identitatis vel est in eadem categorica. et tunc eodem modo supponit sicut antecedens propter maximam dependentiam ad antecedens. In diversa vero categorica quandoque sic quandoque non: ut in discreta et determinata et distributiva eodem modo supponit: in confusa vero non. propter hoc quod si loco relatiui ponatur antecedens eodem modo supponit relatiui sicut supponeret antecedens scilicet confusa tamen. Si vero poneretur loco relatiui stabit determinate. id est relatiui stat determinate: ut dicendo ois habet aial et illud est rationale. eo de ly illud ponatur aial. et dicatur aial est rationale. ecce quod aial stat determinate. Si vero relatiuum refert antecedens stat determinate vel discrete vel distributive et ponatur antecedens loco relatiui eodem modo supponeret antecedens sicut ante. ideo relatiui in illis supponit eodem modo sicut sunt antecedens. Ecce quod diversum modum supponendi habet si est relatiuum diversitatis ex exigentia signi vel situs. Si est identitatis et supponat alio modo. hoc habet ex antecedente quod supponeret eodem modo sicut illud relatiuum si poneretur loco eius. non ergo ab antecedente absolute: sed ab antecedente sic conditionato. Nota hac resolutionem quod subtilis est. Ad secundam concedo antecedens de relatiuis identitatis et non diversitatis. sed negatur consequentia. ergo supponit eodem modo sic antecedens: sed bene valet: ergo supponit eodem modo quo supponet antecedens si loco relatiui poneretur. unde dicendo: ois habet aial. et illud est rationale: ly aial supponit confusa tamen. si tamen ly aial ponatur loco relatiui et dicatur aial est rationale. stabit determinate. Ad probationem negatur per multiplicationem quam includit relatiui ad alterum extremum. Ad aliud in aliquo est similitudo et in aliquo non. id non valet argumentum enim mille claudicat pedibus. Ad quartum ultimum concessa prima consequentia negatur secundam consequentiam. scilicet ab antecedente capit suppositionem. ergo eodem modo supponit sicut dicitur ad primum etc. **Utr** ampliatio sit data.

Contra arguitur quod non rationibus. Perri dicitur materia. et presuppono tria. **Pr**imum quod tales propositiones categorice de distincta compula sunt affirmatiue: ut quodlibet evel non est. chymera evel non est. per presuppositum: quod conuertuntur in affirmatiuas: ut chymera est vel non est. conuertitur in illam. quod est vel non est: est chymera. Item illa non est negatiua et est categorica sic illa: ois habet sedet: vel sedebit: ergo est affirmatiua: per. quod quod est est negatiua est affirmatiua: et sic sit est affirmatiua et negatiua. quod est ipole. Secundum presuppositum est quod nullus terminus ampliat seipsum hoc per se. Tertium presuppositum est quod terminus solus supponit respectu huiusmodi est: solus supponit per eo quod est. **Ad** his presuppositis statibus arguitur quod dicendo habet fuit: habet erit:

non ampliat sub in istis: et frequenter nec in alijs et per batur sic. Nullus terminus habet a se quod supponat per secundum presuppositum: sed a verbo accipit et a modis significandi ubi: sed illud verbum fuit: nullo modo significat per modum presentis: sed solus perit: id est illius verbi non transit in illi terminum nisi per suppositum quod fuerit. Similiter dicatur de ly erit suo modo. **C**onfirmatur: quod si in ista. habet fuit: ly habet ampliare: sensus est: habet quod est vel fuit: fuit. Et tunc sequitur quod ubi nullus habet est. ista est sic significatio: habet fuit: et illa est falsa quod sequitur habet fuit: ergo habet quod est vel quod fuit: fuit. consequens est falsum: quod sequitur. habet quod est vel quod fuit: fuit: ergo habet fuit et ille est vel fuit: et a per consequentis est falsa: quod sequitur ille est vel fuit: ergo ille est. et consequentia per primum presuppositum: quare etc. **C**orrelarie sequitur ex presuppositis quod oes tales sunt ipoles: Ad id est mortuus aliquid est corruptum. chymera est intelligibilis. antichristus est generatus: aliquid est futurum: quod tam subiecta quam predicata habet. cum supponat solus respectu ubi de presenti solus supponit per eo quod est per tertium presuppositum. **V**enit ergo hec opinio vult quod sicut generaliter terminus supponens respectu huiusmodi est: solus supponit per eo quod est. sic terminus supponens respectu huiusmodi fuit de peritio tamen per eo quod fuit supponit. et terminus supponens respectu ubi de futuro tamen per eo quod erit supponit. Et sic generaliter respectu aliorum verborum est dicendum. ut quod terminus supponens respectu huiusmodi potest vel contingit. solus per eo quod potest vel contingens est esse supponit. Et generaliter vult quod nullus terminus ampliat alium terminum. **R**espondeo huius opinionis est: quod nullus terminus ex se habet ut supponat: sed a verbo accipit et a modis significandi ubi: ut patet per secundum presuppositum: sed verbum de peritio nullo modo significat per modum presentis: sed solus perit. id est illius verbi non transit in illi terminum nisi per suppositum. vel per suppositum quod vel que fuit vel fuerit. **H**ec opinio falsa est: et oes recte logicantes. secundum per. primum probatur: quod datis duabus propositionibus equalentibus quilibetque terminus supponit in una. et altera: sed ille equalentis habet potest: et habet est potens: ut per. ergo quilibetque terminus supponit in una et in altera: sed in prima secundum hominem supponit per eo quod potest esse homo: ergo in ista secundum similitudinem: sed in altera supponit per eo quod est: sed eos: ergo supponeret simul per eo quod est vel potest esse. Similiter ite arguitur de prima quod supponit eodem modo. Item arguitur de istis: habet fuit: habet est peritum. equaliter: ergo quilibetque terminus supponit in una supponit et in altera: sed in prima supponit per hominem quod fuit: sed eos: ergo in altera supponit sic. et in prima secundum eos supponit per hominem quod est: ergo simul supponit per hominem quod est vel quod fuit. Similiter arguitur de prima. Ecce quod ex dictis eorum concluditur ampliatio. Item data veritate opinionis sequitur quod habent negare unam propositionem et concedere equalentes: quod est oio impossibile. probatur consequentia. Nam isti negabunt ista: antichristus est futurus cum ly antichristus solus supponat per antichristum quod est secundum istos: et concedunt ista: antichristus erit: cum ly antichristus supponat per antichristum quod erit: et tam ista conuertuntur: ut per. quare etc. **I**tem aliter dicamus ex intentione magistri. scilicet quod ampliatio est data propter rationem: scilicet contra opinionem aduersam. Et tenendo hanc viam respondendum est ad argumentum in oppositum et ad suppositiones.

Ad primam igitur suppositionem dico concedendo casum: sed nego correlariu illatui ex ea. scilicet quod ista sit bona consequentia. scilicet

quodlibet vel non est: ergo quodlibet est. chymera est: vel non est: ergo chymera est: nullo modo sequitur, nec ipse aliter probatur. Item si affirmatiue hoc est ratione principalis verbi affirmati. habent in aliquod verbum negati. non sunt ergo mere affirmatiue. Ad secundum prepositum de concedendo ipsum.

Ad tertium prepositum cum dicitur quod terminus supponens respectu huiusmodi est solus supponit per eo quod est. Quod quod verum est nisi ponatur aliter terminus ampliatus ratione cuius terminus non statet tamen per eo quod est. Ad primum igitur argumentum negatur quod non amplius in his istis habet finem: hoc erit. Ad probationem concedo maiorem. scilicet quod nullus terminus habet a se vel supponatur: sed verbum: sed nego minorem. scilicet quod verbum de preterito nullo modo significet per modum presentis: quoniam non est verum dicere de aliquo hoc habet finem: nisi aliquando fuerit verum dicere hoc est: et hoc est quoniam preteritum includit presentem. id facit ampliatiue. Similiter dicatur de verbo de futuro et de alijs verbis ampliatiuis: quod omnia includunt verbum substantiuum de presenti. Ad confirmationem per quod neganda est ultima sententia: ille vel fuit: ergo ille est. Ad correlatiu quod in omnibus illis ultra verbum substantiuum: sum es est: ponitur participium ampliatiuis: id subim ampliatur in omnibus illis.

Atque regule appellatiuis tamen sunt vere.

Contra primam regulam arguitur: quod secundum illam terminus tam a parte ante quam a parte post appellatur tamen quod est falsum. probatur: quod appellatio est proprietatis predicati sicut suppositio est proprietatis subiecti. ergo non competit subiecto: quia tamen a parte ante probatur: quod appellatio non est nisi ad aliud pellere. id est vocare. sed predicatum solus est illud quod vocat significatum suum ad aliud. videtur autem ordinem ad subiectum non ad e contra: quod quicquid ponitur subiectum sine predicato improprie: ergo solus predicatus appellatur. Secundo contra secundam regulam arguitur: quod secundum illam terminus a parte ante respectu verbi de preterito vel de futuro non appellatur vel dicendo aliquid fuit nigrum: sed aliquid non appellatur. Contra: quod cuiusque competit distinctio appellatiuis tamen illud appellatur tamen: sed licet alio modo. ergo appellatur: quia nota cum maiori: minor probatur: quod licet aliquid accipitur improprie per aliquo vel per eo quod est vel fuit secundum considerationem verbi: quod quod accipitur sic non est nisi a verbo: quod recte. Confirmatur: quod quia ratione terminus quod stat ampliatiue a parte post appellatur ex eo quod restringitur ad nomen verbi. ita licet album quod stat ampliatiue a parte ante appellatur tamen restringendo ipsum ad nomen verbi: videtur ad preteritum: vel da cum diuersitatis. Tercio videtur quod appellatio de supposito sunt eadem coram et quod appellatio sit precise suppositio: quod omnis terminus supponens appellatur. probatur: quod omnis terminus supponens accipitur improprie ponendo habendo respectum ad nomen verbi vel participij eiusdem: ergo omnis terminus supponens appellatur: et quia a diffinitione ad diffinitionem: quod recte.

Ad hec breuiter respondetur. Ad primum sunt opiniones. Una. in opinio dicitur quod solus predicatum appellatur vel probatur argumentum: quod appellare est proprietatis predicati sicut supponere est proprietatis subiecti. Alia est opinio magistri: et color dicens quod appellatio potest competere tam subiecto quam predicato: et dicitur hec opinio quod appellatio est proprietatis termini in prepositione vel habet respectum ad naturam verbi vel participij eiusdem.

Et ad rationem oppositam negatur quod appellatio sit proprietatis predicati tamen. sicut negatur quod suppositio sit proprietatis subiecti solus. Ad probationem concedo quod appellare est ad alium vocare: et negatur quod hoc solus competit predicato: neque subiecto.

ponitur aliqui improprie sine predicato. in mente loquor. et sufficit: quod significat verbum quadam compositione quam sine extrinsecis non est intelligere. Ad secundum negatur minor. scilicet quod licet alio modo competit distinctio appellatiuis tamen. Et cum dicitur accipitur per eo quod est vel fuit aliquid secundum solam considerationem verbi nego hoc ad intellectum magistri. pro quo aduerte quod accipitur de secundum solam considerationem verbi quod accipitur tamen secundum illud quod verbum explicite dicitur. Si autem accipitur secundum illud quod verbum dicitur explicite et implicite: non dicitur tamen accipitur secundum solam considerationem verbi ad intellectum hic magistri: quod per hoc patet ratio. Ad confirmationem negatur similitudo. Et ratio diuersitatis est: quod terminus stat ampliatiue a parte post restringitur ad nomen verbi quod preedit ipsum. Terminus autem stat ampliatiue a parte ante non potest restringi ab aliquo: vel in quodam sequenti dicitur. Ad tertium negatur quod appellatio de supposito sunt eque coram. appellatio tamen est suppositio quodam. Ad probationem cum dicitur omnis terminus supponens accipitur improprie ponendo habendo respectum ad nomen verbi. Quod negando hoc ad intellectum magistri. verum terminus dicitur accipitur habendo respectum ad nomen verbi solus quod accipitur secundum illud quod explicite dicitur improprie. non dicitur: sed secundum illud quod dicitur explicite et implicite: quod stat per eo quod est vel fuit album.

Atque regule appellatiuis ampliatiuis sunt vere.

Contra ambas regulas arguitur: quod dicitur quod terminus sequens aliquod istorum verborum: accipitur et definit vel potest accidere contingit appellatio ampliatiue: non autem precedens. Contra. terminus appellare ampliatiue non est nisi accipitur ipsum per suo significato secundum quod restringitur ad nomen verbi ampliatiue: ergo cum dicitur aliquid potest esse nigrum: quod a te autem licet nigrum ampliatur aut non. si ampliatur. ergo stat ampliatiue per eo quod est vel potest esse nigrum: et si sic. ergo non restringitur ad nomen verbi: et igitur non appellatur. Si vero dicitur quod non ampliatur: hoc est in magistro in capitulo ampliatiui: verbi dicitur quod licet potest tamen a parte post quod a parte ante ampliatur. Secundo sic: quod a te cum terminus stat ampliatiue tam a parte post quod a parte ante. quod magis a parte post appellatur ampliatiue quod a parte ante. Et si dicitur licet tamen a parte ante quod a parte post ampliatur. tamen quod a parte post terminus ampliatus restringitur tamen ad nomen verbi et non a parte ante. id appellatur a parte post et non a parte ante. Quod a te. quod magis terminus ampliatus a parte post restringitur magis ad nomen verbi ampliatiui quod a parte ante.

Ad hec breuiter respondetur. Ad primum concedo totum versus dum queris an licet nigrum ampliatur et illa prepositione. aliquid potest esse nigrum. Et dico quod sic. et nego quod illa ampliatur. ergo stat ampliatiue per eo quod est vel potest esse nigrum: quod non potest ampliatiue. verum licet illud verbum ampliatiui potest: tamen terminus a parte post quod terminus recto a parte ante det ampliatiue: tamen verum illorum tamen ampliatiue non restringendo illa et aliter restringendo. quod non restringit ipsa verum ipsa et stat ampliatiue. quod autem restringit non stat ampliatiue. sed appellatur ampliatiue data sibi recte. Vel aliter conceditur quia illa ampliatur. ergo stat ampliatiue aliquo modo. scilicet et negatur consequentia alia: ergo non restringitur ad nomen verbi. Unde habendo respectum ad totam nomen verbi tamen explicite quod implicite. licet nigrum stat ampliatiue. habet autem respectum ad nomen participij determinantis so-

lum substantiū non stat ampliatiue: absolute non diceretur qd non stat ampliatiue: qd secundus respectus ē forti or: pmo. Et si allegas magistru i oppositum i caplo ampliationum q dicit q ly nigrum ampliat siue supponit pro eo qd ēvel pōt ēē nigrus. Et qd illic hēbat respectus ad totam nām vbi. hic autē simplr loquitur: et hēdo respectum ad nām pncipij determinantis. Vel si vister nre pma rñsionem: dic q ly nigrz ampliatur et supponit p eo quod est vel pōt ēē nigrus. et tñ non stat ampliatiue: qd non vtitur tali ampliatiue. s; restringit ipam rōne pncipij determinantis verbum substantiū. Et si replicas q ambas ampliatiue: qd si verbū dat ampliatiue. ergo non impedit ipam. ergo non restringit ipam.

Item frustra daret ampliatiue si non pōt stare ampliatiue. et si non possit vti ampliatiue.

Adhec dicitur: Ad pmi q totum vbum adiectiuū est quod compositū ex verbo adiectiuo: et substantiuo sum es est et pncipio suo dat ampliatiue. pncipium autē restringit ampliatiue istā solū ad nām suam. totum ergo dat ampliatiue: s; ps restringit et.

Ad aliud negatur q frustra ampliatur si nō stat ampliatiue et nō possit vti ampliatiue. qd ampliatio nō ordinatur sp ad vñ: s; illa q non est restricta sic. Si bec tibi placet gaudeo: si nō: qd meli et libenter audiam.

Ad fm pncipale dicitur sic ibi. Ad replicādo cū quis: qre magis a pte post ampliatio restringit q a pte ante. Dicitur qdā q cā ē: q vbiū maiore vi bz erga pncipatū q supra subm. iō cū ampliet pncipatū et subm adhuc appellat ipm pncipatū et nō subiectum. Nec rñsio nō valet: qd per eādem rōnem ly fuit et erit q ampliāt terminū a pte an et ampliaret a pte post: cū verbū maiorem viz hēat a pte post q a pte an. Itō alr dicat q cā ē: qd eminus seqns verbū nō supponit respectu hui? verbi ē: salte de p se: s; solū respectu pncipij a quo determinatur sic substantiū determinatur ab adiectiuo rōne cui? determinatio restringitur ampliatio. sic n. i ista ppōe: ois homo ē alb? ly hō supponit p ois hoie q nō restringitur p aliqd. tñ dicēdo. ois hō alb? ē: ly hō restringit ad supponēdū p oib? albis rōne determinatōis illi? adiectiuū albus. Sic i pposito dicēdo: albi pōt ēē nigrz: ly nigrz restringitur ad nām solū p nigro qd pōt ēē rōe illi? pncipij potēs. Et bec qd difficiū valde fuit cū nihil inueniat scriptū ab ill.

Utrum tñ eminus seqns verbū concernens actus mētis appellat formam.

Contra. qd dicendo tu intelligis hoiez. ly hoiem nō appellat formā: pbatu rñs: qd stat q tu intelligas hoiem et nō intelligas aliqd sub rōne q hō. vt dato q nullā intellectionē hēas de hoie nisi simplicē: tñ tu intelligis hoiem. et tñ tu nō intelligis sub rōne q ē hō: qd dicitur hominis ē diffinitio: s; tu nō intelligis aliqd sub rōne diffinitionis: qd nullā hēs de hoie diffinitionē vt suppono i casu. igit tu nō intelligis aliqd sub rōe q ē hō. Scdo pbatu q termin? pcedēs appellat formā vt dicēdo rosā intelligo. ly rosam appellat. pbat q nōia et vba trāspōsita idē significāt. pmo pper. ergo idē ē dicere rosā intelligo: et intelligo rosā: s; in fa appellat formā. ergo et i pma. Itē queritur qre magis appellat seqndo q pcedendo: cum sp intelligatur seq s; pncipatōes et grāmatici hēant p eodē.

Adhec breuiter rñdet. Ad pmi negatur añs. Et ad pbatōne nego qd stat q intelligā hoiez et nō intelligā aliqd sub rōe q ē hō. Et cū dicitur habendo simplicē intellectōes de hoie: tu intelligis hoiez: cōcedo. et tu nō intelligis aliqd sub rōne q ē hō: nego. Et cū tu pbas. qd ois rō hois ē diffinitio. negatur. qm rō hois i pposito ē denotatio ipse. siue recti? loquēdo ē illud a quo ē denotatio. hō nāq; ab humānitate denotatur. iō humānitas rō ipse? dicitur. et bec ē illa rō sub q tu intelligis hominē. Itāc rñsionē dat magis q pntias. Ad s; nego istā pntiam: nōia et vba trāspōsita idē significāt. ergo idē ē dicere: intelligo rosam: et rosā intelligo: qd idē significāt cent: nō tñ eodē mō. Ad aliud dicitur q vis verbi magis cadit sup ipz qd sequitur qd qd pcedit. iō et. Vel dicitur sup qd qd sequitur vbi nō supponit respectu vbi de p se: s; solū respectu pncipij a quo determinatur. iō et. Et cū dicitur q grāmatici hēnt illas ppōnes p eodē dī pcedēdo fm suum modum considerandi: quia considerant illas fm constructionem tantum. Logici autem non habēt pro eodem qui in singulas verum vel falsum speculantur. Et sic est finis questionum suppositionum quorum numerus est. xliiij. et.

Utrum diffinitio consequentie sit bene data q ē. qñtia ē illatio consequentis ex antecedente et.

Contra. Per illationē aut tu intelligis respectus consequentis ad antecedēs q est de pñca mēto relatiōis: vt dicit Ferebrich: aut intelligis actus intellectus inferentis cōsequens ex antecedēte vt Benciſber et Stroodus. aut respectu de predicamento passiois: vt Paulus pgu. nil aliud potes assignare. Sed cōtra has opiniones simul arguit: q sequitur q nulla cōsequētia est ppositio: consequens est falsū vt pbatu: pbat cōsequētia: q nullum in cōplexū est ppō. ois cōsequētia ē in cōplexū fm has opinionēs. q nulla cōsequētia est ppō. q autē cōsequēs sit falsū qd rñpl? pbat. pmo sic. Ois ppō rōnalis vel cōditōialis est ppō. ois cōsequētia est ppō rōnalis vel cōditōialis: ergo ois cōsequētia est ppō. Secūdo sic. Oē cōcedendū negādū vel dubitādū ē ppō. ois cōsequētia ē cōcedenda: negāda: vel dubitāda: ergo ois cōsequētia ē ppō. Tercio sic. Ois ppō copulatiua ē ppositio in q cōiungūt plēs cathogice p notā copulatiōis et diffinitua p notā diffinitōis: ergo a pari rōnalis erit ppositio in q cōiungūt plēs cathogice per notā rōnis: et cōditōialis ē ppō i qua cōiungūt plures cathogice: p notā cōditōis. Quarto. syls est oio: ergo cōsequētia ē oio. tenet cōsequētia ab inferiori ad suū supius affirmatiue: et cū alijs cōditōibus requisitis. Spāliter tamen arguit cōtra primā: qd sequitur q nō datur psequētia mala: cōsequēs est falsū: qd sicut argumētatiōnū alia est bona alia mala: ita et psequētiar. q cōuertitur. pbatu cōsequētia: q scdm primā opinionē: cōsequētia est respect? siue relatio cōsequētis ad antecedens q dī consequutio siue seqūla siue depēdētia. sed i cōsequētia mala nulla est cōsequutio: et vbi nulla ē cōsequutio ibi aliq nō ē pntia: ergo et. Spāliter et scdaz regulā arguit: qd sequitur q nulla est consequētia nisi in mēte: cōsequēs ē manifeste falsus: q

6t

dt

gt

h

multe sunt pñte vocales et scripte: pñtia. qñ talis act⁹ intellect⁹ iteretis qñs ex ante nō est nisi in mēte: opatio. n. intellect⁹ est opatio imanes: qñe rē. Spāliter ē tertiaz regulā arguit. qñ seqt qñ nō dat pñtia mala et nō dat nisi in mēte. vñtūqñ est iprobatiū et pñtia patet de se. Ad hec tria dē sustinēdo dictas opinionēs: et pcedit qñ pñtia formalis sumpta nō est ppō. sed est act⁹ intellect⁹ vel respectus qdā scđm in diuersas opiniones vt dictū est. Et ad pñā rōnē in oppositū negat minor. s. qñ pñia formalis sumpta sit ppō rōnalis vel pditionalis: sed mālier sit.

Ad scđm negat maior: qñ pñia est pcedēda: negāda: vel dubitāda. et tamē nō ē ppō: qñ pcedere pñiaz est cōcedere illationē et negare pñiaz ē negare illationē eē malā vel eē bonā: et nō est negare añs neqñ pñis. Ad tertiu dñ qñ si diuinctiua vel copulatiua sumat formalis. nulla illaz erit ppō. s. erit act⁹ intellect⁹ copulatis vel diuinctiua duas ppōnes adiunice sñm pñtia be. scđm autēz ferebriū et pñtia. pñtia. negabit pñtia. qñ nō est filitudo iter pñtiāz et alias pporbeticas: qñ bonitas et vitas pñie antedñt penes illationē et nō penes cathēgoricas ponentes in eē sicut in alijs pporbeticis. Ad qñtū negatur. añs: si syllas sumat formalis: sed bene pcedit si sumat mālier. Ad primū spāle ē primā regulā sine opinionēs cōcedit pñia: sicut ipse ferebriū cōcedit in cōsequētijs suis. Ad rōnē cū dicit argumētationū alia ē bona alia mala. ergo et cōsūt pñtiāz. negat antecedens ppñie accipiendo argumētationē. qñ Boe. in scđm topi. sūoz diuidit argumētationē in syllin et inductionē. et pñtis in pñmo topi. diuidit sñm. si tamē accipit argumētatio ipropñie cōcedit antecedēte negat pñia. qñ argumētatio et pñia nō cōuertitur tñc scđz opinione. Ad scđz spāle ē secundā opinione cōcedit pñia. Unde ppñie loquēdo oño vocali vel scripta denotata a ly si ergo vel lgi nō dñ dñti pñia sñ signū pñie. Sūt enī ea qñ sūt i voce eaz qñ sūt in aīa passiōnū note scđz pñtiāz pñmo pñer. Si tamen vis qñ vocalis et scripta dicat pñia. dñ qñ pñia dñ nō qñ sit act⁹ intellect⁹ sñ pñ subordinationē ad actū intellect⁹ sicut scđa pars hui⁹ copulatiue. Dis hō ē rñsibilis et eē. dñ qñ ppō cathēgorica solū p subordinationē ad aliquā mentālē. Ad tertiu spāle ē tertā opione cōcedit cōsequētia. et ad pñtiātionē dicat sic sup. s. iste opinioēs pñabiles sūt ex intentione tamen magñi et pñtia. ac ali dñcēdū pñto. s. qñ cōsequētia formalis supra sit illatio. i. ppō illatiua cōsequētis ex antecedēte et ē sñle: ac si dñceret. Est ppō i qñ cōiūgunt pñles cathēgorice pñtiā illatiōis. s. ly: si ergo et equalētes Unde cā effectiua pñie ē intellect⁹ agēs qñ ceteros discursus pñciat. Cānta mālis sūt ppōnes ex qñ cōstituitur. Cā formalis est ipā cōpō ipñtiāta p ly ergo. Cā finalis ē scire: sñne discernere vñz a falso. Qñ at cōsequētia formalis supra sit ppō illatiua cōsequētis ex antecedēte pñtiatur sic. diffō data p gen⁹ et dñtiā idicat formalis qd est diffinitū. s. ista ē huiusmodi. ergo rē. cōsequētia nota cū maior: minor: pñtiā: qñ ly ppō est gen⁹ ad cōditionalē et rōnalis sñm magñitū i capio pporbeticaz: residuū vñ ē loco differētie rē. Sophisma. Cōtra diffōnēz sic. Tu es asinus: ergo diffō mala: cōsequētia tñ: antecedēs pñtiā sic Dis ppō ē vñ: cui⁹ dñctōnū ē falsū: tu es asin⁹. ē ppō g⁹ tu es asin⁹. ē vñ. cui⁹ dñctōnū ē falsū: pñtiā maior: qñ nō. da oppositū. s. qñ aliqñ ppō nō est vñ cui⁹ dñctōnū

est falsū: et illa est. ergo illa est nō vñ: cuius cōtradictōriū est falsū: et vñtra: ergo illa est falsa cuius cōtradictōriū ē falsum: qñ nō verū et falsum cōuertunt. hoc aut est ipñsibile. Ad hoc dñct negādō antecedēs. Ad pñtiā nē negat illa pñtiā. Istā ē nō vñ. cui⁹ cōtradictōriū ē falsū. ergo illa est falsa cuius cōtradictōriū est falsū: qñ licet nō verū et falsū cōuertant in terminis simplicib⁹: nō tamē in terminis cōpositis vt hic.

Uñtū diffinitio cōsequētie bone et male sit bene data.

Contra Istā cōsequētia est bona: nulla chymera est: ergo sic est qñ nulla chymera est: et tamen oppositū pñtis stat cū ante: ergo diffōnes male: cōsequētia tñ: antecedēs pñtia pñtiā: qñ sequit. Nulla chymera ē. igit vñz ē nulla chymera ē. et ergo sic ē qñ nulla chymera ē. pñ cōsequētia ab vñno cōuertibili ad reliquū. Secūda pñtiā: qñ si nihil nec aliqñ liter esset tñc nulla chymera est. et nō sic est qñ nulla chymera ē: qñ si sic est qñ nulla chymera ē aliqñliter eē quoniam ppō cathēgorica affirmatiua sine pñtiāto distrābēte ponit aliqd vel aliqñliter esse. Secūdo sic. Istā cōsequētia ē bona. Ipñtū ē hōiem nō ē asinū. igit necesse est hōiem esse asinū: et tamē oppositū cōsequētis stat cū antecedēte. ergo rē. cōsequētia tñ cū maior: pñtiā. pñmo pñerme. dicēte qñ ad ipole nō seqt necario eē. minor: pñtiā. qñ antecedēs est vñz et cōsequēs falsū. igit oppositū cōsequētis stat cū antecedēte. tñ pñtiā: asinū. pñtiā. qñ cōsequēs sit falsū notū ē: qñ añs est vñz pñtiā. qñ hic nō est hōiez eē asinū dñmōstrādo istā. chymera ē: et hoc ē ipole ergo ipole nō ē hōiem eē asinū: tñ cōsequētia a resoluētibz ad resolutaz. Itē aliqd ipole nō ē hōiez eē asinū: ergo ipole nō ē hōiem esse asinū: tñ cōsequētia a pñtiāri ad suā idēfinitā. Tertio sic. Istā cōsequētia ē bona: a eē vñz ē tibi dubiū: ergo aliqd a esse vñz ē tibi dubiū: et tamē oppositū cōsequētis stat cū antecedēte. g⁹ rē. tñ cōsequētia cū maior: qñ arguit a cōuertibili ad cōuertibile. Itē tñ valet ac si argueret. Tu dubitas a esse vñz ergo tu dubitas aliqd a esse vñz: que videlicet valet. pñtiā modo minor: s. qñ oppositū cōsequētis sñt cū antecedēte. qñ posito casu qñ a sit alterz istoz: de ē vel hō est asinū: s. lateat te qñ sit a illaz istoz posito antecedēs ē vñz: qñ illa ē tibi dubia a ē vñz qñ adeqñte significat a esse vñz: ergo a esse vñz ē tibi dubiū. qñ oppositū cōsequētis sit verū pñtiā: qñ nec hoc eē vñz est tibi dubiū dñmōstrādo illaz deus ē: et nec hoc esse vñz ē tibi dubiū: dñmōstrādo illā. hō ē asin⁹: et nihil ē a nisi aliqd istoz vt suppono: ergo nullū a eē verū ē tibi dubiū. Quarto sic. argumento magñi. Istā cōsequētia est bona. Tu credis pñtiā qñ aliqñ homo decipit. ergo aliquis homo decipitur. et tamē oppositū cōsequētis stat cū antecedēte: ergo rē. cōsequētia nota: maior: pñtiā: qñ vel credis vñz vel falsū: et quomodo docūqñ aliqñ homo decipit. minor: pñtiā: qñ pono qñ credis pñtiā qñ aliqñ homo decipit. et tamen nullus aliqñ a te decipitur. tñc tu credis pñtiā qñ aliqñ homo decipitur: et qñ nullus decipitur: quod est oppositum consequentis: probatur: quia nullus alius a te decipitur per casum: neqñ tu: probatur. qñ si non. da oppositum. scilz. qñ tu deciperis. Contra. tu credis pñtiā sicut est: ergo

tu nō decipis: p̄z p̄nā: aīis. p̄bat: q̄ tu credis q̄ aliquis: hō decipiat p̄ casum: et ita ē q̄ aliq̄s hō decipit: q̄ tu decipis p̄ rōnē m̄ā: ergo tu credis p̄cise sicut est.

Ad hec breuiter rīdet. Ad p̄mū variā rīso- nes inuenio. Ad ag. ii. i. q̄nto dubio argumēto p̄mū dubij q̄drantur concedit istā p̄nā et negat q̄ oppositū p̄ntis sicut cum ante. Ad p̄bationē negat illam p̄nā. sic ē q̄ nulla chymera ē: ergo aliqd est vel aliqliter ē q̄ nulla chymera ē: q̄ i antecede- te ē ampliatio vsq̄ ad imaginabile: q̄ nō ē in consequēte. Unde ly. v̄ez. ita. et sic. ampliāt et nō illi s̄m aliqd aliquid aliter.

Aliter rīdet ip̄e i p̄mo posterior: i t̄tio tractatū i q̄- ne quā fac: v̄ez negatio sit notior affirmatiōe. et negat istā cōsequētiā cē bonā: q̄ stat oppositū p̄ntis cū antecede- te vt argumētū p̄bat. Et cū tu p̄bas ip̄as cē bonam negat illā cōsequētiā: nulla chymera ē: ergo v̄ez ē nul- laz chymera cē. Et cū dicis q̄libz p̄pō isert suum deū fore v̄ez. dī q̄ v̄ez ē cū hoc medio: et alia p̄pō sic signifi- cat. Alit̄ rīdet p̄ Paulus p̄gul. i. dubijs suis. i. negan- do cōsequētiā cē bonā. Et ad p̄bationē negat illā vlti- mā consequētiā v̄ez ē nulla chymera cē: ergo sic ē q̄ nulla chymera ē. put ly sic ē sunt due p̄tes. si at est vna p̄s vt a duobus vel equalis huc aduerbio ve conce- dit cōsequētiā: s̄z vltimus nō seq̄ sic ē q̄ nulla chymera est: ergo aliqliter est q̄ nulla chymera ē. s̄z bene seq̄tur: ergo aliqliter nulla chymera ē. Ad hec breuiter t̄tigi: q̄ diffisus tractata sunt in q̄ōne de p̄pōne vera et falsa. ibi vide.

Ad s̄m respondet q̄ p̄sequētiā ē bona. non tamē t̄z p̄pter p̄bationē factā: q̄ p̄būis intelligit q̄ quā do negatio iūgitur v̄bo ifinitū modī et non v̄bo p̄ncipi- ali. t̄z ip̄ossibile nō ē necesse equalent. vt dicendo. im- possibile ē hoīem non cē asinū: ergo necesse ē hominēz cē asinū. Et at̄ bōa: q̄ antecede- tē ip̄ossibile. Ad p̄bationē cū p̄bas ip̄as cē verā negat cōsequētiā: neq̄z arguit a resoluētibz ad resolutā et a p̄ticulari ad indefi- nitam: q̄ illa nō ē alicuius quātitatis. id nō ē resolu- bilis: s̄z officiabiliter p̄banda cū sit modalis in sensu com- posito. p̄batur antecede- tē sic. hec nō est ip̄ossibilis: hō ē asinus. que adeq̄te significat hoīem cē asinū: ergo im- possibile nō est hoīem non cē asinū. p̄ma officiā ē im- possibilis et officiata similis.

Ad t̄rtiū concedit q̄ cō- sequentiā ista ē bona: q̄ arguitur a conuertibili ad con- uertibile: et nō q̄ vna sit p̄ticularis et alia indefinita: s̄z q̄ quolibz earz est i sensu cōposito de s̄mis consimilibz vel cōuertibilibz. Et ad rōnē dī q̄ antecede- tē v̄ez et cōse- quēs s̄m. et cōcedo ista simul stare a cē v̄ez ē tibi dubiū et nullū a cē v̄ez est tibi dubiū. sic ista: tu dubitas a cē v̄ez r̄i: et tu dubitas nullū a cē v̄ez. dubitato n. vno p̄dicto- rior dī alter dubitari: nec ista s̄m p̄dictoria: aliquid a cē v̄ez ē tibi dubiū. nullū a cē v̄ez ē tibi dubiū: nec aliq̄ ē negatiua. s̄z ambe affirmatiue. et cuilibz istaz dī da- ri p̄dictoriū p̄ negatiōē p̄positā toti. Unde sic iste sunt vere aliq̄e bōez currere ē pole: nullū hoīem currere ē pole. nec iste sunt p̄dictorie. nec aliq̄ istaz ē negatiua: ita i p̄posito. Ad quartū concedit cōsequentiā cē bonā et negat oppositū cōsequētiā stare cū antecede- tē. Et cū tu p̄bas q̄ nullus decipitur. nego. et cū tu dicis: tu nō deciperis. nego. Et cum tu p̄bas: q̄ tu credis p̄cise sicut est. nego. Et cum tu p̄bas q̄ tu credis q̄ aliq̄s ho-

mo decipitur: et ita ē q̄ aliq̄s homo decipit: ergo tu cre- dis p̄cise sicut ē: negatur cōsequētiā: s̄z minor dī esse talis. Et ita ē q̄ aliq̄s hō decipit quē credis decipi. ergo et. s̄z illa minor est falsa. Sophisma t̄z diffōnes sic. Tu es asinus: ergo diffōnes male: p̄nā t̄z ante cedēs p̄bat: et pono q̄ a sit asinū. b hoc diffōctuz hō vel asinus: t̄z ar- guitur sic. v̄ezq̄ istoz ē asinū p̄ ly istoz d̄mōstrādo a et b. tu es alit̄ istoz: ergo tu es asinus: p̄nā bōa q̄ in D̄arij. minor ē nota: q̄ tu es b: q̄m tu es hō vel asinus: et ma- ior: p̄bat: q̄ hoc ē asinus d̄mōstrato a. et hoc ē asinū de- mōstrato b: et ista sunt oīa istoz: ergo v̄terq̄ istoz est asi- nus. q̄ b sit asinus. p̄bat: q̄ hō vel asinus est asinus: q̄m asinus ē asinus: ergo hō vel asinus ē asinus. Ad hoc negat aīis. Ad p̄bationēz admissio casu negat maior. et ad p̄bationē negat aīis: q̄ nō dī sic p̄bati: s̄z sic. aliquid istoz ē asinus: et nihil ē aliquid istoz q̄ illud sit asinus: ergo q̄libz istoz ē asinus. v̄l ergo v̄ezq̄ istoz ē asinus q̄ id ē. et minor ē falsa: q̄ aliqd est aliquid istoz q̄ nō ē asinus: q̄ fortes ē b. q̄m ē hō vel asinus: ergo ē aliquid illoz: et tamen nō est asinus. et hoc ē. q̄ hō vel asinus est asinus: et hō vel asinus nō ē asinus: nec ista p̄dicat̄ t̄z.

Utr̄ diffinitiones consequentie formalis et consequē- tie materialis sunt bene date.

Contra formalē arguitur sic. Ista conse- quentiā est formalis. Aliq̄s ho- mo est. ergo deus ē: et tū oppositū p̄ntis est ima- ginabile stare cū antecedente absq̄ p̄dictōe: ergo diffi- nitio mala. cōsequētiā nota cū minori. q̄ ista sunt imagi- nabilia stare s̄m absq̄ p̄dictōe: aliq̄s hō est et deus non est. s̄m magis i declaratiōe cōsequētiā formalis. maior: p̄batur. q̄ d̄s iste consequētiā sunt formales. aliq̄s hō ē. ergo aliqd est: ergo cāum ē vel nō cāum ē. cāuz vel nō cāuz ē: ergo deus ē. p̄bat ista vltima: q̄ ista p̄- positio deus est. seq̄tur formalit̄ et q̄libz illaz diuīsim: ergo cōiūctūz. p̄batur assumptū: q̄ seq̄ cāuz ē: ergo cā est: ergo deus ē. S̄m seq̄ non cāum ē ergo deus ē. q̄ si aliqd est h̄mō illud cē deus: ergo a p̄mo ad vltimū cōsequētiā erit formalit̄ aliq̄s hō ē. ergo deus est.

Secūdo sic: ista ē formalis. tu es aīal: ergo tu es hō: et tamē oppositū consequentis ē imaginabile stare cū an- tecedente absq̄ p̄dictōe: ergo et. consequētiā t̄z mi- nor: p̄batur. q̄ imaginabile ē ista stare simul absq̄ aliq̄ p̄dictōe. tu es aīal: et tu non es hō cū aliqd sit aīal q̄ nō ē hō. maior: p̄bat. s̄z q̄ cōsequētiā sit formalis: q̄ se- quitur tu es aīal: ergo tu es. a t̄rtio adiacēte: ad s̄m adia- cens sit vltima: tu es: ergo tu es tu. t̄z consequētiā: q̄ oppo- situz p̄sequentis formalit̄ repugnat antecede- tē. tu es tu: ergo tu es iste hō te d̄mōstrato a conuertibili ad cōuer- tibile: et vltima. tu es iste hō: ergo tu es hō. ab inferiori ad suū superius affirmatiue: ergo a p̄mo ad vltimū valet: tu es aīal: ergo tu es homo. T̄rtio sic: Ista conse- quētiā est formalis tu nō es hō: ergo tu nō es aīal: et tū oppo- situm cōsequētiā ē imaginabile stare cū antecede- tē absq̄ p̄dictōe: ergo et. minor p̄z maior: p̄bat: q̄ ex opposito cō- sequentis seq̄ formalit̄ oppositū antecedentis: ergo ē formalis: t̄z cōsequētiā p̄ p̄mā regulā si capituli cōse- quētiāz. antecede- tē p̄bat: q̄ seq̄ formalit̄: tu es animal: ergo tu es homo. q̄ sequitur formalit̄. tu es animal. ergo tu es. et vltima. ergo tu es tu: et vltima. ergo tu es ille

hō. & vltima: ergo tu es hō. **Cōtra** māle ex pte ante
cedētis ipōssibilis arguit sic. Ista gñā ē bona & mālis.
Hec ppō ē ipōssibilis se demōstrata. ergo nullus de ē: & tū
oppositū gñtis stat cū ante: ergo diffō mala. gñā tū
maior: qz maior ē ipōssibilis cū asserat se ēē ipōssibilē: mi-
nor: probatur: qz ex ante & gñte sit vna copulatiō possibi-
lis. f. ista hec ppō ē ipōssibilis seipā demōstrata: ergo deus
ē. ergo oppositū gñtis stat cū ante. p. gñā d se. Itē il-
la gñtū ē mālis: cesar nō fuit. ergo null? de ē: & tam
oppositū cōsequētis stat cū ante: ergo tē. gñtia nō cū
maior: qz anis ē ipōssibilis: minor p. qz ista stat simul: ce-
sar nō fuit: & dñs ē. Simili ista gñtia aliqñ nō valuit: er-
go nec nūc valet: t. cōsequētia: qz ois gñā bona ē nēcia:
& ois mala est ipōssibilis. Scōdō gñ māle ex pte cōsequētis
nēcij arguit sic. Ista cōsequētia ē mālis: de ē: ergo ce-
sar fuit. qz cōsequēs ē nēciū: & tū. oppositū cōsequētis stat
cū ante: qz ista stat sū: de ē: & cesar nō fuit: qz ex istis sit
vna copulatiō possib. ergo tē. Itē hoc est nēciū. ergo
hoc est nēciū. p. l. hoc ē vtroqz demōstrādo gñā. & tam
oppositū cōsequētis stat cū ante. ergo tē. cōsequētia t. ma-
ior: pbat: qz cōsequēs est nēciū. qd pbat: qz sic ppō qz asse-
rit se ēē ipōssibilis est ipōssibilis: ita ppō qz asserit se ēē nēcia ē ne-
cessaria. Itē illa gñā ē bona & mālis: oē aial currit:
ergo ois hō currit. & tū nec ahs: nec gñs ē nēciū. ergo re-
gule d gñā māli diminute sūt. cōsequētia nō cū maiori.
maior: pbat: qz hec gñā ē bona & nō est formalis. ergo est
mālis. maior: pbat: qz oppositū cōsequētis repugnat āte-
cedēt. he. n. dñe repugnat: qz oē aial currit: & qz hō nō
currit: qz seqt i baroco hoc ipōssibilis. f. qz hō nō ē aial. De i
de pbat maior. f. qz nō sit formalis: qz oppositū cōsequē-
tis est imaginabile stare cū antecedeat absqz dīctōe: er-
go non est formalis. cōsequētia p. cū antecedente. qz tē.

Ad hec

f. qz illa cōsequētia sit formalis. Et ad
pbatōez negat qz oēs ille gñe a pñio ad vltimū scē sunt
formales. imo mīte sūt māles tñ: qz reliquo tibi: dīscer
ne vt exerceas igeniū vt fā. Ad hz accedo gñtū illa
ē formalē: & nego qz sit imaginabile qz tu sis aial: & tu
nō sis hō. qz seqt hec dīctio tu es hō: & tu nō es hō. qz nō
sit imaginabile qz aliqd sit aial & nō sit hō sine dīctōe.

Ad tñ dīctū qz illa ē formalis & nego minorē. f. qz il-
la sunt imaginabilia stat sū absqz dīctōe. f. tu nō es hō &
tu es aial. qz seqt dīctio: vt dñi ē tē. Ad pñū gñ mā-
lē dī qz triplex ē ipōssibilis. f. p se: p accidēs: & p reflexionē. p
se ē qñdo pñcipalī significat sic nō pōt ēē. nec potuit esse:
nec potit ēē: vt hō ē asin? p accidēs vō ē qd pñcipalī si-
gnificat sic nō pōt ēē nec potit ēē: potuit tamē ēē. vt cesar
nō fuit. p reflexionē ē qd asserit se ēē ipōssibile seipō demō-
strato. Ad pñū mō dī qz magis loqz solū de ipōssibi-
bili p se. & p hoc solū pñū & hz ex pte ātecedētis ipōssibilis.

Alī tam pōt dīci ad hz qz ista cōsequētia ē bōa: vt nūc
cesar nō fuit. ergo nullus de ē: licz nō sit bōa simplr. cō-
sequētia āt bōa simplr est nēcia simplr. bona āt vt nunc
nō est nēcia simplr: itz vt nūc: & hz qd. & sic solū excludit
ipōssibile p reflexionē. Ad fm dī qz triplex est nēciū. f. p
se: p accidēs: & p reflexionē. p se ē illud quod significat:
sic nō pōt: nec potuit: nec potit nō ēē. vt de ē. Nec iūm p
accidēs ē qd significat sic nō pōt nec potit nō ēē: potuit
tamē non ēē. vt cesar fuit. Nec iūm p reflexionē ē qd asse-

rit se ēē nēciū. vt hec ppō ē nēcia seipā demōstrata. Ad
ppositū mō dico qz regula itelligit solū de nēcio p se: &
nō de alijs modis loqñdo d cōsequētia bona simplr. Et
p hoc p. ad pñū & fm. pñōt ē itelligi de nēcio p acci-
dēs i gñtū bona vt nūc. nō āt simplr. & p hoc p. alī.
ad pñā. Ad tñū concedo istā cōsequētia ēē māles &
tam antecedēs nō ē ipōssibilis: nec cōsequēs nēciū. negat tamē
cōsequētia. ergo regule sūt diminute. Unde magis dat dī-
finitionē cōsequētie mālis qz cois ē oib? f. quādo opposi-
tū cōsequētis nō pōt stare cū ātecedēte: & p istā cognosce-
rē illā ēē bonā. Dat et duas alias regulas spāles. f. qñ-
do ātecedēs est ipōssibilis & cōsequēs nēciū: & cōcedo qz p istas
spāles nō potes cognoscere vlt. qre tē. Sophisma. d
diffōnes sic: Tu es asin? ergo diffinitiones male. cōse-
quētia t. ātecedēs pbat: & pono qz a sit ista. ppō: hō est
asin? tūc arguit sic: tu es asin? vel tu rēspōdes ad a aliē
qz affirmatiue. f. tu nō rēspōdes ad a alī qz affirmatiue.
ergo tu es asinus. cōsequētia nō. qz arguit alibi dīctū
cū destructōe vni? pñis ad alterā. minor: pbat. f. tu nō rē-
spōdes ad a aliē qz affirmatiue. tu nō rēspōdes ad a. er-
go tu nō rēspōdes ad a alī qz affirmatiue. gñtū t. an-
tecedēs pbat. qz tu nō negas a nec cōcedis. f. si dicis qz
negas a. ergo te ēē asinū ē a te negādū. ergo te ēē asinū
ē aliqd: ergo tu es asinus. maior pñcipalī pbat: qz fā ps
isti? dīstīctiue ē vā. f. vlt. tu rēspōdes ad a aliē qz affirma-
tiue. pbat: qz ppono tibi a: si cōcedis hōo itentū. f. qz tu
es asinus. si negas. ergo tu rēspōdes aliē qz affirmatiue.
Ad hoc negat antecedēs. Ad pbatōne cū dīcis:
tu es asinus vel rēspōdes alī ad a qz affirmatiue: nō cō-
cedo istā dīstīctiua nisi p tpe p quo rēspōdeo. Et quā-
do dī: tu non rēspōdes ad a aliē qz affirmatiue: dico qz ē
falsa p tpe p quo rēspōdeo. & cū tu dicis: tu negas a. er-
go te esse asinū est a te negādū. concedo. ergo te ēē asinū
ē aliqd. ergo tu es asinus. negat cōsequētia tē.

Utrū diffinitōes consequētie bone de forma: & con-
sequētie bone de materia sunt bene date.

Contra

Ista gñtū non ē bona d for-
ma: tñ vlt. vlt. fallū ē ppō. ergo
nihil nō vlt. vel fallū est ppō: & tamē qñbz ei cōse-
milis i forma ē bona. ergo tē. gñtū nō cū minor: qz
arguit ab exposita ad vñā exponentiū suaz: maior: pba-
tur: qz illa non ē bōa. ergo nō ē bona d forma. pbat an-
tecedēs. qz anis est vlt. & cōsequēs fallū. qz ātecedens sit
vlt. pbat: ois ppō ē vlt. vel falsa. ergo tñ vlt. vel fallū ē
ppō. qz cōsequēs sit fallū pbat: qz dīctōe ei? ē vlt. f.
aliqd qd non ē vlt. nō fallū est ppō. qz hec ē ppō dmon-
strādo istā: hō ē asin? & hec ē aliqd nō vlt. vel fallū. ergo
aliqd nō vlt. nō fallū est ppō. t. cōsequētia cū maior:
minor: pbat. qz hoc ē fallū. ergo hoc est non vlt. vel fal-
lū. Scōdō sic: ista gñtū nō ē bona d forma: ātīps
est alb? ergo ātīps est colorat? & tamē qñbz sibi similī
forma est bona. ergo tē. cōsequētia nō cū minor. qz ar-
guīt ab inferiōr ad sūp? affirmatiue: & cū alijs condi-
tionib? requisitis. maior: pbat: qz cōsequētia nō valet. pro-
batur: qñ possibile est ita ēē sic significat p antecedens.
qñ non sit ita sicut significat p consequens. ergo non
valet. t. cōsequētia. antecedēs pbat sic. pñōssibile est
ita ēē sicut adēqte significatur p antecedens. & non ē ita
sicut adēquate significat p consequens. ergo pōt ē: ita

esse sicut significatur p antecedens qñis nō sit ita sic si-
gnificat per consequens. t3 consequentia: qz ex oi copula-
tina affirmatiua t3 iserere vñā expletinā affirmatiuā. t3
atecedens pbat. qz hec est possibilis. ita ē sicut adeqte si-
gnificat p atecedens que adeqte significat: ita esse sicut
adeqte significat p atecedens: ergo possibile est: ita esse
sicut adeqte significat p atecedens qd est pma ps ante-
cedens. Alia ē ē manifesta. s. t3 nō ē ita sic significat
p consequens: qz antips non est coloratus. Tercio sic:
Ista cōsequētia nō ē bona s forma: si hō currit aial cur-
rit. ergo si iste hō currit aial currit: t3 tamē qñbz consilis
i forma valet. ergo t3. cōsequētia ē nota. maior. pbat. qz
sub ēmīno stāte confuse tñm imobilē nō licz descendē.
t3 cū ly homo ster imobilē fm magm. ergo nō licz d-
scendē: t3 consequēter si licz descendē hoc est gñā mae z
nō de forma. minor. pbat: qz arguendo a cōditionali
affirmatiua descendēdo sub atecedēte ad consequens sem-
per valet: vt pz discurrēdo in omnibus.

Ad hec breuiter respondēt. Ad pñm nego
maiorē. s. qz illa consequētia nō sit s for-
ma. Ad pbationē dico qz atecedens ē ver. t3 nego qz
consequens sit falsū. Et cū dicis: dīctoriū consequētis est
ver. nego. Unde ly nō: d3 dēminare totū dīfūctū. alie
nō essz dīctoriū exponentis negatiue i q ly nō: determi-
nat totū dīfūctū. t3 is nego istā: aliqd non ver. vel fal-
sum ē. ppō. Et ad pbationē nego istā: hoc non ē verū
vel falsū demonstrata illa: hō est asin. Et cum tu ar-
guis: hoc est falsū. ergo hoc ē non ver. vel falsū. a parte
dīfūcti ad totū dīfūctū. nego consequētā quādo dīfū-
ctū tenet collectiue: sic est i ppositio: cū dēminet p signū
confusū. Si at intelligim? qz negatio solū isinaret p-
mā pte dīfūcti nō essz ad ppositū. Ad fm negatur
maior. Ad pbationē cū dī possibile ē ita eē sic significa-
tur p atecedens: qñis nō sit ita sicut significatur p cōse-
quens. Distinguo de ly possibile: qz aut cadit sup totū
aut sup pma pte nū. Si sup pma pte nego consequēti-
am. Si vō sup totū concedo cōsequētā. t3 vltēr? nega-
tur qz ex copulatiua liceat iserere expletinā: quādo copu-
latina nō ē ypothetice pbabilis: vt ista cū ly possibile
cadat i totū: qz i copulatiua caderet sup totū: i expletina
vō sup ptem. Ad tñm cōceditur maior. Unde illa cō-
sequētia valet tñm de mā: t3 negatur qz quelibz consi-
milis i forma valeat. Ad pbationē dī qz nō valet de-
scendēdo de forma. qz nō valet descēsus i oib? cōsumi-
lib? i forma. vt i illa: si hō nō currit risibile nō currit. er-
go si iste hō nō currit risibile non currit: t3 tñ ē similis d-
scēsus i forma huic. Vnde hoc ample i gōne scā d sup
positione imobilē confuse. Sophisma d diffinitōes
sic: An es asin? ergo diffinitōes male. consequētia t3
atecedēs pbat: sic: tu es asinus: vel illa dīfūctina ē
falsa. p ly istā demonstrādo dīfūctinā scāz. s3 illa dīfū-
ctina nō ē falsa. ergo tu es asin. consequētia bona t3 an-
tecedēs ē ver. ergo t3 consequens est ver. qz atecedēs sit
ver. pbat. p pma pte pz: qz si non dicas tu qz illa dī-
fūctina ē falsa: t3 arguitur sic. Ista dīfūctina ē falsa. er-
go tu es asin. vñ ista ē falsa a pte dīfūctie ad totā. t3 an-
tecedēs est ver. p te. ergo consequens qz minor sit vera
s. illa dīfūctina nō est falsa. probatur: qz contradicto-
riū est falsū. s. illa dīfūctina est falsa. ergo quelibet

ps est falsa. ergo ha pars est falsa. s3 ha pars ē illa dīfū-
ctina t3 est falsa. ergo ista est falsa.

Ad hec respondet qdam breuiter non admittē
do casum. s. qz pars non possit dēminā
re totū. sed videtur fuga. Ideo dicatur: t3 ad istā dīfū-
ctinā scām: tu es asinus vel ista dīfūctina est falsa.
Dī querendo an velis qz secūda pars significet precise
an non. Si sic non admitto casum: qz est insolubile sim-
pliciter. Si aut non significat precise admitto casum: t3
dico istam dīfūctinā esse falsā. Et cū tu arguis d. illa
dīfūctina est falsa per te ergo tu es asinus vel ista dīfū-
ctina ē falsa. t3 consequētia a pte dīfūctie ad totā dīfū-
ctinā. negat cōsequētia qz ista ppō: ista est falsa. ē an-
tecedēs put mere significat cathegorice: t3 sic cōcessa ē.
Est aut ps dīfūctiue quādo ē consequens vt significat
ypothetice. Rursus non recte accipis minorē dicendo
ista dīfūctina nō ē falsa: s3 debes dicere non ista dīfū-
ctina est falsa. t3 hoc dīctoriū significat copulatiue op-
posito modo. s. qz ista dīfūctina nō est falsa vel ipa nō
est vera. t3 ideo minor est vera.

Uñ pma regula sit vā: Si ex dīctorio consequētis
sequit dīctoriū atecedētis consequētia est bona.

Contra. ista cōsequētia non valet. Sor-
tes nō demonstratur: ergo hoc
non demonstratur. ex dīctorio consequētis seq-
uit dīctoriū atecedētis. ergo regula falsa. consequen-
tia nota cū minor: qz sequit: hoc dīfūctiue non valet. ergo sor-
tes demonstratur p ly hoc demonstrādo sortē. maior. pba-
tur. qz posito qz nihil demonstretur ē atecedēs verū
vt pz: t3 consequens falsū. pbat: si consequens sit ver: cum
sit ppō o3 qz subm aliqd significet. t3 sit pñmē dīfū-
ctinū non significat nisi demonstrādo. t3 p consequens
aliqd demonstratur p ly hoc. t3 per consequens falsū ē qz
p ly hoc non demonstretur aliqd. Scdō sic. illa con-
sequētia non valet: hoc est pñm. ergo hoc fuit. t3 tamē
ex dīctorio consequētis sequit contradictoriū antece-
dētis. ergo t3. t3 consequētia cū minor t3. qz sequit:
hoc non fuit: ergo hoc non ē pñm quocūqz demon-
strato. maior. pbat: qz aliqd fuit qd non fuit: ergo ali-
quid ē pñm quod non fuit. t3 consequētia a convertibī-
li ad cōuertibile. t3 atecedens ē ver. vt pbat. ergo t3 cō-
sequens: qd an sit ver. pbat sic. aliqd fuit t3 ipole ē illd fū-
isse: ergo aliqd fuit qd nō fuit. qñā bona t3 an. pbat: et
signo hāc ppōnē hō est asin? quā volo diu fuisse sic pre-
cise significādo. tñc pma ps pz: qz hoc fuit demonstrā-
do istā ppōnē. t3 ipole est hoc fuisse. ergo aliqd fuit qd nō
fuit. Scdā ps pbat. s. ipole est illud fuisse. qz ver est qz
ipole est hoc fuisse. ergo ipole est hoc fuisse. pz cōsequētia
a fili. Vñ est te currē. ergo tu curris pbat atecedens.
Hec est vā qz ipole est hoc fuisse: qz adeqte significat qz
ipole est hoc fuisse. ergo ver est qz ipole est hoc fuisse. t3
consequētia cū minor. maior. pbat: qz hec est vā hoc fu-
it: qd est ipole. ergo qd est ipole hoc fuit. cōsequētia bōa a
a convertibili ad cōuertibile. atecedens est verum. er-
go t3 consequens. Ista est longa philateria. tamen p tu
uenib? clare deduxi t3 clariū respōdebo. Tercio sic.
ista consequētia est bona. sortes est nūc primogenit?
ergo habet vel habuit patres. t3 tamen ex opposito con-
sequētis nō seqt oppositū antī. ergo regula falsa. qñā

tenet cum maiori. minor probatur. quia pono qd plato
iniecerit semē p forte generādo in matricē berte. postea
moriat: quo mortuo puet berta ita bene illud semē qd i
tūz istudat aia fortis: tūc pz qd nō sequitur: fortis non hz
nec hūit ptez. ergo nō est pmo genit. qz anis est vez: qz
nō habuit ptez qm iuit fortis: qz tūc plato nō erat. nec qm
nō fuit: tūc tūc est fallū. Quarto arguit argumē
to magis. ista gna ē bona. tu credis pscise qd ois hō de
cipit. ergo tu deciperis. tūc tūc ex dictione gntis nō se
quit. dictionū anis. ergo tūc. pma pars anis. pbat: qz
sequitur: tu credis pscise qd ois hō decipit. igitur tu credis
vez vel fallū. si tu credis fallū. igitur tu deciperis. si tu cre
dis vez. tūc credis qd ois hō decipit. igitur ita ē qd ois hō
decipit. tūc es aliqz hō. ergo tu deciperis. qd aut ex dī
ctione gntis nō sequitur dictionū anis. pbat: tūc pono qd
tu credas pscise qd ois hō decipit. tūc nō tu decipiaris. isto
positio gntis est fallū p casū tūc anis est vez. pbat. qz si non:
datur oppositū: tūc arguitur sic: Tu credis pscise qd ois hō
decipit: tūc ita ē qd ois hō decipit: qz ois hō nō tu decipit
p casū: tūc deciperis p rōne. igitur tu credis pscise sicut ē
per rationē: quod erat pbandū.

Ad bec respōdetur. Ad pūm negatur maior. s.
qd ista gna nō valeat. Et ad pbationē
nego qd posito casū anis sit vez. tūc gntis fallū. qz si nihil
denūtiatur nō est anis ex quo nō hz gntis. Et gntis stāte ca
su isto illa nō est gna. sed bene cōcedo qd anis pōt ēē vez
sine gnte. Et ex hoc sequitur qd aliquē dūc ppōnes cōuer
tuntur qz vna pōt ēē vera sic significādo tūc altera non: vt
ille: for. nō denūtiatur: hoc nō denūtiatur. pma cū pōt ēē
vera: scdā. nō. Et si replicas. ergo sequitur qd a cōuertibi
li ad cōuertibile nō valet gna. dī negādo qd sequitur. qd v
vis qd for. denūtiat vel nō. si sic vtraqz est falsa. si nō tūc
nō poterit fieri gna. qz nō erit nisi vna istaz. Ad scōz
negatur maior. s. qd gna ista nō valeat. Scdō. ad p
bationē cum dī: aliqd fuit qd nō fuit. ergo tūc. nego anis.

Ad pbationē cū dī: aliqd fuit tūc ipole est illud fuisse.
ergo tūc. nego anis p scdā parte. Ad pbationē cū dī:
vez est qd ipole est hoc est fuisse. ergo ipole ē hoc fuisse.
Dī dubitādo qd tenet ly qd: vel noialr vlt gntine. Si
pmo mō: tūc anis est vez. sed gna nō valet. qz ly qd non
cōuertitur cū dōne ifinitūa qd dī dēū ppōnis nisi cum
tenet cōiunctiue. si vero ly qd tenetur cōiunctiue gna est
bona. sed nego anis. Ad pbationē cū dī: bec est vera
qd ipole est hoc fuit qd adeqte significat tūc. ergo vez ē qd
ipole est hoc fuisse. negatur gna. qz i antecedēte tenet ly
qd noialr: in gnte vero cōiunctiue. tūc in hoc solet cō
cedi qd vez est qd ipole est hoc fuisse. tūc fallū est qd ipole ē
hoc fuisse. tenēdo ly qd in pma noialr: in scdā vero cō
iunctiue. sic cōceditur qd neciūz est qd de? nō fuit tūc neciūz
est qd de? fuit: in pma tenēdo ly qd noialr: in scdā vō
cōiunctiue. Ad tūc negat maior. s. qd ista gna sit bona
qd nō est necē qd ad gntationē alicui? sit vel fuerit pī: sed
qd semē fuerit debito loco ifusum: qd habeat vntē ifor
mativā: imo etiam est pōle qd nec habeat nec habuerit
matrē vt si in casu pōri ponatur qd sim? pping istā i
fusiōis aie itellective p forte generādo: tūc oēs cause
pparātes dīspōitionē p illa aia ita. ppique qd nulla cā
nālis in tā vntē tpe possit applicari ad ipedimētū. De
ide volo qd cor berte pcutiatur gladio tūc sibi iustitioris p

minori tempore qz anima iroducetur pro for. generan
do. casus est satis imaginabilis. tūc pz conclusio. p pmo
istā aie iroduce. Ad gntū negatur minor. s. qd ex dī
ctione gntis nō sequitur dictionū atecedētis. Ad p
bationē dī nō admittēdo casum: qd nō est pōle qd tu cre
das pscise qd ois hō decipitur tūc nō decipiaris. nā si sic
sequitur qd tu deciperis: vt ostēsum est. aut ergo tu decipe
ris in credēdo oēm hoiez decipi. qz oēs hoies decipi est
fallū per casū: aut in credēdo. aliud videlicet qd hō ē
asin? vel aliqd aliud fallū. tūc p gntis tu nō credis pscise qd
ois hō decipitur: qd est oppositū vniūz particule casus.
Et eodē mō sequitur qd nō est pōle qd tu credas pscise tēp
decipi. igitur tu deciperis. vel ergo in credēdo teipsum
decipi vel aliud: nō pūm: qd tēp decipi est vez. igit ali
qd aliud. tūc p gntis tu non credis pscise teipsum decipi tūc.

Sopbiūma gntis regulas sic: Tu es asinus. ergo regula
falsa. gna tenet. anis pbat. tūc pono qd a cōuertatur cum
isto tūmō hō: tūc hoc diffūctū a vel b cū isto tūmō asin?
Tūc arguit sic: tu es a. ergo tu es a vel b. tenet cōsequē
tia a parte diffūcti ad totū diffūctū: tūc antecedēs est vez:
qd tu es hō. ergo tu es a. ergo cōsequēs est vez. tūc vltra:
tu es a vel b. ergo tu es asin? tenet cōsequētia a cōuertibi
li ad cōuertibile. Ad bec dī negādo anis. Ad p
bationē admittēdo casū negatur cōsequētia. qz a vel b nō
est diffūctū nisi apparēter. qz p casum cōuertitur cū ly
asinus. ergo est icōpleti: tūc p cōsequēs nō est diffūctum.
Vel aliter si vis qd sit diffūctū dicitur qd regula itelli
gitur de diffūcto significāte ex cōpōitione suaz partiū.
qualiter non est in proposito.

Utr. secūda regula sit vera: Si aliqua cōsequētia est
bona tūc antecedens est vez. ergo tūc consequens.

Contra ista cōsequētia est bona: deus est: nō
ergo nullus hō est asin? tūc anis
est vez tūc cōsequēs nō. ergo regula falsa. conse
quētia nota cū maiori. minor pbat. p pma parte pz.
s. qd anis sit vez. pmo scdā. pbat. s. qd cōsequēs nō sit
vez. qz si nō: dā oppositū qd sit vez: tūc arguitur sic. conse
quēs est vez qd significat adeqte nullū hoiez ēē asinum.
ergo sic est qd nullus hō est asin? tenet cōsequētia. a cō
uertibili ad cōuertibile. tūc vltra: sic est qd nullus hō est
asin? ergo aliqd est qd nullus hō est asin? tenet cōsequē
tia. qz ois ppō affirmatiua sine pōicato dīstractiō po
nit aliqd vel aliqd ēē. sed hoc cōsequēs est fallū. ergo
illud ex quo sequitur tūc. Scdō sic: ista cōsequētia ē bo
na: illa ppō: cesar fuit est necia. ergo ei? adeqte signifi
catū est neciūz: tūc anis est vez tūc cōsequēs nō. ergo re
gula falsa. cōsequētia tenet cū maiori: qz arguitur a dīfi
nito ad dīffōnez. minor pbat. ponēdo qd sit ista ppō:
cesar fuit sic significās. qd anis sit vez pz p regulā cōz dī
centē qd ois ppō vera de pterito in tūmīs simplicibus
nō depēdēs a futuro est necia. qd cōsequēs nō sit vez p
bat. qz si nō dā oppositū. tūc sic. adeqte significatū est
neciūz. s. adeqte significatū est cesarē fuisse g? cesarē fuisse
ē neciūz. tūc vltra. ergo cesarē fuisse ē. aut saltē sequitur. ergo
cesarē fuisse est aliqd. quod est fallū. qd cesarē fuisse ni
hil est: cū nec sit suba nec accūs. Tertio sic: ista conse
quētia est bona: illa ppō est vera. cesar fuit. ergo adeq
tū ei? significatū est vez. tūc anis est vez. tūc cōsequēs
fallū. ergo regula falsa. cōsequētia tenet cū maiori. qz

arguit a diffinito ad diffinē. minor pbat. et p pma par
te patet p secūda pbat. qz seqt: adeqñ significatū est ve
ri. sz tale ē cesarē fuisse. ergo cesarē fuisse est verū. qñs
est falsū: qz cesarē fuisse nihil ē. ergo cesarē fuisse nō est
verū. sz qñs: qz negato ente de aliquo negat qdlibz cōte
nū sub ente. anis pbat: qz si cesarē fuisse ēē aliqd. deus
posset illud ens destruere cōtra sententiā Agatbonis sex
to ethicoz. quā pñs approbat. Quarto sic. ista qñs
ē bona: nihil demīrat. ergo hoc nō demīrat: et tamē anis
est verū et qñs falsū. ergo regula falsa. qñs t3: cū maio
ri. qz arguit ab vñ negatīna ad vñā suā singularē. minor
pbat: qz vbi nihil demōstrat antecedēs est verū: vt pz
et qñs falsū. qñs est: subz ē aliqd significat. sz non
significat nisi demīrando. g° aliqd demīrat qd ē falsū. g°

Ad hec respondet. Ad pñm nego minores. s. qz
anis sit verū et qñs falsū. imo qñs est et
verū. Et ad pbatōz cū hoc nō demīrat: qz consequē
sivez: ergo verū est nullū boiem esse afīnū. pcedit qñs.
Et vltia cū dicit. verū est nullū boiez ēē afīnū. ergo sic
ē qz nullus hō ē afīnus. Respondet pñm. pñm. pñm. pñm.
quēdo de ly sic ē. aut tenet aduerbiali p ve. aut vt sunt
due ptes. Si scdo mō negat qñs. si pmo mō cōcedit.
sed negat vltier? qñs. cū dī. ergo aliqñr ē qz nullus hō ē
afīnū. Altr respondet magi i qdratura sua sine aliqñ disti
ctione cōcedēdo vsqz ad istā qñs. Deinde negādo istaz
vltimā. qz in antecedēte ē apliatio et in qñte nō. Altr re
spōdet i pmo posse. vide sup i scda qōne. Ad scdōz dī
cit pñm. pñm. qz ly neciū et fili suomō. alij modi possūt
capit triplic. s. trāscēdent p re necia. Scdo aduerbiali p
mō necio. Et tñtio mō p pñone necia. vnde dicit qz il
la ppō: necē ē cesarē fuisse: ē falsa capiēdo ly. necessariū
pñm mō et scdo mō. qz cesarē fuisse nihil ē. sz tñtio mō
ē vā: qz significat qz illa ppō ē necia: cesar fuit: et iō for
malit respōdēdo negat vltimā qñs. cesarē fuisse est ne
cessariū. ergo cesarē fuisse ē ens. qz ly neciū ampliāt p
eo qd est vel fuit vel erit vel imaginabile esse. Et dicit
vltier? qz ad pbatū ppōnē ēē neciā nō est mediū vñ ex
significatio adeqñ necio. sed solū est verū illud qz quādo
ppō est affirmatiua et ampliatiua: et ei correspōdet ali
qd reale. sed dat vñ mediū vñ ad pbatū ppōnē ēē
neciā qd est tale: illa ppō vera ē: cui nec aliqñ alis pōt ēē
falsa sic pñe significādo cui non dīcit aliqñ ppō quā se
quū esse falsā ad ppōnē significatē istā: et sola iposibili
tas nō pñmittit. ergo necia ē: et ecōtra. Et cōsequē ne
garē istā cōsequētiā: ista ppō ē necia: cesar fuit ergo ade
quatiū significatū ē neciū. Ad hec si vis abunde vide ab
eo dubio septimo. Ad opio est ferme qz oēs logicos
qz diffiniūt ppōnem necessariā sic. Est illa cui adeqñz
significatū ē neciū et pñpue qz magis. Id alr dicatur cō
cedo illā pñqñtiā ēē bonā: illa ppō ē necaria. cesar fuit.
ergo cesarē fuisse ē neciū: pñpposito qz sic adeqñe signi
ficet. et nego qz cōsequē sit falsū. Ad pbatōnē cui dī:
cesarē fuisse est neciū. ergo cesarem fuisse est aliqd. cōce
ditur pñqñtiā. Et cū dī: cesarē fuisse nihil ē nec aliqñ
et ergo nō est ens. Dicitur qz ēs triplic accipi solet. Vno
mō vt est cōmune ad oē significabile tā cōplere qz icom
plere. et sic significatur tā p terminū qz per ppōnē. Alio
mō vt est cōe ad significabile cōplere tm. Tertio mō vt
cōe ad significabile cōplere loquēdo de ente. Scdo mō

cōcedit qz cesarē fuisse nihil ē: put ly nihil oppōitū en
ti scdo imō. cū hoc tamē stat qz sit ens pmo et tñtio mō
et nō valet. ergo vel ē suba vel accidēs. qz illud solū est ve
rū de ente icōplero. Ad tñtio dicit pñm. pñm. qz nō
pbatur vñ pñppositio esse vera ex significato adeqñ ve
ro. qz argumentū cōcludit: sed sic est pñe sicut illa pñp
positio significat. ergo est vā pñe: sic fuit illa pñppositio signi
ficat. ergo fuit vera: pñe sicut erit illa pñppositio signifi
cat. ergo ē vā. Cōtra. ponatur qz illa ppō: cesar fuit
nūc pñm sit. et tamē nō fuit nec pñm hoc erit. tñc nō va
let pñe sic fuit significat. ergo fuit vera. pñe sicut erit
significat. ergo erit vā. qz antecedēs ē verū et cōsequēns
falsū. Ideterea ē cōtra oēs logicos diffiniētes ppōnem
verā sicut ē illa cui adeqñ significatū ē verū. Ideo alr
dicatur cōcedēdo vsqz ad istā. ergo cesarē fuisse est ens.
et dicatur sicut ad tñtio argumentū pñe. ergo deus posset
destruere illud ens. nego consequētiā. sed bene sequit si
esset ens scdo mō. Ad qñtū dī qz si nihil demīrat
consequentia nō valet. qz nō est cōsequētiā. qz nō est cōse
quens. Si at aliquid demōstratur cōceditur cōsequētiā
sed tā cōsequens qz antecedens est falsū. qre tē. So
phisma contra regulas sic: Tu es afīnus. ergo regula
falsa. cōsequētiā t3. ātecedēs pbat: et pono qz oē demon
strati p ly hoc sit afīnus: quo admittis: qz possibile est.
ppono tibi: tu es hoc demōstrādo te vel cōcedis vel ne
gas. si cōcedis arguitur sic: oē demōstrati p illud pño
men hoc ē afīnus: tu es aliqd demōstrati p illud pño
men hoc. igitur tu es afīnū. t3 cōsequētiā cū maiori: qz ē
casus. minor pz p certificationē scāz. qz dīci te demōstra
ri p ly hoc. Si at negas: tu es hoc: arguit sic: tu negas
verū et nō repugnas. ergo male rides. antecedens patz:
qm nō sequit oē demōstratum p illud pñomē hoc ē afī
nus. ergo tu nō es hoc. qz ista stant simul: oē demōstra
tū p illud pñomē hoc ē afīnū: et tamen tu es hoc. Ad
hec dī negando antecedens. Ad pbatōnem admisso
casu cū pponitur: tu es hoc: demōstrando te pōt dīci pñ
mo nō admittendo hāc demōstrationē: qz repugnat ca
sui. Secūdo dī pcedendo istam: et tunc ad argumen
tum: oē demōstrati p ly hoc est afīnus: tu demōstra
ris per ly hoc. igitur tu es afīnus. nego minorem tanqz
repugnantem. Et ad pbatōnem dīci qz per ly hoc tu
demonstraris. ergo tu demōstraris. nego consequēti
am. si tamē sumit p ātecedente illa: ego te demōstravi p
ly hoc. nego istā tanqz repugnantem: qre tē.

Utrum tertia regula sit vera. si aliqñ psequentiā ē bo
na et antecedens est neciū. ergo et consequens.

Contra. nulla ppō est necia er
go regula vna. cōsequē
tiā. t3 antecedens. pbat. qz si qz esset
necessaria potissimū: est illa: deus ē.
Sz cōtra: ista pñppositio est necessaria.
sz hec ppō est. et hāc ppōnem esse sicut
idem. ergo hanc pñppositionem esse est
necessarium. consequens est falsum. qz hanc pñppositio
nem esse est contingens. qz pōt esse et non esse. Con
firmatur. qz hec pñppositio deus est: est contingens. ergo
non est necessaria. consequentiā tenet ad affirmatiua
vñ disperati ad negatiua alterius: probatur antece
dens: qz hec pñppositio contingenter est. ergo est contin

gens. p3 pna: ams pbat. qz pot esse a no ee. ppter ea nullu necessariu est illa ppo. a aliqd e ista ppo. ergo ali- quid contingens e ista ppositio. p3 pna. Tunc vltia. ergo ista ppositio e contingens. t3 pna p conuersione. Secundo sic. hec pna est bona: hoc est necessariu. ergo hoc e ne- cessariu. p3 pnae demonstrado ams. a antecedes est necessa- rium. a consequens contingens. ergo regula falsa. pna t3: cu maiori. qz opposituz pntis repugnat ams. minor pbat: qz ams sit necessariu p3: qz asserit se ee necariu. qz aut co- sequens sit contingens pbat. qz contingens est illud antec- edens ee: a p3 ams contingens est ipsu ee necessarium. a p3 sic p3e significat. ergo p3 est contingens. Tercio sic. hec pna est bona: contingens est. ergo contingens est. a ta- me antecedes e necessariu a consequens contingens. ergo re- gula falsa. psequencia t3: cu maiori. qz arguit ab eodem ad ide. minor pbat. qz ams sit necessariu p3. qz necesse e aliqd contingens ee. a sic significat ams. ergo est neciu qz p3 sit cotigens pbat. qz primarie significat cotigens est. sed cotigens ee est cotigens. ergo t3.

Ad hec rñdet. Ad p3m negat antecedes. Et ad pbatione pcedo qz ista e necessaria: de? est. Et cu arguit: hec ppo est necessaria. a hec ppo e hanc pbatione ee: ergo hanc pbationem ee est neciu. nego consequentia: nec arguit resolutio: qz consequens no est re- solubile sed officabile. Ad confirmatione negat ista consequentia: ista ppo cotingent est. ergo e cotingens: qz p- positio di neia vel cotigens rone significat qd est tale. a no qz sit res neia vel cotigens. concedit ergo qz ista ppo est res cotigens. negat tamen qz sit ppo cotigens. Dicit aut cotingent ee: qz est res cotigens. a necessario t3: qz significat re neia. Ad aliqd negat vltima con- sequentia. Ad scdm negat qz ams sit necessariu ad itelle- ctu danti: qd no est neciu p se: licet sit neciu p reflexione sed tale adhuc est cotigens vel ipole. Vel dicit qz no va- let in pponib? ad solubilia. Vel di qz regu- la intelligi qz no sit tale per reflexione. Ad tertiu di qz consequens est neciu sicut ams a di vlti? qz cotigens ee est neciu tanq? significat: llez nullu cotigens sit neciu nec ideo necit aliqua pponem ee necariu. a qualibet rem per seipaz significat ee rem cotingentem: vt ista. h3 est aial t3. Sopbisma 3 regula sic: Tu es asinus: ergo re- gula falsa. consequentia t3. ams pbat sic. Oe aial quod fuit aliqui fuit asinus: sed tu fuisti aial quod fuit aliqui: ergo tu fuisti asinus: s3 tu es ide quod vnq? fuisti. lgi tu es asinus. p3 consequentia pma cu maiori. a maiore pbo supponedo qz in a instanti no fuit aliqd aial pter asinu. isto posito ar- guitur sic. Oe aial quod fuit i a instanti fuit asinus: ergo oe aial quod fuit aliqui fuit asinus: t3 consequentia ab isero- ri ad sanz supius affirmatiue a sine distributione a sine signo immobilitate. qz sic arguatur. pbo: qz ly aliqui no di- stribuitur quod snadetur sic. signu vlt affirmatiuu non distribuitur tmini sequente se imediate: nisi fuerit detmi- natio sui substantiu: s3 ly aliqui no e determinatio sui sub- stantiu: qz aduerbiu est determinatio vbi a no nois: ergo no distribuitur ly aliqui. Ad hec negatur ams. Ad pbatione nego ista: oe aial quod fuit aliquando fuit asinus. Et ad pbatione nego consequentia a concedo qz ly ali- quando distribuitur: a qz est determinatio illu? tmini aial:

no qdem ppinqua sed remota: a ista p3 qud aduerbiu e determinatio vbi a no nominis: quare t3.

Utrū qrtia regula sit vera. si aliqua consequentia e bona a antecedens est ipole consequens est possibile.

Contra ista consequentia est bona. chyme- ra que no est no intelligitur. ergo chymera est. a ista no intelligitur. a tamen antec- dens est pole a consequens no. ergo regula falsa. consequentia t3 cu maiori: qz l3 resolvere relatiuu no confusiu i a: a il- le illa illud. minor pbat. qz antecedes sit pole p3: qz e vey cu dicatoriu sit falsu. s. ois chymera que est intelligi- tur. qz sequit qz ois chymera est: a illa intelligitur. qz co- quens no sit pole p3: qz est vna copulatiua: a pma ps e ipolis. Secundo sic. illa consequentia est bona. tu es i ista. ti pnti. ergo aliquado fuit ita qz tu fuisti in instanti pnti. a antecedens e pole a consequens no. ergo regula falsa. psequentia tenet a maiori p3: qz ois ppo affirmatiua de pre- senti relinqt vna de pterito vera. qz antecedens sit pole p3. qz consequens no sit pole pbat. qz nulluz istans pntis fuit. ergo nihil fuit in instanti pnti. a p consequens tu no fui- sti in instanti pnti. patent ambe consequentie. antecedens p- batur. qm hoc istas no fuit demonstrando istans pntis. a hoc e oe istas pntis. ergo nullu istas pntis fuit. Ter- tio arguitur argumeto magis. ista consequentia est bona. ois ppo est affirmatiua. ergo nulla est negatiua. a tamen antecedens est pole a consequens e ipole. ergo regula falsa: psequentia t3 cu maiori. mior pbat. p pma pte: a p3 qz il- la fa pars e ipolis. Nulla ppo e negatiua. qz no pot ee va. qz no quando est: qz ipa est: a esset negatiua: ergo ali- qua ppo negatiua esset: nec ipa non existente: qz quan- do ppo non est non est va nec falsa.

Ad hec respondetur Ad p3m negat ma- ior. scilicet qz illa consequentia sit bona. Ad pbatio- nem dicitur qz relatiuum l3 resolui sic in affirmatiuis in negatiuis vero non. Et ideo si diceret chymera est que intelligitur. ergo chymera est. a ista intelligitur be- ne valeret consequentia. Et ideo cum in affirmatiua relatiuum resoluitur in coniunctionem copulatiuam: a pronomen demonstratiuum. in negatiua relatiuum resolveretur in coniunctionem disiunctiuam vel. a pro- nomen demonstratiuum cum partibus oppositis ipsi- us affirmatiue: vt in istam: chymera non est: vel illa non intelligitur. Ad secundum nego maiorem. s. qz ista consequentia sit bona. Ad probationem dico qz de- bet sic intelligi. omnis propositio vera affirmatiua de presenti carens extremo composito: a signo confusio- tam explicite qz implicite relinquit vnam de pterito veram qualiter non est in proposito vt declarabo. Di- citur primo vera: quia si ista de pnti est falsa no opor- tet qz relinquat istam de pterito veram. Secundo af- firmatiua: quia si esset negatiua illud etiam nam esset opus. Dicitur tertio carens signo confusio. quia ista est vera: omne instans est. que tamen non relinquit ali- quam de pterito veram: quia nunquam ista erit ve- ra instans fuit. Dicitur quarto carens extremo com- posito tam explicite qz implicite: quia hec est vera hoc instas e istans quod e: a tu non relinqt aliqued de pterito

no vera: q: illa nunq: e vera: hoc istans fuit instans quod
 e: ita e in pposito. sc. cu extremo copposito: qre non va-
 let. Ad tertiu negat minor: vn negat q illud gns non
 sit possibile: nulla ppoe e negativa. Ad pbatione cuz
 oi. no pot ee vera: ergo non e polis: negat gna: q mul-
 te sunt ppones poles que no possut ee ve sic p se signifi-
 cado. vt in ma insolubilibz iste: ois ppoe e falsa. nulla pro-
 positio e va: b: no e vez. hoc e falsu seipo dmostrato: z
 ee mam insolubilibz vt ista. sonas no e exites i mete sonis
 fli: hec no e vera: de: e exis in mete. Similr hic non e
 demostrado subin hui: ppdnis. ad cui: destinatione defi-
 neret ista ppoe: qlibz. n. illaz e polis: nulla ti ipaz sic si-
 gnificaco pot esse vera. Sophisma 3 regula sic. Tu
 es asin: ergo regula falsa: gna t3: ans pbatur sic: quel-
 bet singularis alicui: vlis e va: tu es asinus e singularis
 alicui: vlis: ergo tu es asinus e va: gna t3: cu minori. ma-
 ior: pbat sic: quelibz singularis isti: vlis. ois ho e aial: e
 va. ergo quelibz singularis alicui: vlis e va. t3 gna ab i-
 feriori ad suum superi: affirmatine zc. Ad hec di ne-
 gado ans. Ad pbationem negat maior. f. qlibz singula-
 ris alicui: vlis e vera: q: falsa e. vt pz p exponentes.

Ad pbatione di negado gnam: q arguit ab inferi-
 ori ad supi: distributue: z ro no valet: na ly alicui: vlis
 stat distributue cu sit definitio tmi stans distributue.
 Utz gnta regula sit va. Si gna e bona z aliqd sequi-
 tur ad gns illud seqt ad antecedens.

Contra. Ista gna e bona. Ois ppositio
 e va: ergo aliq ppositio e vera. q: arguit a subalternante ad subalterna-
 tam: z ad gns sequit ista: Tu es asinus. quod
 no sequit ad ans: ergo regula falsa: consequentia t3 cu ma-
 iori. minor: pbat sic. na ad ista ppdnem mentale ce ve-
 ram: tu es asinus. sequit te ee asinu: z illa mentalis e ali-
 qua ppoe: ergo ad aliquam ppdnem ee vera sequit te esse
 asinu: t3 consequentia a superiori ad suu inferi. Secundo sic.
 Ista gna est bona: tu no curris: ergo tu curris vel tu no
 curris: z tu ad conseques seqt hoiem currere: quod no
 sequit ad ans. ergo zc. t3 gna cu maiori. q: arguit a pte
 disunctue ad tota disunctua. minor: pbat: q: ad te curre-
 re sequit hoiem currere. ergo ad currere vel no currere
 sequit hoiem currere. t3 gna a pte disuncti ad totu disu-
 ctum: z tu hoiem currere no sequit ad ans pme conse-
 quentie vt pz. q: zc. Tercio sic. gna a pmo ad vltimuz
 valet q: gntie inmediate sunt bone. Sic seqt q si dico
 te ee asinu dico verum. quod e falsu. Quod seqt pbo. q:
 sequit. si dico te esse asinu: dico te ee aial: si dico te ee ani-
 mal: dico vez. ergo a pmo ad vltimu si dico te ee asinu
 dico vez: q: oes gntie inmediate snt formales z n variate.

Ad hec videt. Ad pmi negat minor. f. q: ali-
 quid sequit ad gns qd no sequit ad an-
 tecedens. Et ad pbatione negat gna. q: arguit ab in-
 feriori ad suu supi: cu termino officibili: quod fac sta-
 re confuse tui immobiliter. qm sequit quando bz eadem
 vim qz ly ergo. vel si: z confundit terminos preceden-
 tes. z sequetes capaces confusionis immobiliter: sicut no
 ta ronis z conditionis. Ad secundum negat minor. z
 ad pbationem negat consequentia. Et cum di: arguit
 a pte disuncti ad totum disunctum: di q: cu termino of-

ficiabili non valet consequentia: sicut e iste terminus kg-
 tur: q habz vim immobilitandi. Ad tertium concedit:
 ista consequentia a pmo ad vltimum si ista ppoe: si dico te
 ee asinu dico te ee aial: teneur personaliter: z ad bonu
 intellectum. z ita concedit ista. si dico te ee asinu dico vez.
 q: dicendo te ee asinu dico te ee aial quod e vez. Si au-
 te teneat maliter ista ppositio. si dico te ee asinum dico
 te ee animal. nego istam. non. n. q: dic ista. pponez tu es
 asinus. dic istaz. tu es aial. Et si replicas. Contra q di-
 cit pmo z principalr te ee asinu dic te ee aial. q: dicit te
 ee aial dicit veru: ergo a pmo ad vltimuz q dicit pmo z
 principaliter te ee asinum dicit vez: concedit q: q: dic pmi-
 mo z principalr te ee asinu dicit vez: z no pmo z princi-
 palr dicat vez sed secundario. Sophisma 3 regula
 sic. tu es asin: ergo regula falsa: consequentia t3 ans. pba-
 tur. q: q: q: dicit te ee asinu dicit vez. ergo tu es asinus
 pbat consequentia. q: ois ista ppositio e vera qua dicen-
 do quis dicit vez. pbatur antecedes sic. q: q: dicit te ee
 asinu dicit vez: f3 q: q: dicit te ee aial dicit te ee asinu.
 z te ee aial e vez. ergo q: q: dicit te ee asinu dic veruz.
 Ad hoc di negado ans. Ad pbatione di q ista conse-
 quentia e bona ad hac intellecti q: si qs in dicendo aliqua p-
 positione pmo dicit vez ista ppoe e vera. Si aut secun-
 dario dicat vez no valet. sicut in pposito: z ita pbat an-
 tecedens zc.

Sexta regula si consequentia e bona z aliqd stat cu
 antecedente. ergo illud id e stat cu consequente.

Contra. Ista consequentia e bona: Nec
 ppositio q est gns hui: conse-
 que tie est neia simplr. ergo ho e asin. p ly hoc d.
 monstrado cosequus isti: cosequente. z tu aliqd stat cu ante-
 cedente qd no stat cu cosequente. ergo regula falsa. conse-
 quentia t3 cu maiori. q: non pot antecedes ee vez sine
 cosequente. minor: pbat. q: illa. null? ho e asin? stat cu an-
 tecedete cu sit neia simplr. z antecedes sit pole. z tamen
 non stat cu cosequente cu sibi dicit. ergo zc. Secun-
 do sic. Ista cosequentia e bona. ho e asin? ergo deus e.
 q: antecedes e impossibile z cosequens necessarii. z tam-
 en ista ppoe. ho e rudibile stat cum antecedente. q: e sech co-
 uertibilis. z non stat cum consequente. ergo zc. Tercio
 sic. argumento magri. ista consequentia est bona: il-
 lguni coburebatur. ergo impossibile e illud ee. z tamen
 hec ppositio. aial e. stat cuz antecedente: vt pz: z no stat
 cum consequente: q: non sit ex illis copulativa possibi-
 lis. f3 impossibile dicendo animal e: z impossibile est il-
 lud esse. ergo regula falsa.

Ad hec videtur. Ad primum di q si ista est in-
 mente tunc est bona: f3 nihil e compos-
 sibile anti. cu sit impote ista mentale esse vera: ho e as-
 nus. Si vo sit i voce vel i scripto tunc cosequentia nihil va-
 let. stat. n. q: ista. ho est asin? significet deu ee. z tuc no se-
 quit. ista ppoe est neia. ho est asin? ergo ho e asin? sed
 si stat isto mo: consequens istius consequentie est necessa-
 rium simpliciter sic precise significado. ergo ho e asin?
 consequentia est optima. f3 tunc antecedes est impos-
 sibile. z nihil est ei compossibile. Ad secundum con-
 cedatur consequentia. f3 negatur q: ista. homo e rudibi-
 lis. stat cum antecedente: z no valet ista cosequentia: ista

6f

pf

RF

conuertit fecit: ergo stat fecit: qd impossibile est nullo stat.

Ad tertium rñdet magis negatio minoris. s. q. aliquid stat cum ante quod non stat cum ante. Et ad probationem cum dicitur: illa aial. stat cum ante: concedo. et non stat cum ante. nego. Et cum tu arguis: qd non sit copulativa possibilis ex illis: ergo non stat simul. negat qd aia ps copulativa non est qd negat fecit conuertibile: qd bz aliud et aliud significati ppter mutationem antecedentis. Et si dñ quomodo ergo stat simul. dñ qd sic: qd quilibz est vera: qd sicut ista stat simul tu es ho: tu es alb. dato qd nulla fiat copulativa ex ill. Vel dñ ad principale qd sit una copulativa polis ex illis: referendo sp ly illud ad lignu rñ. Sophisma 3 regula sic. Tu es asinus: ergo regula falsa: qd aia rñ: aia pbat sic. Ista qd aia bona: ergo tu es asinus p ly ista demonstrando qdam scdm. Ista qd aia nunc scdm est bona vt p bado: et aia est verum: ergo et consequens: qd qd aia sit bona pbat: qd si non: oppositum consequens stat cum antecedente. s. q. ista qd aia est bona et tu non es asinus: ergo ista consequentia est bona. et qd aia a copulativa ad alias ei pte: et consequens significat qd ista consequentia est bona: ergo ista consequentia est bona. Quod aia principalis consequentie sit verum p: qd ita est sicut precise significat: ergo est verum pbat aia: qd significat qd ista consequentia est bona: et ita est qd qd aia est bona vt iam pbat est. qre rñ. Ad hoc dñ negatio aia. Ad probationem dñ distinguendo de ante illi consequentia. Ista consequentia est bona: ergo tu es asinus. an precise significet an non. Si precise non admittit casus: qd sequitur dictio. Nam si dñ qd consequentia non est bona sequit qd est bona vt argumentum pbat. Et si dñ qd non est bona: sequit qd est bona: pbat. qd si dñ qd sit bona: et aia sic precise significat. ergo est verum: et tu consequens est falsum. ergo non est bona. Si vero non ponatur precise admittitur casus et dñ consequentiam esse bonam: qd antecedens est impossibile significans copulativam qd est bona et qd non est bona. Et negat postea qd antecedens sit verum. Et ad probationem cum dñ ita est sicut precise significat: ergo est verum. negat antecedens: qd non precise significat qd aia est bona: vt dñ est: qd alit non admittit.

Utr septima regula sit vera. Si aliqua consequentia est bona scita esse bona: et aia est concedendum: et qd rñ.

Contra ponat qd ista deus est: et homo est asinus conuertatur: tunc ista consequentia est bona scita esse bona: deus est: ergo homo est asinus: qd arguitur a conuertibili ad conuertibile: et tu antecedens est concedendum: qd necium et consequens negandum: qd impossibile per se: ergo regula falsa.

Secundo sic argumeto srodi in ista regula principaliter rñ. ponat qd quando concedit ista ppo. tu es aial. qd significet hoicm esse asinum. tunc sic. Ista consequentia est bona scita a te esse bona: tu es homo: ergo tu es animal. et antecedens est concedendum et consequens non: ergo regula falsa: consequentia nota cum maiori: minor pbat: pmo p prima pte p: qd antecedens sit concedendum: qd est verum non repugnans scitum esse tale. secunda pbat p alia parte. s. qd qd non sit concedendum: qd cum significet hominem esse asinum p casum: ergo hoicm esse asinum est concedendum p casu. quod est inconueniens. Tercio sic argumeto magis rñ. et pono qd illius consequentia: ho currit. ergo risibile currit: sit antecedens tibi positum et a te admissum. co-

sequens vero sit tibi depositum: et a te admissum. isto posito arguitur sic. Ista consequentia est bona scita a te esse bona. homo currit: ergo risibile currit: et antecedens p: qd scis qd arguit a conuertibili ad conuertibile et antecedens est concedendum: qd tibi positum est: et a te admissum: et qd a te negatum: qd depositum et a te admissum igitur regula falsa.

Ad hec respondet. Ad primum dñ admissio casus qd ista qd aia est bona. et sicut aia est concedendum ita qd aia est concedendum noialit et non participialit. pmo quo aduerte qd isti finit: concedendum: negandum: dupliciter possunt capi. s. nominalit. et p digno concedi et p digno negari. et participialit quando respondetur per hoc verbum concedo et nego. pmo mo itelligitur in regula et non secundo modo. Id dico qd qd aia est concedendum nominalit. qd dignu concedi: negandum tñ est participialit. qd quadoqz pponeret responderet negatio. Unde ad oes pponem respondendum est concedo: vel nego vniiformiter i casu et extra casu. Et si replicas qd. Ista. ho est asinus est concedenda: et hec est impossibilis per se: ergo impossibile per se est concedendum. dñ negatio minoris: qd repugnat maiori et concessio. Hec est via srodi. magis. Idem ibi aut alit respondet. qd non ponit dñam iter concedendum: et concedi: et negandum et negari. Unde dicit qd ppo est concedenda: et alit dñ concedi qd apud eodem modum loquendi disputatum est digna concedi. et neganda qd apud illos est digna negari: ita qd antecesse sit talis: aut fm pma impone et non fm pma. Et id fm ista ppo. de. est. iponat ad significandum hominem esse asinum non valet hec consequentia. hec ppo est impossibile. ergo est neganda. sicut si ho est asinus ponat significare deum esse. non valet hec consequentia. hec est necia. ergo est concedenda. s. opz addere ly troqz antecedente: et est antecesse talis. Et sic ad argumentum fm Idem ibi dñ qd antecedens est concedendum et consequens negandum: et non est contra regulam. qd i regula requiritur hec conditio. s. qd consequentia sit concedenda qd non est ista. Tu sequere viam magis qd communior est. Ad secundum p: responsio: qd dñ qd consequentia est bona: et qd sicut antecedens est concedendum ita consequens est concedendum fm sro. s. fm Idem ibi dñ vtroqz sit concedendum quadoqz. Et ad probationem cum arguitur antecedens est concedendum et significat hoicm esse asinum: ergo hoicm esse asinum est concedendum: negat minor: qd ista ppositio: ho est aial. non significat hoicm esse asinum: nisi concedat p casu. Dato ergo qd antecedens sit concedendum: non tamen respondeo concedo. Sz tunc qritur qd sit respondendum ad ista i tali casu. Sro. dicit qd nullo modo est respondendum. Alij dñ cedunt: et fatent se male concedere. et Galenus attribuit hac viam srodo: s. cum reuerentia non bene dicit: qd aliq ppo est: ad quam nullo modo est respondendum: vt illa data: ergo non concedit ista rñ. Ad tertium dñ admittendo casum: et concedo qd illi consequentia antecedens est concedendum et consequens negandum ppter argumentum scdm: sed nego qd ista consequentia sit bona scita a me esse bona. quoniam ex duobz concessis. sequit oppositum illi. sequit. n. antecedens est a te concedendum et consequens negandum: ergo consequentia non est scita a te esse bona. Sophisma contra regulam sic. Tu es asinus. ergo regula falsa. consequentia est. antecedens pbat sic. tu non differs nisi a capra: ergo tu non differs ab asino. et consequentia a simili: tu non vides nisi fortis. ergo tu non vides platonem. ante-

cedens pbat sic. s. q tu nō differs nisi a capra. qz nō
 da oppositū. s. tu differs ab alio qz a capra. p3 qz ē fal
 sa: vt p3 per exponētes. s. tu es: r aliud qz capra est: r tu
 nō es aliud qz capra. qz tertia exponēs est falsa. qz ex ista
 sequit q tu es capra. Ad hoc dicit negādo aūs. Ad
 pbatōne dī negādo aūs. s. tu nō differs ab alio. Et
 ad pbatōne negat cōsequētia. Et ad pbatōne cu3
 dicit q tenet p sile. negat. vñ ē magna dīa iter differ
 re r videre. sed bene pcedit aūs. s. tu nō differs nisi a ca
 pra. qz vñ est vt p3 p exponētes. sed ista ē falsa. tu non
 differs nisi a capra. r exponit sic. tu differs a capra. r a
 nullo alio qz a capra differs. ergo rē. Nec est via ma
 gistrī vt p3 in capitulo de exceptiōis i tertia cōclūsiōe:
 r est vera cōtra aliquos dicētes oppositō modo rē.

Utrū octaua regula sit vā: Si aliq gna est bona scita
 a te cē bona antecedēs est scitū. ergo r gns.

at

Contra Arguit argu° Strodī
 r ponat q a scias forte
 ē vñ de tribus. s. fore r plato
 ne r cicero. nescias tū de his q sit for.
 tunc facio istā gnam. fortes ē. ergo iste
 hō est fortes. posito q tu scias me soluz
 forte demonstrare p subm gntis. tūc bec

gna est scita cē bona. qz scis bñ. qz p eodē verificat gns
 p quo verificat aūs: r aūs ē scitū vt p3 per casū: r gns
 nō est scitū a te: qz quocūqz illoz demonstrato tu dubitas
 an ille hō sit fortes p casū. s. fortes ē aliqz istoz. ergo de
 mostrato forte tu dubitas an ille hō sit fortes. Scdo
 sic. argumēto magrī. Nec gna est bona scita a te cē bo
 na: hoc ē nescitū. ergo hoc ē nescitū. p ly. hoc vtrōqz
 demonstrādo gns illi gne. r aūs est scitū r gns nō. ergo
 regula falsa. gna tenet cū maiori qz scis q arguit ab eo
 dem ad idē. minor pbat: qz qro. aut scis gns aut nō. si nō
 arguit sic. tu cōcedis hoc ē nescitū. r nō es obligat⁹ ad
 illud r bene respōdes. ergo tu scis hoc cē nescitū. r scis
 aūs sic significare. ergo tu scis aūs r cōsequēs nō. Si vō
 dicit q scis gns. r illud p̄cise significat q hoc est nesci
 tū a te: se demonstrato. ergo scis q hoc ē nescitū. r scis
 q aūs p̄cise sic significat q hoc est nescitū a te. ergo scis
 antecedēs. ergo antecedēs est scitū a te r cōsequēs nescitū.

Tertio sic. ista cōsequētia ē bona scita a te cē bona: tu
 nescis hoc istoz cē vñ nec scis hoc istoz esse vñ: demō
 strādo duo dīctoria tibi dubia. r nō sunt pla istoz. ergo
 tu nescis aliqz istoz cē vñ. r tamē antecedēs est scitū r
 psequēs nō. ergo rē. psequētia nota cū antecedēte: videlicet: tu
 cū scis aliqz istoz cē vñ: signet g° illd r sit illd. rex sedet:
 sequit imediatē q tu scis hoc istoz cē verū: demonstran
 do istā: rex sedet: qd repugnat vñ pti antecedētis. ergo
 cōsequētia est bona. pbat minor. r p pma pte p3. qz quo
 cūqz illoz dīctorioz tibi demfato tu dubitas an sit ve
 rū. ergo tu nescis illud cē vñ. illa cōsequētia ē bōa: r an
 tecedēs scitū. ergo r psequēs. qz antecedens pncipalis cō
 sequētie sit nescitū. pbat sic. qz illd est falsū. pbe. qm sunt
 dīctoriū ē vñ. qd arguo sic: ista sūt dīctoria iter se cō
 tradicētia. ergo aliqz istoz est vñ. ista cōsequētia ē bo
 na scita a te cē bona. r antecedēs est scitū. ergo r conse
 quēs. sed cōsequēs est aliqz istoz cē vñ. ergo tu scis ali
 quod istozum esse verum. s. bec contradicat antecedētē.

pncipalis consequente. ergo rē.

Ad bec respōdet. Ad p̄mū dicit Strod⁹ ad
 mittit casus: s. negat psequētia. qz sit
 plures cē for. si tamē addat ad antecedēs aliqz istozum
 sic arguēdo. for. est. ergo ille istoz est for. cōcedit cōsequē
 tia. sicut antecedēs est scitū ita r cōsequēs est scitū. Et
 ad iprobationē quocūqz istoz demonstrato tu dubitas
 an iste sit for. dicit Strod⁹ dubitatur qd demfatur. si pla
 to vel cicero cōcedo. si for. nego istā. quocūqz demfato
 tu dubitas an iste sit fortes. imo scio qz iste ē for. quocūqz
 illoz demfato: cū p ly ille cōfiteatur solū forte demfari.

Cōtra hanc respōsiōne duplīr istatur. pmo qz casus
 videtur impolis quē admittit. s. qz nesciat qz est fortes.
 r sciat qz iste est fortes demfato forte: qz si tu scis qz iste ē
 fortes dīfato forte. ergo tu scis qz ē fortes demfato forte
 te. ita sequitur dīctoria. s. qz tu nescis qz sit fortes r tu
 scis qz est fortes. Scdo cōtra respōsiōne. qz sicut scit
 qz ille hō nō est fortes certificato qz demfatur plato ita
 scit qz ille hō nō est for. certificato qz demfatur plato vñ
 cicero. r p cōsequēs h3 negare istā. ille hō ē fortes demō
 strato platone vel cicero nō dubitare. Ad p̄mū
 varie sunt respōsiōes. gaitanus dicit qz cū sit qz tu
 scias qz iste hō est fortes demfatione facta ad intellectū: s.
 nescias qz ille hō est fortes demfatione facta ad sensum
 ita cū ly qz istoz dicat demōstrationē sensuale stat qz tu
 scias qz iste hō ē fortes demfato forte ad intellectū: qz nō
 tu nescias qz illorū ē for. qz sit demōstratio ad sensum.

It

Alij dicit qz siue sit demfatio ad sensū siue ad intel
 lectum: qz ē duplex. s. cōfusa r difficta. Loquendo de p̄
 ma cōcedit qz ille scit qz ille ē for. de scdo vñ nescit qz est
 for. p̄dan. pgu. attit dicit qz duplex ē demfatio siue
 ad sensū siue ad intellectū. s. absoluta r cōditionata. erem
 plū p̄mi. hoc ē for. exēplū scdi. hoc ē for. dīftrato forte
 Ad pbatōne cū dicit. tu scis qz ille homo ē for. qz certi
 ficato qz demfatur for. r cū dicit postea. nescis qz ē for.
 dicit absolute. r sic p3 qz nescis absolute an hoc ē fortes
 scis tamen qz ille ē for. cōditionate certificato qz demfetur
 for. Elige que tibi magis grata ē. Ad scdam re
 plicā dicit gaitanus qz Strod⁹ p̄supponit i casu qz si
 demfetur plato vel cicero lateat te: r ideo tunc tu habes
 dubitare an iste sit for. sed si for. demfetur tūc ē certifica
 tus qz demfatur for. qz tūc habes istā cōcedere. dicit qz
 aliqz textus habent qz si demfetur for. vel plato vel cice
 ro. r nescio qz demfetur tunc dubito an iste hō sit for. si
 aut solus for. demfetur cōcedo istā: nec tūc ē ambiguitas
 aliqz. p̄dan. pgu. dicit quocūqz illoz demfato dubi
 to an sit for. r adhuc forte demfato dubito an sit for. sed
 nō dubito immo scio qz hoc non est for. demfato platone. r
 nō valet a sensu diuiso ad cōpositū. qre rē. Ad scdm
 pncipale dicit Strod⁹ qz pars nō pōt demfare totū. ly
 hoc ergo qd ē sub3 gntis nō pōt demfare totū psequēs
 qz sequit qz eque cito itelligeretur totū r pars: quod ē i
 cōueniens: imo p̄us pars itelligitur qz totū. Alij di
 cunt alr ad argumētū qz cōsequēs ē nescitum: qz repu
 gnat ipsum sciri: ideo nō est dī regula: qz vna de cōditio
 nibus regule est qz cōsequēs nō repugnet sciri secundū
 panlū p̄gulensem r gaitanū rē. Et ad rōnez Strodī qz
 pars nō pōt demfare totū dicit gaitanus qz hoc itelli
 l iij

mf

mf

gi pōt duplr. s. vt signū: et vt signū significatū: et qd ē im-
possibile qd eque cito itelligatur totū et pars vt signum:
sed bene eque cito pōt itelligi pars vt signū: et totū vt
significatū. Idem. vō pgu. dic qd notitia p̄fusa cō cito i-
telligitur totū sic ps. s. notitia distincta nō ē ver: imo ps
pus sp itelligitur. Adagr vō alr respondet et dubitat an
cōsequens p̄fise significet an nō. Si sic nō admittit ca-
sus: qd ē insolubile. Si nō v3 p̄fisa. nec arguitur a cōuer-
tibili ad cōuertibile. qd ātecedēs significat cathegorice:
et cōsequens ypothetice. Ad tertius negetur maior. s. qd
illa cōsequētia sit bona: et cōcedo oppositū cōsequētis stare
cū ātecedēte. illā. v3. tu scis aliqd istoz eē ver. Et cū di-
cis signetur illud. dico qd nō o3 signare. qd ly aliqd illoz
stat cōfute tū rōne illi vbi scio: sic cōceditur qd nullū de
naritū p̄mitto: tū p̄mitto denariū et ex hoc nullū o3 signa-
ri denariū pp cōfusiōē habitā a vbo cōfusiōis: qre nē.

Sophisma p̄ regulā sic. tu es asinū: ergo regulā falsa
cōsequētia t3: asinū p̄batur sic. Et pono qd illa sit tibi posi-
ta et a te admittā. tu es asinū. Tūc p̄pōatur ista. tu es asinū.
Si negetur p̄: tu negas tibi positū: et a te admittit: er-
go male rīdes. si cōcedis istā: tūc arguitur sic. ppē pole
positū nō est ipole cōcedendū: s3 tu cōcedis istā. tu es asinū.
ergo pole est te cē asinū. tūc vltra possibile ē te cē
asinū: et non est possibile te esse aliud q3 modo es. igitur
tu es asinū: consequētia nota cum ātecedente.

Rt

Ad hec rīdet magi negādo anis. Ad p̄ba-
tionē admittit positū: et cū p̄pōit illa: tu
es asinū negat. Ad argumētū p̄cedo qd hō ē asinū ē a
te cōcedendū et nego qd hō ē asinū sit ipole p se tāq3 repū-
guās vni cōcesso. segt. n. hō ē asinū ē a te cōcedendū: ergo
hō est asinū nō ē ipossibile p se. Et si arguitur sic: hō est
asinū ē a te cōcedendū: et tu negas: ergo male respondes
negatur cōsequētia: s3 o3 addere ātecedente: et tu non es
obligatus. Idem. s. ber aut alr respōdet negādo istā.
hō est asinū cū p̄pōitur. Et quādo arguitur p̄. ista est
tibi posita et a te admittā. ergo tu negas positū et a te ad-
missū: negatur cōsequens. s. qd sit mibi posita et a me ad-
missa: s3 bene hoc totū. tu es asinū ē tibi positū: et nō hoc
solū tu es asinū: et sic argumētū nō p̄cedit: elige quod pla-
cet. Et sic ē finis q̄stionū p̄ cōsequētiā quaz numer-
ē duodeci. Et si quis q̄reret qre nō fecisti q̄stiones supra
oēs. Di qd plūtoz fuisse q3 auditoz cuperēt. iō suffic
fecisse q̄ones sup̄ reglās ḡnales i qb3. si vis magis abū-
dare argumētis recurre ad limitatiōes regularū in qb3
solūtur argumēta q̄ peccāt ad defectū alicuius limitatiōis.

Utrū p̄pō p̄ticularis indefinita et singularis de nō sub-
iecto p̄noie demonstratiua sit p̄banda resolubiliter per
duo demonstratiua tē.

Contra Hoc arguitur sic.
qd p̄i sed nō p̄or ē p̄pō de p̄noie
demonstratiua q̄ sit p̄pō de ēmino cōi:
ergo indefinita nō resoluitur per de-
monstratiua: cōsequētia nota cū maio-
ri: minor p̄batur sic: qd sic se habent
p̄pōnes adiūctē sic ēmini ip̄az: sed
p̄noie demonstratiua nō est p̄i q3 ēminus cōis: qd si esset
p̄i: cū flet p̄i ē sine suo posteriori absq3 cōtradictiōe
statet hoc esse demonstratiua hōiem: et nō esse hōiez qd i-

pliat p̄dictionē. Cōfirmatur. qd p̄i ē illud a quo nō
cōuertitur subsistēti cōsequētia p̄ p̄būz i p̄p̄dicationis:
s3 valet si hoc est hō ē demonstratiua hōiem: et nō ē: ergo
p̄i ē hō q3 hoc hō. Secūdo sic. Ois resolutio ē i no-
tiā alicuius p̄pōis indefinite ēmini nō habet aliqd no-
tiū ergo illa nō pōt resolui. cōsequētia nō. cū maiori mī
no: p̄batur: qd huius indefinite ens est vlt nō ē. ēmini nō ha-
bent aliqd notū: qd ly ens est cōfusiū et notissimū cū sit
p̄mū obz itellectus: vt dic Aūicēna in metaphysica sua.

Cōfirmatur. qd dato opposito. s. qd aliq3 terminus ēet
notior isto ēmino ens sequitur qd aliq3 p̄pō ēet notior p̄mo
p̄i qd dī dignitas. cōsequens ē falsū. qd dignitatē necesse est
quēlibz docedū hīe: et vt dic cōmētator: sit sic locū ianue
quē nullū ignorat: p3 cōsequētia: qd sic ēmini p̄pōnum se
habēt adiūctē ita et p̄pōnes. Tercio sic. ista cōsequētia
nō valet. hoc ē p̄i et hoc ē fili: qd p̄i ē fili. Si illi nō va-
let dicēdo. hoc ē vbiq3 et hoc ē hō. ergo hō ē vbiq3: qd in
oib3 istis anis ē ver: demando p ly hoc ip̄z qd ē de? et cō-
sequens est falsū: ergo nō q3 indefinita ē p̄bāda resolubiliter:
t3 cōsequētia: qd a resolutiōē ad resolutā v3 cōsequētia tē.

Idem resposiōne ad hec argumēta aduerte qd p̄pōnes
ēē imēdātā i p̄posito nro cōstigit duplr. s. aut quo ad sen-
sum. qd nō h3 īferi aut notū quo ad sensū p quod possit
p̄bati: vt hoc ē. Vel quo ad itellectū. qd nō h3 p̄us quo
ad cōitātē ex quo p̄bati possit: vt ista: aliqd ē. Et sic cō-
cedo qd q̄libz p̄pō poterit p̄bati suo mō: aut p p̄i quo
ad sensū vlt quo ad itellectū: q̄libz. n. singularis p̄bati po-
terit a p̄ori quo ad itellectū: et sic illa hoc ē vel nō ē pote-
rit p̄bati sic. oē tē ē: vlt nō ē. hoc ē ens hoc ē vel nō est.
Quelibet etiā indefinita p̄bati poterit p p̄i quo ad sen-
sum vlt ista: ens est vel non est. probatur sic. hoc est vel
non est. et hoc est ens. ergo ens est vel non est. In pro-
posito loquimur de p̄pōne imēdātā quo ad sensū: q̄lis ē
singularis de subo de p̄noie demonstratiua. Et p hoc p3
solūto ad argumēta. Ad p̄mū cōcedo maiores. s.
qd ois resolutio est in p̄i: vel quo ad sensū vel quo ad
itellectū: et nego minores. Et ad p̄bationes cū dī p̄i stat
esse sine posteriori. Di qd ver est de p̄ori s̄m itellectū et
non s̄m sensū. Ad confirmationes dicitur confirmat.

Ad s̄m concedo maiores. s. qd ois resolutio est in no-
tiū: vel quo ad sensū. vel quo ad itellectū. et nego mino-
res: et ad p̄bationem cū dī p̄i stat esse sine posteriori. Di
qd ver est de p̄ori s̄m itellectū et non s̄m sensū. Ad cō-
firmationes cōcedo consequētiā. s. qd aliq3 p̄pō est notior
p̄mo p̄ncipio s̄m sensū nō aut s̄m itellectū. Ad tertiu
dī coiter qd nulla hāz cōsequētiā valet. sed solū identi-
ce sequitur vt i p̄ma qd p̄i est ille q est fili. i secūda qd hō
est iste q est vbiq3: et hoc est ver: qd homo est de? q ē vbi
q3: s3 ad cōcludendū i p̄dicatione formali o3 sic arguere.
hoc ē vbiq3: et hoc vt ens vbiq3 ē hō. ergo hō ē vbiq3: s3
minor est falsa. qd vt est vbiq3 est de? et nō hō. Idem quo
aduerte qd hec p̄batio quer resolutio dī est ip̄e sylls reso-
lutori? et iō quot cōditiōes regritur ad syllm resolutiū
tot regritur ad ip̄az. Ad syllz āt resolutiū fer cōditiō-
nes p̄ncipialr regritur. Idem qd mediū sit hoc aliqd
tā ip̄licite q3 explicite. i. sit ēmin? demonstratiua p vno
solo supponibilis. iō one īstātie factenō valet. qd ly de?
quod demonstratur p ly hoc in illis p̄pōnibus est quale
qd ip̄licite cū verificetur de tribus personis. Secūda

a ē

q nullo mō cōnotatiū. iō nō sequit̃ hoc erit for. ⁊ h^o ē
 vel erit pars for. ergo pars for. erit for. dato q p ly hoc
 dūm ē a: ⁊ a sit fūduū pter digitū for. q digit^o hic ad ho
 rā absēdat. Et rō ē: qz mediū nō solū d3 ēē hic aliqd tā
 explicite qz implicite: s3 ē nullo mō qnotatiū ēmini nec
 implicite nec explicite qz est hic. nā ly hoc ē ēmini? qnotā
 tiū? implicite cū nō demit̃r simplr mere subale. puta for.
 s3 qnotādo hāc mām cū hāc qstitate pter digitū. iō nō
 valet. Tertia p eodē pōse supponēs in vtrāq; resol
 uēte fm purā dñaz tpalē vbi: aut fm vtrāq; dñaz in
 ampliatiōe ēmini ampliati: ⁊ distributi: aut fm dñam
 ēmini ampliati solū ⁊ nō distributi. Di pmo fm purāz
 dñaz tpalē vbi: ⁊ hoc duplr. s. aut quādō ēmini? suppo
 nit respē vbi de pēnti nō sequēte participio ampliati
 ue tēto nec ēmini vbalī: aut supponit respectu vbi ani
 pliatiū restricti ad vñā solā dñaz sue ampliatiōis: vt
 for. q est ē. resoluit sic. hoc ē. ⁊ hoc est for. q est: ergo for.
 q est est. Di scdo aut fm vtrāq; dñaz ampliatiōis ter
 mini ampliati ⁊ distributi: ⁊ hoc duplr. s. aut dñāctiue
 aut copulatiue. dñāctiue supponit cū ēmini? resolubilis
 habēs vñm distribuenā pcedit supponēs respectu vbi
 ampliatiū: s. sic significat alietatē p vtrāq; parte distri
 bute ampliatiōis: vbi grā: aliud a vero est vez. d3 sic re
 solui. hoc erit verum ⁊ hoc est aliud ab eo quod est: vel
 erit verum. vel est aliud ab eo quod est vel erit verum:
 ergo aliud a vero erit verum: sed pmissē implicat
 sicut conclusio. Similiter resoluitur ista. aliud a currē
 te pōt currere: ⁊ hoc est aliud ab eo quod est vel pōt esse
 currēs. vlpōt ēē aliud ab eo qd ē vlpōt ēē currēs: ergo
 aliud a currēte pōt currere: s3 pmissē implicat sicut ⁊ pclu
 sio. qz si aliud a currēte pōt currere: tūc aliqd pōt ēē aliū
 a se cū ipz sit vel possit ēē currēs. t3 qñā. a superiori di
 stributo ad suū iferē? cū debito medio. Copulatiue vō
 suppoit qñ ēmini? resolubilis ifinitatē pcedit supponēs
 respectu ēmini ampliatiū. vbi grā. nō for. erit for. hoc
 erit for. ⁊ hoc est aliqd qd nec est for. nec erit for. vel est
 aliqd qd nec est for. nec erit for. ergo nō for. erit for. pmissē
 se implicat sicut ⁊ pclusio. Silr resoluit ista nō icipies ēē
 est icipies ēē. sic dicēdo hoc est icipies ēē: ⁊ hoc est aliqd
 qd nec est nec icipit ēē icipies ēē: ergo nō icipies esse. est
 icipies ēē: s3 pmissē expōse implicat dñāctiōē. Di etio aut
 fm vtrāq; dñaz ampliatiōis ēmini ampliati solū ⁊ nō
 distributi. qz tūc dñāctiue supponit ēmini? ⁊ nō oportet
 replicare in qlibet parte ampliatiōis: s3 sufficit pfecto
 mō resolūere. ⁊ hoc qz nō pcedit ēmini? distribut^o. vt se
 dēs pōt currere. resoluit sic: hoc pōt currere: ⁊ hoc est:
 vel pōt ēē sedēs: ergo sedens pōt currere. Quarto q
 sit ex trib^o ēminis ⁊ nō ex plib^o. iō nō sequit̃ hoc est icor
 ruptibilis ⁊ hoc est for. ergo for. est icorruptibilis demō
 strādo numez cōpositū ex mā pma. ⁊ aia fortis ⁊ dato
 q totū sit sue ptes. s3 sequit̃: qz for. est ille numer^o icorru
 ptibilis. Quito q minor sp sit in recto. iō nō sequit̃ in
 hoc istātū est de^o: in hoc istātū es tu. ergo tu es de^o: qz mi
 nor: debet esse talis: tu es hoc istās. Sexto q pclusio fiat
 cōformis maiori. iō nō sequit̃. in hoc istātū est de^o: hoc
 istās est istās: ergo hoc istās est de^o: sed solū sequit̃ q
 in hoc istātū est de^o. Idis ergo sex cōditionibz pñatis
 optima erit resolutio aliter non. ergo rē.

Utr ppo vlis affirmatiua sit pbāda exponibilr p

placeat: ⁊ vlem negatiua sibi correspondentem.

Contra. ois pbatio est p no
 tioza. sed vlis nega
 tiua cōmīdēs vli affirmatiua nō ē
 tioz vli affirmatiua: ergo vlis afir
 matiua non pbat p negatiua: qñā
 nota cū maiori. minor pbat. qz ois
 bit est notioz pñatiōe: s3 affirmatio
 est sic bit. negatio vero sic pñatio:

ergo affirmatio est notioz negatiōe. Cōfirmat: qz ex
 affirmatiua sequit̃ negatiua ⁊ non ecōuerso. ergo ppo
 affirmatiua est notioz negatiua: qñā t3. cū ante. Se
 cūdo sic. isti vlis ois hō currit scda exponēs q est illa. ⁊
 nihil est hō qñ illud currat est affirmatiua: qz cōuertit̃
 cū sua vli exponēda: vt pbabo: g^o magr3 qñā t3: affū
 ptū pbat. s. qz cōuertatur cū vli affirmatiua. qz illa ni
 hil est hō qñ illud currat. equaler isti: nihil est hō qd nō
 currat. s3 illa equaler isti: ois hō currit p regulas eqpol
 lētiāz. s. negatio postposita facit eqpollere suo pñario.
 Istā. n. sunt qñā: ois hō currit. ⁊ nihil qd est hō currit.
 ergo negatiōe postposita equaler dicēdo: nihil qd est hō
 nō currit. Cōfirmatur: qz isti vlis affirmatiue ois
 hō ē. Scda exponēs q est ista. ⁊ nihil est hō qñ illud sit.
 est affirmatiua: ergo rē. qñā t3. antecēdēs pbatur. qz il
 la cōuertitur cū vna affirmatiua: ergo est affirmatiua:
 cōsequētia t3. qz si negatiua cōuerteretur cū affirmatiua
 tūc ex negatiua sequit̃r formalr affirmatiua: qd est
 mēte oīum logicor: qz semp ex vno cōuertibili sequit̃r
 aliud formalr ⁊ de forma. qz at cōuertatur cū vna afir
 matiua pbo sic. illa cōuertit̃ cū hac. Idē hō ē vel nō ē:
 ergo rē. affūptū pbo: qz qd ē dñāctiū illi dñāctiue est
 ⁊ alit^o: ergo quertitur. pbat. qz tal dñāctiua dñāctiue
 copulatiue. Idē hō nō ē. ⁊ idē hō ē. ergo dñāctiue ali
 qs hō ē hō q nō ē. t3 qñā. qz vltima resoluit in illā pōz
 rōne relatiui. vnde sic illa hō currit dñāctiue nihil qd
 ē hō currit. ita ⁊ hec i quā resoluit. s. hō ē currēs: dñācti
 eide. Ad ppositū. ergo cū illa dñāctiua affirmatiua dñā
 ctat hūic aliqz hō ē hō q nō ē: eide dñāctiue ista nihil ē
 hō qñ illud sit. g^o rē. Tercio sic: nō seqt aliqz hō ē tāz
 qz ipe ē: ⁊ null^o ē hō qñ ille sit tāz qz ipe ē: g^o qz hō ē
 tāz qz ipe ē. ergo vlis affirmatiua nō exponit̃: vt dicē
 magr: qñā t3. aīis pbat. qz aīis ē vez: vt pz. ⁊ qñis ē fal
 sū: pbat. qz sequit̃: qlibz hō ē tāz qz ipe ē: ergo qlibz
 hō ē cōlis sibi ppi: qñis ē falsū: qz cōlitas est relatio ppe
 deā q nō repit̃r nisi iter extrema inice disticta. ergo rē.

Idro respōsione aduerte q expō est certa declaratio
 vni? pponis min^o note p pponēs magis notas. Ex
 positio enī dī. qñ expōsitiō: qd itus latet: sicut ignotū ēē
 positū vt fiat notū. ⁊ ideo exponētes notiozes sunt ipsa
 exponibili. Idm^o rō est. qz quādōcūq; sunt aliqua duo q
 idē pōse significāt quoz vñū explicite dicit: ⁊ aliud impli
 cite: notū est qd explicite dicit: sed vlis affirmatiua ⁊ ex
 ponētes idē significāt: ⁊ exponētes explicite: vlis impli
 cite: ergo exponētes notiozes sunt: nō tamē sequit̃: ergo
 qlibet est notioz expōsitiue: sic nō sequit̃: isti trahūt namiz:
 ergo qlibet istoz trahit nauim. posito q nullus p se suf
 ficiat ēbere: qz tenetur collectiue cōcedo: ergo collectiue
 istā ambe exponētes notiozes sunt expōsitiue: nō aut diui
 sine. Et per hoc patet ad argumenta. Ad pñā ⁊ ad
 l iij

dt
 pt

6t

boc istoz esse ver: non sunt plura istoz. ergo tu nescis aliqz istaz ee vera. negat qna. qz oppositu gntis stat cu ante. f. qz tu scis aliqz istaz ee vera: tam tu nescis boc istoz ee ver: nec scis boc istoz ee ver. ex quo cedo vlt. t. tu nescis aliqd tibi dubiu ee ver: qz tu scis aliqd istoz ee ver: qdlibet istoz esse tibi dubiu: ergo tu scis aliqd tibi dubiu ee ver. Ad scdz negat ans. 7 ad pbatione. nego qris ee falsu. 7 ad pbatione cedo qniaz 7 qns. f. nullu b ee ver est tibi dubiu. imo stat fil sic illa: aliqne boiez currere e pose: nullu boiez currere e pose. qz sunt de sensu coposito. neqz aliqz illaz est filis. Ad tnu sunt opinionones. Ad agi 7 ppetr? manan? volut? dntis bez: qz pole est aliqne dubitare se scire. 7 fm eos rndet. negado ans. f. qz no sequit. 7 ad pbatione negat qz qris sit falsu. 7 ad rone dntisberi cu tu pbas duo dictionia ee fil vera negat scdz 7 sequentiaz illam vide licet. tu consideras te scire 7 non pcipis te scire sic esse. ergo tu non scis sic ee vel sic. Et ad pbationem negant qz ex pdone cu maiori iferat oppositu minoris: qz non eisdem evidentijs cu qb? scio pcipio me scire. sz requir vlt r? me scire illas ee sufficietes. fm aut dntis bez rndet. negado ans. f. qz no sequit. Et ad pbatione. negat qz ans. no sit ver. p pma pte. Ad pbatione negat ans. f. qualicunqz ista: tu scis regē sedere: pncipali significat: tu dubitas ee. imo scio me nescire regē sedere 7 nescio me scire regē sedere. qzuis cui dubitē regē sedere. imo scio me nescire regē sedere. nā si hōes evidētijs qb? rex sedet aut si nescio ee sufficiētes nescio regē sedē: 7 scio me nescire regē sedere. Idoc vide ample i de scire 7 dubitare. Utz ppō descriptibilis sit pbāda descriptibiliter.

Contra. Sint a b 7 c tres p pones. a sit ista: de? est. b hō est aial. 7 c rex sedet. 7 nesci as tu q illaz sit a. nec b. nec c. scias tam q due illaz sūt scite a te 7 alia dubia. qz tu scis q deus est 7 hō est aial: sunt scite a te: 7 alia rex sedet est tibi dubia: tē arguit sic: nō sequit tu scis adeqte significati alicui? istaz qd scis adeqte significari p aliqz istaz. ergo tu scis aliqz istaz. ergo pbatio falsa. qna t3. ans. pbat. qz ans est ver. vt pz ex casu: 7 qns falsu. qd pbat. qz qdlibet istaz ē tibi dubia. ergo tu nescis aliqz istaz. t3 qna. 7 ans. pbat. qz qdlibet illaz demet illa est tibi dubia. Cōfirmat: qz tu nescis a: nec b. nec c. 7 tu scis qz ille sunt oēs istaz. ergo tu nescis aliqz istaz. qna t3. cu minori. maior pbat: qz da oppositu q tu scias a. ergo tu scis adeqti significati ipius a qd scis adeqte significari p ipm a. qd est 3 casu. pma qna t3. a singularib? sufficiēter enumeratis. Scdo sic: nō seqt tu scis adeqti significati a ppōnis qd scis adeqte significari p a ppōne. ergo tu scis a ppōne. ergo tē. qna t3. ans. pbat. qz ans est ver. 7 qns falsu: casu poli posito. qz ponat qz a ppō sit illa: hoc est for. 7 scias tu q hoc ē for. vel plato: nescias tū an sit for. nec scias an sit plato. tūc pz q sequens sit falsum. f. tu scis a ppositionem: qz tu dubitas a ppositionez. ergo tu nescis a ppōnem. Qd ans sit veru. pbat sic: tu scis a ppōne pscie signi ficare q hoc est for. vel plato: 7 ita scis esse. ergo tu scis adeqti significati a ppōnis qd scis adeqte significari p

a. t3 qna est minor. maior pbat: tu scis a ppōne signi ficare pscie qz hoc est for. vel plato. t3 qna. a pte dnti ad totu dntiū. Tertio sic: non sequit tu dubitas adeqti significati b ppōnis qd scis adeqte significari p b ppōne. ergo tu dubitas b ppōne. ergo tē. t3 qna. 7 ans. pbat. qz ans est ver 7 cōsequens falsu casu poli po sito. 7 pono qz a sit illa ppō: hoc ē hoc. b vō sit ista: hoc est for. 7 scias tu q hoc ē hoc demitō for. 7 nescias qz hoc est for. 7 nescias qz bec ppositio. hoc est for. pnci paliter significat qz hoc est for. tunc qz antecedens sit ve rum pz. qz tu scis illā pncipali significare sicut tu du bitas ee: qz ans sit falsu. pbat sic: tu scis illā hoc est hoc. demitō for. ergo qdlibet qz signi tu scis ee: sz illa significat qz hoc est for. ergo tu scis qz hoc est for. ergo tu scis b.

Ad bec rndet. Ad pmiu admissio casu. negatur ans. Ad pbatione negat qz cōsequens sit falsu. Ad pbatione negat illa cōia: qdlibet illaz ē tibi dubia: ergo tu nescis aliqz illaz: sz bñ sequit: ergo nul lā illaz scis: cu quo tū stat qz tu scis aliqz illaz: Ad cō firmatione negat cōia. Ad scdz negat ans ee ver: imo est falsu sicut cōis. Ad pbatione negat illa cōia a pte dntiū ad totu dntiū: sic nō valet: tu scis qz illa ppō pncipali significat qz hoc ē for. ergo tu scis qz illa ppō pmo 7 pncipali significat qz hoc est for. vel qz hoc est plato. Ad tnu negatur ans. Ad pbatione nego cōis ee falsu. Ad pbatione negatur illa cōia tu scis illa: hoc ē hoc. ergo qdlibet qz significat tu scis esse: sz bñ sequit tu scis hanc ppōne: 7 aliqz scis ea significare: qz qdlibet scis ea significare scis ee. Et si replicas 3: ergo scio a p casu. ergo scio qz ita est totali sicut illa significat: tūc vlt tra: scio qz ita ē totali sic illa significat: sz illa significat qz hoc ē for. ergo scio qz hoc ē for. minor pbat: qz illa si gnificat qz hoc ē hoc. sz hoc ē hoc est hoc ee for. qz illa significat. hoc ee for. Rndet negado faz qniaz. sz dz sic argui. scio qz ita est totali sic illa significat: 7 scio qz illa significat qz hoc est for. sed minor est falsa: quare tē.

Utz necessario 7 cōtingenter pbatur exponibiliter. **Contra** nō sequit tu es 7 po tes nō ee. ergo cōtin gēter es: ergo nō pbatur exponibilr: cōia t3: ans. pbat: qz ans est ver 7 cōis falsu: qz ans sit ver p pma pte. f. tu es. pz: p scda pbatur: qz tu po tes corūpi: ergo potes nō ee: qz cōis sit falsu. pbatur: qz tu nescio es: ergo falsu ē qz tu cōingē ter scis: cōia t3. ans. pbatur: Qd qd lest dū est nescio esse tu es dū tu es: ergo necessario es. maior est philosophi pmo peryer. minor pz de se. quare tē. Secundo sic: nō sequit antirps erit 7 nō poterit ee quin antichristus erit: ergo necessario antichristus erit: ergo tē. cōsequē tia tenet: ans. pbatur: qz ans est ver 7 cōsequens falsu. qz cōsequens sit falsu: patet qz cōtingēter antirps erit: ergo falsum est qz necessario antichristus erit: qz ans sit ver pbatur: 7 ponatur qz antichristus erit cōtingēter: 7 qz deus iam puidit 7 pscuit antichristu futuz. tunc ista est vera. antichristus erit. qz alia sit vera. 7 nō poterit esse qn antirps erit pbatur: qz si nō da oppositu. f. qz pote ri esse qz antirps nō erit 7 ponatur i esse qz possibit po sito inesse nullu sequit iconueniens: 7 sequit scientia dci

Contra nō sequit tu es 7 po tes nō ee. ergo cōtin gēter es: ergo nō pbatur exponibilr: cōia t3: ans. pbat: qz ans est ver 7 cōis falsu: qz ans sit ver p pma pte. f. tu es. pz: p scda pbatur: qz tu po tes corūpi: ergo potes nō ee: qz cōis sit falsu. pbatur: qz tu nescio es: ergo falsu ē qz tu cōingē ter scis: cōia t3. ans. pbatur: Qd qd lest dū est nescio esse tu es dū tu es: ergo necessario es. maior est philosophi pmo peryer. minor pz de se. quare tē. Secundo sic: nō sequit antirps erit 7 nō poterit ee quin antichristus erit: ergo necessario antichristus erit: ergo tē. cōsequē tia tenet: ans. pbatur: qz ans est ver 7 cōsequens falsu. qz cōsequens sit falsu: patet qz cōtingēter antirps erit: ergo falsum est qz necessario antichristus erit: qz ans sit ver pbatur: 7 ponatur qz antichristus erit cōtingēter: 7 qz deus iam puidit 7 pscuit antichristu futuz. tunc ista est vera. antichristus erit. qz alia sit vera. 7 nō poterit esse qn antirps erit pbatur: qz si nō da oppositu. f. qz pote ri esse qz antirps nō erit 7 ponatur i esse qz possibit po sito inesse nullu sequit iconueniens: 7 sequit scientia dci

esse falsa. Tercio sic: nō sequitur hoc erit post a. et hoc poterit nō esse post a: ergo hoc contingit erit post a. p. ly. hoc demonstrādo aiaz antipr. g. rē. gna t3. ams pbat. q. ams ē vez et gns falsū: posito q. a sit pmi istās aie anti-
rpi. q. ams sit vez p3. q. gns sit falsū pbat. q. si hoc gni-
gier erit post a: et hoc erit i a. ergo hoc poterit dñine cē
post a: p3 gna sic si arguit d āturpo: et tñ gns ē falsū. p-
bat. q. si hoc poterit dñine cē post a. ponat ergo q. dñi-
nat eē post a: et arguit sic: aut ergo hoc nō ē post a. aut
immediate āte istās pñens fuit post a. Si dñt pmi. ergo i-
mediate post istās pñens erit post a. p3 gna: q. si aia an-
tirpi ē: ipa ē ppetua. tēvtra: ergo hoc nō dñit eē post a.
Si dñt p3 ergo hoc ē post a: et immediate post istās pñs
erit post a: p3 gna vt pū: et si sic ergo nō dñit eē post a.
Confirmatur. quia non sequitur hoc erit i a: et hoc
potit nō eē i a. ergo hoc cōtinent erit i a: q. ams ē vez vt
p3. et gns falsū: pbat. q. si hoc cōtinent ē i a. ergo aliqui
vez ē. p3. et gns falsū: pbat. q. si hoc cōtinent erit i a: er-
go aliqui ē dñe hoc gñent ē i a. t3 gna. q. cūly pponi
ve de futuro coridervna de pñi: et gns ē falsū: q. in a
falsū ē dñe hoc gñent ē i a. t3 gna. q. seqt ergo i a ē: et
seqt necio ē: q. si aliqd sit i a: et sit necio ip3 necio ē. Itē
si b cōtinent erit i a: ergo i a hoc cōtinent erit: t3 gna p
querionē. gns ē falsū: q. i a nō hēbit potētiā ad nō eē
er quo i a ē hoc res ppetua: g. ipa tēn potit nē. qre rē.
Ad hec rñdetur. Ad pmi negatur ams. Ad p-
bationē negatur q. gns sit falsū. ad p-
batōez nego istā gñaz. tu necio es. ad pbatōez distingo
illā partē. oē qd ē dñ ē necio ē: q. ly dñ ē vel se tenet ex
parte subī vel pñicant. si ex parte subī est de sensu cōposi-
to: et falsa. q. expōitur sic: qd est dñ ē necario ē: et nihil
est qd ē dñ ē. qn illd necio sit: ergo rē. ista scda ē falsa: q.
dictōis ē vez. s. aliqd ē dñ ē qd necio ē: vtputa for. Si
vo se tenet ex parte pñicant ē de scēlu diuiso. et ē va et fa
exponēs ē. et nihil ē qd ē qn illd dñ ē necio sit: illa ē va
et q. arguēdo tu capis istā in sensu cōposito: id nego se-
cundā. Si āt velis q. teneatur i scēlu diuiso. tūc mior d3
cē tu es. et cōdo d3 cē tu dñ tu es necio es. q ē va. Alij
altr distingūt rōe de ly necio. aut itelliatu cadē sup to
tū dñcōdo: necio oē qd ē dñ est ē. aut sup pñe supra. s. illd
vbi ē. pmo mō cōcedit et de scēlu cōposito. scdo mō ne-
gamr: et de scēlu diuiso. Ad scd3 negatur ams. Ad p-
bationē dī q. ams ē falsū sic gns. Et cū tu pbas: q. po-
natur q. de pñidit āturp3 fore. tūc ista ē va. antirps erit.
cōcedo: et illa ē va et nō potit eē qn antirps erit. nego: et
cū dicis. da ergo oppositūz admitto q. potit eē q. anti-
rps nō erit. hoc. n. bñ stat cū pñcia dei. si tñ admitto po-
nit i eē: q. antirps nō erit cū pñcia dei. nō tñ admitto po-
nit i eē: q. antirps nō erit cū pñcia dei. s. nō pñsupposita
scientia dei admitto ponit i esse possibili. ergo posito i es-
se quantum est ex parte sui non sequitur icōueniens: sed
ex parte alterius positi secū bene pōt seq in cōueniens.
vnde illa sunt possibilia: possibile ē āturp3 nō fore. et
tamē deus pñidit antirp3 fore. s. illa nō stat sit: antirps
nō erit: et de pñidit antirp3 fore. Ad tertūz nega-
tur ams. Ad probatōnē negatur q. cōsequens sit falsūz
Et ad pbatōnē: hoc erit in a. et hoc cōtinent erit post
a. ergo hoc poterit dñine cē post a. negatur cōsequētia
et ad istū dñcō dī q. istū dñcō nō ē: q. antirps sic incipiet
cētra dñit eē. sed hec aia incipiet eē et nō pōt dñine cē

loquēdo semper de possibilitate nature. hec ē rñsio ma-
gistri in qdratura. Ad cōfirmatōnē negatur assūptū
et ad pbatōnē negatur q. cōsequens sit falsum. Ad
probationē negatur cōsequētia. non enim cūlibet
propositioni vere de futuro correspondet vna vera de
presenti nisi in terminis simplicibus. Et ad aliud nega-
tur cōsequētia ista per cōuersionem: quia nō est cō-
uersio. vnde iste stant simul hoc contingenter erit in a:
et tamen non contingenter erit in a. et tamen in a. con-
tingenter erit. similiter hoc cōtinent erit in a: et tamen
hoc nō cōtinent ē i a. s. ille. hoc cōtinent erit. et hoc nō
cōtinent ē: demonstrādo cōtinue p ly hoc aiaz antirpi.
Hoc vide a magro i qro dubio qdrature.

Utrū positūz gradus cōpabiliter sumptus pbatu-
r expōibit sicut magister dicit.

Contra tis: plato ē fortis. et es for-
to nō ē fortior te. ergo tu es ita fortis
sic plato. ergo pbatio mala. gna t3.
ams pbat. q. pōatur q. tu sis fortis
vt octo: plato vo vt qtuor. tē antece-
dens ē vez vt p3. et cōsequens falsū: p-
bat sic. q. i oī cōparatōe scā pēq. erit
ma eqliē pñcipāt rē i q cōparant. s. sic dñcōdo: tu es ita
fortis sic plato: ē cōparatō scā p ēq. ergo cōtrēa pñcipant
eqliē rē in q cōparant. gna nota cū maiori. mior pbatu-
r. q. hec ē cōparatō nō p magis nec p mīn. ergo p ēq. gns
tamē ē falsū et falsū rē. Adfirmat q. illud gns pñ-
cipale sit falsū. q. sequit. tu es ita fortis sic plato tēvtra:
tu es cō fortis sic plato. ergo plato ē cō fortis sic tu. gns
ē falsū. g. et ams. Scdo sic. nō sequit. vor ē acuta silus
ē acut. et sil? nō ē acutior voce. ergo vor ē ita acuta sic
sil? q. ams sit vez p3. et gns falsū. q. i equoco si sit cōpa-
tio septio pñcipat. s. si nō valet: vor ē magna et aq ē ma-
gna. et aq nō ē maior voce. ergo vor ē ita magna sic aq.
q. ams ē vez: vt p3. et gns falsū. q. vor et aq nō pñt cōpa-
ri i magnitudie p3 pñt3 septio pñcipat: q. magnitudo ā
bz i vñt3 idē fūceptiū pñt. Tercio sic. si seqt m ful-
si magn? et tu nō fuisti aliqd q. tu fuisti. ergo tu fuisti ita
magn? sic tu fuisti. ergo rē. gna t3. ams pbat. q. ams est
vez et gns falsū. q. ams sit vez p pma parte p3. p scda
pbat. q. neci tpe neci istāti tu fuisti maior q. tu fuisti. q.
gns sit falsū pbat. nā si tu fuisti ita magn? sicut tu fuisti.
sit ergo illd istās a. et b sit mediū iter a et b? istās pñs. istō
posito arguit sic. i a istāti tu fuisti ita magn? sic tu fuisti.
s. i b. istāti tu fuisti magn? ergo i a istāti tu fuisti ita ma-
gnus sic fuisti in b. gns ē falsū: supposito q. continue tu
fuisti auct? vsq. ad hoc istās pñens.

Ad hec rñdet. Ad pmi negatur ams. Ad pba-
tionē negatur gns ē falsū. Et ad pba-
tionē cū dñi oī cōparatōe scā p ēq. cōtrēa eqliē pñcipāt rē
i q sit cōparatō: dī q. duplex ē cōparatō p ēq. Una q ē cū
pñtōe. et de illa vñtāt bz argumētū. Alia ē sine pñtōe.
et de ista vñtāt nō bz. negatur ergo maior illa q. ly si
mīn. p oī cōparatōe scā p ēq. Ad cōfirmatōnē nega-
tur illa gna: tu es cō fortis sic plato. ergo plato ē cō for-
tis sic tu. si tñ cē cōparatō scā p ēq. cū pñtōe cōcederetur
Ad scdm dī q. pñsupponit q. illd i quo sit cōparatō
cōclatū voce illis cōtrēis qñt nō ē i pposito. Ad tertūz
negatur ams. et ad pbatōez negatur q. gns sit falsū. Ad

169.
pb. atq; negat illa pñ: tu fuisti ita magnus sic tu fuisti.
ergo i aliquo instanti: tu fuisti ita magnus sic tu fuisti: q;
ppō substantiui de pterito 7 de futuro i finis compositis
nō exigit istās per suū uificationē. Respōsio magrī.
Atq; cōparatiuus gradus exponibilis pbeatur 7c.

Contra arguit q; nō bene exponit p po
sitiuū cōparatiuū sūptū. q; cum ois
expō sit p notiora. vel ergo gradus positiuū est
notior cōparatiuo vel ecōuerso. si ē notior. ergo non recte
exponit p cōparatiuū. si ē. ergo positiuus gradus nō d;
exponit 7 magrī. Cōfirmat: q; si cōparatiuus gradus ex
pōatur p positiuū cōparatiuū sūptū: 7 positiuus cōparatiuū
sūptus expōit p cōparatiuū. ergo a pmo ad ultimū cōpa
tiuus expōitur p cōparatiuū. Secūdo sic: nō seq; gra
dus mediū ē remissior sūmo. g. gradus mediū ē remissus
7 sūmus ē remissus: 7 sūm nō ē ita remissus: sic mediū.
ergo 7c. 3. pñ. anis. pbat. q; anis ē uer: vt pz: 7 pñ sal
sū: q; illa ē falsa: gradus sūmus ē remissus. q; si est remis
sus nō est sūm. Sūm nō seq; biariū ē minor enario. g.
biarius ē magnus: 7 enarius ē magnus 7 biarius nō est
ita magnus: sic enarius. q; anis ē uer: vt pz: 7 pñ falsū p
pma pte. f. q; biarius sit magnus: q; ē mīnū numeroz.
iō nō ē magnus. Tercio sic: nō seq; for. ē maior pla
tone. ergo for. erit magnus: 7 plo erit magnus. 7 plato nō
erit ita magnus: sic for. ergo 7c. pñ 3. anis. pbat. q; casu
posi positio anis ē uer: 7 pñ falsū. quod pbat: 7 pono q;
for. sit bipedat: 7 plato pedat. 7 pñ ad tripedalē qua
titatē ābo i una hora. ita q; i sūe hore qñ qlibz corū d;
hē tripedalē quantitātē qlibz desinat eē. isto posito. for. ē
maior platōe: q; i quolibz instāti istius hore ipē hēbit ma
iorē quantitātē q; hēbit plato. p eodē instāti. 7 tñ illa ē falsa
plato nō erit tātus quātus ē for. q; quātūctūq; quantitātē
hēbit for. tātā hēbit plato 7 ecōuerso. ergo plato erit tā
tus quātus erit for.

Ad hec rñ. Ad pñ qdā uolūt q; argumētū
2. dudar: q; cū positiuū cōparatiuū sūptū
sit notior cōparatiuo nō pōt expōi p cōparatiuū: s; p aliā ppō
nē exponēt idē ipōitātē: vt ego sū tā fortis sic tu: exponit
sic: ego sū fortis: 7 tu es fortis: 7 tu nō excedis me i forti
tudine 7c. Idē rñio nō placz: q; dñat magrī. 3. al
siue positiuus gradus sit notior cōparatiuo siue ē: siue eā
nō q; exponētēs cōparatiuū sūptū sūt notiores cōparatiuo.
7 exponētēs sūptū sūt notiores positio. 7 lz adhuc aliq;
exponētis sit mīn nō: suffic q; oēs ille sūptū notiores
sūt. q; explicite dñt q; exponibilis dñt implicite. Ad cōfirma
tiōē negat pñ a pmo ad ultimū. pñ qd ē pñcatum
pme ppōis illud totale nō ē subz seqntis. Secūdo. q; po
sitiuus cōparatiuū sūptū exponētēs cōparatiuū nō pbat expo
nibilis p cōparatiuū. sūptū cōparatiuus exponētēs positiuū nō p
bat exponibilis p positiuū. Ad fm dic magrī i pñcatū
tis suis q; si cōparatiuo fiat i absoluto illa pbatō 3. si āt in
respectu nō: q; i istis cōparatiuū gradus nō pñsupponit po
sitiuū i vtroq; extrēoz. 7 iō fa exponētēs nō d; eē illa: sū
mus gradus ē remissus. s; illa. gradus sūmus ē remissus.
exponit ergo sic fm eū. gradus mediū ē remissus 7 sū
mus ē itensū. 7 gradus mediū nō ē ita itensū sic sūm.
ergo 7c. Cōfir ad aliud dic q; illa nō ē fa exponētēs: bia
rius ē magnus. hoc magrī i pñcatū quātūctūq; pñ
tate ad cōuertētiā. Rñio: ergo magrī stat i hoc q; extre

ma debet pñcipare i filo i quo sit cōparatiuo si d; sic expo
ni. siue q; cōparatiuo d; fieri i absoluto. qñs nō ē i pñposito
f. i istis. Alr pōt dici negādo anis. Et ad pbatōē ne
gat q; pñs sit falsū. p illa pte. gradus sūmus ē remissus. i
mo ē uerā s; calculatōre q; ē infinite itensū. Ad aliū pñ
cōcedit q; biarius ē magnus. Alr. n. cōcederet illa q; bi
narius sit minor enario 7c. Ad pñ rñdet magrī. i. rñtū.
argumēto si dubij pñcipal qdatur cōcedēdo anis. f. q;
nō seq; nec arguit ab exponibili ad exponētē: q; anis nō
ē exponibilis: s; resolubile p demōstratiōē istatis vel ipis
sic: i a instāti fortes erit maior platone. ergo for. erit ma
ior platone. 7 tñ anis sic exponit: i a instāti tā for. q; plato
erit magnus. 7 i a instāti pñ nō erit tātus sicut erit for. i
eodē instāti. ergo i a instāti for. erit maior platōe: s; hec for.
erit maior q; plato erit: imēdiate exponitur: q; i finis
cōpositis nō exigit istās p suā uificationē. 7 iō cōcedit q;
for. erit maior platone: 7 nunq; erit maior q; erit plato.
pma pars pz. quicūq; for. erit ita erit q; for. ē maior pla
tone: ergo 7c. 3. pñ: ex quo illa ppō: for. erit maior pla
tone ē singularis i finis simplicibus. Secūdo pbat q;
for. nō hēbit maiorē quantitātē q; hēbit plato. ergo for.
nō erit maior q; erit plato. 3. pñ. anis. pbat: q; for. ha
bēbit oēs quantitātē citra tripedalē: 7 oēm tālē hēbit pla
to: 7 nō maiorē. 7 cōceditur et q; for. erit maior platōe:
7 tñ plato erit tātus sic erit for. q; i quolibz instāti for. erit
maior platone: 7 i tota hora plato erit tantus sicut erit
for. qre 7c. pñ 3. tñ aliē dici negādo anis. f. q; nō seq;
Ad pbatōē d; q; anis ē falsū: sic 7 illa sua exponētis:
plato nō erit tātus sic erit for. Ad hoc. n. q; illa si uerā
for. ē maior platone. nō solū regit q; i quolibz instāti
hore future for. ē maior platone. s; q; i tota hora. quod
ē falsū: q; i tota hora plato ē tātus sic for. 7 magrī et fate
tur. tñ iste due cōuertent. for. ē maior platone. 7 for. est
maior q; erit plato. Ista responsio est crassior. 7 ma
gis palpabilis 7c.

Contra arguit q; nō bene exponit p po
sitiuū cōparatiuū sūptū. q; cum ois
expō sit p notiora. vel ergo gradus positiuū est
notior cōparatiuo vel ecōuerso. si ē notior. ergo non recte
exponit p cōparatiuū. si ē. ergo positiuus gradus nō d;
exponit 7 magrī. Cōfirmat: q; si cōparatiuus gradus ex
pōatur p positiuū cōparatiuū sūptū: 7 positiuus cōparatiuū
sūptus expōit p cōparatiuū. ergo a pmo ad ultimū cōpa
tiuus expōitur p cōparatiuū. Secūdo sic: nō seq; gra
dus mediū ē remissior sūmo. g. gradus mediū ē remissus
7 sūmus ē remissus: 7 sūm nō ē ita remissus: sic mediū.
ergo 7c. 3. pñ. anis. pbat. q; anis ē uer: vt pz: 7 pñ sal
sū: q; illa ē falsa: gradus sūmus ē remissus. q; si est remis
sus nō est sūm. Sūm nō seq; biariū ē minor enario. g.
biarius ē magnus: 7 enarius ē magnus 7 biarius nō est
ita magnus: sic enarius. q; anis ē uer: vt pz: 7 pñ falsū p
pma pte. f. q; biarius sit magnus: q; ē mīnū numeroz.
iō nō ē magnus. Tercio sic: nō seq; for. ē maior pla
tone. ergo for. erit magnus: 7 plo erit magnus. 7 plato nō
erit ita magnus: sic for. ergo 7c. pñ 3. anis. pbat. q; casu
posi positio anis ē uer: 7 pñ falsū. quod pbat: 7 pono q;
for. sit bipedat: 7 plato pedat. 7 pñ ad tripedalē qua
titatē ābo i una hora. ita q; i sūe hore qñ qlibz corū d;
hē tripedalē quantitātē qlibz desinat eē. isto posito. for. ē
maior platōe: q; i quolibz instāti istius hore ipē hēbit ma
iorē quantitātē q; hēbit plato. p eodē instāti. 7 tñ illa ē falsa
plato nō erit tātus quātus ē for. q; quātūctūq; quantitātē
hēbit for. tātā hēbit plato 7 ecōuerso. ergo plato erit tā
tus quātus erit for.

nt
pt
Tertio sic: non sequitur tu es fortis. et asini sunt fortes: et non aliquis asinus est ita fortis sicut tu. ergo tu es fortissimus asinorum. ergo etc. quia etc. asinus probat sic. quia asinus est verus puer: et quia falsus. quia significat te esse de numero asinorum.

Ad hec

mi dupli. scilicet positive et negative. positive sapientis dicitur per superabundantiam cum sumatur per excessum aliquorum. negative autem sapientis non dicitur per superabundantiam cum sumatur per non excessum ab alijs et non per excessum alia. et sic potest provenire pluribus. et sic sumitur quod exponitur per negativam copulativam. Ad confirmationem sicut dicitur. Ad hoc negatur assumptum. scilicet quod sequitur illud. quod ego sum sapientior istis: et tu non sum sapientissimus istorum. tenendo supralatum positum. Ad probandum cum dicitur: ego sum sapientior te et deo. ergo ego sum sapientior istis. Dicitur quod eo modo quo tenet illud copulativum: et te deo eo modo tenet ly istis: ut tenet divisivum ubique ambe propositiones falsae sunt. prima enim. equales huius copulativae falsae. ego sum sapientior te: et ego sum sapientior deo. Secunda huius hanc etiam exponitur falsam. et non aliquid istorum est ita sapiens sicut ego. Sicut ubique tenet collectivam ab eodem. prima enim. isto modo conceditur magis: et haec etiam est cuius etiam exponitur dicitur esse in numero plurali. et isti non sunt ita sapientes sicut tu et deus: et haec est: dictionum falsum. scilicet isti sunt ita sapientes sicut ego: quod sequitur: ergo iste est ita sapiens sicut ego. vivit magis. Et huius dicens: sum sapientissimus istorum potest teneri collectivam et divisivam. primo modo est haec. secundo modo falsa. et exponitur positive sicut dicitur de copulativo. Si tamen velles quod ly istis solum tenet divisivam illa: ego sum sapientior istis negatur et sic ista quia: ego sum sapientior te et deo. Ad 3^m dicunt grammatici quod illa: tu es fortissimus asinorum: est con- grua tamen significatio est falsa: quia significaret te esse de numero asinorum. et quia hoc eos dicitur quod talis probatio valida est ubi recte facta est copulatio supralatum quod fieri debet res eiusdem generis solum. Vel aliter dicitur quod illa est haec: tu es fortissimus asinorum: et negatur quod significet te esse de numero asinorum quod tum ad naturam propriam etc.

et
Sicut differunt aliud: et non idem: exponatur ut dicit magis.

Contra.

et
Non sequitur tu es non idem chymere. ergo tu es: et chymere est: tu non es chymere. ergo probatio mala. quia etc. asinus probat. quia asinus est verus et quia falsum. quia asinus fit verus probatur sic: tu non es idem chymere: et tu es. ergo tu es non idem chymere. et quia a negativam de predicato finito cum constantia subiecti. ad affirmativam de predicato infinito: et asinus est verus: ut patet. ergo et quia. quod asinus fit falsum patet. quia illa exponitur est falsa. scilicet chymere est. Secundo sic. non sequitur: tu fuisti: et asinus fuisti quod tu fuisti: et tu non fuisti asinus. ergo tu differebas ab asino: ergo etc. quia etc. asinus probat quod asinus est verus patet: et quia falsum. probat: quod sequitur tu differebas ab asino. ergo tu differebas ab hoc asino: et ab illo asino: et sic de singulis asinis quod fuerit. quod est falsum: quia multi fuerunt asini cor- rupti ante quod tu fuisti: a quibus non differebas: quia alietas non cadit: nisi in ea quod sit. Tertio sic: non sequitur: sor. sener non differat a seipso puero. ergo sor. sener est: et sor. puer est. et sor. sener non est sor. puer. ergo etc. quia etc. asinus probat. quia asinus est verus patet per periphrasim. et quia falsum: quia si illa est haec: sor. sener est. illa est falsa sor. puer est. et est. Et si dicitur quod omnia potest capi dupli. scilicet positive et negative. primo modo loquitur magis. et sic ponit extremam esse sit. et sic loquitur periphrasim. et sic negat tam in unum extremam ab alio: sive simul sit sive non. Contra:

quod dicitur. non potest intelligi negativam. quia omnis relatio requirit duo extrema esse simul. scilicet omnia est relatio quodcumque accipiat sive positive: sive negativam. ergo requirit duo extrema simul. quia non cum minori. maior probat. quia si sit relatio sive subiecti: et si b^o est sive correlativum: et quod correlativa sunt sive b^o et p^o b^o in predicamento relationis. ergo quilibet relatio requirit extrema esse simul. scilicet cum omnia et alietas sit relatio quodcumque. ergo alietas requirit extrema esse simul. scilicet sor. sener et sor. puer non sicut sit. ergo non b^o dicitur. sor. sener differt a sor. puero.

Ad hec

et
videtur. Ad primum distinguo illa: tu es non idem chymere: quod vel totum predicatum est infinitum. vel solum prima pars. si primo modo concedo quod non sequitur: tu es non idem chymere. ergo tu es: et chymere est etc. quia ly non idem chymere non probat per exponentes: sic differt. quia non convertuntur ista: non idem chymere et differens a chymere putat ly non invariatur totum. Sicut si modo negatur quod non sequitur. Et ad probationem nego quod asinus fit verus: imo est falsum sicut quia. Et ad probationem negatur quia ista: tu non es idem chymere: et tu es. ergo tu es non idem chymere: accipiendo ly non putat infinitat partem: nec arguitur: tunc a negativam de predicato finito ad affirmativam de predicato infinito totali: ut intelligitur regula. Sicut ly non invariatur totum conceditur quia: scilicet non est contra periphrasim. Ad secundum negatur quia. et concedo asinus scilicet quod non sequitur: quod non arguitur ab exponente ad exponitum. quia exponens dicitur ista. et asinus fuit quod tu fuisti: et non quod fuit asinus quod tu fuisti. modo hec est falsa: hec est ratio magis. Vel brevius dicatur quod haec exponens dicitur illa. et asinus fuit solum quod tu fuisti: ergo etc. et ista est falsa. Ad 3^m dicitur sic ibi. Ad replica dicitur quod omnis relatio requirit extrema esse simul sive ratione referentis: sive quod ad dependentiam quod idem est. non autem omnis relatio requirit extrema esse sit actu: quod prius posterius sit correlativa. scilicet si sit existat actu: et ita in positivo.

Utrum nota exclusio sit ly tamen et positive provenit ex possibili:

Contra.

et
Non sequitur positive sicut est aliquid propositum significat: et non aliter quod sicut est aliquid propositum significat: et tamen arguitur debite. ergo probatio mala. quia etc. asinus probat. quia asinus est verus et quia falsum. quia asinus fit verus probatur sic: positive sicut est propositum significat: et omnis propositum est aliquid propositum. ergo positive sicut est aliquid propositum significat. quia quia sit falsum probat. quia exponens est falsa: cum dictionum fit verus. scilicet aliter quod sicut est aliquid propositum significat: quia aliter quod sicut est propositum falsa significat: ergo aliter quod sicut est aliquid propositum significat. et quia ab inferiori ad suum superius. et asinus est verus. ergo et quia. quod etc. Confirmatur: quod non sequitur: sicut est quilibet propositum significat: ergo positive sicut est quilibet propositum significat. quia asinus est verus: et quia falsum. quia quia sit falsum probatur: quod sequitur. positive sicut est quilibet propositum significat. ergo quilibet propositum est haec. et quia. de quocumque predicatur differt et diffinitum. differt autem propositum esse significare positive sicut est. ergo si hec differt significare positive sicut est affirmatum de quilibet propositum. ergo hoc diffinitum. scilicet propositum est affirmari de quilibet propositum. quia asinus fit verus probat: et primo prima pars. quia quilibet propositum significat sicut est: ut patet et quilibet falsa sicut est: et non positive sicut est: ut b^o est asinus significat boies esse aial. ergo quilibet propositum significat sicut est: et alia pars probat. scilicet non aliter quod sicut est quilibet propositum significat: quia dictionum est falsum. scilicet aliter quod sicut est quilibet propositum significat: quod sequitur propositum est propositum: ergo propositum aliter quod sicut est significat: quod est falsum. Secundo sicut non sequitur: exclusio est exclusum: et nihil non exclusum est exclu-

sum. ergo tñ exclusū ē exclusū. qz añs ē vez: vt pz 7 p se
quens falsū: qz implicat. pbat: cuiuslibz exclusiue affirma
tine subm icludūt 7 oppositū subī excludūt. sz ly exclusus
ē subz. 7 ly nō exclusū ē oppositū subī: ergo exclusū iclu
dūt implicat: qz 7c. Itē cū cuiuslibz exclusiue affirmative
p̄dicatū dicat de subo: 7 remoueat ab opposito subī. sz
p̄dicatū dī tā de subo qz de opposito subī. ergo ē falsa.
minor. pbat: qz oppositū subī excludūt. ergo p̄dicatū
vificat de opposito subī. Cōfirmat: qz nō seqt falsū 7
hoc vez dīcūt: demonstrādo p ly hoc istā: de ē. 7 nūbīl
nō falsū: 7 hoc vez dīcūt. qz añs ē vez 7 p̄dicatū ē fal
sū. f. aliqd nō falsū: 7 hoc vez dīcūt: qz seqt qz duove
ra dīcūt. qz āt qñs sit falsū pbat: qz seqt tñ falsū 7 hoc
vez dīcūt. ergo oīa dīcētia sūt falsū: 7 hoc vez dīcūt. 7 p se
quētia ab exclusiua ad vīez de tñis trāspōitis. qñs est
falsū. ergo 7 añs. Itē nō seqt: tñ nō oīs hō ē alb⁹. ergo
nō oīs hō ē alb⁹: qz casu poli posito añs ē vez: 7 qñs fal
sū. qz ponat qz oīs hō sit alb⁹: tñc qñs ē falsū. cū dīcto
rū sit vez. f. oīs hō ē alb⁹. qz āt añs sit vez pbat: qz seqt
oē albū ē nō oīs hō. ergo tñ nō oīs hō ē alb⁹. 7 qña ab
vī affirmatiua ad exclusiua de tñis trāspōitis. 7 añs ē
vez. ergo 7 qñs. Tertio sic. nō seqt tñ. xij. sūt apli.
ergo. xij. sūt apli. 7 nulla nō. xij. sūt apostoli: qz añs ē ve
rū vt pz 7 qñs falsū. qz fa ps ē falsa. f. nulla nō. xij. sūt
apli. qz dīctorū ē vez. f. aliq nō. xij. sūt apostoli: qz pe
trus 7 paul⁹ sūt apli 7 sūt aliq nō. xij. Cōfirmatur. qz
nō seqt for. 7 bñ. nō differūt numero. 7 for. 7 bñ. nō sūt
nō differentes numero: ergo for. 7 bñ. tñ differūt nu
mero. qz añs ē vez 7 qñs falsū. qz añs sit vez p pma pte
pz. p fa pte pbat: qz oppositū ē falsū. f. for. 7 bñ. sūt nō
differentes nūero: qz seqt: ergo for. 7 bñ. nō sūt differē
tes: quod ē falsū. qz qñs sit falsū pbat: qz seqt for. 7 bñ.
differūt pte. ergo falsū ē qz tñ differūt numero. Itē po
tēt argui qz illa nō ē vā. spēs p̄dicat de plib⁹ differētib⁹
numero tñ: 7 tñ fa exponens est falsa. quare 7c.

Adhec rñdet. Ad pmi negat maior. f. qz nō se
q̄tur. Ad pbationē negat qz añs sit vez
lmo ē falsū sic qñs qd ex illo ante seqtur: qz qlibz ppō ē
vā sic arguendo. sic ē aliq ppō significat: 7 nō alr qz sic
ē aliq ppō significat. ergo oīs ppō ē vā. 7 qña: qz oppo
sitū cōsequētis nō stat cū ante. f. qz aliq ppō nō sit vā. sed
falsa. qz seqt aliq ppō ē falsa: ergo alr qz sic ē aliq ppō
tio significat. quod ē dīctorū pte ptis añs. id 7c. ad p
positū reditū cū tu pbas añs ē vez. negat qña. qz ar
guit ab inferiori ad sup̄iori: cū dīctōe hēntē vī negatio
nis pposita. cuiusmodi ē iste tñm p̄dicat. id nō valet.

Ad cōfirmatōez negatur qz nō seqtur. Et cū arguis qz
añs ē vez 7 qñs falsū: negat qz qñs sit falsū: imo ē verū
sic añs. Ad pbatōez cū dīcis: seqt qz qlibz ppō ē vā: ne
gatur: 7 cū tu pbas: qz de quocūqz dī dīstō 7 dīffinitūz:
2cedo. sz significat p̄dicat sicut ē. ē dīstō ppōis vī: cōce
do. ergo de quocūqz dī illa dī ppō vā: concedo: 7 id ne
go istā: qz qlibz ppō significat p̄dicat sicut ē. ex qz seqret qz qli
bz ppō ē vā. sz 2cedā ip̄sā p̄dicat sicut ē qz qz ppō significat
Ad sz dīcūt qdā qz illa ppō: tñ exclusū ē exclusū ē im
polis: qz dīcūt dīctōez. seqt. n. ex ip̄a qz nūbīl nō exclu
sū ē exclusū: 7 aliqd nō exclusū ē exclusū. pma ps pz. qz ē
fa exponēs ei⁹. fa pbat: qz cuiuslibz exclusiue affirma

tine oppositū subī excludūt. Sz nī exclusū ē oppositū subī.
ergo nō exclusū excludūt: 7 id dīcūt qz ille nō sūt exponē
tes. sz dz addi etiā exponēs. f. nō exclusū ē exclusū: 7 tñc
exponēs implicat: sic exposita. qz 7c. Adagī āt alr rñdet
septio arg⁹ pmi dubij qdrature negādo assūptū. f. qz nō
seqt. Ad pbatōez negat qz qñs sit falsū. Et ad pbatōez
cū dīcis qz implicat: negat: 7 cū tu pbas sic: cuiuslibz exclu
siue affirmatiue subm icludūt 7 oppositū subī excludūt.
sz ly exclusū ē subz: sz ly exclusū ē oppositū subī. ergo ex
clusū icludūt 7 nō exclusū excludūt. negatur qña. sed
seqt. ergo ly nō exclusū ē exclusū. 7 hāc 2cedo: qz stat
malr. ergo tñ istā. nō exclusū ē exclusū. qz stat formalr. si
mīlī cōcedo istā: ly exclusū icludūt. negatur tam illa:
exclusū icludūt. Et ad aliā pbatōez negatur qz p̄dicat
tū ist⁹ exclusiue vificat dī opposito subī. Et cū arguis: qz
oppositū subī excludūt. ergo p̄dicatū vificatur de oppo
sitū subī. negatur qña. Ad. n. vificatur de opposito subī
sz de illo tñio oppositū subī qz nō ē oppositū subī: sz ly
nō exclusū ē oppositū subī. p̄p̄ea dz sic argui: Exclusū
ē exclusū 7 nō exclusū ē exclusū. ergo p̄dicatū vificatur
de opposito subī. cōceditur qña: sz negatur minor: tāqz i
plicās dīctōez. Ad cōfirmatōē cōcedo qz nō seqtur.
qz fa exponēs nō bene sumitur: sz sic dz accipiī plurali
cū subijciatur tñm plurali numeri vel equalēs dīcēdo
sic: 7 nulla nō falsū 7 hoc vez dīcūt. qz falsa: qz oppo
sitū ē vā. f. aliq nō falsū 7 hoc vez dīcūt. Et ad aliā cū
dī qz nō seqt: tñ nō oīs hō ē alb⁹. ergo nō oīs hō ē alb⁹
nego. imo seqtur. sz p̄p̄ pbationē quā facis qro qro te
nēt ly nō: aut infinite: aut negatiue: si negatiue antecēdēs est
falsū sic cōsequēs. 7 ad pbationē ab vī de tñis trāspōi
tis ad exclusiua dī qz nō valet cōsequētia: qz exclusiua ē
negatiua. Si vō tenetur infinite dī qz añs ē vez sic pbat ar
gumentū. sz nego qz cōsequēs sit falsū. qz illa: nō oīs hō ē
alb⁹: ē affirmatiua: ex nō tenetur infinite: 7 valet tātum si
dicerē: ens nō oīs hō ē albus: dīcūt illi: cū ly nō teneat
infinite 7 nō negatiue. Ad etiā dī qz qñ nota exclusiōis
cadit sup̄ tñm numeri plurali: 7 id illa: tñ duode
ci sūt apli: dz sic pbari: duodeci sūt 7 nō plures qz duo
decī sūt apostoli. ergo 7c. Ad cōfirmatōē cōter dī ne
gādo qz nō seqtur. Et ad pbationē dī qz qñs est vez sic
antecēdēs. Et cū tu pbas cōsequēs cē falsū sic. illa dī
ferūt spēs. ergo falsū ē qz tñ differūt numero. negat cō
sequētia sz valeat. ergo falsū ē qz differāt tñ numero. cō
cedūt ergo istā. tñ differūt numero: 7 negat istā. illa tñ
differunt numero. Ergo āt clar⁹ respōderē qz dz expo
ni sic: for. 7 bñ. differūt nūero: 7 for. 7 bñ. nī differūt pl⁹
qz numero. ergo for. 7 bñ. differūt tñ numero quod p eodē habeo.
Quādo. n. nota exclusiōis cadit sup̄ ly differūt numero:
vel differūt spēs vel genere dz exponi p plus qz. siue ē nō
exclusionis mediaret tñ illa. dicēdo: differūt tñ nume
ro 7c. qz sensus cōstatiū. ppōnūz ē ille: qd declaratur p
talem exponētem: 7 tñc ad formam argumētū concedūt
qz nō seqtur: qz ille nō sunt vere exponētes. Adagī aut
posuit vīuerfaliorem modū: 7 p hoc pz qñ pōt dīcī:
qz illa: spēs est que p̄dicatur de pluribus differētib⁹
numero tñ. ly tñ cadit sup̄ differētib⁹ numero: vī
p̄a ly numero: 7 debz exponi sic: hoc p̄dicatur dī plu

ribus differētib⁹ numero: ⁊ nō pācat de dīntib⁹ plus
q̄ numero. ergo ⁊c. Et illo mō exponēdo dīffo speciei
nō cōuenit generi. Hic modus clarus est.

Atq; dictiōes exceptiue pter pterq; ⁊ nisi probentur
exponibilib⁹.

Contra nō seq̄. sortes non exci-
piūt: ⁊ ois hō nō for. exci-
piūt ergo ois hō pter for. excipiūt. ergo
⁊c. ⁊ hā ⁊c. anis pbat: q; casu pōssibili
posito anis ē ver⁹ ⁊ q̄is falsū. vt ponat
q; sortes nō excipiāt a cursu: q; currat:
⁊ oēs alij hoies excipiāt a cursu: q; nō
currat: tūc anis ē ver⁹ vt p3: ⁊ q̄is falsū ē: q; sequit cō-
tradictio: q; sequit q; for. excipiūt ⁊ q; for. nō excipiūt

Scdō ps dūcitur sic: ois hō pter for. excipiūt. ergo
for. nō excipiūt. ⁊c. ⁊ hā. ab. exposita ad vnā suā exponen-
tē. pma pbat sic. q; i oī exceptiua affirmatiua ps ē ca-
pta excipiūt. for. ē ps ē capta. ergo for. excipiūt. Scdō
sic: nō seq̄. tu scis oēs pōnē pter a. ⁊ nō immediate ante i-
stās pōnēz pter a. ergo ⁊c. ⁊ hā. anis pbat. q; casu pōli
posito anis ē ver⁹. ⁊ q̄is falsū. q; ponat q; scias oēm p-
pōnē pter a. ⁊ q; immediate āte istās pōnēz scias a. ⁊ nō
mediate post istās pōnēz scias a. tūc p3 q; anis ē ver⁹. q;
q̄is sit falsū pbat: q; seq̄ tu icipis scire a. q̄is ē ⁊ casu. ⁊
⁊ hā ab exceptiua ad alterā pte exponētē. tamē a. sili
optiē sequit: tu pmittis mihi oēs denariuz pter a. ergo
tu pmittis mihi a. ⁊ ita vt i pposito: vl detur cā dūer-
sitatis. Tercio sic. nō sequit. for. dic ver⁹: ⁊ nullus hō
nō for. dic ver⁹. ergo nullus pter sortē dic ver⁹. ergo ⁊c.
⁊ hā. anis pbat. q; casu pōli pōsto anis est ver⁹. ⁊ q̄is
falsū: q; ponat q; for. dicat tū istā: deus est: tu vō dicas
istā: nullus hō pter for. dicat ver⁹: ⁊ vos sitis oēs hoies
loq̄ntes. q; anis sit ver⁹ pbat. p pma pte p3. p scdā p-
bat: q; si nō. da oppositū. f. q; aliq; nō for. dic ver⁹: ⁊ cū
nullus alī loq̄tur nisi tu. ergo tu dicis ver⁹. ⁊ tu dicis q;
nullus pter for. dic ver⁹. ergo ita ē q; nullus pter for. dic
ver⁹. ergo tu nō dicis ver⁹. ecce q; oppositū scdō partis
antis iplicat. ergo falsū. ⁊ q̄is scdā ps antis ē vā. q; anis
sit falsū pbat. q; si nō da oppositū q; sit ver⁹ ⁊ sequit q;
sit falsū: q; sequit aliqd est ver⁹: ergo significat sicut est:
sed significat q; nullus hō pter for. dicat ver⁹. ergo ita ē
q; nullus hō pter for. dicat ver⁹. ergo tu nō dicis ver⁹: ⁊
nō dicis nisi cōsequens: ergo cōsequens nō est ver⁹.

Ad hec rīdet. Ad pmiū dicit qdā q; exceptiua
illa: ois hō pter for. excipiūt claudīt dī-
ctionē. id ꝑcedūt q; nō seq̄: ⁊ nō d3 sic exponi vt argu-
is: ⁊ sic: for. nō excipiūt. ⁊ ois hō nō for. excipiūt: ⁊ for. exci-
piūt. ergo ois hō pter for. excipiūt: ⁊ tunc anis iplicat dī-
ctionē sic q̄is. Adagr alī rīdet. io. argumēto pmi dū-
biū qdrature negādo anis. f. q; nō seq̄tur. Et ad pbatio-
nē negat. q; q̄is sit falsū: imo est ver⁹ sic anis. Ad pba-
tionē negat q; sequit dīctio. cūz dicis q; sequit q; for.
excipiūt negat. Ad pbatōnē. in oī exceptiua affirmati-
ua ps ē capta excipiūt: ⁊c. ⁊ ps ē capta. ergo for. exci-
piūt. negat q̄is: ⁊c. bene sequit: ergo ly for. excipiūt. ⁊ il-
la statim. q; for. non excipiūt ⁊ ly for. excipiūt. q; in minori
or. sponit mālī cū dī for. est ps ē capta: qm ly ps ē
apta. est tmin⁹ scdō itentiōis vel ipōnis. Ad scdū rī

det magr i. xliij. arg⁹ pncipal⁹ dūbiū negādo anis. f. q;
nō seq̄. Et ad pbatōnē negat q; q̄is sit falsū. imo ē ve-
rū sic anis. ⁊ ad pbatōnē negat q̄is. nec arguit ab expo-
sita ad vnā suāz exponētū. q; illa nō ē exponibīl⁹ nec p-
babil⁹ rōne dictōis exceptiue: ⁊ rōne icceptōis ē ipā casu
iferenda. Ad sūz dī q; nō ē ad ppositū: q; ista: tu p-
mittis oēs denariū pter a nō h3 pbatōnē q; quertat cū
pbatōe dictōis exceptiue q̄is non ē i pposito: ⁊ ita p3 q;
aliq; exceptiua ppa affirmatiua q; nō ē alicuius sue ex-
ponētis illatiua. Ad ⁊c. dī q̄redo an ista ppō. null⁹ hō
pter for. dic ver⁹. significat p̄cise i casu an nō. si sic: nō ad-
mittit: q; ē insolubile simp̄lī. Si vō nō ponatur p̄cise ad-
mitto casu: ⁊ ꝑcedo anis. f. q; nō seq̄. negat tū q̄is. f. q;
pbatō sit mala. q; q̄is nō ē expōssibile cū significet ppo-
sitiue. f. q; null⁹ hō pter for. dicat ver⁹. Et ꝑcedo q; an
tecedens est ver⁹ ⁊ cōsequens falsum.

Atq; nota reduplicatōis iquātū pbat exponibilib⁹.
Contra nō seq̄. Ens inq̄tū ens ē subm
i metaphisica: ergo ens ē ens et

ens ē ens ē subz metaphisice. ⁊ si aliqd ē ens il-
lud ē subz metaphisice: ergo pbatō mala. ⁊ hā: anis
pbat: q; anis ē ver⁹. vt p3 ⁊ q̄is falsū: q; etiā exponēs est
falsa. f. si aliqd ē ens illud ē subm metaphisice: q; vna
ꝑditōal cur⁹ opp⁹ q̄is stat cū ante. Scdō nō sequit
for. ē for. ⁊ for. ē risibilis. ⁊ si aliqd ē for. illud ē risibile. er-
go for. inq̄tū for. ē risibilis: q; anis ē ver⁹. vt p3 ⁊ q̄is fal-
sū: qd pbat: q; seq̄ for. inq̄tū for. ē risibilis: ergo for. f3 q;
for. ē risibilis. ⁊ hā a cōuertibili ad quertibile: ⁊ q̄is est
falsū: ergo anis. q; q̄is sit falsū pbat sic: q; oē qd cōpe-
tit alicui fm quod ipz ꝑpetit sibi pmo. p p̄b3 p̄rio po-
ste. ⁊ risibile nō ꝑpetit pmo for. imo hoi: q; for. p hoiēz:
ergo nō cōpetit sibi f3 q; b̄mōi. q̄is ⁊ ⁊ baroco. ⁊ ātece-
dens p3. Tercio sic. nō seq̄ aīal iquātū aīal nō ē aī-
nus: ergo aīal ē aīal ⁊ aīal nō ē aīn⁹: ⁊ si aliqd ē aīal il-
lud nō ē aīn⁹: q; anis est ver⁹ ⁊ q̄is falsū. q; q̄is sit falsū
p3: q; etiā exponēs ē falsa. f. si aliqd ē aīal illud nō ē aī-
nus: q; opp⁹ q̄is stat cū ante. ista. n. stat simul: aliqd ē
aīal ⁊ illud ē aīnus. q; anis sit ver⁹ pbat. q; vel al inq̄-
tū aīal ē aīn⁹. vl aīal inq̄tū al nō ē aīn⁹. f3 nō ē dicen-
dū p̄mū: q; falsū ē vt p3 p exponētes: ergo ē dicendū f3.

Ad hec rīdet. ad pmiū dī q; ly inq̄tū pōt sumi
duplī. f. specificatiue ⁊ reduplicatiue mō
ista ppō: ens inq̄tū ens ē subz i metaphisica. ē vā tenē-
do specificatiue solū. nō āt reduplicatiue: tūc nō h3 pbat
p exponētes f3 sic. Ens sub rōe q; ens ē subz i metaphi-
sica: ergo ens inq̄tū ens ē subm i metaphisica. Ad
f3 nego assūptū. f. q; nō seq̄ tenēdo inq̄tū reduplicati-
ue. Et vltia cū dicis: q̄is ē falsū negat. Ad pbatōz
cū dī for. inq̄tū for. ē risibilis. ergo for. fm q; for. ē risibilis
ꝑcedo q̄is sit tenēdo f3 q; reduplicatiue nō āt specifica-
tiue. Et cū dicis q; q̄is ē falsū: q; oē qd ꝑpetit alicui f3
q; ipz cōpetit sibi pmo. dī q; ver⁹ ē tenēdo ly. oē q; spe-
cificatiue nō āt reduplicatiue. Ad ⁊c. nego assūptū. f.
q; nō seq̄tur. Et ad pbatōnē nego q; anis sit ver⁹: imo
ē falsū sic q̄is. Et ad pbatōnē cū tu q̄is vel aīal inq̄-
tū aīal nō ē aīnus. Dico q; nec sic nec sic. vtrāq; n. est
falsa. Et si dī q; de quolibz dī atq; dīctorioz incom-
plexoz: ⁊ de nullo ambo sil dicuntur f3 aīn⁹ ⁊ nō aīnus
sunt dīctoria incōplexa: ergo aīal inq̄tū ē aīnus vl nō

afin? **De** q illud pncipiū idiget fer limitationibus.

Prima de quolibz emino singulari: qz de emino cōi possit abo vificari qz hō ē alb? z nō alb?. Secūda simpliciter qz de aliquo cōplexo non vificatur. z posito qz for. sit niger falsū ē qz for. alb? sit currēs: z sit falsū est qz for. alb? sit nō currēs. Tertia supponēte p aliquo qd ē. qz alr nullū vificaret. nā te nō erite nec tu es currēs nec tu es nō currēs. Quarto mediāte hoc vbo est d pnti: qz mediāte vbo de pterito vel de futuro nō opz: vt hoc demādo istās pns fuit: aut accūs vel hoc fuit: nō accūs. Quita z de nullo abo sit dīvisiue supra: qz collectiue pnt sit vificari tenēdo qz totū sit sue ptes: vt dato qz vni? scuti medietas sit alba z alia nigrā: tē hoc scuti ē albū z nō albū tenēdo ly z collectiue. Sexta sit. qz successiue pnt vificari: vt si for. essz albus z postea niger post hoc essz vā: for. ē alb?. deide hoc essz vā. for. non est albus. Ad ppositū redeūdo deficiunt due pme cōditiones: id non sequitur.

Uz imēdiāte pbat exponibili: sic dicit magister.

Contra. z nullum erit istās post hoc qn inter illud z hoc tu eris. ergo imēdiāte post hoc tu eris: ergo pbat mala: gna t3. ans pbat: qz ans ēve rū vt p3 z gns falsū. pbat: qz seqt. imēdiāte post hoc tu eris: ergo an oē istās futurz tu eris: t3 gna a conuertibili ad pueribile: z gns est falsū: ergo z ans. qz gns sit falsū pbat: qz gns ē vna ppō resolubil rōc illi? emi cuius vna resolūtiō ē falsa: qz resoluit sic: tūc tu eris z tunc ēvel erit oē istās futurz: ergo āte oē istās futurz tu eris. qz qro qd p ly tūc dīstratur. aut istās pns: aut futurz. si pns pma resolūtiō ē falsa: qz istans pns nūqz erit. Si demōstrat futurz istās fa ps ē falsa: qz quocūqz in stātī futuro dato iter illud z istās pns erit istātia quo rū qdlibz erit āte istās futurz datū: ergo illud nec ē: nec erit āte oē istās futurz. Secūdo sic. nō sequitur post hoc totū spaciū erit repletū aere z nullū erit istās pns post hoc qn inter illud: z hoc totū spaciū erit repletū aere: ergo imēdiāte post hoc totū spaciū erit repletū aere: qz casu possibili posito ans ē vez z gns falsū: qz ponat qz sunt duo lapides molares quoz vni? sit suppositus alci z supi or lapis scipiat leuari eqtē ab oi pte i hoc istātī ab aliq potētia z sit a ps circūferential lapidis. c. media. b. vō mediās inf a c. tūc ātecedens ē vez vt p3: qz alie dare tur vacuum. qz consequens sit falsū pbat: qz seqt. imēdiāte post hoc erit spaciū repletū aere: ergo eq pmo aer circūferentialis deuenit ad b pūctū z ad c. cōsequens ē falsū: qz pū? venit ad pūctū qz ad remotū: pbat gna qz si nō da oppositū. f. qz nō eq pmo vērē tē. ergo prius venit ad b. sit g istās f. in quo vērē ad b: z nō ad c. z sit ergo istās i quo venit ad c. seqt qz dabit vacuum iter b. z c. i toto tpe medio inf f z g: quod ē ipole. Tercio sic: sequitur data ista expōne qz aliq xpian? vtputa for. de uenit ad mortem erit simul saluatus z dānat? aut nec saluatus nec dānat: erit: hoc āt est ipossibile: pbat tū gna z pono qz for. vīnat quinquagita annos z diuīdo illud tps i ptes pportiones. pportōe dupla minoribus terminatis ad pmi istās non ē ci? z volo qz in qlibz pte ipari peccet mortalit. i qlibz vō pte pari sit absolut? ab oi peccato ppē cōtritiōe quā bz. z simus: nūc in pmo i

stātī nō ēē for. z arguitur sic. z qro an for. sit saluatus vel dānat. si nec sic nec sic hō vna pte. f. qz nec erit saluatus nec dānat? Si dicis: qz ē saluatus? tē sic: nī pp aliū ē saluatus: nisi qz imēdiāte an h? fuit absolut? ab oi peccō z iō vī ēē mortu? cū absolutōe. Sz a fili pbo qz ē dānat? qz imēdiāte an hoc peccauit mortali. iō vī ēē mortu? cū peccō mortali: pbat qz imēdiāte an hoc peccauit mortali p exponētes suas qvere sūt vt p3. Et ēt pbat alr sic. imēdiāte an hoc fuit aliq ps ipar: f3 quicūqz fuit aliq ps ipar mortali peccauit: ergo imēdiāte an hoc peccauit mortali. Si vō dī qz ē dānat a fili pbat qz ē saluatus? Itē pōt pbari qz aliq corp? ē albū z nigr? sit ponendo cōfles casū. f. qz i oi tpe ipar isti? hore sit nigrū z i oi pa ri sit albū z sim? vltio instātī hore. z arguit sic. imēdiāte an hoc fuit albū: ergo nūc nō ē albū. sit imēdiāte āte hoc fuit nigr? ergo nūc nō ē nigr?. pbat pma gna: z sit fa pbat. imēdiāte āte hoc fuit nigr? i finitū ppique ad hoc fuit nigr? t3 gna: qz iste ppōes cōuertunt: tūc vltia. infinitū ppique ad hoc fuit nigr? ergo nūc ē nigr?. pbat tū gna. qz cū qūqz mutatio regrat certū z determinatū tps nō fuit mutati illō corp? qz nullū certū tps mediat. ergo ē nigr? z sit pbat ans pme gne: qz imēdiāte ante hoc fuit ps ipar. f3 i qūqz pte ipari fuit nigr? ergo imēdiāte an hoc fuit nigr?. gnt pbat alca ps tē. Itē p si mīlē casū pōt pbari qz eadē ppō est vera z falsa: aut nec vera nec falsa querendo i vltimo instātī hore an sit vera vel falsa. Et arguitur vt supra.

Ad hec ridetur. Ad pma negat ans. Ad pba tionē nego qz gns sit falsū. imo est verū sicut ans. z cū tu arguis imēdiāte post hoc tu eris. ergo imēdiāte an oē istās futurz tu eris. negat gna. qz licet qz teneat ly an. f3 bñ seqt: ergo āte istās futurū post hoc tu eris: z isto mō arguit ab vno cōuertibili ad reliquum dūmō ly an sit ppō. vbi āt sit adnerbiū iter nego gna: qz ans ē vez z gns falsū. ppē resolūtiōē faciendā: quādo āt ly an ē ppō tūc exponit illa ppō. āte oē istās futurz p? hoc tu eris: z pbat sic. āte istās futurz post hoc tu eris nullū ēvel erit istās futurz post hoc qn an illud tu eris.

Ad f3 negat assūptū. imo seqt. ad pbatōne. negat qz gns sit falsū: imo ē vez sic ans: z ad pbatōez admissio casu nego illā gna. imēdiāte post hoc totū spaciū est repletū aere. ergo eque pmo aer circūferential deuenit ad b pūctū z ad c. Et cū dicis: qz si nō da opp? concedo qz nō eq pmo aer vērē ad b z ad c. f3 pns vērē ad b qz ad c. in nullo tamen instātī prius venit ad b. qz ad c. nec est significare pmi istās i quo venit ad c: qz quocūqz istātī significato post hoc i quo deuenit ad b z ad c. z adhuc an illud deuenit ad b. z ad c. Ad 3^m dicūt qdā qz casus non ē polis: qz ē deuenire ad tā modicū tps qz act? volūtatīs nō pōt fieri i isto z gnter nō pōt peccare nec absolut. act? n. volūtatīs regit certū z determinatū tps: nec fit i istātī nec i quocūqz modico tpe. Alr admissio qz act? volūtatīs fiat i quocūqz tpe z i istātī dico qz qlibz ps casus ē polis de se: f3 nō oēs sit. sic pcedit qz pole ē f3 hoc pūctū gntū qz sit actu diuīsi tūc pole ē p m hoc z ita dī singul tū nō ē pole f3 hoc z hoc. f3 sic sine statū qz sit diuīsi. qlibz. n. ps ē polis: f3 nō oēs simul: qz si oēs sit ēent poles cū sunt de sensu cōposito ponētur i esse. z sequitur

edimū ē actū dīuīnū ī īfīnītās ptes: 7 ſeqtur dārī actū
fīnītū qđ ē īpōlē. 17 Rēplīca. 3. līc nō ſit pōlīs caſus ē
tamē pōlīs fīm īmagīnatiōē cū nō clādat 3 dīctiōē
ergo logice ē pōlīs: qđ ergo tē dīcēdū ē cōſīdēra tū rē.

Ad aliud l3 caſus nō ſit pōlīs nālī loquēdo: qđ ē de
nētrēad tā modīcūz īps qđ corpus nō pōt trāſmūtā
rī de albedīne īnīgredīnē nec e3: qđ tū caſus ē īmagīna
bīl ſīne īpīcatōē 3 dīctōīs. 10 ē pōlīs fīm logīcos: 7 ideo
dī admīttēdo caſū: 7 nego illā 2nāz. īmedīate ante hoc
fuit nīgrz: qđ oppōſitū 2ntis ſtat cū antecēdēte: qđ ſtat qđ
nūc pīmū īfās nō e3z īfīlī: corpīs 7 2nter nō ē nīgrz 7 ta
men īmedīate ante hoc fuit nīgrz: ergo ī īfīnītū pīmū
que ad hoc īfās fuit nīgrz: ergo tūc ē nīgrz: qđ oppōſitūz
cōſeqūētīs ſtat cū ante vī pūz vbi nūc pīmū nō ſit. Et ſi
dīcīs argūtur ſic: īfīnītū pīque ad hoc īfās fuit nīgrū
7 nūc ē. ergo nūc ē nīgrū negat 2nā dī qđ nō ſtat enīm 2
cē 7 īmagīnārī hoc corpus nūc pīmū eē albū vel vīfīde
7 tamē cōīnue ante hoc fūīſſe nīgrz.

Utrū īcīpīt 7 dēfīnīt pbtūr expōnībīlītē rē.

at

Contra Non ſeqtur. Incipit eē a. ergo
nūc nō ē a 7 īmedīate poſt hoc
erit a. ergo pbatīo mala: qđ ab expōſita ad quā
libet ſuaz expōnētū cōſeqūētia d3 valē. antecēdēs pbat
qđ antecēdēs ē vēr 7 cōſeqūēs falſū poſito qđ a īcīpīt eē
p. ppōnē de pſentī 7 remōtiōē de pſeritō ita qđ nūc ſit
7 īmedīate ante hoc nō fuit: vī p3: qđ rē. Et ſi dī qđ nō
ſeqt: qđ ppe loqūdo de expōnē illī tūc nō hēnt expōnī:
3 large capīēdo expōnē p qūlīb3 pbatōē tūc vī dī. ma
giſter ī ſeptīo caplō 3 cōſeqūētiās dēfendēdo fāz regu
lā caplī 3 ppe loqūdo pbat p cās vītātīs. Contra a
qūlīb3 cāvītātīs ad pbatōē hēnt illā ē bona cōſeqūē
tia 7 a ppōē hēnt cās vītātīs ad illas cās dīuīnē ſum
ptas valēt cōſeqūētia: 3 nō valet dīcēdo a īcīpīt eē: ergo
a nūc ē 7 nō īmedīate ante hoc fuit: vel nūc ē 7 īmedīa
te poſt hoc erit. ergo pbatīo adhuc mala. 2nā t3 cū ma
ior: minor pbat: qđ caſu pōlī poſito aīſ ē vēr 7 2ſeqūēs
falſū: qđ vbi de creatūrā angelū ante mūdī creatōez
pūta a angelū: tūc illa ē vā. a īcīpīt eē: 7 tamē nulla illaz
cāvītātīs ē vā cū qūlīb3 īclūdāt īps: aut īfās eē qđ ē fal
ſū ante mūdī creatōē. Scđō ſic. nō ſeqt ſor. nūc nō
ē alb 7 īmedīate āte hoc fuit alb. ergo dēfīnīt eē alb:
qđ caſu pōlī poſito aīſ ē vēr 7 cōſeqūēs falſū: qđ pbat
qđ ī qūlīb3 pte īparī hōe pſeritē fuit alb. 7 ī qūlīb3 parī
fuerit nīgr mīorīb3 tūc īmīatīs ad vīfīnītū īfās ī quo ſit ru
bens 7 ſit a ī īfīfātī: tūc aīſ ē vēr vī p3. qđ cōſeqūēs ſit fal
ſū pbat: qđ oppōſitū ē vēr. 1. ſor. nō dēfīnīt eē alb: qđ ſe
qur nō ē alb 7 īmedīate āte hoc nō fuit alb: ergo non
dēfīnīt eē alb: t3 2nā aīſ p pma pte p3: p ſa pte pba
tur: qđ īmedīate āte hoc fuit nīgr: 3 quādo cūqz fuit nī
ger nō fuit albus: ergo īmedīate āte hoc nō fuit alb. qđ
conſeqūēs ſit falſū pbat. qđ nūc eſt albus 7 īmedīate
ante hoc fuit albus: ergo nō īcīpīt eſſe albus.

Ad hec rēpōdet. Ad pīmū dī ſic ībī. ad rēplīcā dīcī
tur cōīter qđ caſus nō ē pōlīs nālī loqūdo. 7 hō
nō fuit: qđ ſup nālī ē pōlē 7 īmagīnābīl abſqz repugnā
tia: nō caſus ē pōlīs logice loqūdo. 17 dētrus mātuā 7 re
ſpōdet hūc argūmto: qđ īpe ſac illd dīcēdo qđ nō valet
2nā ī ppōē hēnt cās vītātīs ad illas oēs cās dīſtributīe
ſupras 3 bene e3. hec rīſiō ē 3 oēs logīcos dī. qđ a p.

Te

pōne hēntē plēs cās ad vīnā illaz nō valet 2nā: 3 bī ad
oēs ſūſumptas cū dīſtīctōē. 1. valet. 30 alī rēpōdēdo dī
cēdo qđ 2nā valet: 3 ly nūc aliquādo dīcī īfās qđ ē īdī
uīfībīlē ī tpe. alīqūdo dīcī ppōtīale īfās qđ ē īdīuīfībīlē
ī alīq alia mēſura vīpūta ī eno vel ī cōīnūtate: cōcedo er
go 2nāz 7 dīco qđ ſic antecēdēs ē vēr: ita 2nīs 7 nego qđ
ly nūc dīcat īfās vel īps: 3 bene dīcat ppōtīabile. Ad
fīm negat aſſūptū. īmo ſeqt 7 nego qđ 2nīs ſit falſū. ad p
batōē nego qđ oppōſitū cōſeqūētīs ſit vēr. Et cū tū ar
guīs ſic. nūc nō ē alb 7 īmedīate āte hoc nō fuit albus:
ergo nō dēfīnīt eē albus. negat cōſeqūētia. qđ ſa ps ante
cedētīs nō recte ſumīt: 3 d3 eē īfā: nō īmedīate āte hoc
fuit albus: 7 īfā ē falſa. Ad tūc 2cedīt aſſūptū qđ nō
ſeqtur: qđ nō recte accīpīunt caſū vītātīs: qđ debet eſſe
tales nūc ē alb 7 īmedīate āte hoc fuit alb. ergo nūc ī
cīpīt eſſe 7 īn talī caſu mīor ē falſa 3 īfā ſit vērā īme
dīate ante hoc non fuit albus.

Utrū totus
ſīncatēgorematice ſūptus pbat expōnībīlī.

Contra argūtur pīmū qđ tot nō poſſit
tēnērī īfīs mōīs. 1. ſīncatēgore
tice 7 catēgoreatice: qđ ſeqret qđ a pīclārī ad īdēfīnītā
nō valet 2nā: hoc āt ē īcōnūēīs qđ ſequr. pbat. qđ non
valet. alīqz tot ſor. ē hō: ergo ſor. ē hō: 7 tū argūit a pī
clārī ad īdēfīnītā cōrīdētē: ergo rē. 2nā nota cū mīo
rē p regulā cōez dī. qđ ex qūz pīclārī ſit īdēfīnītā p ſolā
amōtōez ſīgnī. maior pbat. qđ aīſ ē vēr 7 2nīs falſū. qđ
aīſ ſit vērū p3: qđ cū ly tot tēnēat catēgoreatice ſīgnī
fīcat alīqđ ens pſectū ex ſuis partīb3 ſic ſor. ē hō 7 illd ē
vēr. qđ 2nīs ſit falſū ē t3 p3: qđ cū ly tot tēnēat ſīncatēgo
reatice ſīqz qđ h3 p ſor. ē hō. 7 hoc ē falſū. Itē ſeqt qđ alī
qđ ē ppō īdēpēdēs vā qđ ſīerīpōlīs ſīmplī ſīne noua īpōē
p ſolā ablatōez ſīgnī a quo nō dēpēdēt ſua vītās. p3 dī pīa
cētē hūī pīclārīs alīqz tot ſor. ē hō. ſuppoſito qđ cras
ſīet ppō totā p ablatōez ſīgnī pīclārīs. Itē ſeqt qđ alī
qđ illa ppō tot ſor. ē mīor ſor. nō poſſit cōuērtī: qđ maxīme
cōuērtētur ī illā ens mīor ſor. ē tot ſor. 7 tamē cōuērtīa
ē vā 7 cōuērtēs falſa. Scđō pīcīpalī ſeqt qđ īfā pro
pō. oē totū ē malī ſua pte. ſit falſa. qđ ē īcōnūēīs: qđ ē pī
cīpītū ī geometria 7 arīſmetīca. pbat 2nā: qđ cū ly to
tū tēnēatur catēgoreatice ſīgnīfīcat qđ oē ens cōpōſītū
ſīue pſectū ex ſuis pīb3 ē mīor ſua pte. 3 illa ē falſa. p
bat: qđ ſequr ſub ea. ſor. ē ens ppōſītū ex ſuis pīb3. er
go ſor. ē maior ſua pte: tūc vītra: 3 corpus ē ps ſor. ergo
ſor. ē maior ſuo corpe qđ eſt falſū: qđ ē cōīlīs illī. Sīlī ſe
qur. aīa ē ps ſor. ergo ſor. ē maior aīa: qđ ē falſū. Ter
tīo ſic: 3 modū pbatī dī ſeqt qđ īfā ppō ē falſa: totū qđ de
us ſcīuit adhuc ſcīt: 2nīs ē falſū: qđ alīqđ de ſcīuit 7 nī
hīl eſt oblīt qđ ſcīuit: ergo totū qđ de ſcīuit adhuc ſcīt:
t3 2nā: qđ dato oppōſito ſeqt qđ alīquā ppōez dīnēbat
deus ſcīre: 3 oīs ppō quā īquātū ſcīuit deus fuit ī mēte
dīuīa: 7 qđqđ fuit ī mēte dīuīa nūc eſt: ergo ī deo eſt ppō
falſa: 7 ſeqt qđ ppō vā ſit ppō falſa ſic arguēdo. 17 dēc
eſt ppō dēmōſtrādo deū 7 hēc eſt ppō vā: ergo ppō vā ē
ppō falſa. pīcīpalī āt cōſeqūētia pbat. 1. qđ ſequr qđ īl
la ppō ſit falſa: totū qđ deus ſcīuit adhuc ſcīt: qđ h3 ex
pōī ſic: alīquā pte īllīus qđ deus ſcīuit adhuc ſcīt: 7 nul
la eſt ps īllī qđ de ſcīuit qū adhuc ſcīt: 3 rē. mō ſa ex
pōnēs ē falſa: qđ hō nēſcīt dēmōſtrādo illā tū nō eſt: hō ē
alīquīd qđ deus ſcīuit: ergo alīquod deus ſcīuit 7 nēſcīt.

Ad hec rñdet. Ad pñm negat q sequitur q a par
ticulari ad indefinita nō valet gñā. Ad
pbationē cū dī q nō valet. aliqz tor? for. est hō. ergo to-
tus for. ē hō. pcedit q nō valet: s; dico q illa. tor? for. ē
hō. q est vñs. Et ad pbationē cū dī: ppō pticularis sit
idefinita p solā ablationē signi. dico q nō est vez vñr lo-
quēdo z marie in ppōib? i qbus ponit tñi q pñt tene-
ri cathegorematicē et sincathegorematicē. Et si dicēs q
ergo est sua idēfinita. Dī q est idēfinita nō pōt assigna-
ri in eisdē tñinis: s; in equalentib? sic ens pfectū ex suis
partib?: vt for. est hō. Et si alr dī q est pticularis isti? to-
tus for. est hō. dī q illa nō est idēfinita: s; vñs z pticula-
ris ei? est ista: aliq pars for. est hō. Adagr tñ dicit q illa
ppō tor? for. est hō. pōt cōsiderari vt totalis ppō: z sic ē
vñs. aut vt idēfinita illi? pticularis. pmo mō non valet
gñā. Scdo mō sic pma rñso formalior. Ad aliud pce-
do totū qō dēducit. f. q idēfinita vera iclusa in illa pticu-
lari p ablationē signi pticularis fiet falsa. Aduerteti
q nō est i eadē nñi mālī z nō formalī. nā qñ erit iclusa i
pticulari ly tor? cathegorematicē tenebat. cū vo est remotū
signū sincathegorematicē. Ad aliō negat. q illa ppō tor?
for. est minor for. nō possit querti: imo cū equalcat isti. q-
libet pars for. est minor for. cōuertet sic: aliqd min? for. ē
pars for. Ad scdō pncipale. negat gñā. Ad pbationē
dī dissiguēdo de toto z de parte: vñ ista ppō. oē totū est
mai? sua pre. nō hz vñtatē nisi de toto qñtitatino z de pte
qñtitatino. id pcedo q for. est maior sua pte sic accipiedo
partē. Et cū dicis postea. corp? for. est pars for. z filr aia
est pars for. ergo for. est maior corpore z maior aia. nega-
tur gñā: q alr caput pars. Corp? n. nō est ps qñtitatino
for. s; est pars cēntialis. filr aia. Ad tñiū respōdet magis
in. xxiij. argumēto tñj dubij qdrature. pñro q rñsione
aduerte tria. pñmū q sic de p cēntia suā intelligit icō-
plere ita p cēntia suā intelligit cōplere z vñbali. nec intelligit
aliqd p aliqd accis z cōpositū qō est ipole: s; qdā intelli-
git: intelligit p cēntia suā ppñā vt ex sua pbi z cōmē. oc-
tauo pñsicoz z rñj. meta. Scdo aduertē q sic i deo
est spēs intelligibilis q intelligit icōplere. ita in deo est ppō
q intelligit cōplere. z qñr in deo est ppō vera z falsa nēcā
z contingens. quia intelligit omnia entia z necessaria z
qñtūctia vt pz. Tercio aduertē q qñ pñisse sūt idē-
fice. nō sequitur pñō formalis. id nō sequitur hoc ē pñ z hoc
est fili? demurādo cēntia diuinā. ergo pñ est fili? Silr nō
sequitur ois cēntia diuinā est pñ. fili? ē cēntia diuinā: ergo
fili? est pñ. Ad formā g? argumēti rñdēdo pcedit q ista
est falsa. totū qō deus scīnit ad huc scit. Et ad pbationē
negat gñā: z pcedo vltēr? q deus aliqz ppōnē define-
bat scire z q in ipō est aliqz ppō falsa q pus sūt vera. nec
ex hoc est aliqz mutatio in deo: s; solūmō in significatio il-
lius ppōnis. nec ex hoc q ppō falsa est in deo sequitur q
ppō vera sit ppō falsa. qz mediū solū est idēfictū. s; se-
quitur q aliqd qō est ppō vera est ppō falsa. Itē ex hoc q
de? definit aliqñā pñsitionē scire nō sequitur ipz scire plu-
ra vna vice qz alia qñ quādo pmo de? aliqz ppōnē
definit scire suū qñctoriū icipit scire.

Utr semper exponibiliter probetur.
Contra sequitur. data ista pbatide q ista ē
falsa. semp de? fuit. filr ista. semp

mūds erit: quod est iconueniēs. probatur gñā. qz pma
equalet huic. oī tpe de? fuit. z fā huic. oī tpe mūds erit.
mō iste sunt false vt pz p exponētes. pma enī exponit sic.
aliquo tpe de? fuit z nullū est vel fuit tps qñ tūc de? fuit:
ergo zc. scda exponēs est falsa. qz tps pñs ē vel fuit tps.
z tamē in illo nō fuit. Scda exponit sic. aliquo tpe mū-
ds erit. z nullū ē vel erit tps qñ tūc mūds erit: ergo zc.
Scda est falsa: qz tps pñs est vel erit tps z tamē in illo
nō erit. Scdo sic: data vñtatē. pbatidōis sequitur q qdā
vñit semp ē z etiā q qdā mouet semp se hz. illo mō vt
dicit magis in qñta pñone: s; qñbet illaz est falsa vt pba-
bo. ergo zc. psequētia tenet cū maior. minor pbat. qz ex
pma sequitur: qdā vñit semp ē. in vñis. ergo tu semp es
z vltra: ergo oī tpe es. a quertibili ad quertibile: s; tps p-
teritū est tps. ergo tu es in tpe pterito. qd est falsū. ex scda
sequitur. qdā mouet semp se hz illo mō. celi mouet. ergo
celū se hz illo mō. z vltra: ergo semp se hz eodē mō. a cō-
uertibili ad quertibile. z vltra: ergo celū nō mouet: tenet
psequētia. qz ex opposito psequētis sequitur oppositū antece-
dētis. sequitur. n. celū mouet: ergo se hz alr qz pus: qz mo-
ueri est alr se hīe qz pus: ergo nō semp se hz eodē mō.

Tercio sequitur q ista sit vñ. semp fuit hō: vt pz expo-
nēdo ipsā: s; q sequitur. sp fuit hō. ergo hō fuit sp. z gñā.
p quertionē. z psequēs ē falsū. vt pz. ergo z antecēdēs.
Ad hec respōdetur. Ad pñm dī q due sūt opio-
nes de ly semp vt tangit magis. pñma
est q ly sp icōuertitur cū ly oī tpe nō absolute: s; p
exigentia vbi cui addit. Alia dicit sp cōuertitur cū ly
oī tpe absolute. s; illā regulā cōceditur q ille sunt false
sp de? fuit semp mūd? erit. s; vo pma negat: neqz pma
ppō equalat huic. oī tpe de? fuit: s; isti. oī tpe pterito de-
us fuit. neqz scda equialet huic. omni tempore mūds
erit. sed isti. omni tempore futuro mūds erit. Ad
secūdu cōcedit q sequitur illas esse vñs. Et ad pbatidēz
pme pcedo donec dicis. oī tpe es: s; nego postea psequē-
tia cū dicis: tps pteritū est tps: ergo tu es in tpe pterito: s;
minor dī cē. tps pteritū est tps pñs. Et ad pbationē
secūde pcedo: donec dicis q celū semp se hz eodē mō. z
nego psequētia: ergo non mouet. z cū in pñas psequētia:
q sequitur mouet: ergo se hz alr qz pus. pcedo. ergo nō se
hz eodē mō. dico q se hz eodē mō: z nō se hz eodē mō.
se hz qdē eodē mō resp cū act? vbi. qz mouet nñc sic pus.
se hz alio mō resp cū tñj: vñpna in motu celi resp cū ali-
cui? fixi vt cētri. Ad tñiū cōcedo q illa est vera: semp
fuit hō. ad iprobationē nego psequētia: qz arguit a sensu
cōposito ad sensuz diuisuz. neqz cōuertitur: sed sic cōuer-
titur in quolibet tempore pterito fuit homo.

Utr ab eterno pbeur exponibiliter.

Contra. Sequitur data vñtatē
q illa ē vera: antirps potuit esse ab
etno: qz valet cōsequētia: antirps po-
tuit esse āte quodlīps finitū. q est vñ
qz antirps potuit pñci āte quodlī
tempus finitū: ergo antirps potuit
ē ante quodlibz tēpus finitū: s; tūc
arguitur sic. qdā potuit esse ab eterno pōt esse eternū.
antirps potuit esse sūb etno. ergo antirps potuit ē etn?
ergo antirps ē etern?: z gñā. qz in eternis nō differt ēē

RF

7 posse eē. tertio physicoꝝ. maior. p̄mi syllogismi p̄ba ē
sic. q̄qd ē ab et̄no ē et̄nu: ergo q̄qd p̄t esse ab et̄no p̄t
ē et̄nu: 7 2̄a. ab et̄no ab posse. Sec̄do sequit̄ q̄ illa est
vera: d̄ potuit ab et̄no p̄ducere m̄ndū. Sed 3̄. q̄ po-
nat̄ t̄nc q̄ p̄duxisset si et̄t pole nō d̄z seq̄ ipole: 7 sequit̄ q̄
et̄t actu multitudine aiaz infinita ex quo infiniti fuerūt ho-
mines: hoc aut̄ est ipole 7 3̄ p̄bū et̄io physicoꝝ dari in-
finitū actu. ergo rē. Tertio sequit̄ q̄ illa est vera: ab et̄
nō de^o erit: q̄ valet illa. post q̄libet t̄ps finitū d̄ erit: 7
3̄. ista. post q̄libet t̄ps finitū d̄ erit: sic resoluit̄: t̄nc de^o
erit 7 t̄nc erit post q̄libet t̄ps finitū: ergo post q̄libet t̄ps
finitū d̄ erit. Sed 4̄o qd̄ dem̄strat̄ p̄ ly. t̄nc. aut̄ istans
p̄sens. aut̄ aliqd̄ futurū. si p̄mum p̄ma resoluit̄ est falsa. si
secundum secundā resoluit̄ est falsa: quare rē.

Ad hunc dicitur. Ad primum dicitur quod negatio illa
quodam potest esse ad finem potest esse eternum: quod
quolibet res corruptibilis potest esse ad finem consumitur: pro
ducti ad finem. non tamen res corruptibilis potest esse eterna: quod
repugnat nature sue cum sit corruptibilis: neque si antequam
fuerit ad finem producit: sed cum mundo durasset tempore infinito.
neque esset durat primum istas ipsas in quo sunt: si bene emittatis.
neque esset assignare primum istas non esse ei. Considera super hac
rationem: quod non valet: quod eodem modo quo est ad finem eodem
modo potest esse eternum. Sed aliter dicat negatio illa quodam antequam
potest esse eternum: ergo antequam est eternum. Ad autem primum dicat
quod sic intelligitur quod si de rebus premissis est verum dicere prout
sic est aut potest sic esse et ponere illud posse esse nihil differt
et nullum de se sequi incommensuratum per ipsam rationem primum ibidem
quod dicitur. Si est locum infinitum polis repleri corpore: ergo cor
pus esset infinitum aliter non repleteret. modo per quod auctas non est ad
propositum: quod antequam non est eternum. Ad secundum dicitur quod ad
missio quod mundus fuerit ad finem producit: quod non est inconve
nientis multitudine infinita aiaz esse. neque est per primum dari li
mitum actum secundum quantitatem discretam: sed bene secundum quantitatem continuam.
Sed aliter via cometationis quam credo fuisse via primum cum in
eternis non ponat nisi unum individuum sub specie stante eternitate
mutabilis aia intellectiva erit in omnibus. si sic non est multitudine
finita aiaz. Ad tertium dicitur post quod dicitur tempus finitum
erit de: tendendo per post propositionem aliter. et tunc expedit propositum. non autem
adverbiale: quod tunc resolveretur ut dicitur et. et erit falsa.

Contra. pōdus tu potes portare ⁊ nō tū qū mai⁹: ergo infinitū pōdus potes portare. ergo pbatio maia. q̄na tenet. aīis pbat. q̄ aīis ē ver⁹ ⁊ nīs falsū. q̄ aīis fit ver⁹ p̄ pma pte p̄z. p cōā pbat. q̄ nī nō. ā oppositiō. ⁊ sequit̄ q̄ ē dare maximū pōdus q̄ ē abstr dū. q̄ nīs fit falsū. pbat. q̄ nō infinitū pōdus potes portare. q̄ est elementū fr̄ tu potes portare: ergo potes portare. ergo falsum est. q̄ infinitū ē. tenet q̄na. q̄ ista dīcunt. Itē nī ē potes: ergo aliquātū pōdus potes illud ⁊ triplī ⁊ sic in infinitū: nīs ē falsū exponetes. Secōdo scī. sequit̄ q̄ ista t̄ finita. vt p̄z p exponetes s̄z ⁊. sequit̄ ergo finita sunt infinita. tenet q̄na. p cō-

uerfione fimplice: ⁊ hñs eſt falſu: ergo ⁊ añs. In ſeq-
túr ifinita ſunt finita: ergo aliq̃ ifinita ſunt finita. tenet
hñs. ab ideſinita ad pñcalare: hñs eſt falſu: ergo ⁊ añs.
Ifinita ſunt finita: ergo ifinita nō ſunt finita. tenet. ſe-
quētia. ab affirmatiua vñ? diſperati ad negatiua alñ?
⁊ antecedeſ. ē ver. q̃ pñcalat ifa de ſeipō: ergo ⁊ ſequēſ
⁊ antecedeſ. Tertio ſequit q̃ ifa eſt vera. p ifinita tps an-
ticips pōt eē futur? ⁊ vs p exponentes. ſz ⁊ arguit ſic: p
aliq̃m tps pōt eē futur?: vtp̃ta p finitū: ⁊ p aliq̃m nō
vtp̃ta p finitū. ergo vel dabit maximū tps p qd pōt eē
futur? vel minimū p qd nō. ſz ſequētia. q̃ ſit diuſio re-
ſpectu potētie actiue: ſz nō pōt dari p̃mū: q̃ illud nō pōt
eē finitū qd ſit maximū: q̃ quocunq̃ dato p ampli? tps
pōt eē. nec ifinitū: q̃ tūc p illud poſſet eē qd claudat ſc̃i-
ctōes. nec etiā pōt dari ſc̃d̃z: q̃ finitū nō pōt eē minimū.
per quod nō: q̃ tūc per quodlibet minimū poſſet eē: ſc̃d̃
tū aliquod maximū ſit minus illo dato: ergo p aliquod
tps ifinitū poſſet eē. quod eſt impoſſibile.

Ad bec respōdet. Ad p̄mā negat̄ antecēdēs. Ad p̄bationē negatur p̄sequēs eē falsū. Ad p̄bationē cū dī. nō t̄m̄ q̄stū est elemētū ēre potes portare ergo nō īfinitū p̄dus potes portare. Ad agi negat̄ antecēdens. q̄ possū portare hoc demirādo a pedale ēre. hoc ē vel pōt ēē t̄m̄ p̄dus q̄stū ē totū elemētū ēre. q̄ ē. l̄z. n. hoc nō possēt ēē tāte magnitudinis q̄stū est totū elemētū ēre: tamē nō tollitur q̄ possēt ēē tāti p̄doris p̄ ītentionē gratuitatis suo subto manēre eq̄lī magno. Ego aut̄ tū? respōdēt negādo p̄sequētiā illā. l̄z. n. nō t̄m̄ p̄dus q̄stū est totū elemētū ēre possis portare. tamē īfinitū ponis totū portare. Et cū dicis nullū īfinitū p̄dus potes portare. cōcedo ista nō dīcīt illi: s̄z hūic. aliq̄d īfinitū p̄dus possū portare. et cū dicis. ergo duplī et triplī et sic īfinitū. dī illā. ppōnē eē verā tenēdo p̄mā expōnē et non scōz. Ad scēdū cōcedo ista: īfinita sunt finita et negat̄ p̄sequētiā. q̄ nō sic cōuertit̄ vt dicis. q̄ nō cōsūt̄ ēmini significat̄: s̄z sic cōuertit̄. īfinita finita sunt. Ad aliā negat̄ cōsequētiā: q̄ ista nō est p̄ticularis hū? s̄z illi? entia īfinita sunt finita. Ad aliā negat̄ antecēdēs. l̄z. n. idē p̄dicet̄ de seip̄o: nō tamē eodē mō sūptū. Ad t̄m̄ p̄cedit̄ ista p̄ īfinitū t̄ps antīp̄s pōt ēē futur? Ad ip̄obationē tenēdo q̄ vñ īfinitū nō fit minus alio. vt vult Dēntib̄. Dī q̄ dāt minimū q̄ nō. et illud est t̄ps īfinitū: q̄ illud nō pōt ēē futur? s̄z p̄dlibet min? nec aliq̄d īfinitū est minus isto. Tenēdo aut̄ q̄ vñ īfinitū fit mai? alio. nego illā diuisionē: q̄ sub illa debet verificari. p̄ tpe finitō. analiter non est ī p̄posito.

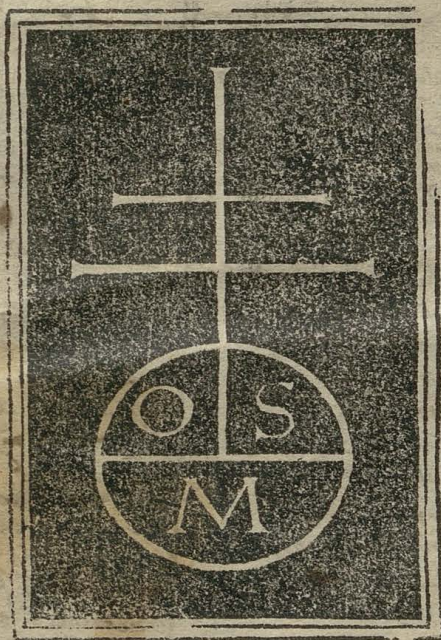
Et sic est finis har qñũ qñ numer⁹ est. decē ⁊ octo:
quare si bene numerabis est cētenarius. Ad laudē dei
glorioſe virginis M̃arie. Amen.

Adenghi sancti viri clarissimi in Pauli veneti lo
gicā cōmēti cū qñibꝫ nōnullis p fratre Ad. Patheci cā
pagnā de cheiro emēdatis feliciter finit. Impressū Vene
tijs ipēss Octaviani Scoti. Necnō arte Boneti Ro
catelli. Anno ab incarnatione domini. M. ccc. lxxij.
rij. kalendas Aprilis.

Registrum.
a.b.c.d.e.f.g.h.i.k.l.
Ex quibus .l. est quinternus ceteri sunt quaterni

*per me Stumffham Johannem. Hic libro est collectio
indeq. potissimum eorum quae sunt insigniora in isto
libro. 1606. Cracoviae ad officinam Novembrij*

BIBLIOTHECA
VNIV. IAGELL
CRACOVENSIS
Bibl. Jag.

Non verū d falsum conueniunt ibi argm dicit f154 If
 Nō ē resolutibilis sō ē affirmabiliter p̄būm ibi argm soluitur
 f155 pf
 Non ē esse quod generationē abeungit p̄ ibi arg sol f158
 Nihil dicitur qd hoc nō dicitur ibi arg opponit f159
 Nulla p̄p̄o ē affm qd Regula vna ibi argm opponit
 f159 4f
 Nō aliter nō p̄p̄o p̄p̄o b. c. ibi argm sol f162 bf
 Non sgr ibi argm opponit 168 pf
 Non sgr tu sgr regem sedere quē adēquata scāt se scire
 regem sedere ibi argm oia opponit f166 2f
 Non sgr tu ē d tu potes nō ē ibi argm oia necessa
 riam et contragentem f167 2f
 Nihil quod saperebunt dantiam aliquorū dū pluribz con
 uenit ibi argm obicitur oia gradū suplahū f169 hf
 Negat ibi ibi argm sol oia p̄p̄o iulian cyclustiam
 siue notum. f171 af
 Nō exclusū ē exclusū ibi argm oia exclusiua notū sol f171
 Non sgr aliquanti p̄p̄o tu potes portare d non
 tantū qn māius ibi argm opponit oia m̄p̄iū f176 2f
 Nullum m̄p̄iū potes portare ibi argm sol oia terminū
 m̄p̄iū f176 mf
 Nōa terminata in m̄p̄iū scāt actus f2 nf10
 Nomen in mente scāt oē nomē p̄p̄o p̄p̄o futurū f2 nf10
 Nomen in mente scāt p̄p̄o nomen f2 nf2
 Nō ē idem m̄p̄iū sgr et term sgr m̄p̄iū f2 nf3
 Nōn una m̄p̄iū ē dōx scāt vē quē nō ē term f2 nf10
 Nomen sgr m̄p̄iū ē dōx scāt conceptū f2 nf20
 Nomen imā m̄p̄iū quid sit ibidem 20
 Nōa sgr m̄p̄iū p̄p̄o nōa nōi ibid mf
 Nullū terminū ē corior alio fūla ē op̄iū f2 nf10
 Nec gl̄bet terminū subitū ē m̄p̄iū subitū et dōx f2 nf
 Nec gl̄bet accidētaliū ē m̄p̄iū accidētaliū ibid mf
 Nomen logica quid sit ibidem nf10
 Necessariū ē duplex f15 nf10
 Nullū quantitatū p̄p̄o quid sit f16 nf10
 Negatio quē ē maxima virtutis nō h̄t ingere super ter
 minū p̄p̄o f18 nf10
 Negatio quēd post se inuenit destruit f21 nf10
 Nullū sita destruit sū sita f22 nf10
 Negatio ē causa negatiuis sū affirm affirm f22 nf2
 Negatio duplicem sū h̄t f22 nf3
 Negatio ē causa negatiuis nō affirm affirm f22 nf4
 Nihil qd quid ē m̄p̄iū sgr ē m̄p̄iū alio m̄p̄iū quid ē m̄p̄iū
 imā ē m̄p̄iū f32 nf10
 Nullū aggregatū p̄p̄o accēs ē m̄p̄iū p̄p̄o f35 nf5 meth
 Nihil synon̄t h̄gorena sgr sū sū sū sū f37 4f
 Naturalis suppositio qd sit ibid 2f
 Non gelung term h̄t tamē dū scāt h̄t forte sca
 tum f38 If10

Nominationis acionē Accusa passionē f40 af10
 Nullū h̄t ē oib h̄t nō stat determinate quamuis 25
 gna cadunt supra ipsum f44 of10
 Negatio signa oia nō impedita confundit confusa
 distributae mobiliter f45 sf10
 Nullū signū ē agens p̄p̄o p̄p̄o qd ē m̄p̄iū ibi
 Nō simpliciter dependere dīp̄iū sub casu
 ibidem of10
 Non aut debet fieri defensio sūm ex gentem
 amphiionis f46 hf
 Nota rationis oēs suos term confundit coēs m̄p̄iū
 distributae confusa tān immotū f47 2f
 Naturalis suppositio ē p̄p̄o term coēs acce
 pti resp p̄p̄o f51 sf10
 Naturalis diuidit sup̄p̄o ibid f51
 Naturalis p̄p̄o simplex sup̄p̄o 2 modū p̄p̄o
 fieri f52 4f
 Nulla sgr nisi in mente f53 4f10
 Necessarium 3p̄o f54 If
 Nihil scatur m̄p̄iū verum f55 Cf

Obiectiones d solutiones circa p̄p̄o f59 2f
 Ois p̄p̄o scāt quicquid sgr ad eam f61 8f
 Obiectiones circa p̄p̄o ibidem of
 Oēs ap̄p̄o sunt duodecim collectae et dīp̄iū
 chm sumit f61 If
 Obiectiones decem regulis b̄c f64 sf
 Obiectiones m̄p̄iū sgr oia regulas circa p̄p̄o
 f63 2f
 Obiectiones sgr oia regulas consequentiarum
 per totam paginam ibidem 2f
 Ois p̄p̄o de p̄p̄o n̄p̄o vnam dīp̄iū de
 p̄p̄o de p̄p̄o composito f65 sf
 Obiectiones soluunt magistri f67 hf
 Obiectiones p̄p̄o duplex ē f69 hf
 Obligatio quid sit f74 bf
 Obiectiones oia terminū f77 af
 Obiectiones et respondones oia argm f77 If
 Obiectiones oia definitionem terminū f78 2f
 Ois quid sit sūm p̄p̄o h̄t p̄p̄o f79 sf
 Ois h̄t habitudinem causa finalis terminū h̄t
 habitudinem effectū ibid If
 Obiectiones solz oia terminū ibid mf
 Obiectiones oia diuisiōne terminū f80 mf
 Oē n̄p̄o representat suum scātū ibid mf
 Obiectiones subitū f81 af
 Ois p̄p̄o competent sup̄p̄o nō competit in
 teriori dīp̄iū f81 2f
 Obiectiones solz n̄p̄o circa terminū ibid 2f
 Ois terminū m̄p̄iū m̄p̄iū ē per se sca
 tum ibidem 2f

obiectio[n]is mouente[m] e[ss]e terminoru[m] sc[ilicet] f 82 af
 ois e[st] impositu[m] ad distribuendu[m] quid[am] syncateg[orice] f 82 mf
 obiectio[n]es v[er]ba d[ic]untur term[ini] aliq[ui]d naturaliter aliud
 ad placitum ibid[em] pf
 obiectio[n]es mouente de sca[n]de terminoru[m] f 83 bf
 obiectio[n]es subiuncte motu de terminis ibid[em] hf et gf
 obiectio[n]es v[er]ba diuisio[n]e term[ini] f 84 af
 officium termini quid intelligit magister f 85 af
 obiectio[n]es de termino (ois) f 86 af
 op[er]atio altera de sca[n]de terminoru[m] f 86 bf
 ois p[ro]p[ri]o in qua idem p[re]dicat[ur] de seipso e[ss]e ibid[em] ff
 obiectio[n]e augm[ent]a v[er]ba diuisio terminis f 86 af
 im[ed]iaten terminu[m] sc[ilicet] ven[ire] im[ed]iate ex intentione
 mediate f 87 bf
 obiectio[n]es v[er]ba diuisio[n]e terminoru[m] f 88 4f
 obiectio[n]es p[ro]fecte s[ecundu]m v[er]ba diuisio[n]e term[ini] ibid[em] pf
 obiectio[n]es v[er]ba diuisio[n]e terminoru[m] incomplexum e[ss]e
 complexum f 88 af
 obiectio[n]es et solutio[n]es v[er]ba nouen f 89 mf
 obiectio[n]es v[er]ba definitionem verbi f 90 2f
 obiectio[n]es augm[ent]a v[er]ba definitione v[er]ba f 91 bf
 obiectio[n]es s[ecundu]m v[er]ba definitione om[n]is f 91 ff
 oratio d[ic]itur accipit augm[ent]a f 92 2f
 obiectio[n]es augm[ent]a s[ecundu]m v[er]ba p[ro]p[ri]a diuisio[n]em f 95 af
 obiectio[n]es augm[ent]a v[er]ba definitione p[ro]p[ri]a f 99 ff
 obiectio[n]es s[ecundu]m v[er]ba p[ro]p[ri]am f 101 ff
 de p[ri]ma d[ic]t[ur] terminu[m] et terminu[m] d[ic]untur f 101 af
 de d[ic]t[ur] p[ro]p[ri]a v[er]ba v[er]ba de quolibet m[od]o d[ic]untur
 ibi augm[ent]a v[er]ba obiectio[n]es f 102 ff
 ois denominatio e[st] a forma ibi augm[ent]a obiectio[n]es f 104 9f
 ois apostoli sunt 12 nulli apostoli sunt 12 ibi augm[ent]a m[od]o in flos
 v[er]ba de[us] e[st] de[us] et nulli de[us] e[st] de[us] e[st] ibi augm[ent]a obiectio[n]es
 v[er]ba regulas f 102 mf
 Cois p[ro]p[ri]a tenen[ti] d[ic]t[ur] collecti et diuisi ibi augm[ent]a p[ro]fili
 quia v[er]ba co[n]g[ru]entia f 109 hf
 ois h[oc] currit tantu[m] currit e[st] h[oc] ibi augm[ent]a v[er]ba mouen[ti] f 112 mf
 de p[ri]ma e[st] e[ss]e p[ro]p[ri]a de respectu n[on] e[st] p[ro]p[ri]a e[ss]e ibi au
 g[ment]a v[er]ba lo p[ro]p[ri]a obiectio[n]es f 115 mf
 v[er]ba generalit[er] conueniunt mente ibi augm[ent]a s[ecundu]m e[ss]e p[ro]p[ri]a
 d[ic]t[ur] mouen[ti] f 130 af
 oratio diuisa ibi augm[ent]a v[er]ba syllog[is] s[ecundu]m f 132 ff
 ois at e[st] s[ecundu]m ibi augm[ent]a mouen[ti] v[er]ba m[od]o de syllog[is] f 133 bf
 ois h[oc] e[st] s[ecundu]m ibi augm[ent]a mouen[ti] v[er]ba m[od]o de syllog[is] f 134 mf
 ois h[oc] e[st] masculu[m] ibi augm[ent]a s[ecundu]m f 141 pf
 ois diff[er]ens abente e[st] e[ss]e ibi augm[ent]a obiectio[n]es f 147 2f
 ois s[ecundu]m augm[ent]a s[ecundu]m s[ecundu]m ibi augm[ent]a p[ro]p[ri]a f 147 mf
 ois h[oc] e[st] at illud e[st] ois h[oc] ibi augm[ent]a v[er]ba obiectio[n]es f 150 af
 d[ic]t[ur] signa bona e[st] n[on] signa ibi augm[ent]a p[ro]p[ri]a f 156 2f
 ois p[ro]p[ri]a v[er]ba affirm[ati]o de p[ro]p[ri]a e[ss]e v[er]ba composita
 ibi augm[ent]a s[ecundu]m f 160 af
 ois p[ro]p[ri]a e[st] vera p[ro]p[ri]a augm[ent]a p[ro]p[ri]a e[st] vera ibi augm[ent]a p[ro]p[ri]a
 ois resolutio e[st] in aliquo p[ro]p[ri]a ibi augm[ent]a p[ro]p[ri]a f 164 af
 ois resolutio e[st] in p[ro]p[ri]a ibi augm[ent]a s[ecundu]m f 164 2f

016: n. dictio terminus est aggregatio ex dictis
 f 1 of 10
 02 enb est aptum causare similitudinem cui intellectui
 f 2 of 10
 03 term categori h't propriu scatu ppe etno alio f 3
 04 no h't est res quod no d h't quod est falsum dicere
 f 6 of 10
 05 scans non term e scans ven doo scans ven
 quod non e terminus quod intelligendi f 6 of 20
 06 term e supponit f 7 pluribz f 9 of 20
 07 term in concreto e connotativus f 10 of 20
 08 ratio quid sit f 12 of 20
 09 ratio perfecta quid sit ibid of 2
 10 extendit se ad vocalem mentalem simpliciter f 12 of 2
 11 assertivum e affirmativum f 14 of 10
 12 oppositio p'prium modalium p'prie f 18 of 10
 13 de simile adauget simile f 22 of 10
 14 res p' quod causat ovem per eandem causam
 getur f 22 of 2
 15 opinio s' Thos de conceptione f 23 of 10
 16 vera e vel falsa istis in p'dictis pro
 ut se res h't f 27 of 10
 17 falsa quid ibidem of 2
 18 terminus pot p'dicari de aliquo aut directe
 aut indirecte ibidem of 3
 19 ordinatio p'udicamentalis aut est
 terminorum secundum substantiam aut e' termi
 novu accens f 30 of 10
 20 quantitas aut e mensura continua
 aut discreta f 31 of 10
 21 opinio subtilior quod dicit quod quidlibet horu
 e quidam respectus v' ultima p'dicta f 36 of 10
 22 syllogismus constat ex 3 terminis f 36 of 10
 23 ostensivus qui vnu terminu d'icunt et p'prie ad
 in p'prie qui duos d'icunt f 37 of 10
 24 terminus apud vniu'sitatē sciat ibid p' f 2
 25 O chanc Terminu vniu'sitatis p'prie ibid p' f 3
 26 no h't vniu'sitatem qz no h't forte f 38 of 10
 27 mentalis terminus h't est natura rei q' d'icunt
 p' m'te scato f 40 of 10
 28 term stans m'te e cois ibid of 10
 29 term stans m'te supponit pro se vel p
 sita simili ibidem n' f
 30 obiecto de descensu f 42 of 10
 31 signum affirmativu term e'ntem se immediate
 confundit f 44 of 10
 32 agens fortis agit in parte p'prie
 quam in remota f 45 of 10
 33 obiecto vni agens fortis in p'prie ibid of 10
 34 oppositio agens repugnat Antecedenti n'gi de
 p'pone incipit in incipit scire f 47 of 10
 35 relatiu supponit p' illo p' quo sum finis qd
 supponit pro suo Antecedenti f 48 of 10
 36 opinio stoda et h'nt'beri de p'prie
 f 53 of 10

Observationes circa consequentias bonas f 55 af
Objectiones in signis f 57 RF 2

P

Partes regulas signis fortis per se supens et in
feng f 59 af
Prinzipium et non principium terminus regula circa signis f 62 bf
Pr et filius non sunt correlativa f 64 RF
Possibile est te currere quod potes currere 4c. f 65 hf
Promitto tibi denari quod ante tibi promittitur denarius
4c. f 66 RF
Privatio principium est quod privatio est finis et
Plato et Marthius trahunt naturam quod valet 4c. ibid de
Propositione quid ne probare f 68 af
Pronomina demonstrativa sunt termini resolutivi f 69 IF
Proprio modum duplex ibidem bf
Proprio resolutivo duplex ibidem IF
Probatio per praesentem ibid hf
Proprio officialis est duplex f 69 hf
Proprio descriptibilis quod sit et quod simplex ibid mf
Proprie sumptus comparantur per tres exponitib f 70 of
Potest sumi duplex superlativus quid f 71 RF
Pr et alig a filio b. c. f 71 4
Paulo periculum per se modis per se conclusivum potest f 71 f
Propter aptu sumit f 72 af
Per causas ventris de micur et definit f 72 af
Post hoc erit motus f 73 af
Plurima duplex accipiuntur propter paginam f 72 et 73
Proprium convertibilis f 74 af
Proprium dissimilium regula f 75 LF RF
Proprium regula de positione circa signis id
prima officio insolubilis circa signis f 76 bf
Principale scatum insolubilis f 76 ef
Paulo periculum incipit logicam a transcendente
ibid ibidem hf
Pro responsione per arguere f 77 af
Processus duplex soluendo ibidem af
Punctus quid sit ibidem af
Proprietates adant intentionis continent conceptus
pariter et veritas et simpliciter ibidem bf
Pot capere regem duplex f 78 hf
Pot et idem pars et totum resque eiusdem non eodem
consideratione f 79 hf
Pto caput cum pro sola quod pot et subiectum
vel predicatum f 8 RF

Pasio omnis competens per se inferiori competi
nt per se superiori f 80 sf
Per limitationes huius principii secundum regulas
Pasio propria competens superiori non competit
inferiori Terminata ibidem RF
Primum est perfectus privativus ibidem RF
Per se non scaturit terminus movens obiectum f 82
Paulo non est aliud a toto ibi arguere movetur via
syllogismus f 131 RF
Primum impossibile non cognovit illi terminus negatur
et respondetur f ibidem RF
Per primum se scaturit per posterius alia ex se cum
Thom f 83 RF
Predicabile appropinquat dicitur ibi arguere solus tra
gens f 123 of
Plura scaturit iam prius et posterius totum arguere
ibidem hf et LF et VF
Proprium obiectum via divisione terminus f 84 RF
Possibile impossibile officialiter tenti per ibi do
rectio ibidem hf
Proprium terminus non sunt termini f 85 of
Prima intentio est primum conceptus rei causatus
a re f 87 RF
Proprium arguere via divisione terminus f 88 LF
Primum arguere via divisione terminus ibidem RF
Proprium arguere via divisione terminus ibid af
Partis primum non est verbum quod non est extremorum
initium f 89 RF
Proxima et remota scaturit per se et per se af
Primum arguere via definitione verbi f 90 RF
Proprium obiectum per se per se per se per se per se
Primo vocatus nec scaturit verum nec falsum arguere
Proprium ibidem af
Potens per se duplex totum solus magis arguere f 92
Per se et de quocumque modo et et de operari f 93 hf
Pasio non est extrinsecum subiectum f 94 hf
Proprium est illa vera cum scaturit verum ibi
per totam paginam arguere solus f 98 hf
Paulo periculum resque ad arguere sunt motus via
Proprium f 98 RF
Possibile potest in se nulli scaturit incommensurabile ibi
arguere solus f 99 IF
Proprium particularis vel indefinitus duplex ibi solutus
arguere f 102 hf
Primo verbum vel particularis duplex ibi arguere
solus f 102 hf
Per se et per se quod videretur ibi arguere
motus solus bñ et f 104 af

et prima negari & ignota ibi arguuntur solz f112 bf
 que & ignota ibi arguuntur obiecta f114 nt
 mo hyp pot dicitur dupl ibi ignota solz via copulativa
 distinctione f118 nt
 sciatu ei proble idem sunt ibi arguuntur obiecta quod
 sunt & proble f122 af
 quibus generalis logica ibi arguuntur solz f122 pf
 scari aliquid pot denominatur dupl ibi arguuntur
 quante f123 pf
 sciam unum ibi arguuntur mouente f128 ff
 se dupl ibi arguuntur soluunt f130 af
 sciam pot considerari dupl ibi arguuntur solz f130 pf
 primum negatur ut ibi arguuntur solz f139 pf
 sciam nihil permittit vel no impedit ibi arguuntur
 mouente f141 bf
 sciam e sicut forma subrei de sicut mra ibi arguuntur
 soluunt f142 af
 sciam aut tu intelligis resp ignota ad antea ibi
 arguuntur obiecta f153 pf
 sciam no pot determinare totu ibi arguuntur solz f157 nt
 sciam misceat semen pro forte generando ut matricem
 terro postea mortatur ibi arguuntur opponit f158 af
 sciam in signis et ut totu sciam & pergit ibi arguuntur op f164 mf
 sciam e illud a quo no auerit subistendi signa i pns
 in post predicamentis f164 nt
 sciam e immediatum in nro pposito contingit dupl ibi
 arguuntur soluunt f164 pf
 sciam e p noua ibi arguuntur via opponit f165 af
 sciam affirm. di dupl ibi arguuntur soluunt f166 pf
 negatur sicut dupl
 sciam sic e aliqua ppter sciat ibi arguuntur via notam ex
 clusiuam obiecta f170 mf
 sciam dicunt quod ille ad sunt op ponit ibi arguuntur soluunt
 via notam exclusiuam f171 bf
 sciam hoc tu eris & nullum erit rignans ibi arguuntur opponit
 via particularem immediate f173 pf
 sciam transiunt ibi arguuntur solz via mianu deponit f174 ff
 sciam in finitu tpo Antichristo pot e futurum ibi arguuntur
 mouente via terminum infinitum f176 af
 philosophiam cupientibus patentes fides f10 pf
 sciam breuiat correspondet i operi srs srs 7 terro
 operationi f10 pf 20
 sciam ppingua compositionis f2 pf remota ibidem

Quandocumque sunt due ppones quarum subiecta et pro
dicata convertuntur manentem complex denominationem f 62 bf
Quilibet hō ē in qd hō go est hū ē in qd hō nō sequitur
sequentia f 63 mt
Quinta regula 4 limitationes regunt significationem circū
pertinentes et impertinentes f 64 et
Quid sit terminus amplexatus f 66 st
Qualiter illatue ppones probant f 68 af
Quadrupli contingit pponere probare eandem qd
Quod simplex sunt terminus triplices sicut ppones ibid f
Quid sit expositio ibidem hf
Quadrupli sumitur præter f 72 af
Quatuor requirunt exceptionem f 72 nf
Quid sit obligatio f 74 bf
Quarta regula convertibilium pponit hū dubium f 75 nf
Quid sit insolubile circa significationem f 75 ff
Quomodo in definitione et declaratione procedendum
faciendo et solvendo f 77 af et af et ff
Quilibet definitio et data a priori in diversis hū generi
causarum f 79 af
Quia oē compositum est ex pte scilicet et nō ex
scilicet nō magis in pte scilicet quā nō scilicet
se f 80 vf
Qualitas scilicet oēs qualitates qd ē genus f 81 nf
Quilibet terminus ē signū f 81 hf
Qd per se sumptis terminus nihil ex parte scilicet obiecto
momenti f 82 af
Quilibet terminus mundi absolute debet dici terminus
per se scilicet f ibidem hf
Quilibet terminus opus ē natus causare similitudinem suā
intellectui f 82 ff
Quilibet terminus p pns se pns sed per posteriora
D Tho. f 83 ff
Qualitates pnt ad placitū se habere sicut vocēs f 84
Quid sit terminus categorizatus f 85 ff
Quo intelligendum nihil sit in intellectu nisi pnt
sit in sensu f 88 ff
Quod scilicet verū vel falsū ē p pto ibi abici argu
Quatuor limitationes requiruntur dñi obiecti argu
pe p pntibz vntatibz f 102 af
Quantitas dividit terminus ibi argu obiecti
Quilibet hō at ē et alius hō at nō ē ibi argu
argu f 105 gf

1. Subiectum habet ad non est aliud habet non est et una subalternatio
 arguit momenta f 106 b f
 2. Quatuor conditiones requiruntur per conversionem regulas ibi
 arguit f 106 b f f
 3. Quatuor conditiones requiruntur ad tertiam regulam ibi arguit
 solvuntur f 106 n f
 4. Quid semel est corruptum amplius generari non potest ibi arguit
 momenta f 108 R f
 5. Quicquid aliquid dicitur ibi arguit solvuntur f 108 T f
 6. Quoddam non est ad non est non habet ibi arguit motu una
 conversione solvitur f 112 p f
 7. Quarto predicantur in quibus facit duo verba ibi arguit
 una verba momenta f 122 R f
 8. Quale dupli eximur ibi arguit una accensio motu sol-
 vuntur f 125 h f
 9. Qualitas est generalis formis ibi arguit una lo predi-
 camenta solvuntur f 130 R f
 10. Quidam non differunt quod argumentatio comparati-
 one habet de aliam cuius pater facit ibi arguit una
 syllogismum pater solvuntur f 131 m f
 11. Quid alteri contrahit non ponit in numerum cum
 ipso ibi arguit una syllogismum solvitur f 132 d f
 12. Quatuor sunt figurae syllogisticae ibi arguit motu
 tur quid non plures figurae quod tunc f 133 R f
 13. Eadem vero dicunt quod suppositio est statio termini
 in ipso non aliquo ibi arguit una suppositionem
 solvuntur f 135 R f
 14. Quando preterea spiritum recipit ab obiecto
 arguit solvitur una supponit f 135 n f
 15. Quicquidque aliquo duo realiter eundem actum im-
 portant ibi arguit solvitur una supponit f 135 l f
 16. Quot modis dicitur terminus potest accipi per se tot
 sunt suppositiones ibi arguit solvitur f 139 R f
 17. Quibus terminus habet unum scilicet ibi arguit una obiectum f 140 h f
 18. Subiectum terminus se sentit in se scriptis naturaliter
 scilicet deinde scilicet eligit extra se ex impossibilitate ibi
 arguit solvuntur f 140 p f
 19. Quicquid mobilitas immobilitati ibi arguit
 obiectum f 143 e f
 20. Quicquid 2 signa distributiva cadunt supra terminum
 eundem ibi arguit solvitur f 145 a f
 21. Quicquid mobilitas ibi arguit solvuntur f 149 f
 22. Quidam an Ly nomen amplexus ibi arguit unum
 phatorem solvuntur f 152 d f
 23. Quare magis a parte potest amplius restringi
 quia a parte ante ibi arguit solvitur f 153 p f
 24. Quodammodo tenet Ly dubitando ibi arguit solvitur
 una distributiva f 158 R f
 25. Quod arguitur absens non ad sui compositionem ibi ar-
 gumenta solvuntur f 161 T f
 26. Quod si ista est in mente tunc est 6 conclusio ibi
 arguit obiectum f 162 R f
 27. Subiectum habet currere et nonnulla nulli habet currere
 ibi arguit solvitur f 165 n f
 28. Quod non regit ibi arguit una supponit f 166 p f

quando nota exclusionis cadit supra infinitatem
arguta ora nota exclusionis solvuntur f 171 nt
magis multum rem e ibi arguta opponuntur tra terminat
f 175 ht
magis e ab eterno e eternum ibi arguta ora ab eo
quod obicitur f 176 Rt
quod non e qd numerus e decem doctus ibi arguta
f 176 bf
quare aliquis terminus e distributus alijs nu alijs subie
ctum alijs predictum distribuit f 44 at
quatuor regulas relationum suppositivum f 47 bf
quare Verba in bibis hnt vim amplectendi f 50 qf
quid sit appellare tempus ibidem at 2
quid sit appellare formam ibidem bf
quocumq; pronomen in aliqua pponit de de subiecto ibi
quo modo dicendi per se subiectum spm supponit ntr f
51 nt
quatuor regulas et suppositio pronominis ibid pt
quadruplex pot definiri signis f 53 It
in antis e ntrum aliter signis qd e h limitatio
nes f 76 bf non e bona consequentia
magis e tale pot ee tale h.c. f 57 ft
quanto magis ois tanto magis bibis qd quanto magis
bibis tanto ois n regit ibid bf
qdq; repugnat signis repugnat pte f 57 v f
quaternarius qd binarius e quomodo solvuntur f 57 et
quatuor generales cond signis f 58 at
quatuor modo termi: ut e extremum pponit f 10 qf
quare de ad placitum terminus in pte f 3 qf
quatuor sunt opinionibus de term categoria f 3 qf 2
quatuor cond reguntur ad term categoria f 4 qf 10
quod modis nra opposit tot reguntur f 79 ft
quod e sub nro metatru divisione no e sub membro
alterius f 8 qf
quid sit terminus, vatio f 9 It ibidem singl term J.
qua ratio sol terminus vatio f 9 ft
quibet term corb scit infinitum f 9 qf
quibet terminus superior e corb f 10 qf
quadruplex e divisio f 13 qf
quadruplex pot variari subiectu f 16 qf
quadruplex ppho dividit f 18 qf
quedam syncategoremata determinat pponit i sub
iectum quedam predicatum f 18 qf
quare dicuntur subalterne pponit f 20 qf
quando no valet collectio p copulativa f 23 qf
quid sit predicabile f 27 qf
quid sit imvici ibidem qf 2
quid sit equivo cum ibidem qf 3
quatuor particulae pponit in definitionem generis
f 28 qf

quinq; descriptiones Porphi posuit diffra
ibidem qf 2
quando e predicatio directa f 30 qf
quid sit predicamentum ibidem pt
quid sit sumit predicamentum ibid pt
quantitas quid sit f 31 qf
qualitas quid sit ibidem qf 3
quantitas sufficientia f 32 st
qualitas simpliciter determinat ibid qf
quod situm pponit ubi f 33 qf
quando pponit quid sit f 33 qf
quod situm quando ibid qf
quando duplex ibidem qf 2
quod situm itq; pponit f 34 st
quod situm habet pponit ibid qf 3
quod sunt quod situm diversel tot sunt modi
predicandi
quadruplex e suppositio f 37 qf
qn e suppositio mtho simplr ibid qf 3
qn aliqua duo competunt vni tertio quod
pnt competat de mte pnt forte f 38 at
quibet term q no e de se ipso denotabile sue
additamento in quo notatutal hnt vtrumq;
scaturum ibidem v f 3
quando cum signis concordat in qnt cum dato
termino aima nra pnt trahit ad scaturum f 39 at
quibet spes specialissima hnt aliquem termi
nu ntr se f 40 ht
quare de supposit corb f 42 Rt
qn terminus stat distribuitur f 43 at
qdq; mobilitat immobilitat e f 44 It

R

Regule particulares signis fortis f 59 at
Regule speciales quo ad inferentiam signis sui signi
ibidem at
Relatione partibus nra signis signis ibidem nt
Regula circa signis tringentes quantitate f 60 qf
Regule exceptivae de exclusionis signis f 61 pt
Regula signis exceptivae de exclusionis f 62 at
Regule 4 limitationes qnt regula signis circa ter
minos pertinentes et im pertinentes f 64 qf
Regule decem signis vram ibidem st
Resolutiones magistri circa signis f 65 qf
Ratio horu e definitio signis: ex denominatione
one ipso ibidem nt
Regula hypotheticarum signis f 66 at
Regula signis hypothet plotu pagina f 67 at qf
Resolutiones ppho pplex f 68 It
Requirunt 4 ad exceptivam f 72 nt
Respondet ad unum de exceptivis ibid qf

Regula obligatorum f 74 bf
Regula pponi convertibilium ibidem df
Regula pponi disparitium f 75 lf
Regula pponunt de positionis circa signatib ibid qf
Regula in partiarum circa signatib ibid af
Regula insolubilium pponi circa signatib ibide ff
Regula insolubilium circa signatib f 76 df
Responsio ad obiecta vna terminu f 77 af
Res. n: habent habitudine ppingua ad exab intentio
nes f 77 hf
Representat oē signum suum scatum f 80 nt
Respondet ad obiectores f 81 df
Reales dicunt de term ibidem df
Responsiores ad obiecta vna definitioni term. ibid gt
Respondet ad obiecta argu de terminis f 84 of
Respondet Burley de Verbo Cesset f 85 lf
Rudes qdam dicant quod term equoci non sunt
Cathegorematic ibidem nt
Respondet ad argu obiecta de terminis f 87 ft
Respondet ad argu vna diuisione term. f 88 pf
Resolunt argu obiecta f 89 hf
Resolunt argu vna obiecta nomen f 89 sf
Resolunt argu vna definitioni Verbi f 90 qf
Resolunt argu vna pponit f 92 of
Resolunt argu vna pponit f 96 bf
Resolunt sola mente perceptibilis f 99 nt
Respondet ad argu obiecta f 101 sf
Regula vob pro limitatione de pponi vadi f 102 of
Respondi duo modi ibi argu sola f 110 pf
Respondi duo modi ibi argu sola f 116 pf
Rudes Paulus Regulae vbi argu vna conditionis f 117
Racnate de de hoc Angelo diuersis vauitib de ibi ar
gumenta vna diffiam soluunt f 124 ff
Respectu ē duplex ibi argu sola f 130 bf
Rancinatio de Analogice ibi argu obiecta sola f 132 at
Relatiuum supponit villo quod refert ibi argu oppo
nunt f 149 of
Rosan intelligit ibi argu obiecta f 153 nt
Rudes Paulus perq abia soluunt f 159 pf
Resolutio ē in nong ibi argu opponant f 164 ff
Respondet ad mo ibi argu sola vna descriptibi
em pponit f 167 lf
Respondet ad mo regalis antecedent ibi argu
sola de comparatione motu quom f 169 I
Respondet ad mo ibi argu vna comparatione
sola f 169 lf

Rem conceptu et acta primo sent f 3 Rf
Regruatur 2 cond de sit term Catagore f 4 Rf
Res qua nō ē term in plura se hē q nō term. f 6 Rf
Res argu per illas a quibz orit f 22 Rf
Responso quō simile argu simile f 22 Rf
Respondet nulli nte destruit simile f 22 Rf
Rauie forme vna vane mrie ē qualitas actiua
vel mrita f 32, sf
Relatiuos pnditum quid sit f 32 Rf
Relatiuos quatuor ibidem Rf 2
Relatiuos sufficientia ibidem Rf 3
Relatiua sūm potentia actiua et passiuam
sūm mentem et menterantem ibid Rf 4
Relatiua equiparentia f 33 of
Respectu quidam extremi sunt vltima sex pro
ducamenta f 35 sf
Resolutio quomodo alio aggregant in pnditib
Rudes magis ē et plura pnditib lo f 35 Rf
Reducunt oēs syllog ad 410 figurā modis f
36 of 2
Res vō ad extra formale f 38 af
Res ad 1° ad vltimū gn term solum hē scatum for
male supponit psonaliter f 39 hf
Regula oēs term hū vltimū scatum quomodo
mutet quomodo formatiter scāt f 38 sf 2
Regula sexta et septima de pponi cuius pndit
ē terminus lōa intentionis f 39 lf
Rudes quō hū ē term cōb quō mutet f 40 sf
Rudes ad argu de hūc ibidem at 2
Regula confusari pponi f 42 pf
Respondet plurib de duplicatiua f 43 pf
Regula confusari de pndit mobilis ibide Rf
Regula de limitatione circa mobilitatem
et immobilitatem f 44 lf
Regula gn duo signa affirm cadunt supra eū
terminum ibid pf
Reduplicatiua actio confundit suā casuali f 45 m
Regula 2 cond aduerbiorū numeratiuum circa
confusione f 45 df
Relatiuos quingz diuisiones pndit f 46
Regula Relatiuorū 4 ibid hf
Relatiuum duplex v: Gran Logici f 48 af
Relatiuum duplex hoc motu 2 fortis ibid bf
Relatiuorū sex regule f 48 of
Regula ampliationem vna f 49 mf
Responsio quē Verba in biles hūc vna
ampliatōi f 50 lf
Res duplex hē cē vel sūm quod in alio
vel sūm ē in animo D I de ante de pndit
f 50 of

Regula 3a de proportionibus de tertio adiacente cuius subiectum
supponitur inter f 51 et
Regulas suppos. personarum hinc ibidem p f
Relativorum suppos. 2 regulas sunt f 52 d f
Respectu signa dicit de pndio personis f 53 h f
Repugnat alteri et no potest stare cum alio quo diffinit f 54 d f
Regulas bonarum signarum f 56 d f

Solvit magister objectiones de signis f 58 I f
solutiones circa signa f 59 q f
signum dupli. confundit confusum tantum mobiliter circa
signa unde non est signa f 59 q f
sine distributione a superiori no valet signa f 60 I f
solutiones circa signa f 61 m f
septem regit tertia regula exceptuaria exclusuaria
signarum limitationes f 62 I f
Sexta et septima regula exceptuaria exclusuaria f 62 d f
septem limitationes sing. comparati. similes sumpti ad
alterum f 63 I f
stodi argumenta om. regulas f 63 q f
solutiones magri de deo quatenus e p f 64 a f
solutiones magri ora signa f 65 q f
soluunt instantia ora regulas signarum per totum
paginam f 65 b f
Sord et Plato sunt numeri binarii qd sord e binarius
numerus f 66 d f
soluunt obiecto magri de signis f 67 h f
si tu es papa tu es sacerdos f 67 v f
signa sunt noa distributiva f 68 d f
stat motem ee necessariam quilibet singulari existente
conting. f 69 a f
stat ungem ee possibilem qualibet et singulari ex
istente ibidem d f
stat motem ee impossibilem qualibet singulari im
possibili existente ibidem a f
sumptus positivi comparativi quoad comparabili
ter sumptus pot. apti sumi f 70 n f
superlativi quoad dupli. pot. sumi f 71 d f
semper dupli. sumitur f 73 v f
stodi regulas obligationum f 74 b f
simplex insolubile quid sit f 75 q f
Sophisma circa insolubilia f 76 a f
signum e cor. terminus f 76 m f
Sexto metaphi. tres sunt scilicet reales f 77 n f
Sini dupli. pot. capi f 77 h f
signum pot. capi dupli. f 78 h f

solutiones ora term. et oronem f 79 m f
syllabae et literae dupli. dupli. ibid. v f
2a intentio no pro scripta sola sed pro ima
gine f 80 a f
solutionem question. ora definitioni termini ibi
dem a f d I f et d f
Sord in vocem quo sciat f 81 a f
scatunum ee no e ppria passio termini ibi p f
soluunt objectiones circa terminos ibid. q f
sumptus term. ipse e scatunus ibidem v f
soluunt argta obiecta de terminis f 84 d f
2a intentio e 2a conceptus rei f 85 h f
soluunt argta ora divisione term. f 87 s f
Sord argta ora divisione term. f 88 p f
Sord argta ora divisione term. f 89 h f
Sord argta obiecta ora nomen f 89 s f
Scare cum tpe et scare tempus f 90 d f
Sord argta ora definitionem verbi f 90 d f
Sord argta ora definitionem pprie f 92 d f
si Antichristus est alius antichristus est colora
tus conditus rem categorica falsa f 93 R f
Sord argta motu ora divisione pprie f 103 a f
signum inste diuerse modo tenet ibi argta
soluunt f 105 a f
signum particulare no pot. limitare aliquid
ad sensum collectivum ibi argta sord f 109 R f
2a modus ponit 4 species ibi arg. obiect. f 112 p f
si Antichristus est alius antichristus est coloratus
ibi argta mouenti f 118 a f
si tu es ho tu es es at ibi argta ora copulativa
mouenti f 120 a f
Species et pprium idem sunt ibi argta ora mouenti f 122 b f
sicut genus se hnt ad speciem ita species ad individuum
ibi argta ora speciem f 123 n f
subiecta hnt duplicem habitudinem ad accens pprie
ibi argta ora pndione sord f 127 q f
superlativi dupli. pot. exponi ibi argta ora lo
quutionem sord f 129 v f
suppositio e acceptio ibi argta mouenti ora suppo
sitione f 135 a f
suppositio e statio termini in pprie p alius ibi
argta ora suppositione sord f 135 R f
suppositio appellatio cui competunt f 137 a f
Scatunus termini duplex f 139 b f
Scatunus et scatunus habent ee diuersa ibi argta
soluunt f 140 I f

spēs pōt capi duplv ibi argū sōt flg 2 m
si hū ē at ē ibi argū obiciunt lq 6 pf
signū duplv duplicem vim hī sōt ad augēt simile
hī ē apm nām augeri ibi argū sōt fl 48 of
supponit subcti apm pōdcat pprctio fl 52 R
Senen fuerit debito lex infum ibi argū solvuntur
vū signat fl 58 of
dicit autō ē concedendū ita nō nōt nō pānci
pānter ibi argū solvunt fl 52 b f
scīab sortem ē dū de tribz hōibz ibi argū vū
ponunt fl 62 af
superlativus pōt considerari duplv ibi argū motū nā
superlativum mouente fl 70 pf
sōis nō exēpīt et oīs hō pōt sortem exēpīt
ibi argū mouente nā dictionis exēpīt fl 72 af
sex limitaciones illud pncipium indiget ibi argū
solvunt nā reduplicatiōem
semper exponibit nō semper leg fuit ibi argū pro
ponunt nā semper fl 75 of
sine logica nullz philosophari queat fl 10 pf
subiectum et pōdcatum sunt termini fl 10 pf 2
syllogismz ex 3bz terminibz fl 10 pf 3
signū duplv caput fl 10 pf 4
signū ē gēg fl 2 / pmo spēs lapidis ē in anima
significare duplv fl 2 pf 2
frst 3 de anima fl 3 pf 2
scīptō mītrē rem aut ad extra ad placitū fl 3 pf 1
sōlū inuocus term ē catēgōre fl 5 pf
scīare supponere verificari fl 5 pf 2
synctegō oīs term ē ipse nō scīant fl 5 pf 3
scīa intentionis term 2 copd requirit fl 5 pf 4
scīant nō term quid intelligendū fl 6 pf 1
scīa mē term solum mōd sōt term fl 6 pf 2
scīant nō term magis eam et ponit pōdcat pānter
sequentes fl 6 pf 3
scīa mē ē sēs conceptz immediate abstractū
a conceptu pmo fl 7 pf 1
signū ē quōd terminz lma mposi et term lma
intentionis differunt pncipaliter fl 7 pf 2
scīa mposi nōtē qd sit ibidē sol ē vntis term
fl 9 pf 1
salutis quare singularis term nō ē vntis so
lū nominatiuū ē nōtē D To fl 10 pf 1

scīant pprē dicit achī scīant dicit aptitudinē
fl 12 pf
scīare duplv sē dū et falsum fl 13 pf
subiectum et hī et mīa pōdcat reformat fl 16 pf 1
signū pōt remanere a pānter subiecti ibidē fl 16
sem mīam pphō ē duplex fl 17 pf 1
subcontraria non pōt ē simul falsa fl 21 pf 1
si negatō ēt cātā negatōis vel vntis vel aequalem cū
aliū fl 22 pf
sex opinionibz mgi recitat de hyp pphōe fl 24 pf 1
si vntis oppositū ē nārm reliquū ēt mposibile fl 25 pf 1
spēs quid sit fl 28 pf
spēs diuiditū ibidē fl 2
spēs spēs forma quid sit ibidē fl 3
superlativum pncipium forme ibidē fl 4
scīa definitio accētibz fl 29 pf
sufficiens 5 pōdcatū ibidē fl 2
superlativum pncipium forme ibidē fl 4
sufficiens vntis ē pōdcatū ibidē fl 3
subia ponit in definitione in definitione accētibz
fl 5
subia ē pprē pncipium fl 30 pf 1
subia mīa mōd autē declarat ibidē fl 1
subia duplv pōt capi lūcra 6 meth ibidē fl 2
superlativus quid sit ibidē fl 10
sufficiens pncipium vntis fl 33 pf 2
subia pncipium quid sit fl 34 pf 1
sufficiens mīa ibidē fl 2
sex vntis pncipia sunt quidam respectus externi
vel quidam forma importatibz respectum ibidē fl 1
hī quōdā quāntia quē non appropriantur
alibi pncipio sēs oībz applicandō oībz pncipia
fl 35 pf 2
syllogismz quid sit ibidē fl 3
suppositio quid sit et apm caput fl 37 af 1
suppositio pncipium ē in pncipio relationis ibidē pf
suppositio quōd quid sit fl 37 pf 2
scīa in plus se hī q supponere ibidē fl 1
simplex vntis pncipialis suppositio ibidē pf 3
scīum naturale ē materiale fl 38 pf 1
scīum materialitatis trahit term ad scīum
materiale fl 38 of 3
subiectum tale quale permittit pncipium ibidē pf 3
signū in vntis et pānter lūcra ad
suppositio pncipialis fl 39 pf 2
signa neutris generibz ad mīentem suppositio
trahunt ibidē af
pncipium magis vel tam vel oīs generibz nōtē
contrahit ad mēbrū gēg nōtē lūcra ad mate
rialem suppositio ibidē fl 1

signum qd concordat in gne trahit forte scdm f 39
suppos motus requit signum neutrius generis ibid of
suppos motus diuisione f 40 m f
suppos obiectum immobile e acceptio motus termini
supponens sub quo no contingit descendere oia f 41 d f
suppos determinata diuisione verificationis terminus ibid
f 42 a f
suppositio confusa ibidem 8 f
signum aliud signum impedit f 43 d f
suppositio quid sit diuisione f 50 d f
supponere naturaliter quid sit f 51 n f
suppositio personalis f h e regulas ibid p f
simplex suppositio quid sit quid diuersificatur vnde
predicari et f e i g regulas ponunt ibid d f e i g f
simplex ppho quid sit f 52 d f
singulare no affirmat a conditionibus individuis ibid e f
suppositio dycreta naturalis personalis simplex pot vbiq
modis fieri ibid d f
sex species impura suppositionum f 53 e f
etiam simul no possunt quae imaginabiles possunt si
mut stant f 54 n f
sgls bi a tertio adiacente ad 2m adiacens f 55 h f
si signa e bona qd antecedat ad anteb idem antec
dit ad signa a to ad ultimu valet f 57 f f
si anteb e concedendu el signa ngnou signa no valet
f 58 a f

T

Terminorum arbor f 63 f f
Tertia regula nouem limitationes circa signas f 59 m f
Tantum confundit ofuse term immediate signum non
impeditum el capaxem confusionis f 59 d f
Terminorum pertinetium el non pertinetium regulas cir
ca signas f 62 b f
Terminis inferens el illatus ibidem d f
Tres limitationes requirit circa term pertinentes el
impertinentes f 64 d f
Terminu at n d g i n s s a n o el impossi mobilitat f 65 d f
Terminis amplectiunt quid sit f 66 d f
Tu differat a te vel a me f 67 a f
Tractatus de illatibus pponibz f 68 a f
Terminon alij sunt mediatim immediati ibid f f
Tantum dupli sumit f 71 d f
Totum dupli sumit f 72 o f
Tres cond insolubilibz pponit circa signas f 73 o

Terminis qd signu vna hoc arguit f 75 h f
Transcendentia sunt sex f 76 m f
Tres sunt series reales sexto f 77 n f
Terminis prior quid sit f 78 o f
Terminis quid sit f 79 d f
Terminis e subiectum in Logica ibid h f
Terminis mentalis nullu sit qui no sit ima relati
notionis f 80 f f
Terminis a Logico no definitur quatenus e Logica ibid d f
Terminis habens officium distribuendi el particulari
zandi e term syncateg f 81 e f
Terminis sub termino ncat ho hoc sub hoc ibid f f
Terminis ita aliter dicunt ibidem f f
Terminis dem scituus dno scituus diuerso conce
ptu ibidem d f
Terminis cumq motus e ipse scituus ibid n f
Terminis quilibet mundi debet dici absolute terminis
p se scituus f 82 b f
Terminorum malum e diuisione arguit f 82 p f
Terminis glibet p pign scipsi p posteris ex parte scit f
83 f f d m
Terminis alij categorica alij syncateg obiectio
nes vna hanc diuisionem f 84 a f
Terminis adiacens explicat Burles f 85 a f
Terminis categor quid sit f 85 f f
Terminis officium quid intelligit mor f 85 o f
Terminis pregnantibus no sunt termini ibid o f
Tantum vnum pndum ibi arguit scit quod soli
nut to pndita f 129 n f
Terminon alij ima alij vna vna hanc arguit f 86 d f
Terminon alij e ima alij s e arguit obijciuntur
vna hanc diuisionem f 88 d f
Terminis scituus dupli f 90 a f
Terminis signis no h e um supus praecedentem ibi obij
ciunt arguit f 104 h f
Tantum at e ho in quantu e nobilis ibi arguit scit f 115
Triplex contingens ibi arguit soluunt f 116 a f
Terminis infinitu e distractiuus ibi arguit soluunt vna
conclusionem f 117 n f
Terminis vniuocis amptu plura scant s m eandem va
tionem ibi arguit vna obijciunt f 123 a f
Terminis vniuocis e g pndit s m m n e e el s m
vnam rationem ibi arguit mouent vna definitionem
accus f 126 p f
Transcendentia quia no sunt in aliquo pndito p se nec
p accens nec p reductione ibi arguit soluuntur
vna lo pndita f 131 a f 5 met
Tria regunt ad suppos ibi arguit vna suppos scit f 136 d f
Triplex e scituus terminis ibi arguit vna diuisione
term mouent f 137 b f

Triplex scatur terminus ubi arguta solvuntur f139 pf
Terminus h't duplicem scatur ubi arguta solvuntur f139 bf
Terminus s'ca impossibilitatis non sufficit trahere terminum
Impos. ad talem suppositum f141 pf
Terminus personatus sumptus ad quatuor cum sebi simili ma
terialiter sumpto ubi arguta obviuntur f143 hf
Terminus h'm a parte ante quem a parte post apparet
Terminus ubi d'ca arguta obviuntur f152 RF
In intellectu h'm ubi arguta d'ca obviuntur f153 LF
Triplex e' impossibile ubi arguta solvuntur f156 pf
Terminus non idem chimera ubi arguta d'ca differunt et aliud ob
viuntur f170 pf
Totus non pot' teneri illis modis ubi arguta obviuntur in
eorum f174 pf
Sota n'ra beatitudo in theologia consistit f1^o Jf
Inparita diuisio logica f1^o Jf 2
Terminus aptus sumitur f1^o Jf 3
Terminus per se f2 Jf 2 ibidem eum determinans Jf 3
Ives cond' requiritur ut sit rem p' se scatur f2 Jf 4
Terminus inter sumptus p' se sunt scatur f2 Jf ibidem
non scatur terminus
Terminus inter scatur f3^o Jf 1° ibidem rem mutabilis
Terminus inter scatur 2 cond' requiritur f3 Jf 2
Terminus vocales et scripti alij scatur naturaliter ad
placitum aliud f3 Jf
Terminus p' se scatur p' se et cu' alio h't scatur f4 Jf
Terminus una et s'ca impossibilitatis f5 Jf
Terminus s'ca intentionis scatur non terminus eo q' scatur ne f6
Terminus mentalis convenit cu' terminus s'ca notionis f6 Jf 2
Terminus s'ca et realitatis non conveniunt de uno et s'ca
notionibus f7 Jf 1°
Terminus una et s'ca intentionis quid sit ibidem f1^o
Tabula terminorum dystractiva f8 Jf 1°
Terminus notus quid sit f9 Jf
Terminus infinitus e' amphibolus f10 Jf
Terminus infinitus duo dicitur ibidem Jf
Terminus privativus et positivus q'd sit ibidem pf
Terminus notus scatur f11 Jf
Totum notum totum potestativum dividitur f13 Jf
Triplex e' scatur p'p'us f14 Jf 1°
Ives sunt species conversionis f23 Jf
Terminus privativus e' simplex f27 Jf
Triplex modus diffinitivus d'ca f28 Jf 2
Terminus superior quid sit f29 Jf 1°

Triplex modus essentialis d'ca ibidem Jf 2
Triplex modus substantivus declarativus f30 Jf
Triplex determinat qualitatis f32 Jf
Terminus quid sit f34 Jf
Ives species s'ca p'p'us ibidem Jf 2
Terminus scatur separatum inter scatur extra se aliquid in
positione id e' ad placitum f38 pf
Talia sunt abstracta quales permittunt eorum p'p'o
dicata ibidem pf 3
Terminus stans natus e' neutrius generis et indecli
nabile nomen f39 Jf 1°
Ives cond' requiritur ad confusam mobilem suppositio
nem f43 pf 1°
Terminus duplex non e' capax confusionis f44 pf
Terminus ut capax confusionis f45 pf
Terminus concernentes actum mentis confundunt on
tuse f46 Jf
Termini modales nominaliter et adverbialiter
sumpti in sensa composito confunduntur confuse
tantum nominaliter ibidem Jf
Terminus debet e' capax confusionis coram remo
ta in p'p'us ibidem LF
Terminus confusus qui in differenter ante se et post
se determinat compositionem verbatim f47 pf
Termini concertes actus mentis amplexu indif
ferenter supponit f49 RF
Terminus capit suppositum a p'p'us f52 pf
Triplex modus impossibile f54 pf
In scatur te e' lapidem q'd in non e' lapid f55 et
Tenet signum a superiore distributo negativum
ad suum inferius f56 hf

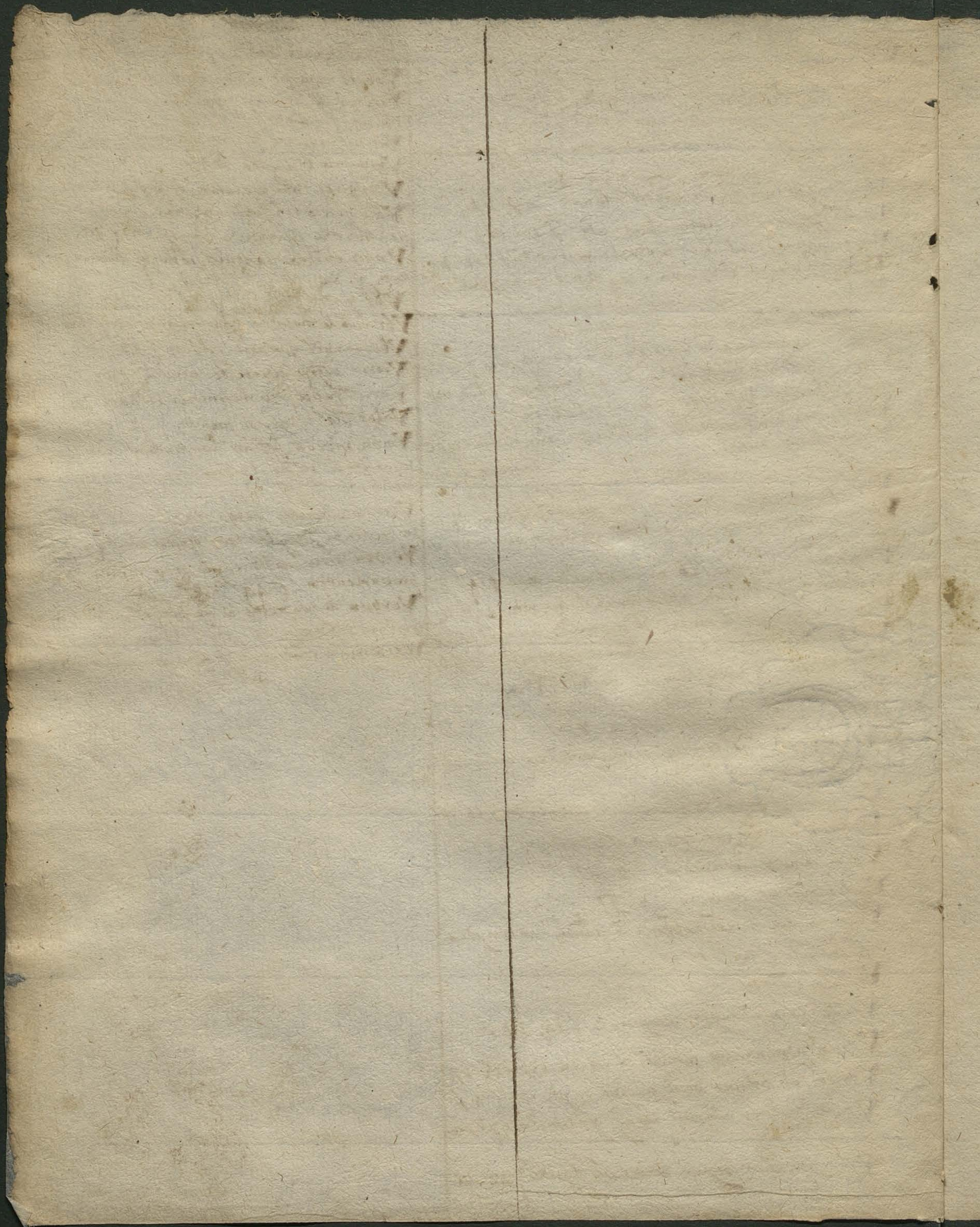
V
Vltra 4 generales limitationes regit duas 4
assignatas signum f58 pf
Vnites comparantur ad singulares circa signum f60
Vnig disparati sumpti in signis sumptis limitatio
nes 7 sunt f63 Jf
Valet signum b. ab activo ad passivum f66 R
Vnites p'p'us affirmativa aptus probari pot' f68 pf
Ultimum e' primum f72 hf
Vltimus alij dialectica uno post f77 Jf
Vnig va' una e' tantum definitio f78 pf
Voces dicantur ad placitum scatur non t'n
cuicunq' sed ad placitum primi impossibilitatis
imponentis f81 pf
Vox h'o extra se non scatur negativum f82 pf
Verbum (esse) categorica et syncategorematica f84 pf
Verbum ut vbi e' h't vbi quod vbiat extra
ma f85 pf

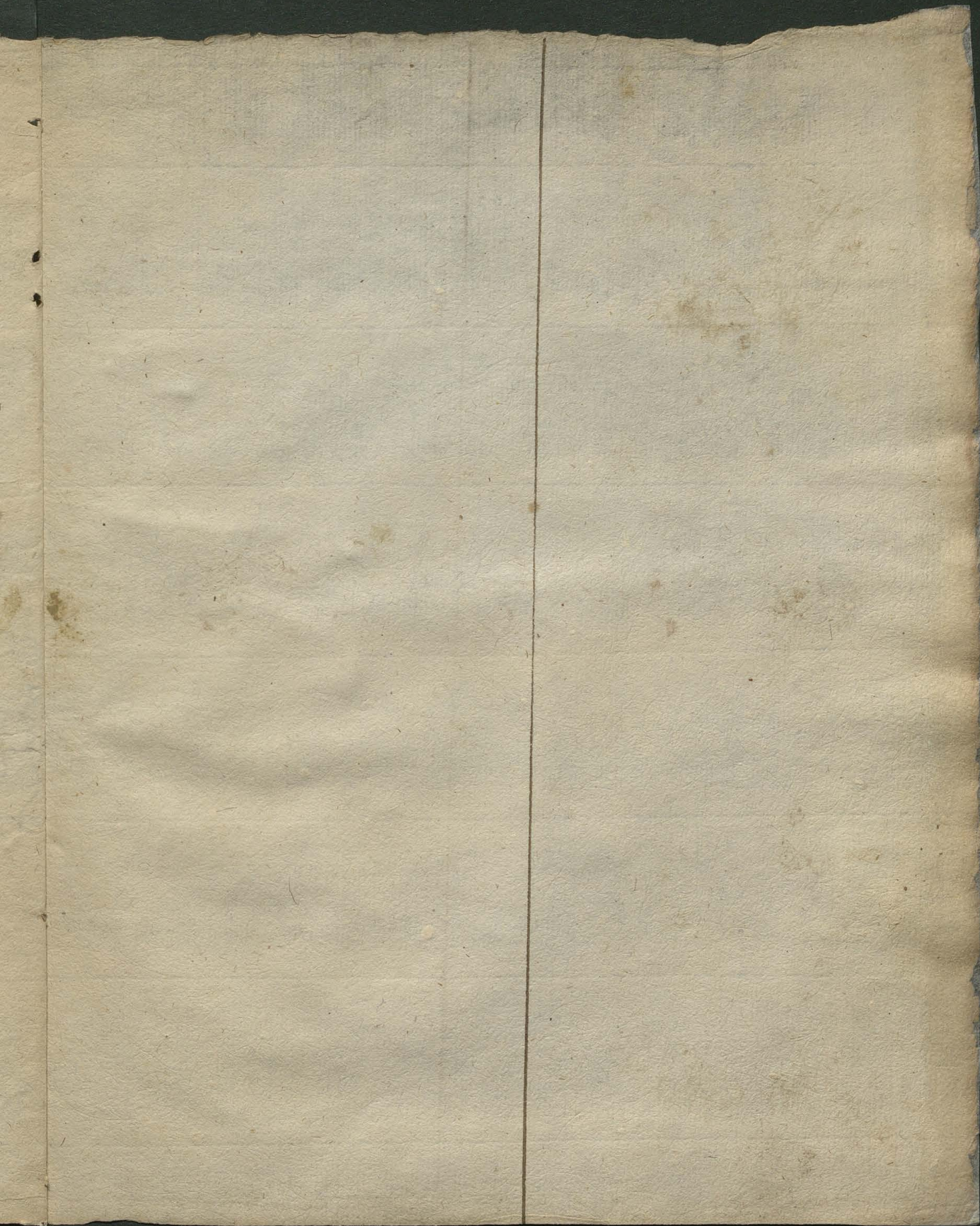
Vnde cum vntu signo sumpta falsa e pñtio f 86 qf
Voces scant pñtio aia duptr f 88 ff
Voces sunt solum signa conceptua aia fñd n f
Verum duptr soluit magis argta sua defn pñtio f 92 of
Vna nō ē prior spēs aia f 93 bf
Vera duptr sumit ibi argta soluunt f 98 nt
Vntu pñtio ibi argta obierunt f 101 dt
Vnum contineri sub alio duptr ibi argta solt f 102 pt
Vox agnoscit e agnoscit f 104 Rf ibi argta pñtio nā
Vntu affirmā et pñtio negatua non possunt conu
ti simpli ibi argta sua obierunt f 114 at
Vntu affirmā ut nō ē e ē b a ibi argta solt f 116 R
Vntu et pñtio idem ibi argta sua mouent quod non
sunt 5 vntu vel quod plura f 122 mf
Vnum oppositū dī multiptr ibi argta sua vntu f 120
Vnum quodp magis denominat ab actu quam a poten
tia 2 Porphy ibi argta sua diffia mouent f 124 pt
Vnum ē pñtio ibi argta sua mouent f 128 ff
Verbum scire actionē pot ēē duptr ibi argta sua supposit
ōne soluunt f 137 of
Variatur suppositio ibi argta obiecta solt f 143 gt
Variato scato variat pñtio foris ibi arg solt f 144 Rf
Variat responsiones inuenio ibi argta solt sua pñtio f 155 R
Vox ē actua solt nō ē actua huc ibi argta oppo f 168 bf
Voco nomina et verba terminos Boetii f 1° ut 1°
Voces nō scāt i rem qm sed aliquid in aia
Voces duptr scant ibidem f 3 Vt 1°
Vocalis term et scripta cur nō scant idem apud oēs
nationes f 3 Vt 2
Verum dicere de aliquo quod scāt vē quē nō ē term f 6 Vt
Vntu solum sunt conceptu aia et forter f 7 Vt 1°
Vana diuisio terminorū f 8 Vt 1°
Vntu quid sit terminus f 9 ff
Vnum quodp nomen imponit ad scandū huc simplex
sive compos. f 11 Vt
Verbum quid sit f 11 Vt 1°
Verum falsum duptr accipiunt f 14 Vt 1°
Verum nominaliter intellectū denominat f 15 Vt
Verum et falsum ponit accipi duptr f 15 Vt
Vnde videtur nūq. pñtio nūq. pñtio f 16 Vt
Vntu negatū i super terminū signū f 22 Vt

Verus conversio et opinio hit f 24 Vt
Verum consistit in constructione f 26 Vt
Veritas disiunctue pñtio sufficit vna par eē
veram f 26 Vt 2
Veritas attendit per se scātum f 27 Vt
Vniuocum ē duplex ibidem Vt 2
Vntu rei vna ē tantum definitio tota f 29 Vt
Vna quāq. res sufficienti sive cognoscitur nec
definitione pñtio cognoscitur f 30 Vt
Vnum et idem inuenit in pluribz illarum specie
rum f 32 Vt
Vbi pñtio quid sit f 33 Vt
Vbi mobile motu circulari et motu recto ibi Vt 2
Vbicatōis quādo ad vbi f 35 Vt 1°
Vana suppositio terminorū f 37 ff
Vntu suppositio definitur ibidem ff
Valeat defensio in omnibz f 42 of
Verba incipit desinit confundunt term cōm
sequenti se nō dñtio confuse tantum in
moliter f 45 dt 2
Verbum promitto debeo obligo confundunt confu
se tantum immotū term tantum se f 47 pt 1°
Verbum rem hū hit supra term tantum quam
precedentem f 49 Vt 1°
Verbum de preterito et de futuro includit in se
verbum subiectum de pñtio ibidem f
Vox seipsam scāt et aliquid extra se sequenter f 52 nt

Conestanus Salubri Forestij
studiosus Almo Acad Amers

